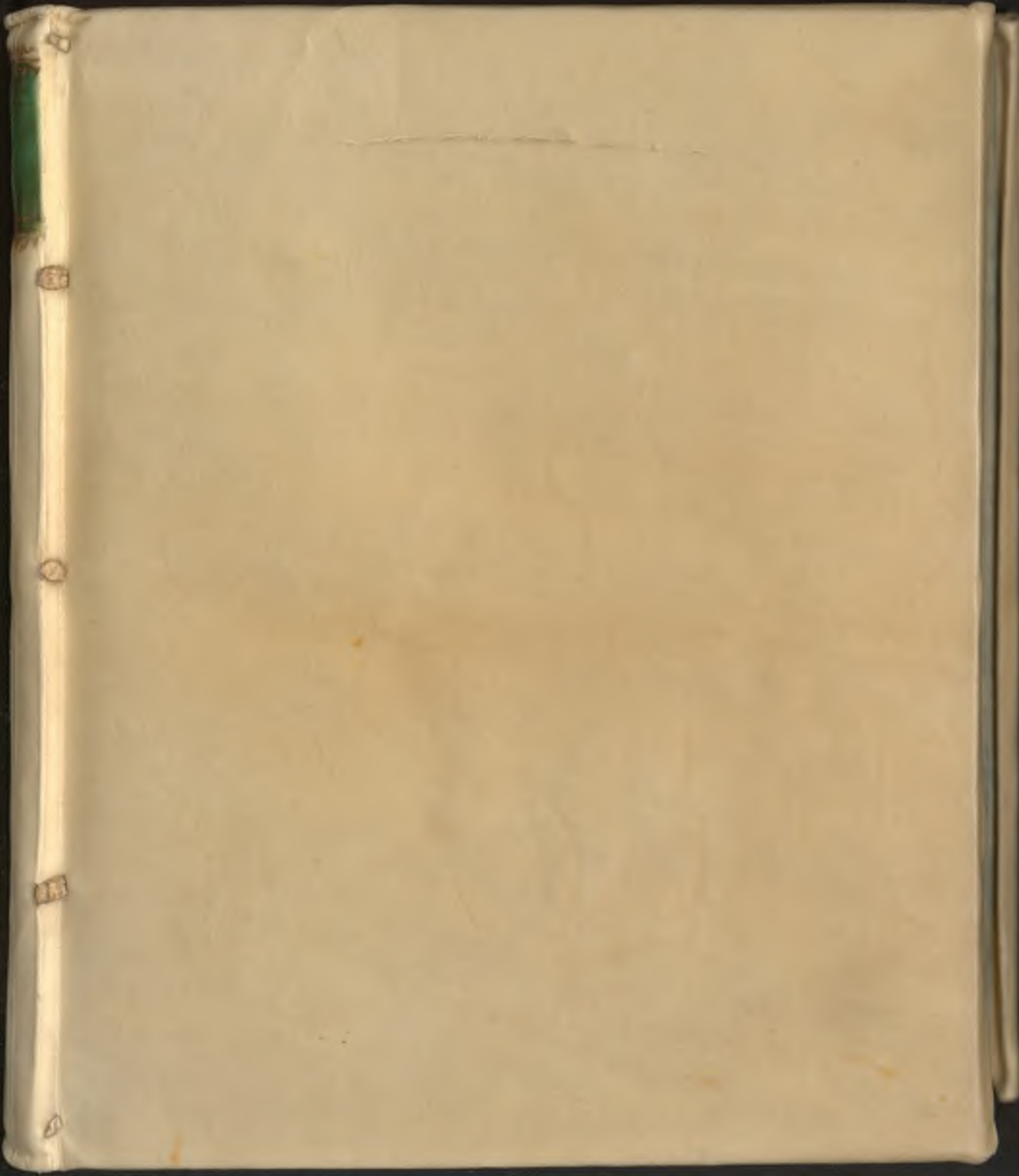
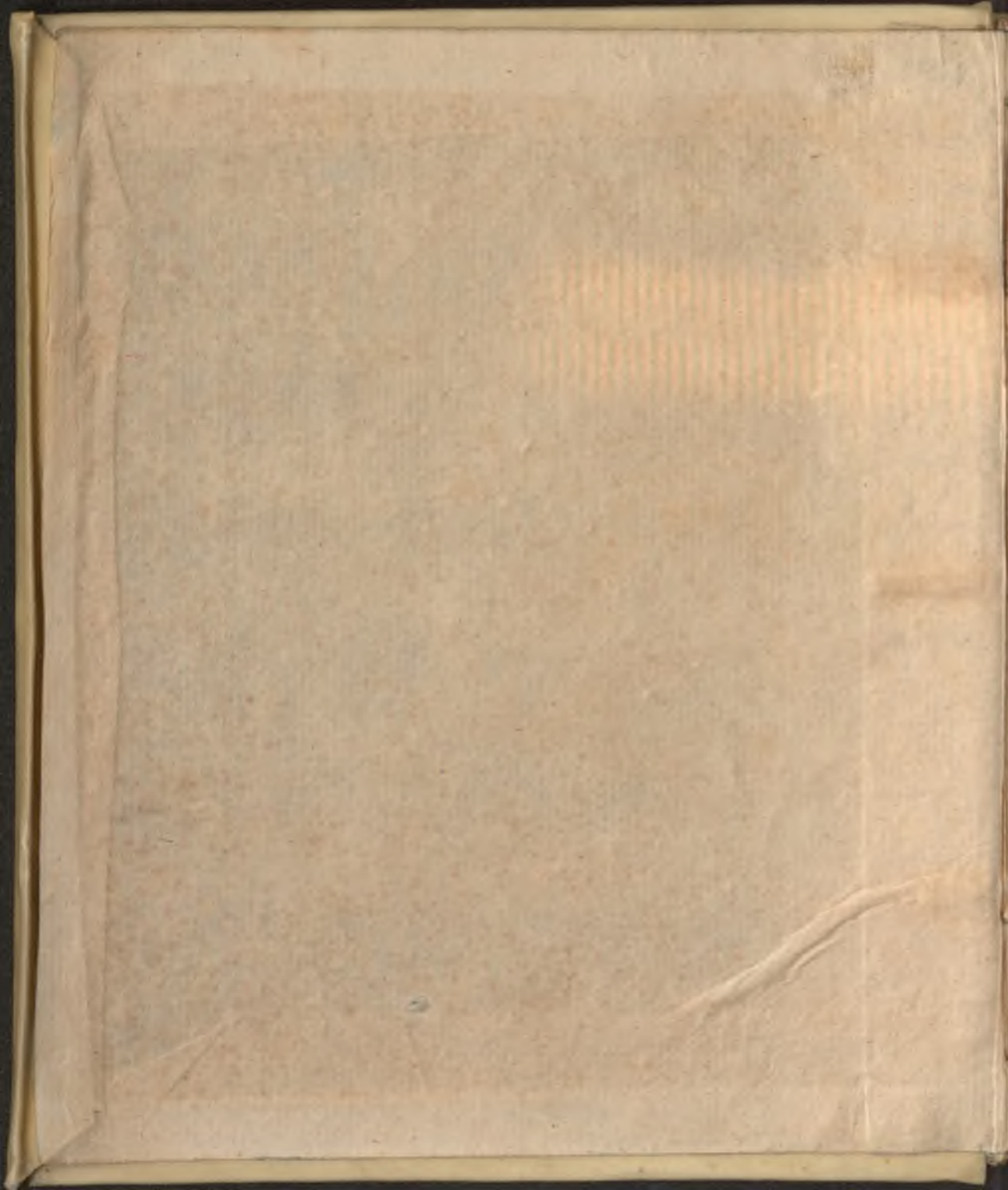
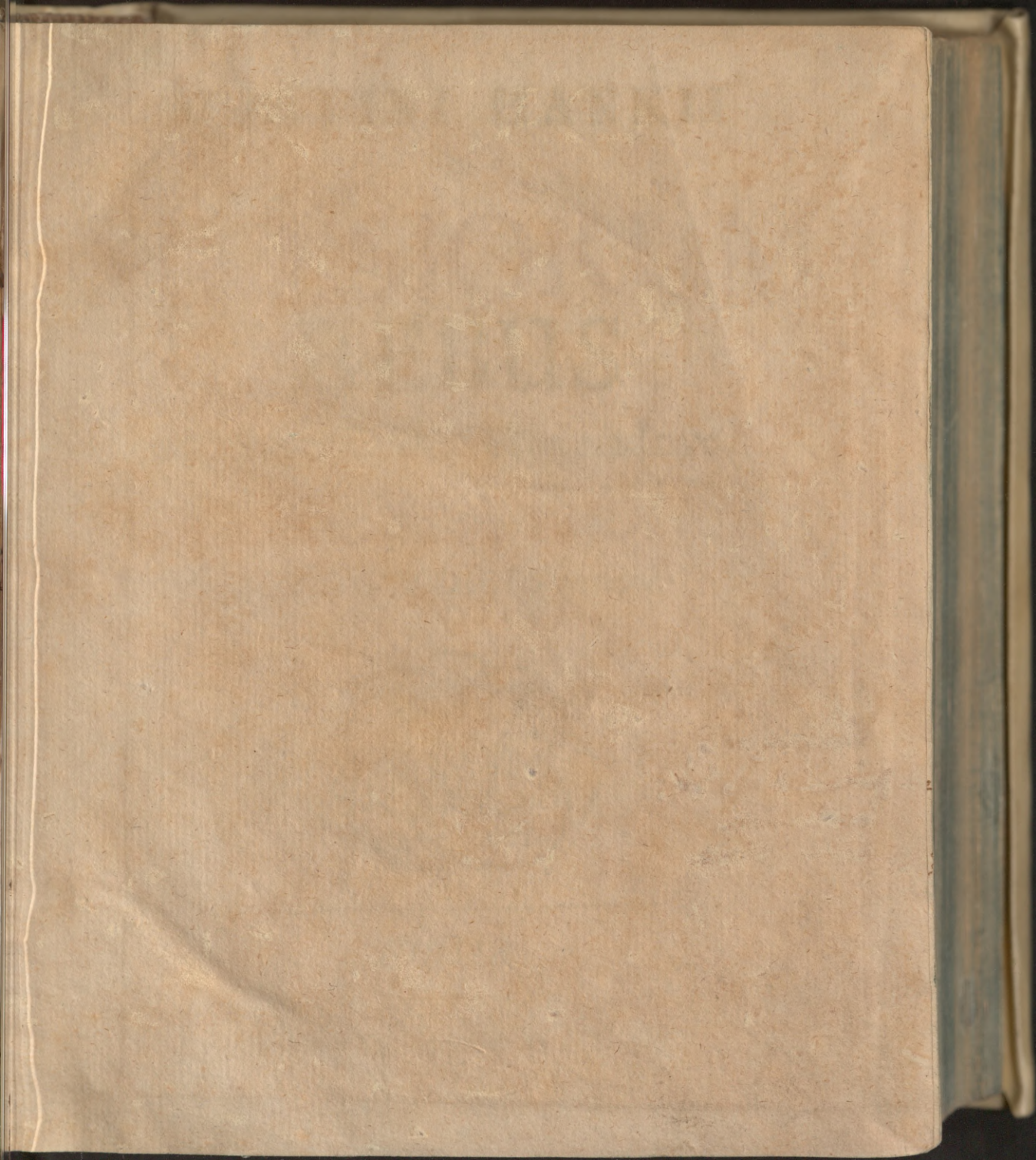

1.200.-

MARTINI HANKII
DE
SILESIIORUM
REBUS

Ab Anno CHRISTI 550. ad 1170.

EXERCITATIONES.

Additi sunt INDICES quatuor.

*Sum ex Libris
Ab. Ep. & Cancell. de
Nova-Goma.
Hered. Seiler; Aug.*

LIPSIÆ,
Sumtibus CHRISTIANI BAUCHII,
Bibliopolæ Vratislaviensis. M. DCC. V.

MARTINI HANKE

DE

SILLESIORUM

REBUS

Ab Anno CHRISTI 550. ad 1170.

1048"/18719

EXERCITIOS

Ab Anno INDICTIONIS 1170.

11719

Summa Christiani Bannarii

Summa Christiani Bannarii

REVERENDISSIMO ILLUSTRISSIMOQUE
DOMINO
GERARDO ABBATI
LIBERI ET IMPERIALIS COENOBII
LUCCENSIS:

IN ELECTORATU BRUNSVICO-LUNÆBURGICO
ECCLESiarUM DIRECTORI:
CONSISTORII ÆRARIIQUE PROVINCIALIS
CONSILIARIO:

MAGNORUM PRINCIPUM AULIS
OB AUTORITATEM VENERABILI,
OB DEXTERITATEM AMABILI:
PER OPTIMAS LITERARII REGNI PARTES,
OB SCIENTIAS ET VIRTUTES,
ACUTIORIBUS ETIAM CENSORIBUS HONORABILES,
SUMMIS GERMANORUM INGENIIS
ANNUMERANDO:

HAS DE SILESIORUM REBUS EXERCITATIONES :
IN POSTERITATIS MEMORIAM,
SI QUAM OBTINEBUNT,
SUBTILI OMNIUM NOTITIARUM ÆSTIMATORI,
MULTIPLICES INTER NATIONES
ETIAM EX SILESIIS FUISSE CULTORES,
AD DECORIS INCREMENTUM RELATURAM :
UNUS E PLURIBUS,
DE OPUSCULIS SUIS TENUIORIBUS
PRIVATO BENIGNI JUDICII SENSU
EXCITATUS,
PUBLICUM GRATI ANIMI DOCUMENTUM |
ESSE CUPIT
DEVOTUS GRATIOSO PATRONO CLIENS
MARTINUS HANKIUS,
ANNO M DCC V. DIE XV. FEBRUARII,
NATALI SUO LXXIII.

PRÆFATIO ad LECTOREM.

I.

ILESIIORUM prius de NOMINIBUS, mox etiam de MAJORIBUS ab Orbe condito ad Annum Christi 550, ANTIQUITATES nuper in Lucem protulimus. Jam de REBUS, quibus deinceps ultra Sæculum sextum Varietate mirâ gestis Annus 1170 novum Habitum induit, EXERCITA-

TIONES sub Aspectum exponimus.

II. Initiò parum aberat, quin editis contenti, ab ineditis tam perficiendis, quam divulgandis averteremus Industriam, non unam ob Causam. Idque nobis permittebat separabilium Materialium Dispositio. At postea se nobis Rationes in Contrarium offerebant, ne publicatis, cum quibus necessariam quidem Connectionem non habent, bene tamen componi possunt, reservata subtraheremus.

III. Silentio præteribimus frequentes Monitores Amicos: quibus, incepta probantibus, residua non displicitura videbantur. Efficacius nos urgebat communis Utilitatis spes: quæ, sicut olim majus Otium nactos ad priorem Operam stimulaverat: ita, licet Horis succisivis paucioribus gaudere solitos, ne pluribus majoribusque Difficultatum Molestiis deterriti, posteriorem Laborem seponeremus, incitabat. Hoc Argumento victos, ad extremum maximè faciebat proclives singularis Amor Historiæ Patriæ: cujus hanc, præcedentibus proximam, eamque pariter

Scriptoribus ante nos, aut neglectam penitus, aut leviter investigatam, potioribus Circumstantiarum Momentis vel omiſſis, vel dubiis conſignatam eſſe, noſtrum ſæpe notaverat, ſæpius doluerat Deſiderium. Ideo pridem fortiore Conatu annotata, Curis ſecundis elaboranda ſubjecimus: unde SILESIORUM Status, non tantum per mediâ Tempora, quibus Salvatoris Nativitas Initium dedit, ſed etiam per ſubſeutas Ætates ad noſtrum Ævum, aliâ ſuper aliam Formâ, ſeu in meliorem, ſeu in deteriorem Conditionem mutatus, multô rectius, quam hætenus fieri conſuevit, ſimul ad Vetuſtatis Probabilitatisque Normam æſtimandus, tanquam è primis genuinisque Principiis, dependet.

IV. Eam nobiliorem exoptatioremque SILESIACARUM RERUM Notitiam, (I) Quò Dictionis Genere: (II) Quibus è Monumentis: (III) Intra quos Materiæ Lîmites: (IV) Quâ tum Veritatis, tum etiam Perſpicuitatis Curâ: (V) Quò præcipuò Intentionis Scopô, Lectoribus capiendam exhibeamus, ingenuè profitebimur.

V. PRIMO: quia non nihil ad Hiftoriarum Intelligentiam intereſt, quomodo ſeu loquamur, ſeu ſcribamus: nos in Exercitationibus his, quantum fieri potuit, commodioris puriorisque Latinitatis Amatores quidem, non tamen propterea Vocum illarum, quibus aut Originem, aut Significationem, Veteribus ignoratam, junior Ætas contulit, Oſores tantos egimus, ut eas excluderemus omnes: quarum Ordinem ingrediuntur, *Ducatus, Comitatus, Baronatus: Cancellarius, Capitaneus, Secretarius: Cardinalis, Abbas, Prior: Canonicus, Decanus, Sacellanus*: & multô plures: quas ob Rerum novarum, citratædioſos Ambages, intra Hiftorias luculenter indicandarum, celeriterque concipiendarum Facilitatem, jam dudum quoddam Neceſſitatis Jus Civitate Latina donavit: Sæculumque noſtrum, quamvis ad Orationis Culturam erectius, adeo non ſuperſtitioſum

PRÆFATIO ad LECTOREM.

sum in Morem fastidit, ut potius, tanquam usitatas, inusitatis, quales fingere non nulli studuerunt, præferat.

VI. Non autem nos sensimus obstrictos ad severiores Oris externi Voces, Latinis exosas & ineffabiles. Quales Plinius in Præfatione, quam Historiarum suarum Libro V. præmisit, in Africæ Populis notavit: Populorum ejus, inquit, Oppidorumque Nomina vel maxime sunt ineffabilia, præterquam ipsorum Linguis. His, quas in Barbaris Africani coluerunt, Leges, Slavis observabiles, sunt consimiles: quæ Literis vel abundantibus, vel deficientibus Voces aliter, quam consignatæ sunt, proferri jubent. Tales sunt *Brzega* pro Brega: *Dobrzinum* pro Dobrinum: *Krzemenecium* pro Cremenecium: *Luczko* pro Lusca: *Mlada* pro Milada: *Misdzibozia* pro Misacibocia: *Mscislavia* pro Micislavia: *Mstovia* pro Mestovia: *Oczwienzinum* pro Osuencinum: *Przemisla* pro Præmisla: *Rikscha* pro Rixa: *Srbia* pro Sorabia: *Wislicza* pro Vislicia: *Vvlodimirza* pro Volodimiria: *Zbigneus* pro Sbigneus. Quales, Slavicè scriptas Voces, Linguis exteris pronuntiati vel difficiles, vel impossibiles sunt. De cujus Generis Nominibus, nisi mutatis, Latino Stylo applicari non aptis, ante quingentos, & quod excurrit, Annos jam conquestus est Guntherus in Poëmate, quod de Friderici I. Cæsaris Rebus gestis composuit, Lib. I. Versu 56: ubi de Polonis agens,

- - - *Sed, inquit, Nomina nostris*

Barbara legitime nequeunt accedere Libris.

VII. Certè, si Rerum, quibus Cogitationes nostras in aliorum Notitiam proferre solemus, Naturam per se, citra superaditam ei Consuetudinem, pro lege susceptam, inter quosdam Populos, seu nullo, seu vano Judicio introductam, circumspicius intuemur: Norma genuina, sicut Locutio recta Scriptionis, ita Scriptio recta Lectionis est: quæ Scriptioni conformis est Pronunciatio. Quamobrem, quia Sermo Latinus non fert,

ut

ut Lectores à Scriptoribus discrepantes, Literis aliis omiſſis, aliis adjectis Voces aliter, quam pictæ ſunt, exprimant: Sed requirit, ut nativum in Modum Locutioni Scriptio, Scriptioni Lectio respondeat: in hanc Regulam, licet omni tum Loquelæ, tum Scripturæ naturalem, ſupra cœteros peccare nihil veretur quorundam obſtinatior Slavorum Genius, non in ſuo tantum, verum in alieno etiam Foro: cum Latina conſignaturus, ita conſignat, ut Latinis Lectoribus, Indolem Slavicarum Syllabarum nescientibus, ideoque Vocabula ſecundum Literas ſonò juſtò exprimere laborantibus, procreet tantum Faſtidium, quantum Impedimentum.

VIII. Hoc jam olim commovit Gallos, ut Mieslai II. Polonorum Ducis Filium CASIMIRUM, Anno M. XXXVI. Pariſiis humaniores Literas diſcentem, cujus Nomen Slavicè ſcriptum proferre Linguâ ſuâ non poterant, propterea vocarent CAROLUM. De quò Joannes DLUGOSSUS, Canonicus Cracoviensis, in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1036: *Ut autem Filius ſuus Cazimirus ad Virtutum Specimen poſſit pertingere, in Studium eum Galliarum Pariſios Temporis Proceſſu transmittit: ubi Polonico Nomine CAZIMIRUS, quod illius Expreſſio & Sonus barbarus videbatur, immutatio, CAROLUS cœpit deinceps vocari.* Ibidem Lib. III. ad Annum 1041: *Qui (Cazimirus) & alio Nomine CAROLUS Urbanitatis Gratiâ dictus eſt.*

IX. Quamobrem primus è Polonis Martinus CROMERUS Episcopus Varmienſis, quemadmodum ab Hiſtoriis Polonicis hoc Faſtidium Obſtaculumque Partem maximam removit: ita ſingularem apud Exteros inſit Gratiâ. Inter hos cum Franciſcus ROBORTELLUS Italus, Bononiensium prius, deinde Patavinorum, & doctiſſimus, & clariſſimus Profeſſor, propterea compellat in Epistoſa peculiari, de Slavis locutus: *Huc, in-
quiens, accedit, quod Nomina Slavica tam aptè ad Sonum Romanum redegiſti, ut nihil inconcinnum, nihil durum, nihil aspe-*

PRÆFATIO ad LECTOREM.

rum in iis relictum sit: quod Te Exemplo Caesaris & aliorum fecisse video: qui, ut satis constat, Dumnorigis, Orgetorigis & aliorum Nomina quam plurima ita effinxerunt, ut Romanorum Aures non offenderent. Tam vero aptè efficta, praterquam quod gratiora nobis sunt, etiam ad Memoriam videntur esse firmitiora: nec tamen à communi loquendi Consuetudine ita recedunt, ut quibis Provincialis ea non agnoscat.

X. Idque postea CROMERUS ipse, cum Opus suum Historicum Industrià secundà emendavisset, in Literis ad Sigismundum Augustum, Polonorum Regem, Anno M. D. LXVIII. exaratis, monuit. *Ita vero Stylum, ait, temperavimus, ut Latine quidem, quoad à nobis præstari potuit, scriberemus, & succinctè: intelligi tamen cum ab aliis, tum à nostris Hominibus, etiam qui leviter Literis tincti essent, non difficulter possemus. Quo factum est, ut nobis non nunquam Verbis minus puris uti necesse fuit, dum Lectorum Captui servimus. Cæterum Locorum & Hominum barbara Nomina, Exemplo veterum Græcorum & Latinorum Scriptorum infleximus, ita, ut Romanum quidem Sonum, & quasi Civitatem acciperent: Indolem tamen suam genuinam, quoad fieri posset, retinerent: quò agnosci à peritis Lingua Polonica & Slavica absque Negocio possent.*

XI. Sed tamen, quanquam in multis & potioribus, non in omnibus eandem Asperitatis evitavit Notam. Iudicat hoc in Literis ad Lectorem Anno M. D. LXV. scriptis: *Commonendus autem, inquit, es nobis, optime Lector, in Polonicis & aliis barbaris Nominibus, quo peculiarem Sonum exprimas, ut legas: Vñ sequente Litera consonante, medio Sono inter B & F: quomodo Græci B pronunciant, ut in Vñladislav. Z pro C exili non nunquam, quemadmodum à Latinis in Cibo, vel Zera legitur: ut in IablancZ: non nunquam asperiore Sono, quemadmodum Germani SZ proferunt: ut in Zarnovicia. SS. etiam sperius: sicut Germani SCH: ut in ZaviSSa. CI in Principio Nominum*

pro CZ, Boëmorum Imitatione usurpavimus: ut in Clapla: interdum etiam in Medio, SochaCloviam pro SochaCZoviam scribentes. Alicubi inter plures consonantes vocalem inseruimus, quò mollior esset Vox, ut pro MScislaus, MEScislaus: MESClugus pro MSCZugo. In Summa: Stridores omnes & Sibilos Vocum barbararum, qui vix, aut ne vix quidem Latinis Literis exprimi possunt, quoad potuimus, emolliuimus. Sanè laudatissimo huic Instituto minimè tum Stylum suum accommodat, cum W pro V adhibet in Nominibus Slavicis, præsertim proximam Literam non Vocalem, sed Consonantem habentibus: à quò tamen Latinitatis Nævo, præter Necessitatem admissio, alii moderatiores elegantioresque Scriptores in Polonicis, partim ante CROMERUM, partim post eum, abstinuisse constat. Etenim, ut Exemplo Rem unico illustremus: quem latet, curiosiores Literarum Æstimatores *Varsoviam*, non *Warsoviam*: multò minus *Vladislaum* pro *Vladislao* existimavisse scribendum Latine scribentibus?

XII. Proinde nos meliora Vestigia sequentes, ad Morem prudentioribus approbatum, cujus ponderosiores Rationes Cap. VII. in medium attulimus, eò magis decenter Patriam nostram, non *VVratislaviam*, sed *Vratislaviam* nominandam judicavimus: maximè, quia W pro V, præpostero Judicio arripientium, quò facilius evitabilem, eò sensibilius inamabilem Duritiem acutioribus Philologis Fastidium peperisse notavimus.

XIII. Hæc tamen non eò pertinent, ut cuiquam circa Literas omnem Legem posthabendi Jus amplissimum vel subtrahant vel imminuant: Stylumque Latinum Slavicè corruptum, vel olim, vel nuper assumptum, circumcidendi Necessitatem imponant. Stabit usitata Sæculi Genio Libertas, non minus in Verbis, quam in Conviviis. Unum Cibi Genus Amatori Oblectamentum, Ofori Tædium excitat. Idem Vocis Habitus incuriosus, ut formosus, arripitur: delicatis, ut monstrosus, rejicitur.

citur. Neque Morum hæc Diversitas inhærentem Animis Amicitiam dissolvit, cum ferre possunt Affectu quieto gaudentes, ut, quod ipsi Fastidiis suis repudiant, id alii pro Deliciis suis excipiant. Cujus Moderationis documentum edidimus potissimum in Polonorum Testimoniis: etsi Nomina Licentiam Slavicam retinentia continentibus, tamen non mutatis, sed quemadmodum consignata vidimus, ita productis.

XIV. SECUNDO: quicquid commemoramus, è Monumentis, quorum vel Usus, vel etiam Proprietas nostro Fini servit, partim MStis, partim emissis, & antiquissimis, & optimis, quibus potiri nobis licuit, proponimus.

XV. In Manuscriptis consuluimus (I) JOANNIS, cujus ignoramus Cognomentum, de Polonia Chronicon Latinum. Id Autor, Vincentio KADLUBKONE, qui Anno 1226 decessit, recentior: at Joanne DLUGOSSO, quem Annus 1480 exstinxit, antiquior, à primo Polonorum cum Silesiis conjunctorum Duce Lecho ad Annum 1277 extendit: Anno 1359 absolvit: LUDOVICUS Primus Dux Silesiorum Bregensis, Anno 1360, Bibliothecâ suâ dignum judicavit. (II) Poloniae Chronicon Latinum, quod AUTOR Natione Polonus ex diversarum Ecclesiarum Annalibus, post Vincentium KADLUBKONEM [cujus MSto in Vratislaviensium Bibliotheca publica Rehdigeriana connexum exstat] à Lecho I. ad Annum 1277 consignavit. (III) Joannis LONGINI, Cognomine Polonico DLUGOSSI, Chronicon Latinum de Vratislaviensibus Episcopis: à Gothofredo, Anno 966, ad Rudolphum, Annum 1477. (IV) Silesiæ Chronicon Germanicum, quod Franciscus KOECKERICIUS Cognomento FABER [ille Sabothi, hoc est, Poëmatibus non tam de Montis Sabothi, quam de totius Silesiæ notabilibus Rebus, Conditor] Vratislaviensium Civitatis Secretarius, Decretò publicò, ab Anno 965 ad 1443 composuit. (V) Silesiæ Chronicon Germanicum, quod

Augustinus KROMAYERUS, Eques Silesius, ab Anno 965 ad 1543, quò Senator Vratislaviensis eligebatur, concinnavit. (VI) Silesiæ Chronicon Germanicum, quod Nicolaus POLIUS, Diaconus Vratislaviensis Magdalenaus, ab Anno 965 ad 1623 conscripsit. (VII) Silesiæ Chronicon Germanicum, quò Anonymus Autor Memorabilia refert, ab Anno 965. ad 1563: Jeremias MULLERUS, Diaconus Vratislaviensis, fuit potitus. Hæc multòque plura, nondum communis Juris facta, suggererunt nobis perlegenda singulares Amici: quorum in Numero, præter alios, fuerunt, Nobilissimus Wolfromus Christianus ARZATIUS, Eques Silesius, Patricius Vratislaviensis eruditissimus: & Clarissimus Gothofredus THILO, Gymnasii Bregensis Rector, de Literaria Re diu bene meritus. Eos tamen Codices, quanquam è priscis Voluminibus confectos, raro ad confirmanda, quæ narramus, allegavimus: primum, quia Testimonium per se non satis validum adversus dissentientes præbere potuerunt: deinde, quia non defuerunt nobis cum vetustiores, tum probatiores in divulgatis, plus Autoritatis habentes.

XVI. Inter hos eminent Rerum Germanicarum Scriptores: quos per Sæcula, quibus vixerunt, recensēbimus. Sæculò Nonò: (I) EGINHARDUS, Imperatoris Caroli Magni & Gener, & Cancellarius. (II) Anonymus AUTOR Annalium Francicorum Fuldensium: quos primum Petrus PITHOEUS, deinde Marquardus FREHERUS, tandem Andreas DUCHESNIUS in Rerum Francicarum Scriptoribus edidit: Melchior GOLDASTUS Walafridum STRABUM Conditozem habuisse putat.

XVII. Sæculò Decimò: (I) REGINO Prumiensis in Trevirensium Terris Abbas, Anno 907 superstes. (II) WITICHINDUS, Cœnobii Corbejensis in Saxonia Monachus, Anno 973 mortuus.

XVIII.

XVIII. Sæculò undecimò : (I) DITMARUS [quemadmodum jam in Antiquitatibus de Silesiorum Nominibus, Cap. V. §.IX. indicavimus] Sigefridi, Comitis Saxonici Filius, Anno 976 natus, prius Magdeburgensis Monachus, deinde Walbicensis Præpositus : Anno 1005, Henrici II. Cæsaris, cujus in Sacello Palatino Sacerdos erat, Boleslaum I. Polonorum Ducem debellantis, Comes : Lusatiam, Silesiam, Poloniam ingressus : Anno 1008, Martisburgensis Episcopus in Misnia creatus : Anno 1017, Chronici, cujus octo Libris Res Imperatorum, Henrici I. Ottonis I. II. III. & Henrici II. commemorat, scriptor : Anno 1018 mortuus. Cujus maxime nobis utile Chronicon, sicut à Reinero REINECCIO & Joachimo Johanne MADERO editum reperitur, passim esse mancum, nos supplementa in publicatis omissa docuerunt, quæ Nobilissimus Godefridus Guilielmus LEIBNITIUS, de Literaria Re dudum insigniter meritus, per Reverendum Præcellentemque Virum, Alphonsum VIGNOLIUM, Regiæ Scientiarum Academiæ Prussicæ singulariter eruditum Collegam, ad exercitissimi Polyhistoris, Johannis Georgii ECCARDI pro nobis Preces, propensissimè nobiscum communicavit. (II) WIPPO Presbyter, Imperatoris Henrici II. Sacellanus, Anno 1040 superstes. (III) Hermannus CONTRACTUS, Wölferadi Weringensis Comitis Filius, Monachus Augiensis, Anno 1054 mortuus. (IV) LAMBERTUS, Schafnaburgensis in Diœcesi Moguntina Mortachus Hirsfeldensis, Anno 1077 superstes. (V) ADAMUS Bremensis Canonicus Anno 1077 creatus. (VI) Marianus SCOTUS, prius Coloniensis, postea Moguntinus Monachus, Anno 1088 mortuus.

XIX. Sæculò Duodecimò : (I) SIGEBERTUS, Gemblacensis in Brabantia Monachus, Anno 1112 mortuus. (II) OTTO, Frisingensis Episcopus Anno 1138 creatus, Marchionis Austriaci Filius, Anno 1158 mortuus. (III) RADEVICUS,

CUS, Frisingensis Canonicus, Ortonis Frisingensis Episcopi Sacellanus, Anno 1163 superstes. (IV) GUNTHERUS, non Ligurinus, sed Ligurini, hoc est, Poëmatic, quod de Fridrico I. Ænobarbo, circa Urbem Italiae Ligurinam, Mediolanum, sæpius occupato, decem Libris composuit, Auctor, Anno 1173 superstes.

XX. Sæculò Decimò Tertio: (I) OTTO Sanblasianus, id est, de Sancto Blasio, Benedictini Ordinis Monasterio, intra Constantiensem Diœcesin, Anno 1210 superstes. (II) Conradus LICHTENAVIUS, Urspergensis in Moguntinorum Diœcesi Abbas, Anno 1240 mortuus. (III) ALBERTUS, Stadenſis Abbas Ordinis Benedictini, Anno 1232 creatus: postea Ordinis Franciscanorum Minister Generalis, Anno 1256 adhuc superstes.

XXI. Huc videntur referendi, quorum Ætatem nondum fatis habemus exploratam: (I) CHRONOGRAPHUS Saxo, cujus Annales ad Annum 1188 extenduntur. (II) ALBERICUS, Trium Fontium Cœnobii Monachus, cujus Chronicon in Anno 1242 terminatur. In quibus omnibus Historiarum Germanicarum Scriptoribus Res, non adeo quidem multas, peculiare tamen, ad Silesiam cum Polonia conjunctam pertinentes, invenimus.

XXII. Multo plura, sed non raro discrepantia, suppeditaverunt nobis annotanda Scriptores Polonici, Germanicis contrarii: de quorum Dissensu Censuram plerumque nostram subjunximus, interdum Lectoribus integram reliquimus. Inter ineditos, neque Martinus GALLUS, aliis GALLICUS, omnium vetustissimus: nec huic proximus BASCO, Posnaniensis Custos, Anno 1370 superstes, nostris Conatibus in Adjumentum fuerunt impetrabiles. Utrumque Joannes DLU-GOSSUS interdum citat: neutrum, de quò mireris, Martinus CROMERUS vidit.

XXIII. Inter editos Labori nostro servierunt : (I) Vincen-
tius KADLUBKO , aliis CADLUBCUS , Polonus , Episcopus
Cracoviensis Anno 1208 creatus : Anno 1218 Monachus Andreio-
vianensis : Anno 1223 mortuus , aliquam , sed non crebram Sile-
siorum , quibus Sileuciorum Nomen imponit , Mentionem fa-
cere solitus. Ex cujus Historia Polonica , Dobromili Anno 1612
edita , cum MSto , quod in Vratislaviensium Bibliotheca publica
Rehdigeriana superest , collectâ , quibusdam in medium allatis
Emendationem addidimus. (II) Kadlubkonis Commentator
ANONYMUS , Vladislai V. Jagellonidis , Polonorum ab
Anno 1434 ad 1445 Regis Tempore superstes : qui Kadlubkonis
de Silesiis Narrationes quasdam illustravit Explicationibus , non
Accessionibus dilatavit. (III) Joannes LONGINUS , Cogno-
mine Polonico DLUGOSSUS , Polonus , Canonicus Craco-
vianensis , designatus Archiepiscopus Leopoliensis , Anno 1480
mortuus. Cujus non omnes , id est , duodecim , sed tantum
priores sex Libros , Operi nostro sufficientes , [quos , paucis à
Diluvio universali præmissis , à Lechi Slavorum Ducis in Ger-
maniam Adventu incipit , & in Anno 1240 finit] Herbultus
DOBROMILSKIUS Anno 1615 edidit. Deprehendimus in eo
plus Cognitionis de Silesiis , plus Candoris in Germanos , quam
in aliis , potissimum iis Rerum Polonicarum Scriptoribus , quos
vel Temeritatis reos Incuria , vel Livoris suspectos Injuria red-
dit , cum Res Silesiis speciâtim attribuendas , generatim Polonis
attribuunt : quorum Nomine Silesios comprehendi , sæpius
Circumstantiæ non indicant. Cœterum Ævi sui Voces adhi-
bet interdum rarissimas , quas ne Carolus quidem DUCHES-
NIUS in suo ad infimam Latinitatem Glossario dedit explicatas :
nos , quantum potuimus , Verbis usitatis declaravimus. (IV)
Matthias MICHOVIVS , Polonus , Medicinæ Doctor , Cano-
nicus Cracoviensis , Anno 1523 mortuus : qui Polonica plerum-
que distinguit à Silesiacis.

XXIV. In omnibus, tam velustioribus, quam recentioribus universalis Polonorum Historiæ Conditoribus facile nobilissimus haberi meretur Martinus CROMERUS, Biaccensis Polonus, Regum Polonicorum, Sigismundi Augusti & Henrici Valesii Secretarius, postea Stephani I. Consiliarius, tandem Varmiensis Borussiae Episcopus, etiam Legationibus ad Carolum V. & Ferdinandum I. Imperatores, aliosque summos Principes gestis, non tantum Scriptis, clarus: Anno 1589 mortuus. Ei debemus XXX Librorum Opus, quod, de Polonorum Origine quibusdam præmissis, à Lecho Polonorum Duce primo, Anno 550, incipit: & in Alexandri Polonorum Regis Excessu, Anno 1506 finit: Joannes OPORINUS, Basileensis Typographus, primum Anno 1555: iterum, & aliquantò melius, Anno 1568 edidit: Secundum Editionem primam, retentis Nœvis, Joannes PISTORIUS, per Sebastianum HENRICPETRUM, Basileensem Typographum, in Historiæ Polonicæ Corpus, Anno 1582 transtulit: tandem ipse CROMERUS, Regio Archivo recognoscendo præfectus, postremis Curis perlustratum, quibusdam vel ablatiis, vel additis, vel mutatis, aptiorem in Formam redegit: Anno 1586 absolvit. Sic elaboratum, Anno 1589, quò Autor Diem suum obiit, intra Coloniam Agrippinam, per Arnoldum MYLIUM, Bibliopolam, in Lucem prodiiit. Ex eo, simul & emendato, & aucto desumimus, quicquid in medium attulimus. Idque propterea monendum censuimus, ne Diversitatem Inquisitor animadversam nobis ascribat.

XXV. Præterea non nunquam nobis profuit Alexander GUAGNINUS, Italus Veronensis, Eques Auratus, Militum in Polonia, sub Rege Sigismundo Augusto, Præfectus, ab Armis ad Literas reversus: non Sarmatiæ quidem Europææ, quam Matthias STRIKOUSKIUS in Historia Lithuanica suum Opus esse commemorat, sed Polonicorum Chronicorum Compen-

pendii, quod Joannes PISTORIUS Anno 1582 primum divulgavit, Autor : Anno 1614 mortuus.

XXVI. His crebrius, cœteris rarius è Polonicarum Rerum Scriptoribus sumus usi : quod ii vel parum nostro Instituto applicandum narrent : vel antiquioribus, præsertim Martino CROMERO sua referant accepta : cujus eadem Verba, cum Joannes HERBURTUS, Polonici Regni Senator, tum maximè Salomon NEUGEBAUERUS, Graudentinus Borussus, tantum non ubivis repetunt.

XXVII. Polonicis Bohemicos interdum adjunximus Historicos : in quibus tres potiores sunt. Primus est COSMAS, Pragensis Ecclesiæ Decanus, Anno 1125 Octogenarius Senex : cujus Chronicon ad Annum 1036, in Rerum Bohemicarum Scriptoribus Anno 1602 : totum, ad Annum 1125, separatim Anno 1607 Marquardus FREHERUS edidit. Alter est Æneas SYLVIUS, Senensis Italus, denique Pontifex Romanus, PIUS II, Anno 1464 exstinctus : qui, præter alia, Bohemicam Historiam composuit. Tertius est Joannes DUBRAVIUS, Olomucensis Moravorum Episcopus, Anno 1553 mortuus.

XXVIII. Ipsos Rerum Silesiacarum Scriptores jam editos, Joachimum CURÆUM, Johannem SCHRAMMIUM, Nicolaum HENELIUM, Johannem MOLLERUM, Jacobum SCHICKFUSIUM, Nicolaum POLIUM, Gothofredum BUCKISIUM, Fridericum LUCÆ, quamquam Monumentis suis de Patria nostra omnino præclarum in Modum meritos, minus frequenter in Testes advocamus, præcipuè, quoniam Historiam Partem maximam in hunc Librum congestam, vel planè Silentio transierunt, vel obiter paucissimis tetigerunt. Eos, cum adducimus, plerumque Polonis subjungimus, ad eò clarius ostendendum inter utrosvis seu Consensum, seu Dissensum : ex quò,

pta referre, vel præterita supplere, vel corrupta restituere, satis evidenter patet. Coetærum, ne Silesiorum quidem [ut est facillimus potissimum in Rebus Historicis Lapsus] admissis non nunquam Erroribus aut blandimur, aut patrocinatorum: non in Decrementum Autoritatis, sed in Veritatis Stabilimentum. Inter Silesiacos autem Historiographos sapissimè Joachimum CURÆUM allegamus ideo, quia non tantum ex eo sua plures in cœteris desumserunt, sed etiam Latine scripsit: cujus Verba nostris adscribi, commodum Exteris putavimus, Notitiâ Sermōnis Germanici destitutis.

XXIX. TERTIO: quod Materiam nostri Codicis attinet: non imitamur Annalium Silesiacorum Scriptores illos, quibus aliena multa, cum alia, tum maximè Polonica, etiam, quæ cum nostris nullo Vinculo necessario cohærent, liberalius immiscere placuit. Ea nos separanda excludendaque judicantes, solis contenti fuimus Memorabilibus inter Extera, quæ, licet utique sint peregrina, si per se considerentur, ad nostrorum tamen integram luculentiorēque Cognitionem faciunt. Hinc Silesiorum Polonorumque Ducibus non omnia, sed quicquid ut Silesiorum Duces, aut pro Silesiis, aut contra Silesios, seu in Silesia, seu extra Silesiam gesserunt: quicquid autem, ut Polonorum Duces, vel in Lithuania, Livonia, Russia, Mazovia, Samogitia, Prussia, Pomerania, vel alibi egerunt, præterimus. Rursum, quemadmodum nihil, quod revera Silesios attinet, publica Memoria dignum, omittendum existimavimus: sic tacenda non censuimus, quæ proprias Silesiæ Provincias spectant, quamvis extero Imperio subjectas. Quo Titulo Silesiacis adjunximus, non tantum Res Glacensium, quorum hodie Comitatus ad Bohemiæ Jurisdictionem, non Terram, referendus est: verum etiam Res Crosnensium, quorum hodie Ducatus agnoscit omnino Matrem Silesiam, etsi Marchiam Dominam. De Silesiis tamen non nulla Silentio tegere, quam certis

certis dubia miscere maluimus. Quare multa Polonorum Acta, quibus Silesios non defuisse Probabilitas innuit, posthabuimus: quoniam non nisi Polonis [quorum Vocabulo Silesios etiam olim designatos fuisse constat] generatim attribuit, seu negligentior in Posteritatis accuratam Notitiam, seu propensior in unius Gentis Magnitudinem, utroque Modo culpabilis, quorundam Stylus.

XXX. Præterea in Rebus nostris, ab Anno 550 ad 1170 recensendis, observantissimi fuimus, & Ordinis, & Veritatis. Ordinem nobis dedit Chronologiæ justæ Studium: quò & Annos, & Dies investigavimus. Hos enim passim Locorum in Silesiorum Chronicis, seu Ignorantiâ, seu Negligentiâ omissos desideravimus.

XXXI. Veritatem Vanitati præponentes, non eorum Morem propagare sustinuimus, qui peculiare Populis adscripturi Decus, nescio quam, certè non ingenuam Personam repræsentant, cum audaciores Literis Disputatores, quam Bellatores Armis sunt, Placita sua propugnant: in quorum Gratiam contrarios veterum, etsi probatissimorum Testium Calculos, vel circumcidunt, vel albos in nigros vertunt. Id enim nihil aliud est, quam Sæculi semper in Progeniem vitiosiore degenerantis sequi Genium, qui Rebus gestis nativum adimit Colorem, &, tanquam Corporibus, per se Pulchritudinis aut nihil, aut parum nactis, ex addito Vestitu Splendorem attrahere conatur: Ingeniò decepturus Posteritatem, cui defuturum existimat Ingenium. Sanè, si non Priorum nostrorum, quibus aut Vitam referimus acceptam, aut Patriam debemus conservatam, egregiis Factis, tanquam Encomiis, ut externis, sic alienis, promicare possumus: satis est, nostris Operibus, & per ea meritis Laudibus, inclarescere: quoniam omnis commentitius in Majoribus nostris Honor, quemadmodum solido Fundamento caret, ita, quò speciosior aliquandiu stat extru-

ctus, eò turpior ad extremum destructus jacet. Quò pertinet in primis antiquum inter Populos Paganos Litigium de Gloria: cuius aut præcipuum, aut omne Momentum in Armorum, non Iustitia, sed Efficacia ponebant. Hæc enim, Fortitudinis Nomen consecuta, præpotentibus propemodum sola, tum etiam, cum neque Rationis, neque Consultationis, sed vel Roboris, vel Temeritatis prospero Eventu speciosus Effectus erat, Virtus in Bellis audiebat. Hinc transiit ad ipsos etiam Christianos illa Prærogativæ Laus de Majoribus, aliarum Gentium & Victoriibus, & Dominatoribus: minimè Laus, quoties ab illegitimis seu Principiis, seu Circumstantiis, tanquam impuris aut Fontibus, aut Rivis promanat. Nam Honoris Genuini Scaturigo & unica, & perennis est, non Umbra Virtutis, sed ipsa Virtus.

XXXII. Contra, non ideo par esse judicamus, honestè Actorum Copiâ nostris Majoribus partum Famæ Nitorem, in perpetuam velut Hæreditatem Posteris transmissum, quò lætentur, quò excitentur, contemnere supinâ, Incuriâ dicemus, an Injuriâ? Quem in Scopum defixi, non à justa recedunt Via, qui debitam suæ Nationi Existimationem, vel ab Oblivione vindicant, vel adversus Invidiam defendunt.

XXXIII. Proinde nos ita SILESIORUM [de quorum Majoribus ab O. C. ad A. C. 550, singulari Opusculo egimus] ab A. C. 550 ad 1170, Memorabilia proponimus hoc Libro, ut, sive culpandis, sive laudandis annumerari mereantur, non excedant Fidem. Quò Pacto in obliquis recta longè sinceriores constantioresque sustinent Decorem: cui serenum stabilemque Vigorem Veritas, Historiarum Vita, suggerit.

XXXIV. Hæc ut integra Lectoribus pateat: quicquid vel affirmamus, vel negamus, Testimoniis annexis confirmamus: quæ, tanquam Probationes, plus interdum, adeo nunquam minus continent, quam in præmissis Assertionibus indicavimus.

Quare

PRÆFATIO ad LECTOREM.

Quare Silentio transmittendas existimavimus quasdam Silesiorum Res, ad Tempora, de quibus agimus, spectantes quidem: at vel nullis, vel parum idoneis Testimoniis gaudentes: quales non nunquam Melchior GOLDASTUS in suis de Bohemia Commentariis affert, citra Vetustatis Characterem in recentibus Scriptis obvias. Per singulas Periodos, prius Narrationum Pensa, mox Testimiorum Verba representamus: cum in Modum disposita, ut posthabitis etiam Testimoniis, Narrationes solas, diversâ Literarum Formâ distinctas, justâ Cohærentiâ percurrere, sit commodum. Testimiorum plerumque plura conjungimus, vel ut è plurium Testium Consensu clarior certiorque promicet in dubium vocata Veritas: vel ut Circumstantiarum Momenta quævis demonstrentur, quæ citatis in Autoribus distracta, non collecta, reperiuntur. Accedit huc, quod inter se conferri tantò expeditius ipsa possint Testimonia: quorum Scriptores non in omnibus ad Manum Bibliothecis exstantes, consulere laboriosum est. Qua in Re Viros summos, citra Dubium, iisdem de Causis, quæ nos impulerunt, commotos, imitati sumus. Cæterum, in Testibus [quoties Ratio peculiaris aliud non suavit] antiquiores præposuimus recentioribus: quorum illi patefaciunt, quid ab his seu bonâ, seu malâ Fide sit vel omissum, vel additum. Nec erit, cur Testimiorum damnetur interdum aut horridior Stylus, barbaris Sæculis pulcher: aut inamoëniior Prolixitas, Dictioni laxiori usitata: quoniam inde subortum Tædium eò major Rerum & Integritas, & Perspicuitas lenit.

XXXV. QUARTO: superest, ut has secuti Leges, quas ipsi nobis posuimus, pauca commemoremus, quidnam hoc Scriptum, inter Utilitates multiplices, quas perfectior Rerum nostrarum ex Tenebris tandem in Lucem productarum Cognitio afferre potest, pro Fine suo primario respexerit. SILESIO in antiquissimis GERMANIS, maxime sub QUADORUM LYGIORUMque Nominibus, liberrimum Populum, raro Veterum Exemplo, nun-

quam Romanis subiectum, Sedibus avitis, mox in amplius extensis, mox in angustius contractis [quem aut profugum, aut oppressum trivialis seu Error, seu Livor divulgavit] ad mediam Christiani Sæculi sexti Ætatem, hæsisse fixum, in ANTIQUITATIBUS nostris de SILESII MAJORIBUS ab O. C. ad A. C. 500, demonstravimus. Jam eandem SILESII Germanicam Gentem ne postea quidem aut penitus extinctam, aut in SLAVOS mutatam, quos circiter Annum 550 in Terras suas receperat, ideo SLAVIS aliquandiu annumeratam, GERMANIS semper annumerandam, omnino Germanici Generis, Sermonis, Juris ad Annum 1170 permanisse, multis patefaciunt Documentis præfentes de SILESII REBUS EXERCITATIONES.

XXXVI. Quam Indigenæ SILESII Germani Societatem cum Advenis Slavis POLONIS, ab Anno 550 ad 800 [quò usque nusquam reperimus interruptam] id est, ad Imperium in Occidente Romanum per Francos Germanos, Autore Carolo Magno instauratum, coluerint: ob altum in Temporum illorum Monumentis rarioribus Silentium, dicere non possumus. Itaque dubium est, quò Jure, pari an dispari, Societas ea SILESII POLONIS constrinxerit.

XXXVII. Post Annum 800, SILESII, quanquam sub Germanicum Imperium solum, quod suo cultius meliusque notaverant, citra Juris Læsionem, in pleniorum Libertatem redeundi commodo nec Consilio, nec Auxilio caruerunt: tamen antiqua, id est, Germanica Fide Sarmatis, nullo Studiorum Genere politis, adhærere diu maluerunt. Mutantibus Animum Circumstantiis, Conjunctionem cum POLONIS aliquoties vel immutatam, vel dissolutam senserunt: maximè, solam cum GERMANIS cœteris antiquam renovantes Societatem. Plerumque simul POLONIS, simul GERMANIS dediti obstrictique vivebant: illis, ut suis Polonorumque Ducibus: his, ut suis cœterorumque Germanorum Cæsaribus. Per eos Romano GERMA-

MANORUM Imperio ad Tributum, imo ad Obsequium etiam, quod in subjectos fidelesque cadit, ab ipsis CAROLI Magni Temporibus ad FRIDERICI I. Ænobarbi Ævum, interdum aperto Specimine subditos, interdum tacita Obligatione quadam devinctos exstitisse, tantò evidentius ostendimus, quantò pertinacius à multis negari cognovimus.

XXXVIII. Huc pertinet: acerrimos Partium Polonicarum Defensores, quas in primis Martinus CROMERUS fortiter agit, hoc Nervis omnibus propugnare, POLONOS Exteris fuisse nunquam subjectos, nunquam tributarios. Idque magis stabilire conatur è novissimis Christophorus HARTKNOCHIIUS, diligentissimus Scriptor, in suis de Polonica Republica Libris: supra cœteros, Johannes SCHULTZIUS, celeberrimus Ictus, in Opere singulari, quod de Polonia nunquam tributaria composuit. Ibi, cum aliorum, tum etiam præcellentissimi Antiquitatum Scrutatoris, Hermannii CONRINGII Argumenta, contrariam Assertionem confirmantia, per Rationes summò Studiò, raràque Solertià excuissitas subvertere contendit. Nos eam intricatam diffusamque Controversiam, quia declinare totam Historia nostra minimè concessit, non attigimus, nisi quatenus ad Silesiam pertinet.

XXXIX. Quantum videmus, ea Lis erudita potissimum duobus acquiescit Fundamentis. Horum prius est: quam Terram Scriptores ancipiti POLONIÆ Vocabulo designent. Nam Veteres quoque, non Recentiores solum, generali Notione POLONIAM sæpius vocant, non tantum, quam hodie Cognomento vel MAJOREM, vel MINOREM nuncupamus: verum ab utraque distinctam etiam quamcunque Provinciam cum Polonia sub eodem communi Capite conjunctam, LITHUANIAM, RUSSIAM, MASOVIAM, SAMOGITIAM, PRUSSIAM, POMERANIAM. Quo Pacto, quicquid Jurisdictioni Polonicæ subditum aut fuit, aut est, POLONICUM dici consuevit.

fuevit. Hinc parem ad Legem nostra GERMANIÆ Pars SILESLIA sæpius Antiquis Vocabulò alienò, quam suò, denotari solita, ob annosam cum Polonia Conjunctionem, dicta reperitur POLONIA. Quemadmodum igitur POLONIA, quoties aut Germanis, aut Exteris aliis vel Tributaria, vel Subjecta fuisse dicitur, num tota, num ejus quædam, & quænam Pars innuatur, Occasionem dubitandi præbet: sic unius Vocis ambiguus Intellectus miris Umbris Lucem Historicam obscurat. Posterius est; utrum de Polonia seu Tributaria, seu Subjecta dissentientibus Scriptoribus GERMANICIS an POLONICIS subscribendum in ea Re sit, unde priscus & GERMANORUM, & POLONORUM Status, in alterius Nationis Gloriam, seu adaugendam, seu imminuendam, solidè cognoscendus dependet.

XL. Hinc, cum SILESIO Imperatoribus Germanicis vel ad Tributum, vel ad Obsequium etiam, quod Principibus Cives supremis debent, obligatos passim asserimus, Viam Probationi tutissimam elegimus. Nihil enim Sententiæ, quam tuemur, deccedit: etiamsi POLONIA, quatenus SILESIAM nostram Vocabulo suo non comprehendit, Germanicis Augustis nullo Modo unquam subdita fuisse statuatur. Sanè ipsa nostræ Causæ Bonitas propensiores Judices reddidit eos, qui vehementissimè Polonorum ab omni & Tributaria, & alia Subjectione, quò fuerint Exteris obstricti, propugnant Immunitatem: Sed tamen, cum eam Testimoniis validissimis tantas in Angustias redactam vident, ut veritatem, quanquam depressam, adhuc reluctantem, ne satis cohibere quidem, adeo non universam opprimere possint, POLONIA sua libera contenti, jam Pomeraniam, jam SILESIAM, veteri Polonia conjunctas Provincias, GERMANIS paruisse non diffitentur.

XLI. Ea verò, quibus nostram de SILESIIS Assertionem demonstramus, non tam Polonorum, quam Germanorum debemus Historiis. Sæpius invicem planè discrepantibus, utris
acce-

accederemus, dubii, non præter Rationem, Germanis, quam Polonis Assensum præbere maluimus. Ex Indiciis enim non incertis deprehendimus, Germanicos Scriptores multò sinceriores Polonicis esse, quos frequenter ex Germanicis, tanquam vetustioribus, hauſta corrupisse notavimus: cum de Silesiis obvia, vel inter omittenda reposuerunt, vel in opposita converterunt: fictitia non impossibilium quidem, tamen incredibilium Habitu repræsentantes: quò, Germanum in Germanos Animum non testati, seipsos reddiderunt Odii suspectos. Contra non reperire potuimus, cur Rerum Germanicarum Scriptores pro Testibus contra Polonos parum aptis declarari mereantur.

XLII. Nam primum, si Germanus in Re pro Germanis contra Polonos Testis aptus non est: in quâ Re Polonus pro Polonis contra Germanos idoneus erit Testis? Quid ejusmodi reciproca Suspicionis Contentio intra Historiarum Cancellis, quæ non nisi Testium Calculis vel stant, vel cadunt, ad extremum designabit? Deinde, Conditores Historiarum Germanos, quorum sequimur Fidem, quos major Antiquitatis Prærogativa, certiorque sui Temporis Notitia Posteris fecit commendabiles, in nostra Controversia nondum vel Adulatoribus, vel Convitiatoribus annumerandos quisquam firmis Rationibus docuit. Adhæc Artes Interpretationesque, licet ingeniosæ, quibus illorum quosdam Locos in alienum Sensum non nulli detorquent, si paulo acutioribus Oculis excipiantur, non id, quod Fronte promittunt, in Recessu habere conspiciuntur. Quare nos tam diu innocentibus, donec convincantur, malè damnatis leviter aspersam, non graviter impressam, cum Inſcitia, tum Malevolentia Notam delevimus: plerumque non tam refutando iniquiores Animadversiones, quam confirmando veriores Narrationes.

XLIII. Tum autem, cum SILESIO Imperio magis GERMANORUM, quam POLONORUM addictos, certè obligatos fuisse statuimus: non potuimus semper Argumenta Polono-

rum prorsus inconcussa relinquere, quibus Assertionem ii suam defendere, nostram destruere conantur. Ideo tamen non habebit Censor æquior cordatiorque, cur sinistram in Partem hoc vertat: quoniam eodem Jure, quò Causam suam Polonis contra Germanos, Germanis contra Polonos agere Fas est.

XLIV. Hoc geminum Vinculum SILESIO, quos non tam POLONORUM Ducibus, quam GERMANORUM Imperatoribus, ab Anno 800 ad 1170 tenuit devinctos, quanquam in Solum suum admissis SLAVIS, adeo non SLAVOS esse docuit, ut potius GERMANOS esse docuerit. Etenim, quantum è potioribus vetustioribusque Codicibus, partim MStis, partim editis erui perspicique potest: Libertate SILESII POLONIS pares, conjunctim eligebant sibi Duces, neque patiebantur alias Leges, nisi quas seu Necessitas præceperat, seu Commoditas suaferat, Calculisque suis comprobaverant: itaque suam non SLAVICAM, id est, servilem, sed GERMANICAM, id est, liberam esse Nationem, quoties Occasio ferebat, monstrabant. Quo Pacto etiam intra continuatam diu cum Polonis Connexionem patefaciebant, nondum Avitam in Animis suis extinctam Germanicam Libertatem: quam, post Annum 1170, clarioribus Fiduciæ Radiis ostendentes, Juribus Moribusque Polonicis Nuncium remittebant: pro quibus Germanicas Leges Consuetudinesque complexi, denique nihil Slavicum retinebant.

XLV. Coëterum sic Patriam, sic Nationem SILESII GERMANICAM singulari Conatu asserentes, absit, ut in Sarmatis SLAVORUM, aut in Slavis POLONORUM Generis Tædiò duci credamur. Nam, cum omnes Populi per communem à primis Parentibus Originem sint naturaliter Consanguinei, quos dissimilis vel Progenies, vel Patria, vel Lingua civiliter distinguit: non videmus, cur inter Homines, Humanitatis memores, maxime Christianos, Gens Genti per se fastidienda sit: quamvis ob Res dispari Fama gestas, potissimum, ob inæquales in Mentibus Notas,
uni

uni altera non immerito vel præferenda, vel postponenda sit. Quò si respicias, quis prudens, quis bonus non in tantum quosque Populos & diligendos, & honorandos censeat, in quantum eorum Virtus & diligi, & honorari meretur? Certè, in Sarmatis SLAVI, & in Slavis POLONI, dudum melioribus Sacris, liberalioribus Studiis, præclaris & Scriptis, & Factis, præsertim Arma fortissima testantibus, ita Gentem suam nobilitaverunt, ut vilem, nisi manifesto injurius, nemo habere possit.

XLVI. Quamobrem Causa legitima, quemadmodum GERMANIS non est, ut SLAVOS nauscent: ita multò minus SILESII est, ut POLONOS, diu Socios, diutius Vicinos, despiciant. Quò magis nos procul ab ejusmodi Nævis, quos damnamus, non Partium, sed Historiarum Amore, quarum Anima Veritas est, SILESII Germanicam & Originem, & Terram ideo Nervis paulò intentioribus vindicavimus, quia nos diu in Antiquitatibus versatos curiosior Investigatio tandem omnino certos fecit, non nullos ingenuos quidem, at credulos Rerum Silesiacarum Amatores Scrutatoresque vanis, quanquam speciosis quorundam Narrationibus deceptos, in hunc Errorem traductos: SILESIAM vetustis Habitatoribus QUADIS & LYGIIS, seu digressis, seu deletis, ab Anno 500 non nisi SLAVOS sustinuisse Possessores, donec in eam ex diversis Locis GERMANI commigrarent: quorum Cópia demum post Annum 1170 Slavis prævalens, antea totam SLAVICAM, id est, POLONICAM, sensim GERMANICAM effecerit SILESIAM. Quibus dediti Fabulis non potuerunt non MAJORES hodiernorum SILESIIORUM statuere prorsus incertos, magis SLAVOS, quam GERMANOS.

XLVII. His, non habent dissentientes, cur opponant: SILESII obtigisse quidem jam Anno 1163, potissimum Anno 1169, Duces proprios, a POLONORUM Ducibus distinctos: non verò GERMANOS, sed SLAVOS, ex PIASTI, Natione POLONI, tam Polonorum, quam Silesiorum Ducis Sanguine progenitos.

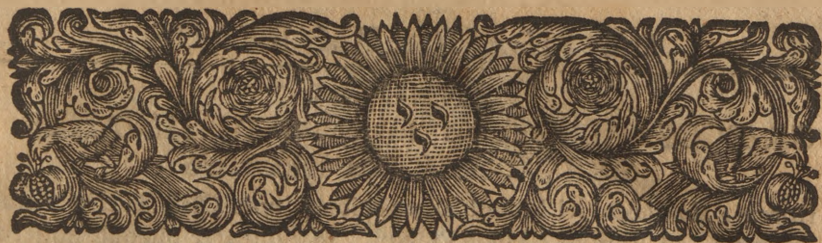
XLVIII. Nam primo, id SILESIIOS minimè SLAVOS efficit. Num, quorum Duces Ortu Slavi sunt, ii Populi propterea ipsi aut Ortu, aut Transmutatione SLAVI sunt? Deinde PIASTUS, Silesiæ Ducum, quos GERMANIS annumerandos statuimus, Progenitor, Crusuicium Oppidum in majore Polonia, Germanica Silesiæ antiquæ Provincia, situm, Patriam nactus erat: cujus Nomen æquè, si non magis Germanicum, quam Slavicum videri potest: maximè, quia Crusuicium etiam, non modo Crusuicium, sicut in Polonicis ad Silesiam Finibus Oppidum & Globuseum, & Globuscum dicitur. Præterea PIASTUS utrum Slavico an Germanico Stemmate sit natus, in Dubio est.

XLIX. Accedit huc, quod VLADISLAUS II. post divisas POLONIS additas Provincias, SILESIO-
RUM, Cracoviensium, Siradiensium, Lanci-
ciensium Dux, Anno 1146, à suis Fratribus in Exsilium depulsus, Coniuge
RIXA, Germanicæ Stirpis Fœminâ, procreaverit tres Filios, BOLESLAUM
Procerum, MIESLAUM & CONRADUM Loripedem: quos Historia lo-
quuntur in Polonia prius, post intra Germaniam, in cognatorum Princi-
pum Germanicorum Aulis, Præceptoribus Germanicis educatos, Sermonis
Germanici peritos, Germanicorum tam Jurium, quam Morum Cultores,
mutatò Ingeniò Slavico, quod acerbis Odiis Mater persecuta extirpari cu-
raverat; ab Exsilio reduces, Animum in SILESIAM, quam Anno 1169 uni-
versam pro suo Patrimonio accipiebant, attulisse Germanicum: postea
cum illustribus Germanicorum Procerum Familiis, per Filiorum Nepo-
tumque Progeniem, partim Affinitatem, partim Consanguinitatem assecu-
tos: ideoque plures ob Causas, etiam ob SILESIAM, Germaniæ cum vete-
ris, tum recentioris Terram, merito GERMANIS adscriptos.

L. Ab hoc Rerum nostrarum Terminò, cui novum Annus 1170 Princi-
pium dedit, ulterius, ad SILESIO-
RUM à POLONIS separatorum, initam
cum BOHEMIS Societatem: id est, ad Annum 1327, imò 1368, eadem In-
dustria progredi, nobis olim erat Consilium, inter Historicos Labores Uti-
ditatem publicam Æstimatione privata perspicipientibus. Observavimus
enim, ne posteriora quidem SILESIO-
RUM cum BOHEMIS connexorum
Acta, sub BOHEMORUM Regibus, SILESIO-
RUM Ducibus supremis,
tum LUCENBURGICIS, ad Annum 1526: tum AUSTRIACIS, ad no-
strum Ævum, satis elaborata: quibus ingentem, partim emendandorum,
partim addendorum deesse Copiam, nemo facile, nisi peregrinus in Patriæ
nostræ Monumentis nondum editis, negaverit. Id vero, jam non amplius
est, ut à nobis LECTOR benevolus expectet. Non enim esse potest no-
strarum Virium Opus: cui nec rarius Otium, nec imbecillius Senium re-
spondet: ut alias Silentio transmittamus Rationes. Si tamen ultra Spem,
supra Votum, per Divinam Gratiam, ordinariis catenatisque Curis, & su-
pererit necessarius Vigor, & contigerit largior Quies: inter Operas Histo-
ricas utrumque Bonum diu & intentis, & promissis, tandem in Lucem pro-
ferendis, consecrabitur Eruditis, maxime Scriptoribus SILESIIS. Neque
tum ei, quem in EXERCITATIONIBUS his peregimus, planè dissimilem
fufcipiemus Laborem, antecedentia de SILESIO-
RUM REBUS ab Anno
1170 velut continuaturum. Nam SILESIO-
RUM VITÆ quid sunt,

nisi RES SILESIO-
RUM? Vratislaviæ, Die XVIII. Martii,

Anno M. DCC. IV.

DE
SILESIORUM
REBUS
LIBER.

CAPUT I.

SILESIORUM Germanorum cum POLONIS
Slavis coniunctorum
ORIGO.

ANNO CHRISTI 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

I.

SILESIAM, Germaniæ Provinciā, ad Orientem Sarmatis Bastarnis, dexteram Vistulæ Ripam contingentibus, hodie *Polonis*: ad Meridiem Sarmatis Iazygibus, dexterum Danubii Latus habitantibus, hodie *Hungaris*: ad Occidentem, partim Marcomannis, hodie *Moravis*: partim Bojis, hodie *Bohemis*: ad Septentrionem Vandalis, hodie *Marchicis Brandenburgicis*, proximam, tenuerunt Germani QUADI Superiorem: LYGII, quorum Pars ELYSII fuerunt, inferiorio-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

riorem: ab Alexandri Magni Temporibus, ante CHRISTUM natum Anno 333, ad Annum CHRISTI 550. Id evidenter ostendit noster de SILESIIORUM MAIORIBUS Liber.

II. Post hæc QUADI & LYGII, mutatis Nominibus SILESII [hoc deinceps illos indicabimus Vocabulo, cujus Origines noster de SILESIIORUM NOMINIBUS Liber exhibet.] in Terras suas, plus quam octo Sæculis retentas, quas, post destructum in Occidente Romanum Imperium, neque Possessionum meliorum Spe, nec Adversariorum prævalentium Vi mobiles, unquam deseruerant, exceperunt Advenas, Germanis Ortu, Linguâ, More dissimilem Populum, SLAVOS: [quantum, non Antiquitate quidem, Ratione tamen docente, provehimur in Notitiam] non ut Hospites, sed ut Hostes. Tum SILESII & SLAVI, sub Initium dissidentes [incertum est, utri vel superiores, vel inferiores, an utrique pares Armis] quoniam Vinculo Pacis ad ultimum concordēs, in unius Corporis Statum civilem coaluerint: quis enarrare, citra Dubitationem, potest: de quo silent in vetustis Monumentis, alieniores à Figmentis, præter alios, & Silesii, & Slavi? Tamen id affirmare sustinemus, quod Eventus patefecit: Silesios non sub Slavis, nisi forsan primo Impetu Victoribus, sed cum Slavis postea in Quietem compositos, plerumque sub uno, sæpe sub electo Capite, connexos vixisse, tanquam æquales consortesque Socios. Quare statim post communis Ducis Lechi I. Excessum, Suffragiis etiam suis Formam Reipublicæ, cujus Pars erant, coeperunt vel confirmare priscam, vel excitare novam: nec Germanorum heroicam rejicientes, nec Slavorum servilem arripientes Indolem.

III. Nimirum SILESIIOS, quos SLAVIS sub Principium Necessitas, non Voluntas, in Conjunctionem difficiles adduxerat: interjecto paucorum Annorum Spatio, seu tacitus, seu apertus in Communionem Assensus proniores declarabat: sed tamen residuæ Libertatis potior Pars, quacunque Pacti Conditione violatâ, jubentibus, certè concedentibus Gentium Legibus naturalibus, indicabat separabiles. Ideo GERMANIS, ab instaurato intra Occidentem Romano Imperio, semper aut Subjectionis, aut Obligationis Nexu addicti, aliquoties POLONIS

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

LONIS desertis, adhærebant BOHEMIS: à quibus dissoluti, cum Polonis ad veteres Leges, inter utriusque variabiles Fortunæ Vices, admitterebant Connexionem, ad Annum 1169.

IV. Hanc Silesiacarum Historiarum Partem, quam Commemoratione quadam generaliore, nondum distinctiore Momentorum Indiciò representatam vidimus, Curis nostris paulò scrupulosioribus investigandam judicavimus. Quemadmodum ergo SILESIORUM Res ab Orbe condito ad Annum CHRISTI 550, Scriptoribus aut parum tactas, aut prorsus præteritas, in Antiquitatibus de Silesiorum Majoribus concinnatas exposuimus: Sic porro SILESIORUM Germanorum, cum POLONIS Slavis conjunctorum, Res hoc in Codice proferemus, ab Anno 550, ad 1169: quò, divisis totius Imperii Polonici, tum & SLAVOS & GERMANOS, in iisque SILESIOs, sub eodem Regimine comprehendentis, Regionibus, SILESII non amplius temporarios Præfectos, sed perpetuos Duces, Nationi suæ proprios, hæreditario Iure multiplicabiles, accipiebant. Per quos ulterius quidem cum POLONIS Societatem colebant, verum, quasi reviviscente Spiritu Germanico, intra Pectus, quantò minus Obligationis perferebant Onus, tantò majus Libertatis obtinebant Præsidium.

V. Est illa de SLAVIS Narratio, quam explicandam ob SILESIOs aggredimur, plena Difficultatibus. Quis enim peritus Historiarum nescit, Slavorum & Nomen, unde susceperint: & Populum, quinam in Sarmatis fuerint: & Tempus, quò in Silesiam venerint: & Dominatum, quem ibi occupaverint, Obscuritatis habere multum, plurimum admittere Dubitationis? Quò magis laborandum nobis erit, ut sua nostris Assertionibus & Perpicuitas, & Soliditas constet.

Unde SLAVORUM Nomen.

VI. SLAVOS, non SCLAVOS esse dicendos, ii maxime Scriptores, quos sui Generis Amor in Curam Nominis excitavit, monent. Imo sunt, qui propemodum Scriptoribus Legem ponunt, ne SLAVOS appellent SCLAVOS. Procopius Lupacius Pragensis in Rerum Boheemicarum Ephemeride, ad Ianuarii diem XXVIII: de Carolo Magno:

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

Uit scribit Uirpergensis, Boemiam, item SCLAVOS (corruptè: SLAVOS, ex-punctâ Litera C, propriè) tum Vuilczos subjugavit.

VII. Slavis enim SLAVUS patriâ Linguâ vel à SLOWO, id est, Verbo, SLOVACUS Verbosus: aliter interpretantibus, Verax: vel à SLAVO, id est, Gloria, SLAVUS gloriosus dici creditur. De quò Testes quatuor adducemus, Italum, Germanum, Polonum, Bohemum. Primus est Æneas Sylvius in Historia Bohemica, Cap. II: *Bohemi, sicut ceteri Mortalium, Originem quam vetustissimam ostendere cupientes, SCLAVORUM se Prolem asserunt. SCLAVOS autem inter eos fuisse, qui, post universale Diluvium, condenda famosissima Turris Babel Autores habentur, atque ibi, dum Lingua confusa sunt, SCLAVONOS, id est, VERBOSOS appellatos, proprium Idioma sumfisse.* Secundus est Albertus Krantz in Vandalia, Cap. VI: *Cujus Nominis Originem haud aliam invenio, præter eam, quam ostendit Æneas in sua Bohemica, SCLAVONOS eos, hoc est, suâ Linguâ VERBOSOS appellari, quod multa loqui, nativum sit Genti.* Tertius est Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. XIII: *Plerique SLAVORUM Etymologiam à SLAVA, quod FAMAM sive GLORIAM Genti significat, derivant: ita ut ipsi se SLAVINOS & SLAVACOS, quasi CELEBRES & ILLUSTRÉS dicerent, à Latinis SLAVINI & SLAVI dicti sint.* Ibidem post quædam: *Corrigendus autem hic est Error eorum, qui eos SCLAVOS sive SCLAVINOS vocant. Qui quidem etiam in pleraque Procopii, Iornandis & Blondi Exemplaria irrepsit, ab Italis, nisi fallor: quod ii, dum mollius loqui student, I pro L proferunt: ut, pro Flatu, Fiato: pro Placet, Piacet. Sic pro Slavo, Siavo. Et, cum ferè nihil interfit apud eos in enunciando, si quis dicat Siavum sive Sciavum, C Literâ intersertâ: inde fortassis imperiti, cum Latine loqui vellent, vel scribere, non SLAVUM reddidere, sed SCLAVUM.* Præterea post quædam: *Igitur à Slava SLAVI & SLAVINI Nomen sumfere, nisi quis forte id à SLOWO, hoc est, VERBO deductum esse malit: ut ii SLOVINI & SLOVACI, quasi VERACES & dictorum ac promissorum tenaces appellari voluerint.* Iterum post pauca: *SLOVACI quidem, non SLAVACI vernaculâ Linguâ vocantur. Quamquam non est magnum in ea Discrimen in enunciando, inter SLAVA & SLOWO, in priore Syl-laba.*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

laba. Nam quod Albertus Crantius SLOVACOS quasi VERBOSOS dicit, ridiculum est. Neque enim credibile est, eos novum Nomen, Contumelia Causâ, usurpasse, aut à Cognatis inditum accepisse. Postremus est Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. V: Notandum est, vernaculâ Linguâ non SLAVOS, sed SLOVACOS dici: quod Nomen Externi, Linguâ nostrâ ignari, nobis indere non potuerunt: neque credibile est, Majores nostros novum Nomen, Contumelia Causâ, assumpsisse. Post quædam ibidem, de Bohemis & Polonis: Quando SLAVORUM Appellationem assumsint, à SLAVO vel SLOVVO, GLORIA vel VERBO Voce ducta, dubium controversumque est. Idem in Rerum Bohemicarum Epitome, Lib. I. Cap. X: Ob Familiarum Celebritatem, & Multitudinem Nobilitatis [nam plerique nobili Genere orti erant] SLOVACOS se vel SLAVACOS, id est, NOMINATOS & GLORIOSOS vocarunt. Itali corruptè, eorumque Imitatione quidam imperiti SCLAVOS dicere maluerunt, ut Cromerus demonstrat.

VIII. At hæc tam firma non sunt, ut subverti nequeant. Nam primum illa recentiorum eruditorumque Slavorum Inventis est adscribenda Nominis, ut Mutatio, sic Interpretatio: cum non SCLAVI, sed SLAVI, Latinis aut VERBOSI, hoc est, VERACES: aut GLORIOSI, hoc est, CELEBRES dici malunt: quos prius SCLAVOS, quam SLAVOS dictos esse constat. Eos certè nullus Autor vetus, nec Græcus, nec Latinus, qui nostram in Notitiam pervenerit, ante Iustinianum Magnum, qui sæculo sexto Imperium & accepit, & finiit, secundum optimos in editis Codices, SLAVOS nominat. Omnium principes, qui Slavorum meminerunt, sæculo sexto vixerunt. Eò Slavos nuncupat *σλαβῶνες* SCLAVENOS Procopius Claudii Maltreti, de Bello Gothico, Lib. I. Cap. XXVII. Lib. III. Cap. XII. & XIV. Theophylactus Simocatta Iacobi Pontani & Caroli Annibalis Fabroti, de Mauritanis Rebus Lib. I. Cap. VII. Lib. VI. Cap. II. & VII. SCLAVINOS vocat Iornandes Iani Gruteri & Friderici Lindenbrogii, de Regnorum Successione, Cap. CXXII. & de Gothorum Rebus, Cap. V. SCLAVOS appellat idem Iornandes de Gothorum Rebus Cap. XXIV. & Gregorius Magnus Lib. VIII. Epist. XXXVI. Sæculo octavo similem in Modum SCLAVOS

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

VOS salutat Paulus Diaconus Iani Gruteri & Friderici Lindenbrogii, de Longobardorum Rebus, Lib. IV. Cap. VII. Sæculo IX: SCLAVINOS usurpat Landulphus Sagax, Pauli Diaconi Continuator, Petri Pithœi & Iani Gruteri, in Historia miscella, Lib. XVII. Cap. XXIV. Lib. IX. Cap. XXVII. & XLIII. Videantur, quæ proferemus §. XXIII.

IX. Deinde Sarmatarum Pars, si ob Facta gloriosa Nomen SLAVORUM, id est, CELEBRIUM, vel assumsit, vel accepit: antea non Slavorum, sed in tot Sarmatarum Generibus aliud habebat, proprium quidem, nondum verò Slavorum Nomen. Hoc autem quodnam fuerit, sub quò Res gloriosas prius gesserint, quam ob eas suum in Slavorum converterent Vocabulum, quod, ut diximus, Imperatoris Iustiniani Magni Ætate non vetustius est: quis certus esse potest, nisi demonstretur, illi Sarmatarum Parti, quæ nunc gerit, propterea celebrium, id est, SLAVORUM accessisse Nomen? Quod si verò SCLAVORUM antiquius, quam SLAVORUM est: illud quidem integrum, hoc autem corruptum est Nomen.

Quis SLAVORUM Populus.

X. Quod SLAVORUM Gentem attinet: eos SARMATAS, quos Græci SAUROMATAS nominant, esse, communis omnium, certè posteriorum Historicorum Consensus indicat. Non est autem propterea, quicquid de Sarmatis Memoriâ dignum reperitur, Slavis applicandum: quemadmodum perperam multi faciunt: quasi par sit, ad eandem Conditionem, omnia vel Italorum, vel Germanorum Acta, inter illos Neapolitanis, inter hoc Saxonibus attribuere. Nam in Sarmatis. numerosissimo Populo, Nationes plurimæ, partim Asiaticæ, partim Europæ fuerunt. De quibus agunt inter antiquos Herodotus Lib. IV. Cap. CX. Pomponius Mela Lib. III. Cap. IV. Plinius Lib. IV. Cap. XII. Claudius Ptolemæus in Geographia, Lib. III. Cap. V. & Lib. V. Cap. IX. Ex recentioribus Matthias Michovius de utraque Sarmatia Libris duobus: & Reinerus Reineccius in Heroico Syntagmate, quod Historiam Iuliam vocat, Parte III. Regno XXXVIII, quod est Sarmaticum.

XI. In Europæis Sarmatis fuerunt VENEDI: quos multipliciter mutato Vocabulo alii VENDOS, aut WENDOS, alii VINIDOS aut WINI-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

WINIDOS, alii Modis aliis appellant. Circa eos quidam Convenientia Vocum decepti geminum committunt Errorem.

XII. Primum errant, qui VENEDOS cum ENETIS, HENETIS, VENETIS, quorum Vocabulis una Gens denotari solet, confundunt. Inter hos est Ioachimus Curæus, in Silesiorum Annalibus. Matthæus Dresserus in Historiarum Millenario VI, Parte II, de Saxonum Ducibus, ad A. C. 633. de Pomeranorum ducibus, ad A. C. 1226. de Anhaltinorum Principibus, ad A. C. 1142. Melchior Goldastus de Bohemorum Regno, Lib. I. Cap. IX. §. III. & V. Bohuslaus Balbinus in Rerum Bohemicarum Epitome, Lib. I. Cap. X. & in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. V.

XIII. Nam ENETI, HENETI, VENETI, non Sarmatica Gens sunt: quam prius in Asiaticis Paphlagonicam, postea in Europæis Italicam plerique statuunt. De quibus agunt, inter antiquos, Homerus in Iliade, Lib. II. Versu 852. Herodotus Lib. I. Cap. CXLVI. & Lib. V. Cap. IX. Apollonius Rhodius in Argonauticis Lib. II. Versu 358. Iulius Cæsar de Bello Gallico, Lib. III. Cap. VIII. Livius Lib. I. Cap. I. Cornelius Nepos apud Solinum Cap. XLVI. Plinius Lib. VI. Cap. II. Curtius Lib. III. Cap. I. & XXII. Tacitus in Annalibus Cap. XI. §. XXIII. Servius ad Virgilii Lib. I. Æneidos, Versum 247. Inter recentiores, Leander Albertus in Italia, de Marchia Tarvisina, Regione XVII. Petrus Iustinianus in Historia Veneta, Lib. I. Philippus Cluverius in antiqua Germania, Lib. III. Cap. XLV.

XIV. Præterea errant, qui VENEDOS pro VANDALIS habent. Sunt, quibus Erroris hujus Autor creditur Albertus Krantzius, Anno 1517. mortuus. Inter hos est Hermannus Conringius de Imperii Germanici Finibus Lib. III. Cap. XVI. At est hic Error ipsis quatuor, & quod excurrit, sæculis antiquior. Adamus [ut ipse Lib. III. Cap. V. indicat] Bremensis Canonicus Anno 1077 creatus, in Historia Ecclesiastica, Lib. II. Cap. X: *Slavania igitur amplissima Germanie Provincia & WINILLIS incolitur, qui olim dicti sunt VANDALI.* Helmoldus, Bosoviensis Presbyter, Anno 1170 mortuus, in Slavorum Chronico, Lib. I. Cap. II: *Ubi ergo Polonia Finem facit, pervenitur ad amplissimam SLAVORUM*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

VORUM Provinciam, eorum, qui antiquitus WANDALI, nunc autem WINIHI sive WINILI appellantur. Cum quibus consentiunt Leovoldus Northofius, Anno 1278 natus, in Chronico de Comitibus Marcanis, ad Annum 1011: & Iohannes Schiphovverus in Oldenburgerisum Archicomitum Chronico, quod Anno 1504 scripsit. Hos prævios habuit Duces Albertus Krantzius, in Præfatione, quam de Vandalia Libris præmisit: Hodie tamen, inquit, quæ fuerit olim Gens Wandalorum in universum ignoremus, nisi vernacula Saxonum Lingua hoc Vocabulum conservasset, ut inter eos, qui olim WANDALI, fracto, ut fit, vocabulo nunc WENDEN vocitentur.

XV. Præter hos alii VENEDOS esse VANDALOS putant: Ioannes Magnus in Gothorum & Sueonum Historia, Lib. VI. Cap. XXII. Ernestus Brotuffius in Martisburgerisum Chronico, Lib. I. Cap. II. Paulus Hachenbergus in Germania media, Dissertatione I. §. VI. Et quis nescit, etiamnum, qui VENDORUM sunt, dici VANDALORUM Reges? Videantur, quæ commemorabimus §. XXIX. XXX. XXXI.

XVI. Sanè VANDALI Germanicus, VENDI autem Sarmaticus, Germanis planè dissimilis, fuerunt Populus. In hoc circumspiciendiores, tum antiqui, tum recentiores consentiunt: Plinius Lib. IV. Cap. XIV. Tacitus in Germania, Cap. I. §. V. Blondus Flavius in Historiis, Decade I. Lib. I. Bilibaldus Pirckheimerus in Germaniæ Descriptione. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. II. V. VI. X. Franciscus Irenicus in Exegeti Germanica, Lib. I. Cap. XXXV. Beatus Rhenanus de Rebus Germanicis, Lib. I. Cap. XXXIII. & Lib. III. Cap. I. Michael Beutherus in Animadversionibus Historicis, Cap. I. Iohannes Michael Beutherus (Filius) in Notis ad eas, §. CII. Cyriacus Spangenbergus in Saxoniæ Chronico, Cap. XIV. & in Nobilitatis Speculo, Parte I. Lib. X. Cap. V. Petrus Albinus in Misniæ Chronico, Lib. I. Tit. IV. & VI. Marcus Velferus in Rebus Boicis, Lib. IV. ad A. C. 697. Philippus Cluverius in Antiqua Germania, Lib. III. Cap. XLVI. Iohannes Micrælius de Pomerania, Lib. I. Cap. XIII. Hermannus Conringius de Imperii Germanici Finibus, Lib. III. Cap. XVI. Henricus Bangertus in Notis ad Helmoldi Chronicon Slavicum, Lib. I. Cap.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

Cap. I. Num II. Thomas Zechorodus in Marte Moravico, Lib. I. Cap. III. Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. XI.

XVII. Coeterum, in Sarmatis VENEDOS intra Sarmatiam Europæam, ad Vistulam Fluvium, qui Sarmatas olim à Germanis ad Orientem separavit, sed diversissimis Locis adscriptos invenimus. Nam eos ad Ostia Vistulæ, circa Sinum Venedicum, qui Mare Sarmaticum dicitur, habitavisse tradit Claudius Ptolemæus [ut Suidas indicat, sub Imperatore Marco Antonino, Anno 165 clarus] in Geographia, Lib. III. Cap. V. Iisdem ad Ortum Vistulæ [circa Silesiæ superioris Fines] Domicilium fuisse narrat, prope quingentis Annis junior Scriptor, Iornandes Gothorum Episcopus [ut Cap. XIX. innuit, Anno 552 superstes] de Gothorum Rebus Cap. V. Unde colligas, olim VENDOS intra Sarmatiam Europæam ad Vistulam hærentes, aut tenuisse totam circa Flumen hoc spatiosissimam Terram, aut mutatis postea Sedibus, à Septentrione longius ad Meridiem digressos.

XVIII. Præter VENEDOS in Europæis Sarmatis SLAVI reperiuntur. Quò sub Nomine SARMATIS & SILESIIS Societas diuturna fuit. Idque Sarmatarum Genus adeo vetus ipsis habetur Slavis, ut Slavicam Linguam, non ex aliis ortam, sed primigeniam, in Babylo-nicâ Linguarum Mixturâ suis Majoribus, Babylonica Turris Condi-toribus, à Deo infusam asserere n hil vereantur. Æneas Sylvius in Hi-storia Bohemica, Cap. II: *Bohemi, sicut ceteri Mortalium, Originem quam vetustissimam ostendere cupientes, SCLAVORUM se Prolem asse-runt. SCLAVOS autem inter eos fuisse, qui, post universale Diluvium, condendæ famosissimæ Turris Babel Aurores habentur, atque ibi, dum Lin-guæ confusæ sunt, SCLAVONOS, id est, VERBOSOS appellatos, proprium Idioma sumsisse. Relicto deinde Campo Sennaar, ex Asia in Europam profectos, eos Agros occupasse, quos nunc Bulgari, Servi, Dalmatæ, Cro-ati & Bosnenses incolunt. Nondum ego quempiam legi Autorem, cui Fi-des adhibenda sit, qui tam altæ Gentis suæ Initium reddiderit. Hebræos excipio, omnium Mortalium primos. Multi ex Germanis satis se nobiles arbitrantur ex Romanis ortos. Romani ex Teucris Originem ducere, gloriosissi-*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

mum putant. Franci [qui & Germani fuerunt] Trojani se Sanguinem esse dixerunt. Eadem Britannis Gloria satis est, qui Brutum quendam Ex-filio profectum, Generi suo Principem dedisse affirmant. At Bohemi longe altius orsi, ab ipsa Confusionis Turre se missos jactitant. Caterum, nec qui tunc Principes fuerint, nec quem Regem habuerint, nec cujus Terræ Cultores exstiterint, nec sub quo Duce, nec quibus Periculis in Europam venerint, nec quo Tempore tradunt. Fuisse illico SCLAVONOS ajunt, dum Labium universæ Terræ confusum est. Vana Laus ac ridenda. Quod si qui Bohemos imitari velint, Nobilitatem Generis ex ipsa Vetustate quærentes, non jam ex Turri Babylonica, sed ex Arca Noe, atque ex ipso Deliciarum Paradiso, primisque Parentibus, & ab Ultero Eve, unde omnes egressi, facile sibi Principia vendicabunt. Nos ista, tanquam anti-lia Deliramenta, prætermittimus.

XIX. His, ab eruditissimo Viro, tandem Pontifice Romano Pio II, scriptis, nequaquam deterritus, verum irritatus Bohuslaus Balbinus, in Refutationis Speciem, tantò securius eandem Slavici Populi Sermonisque commendat Vetustatem in Bohemicis verè Miscellaneis, Decade I. Lib. II. Cap. V. *Permirum, ait, & vero etiam non nihil injuriosum semper visum est -Æneam legenti, quod acerbius Gentem nostram perstringere & irridere Majores nostros videatur ex eo Capite, quod tam altè Gentis suæ Primordia, ab ipsa scilicet Confusionis Turre, dum Labium universæ Terræ confusum est, petant. Vana, inquit, Laus & ridenda. Ego, quid rideri possit, non video. Dicere voluerunt Majores, Linguam suam [quâ maxima Septentrionalis Europæ, nonnulla etiam Asiæ Pars hodieque utitur, ut Vaticana Bibliotheca, Liber Romæ editus, demonstrat] primigeniam esse, atque inter duas illas & septuaginta Orbis universi Linguas censeri. Quod verissimè dici, quisquis Amplitudinem ejus Linguae, Nationum in ea Diversitatem, Linguae ipsius Elegantiam & Sanctitatem [nam in Sacris eâ uti etiam apud Moravos & Bohemos olim licebat, & hodie apud Ruthenos, pluresque alios licet] ac ceteras ejus Prærogativas examinarit, facile concesserit. Ibidem post quædam: Plenique Germanicæ Historiæ Conditores ab Iapheto Noe Filio & Gomero, &*
nescio

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

nescio quò Asceneze, Noemi Pronepote, Celtas [quo Nomine Gallos & Germanos comprehendunt] provenisse scripserunt: idque superbum nulli est visum: quò ignoscendum magis est nobis, si modeste Linguam Slavicam, quæ prope Dimidium Septentrionalis Europæ, non nullam etiam Asiæ Partem complectitur, cum Linguis cæteris primoribus in illa Confusione prima Gentium à Deo infusam affirmemus.

XX. Sed, cujuscunque sit Antiquitatis SARMATARUM Europæorum Pars, quæ SLAVORUM Nomen sustinet: sub eo certè Vocabulo nunquam ante CHRISTUM natum, sero post eum natum à Scriptoribus indicata reperitur.

XXI. Iam, Anno Christi 405, Mentionem SLAVORUM inveniri statuit Bohuslaus Balbinus: quoniam eo Anno intra Germaniam Radagastus [aliis Radagaisus] SLAVORUM Rex Romanos intra Italiam oppugnaverit. Id refert in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. III. his Verbis: *Marcomanni cum Quadis per hæc Tempora Regem Hermanricum vel Ermanricum habuere. Hic Radagaiso vel Radagasto Venedorum SLAVORUM Regi [quem pro Deo Slavi Vinidi seu Obotriti & Polabi, ubi nunc Mechlburg est, habitantes, postea coluerunt] adversus Romanos Bellum gerenti militavit, eoque in Italia caso, Alarico Gottho adhaesit. Quà inventà latus Antiquitate, Notet, ibidem addit, obsecro, Lector, ex Radagasto, jam eo Tempore SLAVOS Regnum in GERMANIA habuisse. Nos id, non veri, sed falsi Notà signandum censemus.*

XXII. His enim, quæ Balbinus affirmat, geminus Error subest. Prior est, Hermanricum fuisse Marcomannorum & Quadorum Regem: qui nec Marcomannorum, nec Quadorum, sed Gothorum in Germania Rex fuit: ut commemorant, Iornandes de Gothorum Rebus, Cap. XXIII. & XXIV. Hermannus Contractus & Marianus Scottus in Chronicis ad A. C. 400. Sigebertus Gemblacensis in Chronico ad A. C. 407. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. X. Posterior est: Radagaisum fuisse SLAVORUM Regem. Quis ex antiquis hoc asserit? Quantum investigare potuimus, Nemo. Gothorum

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

rum in Germania Rex fuit : de quo Paulus Diaconus in Historia Miscella, Lib. XIII. Cap. XXV: *Radagaisus Rex Gothorum totam repentino Impetu invasit Italiam.* Quare, cum Observatio, tum Admonitio singularis, quæ SLAVORUM in Germania Sedem ante justum Tempus stabilire conatur, Rerum auget Numerum, quas Bohuslaus Balbinus, seu Autores novitios [multa Veterum corrumpere solitos] secutus: seu Memorix suæ nimium confusus: seu, quod interdum facit, ut Intentioni serviant, ex Ingenio suo, non semper ingeniosè, supra Fidem, imò contra Fidem mutatas scripſit.

XXII'. Hoc extra Dubitationem positum est, inveniri SLAVORUM, quos antiquissimi vel SCLAVOS, vel SCLAVINOS appellant, Sæculo demum sexto Mentionem primam. Idque Balbinus ipse [qui non est ubique constans in suis Assertionibus, sed interdum sibi contradicit] alio in Loco agnoscit. Nam Bohemicorum Miscellaneorum Decade I. Lib. II. Cap. V: *Primi*, ait, *quæd sciamus, Iornandes & Procopius SLAVORUM vel SLAVINORUM Nomen in Historiis usurparunt, paulo ante Annum Christi 550 scribentes.* Procopius ab Anno Christi 550, Imperatoris Iustiniani Magni 24, quò plerique SLAVOS in Germaniam primum advenisse tradunt, Scriptis clarus, ad Annum Christi 562, Iustiniani 36, superstes [ut de Byzantarum Rerum Scriptoribus Liber noster Parte I. Cap. V ostendit] de Bello Gothico, Lib. I. Cap. XXVII: *Καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὐννοὶ τε ἦσαν καὶ ΣΚΛΑΒΗΝΟΙ, καὶ ἄλλοι.* Et eorum plerique Hunni erant & SCLAVINI, & Antæ. Lib. III. Cap. XIII *Βαρβάρων γὰρ ΣΚΛΑΒΗΝΩΝ πολὺς ὄμιλος.* Barbarorum enim SCLAVENORUM ingens Multitudo. Cap. XIV: *Οὐννοὶ καὶ ἄλλοι, καὶ ΣΚΛΑΒΗΝΟΙ.* Hunni & Antæ, & SCLAVENI. Iornandes, Anno 552, Historiæ Gothicæ Scriptor, ut Cap. XIX refert, in Libro de Regnorum Successione, quem, ut in Proœmio ad Vigilium indicat, Anno 550 edidit, Cap. CXXII: *Hi sunt Casus Romanæ Reipublicæ, præter Instantiam quotidianam Bulgarorum, Antarum & SCLAVINORUM.*

XXIV. Iam inter Sarmatas VENEDOS, quos alii VENDOS appellant:

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILENTIORUM Dux LECHUS I.

pellant: & Sarmatas SLAVOS, quos alii SLAVINOS dicunt: Si quod est, quodnam sit Discrimen, non immerito quæras, luculenter cogniturus, quodnam Sarmatarum Genus SILESIIS se miscuerit. At hoc, in Opinionum Diversitate nimia, quis exponere satis aut evidenter, aut probabiliter potest? Sunt, qui VENEDOS & SLAVOS unum statuunt Populum: ideoque mox Venedos Slavorum, mox Slavos Venedorum Vocabulo designant. Sunt etiam, qui VENEDOS & SLAVOS differre judicant: in quibus VENEDOS pro Majoribus, SLAVOS pro Posteris habent: quoniam illorum antiquius, hoc recentius est Nomen.

XXV. Cæterum, Habitationis Locus quandam VENEDIS & SLAVIS Affinitatem conciliat. Sedes enim VENEDIS, ut §. XVII diximus, ad Vistulam erat: SLAVIS autem circa sinistrum Danubii Latus, non magno Spatio à Vistula, fuit. Procopius de Bello Gothico, Lib. I. Cap. XXVII: *Καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὐννοὶ τε ἦσαν, καὶ Σκλαβηνοὶ, καὶ ἄνται. οἱ ὅτι ποταμὸν Ἰστρὸν ἔμακρην τῆς ἐκείνης ὄχθης ἴδρυνται.* Et eorum plerique Hunni erant, & SCLAVENI, & Ante: qui trans Fluvium Istrum, non procul à Ripa, Sedes patrias habent. Lib. III. Cap. XIII: *Βαρβάρων γὰρ Σκλαβηνῶν πολὺς ὁμιλος ἐτυχὼν ἑναγχοῦς διαβύτες μὲν ποταμὸν Ἰστρὸν.* Cum enim Barbarorum SCLAVENORUM ingens Multitudo nuper illas Partes occupavisset, Fluvium Istrum transgressa. Ibidem Cap. XIV: *Τὰ γὰρ ἔθνη τὰῦτα Σκλαβηνοὶ τε καὶ ἄνται, ἐκ ἀρχόνται πρὸς ἀνδρες ἐνὲς.* Hi rerò Populi SCLAVENI & Ante non uni parent Viro. De iisdem post quædam: *Τὸ γὰρ πλεῖστον τῆς ἐτέρας τῆς Ἰστρὸς ὄχθης αὐτοὶ νέμονται.* Maximam vero Partem ulterioris Istri Ripæ illi habent. Quare parum à Procopio discrepat Iornandes, cum Domicilium SLAVIS ad Ortum Vistulæ tribuit, de Gothorum Rebus, Cap. V: de Scythia: *Introrsus illi Dacia est, ad Corone speciem arduis Alpibus emunita: juxta quorum sinistrum Latus, quod in Aquilonem vergit, & ab Ortū Vistulæ Fluminis per immensa spatia venit, Winidarum Natio populosa consedit. Quorum Nomina licet nunc per varias Familias & Loca mutantur, principaliter tamen SCLAVINI & Antes nominantur.*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

XXVI. Nos ab ea Controversia, utrum VENDI Slavorum, an, quod multo credibilis est, SLAVI Vendorum Pars fuerint, abstinentes, SILESII propinquos SARMATAS, seu ad DANUBIUM, seu ad VISTULAM Colonos, quamvis olim Nominibus aliis denotatos, intra Sæculum sextum associatos, ideo SLAVOS, quam VENDOS appellere malumus, quoniam in antiquis & Germanorum, & Polonorum Monumentis, Res nostras commemorantibus, si non semper, at plerumque SLAVI nominantur.

Unde SILESIAM intraverint SLAVI.

XXVII. Unde SLAVI, num ex Dalmatarum, an Illyriorum, an Slavoniorum Terra in Germaniam pervenerint, magnus est inter Historicos Dissensus. De quo legi possunt Ioannes Longinus Cognomento Polonico Dlugossius in Polonorum Rebus Lib. I. Cap. II. Albertus Krantzius in Vandalia, Lib. I. Cap. V. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. XVI. Michael Beutherus in Animadversionibus Historicis, Cap. II. Melchior Goldastus de Bohemiæ Regno, Lib. I. Cap. IX. §. IV. & Cap. XIV. §. IV. Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis Lib. II. Cap. XXII. Andreas Stredonius in Dissertatione, quam de Bohemorum Originibus scripsit, Balbinus ibidem Capiti XXIII inseruit.

XXVIII. Nos Viam, quæ SLAVOS in Germaniam duxerit, quantum licebit, monstraturi, pro Fundamento Indiciis ponimus: eos per Sarmatiam, Germanis proximam longè lateque diffusos, Sæculo sexto, circa Vistulæ tum Fontes, tum Ostia sedem habuisse: quod jam ostendimus §. XVII. & XXV. Addimus, quod Dubio caret: SLAVIS Germaniam invasuris Duces fuisse duos, ZECHUM & LECHUM, Fratres. Unde novum SLAVIS postea Vocabulum, aliis ZECHITARUM [Bohemorum] aliis LECHITARUM [Polonorum] accessit. Ex quibus Slavorum Pars Zechitica Marcomanniam & Bojohemiam: id est, Moraviam & Bohemiam: Lechitica verò Quadiam & Lygiam, id est, superiorem & inferiorem Silesiam, hodiernâ multis Partibus ampliorem, tum solis Germanis subditas Regionēs intraverunt.

XXIX.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

XXIX. Quantum igitur Conjecturis omnium maximè probabilibus assequi possumus; SLAVIS in Germaniam tendentibus, seu conjunctis, seu divisis, commodum Iter esse potuit ex Sarmatia, non tantum ZECHITIS, propius ad Vistulæ Fontes hærentibus, Vistulam transgressis, per Moraviam in BOHEMIAM: verum etiam LECHITIS propius ad Ostia Vistulæ subsistentibus, Vistulam transgressis, per Vandaliam: ob Incolas verè sui Nominis, hoc est, Ambulatores, crebris Sedium Mutationibus adfectos, in Terras remotas, Italicas, Hispanicas, Africanas profectos, si non ubivis desertam, certè passim enervatam, repellendis Advenis imparem: in SILESIAM.

XXX. Sanè VANDALIAM, ad Vistulæ sinistrum Latus in Germania sitam, SILESIAE propinquam, pro Sede sua tenuerunt. Id, præter alios, Suffragiis Rationibusque suis stabiliunt, Beatus Rhenanus de Germanorum Rebus Lib. I. Cap. LXVIII. Cyriacus Spangenbergius in Querfurtensi Chronico, Lib. I. Cap. XIV. & in Saxonie Chronico, Cap. L. Petrus Albinus in Misnia Chronico, Lib. I. Tit. IV. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. XVI. Henricus Bangertus in Notis ad Helmoldi Chronicon Slavicum, Lib. I. Cap. I. Num. IV. Christophorus Hartknochius in Originibus Pomeranicis, quas Martinus Rango edidit, Cap. IX. Nicolaus Henelius in Silesiographia, Cap. I: *QUADIS successerunt SLAVI, Gens Sarmatica: qui quodam Tempore prægravantem domi Multitudinem ductis Colonia exonerare aggressi, sive aliis de Causis, Sedibus suis exciti, cum transmissò VISTULA Flumine in ea Germania Loca, qua prius VANDALI tenebant, immigrassent, hanc etiam QUADORUM Sedem occuparunt.*

XXXI. Hinc natus videtur Error, qui VANDALOS Germanos cum VENDIS Sarmatis confundit: duas ob Causas excusabilis. Prior est: quoniam Vendi, quemadmodum ex antecedentibus colligi potest, in Germania primum occupaverunt Vandaliam: itaque Successionis quasi Iure Nomen Vandalorum acceperunt: quod aliis postea Vendiis, quanquam ex Vandalia digressis, adhæserit. Posterior est: quod VANDALORUM & VENDORUM Vocabula Cognationem quandam & Originis & Significationis habeant. Germanis enim utrique dicuntur
à Mo:u:

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

à Motu: quo VANDALI seu WANDALI, hoc est, WANDELER, ambulant: & VENDI seu WENDI, hoc est, WENDENDE, vertuntur. Utamque Rationem connectit Davides Chytræus in Saxonie Chronico, Lib. I. de Vandalia: *Etsi autem de Namine Vandalorum quidam verè disputant, non rectè illud his Populis, quos Wendos aut Slavos vulgo vocamus, assignari: cum inter Germanicas Gentes Tacitus & Plinius Lib. IV. Cap. XIV Vandalos recenseant: & Procopius Initio Belli Vandalici, quod Belisarius, Iustiniani Imperatoris Auspiciis, in Africa gessit, Vandalos Gothicam Gentem, eadem cum Gothis [Germanicè locutos non dubium est] Linguâ usos fuisse affirmet: tamen, cum vel à Nominum Affinitate [vicina enim inter se se Sono Nomina sunt WENDEN & VANDALI] vel à Sedibus iisdem, quod post Migrationem Vandalorum in Gallias, Hispaniam & Africam, Heneti seu Wendi eorum Terras possederunt: [sicut post Migrationem Bojorum ex Bohemia in Bavariam, nihilominus novi Incole Zechi seu Slavi, veterum Incolarum Nomen retinent] hæc Appellatio Henetis tum à multis aliis nostræ Ætatis Hominibus eruditis, tum verò ab Helmoldo etiam, qui Chronica Slavorum ante quadringentos Annos Lubecæ scripsit, tribuatur: communem Usum Nominis Vandalie nos quoque retineamus. Rationem posteriorem Hugo Grotius in Prolegomenis ad Gothorum, Vandalorum & Langobardorum Historiam exponit. Non absurdum, inquit, cogitatu, etiam illos, qui Tacito Venedi, Ptolemæo Venedæ, posterioribus Winidæ dicuntur, Nomen habere ab eadem vagandi Significatione: non, quod hos quoque Germanici Sanguinis esse velim: de quò dubitavit Tacitus: exactior enim Inquisitio Lingue, Morum, Historiarumque denique Indicio, Sarmatas eos esse nos docuit: sed quod, qui à Rerum Gloria Slavi sibi ipsis dicebantur, eos Germani Winidas dixerint: quod verissimè tradidit Ioannes Aventinus, & ex Speculo Saxonico aliisque eò antiquioribus Libris facile diligenti Lectori perspicuum fiet: sicut & Verbum WENDEN affinem cum WANDLEN apud Germanos, extritâ Literâ L, habet Intellectum. Atque hoc Sensu eandem esse Vocem Winidorum, Winulorum, Vandalorum sensit non male ignotus ille Chronici Slavorum Scriptor. Non ergo curandum nobis est, quam*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

quam late patuerit Wandalarum Appellatio. Patere enim tam late potuit, quam ipse vagandi alienaque occupandi Mos.

Quando SILESIAM intraverint SLAVI.

XXXII. Præterea de SLAVORUM Transitu, quemadmodum Locus, ex quo venerint: sic Tempus, quo venerint in GERMANIAM ipsamque SILESIAM, Opinionibus Historicorum & Chronologorum maxime discrepantibus subiacet: quarum nulla solido ex Antiquitate Fundamento innititur. Dissensionis hujus Causa præcipua est, quod plerique Scriptores in recentioribus, aut VANDALORUM Germanorum Res VENDIS Sarmatis, aut omnium Sarmatarum Res singulari Sarmatarum Genti, seu VENDIS, seu SLAVIS attribuant. Quamobrem idoneo Veterum Testimonio destitutus, pro suo quilibet Arbitrio ex obviis Sententiis aliquam sibi delegit probabilem, Nos eas certos ad Annos restrictas, tribus distinctas Ordinibus proferemus.

XXXIII. Primo sunt, qui SLAVORUM in Germanicas Terras Migrationem referunt ad Annos, Annum CHRISTI DL. antecedentes: quamvis eodem Anno vetustius Slavorum Nomen ostendi nequeat. Nam illam referunt ad Annum CC. LXXVIII. Bohuslaus Balbinus, Petrum Codicillum in Libro de Zechi & Lechi Adventu secutus, in Rerum Bohemicarum Epitome, Lib. I. Cap. X. Ad Annum CCCC: Iohannes Lampadius in Mellificio Historico, cujus Partes duas priores Christophorus Pezelius composuit, Parte III. Ad Annum CCCC. LI: Cyriacus Spangenbergius in Saxoniae Chronico, Cap. L. & in Querfurtensi Chronico, Lib. I. Cap. XIV. Ad Annum CCCC. XXXXVI: Elias Reusnerus in Chronologia ad hunc Annum. Ad Annum D. David Chytræus in Saxoniae Chronico, Lib. I. de Vandalia. Ad Annum D. XXXIII: Petrus Opmeerus in Chronographia ad hunc Annum.

XXXIV. Deinde sunt, qui SLAVORUM eam Migrationem referunt ad Annum D. L. Inter hos reperitur Bernhardus Vapovius, cujus Sententiam indicat Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. II. Alexander Guagninus in Chronici Polonici Compendio ad Annum 550. Stanislaus Sarnicius in Polonicis Annalibus

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

Lib. IV. Ioannes Herburtus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. II. Salomon Neugebauerus in Historia Polonica, Lib. I. Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. VI. Sethus Calvisius in Chronologia ad A. C. 550. Iohannes Henricus Alstedius in Thesauro Chronologico, de Polonorum Regno. Iohannes Micraelius de Pomerania, Lib. II. Cap. XIII. Albertus Ines in Lechiade, Parte I. in Lecho. Henricus Bangertus in Notis ad Helmoldi Chronicon Slavicum, Lib. I. Cap. II. Num. V. Ioannes Baptista Ricciolus in Chronologia Reformata, de Polonorum Regibus. Ioachim Pastorius in Floro Polonico, Lib. I. Cap. I. Iohannes Schultzius in Polonia nunquam tributaria, Sectione IV. §. II.

XXXV. Denique sunt, qui SLAVORUM eandem Migrationem referunt ad Annes, Annum CHRISTI D.L. subsequentes. Ad Annum D. LVII: Marcus Zuerius Boxhornius in Chronologia ad hunc Annum. Ad Annum DC. XXXIX: Martinus Boregkii in Bohemiæ Chronico. Procopius Lupacius in Rerum Bohemicarum Calendario, ad Diem Iulii XV. Ad Annum DC. XXXIV: Wenceslaus Hagecius in Bohemiæ Chronico, Lib. I. Ad Annum DC. XXXV: Georgius Bartholdus Pontanus in Bohemia Pia, Lib. I. Ad Annum DC. XXXIX: Matthæus Dresserus in Millenario VI. Parte II. de Bohemia.

XXXVI. Nobis, tanquam probabilior, arridet illorum Assertio, quibus censetur SLAVORUM Adventus in GERMANIAM, Sarmatisque Proximas Regiones, QUADIAM & LYGIAM, quas hodie superiorem & inferiorem SILESIAM dicimus, Anno CHRISTI 550 adscribendus.

An SILESIOS deleverint SLAVI.

XXXVII. QUADOS & LYGIOS, Indigenas GERMANOS, Patriam SILESIAM, nec spontaneâ, nec imperatâ Migratione SLAVIS Advenis vacuum occupandam reliquisse, variis Argumentis monstravimus in Antiquitatibus de SILESIIORUM Majoribus, Cap. XXI. Quamobrem, cum SLAVI Anno 550 penetraverunt in SILESIAM, utrum QUADI & LYGI, vel imbecilles ad resistendum profugi, vel post adhibitu

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

hibitum Robur deviâ SLAVIS universam SILESIAM possidendam cesserint : in quâ penitus oppressi extinctique sint , ut hodiernorum SILESIORUM Majores , non pro GERMANIS , sed pro SLAVIS haberi mereantur , in Controversiam venit.

XXXVIII. De nostrâ Sententiâ , qui GERMANORUM , aut Regiones omnes , in quibus SLAVI sedem fixerunt , Incolis prorsus vacuas : aut omnes ibidem Populos , quamvis & bellicosos , & exercitatos , à novis Colonis vel abactos , vel exstirpatos credunt : digni sunt , quibus nihil credatur : quia non impossibilia quidem , tamen incredibilia , pro Temporum , Locorum , Gentium Eventuumque Circumstantiis , ex Vetusitate cognitis , ab impossibilibus parum discrepantia credunt.

XXXIX. Nam primò , sub æquis Indicibus , antiquam QUADORUM & LYGIORUM Fortitudinem , per tot Sæcula Romano Imperio semper oppositam , aliquando succumbentem , sæpius resurgentem , nunquam emorientem , nec Ignorantiâ posthabentibus , nec Invidiâ prosequentibus , utique non tantum Veritati non repugnat , sed Assensui quoque sic congruit , ut vix Suspicionem Falsitatis admittat : à QUADIS & LYGIIS , Vicinis & Sociis , quorum Pectoribus avitus Libertatis Amor , strenue factis ad ea Tempora declaratus , adhæserit invictus , Sarmatas SLAVOS , à Sarmatis antea SILESIÆ proximis , & IAZYGIBUS , & BASTARNIS , planè diversos , ad Servitutem facili- ter , ut imponendam , sic recipiendam natos , magno Fastidio exceptos Adversarios : cosque Viribus , quantis potuerunt , maximis rejectos , ne cogerentur tolerare Dominos.

XL. Deinde , quanquam SILESIIS non fuit SLAVORUM in Silesiam Irruptio declinabilis : ut Eventus ipse docuit : in Quæstione tamen adhuc versatur , quò SILESII Modò , cuncti , an plurimi : statim , an paulatim : nullis , ut Bello subacti , an certis Conditionibus , ut Prælio superati , se SLAVIS submiserint : quorum pertulerint pro Tempore Insolentiam , cum Limitem , qui Germanos à Sarmatis hætenus separaverat , Vistulam semel transgressi , Ius in Armis repositum arbitrati , Germanicum VANDALORUM iisque proximorum SILESIORUM invaderent solum : cujus olim ad Vistulæ , non , ut hodie , mo-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

dò Caput, Hungaris propinquum, sed longo etiam Tractu, per Cracovienses adjacentesque multos Agros, latis trans Viadrum Finibus, partim QUADIÆ, partim LYGIE proprios, ad Wartæ, circa Terminos MARCHIÆ Brandenburgensi præfixos, Decursum in Viadrum, extenta fuit Amplitudo.

XLI. Iam, quis vetustus Scriptor illas SLAVORUM primas intra GERMANIAM Antiquitates, Fabulis destitutas [quales nec Vincentius KADLUBKO, nec Ioannes DLUGOSSUS, nec alius, præscis annumerandus, omittere gauisus est] in medium hætenus attulit, ex quibus pateat, quisnam Germanos SILESIIOS Status inter Principia conjunxerit Sarmatis SLAVIS? Recentioribus autem, citra Testes idoneos, citra solidas Rationes, contra GERMANOS, in propria præsertim Nationis Sarmaticæ Causa, quicquid placuit, narrantibus, incertum, an fingentibus, cur Fides habeatur in Rebus, Annos mille transcendentes? Quare tam diu SILESIIIS plena Subjectio, quam connexi SLAVIS debuerint, adjudicari non potest, priusquam demonstretur, SILESIIORUM cum SLAVIS Conjunctionem fuisse quandam Servitutem, non Societatem.

XLII. Certè, non à SLAVIS, quantumvis pressi, penitus oppressi GERMANI sunt: nec in aliorum, nec in SILESIIORUM Terris. Quis enim peritus Historiarum nescit, passim GERMANOS prius magis magisque circumcisò, denique prorsus abjectò SLAVORUM Regimine, Provincias suas, in quas pristinum, hoc est, integrum Libertatis usum revocaverant, non SLAVICAS, sed GERMANICAS esse, multis patefecisse Documentis, præsertim Romano intra Occidentem Imperiò, per Francos, in Germanis præpotentes, instauratò? Quin GERMANI Iugum Slavicum, quod passim aliquandiu inviti patiebantur, sic ad ultimum abiciebant, ut ipsis SLAVIS Frenum injicerent, & ex Dominis facerent Servos.

X III. Idque SLAVI communiter à GERMANIS, pro Iure suo, pro Libertate sua, potiore Salutis Parte, fortiter pugnantibus, tandem aut profligati, aut extincti Merito suo, tanquam iniusti alienarum Terrarum Possessores, reportaverunt, ut Gentibus plerisque MANCIPIUM

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

PIUM etiamnum dicatur SCLAVUS. Albertus Krantzius in Vandalia Lib. I. Cap. VI. de Nomine Slavorum locutus: *Hodie tamen ad summam Indignitatem apud nos traductum est Nomen: quod, cum nostra Regionis WANDALI* [quorum Vocabulo perperam usurpato, SLAVOS intelligit] *sint hodie gravissima pressi à Saxonibus Servitute, serviles Homines, & ultima Sortis MANCIPIA, SCLAVOS cum Indignatione solent vocitare.* Aloysius Cadamustus de Navigatione ad Terras ignotas, Cap. XXXV: *Hi igitur Turcimani sive MANCIPIA* [SCLAVOS vulgo appellant] *Christi Fidem in Lusitania susceperunt.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. XIII: *Quo* [SLAVORUM] *Nomine nunc quemlibet SERVUM appellant Itali, cum alii, tum Adriatici Maris Accole.* Andreas Stredonius in Dissertatione, quam de Bohemorum Originibus scripsit, Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. XXIV. integram exhibet, §. II: *Nomen SCLAVI servile tunc Germanis factum, quando in Pomerania & vicinis Provinciis, à Saxonibus & aliis domiti subjugatique Slavi fuerunt.* Melchior Goldastus in Commentariis de Bohemia, Lib. II. Cap. II. §. I: *GERMANI agerrime sustinentes in Sinu suo Alienigenas, ceu prosequentes quasdam Bestias, fovere, assiduo laborabant, ut SLAVOS Sedibus occupatis rursus depellerent: aut, si id fieri propter Multitudinem eorum non posset, Frenum saltem injicerent, ne ulterius progredi ac grassari auderent.* *Hinc Bella ingentia orta sunt, SLAVIS pro Possessione, TEUTICIS pro lure suo pugnantis.* *Et Fortuna plerumque GERMANIS favebat, ut victos & captos SLAVOS in miserrimam servitutem abducerent, eosque Inventorum Instar, passim per Europam distraberent, ad Operaque publica destinarent.* *Hinc nata est illa vulgaris loquendi Formula, qui non GERMANI modo, sed plerique EUROPEI etiamnum utuntur, ut SLAVOS pro SERVIS & Mancipiis in communi Sermone usurpent.*

XLIV. Hanc GERMANIS, adeo strenuis SLAVORUM Domitoribus, generatim adscriptam Victoriā, SILESIIS speciatim applicabilem esse, vix, ac ne vix quidem in dubium vocabunt æqui Germanicarum & Slavicarum Regum Æstimatores. Quorum Sententiam

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

illi fulciunt, qui GERMANOS in SILESIA diu SLAVIS junctos, nunquam eradicatos fuisse statuunt. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: ubi Slavos Silesiis admixtos perperam Henetos appellat: *Omnino autem consentaneum est, etiam antiquis Temporibus, præsertim in his Finibus vetustæ Sarmatiæ, promiscuas Sedes fuisse Germanorum & Henetorum: sicut passim ejus Rei exstant Documenta. Usitatum est, ut sæpe vicina Loca easdem habeant Appellationes, sed aliter Linguâ Teutonicâ, aliter Henetâ.* Quibus consentit Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. III. Melchior Goldastus in Commentario de Bohemia, Lib. I. Cap. XIV. §. V: *Nec enim prisce illi GERMANI à SLAVIS fuerunt prorsus pulsi vel extincti, sed, ut in Bohemia ac Moravia, ita etiam in SILESIA permixti sunt mixtim habitare. Interim tamen non negamus, etiam posterioribus sæculis alios Germanos à SILESIÆ Principibus undique accitos, cum LECHITÆ in POLONIÆ interiora succedentes, vacuos Agros & Vicos relinquerent.*

XLV. Cæterum Notas illas, ex quibus Indigenæ SILESII, quamquam cum SLAVIS Lechitis, hoc est, POLONIS Societatem colentes, non SLAVI, Sed GERMANI agnoscantur: passim proferemus ad Sæculorum sequentium Annos: quibus, præter alia Indicia, sæpenumero seu Consensus, seu Dissensus verum inter SILESIOS Germanos & POLONOS Slavos Discrimen patefecit. Videatur Cap. II. §. III. VI. VII. & X.

SILESII Germani ob SLAVOS admixtos
Cognomento SLAVI.

XLVI. GERMANIS omnibus, in quorum Provinciis SLAVI Sedem fixerunt, generale SLAVORUM accessit olim Nomen. Inde Lutatos, Misnenses, Saxones, Marchicos, Pomeranos, alios etiam, non tantum SILESIOS, quamvis GERMANOS, tamen SLAVIS annumeratos in vetustis Monumentis reperimus. Testimonia, quibus id speciatim de Silesiis confirmari potest, ob alias Res allegata inveniuntur, Cap. IV. §. II. Cap. V. §. XIII & XIV. multisque subsequenter Locis.

SILESII

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESII Dux LECHUS I.SILESII Germani Slavis POLONIS cohærentes
Cognomine POLONI.

XLVII. LECHITIS, hoc est, SARMATIS SLAVIS, quorum Dux LECHUS erat, habitatam cum Sarmaticam, tum Germanicam Terram, cujus Pars SILESIA fuit, non LECHIAM, sed POLONIAM sèra nominavit Posteritas. His verò Sarmatis Slavis quando & unde Vocabulum POLONORUM impositum sit, non extra Dubitationem positum est. De quò tres invenimus Sententias.

XLVIII. Prima POLONOS à BULANIS, Gente Sarmatica, dum ante SLAVOS in SILESIAM progressos, jam Seculò secundo clara, Nomen accepisse statuit Christophorus Hartknochius, de Polonica Republica, Cap. II. §. I: cum Polonorum Nominis alias Origines produxisset: *Verum, quaquam hæc probabilis videri possunt, nos tamen arbitramur, hoc Nomen Sarmaticæ Gentis cujusdam antiquissimum esse, quod jam Tempore Ptolemæi habuit, antequam Campestrem hanc ingrederetur. Audivimus enim jam antea Cap. I. Num. I. ex Ptolemæo ad VISTULAM Annem collocari BULANOS, Sarmaticam Gentem; quod idem esse Nomen cum POLONIS haud invidius largietur, qui apud antiquos Germanicos Scriptores legerit, nostros POLONOS appellari BOLANOS vel BOLANIOS, ut est apud Wipponem aliosque. Conjecturam eandem in Historia Prussica repetit Parte I. Cap. I. §. X.*

XLIX. Eò BULANORUM antiquior fuit BOLANORUM Populus, à BOLA, Italarum Urbe, Nomen consecutus. Hanc indicat Virgilius Lib. VI. Æneidos, Versu 775: & Dionysius Halicarnassensis Lib. VIII. Antiquitatum, Cap. XVIII. BOLAS vocat Livius Lib. VI. Cap. II. Incolas BOLANOS appellat Dionysius ibidem, Cap. XIX. Plinius Lib. III. Cap. V. Stephanus Byzantius de Urbibus & Populis: *Βῶλα, ὡς Νῶλα, πόλις Ἰταλίας. Τὸ ἔθνος Βωλάνοι, ὡς Νωλάνοι. BOLA, ut Nola, Urbs Italia. Gentile, BOLANI, ut Nolani. Sed à BOLANIS Italis quæ Nominis Accessio ad POLONOS Sarmatas?*

L. Præterea BULANES in Sarmatia Europæa, inter minores Gentes, circa VISTULAM reperimus apud Claudium Ptolemæum in Geographia,

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

graphia, Lib. III. Cap. V: Ἐλάττονα δὲ ἔθνη νέμεται Σαρματίαν, παρὰ μὲν οὐίσσαν ποταμὸν ὑπὸ τῆς Ὀυενέδας ΓΥΘΩΝΕΣ. ἔτα ΦΙΝΝΟΙ. ἔτα ΒΟΥΛΑΝΕΣ. *Minores autem Gentes tenent SARMA-TIAM prope VISTULAM Fluvium: sub Venedis Gythones sunt: post Phinni: post BULANES.* At, quantum nobis constat, unius Petri Bertii, non aliorum Ptolemæus nominat Βουλάνες, BULANES. Certè, cum Iosephi Moletii, tum etiam Ioannis Antonii Magini Ptolemæus vocat Σουλάνες, SULANES. Accedit, quod à Ptolemæi Temporibus, qui Sæculo secundo vixit, Sarmatarum BULANORUM, quantum cognovimus, nulla subsequentibus Sæculis Mentio reperitur. Hinc in ea Derivatione POLONORUM Nominis omnino aut exiguum, aut nullum videtur ponendum esse Momentum.

LI. Secunda Sententia POLONOS à SPALIS, hoc est, POLIS Sæculo Sexto claris Nomen traxisse putat. In eam Opinionem non nihil propendet Hermannus Conringius de Imperii Germanici Finibus, Lib. I. Cap. XVIII. *Gentem POLONORUM, ait, quorum erga Imperium diuturnam satis Reverentiam nunc dicturi sumus, jam illo suo Namine cognitam videor mihi observare primo omnium apud Tornandem Libro de Rebus Gothicis, Cap. IV. ubi ille scribit: Gothos trajecto Vistulâ Amne ex Germania in Scythiæ Terras pervenisse, quæ Linguâ eorum Ojum vocabantur, & illico ad Gentem SPALORUM profectos, conserto Præliô Victoriâ adeptos, ad extremam Scythiæ Partem, quæ Pontico Mari vicina est, properasse. Habita-verant scilicet hætenus Gothi Littora Maris Balthici, inter Oderam fere & Vistulam. Circa Thorunium igitur præterpropter trajectô Vistulâ pervenere in Masoviam: quæ omnis Terra frequentia admodum Nomina in Oiu aut Ou terminantia habet. Inde POLI aut SPALI Gothicis occurrerunt: prout hodieque ex Ponto occurrunt. Quibus emensis ad Ponticum Mare jam facilius descenditur. Cæterum huic Conjecturæ meæ pro se quisque addat, sive demat Fidem. Eadem ex Conringii Mente commemorat Philippus Andreas Oldenburgerus in Rerumpublicarum Thesau-ro, Parte II. Tit. XI.*

LII. Nos, cur etiam huic Opinioni Calculum denegemus, habemus Causas. Primum, & Ioannis Leunclavii, & Bonaventuræ Vulcanii,

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESII Dux LECHUS I.

canii, & Iani Gruteri, & Friderici Lindenbrogii Iornandes SPALOS, de quibus loquitur, non POLOS vocat. Deinde Iornandes de Gothis Opusculum scripsit Novennio post magnam Pestem in Italia Gothis, sub Imperatore Iustiniano I. exitiosam; ut indicat ipse Cap. XIX. Ea verò Pestis, cujus Mentionem Procopius de Bello Gothico, Lib. II. Cap. IV. facit, in Annum Christi 543 incidit. Iornandes igitur laudatum Opusculum Anno Christi 552 scripsit. Eo jam POLONORUM Nomen Iornandi fuisse cognitum, minus credibile videtur. Præterea, propemodum quatuor Sæculorum Intervallo SPALI Lechitis, quos jam POLONOS dicimus. vetustiores, Sarmaticus quidem, non Europæus tamen, sed Asiaticus Populus, jam Sæculo Primo, sub Imperatore Vespasiano clarus, fuerunt: quorum sub SPALEORUM Vocabulo meminit Plinius Lib. VI. Cap. VII. Accedit, quod Iornandes Cap. II. de Vistula Poloniæ Fluvio locutus, interjectis plurimis, Cap. IV. Annem, quem Gothi sub Rege Filimero transgressi, mox ad SPALOS, iisque victis ad extremam Scythiæ Partem, Mari Pontico vicinam, pervenerunt, non appellet VISTULAM. Idque satis ex ipsius Iornandis colligi verbis potest. *Hæc igitur, ait, Pars Gothorum, quæ apud Filimer dicitur, in Terras Quin emenso Anne transposita, optatum potita Solum. Nec Mora: illico ad Gentem SPALORUM adveniunt, confertoque Prælio Victoriæ adipiscuntur. Exindeque jam, velut Victores, ad extremam Scythiæ Partem, quæ Pontico Mari vicina est, properant.* Videlicet Iornandes majore Curâ lectus omnino de SPALIS Asiaticis, non de POLONIS Europæis loqui deprehenditur.

LIII. Tertia sententia censet, SLAVOS Lechitas demum post eos SILESIS Germanis conjunctos, incertum, quò Sæculo, POLONOS esse dictos. Cujus Vocis ex Slavica Lingua provenientis Originem triplicem observavimus. Nam POLONORUM Nomen Voce Slavica, vel I. PLANITIEM, quâ Polonorum Tellus spectabilis est: vel II. VENATIONEM, quâ Polonorum Alacritas delectatur: vel III. LECHI I. Slavorum Ducis, sub quo sedem in Polonia primam fixerant, POSTERITATEM, denotante: natum est. Huic enim Lecho, cui Fortunam, non Ortum debebat, in Honore Gratiæ, universus Polono-

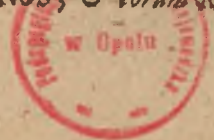
ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

Polonorum Populus, quamvis olim à Viadro ad Vistulam, & per Cracovienses Agros ad Wartam Germanicus, Originem adscribere sustinuit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. XVI: *Duplex autem hujus Nominis Ratio redditur. Vel enim à POLE, quod & PLANICIEM & VENATIONEM Slavis significat, POLONOS quasi POLANOS & POLACOS appellari volunt, propterea, quod & planam ferè apertamque Regionem ii tenent, & apprimè tenentur venandi Studio: vel à Conditore ac primo Duce Gentis LECHO sive Lacho POLACOS quasi POLACHOS, hoc est, POSTERITATEM LACHI dici autumant. Cui Rationi ac Denominationi adstipulatur illud, quod Russi & Moschi, nec scio, an alii quoque Slavi, præter Boëmos, non POLONOS, neque POLANOS, verum LACHOS eos in hanc usque Diem vocant.*

LIV. Ex his Rationibus, Vocabulum Slavicum, quod PLANICIEM indicat, pro Fundamento habentibus, plerique primam comprobant; POLONIAM prius LECHIAM, postea ob Planitiem, ad Bohemiæ montosæ Discrimen, POLONIAM dictam statuentes. Aeneas Sylvius in Historia Bohemica, Cap. III: de Lecho: *Hic ubi Germanum [Zechum] Agris ditatum, Bobusque potentem animadvertit, ad Orientem profectus, in magna Camporum PLANICIE sedem collocavit, POLONIAMque Nomen ex Loco dedit.* Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XVIII: *Quamvis autem à primo Principe & Conditore LECH, Regio ejus LECHIA & Gentes ejus LECHITÆ appellatae sunt: quia tamen in plerisque Locis Camporum PLANICIES adserendum aptæ, recenti Cultorum Diligentia & Industria, in brevi Tempore, Excisione Nemorum auctæ, & in similem Planiciem redactæ, Speciem naturalium quasi Camporum præbuerunt: Lechitæ, & hi præsertim, qui in campestribus habitabant, & à cæteris Cognatis & Familiis, qui Silvas insiderant, & à vicinis Gentibus in Circum habitantibus POLIANIE, id est, Campestris tam frequenti Usu & Appellatione vocati sunt, ut veteri Nomine abolito tam Gens, quam Regio generali jam & usitato Vocabulo POLONIA etiam à Scriptoribus aliquibus nominetur. Vicinæ tamen Nationes & præsertim Ruthenorum, quæ in suis Annalibus de Stirpe Principis Lech ortas se gloriantur, POLONOS, & eorum Regiones LE-*

CHI-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

CHITAS appellant. Iohannes Nauclerus in Chronographia, Volumine II, Generatione XXXIX: Zechio Frater fuit Leches. Hic, ut vidit Fratrem ditatum in Terram planam juxta profectus, POLONIAM vocavit. Nam POLE Slavonica lingua planum dicitur. Marcus Antonius Coccius Sabellicus in Historiarum Enneade X. Lib. IV: Ajunt, POLONIÆ Nomen à POLE esse, quæ Vox planiciem significet: plana est plurimum Regio. Albertus Krantzius in Vandalia, Lib. I, Cap. III: Proxima Wandallæ Gentis Portio POLONIA est, quæ à PLANICIE Nomen accepit, ad Discrimen Bohemiæ, quæ ut dicemus, tota Montibus includitur. Cap. XVI. de Zecho: Huic Fratrem faciunt Lechem: quem, ubi cerneret Germanum ditatum, in ulteriora concessisse, POLONIAMque Regno tenuisse. Inde Nomen mutatum, quod plana sine montibus Terra sit. Nam POLE Lingua Gentis Vernacula PLANIUM dicunt. Hæc sequitur Iacobus Augustus Thuanus, Lib. VI. Historiarum, ad Annum 1573: POLONIA, cui à POLE Nomen, quod Vocabulum PLANICIEM & VENATIONEM sonat, eo, quod plana majori ex Parte Provincia & Venationibus exercendis opportuna sit, in majorem & minorem dividitur.

LV. De SILESIA Scriptores, aut in ambiguo relinquunt, aut dubiè quandam comprobant POLONORUM Nominis Originem: quam, parum abest, quin vel Slavico Russorum cuidam POLENIORUM Populo; vel POLO Arctico, id est, Septentrionali, cui Polonia subest, adscribant. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: De Appellatione POLONIÆ, quæ Genti Slavica, propagata in has nostras Regionem, attributa est, etiam ipsi Autores patrii non consentiunt. Derivant alii Vocem à PLANICIE, alii à DUCTORE GENTIS. Mibi verisimilia protulisse videtur Vir omnibus Vitæ Ornamentis clarissimus Dominus, Sigismundus ab Herberstein, qui in Historia sua Moscovitica ex Annalibus Moschorum tradidit, olim ad Urbem Kioviam, ubi est Confluens Neparis & Borysthenis, non longè à Ripa Paludis Mæotidis, habitasse Populos Ruthenicos, qui dicebantur POLENI, id est, Campestris. Inde igitur procul Dubio commota est maxima Multitudo Sarmatica, quæ in nostra Loca migravit. Et credibile est, Nomen illud vetustum esse. Nam amplif-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

stima illa Gens Sarmatica, olim etiam Vocabulis diversis fuit distincta, qua secum deinde in has Regiones importarunt. Nicolaus Henelius in Silesiographia, Cap. I: Generali Nomine POLONI, sive à POLE, quod Vocabulum PLANICIEM & VENATIONEM significat, eò, quod plana majori ex Parte & Venationibus exercendis opportuna sit Provincia: Sive à POLO, Aquilonio nimirum, cui Regio subiecta, sive denique à Duce Austoreque suo LECHO vel LACHO, quasi POL-CHI [quomodo ipsi se appellant, atque ita ferè etiamnum à vicinis & externis Populis appellantur] nuncupati. Consimilia proferunt Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. VI. Et Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus, Parte I. Cap. II.

LVI. Quando illa Terrarum Amplitudo, quarum Possessores veteres quidem ultra Vistulam SARMATAS BASTARNAS: citra Vistulam GERMANOS QUADOS & LYGIOS: recentiores autem, partim SARMATAS SLAVOS LECHITAS; partim GERMANOS SILESIOS fuisse constat: POLONIA nominari cœperit: utrum statim post Slavorum fixam in Germania eique vicina Sarmatia Sedem, an postea, non liquet. Id constat, POLONORUM non reperiri Nomen in antiquioribus, quam sæculi undecimi Scriptoribus. Ditmarus, Martisburgensis Episcopus [Anno 1028 mortuus] in Chronico, sicut à Reinero Reineccio & Ioachimo Ioanne Madero editum invenitur, GERMANOS à SLAVIS separans, hos POLENIOS vocat: quorum Regionem interdum POLENIAM, interdum POLONIAM nominat: Lib. IV: Unde Miseconis POLENIORUM incliti Ducis, & in superioribus Libris ex magna Parte signati residuum explico Factum. Lib. V: Tunc destructa penitus eadem divisaeque inter suos POLENIORUM Multitudine. Lib. VI: Assimulatō namque in POLONIAM Itinere, Nives glomerantur. Ibidem post multa: Magna POLENIORUM Caterva in primo Diei Crepusculo Albim transgressa. Lib. VII: Caesar autem in Inventione Christi Protomartyris ODERAM transmeans reluctantem POLENIORUM Multitudinem admodum prostravit. Ibidem post quædam: Post hac autem Eid Antistes egregius à POLONIA saltem cum Muneribus magnis reversus egrotare capit. Lib. VIII: Frater suus diu à me desideratus à POLENIA veniens.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

*ens. Ibidem post quædam: Urbs autem Kiovia nimis valida ab Hostibus POL-
LENIIS Hortatu Bolizlavi crebra Impugnatione concutitur.*

LVII. Aliter POLONOS dictos legimus: quos appellat POLLIA-
NOS Ademar, Chabanensis Monachus [Anno 1030 superstes] in
Chronico, quod Philippus Labbæus in Bibliotheca MStorum Tomo II,
Parisii M.DC.LVII. edidit: de Adalberto: *Pedibus nudis abiit in POL-
LIANAM Provinciam.* Ibidem post quædam: *Convertit ad Fidem Chri-
sti quatuor istas Provincias, quæ antiquo Paganorum Errore detinebantur:
scilicet POLLIANAM, Sclavianam, Waredoniam, Cracoviam.* BOL-
NOS Wippo Presbyter [Anno 1040 superstes] in Imperatoris Conra-
di Salici Vita, Cap. IX: *Bolistaus Sclavigena, Dux BOLANORUM.* PO-
LANOS Adamus, Canonicus Bremensis [Anno 1077 declaratus] in Hi-
storia Ecclesiastica, Lib. II. Cap. X: de Slavania: *Decies major esse dici-
tur, quam nostra Saxonia, præsertim si Boemiam, & eos, qui trans OD-
DERAM sunt, POLANOS, quia nec Habitu, nec Lingua discrepant, in
Partem adjeceris Slavanie.* Et in Opusculo, quod de Situ Daniae con-
scripsit, Cap. CCXXI: *Deinde latissima POLANORUM Terra diffun-
ditur: cujus Terminum dicunt in RUZZIÆ Regnum connecti.*

LVIII. Eosdem SLAVOS, quod gaudent hodie Vocabulo, PO-
LONOS [pariter Anno 1077 superstes] Lambertus Schafnaburgensis
Monachus nominat in Chronico ad A. C. 1015: *Imperator ad POLO-
NOS cum Exercitu abijt.* Ad Annum 1017: *Imperator contra POLO-
NOS iterum Exercitum duxit.* Pari Voce nominat in Sæculi Duodecimi
Scriptoribus, Otto Frisingensis Episcopus in Chronico, Lib. VII. Cap.
XIX: *Inde in Saxoniam divertens, POLONORUM Ducem cum multis
Muneribus obvium habuit.* Radevicus Frisingensis Canonicus in Chro-
nico, Lib. I. Cap. I: *Mense Augusto contra POLONOS Prociendum movet.*
Est autem POLONIA, quam modo SCLAVI inhabitant. Guntherus Poe-
ta in Ligurino, de Friderici I. Cæsaris Rebus, Lib. VI. Versu XII.

Constituit saxis indicere Bella POLONIS.

Ibidem Versu XXII:

Hec Regio SCLAVOS complectitur atque POLONOS.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

Gotfridus, Viterbienſis Presbyter, in Chronico, Parte XVII. ad A. C. 1020: *Provincia POLONORUM Imperio nostro solvit Tributum. Nuba Scriptor Arabs [circiter Annum 1150 superstes] in Geographia, quam Gabriel Sionita & Ioannes Herſonita in Latinum verterunt, Parte III, Climate VI: Prodeunt autem ea duo Flumina à Monte Meluat vocato, qui Bohemiam dirimit à POLONIA.*

LIX. Proinde SILESII, quanquam ne tum quidem, cum fuerunt Sarmatis Slavis POLONIS conjuncti, deſierunt eſſe Germani: tamen Majorum ſuorum QUADORUM LYGIORUMque Nominibus Germanicis, aut exſtinctis, aut corruptis, aut præteritis, ſæpe SLAVI, quod SLAVIS cohærent: ſæpius, quod & ipſi Partem maximam in plana Terra viverent, & Imperii Polonici Populus aut eſſent, aut fuiſſent, Scriptoribus interdum vetuſtis, interdum etiam recentioribus POLONI vocantur: revera, nec SLAVI, nec POLONI, ſed GERMANI, ut ex ſubſequentibus patebit. Cosmas Pragenſis in Bohemiæ Chronico, Lib. III. ad Annum 1109: de Sileſiorum Urbe Glogovia: *Intrat POLONIAM, & circa primum ejus Oppidum GLOGOLI diſpoſita Obſidione devaſtat eam.* Imperator Carolus IV. in Commentario de Vita ſua: ubi de Sileſiorum Ducatibus agit: *Ducatus OPAVIÆ, ſicut alii POLONIÆ Ducatus, ad Regem Bohemiæ & Coronam Regni Reſpectum habere dignoſcitur.* Theodoricus Niemus in Unionis Nemore, Tractatu VI. de Imperatore Carolo IV, Luſatiam vicinam Sileſiæ Provinciam occupante: *Ac etiam [Boemiæ adjecit] Luſatiam, quæ inter Fines Saxonie, Miſnie & POLONIÆ conſiſtit.* Ioannes Dlugoffus in Hiſtoria Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: de Sileſiorum circa Niſſam Fluvium Terra: *Eam Partem POLONIÆ, quæ circa Fluminis NIſſæ conſiſtit Oram, invadens.* Ibidem ad Annum 1109: de Sileſiorum Oppidis ad Viadrum, Leubuſio locutus, & Bythonia locuturus: *In POLONIÆ ulteriora proceſſit, & continuo Gradu ad Territoriam BITHOMIENſE pervenit.* Matthias Michovius in Polonorum Chronico, Lib. I. Cap. II: *Ceteri verò SLESIIÆ, & qui in plana Terra Manſionem ſortiti ſunt, à Iugis Montium remoti, POLONORUM Nuncupationem acceperunt à POLE, quod eſt PLANURA ſeu Campus, & non à POLO Ar-*
Etico,

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

*Æico, quoniam non subsunt ei. Verum enim verò, quoniam prima Arx
& Sedes Lech, quæ est Gnezna, fuit in Terra plana, eorum, quibus No-
men POLONORUM inditum erat, ideo omnes præfate Provincia POLO-
NIA dictæ sunt, tanquam Membra à Capite & sui Principis primæva Ar-
ce. Longissima itaque latissimaque POLONORUM fuit Patria. Sta-
nislæus Sarnicius in Polonicis Annalibus, Lib. V: Contra Sorabos [Lu-
fatos] Marchia Landsburgenfis [posita est]: contra POLONOS SYLLE-
SIOS Marchia Misnensis.*

LX. Hæc POLONORUM Nominis, quod simul Germanos SI-
LESIOS & Sarmatas SLAVOS indicat, Usura duplex multas horum
diversissimorum Populorum Rebus objecit Nebulas: quoniam sub
uno, tum Nomine, tum Regimine comprehensorum Discrimen igno-
rantes, propria SILESII ad POLONOS, & propria POLONIS ad SI-
LESIOS retulerunt. Quò magis oportet tam SILESIORUM, quam
POLONORUM Antiquitatibus addictos, generale Nomen & SLAVO-
RUM & POLONORUM, non ubique SILESIOS designans, utrum
hos, an illos denotet, majore Cura subicere Iudicio. Quare nos in
hoc Libro, ne ambigua Vocum Notio Historiam nostram turbet, quem-
admodum à Germanicis Slavicas, sic à Silesiacis Polonicas Res dissimili
Nominum Formâ separabimus.

SILESII quamvis Cognomento aut SLAVI, aut POLONI,
revera GERMANI,

LXI. Res non semper Nominibus æstimandas, quoniam hæc
illis sæpe citra Convenientiam imponuntur, innumeris Exemplis con-
stat. Non igitur par est, ut ideo SILESII, quoniam vel SLAVI, vel
POLONI quondam vocabantur, vel pro SLAVIS, vel pro POLONIS
habeantur, quibus erant conjuncti. Certè, non ea, licet diuturna, cum
SLAVIS POLONIS Societas obstitit, quò minus SILESII permane-
rent GERMANI.

LXII. Nam Populum a Populo diversus & Ortus, & Locus, &
Sermo justum in Modum distinguit. At SILESII, antequam in Ter-
ras suas recipiebant SLAVOS, non tantum Origine QUADI & LY-
GII, hoc est, GERMANI erant: sed antiquissimas etiam intra Germa-
niam,

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

niam, circa Sarmatiam, Sedes, in Sæculum nonum retentas, possidebant: quod de Silesiorum Majoribus Liber noster jam demonstravit. Quò igitur Pactò SILESIO, intra Patriam suam, Germaniæ Provinci-
am, GERMANOS, illa cum Slavis Connexio ex GERMANIS efficere potuit SLAVOS?

LXIII. His quædam oppositurus, primum SILESIO, ais, non cum SLAVIS Conjunctio, sed SLAVORUM in SILESIO Iurisdictio declaravit SLAVOS. At enim, quæ SLAVORUM, inter initia præfertim, Potestas in SILESIO fuerit, propterea nos latet, quoniam ignoramus, quænam SILESIO SLAVIS Societas, utrum Lege nulla, ut victos Victoribus; an certa Lege, tanquam deditos validioribus, quandamque Libertatis Partem sibi reservantes; an, ut æquales paribus, aut primum conjunxerit, aut postea retinuerit conjunctos. Fac, SILESIO SLAVIS seu Vi, seu Voluntate subditos. Numquid sola Iurisdictio, cui Populus subest, talem facit Populum, qualis est ille Populus, cujus patitur Iurisditionem: seu simplicem, quæ jus dicit, non exsequitur: seu cum Imperio, quæ Ius & dicit, & exsequitur: eamque si penitus inspicias, seu mixtam, unde provocari potest: seu meram, Appellatione carentem, id est, liberam? Quis Gallorum Iurisdictioni Germanos Alsatos subiectos nescit? Nemo tamen ideo Alsatos pro Gallis habendos censuerit. Crosnenses Iurisdictio Marchica Silesios permittit esse, non affirmat esse Marchicos. Non igitur SILESIO, quamvis Sarmatarum, Slavorum, Polonorum Ditioni subiectos fuisse statuas, evaserunt SARMATÆ, SLAVI, POLONI.

LXIV. Deinde SILESIO, inquis, etsi neque Generatio, neque Regio, neque Iurisdictio, tamen ipsa Lingua, cum hæc pro Germanico Sarmaticum Slavicum Polonicum induit Habitum, in Sarmatis SLAVOS, & in Slavis POLONOS reddidit. Num verò peregrinæ Linguae quilibet Usus Populum alterius Populi, ad quem, ut nativa, pertinet, Partem esse loquitur? An omnes Slavice loquentes sunt Slavi: omnes Polonice loquentes sunt Poloni? De quibus Iodocus Ludovicus Decius in Polonorum Vetustatibus Lib. I: *Conformem de Lechitis Rationem, ab ipso primo Principe Lechio, qui in*
Plani-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESII Dux LECHUS I.

Planicie confederant, quam Pole, id est, Campos dixere: inde Poloniam Initium sumfisse perhibent: id astruentes ex eo, quod Lingua Commercium hæ Gentes in hanc Diem habeant: atque ita omnium Gentium, qui Slavonica utuntur Lingua, Slavos Parentes fuisse asserunt. Certe non magis omnes GERMANI, Slavice loquentes, ideo SLAVI sunt: quam omnes SLAVI, Germanice loquentes, ideo sunt GERMANI. Quamobrem Albertus Krantzius, quia Bohemos ob Germanicæ Linguae non infrequentem Usu pro Germanis habuit, Censuram meruit Martini Cromeri, de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. VI. Quod, inquit, idem Crantzius ex Usu Germanicæ Linguae non infrequenti apud Boemos, addam ego, & apud Polonos, & è Germanis Concionibus colligit, eos Germanicam Gentem esse: eadem Ratione colligat, licebit, Italos vel Latinos eos esse. Nam hæ quoque Linguae in Usu esse capere, apud Polonos præsertim. Hispanis quoque & Italis nostrâ Tempestate, iis præsertim, qui vel militarunt, vel negotiati sunt in Germania, non insolens est Usus Linguae Germanicæ. Ne Latine quidem olim fuit Græcis, cum Romanis parerent: neque Romanis Græcæ. Ergone iidem erunt aut Græci cum Romanis, aut Itali & Hispani cum Germanis. Non rectè hic ratiocinatur Crantzius.

LXV. Inde non immerito quæras, si Slavice Linguae quisquam, etsi non quilibet, quisnam ostendat Usus Natione SLAVUM? Non privatus, qui voluntarius est. Sic enim Gallos ex Germanis Gallica, Germanos ex Gallis Germanica Lingua procreabit. Non publicus, quamvis necessarius: ad quem Obligatio SILESII Slavos subditos, non SLAVOS ipsos demonstrare potuit.

LXVI. Num autem SILESII Slavos adepti Socios, seu primis, seu cæteris Temporibus, tam publice, quam privatim, vel omnes, vel plures Slavice, non Germanice locuti sunt? Olim, non addit, quando, universam SILESIAM Slavice locutam, ut est in asserendis audax, Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis affirmat Decade I. Lib. III. Cap. XX. §. V: *Quid ego, inquit, de SILESIA loquar, quam UNIVERSAM olim SLAVICA LINGUA locutam, & Polonia Nomine censam, Polonis Principibus Piastæ Gentis paruisse, omnes Historicorum Pueri*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

[ut Græcice dicam] sciunt. Ubi, More solito, falsum vero miscet. SILESIAM olim Poloniam dictam, olim Polonorum Principibus Piastæis paruisse constat: UNIVERSAM olim SLAVICA LINGUA locutam quomodo Historicorum sciant Pueri, quod Viri, quod Senes ignorant?

LXVII. Nam primum quis hoc tradit Autor, cui non desit Auctoritas: qui Causâ non cadat, si Probatio deficiat: si Testimonium, quod ipse non præstare potest, idoneum non afferat? Non diffitemur quidem: suavit, &, quod majus est, imperavit omnino SILESIIS Germanis cum POLONIS Slavis Societatem colentibus, creberrimum Slavici Sermonis Usus, & domi, & foris, quotidiana cum Slavis agendi Necessitas. Sed an non par, si non major POLONOS Slavos impulit cum SILESIIS Germanis agendi Necessitas ad Germanicæ Linguae Culturam? Certè Slavis quondam ut horridior, sic difficilior fuit Lingua. Procopius Lib. III. de Bello Gothico, Cap. XIV: de Selavenis & Antis: *Ἐξ ἑνὸς γὰρ πάλιν ἐκαστὸς φωνὴν ἀρεχὼς βαρβαρὰς. Ἔστι αὐτὴν ὁ ὅτι ἡ ἑκάστη ἀνθρώπων ἑκάστη ἑκαστὸς φωνὴν ἀρεχὼς βαρβαρὰς.* Est autem & una utrisque Lingua inartificialiter barbara. Proinde citius Slavi Germanicas multo leniores, quam Germani Slavicæ longè duriores Voces addiscere potuerunt. Sanè, si ex perpetuo Sermonis Commercio colligis, quondam omnes in Silesia Germanos Slavicè locutos: non video, cur ex eodem non etiam colligas, quondam omnes in Silesia Slavos Germanicè locutos. Ergo tum in universa Silesia nulli vel Slavi Germanicam, vel Germani Slavicam Linguam consecuti, cæterorum Interpretes fuerunt?

LXVIII. Deinde, si unquam, quo Ævo SILESIA universa locuta est Slavicè? Non inter Imperii Slavici, quod Silesiam comprehendebat, Initia. Non enim adeo repente Linguam Germanicam cum Slavica dissimillima permutare potuit totus Silesiorum Populus. Temporum verò Diuturnitas, ad Sæculi octavi Exitum, quin Sermonem, quamvis non omnibus, tamen plurimis, ut Germanis Silesiis Slavicum, ita Sarmatis Slavis Germanicum reddiderit familiarem, vix erit, cur dubitetur. Sub Principium Sæculi noni, cum Imperium in Occidente Romanum Carolus Magnus, Francorum Rex, instauravisset: Germani Sarmatis prævalentes, passim Slavos, tanquam Possessores injustos, in
Germa-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

Germaniæ Provinciis subigebant: ipsasque Silesiorum Terras ab Exteriorum jugo vindicandas ingrediebantur. Hoc Pacto fiebat, ut cœterorum Germanorum Exemplum imitantes, quos interdum Auxiliatores habebant, SILESII magis magisque SLAVORUM & imminuerent Potentiam, & abjicerent Linguam: ut ex proferendis patebit.

LXIX. Sed fingamus, aliquando SILESIAM universam Slavice locutam. Num SILESII, tum Slavice loquentes, non amplius Germanice loqui potuerunt: quia Germanicam Linguam vel Oblivione contriverant, vel nunquam didicerant? Crede, SILESIIOS, quamdiu SLAVIS conjuncti fuerunt, vel omnes, vel plurimos, cum privatim, tum publice, potissimum in Iudiciis, Slavice cum Slavis locutos: num par, ut ideo credas, vel avitæ Linguæ Notitiâ destitutos, vel eâ non usos in Negotiis cum Germanis, seu Indigenis, seu Alienigenis, intra Moraviam, Bohemiam, Lusatiam, Marchiam vicinis?

LXX. Præterea constat ex antiquissimis plurimarum Rerum Nominibus, intra SILESIAM obviis, revera GERMANICIS, ne tum quidem, cum SLAVOS haberent Hospites, defuisse publicum Germanici Sermonis Usus SILESIIOS. Fallit enim [ut creberrime solet] Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. V. cum scribit: *Rectius Henelius nobilissima Gentis nobilis Scriptor ait: eos, qui SILESIE & CIVITATUM ac LOCORUM in ea Origines aliunde, quam ex SLAVICA LINGUA petant, GRAVITER INSANIRE.* Quod repetit Lib. III. Cap. XX: *Henelius, inquit, pereruditus Scriptor, & Silesiæ sue nobilis Historicus, ait, GNAVITER INSANIRE illos, qui ORIGINEM URBIUM & OPPIDORUM SILESIIICORUM & NOMINA aliunde, quam è SLAVICA LINGUA conantur deducere.* Ubi quantum Henelii cum Verbis Mentem Balbinus pervertat, Henelius ipse nobis indicat: cujus hæc sunt in Silesiographia, Cap. I: *Non facile pro certo dixerim [Silesios sive Slezacos, quasi Convenas dici Polonica Linguâ:] & perquirant alii, qui LINGUÆ POLONICÆ non ignari. Ex hac enim sola NOMINIS SILESIE, ut & URBIUM VETUSTIORUM, Rationem petendam esse, alie mihi sedet. Quod qui negare audebunt, & mero Meridie lucere, per me quidem negent.* Nam Henelius, Scriptor utique

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

cordatus, Balbino rectius statuit: ex *Polonica Lingua sola* petendam esse Rationem Nominis, cum *Silesie*, tum etiam *Urbium*, non promiscue quarumvis, sed *vetustiorum*: licet à Germanis, non Slavis, conditarum, Germanicòque prius Vocabulo, deinceps in Slavicum conversò, retentoque signatarum: non, quatenus his, tanquam majoribus, opponuntur, etiam *Oppidorum*, aliorumque *Locorum*. Porro, id audentes negare, moderatior Censor, *mero Meridie lucere*, id est, aperta *negare*: non autem, ut Interpret durior asserit, & *gnaviter*, & *graviter insanire* putat. Ita sapius Memorix (cui malum imputare) nimium consilii Balbinus Sententias Autorum, quos citat, in alienum deflectit sensum: ideo tamen laudandus, quod interdum Naves suos & agnoscat, & profiteatur.

LXXI. Henelium certe non nisi quarundam, & vetustiorum quidem Urbium Nomina Ortu *Polonica* judicare, docent ipsa plurimarum *Silesiacarum Urbium* manifesto Germanica Nomina. Quis enim, nisi Germanici Sermonis experts, non Germanici Nominis Urbes statuatur, *Bernstadium*, *Bobersbergam*, *Bolckenhainum*, *Creutzbergam*, *Cunstadium*, *Engelsbergam*, *Falckenbergam*, *Festenbergam*, *Franckensteinium*, *Freibergam*, *Freistadium*, *Freivaldam*, *Freihanum*, *Freudenthalium*, *Fridebergam*, *Frideckam*, *Fridlandium*, *Gebbersdorfum*, *Georgenbergam*, *Goldbergam*, *Gotsbergam*, *Greiffenbergam*, *Grunbergam*, *Habelsuerdam*, *Haynoviam*, *Henrichaviam*, *Hirschbergam*, *Hernstadium*, *Hundesfeldam*, *Jegerndorfum*, *Kaltensteinam*, *Ketzerdorfum*, *Kunsbergam*, *Kupferbergam*, *Landeshuttum*, *Lauterbachium*, *Læwenium*, *Leuenbergam*, *Liebenaviam*, *Liebenthalium*, *Monsterbergam*, *Naumburgum*, *Neukirchenium*, *Neurodam*, *Neumarcum*, *Neustadium*, *Niclasstadium*, *Oderbergam*, *Olavium*, *Pauerwicium*, *Reichenbachium*, *Reichensteinam*, *Reichenthalium*, *Rosenbergam*, *Schmidebergam*, *Schœnaviam*, *Schweinitzium*, *Silberbergam*, *Sommerfeldam*, *Steiniam*, *Suebusium*, *Trachenbergam*, *Waldenbergam*, *Wartam*, *Wartenbergam*, *Weidenaviam*, *Weiskretschemium*, *Wigstædelium*, *Wogstadium*, *Wolaviam*, *Ziegenhalsum*, *Zuckmantelium*, *Zulauffium*? In quibus vetustissimas reperiri Urbes, à *Silesiis Germanis*, adhuc *Slavorum Polonorum Sociis*, excitatas: vix erit, cur dubitetur. Sane VRATISLAVIAM

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

LAVIAM ipsam, satis antiquam, non, ut vulgo creditur, Slavicum, sed Germanicum inter Initia Nomen habuisse, commemorabimus Cap. VII. §. LII. & sequentibus.

LXXII. Et, an non errabit, quisquis omnia cæterarum Silesiacarum Urbium Nomina Polonica declaraverit: qualia sunt [ut quædam profectus] *Aurassum, Beuthena, Bicina, Bilicium, Boberavia, Boleslavia, Brega, Cantium, Cebena, Cofela, Crappicum, Crosna, Glacium, Glogovia, Grotkovia, Guravia, Iablunca, Iavoria, Lebnium, Leobschucium, Lignicum, Lissa, Meziboria, Milicium, Namslavia, Nissa, Olsna, Oppolia, Parchnicum, Plessa, Prausnium, Pribusium, Ratiboria, Rauda [Ruthena] Saganum, Soravia, Sprottavia, Strela, Strelicia, Strigovia, Stroppavia, Tarnovicium, Teschenium, Troppavia, Winzigia, Zullichovia?* Quis enim satis certus est, an non in Nominibus his multa Germanicam ex Vocabulis omnino Germanicis, sed partim non amplius usitatis, partim Slavice formatis Originem trahant?

LXXIII. Accedit huc, quod inter Nomina, quæ Silesiorum Rebus imposita sunt, multa pro Slavicis habeantur, quæ, si non potiori, tamen pari Iure pro Germanicis haberi possunt. Nam, si peculiaris hæc Slavorum Sermoni Prærogativa non contigit, ut Voces ab Exteris receptas possideat nullas: non videmus, quomodo fieri potuerit, ut Germani Slavicæ, non autem Slavi Germanicæ Vocabulorum Radices admitterent. Hinc, quemadmodum Slavi [quod Vero simillimum est] plurima Silesiorum Rebus jam dudum adhærentia Nomina Germanica, quibus exprimendis non fuerunt, ad Oris sui Genium accommodantes corruerunt: ita [quod sagacior quisque videt] non præter Causam inter curiosos, de multis oritur Vocabulis Dubium, Germanicis, an Slavicis annumeranda sint Originibus.

LXXIV. In Exemplum sit Oppidum Silesiæ NIMICUM, in Frengensi Ducatu situm: quod Milliaribus septem Vratislaviâ, duobus Francofeinâ distat. Id à Germanis, non à Slavis conditum [ab Henrico II. Imperatore, Polonos debellante, cum Annus 1017 ageretur, obsesum] testatur Ditmarus, Martisburgensis Episcopus, in Chronico, Lib.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

VII: *Duodecim Legiones* [Imperator] *ad Urbem, eò, quod à nostris* [Germanis] *olim sit condita, NEMETZI dictam præmisit.* Huic Urbi Germanicæ Nomen, cui Germanicum nescio quod Germani Conditores indiderant, Poloni Slavicum, quod etiamnum illa possidet, imposuerunt. NIEMEZ enim Polonis GERMANUM denotat. De quò Martinus CROMERUS in Polonorum Rebus, Lib. XXII, ad Annum 1451: *Ioannes NIEMETZ, quò Nomine Poloni GERMANUM appellant.* Inde quis non videt, NIMICIUM, vetustissimum Oppidum, tenere Nomen quidem Polonicum, sed quod è Germanico mutatum est in Slavicum?

LXXV. In clarius Exemplum adduci potest Silesiæ Flumen, olim ODORA, nunc ODERA: cuius Nomen Ortu Slavicum statuit Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. IV: de primariis septem Poloniae Fluviiis: quibus, ut ait, *Nomina sua Lingua Slavonica dedit: O-DRA alter: quasi spolians eo, quod præcipiti Cursu suo Spolia Nemoribus & Campis solitus est inferre.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *Lingua Heneta* [sic vocat Slavicam] *eum Fluvium* [antea Guttalum dictum] *deinde nominavit ODERAM: quod, Teste Duglossò, est à rapiendo vel spoliando: quod Inundationibus crebris late vicinos Campos vastet.* Franciscus Faber in Silesiæ Chronico MSto, Cap. I: *Nostrates enim* [Polonorum Sermonem intelligentes & adhibentes] *ODERAM nuncupant ab Aucupibus mutuato Vocabulo, qui Speculas Avibus captandis constitutas ODRI appellant.* Cur autem Ortu Slavicum ODORÆ Nomen est? Quoniam in Bohemorum, Polonorum, aliorumque Slavicorum Populorum Lingua reperitur? Ideo Germanicum non est? Unde constat, huic Amni, cuius Accolas demum circiter Annum Christi 550 egerunt, Slavos indidisse, non arripuisse quondam à Germanis inditum ODORÆ Nomen? Nos, cur pro Germanico haberi non debeat, reperire Causam non possumus. Nam, quid obstat, quo minus VIADRUM Germani, tum alii, tum SILESII, quorum intra Fines antiquos, ad Oppidum ODERAM, Fons ODERÆ dimanat, velut Regionis suæ quandam VENAM, Lingua suâ dixerint DIE ADER? Ideo videtur Exteris Germanica Nomina vel Latinum, vel Græcum in Modum flectentibus VIADER, VIADERUS, VIA-

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

VIADRUS nominatus. Certe ODERA, non incelebris Germanorum Fluvius, jam Sæculo secundo, quatuor Sæculis ante Slavorum Sedes ad Oderam positas, invenitur *᾽Ουιάδης*, VIADUS Claudio Ptolemæo dictus in Antiqua Geographia, Lib. II. Cap. XI. Ubi rectius *᾽Ουιάδης*, VIADRUS, Latine VIADER appellari iudicatur. De quo Philippus Cluverius in Antiqua Germania, Lib. III. Cap. XLIX: de Viado: *Esse hodie eum, qui Vulgo dicitur DIE ADER, & variante Dialecto, ODER, nemo dubitat. Ideoque plerique in Ptolemæo Vocem ᾽Ουιάδης correxerunt in ᾽Ουιάδης, tanquam à Nominativo ᾽Ουιάδης. At ego vercor, uti hoc etiam satis recte. Postea quippe in Recensione Nationum Germania, ejusdem Annis Genitivus Casus, qui antea erat ᾽Ουιάδης, dicitur τῆ ᾽Ιαδῆς. Poterat heic equidem τὸ & Incuria imperiti Librarii omissum esse, quia idem precedebat in Articulo τῆ. At eadem Facilitate in ᾽Ουιάδης Transpositio Literarum esse potuit, pro ᾽Ιαδῆς. Hoc certe propius accedit ad genuinum Annis Vocabulum, quod etiamnum appellatur DIE ADER. ᾽Ιαδῆς igitur fuerit Ptolemæo, Græca Formatione, qui Latine IADER. Haud tam dissimulaverim, apud Marianam quoque, qui Geographica sua à Ptolemæo se habere, palam profitetur, legi hujus Annis Genitivum Casum τῆ ᾽Ουιάδης: unde haud temnendum Argumentum, omnino Ptolemæo id Vocabulum fuisse *᾽Ουιάδης*, VIADER. Neque enim de Litera q quicquam dubitari potest, quandoquidem genuinum id Germanumque Annis Nomen etiamnum durat. Helmoldo in Chronico [Lib. I Cap. II.] dicitur ODORA: non Germanica, sed Slavorum tunc accolentium sic Dialecto. Sic quippe etiam nunc Czechis sive Bojohemis, Vinidis Adcolis & Polonis aliisque ejusdem Generis Populis vocatur.*

LXXVI. Hinc colligas, VIADRUM, quia primis ad eum Habitatoribus Germanis aut DIE ADER, aut die ODOR diceretur: quemadmodum Silesii plebejis, potissimum Agricolis, etiamnum dicitur: unica Litera in utroque Vocabulo mutata, sicut hodie dicitur, dictum fuisse DIE ODER: unde Latinum ODERA: idque Nomen habere non Slavicam, sed Germanicam Originem, Slavis multo antiquiorem. Tantum abest, ut vetusta rerum suarum Nomina, seu omnia, seu pleraque Silesii Slavis, ut potius Slavi Silesii debeant.

LXXVII

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

LXXVII. Quantum igitur perspicere licet: Bohuslaus Balbinus, cum Silesiam universam Slavice locutam commemorat, quorundam commentitiam sequitur Opinionem, SILESIOs veteres, QUADOS & LYGIOS, aut sponte profugos, aut Vi depulso, reliquisse totam Regionem suam inanem advenientibus Slavīs occupandam. Hoc enim fingentibus credidit; quod indicat in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. XV: *Postea, inquit, maximam Mutationem SILESI subit: cum Venedorum Populi succedere, & prioribus Incolis Sponte vel Vi adaptis, & alio migrantibus, qui remanserant, in unum Populum coaluere.* Ibidem post quædam: *Conficitur & illud: male SILESIOs superiores QUADOS appellari: cum Quadi Consensu omnium Scriptorum Suevica & Germanica Gens fuerit: quæ pridem est extincta. At SILESII superiores Sarmatica Gens est, & Colonia ducta Slavorum vel Polonorum.* Non ergo mirum, si veterum SILESIORUM Germanorum, QUADORUM & LYGIORUM Populus universus erat deletus, per SLAVOS Successores, hodiernorum Silesiorum Majores, SILESIAM universam Slavice locutam. At omnes SILESIOs veteres, id est, QUADOS & LYGIOS evanuisse, cum SLAVI vel intrarent, vel intravissent Silesiam, in tantò majorem, & Fabularum Fidem, & Slavorum Gloriam, à quibusdam, non vetustiorum, sed recentiorum Temporum Scriptoribus inventum esse, jam ostendimus in Antiquitatibus de SILESIORUM Majoribus, Cap. XXI.

LXXVIII. Nondum igitur demonstratum est, SILESIAM universam olim Slavice locutam. Sed fac, SILESIOs, quamvis Germanos, & in Negotiis domesticis, & in Iudiciis publicis omnes communi, partim Consuetudine, partim Lege, non nisi Slavice locutos. Non hinc ex iis factos Natione SLAVOS agnoveris. Non enim, cui universo peregrini Sermonis Usus, aut Necessitas præcipit, aut commendat Utilitas, ideo, quasi patrio simul & Ortu, & Solò, & Iure privatus, desinit esse Populus Germanicus. Errant proinde, qui Majores hodiernorum SILESIORUM non QUADOS, non LYGIOS, sed SLAVOS statuunt: cujus Assertionis nullum in Slavica, id est, Polonica Lingua quondam SILESIIS usitata reperire possunt Præsidium.

LXXIX.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESII Dux LECHUS I.

LXXIX. Præterea nondum est, cur SILESII, quamvis olim Familiis suis SLAVOS miscuerint: & postea seu propinquos, seu longinquos Germanos alios suæ Nationi, velut institutos Cives, in Iurium Bonorumque publicorum Communionem admiserint: hodie, tanquam dubiis, obscuris, mixtisque Progenitoribus, seu SLAVIS, seu GERMANIS ortos, non tam Germanici Sanguinis, quam Stemmatibus Slavici Majoribus præditos judicemus. Nam, si quævis Exterorum, præsertim pauciorum, Peregrinitatemque suam exuentium Accessionibus corroborata Gens mutatur in aliam: quis tandem in Orbe supererit Populus, qui suis aut gloriari, aut lætari possit Majoribus, certò ex Antiquitate Vocabulò, quod Majores, velut Radices, indicet, signatis? Numquid vel Lusatorum, vel Misnensium, vel Saxonum, vel Marchicorum Brandenburgicorum [ut aliarum Provinciarum Germanicarum Possessores Silentio prætereamus] Populus non amplius pro Germanico æstimandus, quoniam ipsius Majoribus SLAVI se conjunxerunt: tandem prævalentibus GERMANIS aut subacti, aut extincti? Certè non exigua, non minor, sed major potiorque Pars suum Populis conciliat & Genus, & Nomen.

Quid SILESII Germani cum POLONIS Slavis conjuncti

Ab ANNO 550 ad 600 gesserint.

LXXX. QUADI & LYGII veteres, quibus, unum Reipublicæ Corpus representantibus, Nomen SILESII recentius accessit, pro communi GERMANORUM Genio, hætenus non alias leges, nisi quas vel Natura cunctis Gentibus ponit, vel Principis & Populi Consensus approbat, receperant: Gubernatoribus, quos aut Duces, aut Reges vocaverunt, parere soliti: quemadmodum de Silesiorum Majoribus Antiquitates nostræ prodiderunt. Denique mutatis omnium Germanorum Rebus, Anno circiter 550, LECHUM Sarmatam SLAVUM, importunum alienarum Terrarum Invasorem, quia declinare non poterant, primum, si Attilam Hunnum excipias, in Exteris non Germanis admittebant Rectorem: quem non nulli REGEM, plerique DUCEM nuncupant.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

LXXXI. Sub eo, simul Sarmatarum SLAVORUM, simul Germanorum SILESIORUM Principe, quos unâ POLONORUM Appellatione priscus Historicorum Stylus interdum designat, quid POLONI Slavi egerint, non referemus: quia nobis est Animus, nihil commemorare, nisi quod ad POLONOS SILESIOs, si non per se, tamen per Cohærentiam, spectat. In quorum Rebus, ne quod Lectoribus Tædium Ambiguitas procreet, sicut SLAVOS à Germanis per POLONORUM, ita GERMANOS à Slavis per SILESIORUM Vocabulum distinguemus. Quid sub LECHO SILESII gesserint, non habemus cognitum: de quò altum in vetustis Annalibus est Silentium.

LXXXII. Non multò post susceptum in Polonos & Silesios Imperium, LECHUS extra Silesiam, extra Poloniam minorem, quondam Silesiæ, jam Poloniæ Partem, id est, intra maiorem Poloniam, inventò Aquilæ Nidò, velut Regiminis & sublimis, & felicitis Omine, Propositum vel capiebat, vel confirmabat, ibidem Urbis condendæ, quam Polonica Voce, NIDUM indicante, vocabat GNESNAM: olim Ducis Regiam, nunc Primatis Archiepiscopi Sedem. Ex eo Respublica Polonica pro Insigni, quo etiamnum gaudet, AQUILAM recepit ALBAM, expansis Alis erectam. De quo [dissentientibus aliis] consentiunt, Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XXIV. & XXXVI. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. I. Cap. I. Martinus Cromerus in Polonorum Rebus, Lib. I. Ioannes Herburtus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. II. Salomon Neugebauerus in Historia Polonica, Lib. II. Cap. I. Simon Starovolscius in Polonia, Cap. III. Ioachim Pastorius in Floro Polonico, Lib. I. Cap. I. Christophorus Hartknochius de Polonorum Republica, Lib. I. Cap. II. §. VI.

LXXXIII. Talis AQUILA num SILESII etiam Insigne fuerit, saltem, quam diu POLONIS cohæserunt, in dubium vocari potest. Id affirmant, qui demum post Annum 1310, cum à POLONIS ad Bohemos SILESII recessissent, mutatam censent: in qua non tantum Color albus in nigrum abierit, sed etiam Pectus quodam Cingulo candido, ad Luræ cornutæ Formam, signatum fuerit. Amplectuntur hanc Opinionem, Iacobus

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

ecobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. II. Cap. I. & Fridericus Luca in Silesiorum Memorabilibus, Parte V. Cap. I.

LXXXIV. Nos huic Assertioni subscribere non sustinemus: quoniam etiamnum in antiquis Patriæ Monumentis, ante SILESIIORUM à POLONIS ad BOHEMOS Transitum conditis, AQUILAM SILESIIAM reperimus POLONICÆ disparem: qualem Insignibus suis applicuerunt SILESIIORUM Duces, Anno 1201 mortuus IAROSLAUS I. Boleslai Proceri Filius, Dux & Episcopus Vratislaviensis: Anno 1241. HENRICUS PIUS, in Prælio adversus Tartaros peremptus Dux Lignicensis: Anno 1290 humanis exemptus HENRICUS PROBUS, Vratislaviensium Dominus.

LXXXV. Quamobrem in eam propendemus Sententiam, jam circiter Annum 1140, cum post Boleslai III. Cognomine Distorti, Polonorum Ducis, Excessum, divisas ad Poloniam pertinentibus Provinciis, ad ejus Filium ULADISLAUM hæreditario SILESIA Iure transfret, AQUILAM Silesiis à Polonica diversam & inventam, & receptam: quam deinceps Silesiorum Duces, in Polonia Ducum Regumque Discrimen, & Imperio Polonico adhuc conjuncti, & ab eo separati, constanter ad Ætatem nostram retinuerint.

LXXXVI. Cæterum nihil à LECHO, nihil sub eo gestum invenimus, quod SILESIIOS attineat: nisi quod eorum plenam Libertatem, post Attilam, Hunnorum Regem, primus aut oppresserit, aut imminuerit: nullo Iuris Colore, sola Roboris Audacia, ut Barbarus. Idem quando finierit seu Vitam, seu Regimen: an è sua Prosapia quendam Successorem vel habuerit, vel habere potuerit, prorsus incertum est: dissidentibus Historicis Polonicis.

LXXXVII. Eorum quidam LECHO Nepotes attribuunt: de quibus autem nihil referre possunt. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XXXVIII: *Inter autem Filios & Nepotes primi Principis & Conditoris Polonorum LECH, ex illo Rebus humanis absumto, nulla continebat Divisione & Dissensione interponi. Primus enim dum viveret, & communi omnium Deliberatione major natu in Solium & Principatum decedentis succedebat. Quæ quidem Constitutio solidam castam-*

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIORUM Dux LECHUS I.

que habuit Observationem Executionemque, donec universa Principis LECH per Lineam rectam descendens consumeretur Progenies, in longas Successiones, Ætates & Tempora derivata. Sub quibus omnia Memorabilia gesta & Bella à LECHONE & suis Nepotibus illata atque repulsa, & Res gesta, quamvis illustres & memorabiles, & magnifica, Casusque eorum & Successus, quibusque & quot Annis apud Lechitas seu Polonos gessere Imperia: quibus quoque fulgere Virtutibus & Moribus, aut quibus Vitiis abundarunt, & qua in proprios & externos ediderunt Facinora, Temporis Diuturnitate & Literarum Penuria, nullis tum apud Polonos exstantibus Scriptoribus & Literis, in perpetuam Oblivionem venerunt, ita, ut illorum Nomen obscurum prorsus sit & obsoletum. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib.II.Cap.IV: Ex humanis autem LECH absumto, Filii ejus & Nepotes, [quorum quilibet Nomine avito LECH nominabatur] secundum senium principabantur. Sic enim Parens eorum cum suis Satrapis & Dignitariis constituerat, ut major natu dominaretur, prout dominati sunt per plures Genealogias & Successiones: quorum tamen gesta & egregia Facinora Scriptorum penuriâ vel Temporum Injuriâ perierunt: nec, quot Seculis dominati sint, certo habetur.

LXXXVIII. His, nullum Fundamentum habentibus, alii contrarii, LECHO fuisse Filium, aut negant, aut dubitant. Iodocus Ludovicus Decius in Polonorum Vetustatibus, Lib.I: de Lecho: Imperii illius neque Principium, neque Finis certo habetur. Ab hoc LECHO quondam Lechitæ Gens appellabatur, apud quasdam Nationes in hanc Ætatem Vocabulo manente. Eò mortuò traduntur [Opinione potius, quam certâ Scientiâ] Filii sibi in Regno successisse, Patris avitoque Nomine LECHOS quoque appellatos. De qua Re nullæ reperiuntur certæ Traditiones. Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio, Cap.I: Post Mortem LECHI nihil certi de legitimis Hæredibus Successoribusque ejus reperitur, magnaue hac de Re Historiographorum Lis est. Sed hic Testamentum moriens legaverat, ut aliquem dignum Virum ex sua Gente de Patria & Rebus bell. cis bene meritum summæ Rerum præficerent: cui in omnibus obtemperarent. Ioannes Herbartus in Historia Polonica, Lib.I.Cap.II

Quam.

ANNO 550.

GRÆCORUM Romanus Imperator IUSTINIANUS I.
SILESIIORUM Dux LECHUS I.

Quamdiu verò LECHUS regnaverit, quid præclari Bello Paceque gesserit, quosve Liberos post se reliquerit, nihil comperti habemus. Ioachimus Pastorius in Floro Polonico, Lib.I. Cap.II: Facilis Mutationi [Polonorum Republica] fuit, cum vel LECHUS nullam Sobolem, aut non capacem Sceptri reliquisset: vel Populus Libertatis pertinax, uni in omnes dare Imperium noller. Id omnes concedunt, interiisse totam LECHI Familiam, intra Sæculum aut sextum, aut septimum.

LXXXIX. Tum igitur, vel cum LECHUS, vel cum ipsius Ne-
pos ultimus exspiravit, utique SILESIIORUM Germanorum, seu vio-
lento, seu voluntario Principio, præsertim ad Gentium non nisi natu-
rales Leges, per mutuuum Consensum excitata in Societatem cum PO-
LONIS Slavis, sub eodem Capite continuandam, Obligatio, si non
penitus evanuit, tamen alio Modo redintegranda fuit. De quo spe-
ciatim proferre nihil possumus: silentibus Chronicis omnibus, quæ con-
suluimus,

CAPUT II.
SILESIIORUM RES.

ANNO 680.

GRÆCORUM Romanus Imperator CONSTANTINUS III.
SILESIIORUM Gubernatores PALATINI.

I.

SILESII, post Ducem LECHUM I, quantum Conjectura docet,
intra Sæculi Sexti postremos Annos amissum, quo per Annos plus
quam LXXX Statu vixerint: num aliquem, an nullum Ducem
habuerint: neque Polonorum, neque Silesiorum, nec alia Mo-
numenta produunt.

ANNO 680.

GRÆCORUM Romanus Imperator CONSTANTINUS III.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

II. Circiter Annum 680, quo Græcorum Romanus Imperator CONSTANTINUS III. Cognomine POGONATUS erat, Populus dissimillimis è Nationibus Germanis, SILESII & Sarmatis Slavis compositus, Imperii, quod ab unius Arbitrio pendet, jam pertasus, Libertatem Principi anteponebat. Divisam in XII Regiones universam Terram committebat totidem Proceribus regendam: quos Polonis VOIEVODAS, id est, Belli Duces: Latine loquentibus PALATINOS invenimus dictos. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XXXIX: *Stirpe LECH, primi Parentis & Principis POLONORUM, radicitus sublata, primis Polonorum Proceribus & Nobilitate apud Gnesnam de Principe surrogando deliberantibus, id omnibus pro ea Tempestate optimum visum est, ut Principatus Iugò soluti omnibus Viribus Libertatem sectarentur, & ad subeundum novum Iugum, cum antiquæ Recordationis Gravitate tenerentur, nulla Ratione assentirent. Monarchiæ itaque Statum abrogant: in quo pro Libidine impune agere omnia Reges & Tyrannos licenter viderant. Ibidem post quædam: Universis autem hanc Sententiam prona Approbatione secutis, ne Respublica in longas Terrarum Propagines derivata, sine Reëtoribus remaneret: Leges patrias, & quas rudi illi & agresti Saculo sufficere arbitrabantur, in primis condunt. Deinde XII. Viros ex Proceribus innocentis Vitæ, & recentioris Spiritus Nobilitate & Divitiis præstantes eligunt, illisque Summam administrandæ Reipublicæ & omnium Quæstionum, Injuriarum, Differentiarumque Decisionem Punctionemque committunt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. II: Cum autem Stirps LECHI defecisset, POLONI Comitibus de constituenda Republica Gnesnæ habitis, ad neminem unum Principatum deferunt: vel quod in pari multorum Dignitate variarent Sententiæ, vel quod Monarchiæ ad Tyrannidem [ut sunt Res humanæ in deterius mutabiles] declinantis pertas jam essent. Duodecim verò ex omni Procerum Numero potentes & Spectatos in primis Viros, deligunt: qui, sive novò tunc Populi Placitò, sive usitatò etiam sub Principibus Institutò, suæ quisque Regioni, divisâ in totidem Regiones Polonia, præessent: & VOIEVODÆ, id est, Duces Belli & Copiarum, Vernaculâ Linguâ dicerentur. His Reipublicæ*

ANNO 680.

GRÆCORUM Romanus Imperator CONSTANTINUS III.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

blice in Pace juxta ac in bello Summam in commune mandant. Eadem alii Rerum Polonicarum Scriptores narrant.

III. Iam, unum an plures: & quos, utrum POLONOS an GERMANOS SILESIA Præfectos acceperit, quæri potest. Nam illis Temporibus, quibus veteres Limites adhuc conservaverat, amplissima Provincia SILESIA fuit: in Meridiem, ultra Iabluncam, ad Danubium: in Orientem, ad Vistulam extensa, longissimum Spatium, per Cracoviensium Campos, in Wartæ Ripas diffusum possidebat: quod nunc minori POLONIÆ subest. POLONIA verò, quatenus à SILESIA distinguitur, tum nondum adeo multas sibi Terras subjecerat. Unde conicias, e PALATINIS Numerum, etsi non æqualem, non tamen multo majorem POLONIS, quam SILESIIS præpositum.

IV. Occurrit porro, cur SILESIIS non Polonos, verum SILESIO Palatinos datos esse, probabiliter colligas: quia, nisi Germanicæ Linguae satis peritus, GERMANIS expeditum in Modum præesse non potuit: iisque facilius in Obsequio & Officio retinendis aptior GERMANUS, quam SLAVUS, ob discrepantes Mores, fuerit.

V. Accedit huc, quod sublatò LECHO simul SLAVORUM nativò, simul GERMANORUM peregrino Duce, liber uterque, tam SILESIORUM Germanicus, quam SLAVORUM Sarmaticus Populus, paris Iuris exstiterit: inter quos & Libertatis, & Honoris Æmulatio vix permiserit, ut vel Polonis alius, nisi POLONUS: vel Silesiis alius, nisi SILESIUS admitteretur Gubernator.

VI. His annuere videtur Iodocus Ludovicus Decius in Polonorum Vetustatibus, Lib I: de Lecho mortuo locutus: *Successere Iudices seu Principes PALATINI Duodecim, qui apud SARMATAS GERMANOSque Leges dixerunt. Quantum enim ultra VISTULAM Annem POLONIS seu Sarmatis semper paruit, tantum in GERMANIA Imperium retinere. Porro ibidem, cum Germanicas Poloniæ conjunctas Terras, in quibus SILESIAM reponit, indicavisset: Sarmatum in GERMANIA Imperium diminutum est. Quod verò ad hæc Tempora Sarmatæ ultra VISTULAM Annem tenent, GERMANIÆ quidem magne adscribitur, sed POLONORUM paret Imperio.*

VII. Erat

ANNO 680.

GRÆCORUM Romanus Imperator CONSTANTINUS III.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

II. Circiter Annum 680, quo Græcorum Romanus Imperator CONSTANTINUS III, Cognomine POGONATUS erat, Populus dissimillimis è Nationibus Germanis, SILESIIS & Sarmatis Slavis compositus, Imperii, quod ab unius Arbitrio pendet, jam pertæsus, Libertatem Principi anteponebat. Divisam in XII Regiones universam Terram committebat totidem Proceribus regendam: quos Polonis VOIEVODAS, id est, Belli Duces: Latine loquentibus PALATINOS invenimus dictos. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I, Cap. XXXIX: *Stirpe LECH, primi Parentis & Principis POLONORUM, radicibus sublata, primis Polonorum Proceribus & Nobilitate apud Gnesnam de Principe surrogando deliberantibus, id omnibus pro ea Tempestate optimum visum est, ut Principatus Iugum soluti omnibus Viribus Libertatem sectarentur, & ad subeundum novum Iugum, cum antiquæ Recordationis Gravitate tenerentur, nulla Ratione assentirent. Monarchia itaque Statum abrogant: in quo pro Libidine impune agere omnia Reges & Tyrannos licenter viderant. Ibidem post quædam: Universis autem hanc Sententiam prona Approbatione secutis, ne Respublica in longas Terrarum Propagines derivata, sine Reëtoribus remaneret: Leges patrias, & quas rudi illi & agresti Sæculo sufficere arbitrabantur, in primis condunt. Deinde XII. Viros ex Proceribus innocentis Vitæ, & recentioris Spiritus Nobilitate & Divitiis præstantes eligunt, illisque Summam administrandæ Reipublicæ & omnium Quæstionum, Injuriarum, Differentiarumque Decisionem Punitionemque committunt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. II: Cum autem Stirps LECHI defecisset, POLONI Comitibus de constituenda Republica Gnesna habitis, ad neminem unum Principatum deferunt: vel quod in pari multorum Dignitate variarent Sententiæ, vel quod Monarchiæ ad Tyrannidem [ut sunt Res humane in deterius mutabiles] declinantis pertæsi jam essent. Duodecimverò ex omni Procerum Numero potentes & spectatos in primis Viros, deligunt: qui, sive novò tunc Populi Placito, sive usitatò etiam sub Principibus Institutò, suæ quisque Regioni, divisa in totidem Regiones Polonia, præessent: & VOIEVODÆ, id est, Duces Belli & Copiarum, Vernaculâ Linguâ dicerentur. His Reipublicæ*

ANNO 680.

GRÆCORUM Romanus Imperator CONSTANTINUS III.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

blice in Pace juxta ac in bello Summam in commune mandant. Eadem alii Rerum Polonicarum Scriptores narrant.

III. Iam, unum an plures: & quos, utrum POLONOS an GERMANOS SILESIA Præfectos acceperit, quæri potest. Nam illis Temporibus, quibus veteres Limites adhuc conservaverat, amplissima Provincia SILESIA fuit: in Meridiem, ultra Iabluncam, ad Danubium: in Orientem, ad Vistulam extensa, longissimum Spatium, per Cracoviensium Campos, in Wartæ Ripas diffusum possidebat: quod nunc minori POLONIÆ subest. POLONIA verò, quatenus à SILESIA distinguitur, tum nondum adeo multas sibi Terras subjecerat. Unde conjicias, è PALATINIS Numerum, etsi non æqualem, non tamen multò majorem POLONIS, quam SILESIIS præpositum.

IV. Occurrit porro, cur SILESIIS non Polonos, verum SILESIOS Palatinos datos esse, probabiliter colligas: quia, nisi Germanicæ Linguae satis peritus, GERMANIS expeditum in Modum præesse non potuit: iisque facilius in Obsequio & Officio retinendis aptior GERMANUS, quam SLAVUS, ob discrepantes Mores, fuerit.

V. Accedit huc, quod sublatò LECHO simul SLAVORUM nativò, simul GERMANORUM peregrino Duce, liber uterque, tam SILESIORUM Germanicus, quam SLAVORUM Sarmaticus Populus, paris Iuris exstiterit: inter quos & Libertatis, & Honoris Æmulatio vix permiserit, ut vel Polonis alius, nisi POLONUS: vel Silesiis alius, nisi SILESIUS admitteretur Gubernator.

VI. His annuere videtur Iodocus Ludovicus Decius in Polonorum Vetustatibus, Lib I: de Lecho mortuo locutus: *Successere Iudices seu Principes PALATINI Duodecim, qui apud SARMATAS GERMANOS-que Leges dixerunt. Quantum enim ultra VISTULAM Annem POLONIS seu Sarmatis semper paruit, tantum in GERMANIA Imperium retinuerunt. Porro ibidem, cum Germanicas Poloniae conjunctas Terras, in quibus SILESIAM reponit, indicavisset: Sarmatum in GERMANIA Imperium diminutum est. Quod verò ad hæc Tempora Sarmata ultra VISTULAM Annem tenent, GERMANIÆ quidem magna adscribitur, sed POLONORUM paret Imperio.*

VII. Erat

ANNO 690.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.

SILESII à POLONIS separati.

VII. Erat hoc PALATINORUM & in POLONIA, & in SILESIA Regimen infelix: quoniam incertum, omnes an plerique, Discordia, Superbia, Injustitia & Avaritia notabiles, prius Dissidiis internis, postea Bellis externis Materiam offerebant. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Cap. XXXIX: *Ipsi quoque Duodecim Praefecti à Vulgo In- geminatione Querelarum insimulabantur, quod, Republica posthabita, privatis tantummodo Commodis & Utilitatibus cum Legum promulgatarum Prævaricatione inhiarent. Ex quo crebra inter Praefectos & Communitatem Contentiones & Odia exorta bene fundatam Rempubicam pessundare cœperunt. Ibidem post quædam: Paucis siquidem exceptis, ceteri insolentes, arrogantes, & rixosi facti, sive id Natura Gentis, sive Moles dilati Imperii causabat, impunita Transgressione, & suapte illecti, ad quæque illicita & noxia dilabebantur. Iam domesticis & civilibus non contenti Facinoribus, etiam in vicinas & Regiones suas Factiones diffundebant. Hinc quoque Effectum, ut VICINÆ GENTES ab illis violatæ, variisque duris Bellis eos affigerent, & in Regionibus POLONORUM nullo hostile Bellum repellente, grassando illas pro Lubitu vastarent. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. II. Cap. II. de XII Palatinis: Sed post aliquantò ad Ambitionem versi, dum suo quisque Nutu omnia geri vult, & Rem privatam Potentiamque suam augere studet, assentari Multitudini, ejusque Licentiam alere, suos quisque per Fas Nefasque defendere & evehere, Terrori esse iis, quos Benevolentia sibi adjungere non posset. Inde Contentiones, Simultates & Factiones denique à Studiis Partium exortæ: inde Edicta & Imperia ipsorum vulgo negligi cæpta, Rempubicam ab unius Imperio ad paucorum Dominatum dudum traductam, nec multò post eò redactam, ut Rex jam sibi quisque & Lex esset, pene funditus everterunt. Quibus Rebus commoti FINITIMI POPULI, Polonorum Vim atque Potentiam dudum veriti, & experti etiam, celatum bene ad eam Diem Timore Odium, atque Dolorem in apertam profundendum, & Armis vindicandum, Nomenque POLONORUM delendum, vel affigendum certè sibi esse existimarunt, tam luculenta Occasione se offerente.*

VIII. Hoc

ANNO 690.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
SILESII à POLONIS separati.

VIII. Hoc Rerum Statu, à quibus EXTERIS, quos Dlugoffus VICINAS GENTES, Cromerus FINITIMOS POPULOS appellat, POLONI Bello petiti & afflicti fuerint, non in Polonorum Scriptis expostitum invenimus. Illos igitur POLONORUM Hostes aliunde nobis cognitos fecimus. Gerentibus Polonicum Imperium PALATINIS, Dux Orientalium FRANCORUM, quos peritioribus GERMANOS fuisse constat, PIPINUS, Imperatoris CAROLI Magni Proavus, Pronepoti suo, Imperium in Occidente Romanum instauraturo, velut prælufurus, subactis Suevis, Bavaris, Saxonibus, multoque pluribus, ad Invidiam, in Metum cœterorum Populorum, auxerat suam Potentiam. Annales Francicarum Rerum Metenses, quos Franciscus Duchesnius in Francicarum Historiarum Scriptoribus Tomo III edidit, ad Annum Christi 688: de Pipino: *Hinc Suavos & Bajoarios & Saxones crebris Irruptionibus frequentibusque Præliis contritos, suæ Ditioni subjugavit. He enim Gentes olim & aliæ plurimæ multis Sudoribus acquisita Francorum summo obtemperabant Imperio.* Hoc Pipinus Successu formidabilis etiam fuit SLAVIS: quorum Legatis & Muneribus in Amicitiam stimulabatur Anno 692. Iidem Annales ad hunc Annum: de Pipino: *Confluebant autem ad eum circumstarum Gentium Legationes, Græcorum scilicet & Romanorum, Langobardorum, Hunnorum quoque & SCLAVORUM, atque Saracenorum. Exierat enim Fama Victoriæ & Triumphorum ejus in omnes Gentes, ut merito propter Virtutem & Prudentiam ejus cunctæ circumsitæ Nationes Amici iam illius magnis oblatis Muneribus implorarent.* Sed utrum Zechitis, hoc est, BOHEMIS, an Lechitis, hoc est, POLONIS, an utrisque SLAVIS metuendus PIPINUS, Suevorum, Bavarorum, Saxonum Domitor, adeo reverenter fuerit habitus, incertum est. Sanè FRANCOS etiam POLONIS formidabiles fuisse, monstrabimus Cap. III. §. I.

IX. Quamobrem, ut Circumstantiæ docent, SLAVORUM Rebus intra POLONIAM ad Annum 700 turbatis, GERMANI propinqui, fortassis SAXONES, Francis parentes, crescentem POLONORUM non pertimescentes Potentiam, sed detestantes Injuriam, qua SILESIAM Corpori Germanico subtraxerant, propensis ad Defectionem SILESII,

ANNO 690.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
SILESII à POLONIS Separati.

& Autores, & Auxiliatores, debellaturi SLAVOS in Poloniam irruerunt.

X. Tum certe SILESII, commodam Occasionem arripiendam esse statuentes, POLONIS per intestinas Contentiones fractis, tantoque magis ad GERMANORUM hostile Robur opprimendum ineptis, animosiores in Libertatem pristinam se vindicabant. De quo Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio, Cap. II: de XII Palatinis: *sed multis & diversis imperantibus, Discordia & Ambitionis Impulsu, Bellis Civilibus, Cladibusque mutuis & intestinis se se afficiebant. Finitima vero Gentes, præcipue GERMANI, Discordia Polonorum considerata, rebellare ceperunt, Iugoque excusso, SUAS PROVINCIAS, ab eis occupatas, recuperaverunt.*

XI. Cæterum, quamdiu Palatini POLONOS gubernaverint, dubium est. Ita, præter alios, sentiunt, Martinus Cromerus & Salomon Neugebauerus: à quibus dissentit Alexander Guagninus. Hic enim Polonicum Imperium Annis XX per PALATINOS administratum scribit. Eos, ad quorundam probabilem Chronologiam, POLONI, à quibus SILESII defecerant, Regimine circiter Annum 700 privabant.

CAPUT III. SILESIORUM RES

ANNO 701.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
POLONORUM Dux CRACUS I.

SILESII à POLONIS Separati.

I.

POLONI, male Provincias suas à Palatinis gubernatas experti, amissis SILESIIS territi, de amittendis aliis solliciti, maxime ob
GER-

ANNO 701.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.

SILESII à POLONIS separati.

GERMANORUM FRANCORUM [quos Historici Polonici veteres plerique GALLOS perperam nominant] supra ceteros eminentem Potentiam, delendis SLAVIS imminentem, nescio, majorem Libertatis, an Salutis Curam gerentes, mutandum Regiminis Statum existimabant. Hinc, quemadmodum antea judicaverant, plures uni præferendas: Sic jam unum pluribus anteponendum censebant. Ideo inter GERMANOS, & FRANCIS repellendis, & SILESIIS revocandis idoneo summum Imperium conferebant CRACO: qui & CROCUS, & CROCCUS nominari solet. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLI: *Progredientibus in hunc Modum POLONORIUM Rebus, & civili Discordia Collisioneque, & externa Hostilitate per Tempora plura debilitatis & afflictis, rursus omnis Nobilitas Vulgusque desiderare unum Principem Monarchamque cepit. Quamvis enim Libertas experta dulcesceret, speciosaque & jucunda, ac omnibus præferenda esset, ad retinendum tamen Statum Reipublice, sub pluribus Rectoribus dilapsum, ne Servitutem ex Hostibus experiri cogantur, Libertatem abdicant, & ad regendos frequentes Populos, latasque Terras, ex Re visum est, unum Principem ac Rectorem assumere, illique parere.* Anonymus Polonus in Polonia Chronico MSto: quod, ut in præfatione fatetur, ex diversarum Ecclesiarum Annalibus, Procerumque Polonicorum Senum Narrationibus, post Vincentium Kadlubkonem [Anno 1226 mortuum: cujus Chronico MSto, in Vratislaviensium Rehdigeriana Bibliotheca subjectum reperitur] à Lecho ad Annum 1271, quò Boleslaus V. Pudicus, Polonorum Rex obiit, conscripsit: Cap. I: cum duodecim Palatinorum Mentionem fecisset: de Lechitis, seu Polonis: *GALLORIUM* [id est, Orientalium FRANCORUM, Germanorum] *Impetum formidantes, quendam Virum strenuissimum, Nomine CRACUM, cujus Mansio pro tunc circa Fluvium Wislam fuerat, forte sibi divinitus inter Fratres suos Lechitas attributa, in eorum Capitaneum seu Ducem Exercitus, ut verius dicam: nam juxta Polonicam Interpretationem, Dux Exercitus Woyewoda appellatur, unanimiter elegerunt.*

ANNO 701.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
SILESII à POLONIS Separati.

II. Cujus Nationis fuerit CRACUS, in Quæstionem venit. Sunt, quibus Origine ROMANUS creditur, ex Tiberii & Caji CRACCHORUM Familia: quorum ille quidem Anno Urbis 620, ante Christum natum 131: hic autem Anno Urbis 632, ante C. N. 119, intra Seditionem, quam uterque moverat, Romanam occisus est, progenitus: quia Scriptoribus non nullis GRACCHUS dicitur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLI: *Hunc GRACHUM existimant non nulli Romanum de Stirpe & Familia Grachorum Genus duxisse, & civili Seditione daobus Grachis Tiberio videlicet & Cajo Tribunitiam Potestatem immoderate pro Lege Agraria exercentibus mota, Anno ab Urbe condita DC. II. Factione Principum, occisus, Romam relicta, ad POLONOS quesitum Otia & Latebras divertisse: & summam Rerum apud POLONOS sortitum esse.*

III. Horum Sententiam refutat Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. III: *Conventu apud Gnesnam instituto, post longam Consultationem, una omnes Sententia ad CRACUM Principatum deferunt: quem nostrates quidam, Similitudine Nominis decepti, perperam GRACCHUM appellant, Romanumque Exsulem fuisse, & supra CCCC. vel, ut alii volunt, D. Annum, ante Christum natum apud POLONOS regnasse fabulantur. Quod quidem Tempore necdum POLONORUM Gens existerat: & incognitum, ni fallor, adhuc erat apud Romanos GRACCHORUM Nomen. Ac ne iis quidem Temporibus, in quæ nos hunc CRACUM conjicimus, aliquem de GRACCHORUM Familia superfuisse, in Romana Historia reperimus. Consistentem habet Ioachimum Curæum in Silesiorum Annalibus: Abrogato rursus Statu Aristocratico, delatum est Regnum ad quendam CRACUM: quem multi ineptè nominant GRACCHUM, & affingunt Fabulas de Romana Origine.*

IV. Aliis CRACUS Ortu SLAVUS existimatur. De quò minus convenit, utrum Zechitis, hoc est, BOHEMICIS, an Lechitis, hoc est, POLONICIS SLAVIS Natales suos debuerit.

V. Nam, secundum non nullos SLAVUS BOHEMICUS est, Zechi, è Slavis primi, Bohemorum Ducis, Nepos. Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio, Cap. II: *Hoc Detrimentum*

ANNO 701.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
SILESII à POLONIS Separati.

Et Diminutionem Imperii sui Polonici ex Pluralitate Gubernatorum animadvertentes, Comitibus generalibus celebratis, ad CRACUM quendam sive Crocum, Virum tunc Temporis insignem de Genere CECII oriundum, Sceptrum deferunt. Ibidem Cap. III: CRACIUS Nepos CECII, BOHEMORUM Principis, ad Imperii Polonici Fasces communibus omnium Suffragiis electus.

VI. At si ZECHUS BOHEMORUM Dux primus SLAVUS Liberos nullos reliquit, cui successit CROCCUS: quomodo CRACUS noster illius Zechi Nepos in Bohemia Successor esse potuit? Ioannes Dabrovius in Historia Bohemica, Lib. I: *Defuncto sine Liberis CZECHIO, BOIEMI ex vetere Gentis Instituto, popularem Statum amplectuntur. Ibidem post quædam: Quibus Malis tandem defatigati [Bohemi] victique, rursus Animum ad reparandum Reipublicæ Statum convertunt. Et, cum Democratia non placeret, respicere Monarchiam, qualis sub Czechio fuerat, incipiunt. CROCCIUS tunc erat, in quem Oculos suos omnes coniecerant, idoneumque esse putabant, qui in Locum Czechii succederet.*

VII. Secundum alios CRACUS est SLAVUS POLONUS, Lechi è Slavis primi Polonorum Ducis Filius. Inter hos est Wenceslaus Hagecius in Bohemorum Chronico ad Annum 674, & 711. Ab eo diffentit Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. III: ubi agit de Tempore, quo Cracus Polonorum Dux evaserit: *Vapovius quidem circa DCC. Annum à Christo nato id factum esse vult: fingitque idem LECHI Filium CRACUM sive CROCIUM hunc fuisse: verum neque hoc, neque item alia multa nobis probat.*

VIII. In hoc, tum plerique, tum potiores consentiunt, CRACUM fuisse, non Exterum, sed POLONUM. Quia verò Temporibus illis POLONI vocabantur, non tantum SLAVI, sed etiam conjuncti Slavis GERMANI SILESII: ut Cap. I. §. LIX offendimus: utrum SLAVUS an GERMANUS, isque SILESIUS fuerit, disputari potest. Nam, qui POLONUM statuunt. Assertioni suæ majorem Fidem à Domicii Loco faciunt: quod CRACUS, amplis Possessionibus abundans, intra POLONIAM habuit. Habuit autem in Polonica non SLAVORUM, sed GERMANORUM eam Terram, quæ Pannonum respicit Mon-

ANNO 701.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.

SILESII à POLONIS Separati.

tes, ad VISTULÆ Fluminis, à Fontibus ex Ducatu SILESII Te-
schinenſi procurentis, Lapidem XIII: hoc eſt, intra vetuſtæ SILESII
Partem Occidentalem, circa VISTULAM, olim QUADOS à SARMA-
TIS ſeparantem. Ioannes Dlugoffius in Hiſtoria Polonica, Lib. I. Cap.
XLI: de Polonis: *Scrutinio tandem diligenti habito, ad Virum quendam
ad Fluenta WISLÆ [id eſt, VISTULÆ] & Regione ad Montes Pannoniæ
porrectâ habitantem, animoſum, ſtrenuum, induſtrium, & ſolertem, No-
mine GRAK, ſive GRACHIUM: quod & Specimine Ingenii cæteris præſta-
re, & cujus Probitatem plurimis jam Experimentis didicerant clareſcere, uni-
verſi ſua Vota concordî Deliberatione convertunt.* Matthias Michovius in
Polonorum Chronico, Lib. I. Cap. V: *Scrutiniôque factô elegerunt Vi-
rum idoneum, ſolertem & ſtrenuum, Nomine CRACIUM, ad Radices Mon-
tium Sarmaticorum, juxta ISSULAM [id eſt, VISTULAM] commoran-
tem, in Rectorem Rerumque ſuarum Tutorem.* Martinus Cromerus de
Polonorum Rebus Lib. II. Cap. III: *Sive autem CRACUS unus de VOIE-
VODIS [PALATINIS] fuit, ſive non: Domicilium quidem habebat apud
VISTULAM, XIII. Milliario à Fontibus ejus Fluminis: Vir, cum Amicitiiſ,
Copiis & Facultatibus potens, tum Prudentia, Animi Magnitudine, & Iu-
ſtitia atque Integritatis Opinione apud omnes gratioſus, ita ut ſolus rectè
dilabentem Rempublicam ſuſtinere & recreare poſſe videretur.* Eadem com-
memorant in Hiſtoria Polonica, Ioannes Herburtus & Salomon Neu-
gebauerus.

IX. Accedit huc, quod CRACUS [ut ex antecedentibus Teſtimo-
niis patet] aut omnium, aut plurimorum Suffragiis, non ob Divitias,
ſed ob Virtutes, maxime Fortitudinem alacrem, & manſuetam Pruden-
tiam fuerit Dux POLONORUM electus. Quæ Dotes raro junctæ, pro
Temporum illorum Habitu, magis Germanico, quam Slavico Ingenio
conveniriſſe videntur. Nec obſtat, quod tum SILESII Seceſſionem à PO-
LONIS fecerant. Potuit enim CRACUS, quanquam ob Fundos ſuos Fini-
bus Sarmaticis proximos, adhuc POLONORUM SLAVORUM eſſe con-
ſtans Amicus: ad reliquos SILESIIOS in veterem cum SLAVIS Socie-
tatem tantò facilius revocandos aptus.

ANNO

ANNO 710.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
SILESIORUM Dux CRACUS I.

ANNO 710.

SILESIORUM ad POLONOS reversorum
Dux CRACUS I.

X. Iam SILESII sub PALATINIS, [ut Cap. II. §. X. indicavimus] solutâ cum POLONIS Societate, Libertatem veterem Germanicam recuperaverant. Eâ per Annos plures gavisi, Polonicum Vinculum, quod disruperant, GERMANIS, maxime FRANCIS Orientalibus, quorum Ope lugum Slavicum abjecerant, iterum POLONIAM ingressis, â Duce CRACO, circiter Annum 710, victis rursus subibant: forsan ideo faciliores, quod CRACUS, si non SILESIUS, tamen GERMANUS esset: melioribusque Conditionibus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLI: *Cum itaque GALLI [perperam ita Polonis nominati Orientales FRANCI Germani] ceteris Provinciis peragratis etiam Pannoniam contigissent, & eam variis Guerrarum [Bellorum] Turbinibus vexassent, in POLONIAM ingressuris, GRACHUS POLONORUM Princeps occurrit, & Pugna commissa, insignem & memorabilem Victoriâ de GALLIS cum Robore veteranorum & exercitatorum Militum, tum Astu & Arte militantium, reportavit. Qui etsi suis charus esset, hoc tamen triumpho de GALLIS relato charior honoratiorque esse cepit, majorique Devotione erat sibi extunc â POLONIS obtemperatum.* Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. I. Cap. V: de Craco: *Qui Fasces Regiminis assumendo, Invasores quosdam per Pacta, quosdam per Bella exturbavit. GALLOS eâ Tempestate Regna Pannoniae demolientes, LECHIAM [Poloniam] ingredi volentes, forti Marte repressit, & ex eis Victoriâ reportavit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. III: de Craco: *Hostes alios Fœderibus, alios Armis, â Cervicibus Patriæ removit. In his GALLOS, ut volunt nostrates plerique omnes, per Pannoniam se se magnis Capîis in POLONIAM infundentes, profligat atque depellit. Unde vero hi GALLI venerint in has Oras, investigare difficile est. Ibidem post quædam: Aut certe credendum est, eos FRANCOS fuisse Orientales, quorum Regnum Austrasiam & Bavariam complexum, ad Pan-*

ANNO 710.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS I.
SILESIORUM Dux CRACUS I.

noniam & Ungariam usque pertinuisse fertur: apud quos per ea Tempora PIPINUM, Caroli Magni Proavum, dominatum esse, Blondus & Sabellicus Memoria prodidere. Illud autem fortasse nostris errandi Occasionem prebuit, quod ea Gens, cum Gallias subegisset & insedisset, priscorum GALLORUM Nomine etiam nunc à Latinis appelletur. Sed quicumque tandem ii fuere Populi, qui tunc POLONIAM Bello vexaverunt, eos CRACUS repressisse memoratur. Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio, de Craco: Finitimas Gentes jam POLONIS rebellantes, Iugumque excutientes, coercuit, Finesque Regni ab omni Insultu Hostium tutavit. GALLORUM Copias prostravit, que Hungaria devastatà in Poloniam excurrerant.

XI. Cæterum CRACUS, ad sinistram VISTULÆ RIPAM, intra SILESIE superioris antiquæ Partem, QUADORUM Patriam, hodie minorem Poloniam, excitavit Urbem, quam de suo Nomine CRACOVIAM dixit, &, relicta Gnesna, POLONIÆ Caput fecit. De quò agunt, Vincentius Kadlubko, Lib. I. Chronicorum Polonicorum, Epistola VI. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLII. Matthias Michovius in Polonorum Chronico, Lib. I. Cap. V. Iodocus Ludovicus Decius in Polonorum Vetustatibus, Lib. I. Hartmannus Schedelius in Libello de Cracovia. Clemens Ianitius in Polonicorum Principum Vitis. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. III. Ioannes Herburtus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. IV. Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio, Cap. III. Stanislaus Sarnicius in Annalibus Polonicis, Lib. IV. ad Annum 700. Salomon Neugebauerus in Historia Polonica, Lib. II. Cap. III. Ioachim Pastorius in Floro Polonico, Lib. I. Cap. III. Christophorus Hartknochius de Polonica Republica, Lib. I. Cap. II. §. VI. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: de Craco: *Ille condidit Urbem in veteri Sede QUADORUM, CRACOVIAM.* Ex eò Pars illa SILESIE, quasi Pars esse jam desisset, CRACOVENSIS Provinciæ Nomen accepit. CRACUS obiit suum Diem circiter Annum 745.

ANNO

ANNO 745.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS II.

SILESIORUM Dux LECHUS II.

XII. Circiter Annum 745, Craco I successit LECHUS II. Filius, SILESIORUM Polonorumque Dux: qui Fratrem natu majorem CRACUM II, quasi fortuito Casu, intra Venationem interemerat. Ideo, Fraude cognita, in Exsilium agebatur. Sub eo quid memorabile SILESII vel susceperint, vel sustinuerint, nusquam reperire potuimus.

ANNO 750.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS II.

SILESIORUM Dux VENDA.

XIII. Post hæc SILESIORUM & Polonorum Imperio præerat VENDA, Lechi II. Soror Virgo. Ea, sicut Polonorum Annales commemorant, cum in Matrimonium expeteretur Ritigero [aliis Rithogaro] vicinorum Germanorum Principi, fastidivit Conjugium, quia Princeps, quam Uxor Principis esse mallet: postea cum armatus armatam nec Timore, nec Amore vinceret, ideoque Vitam Morte voluntaria finiisset, cum imitatura, circiter Annum 753, seipsam Vistulæ submergendam tradidit, virilis Gloriæ nimium avara, nimium prodiga Mulier. Hujus etiam Temporibus nihil, quod SILESIOS attineat, invenimus à Scriptoribus annotatum.

ANNO 753.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.

SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

XIV. Ducis CRACI I. Familiâ per VENDAM extinctâ SILESIIIS Polonisque rursus arridebat, non unius, sed plurium Regimen. Id Duodecim PALATINIS, Polonico Sermonе VOIEVODIS, circiter Annum 753, committebant: qui totidem Provinciis præessent. Quare dubium non est, quin SILESII tum eandem pari Iure cum POLONIS Societatem colentes, è Palatinis electis suos, &, quod Vero simillimum est, si non SILESIOS, tamen GERMANOS acceperint Gubernatores. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLVIII: *Principatus Iugo, ex Morte VANDÆ, POLONI soluti, ad firmandum Libertatis Statum, omnium adspirabat Intentio.* Ibidem post quædam: *Abrogato*

ANNO 753.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

itaque unius Regimine & Principatu, duodecim Præfectos, juxta Numerum Provinciarum, quæ tunc Regno POLONORUM subjacebant, creant, eosque vulgari Vocabulo Woiewodas, id est, Exercituum Ductores appellant: quibus Regimen Provinciarum & Bellorum administrandorum Curam committunt, ut pro defendenda Patria, tutandaque ab hostili Invasione, diligenter Excubias facerent, & quoties id exigeret Necessitas, Delectus agerent, & vocarent quoslibet ad Arma, Copiasque in Hostes ducerent, & Disciplina quoslibet contumaces & rebelles coercerent: Pace autem reddita, Iura Populis subjectis darent. Videantur, quæ diximus Cap. II. §. II. & III.

ANNO 755.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

XV. Horum PALATINORUM Temporibus, circiter Annum 755, nescio quis, certè non Alexander Magnus, ille Macedonum Rex, plus quam decem Sæculis antiquior, ut Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. I. Epist. VIII, narrat: sed fortassis, aut Orientalium Francorum, tum PIPINUM II, Caroli Magni Patrem, Regem habentium: aut aliorum Germanorum, quibus antea SILESII, à POLONIS separati, adhæserant, seu Rex, seu Dux, Tributum à POLONIS, haud certum est, omnibus, an SILESIIS solis, olim Polonorum Vocabulo denotari solitis, exegit: negantibus intulit Bellum: quò statim POLONIAM, per Pannoniam & Moraviam ingressus, assumtis harum Provinciarum Auxiliis, enervavit & afflixit. Tributi à POLONIS postulati recusatique facit Mentionem, præter Vincentium Kadlubkonem, Martinus Cromerus, de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. V. Cætera commemorat, præter Cromerum, Ioannes Diugossius in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLIX: *Duplex enim & uterque in grandi & frequenti Numero, ex Pannonius primum, deinde ex Moravia, quibus cæteræ Nationes præbuerunt Auxilia, in POLONORUM Regionibus concitatus Hostis Copias ducebat, POLONOS sui Iuris, adempta Libertate, facturum. Quibus, etsi POLONORUM Turme, sub ductu & Auspiciis suorum PALATINORUM*

occur-

ANNO 755.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIIORUM Gubernatores PALATINI.

occurrissent, & Prælio conferto pro Viribus dimicassent, levam tamen & adversam Fortunam experti, & Cladem aliquoties ab Hostibus perpeffi, ne de Summa Rerum periclitarentur, caput illos Anxietas & Formido horre-re, dum Hostes quotidie per Agros Prædas agerent, & liberâ Licentiâ va-garentur. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. I. Cap. VII: de XII Palatinis: In Libertate vixerunt, donec exorti Grassatores & PO-LONORUM Expilatores, non mediocriter eos affixerunt: ad ultimum ve-rò Exercitus validi Pannoniorum & Moravorum Poloniam invadentes, Prædam agebant impune, Agros depopulantes, & Res diripientes, ut, Li-bertate ablatâ, sub Iugum Servitutis miseros Lechitas mitterent, & cogerent: Woiewodis nequicquam repugnantibus, quoniam adversam Fortunam ex-perti, de Summa Rerum desperabant.

XVI. Quisquis fuerit eo Tempore discordibus POLONIS præpo-tens Hostis, pro Alexandro Magno habitus: per Pannoniam & Mora-viam primum SILESIIORUM Agros TESCHINENSES & CRACOV-ENSES invalit & subegit. De quo Vincentius Kadlubko in Historia Po-lonica, Lib. I. Epistola VIII. cum barbarum Polonorum Facinus, in Le-gatos Tributa polcentes commissum (quod alii, forsân ut fictum, Si-lentio præterierunt] indicavisset: Legatorum, inquiens, quos Alexan-dri Magni fuisse narrat, itaque præcipui prius vivi exossantur: deinde Cutes eorum Corporibus exutæ, partim Auro, partim Alga farcinantur, vilissimâ humanâque Pelle, sed inhumane vestitum Metallum cum hac re-mittitur Epistola. Ibidem post quædam: ubi, & SILESIAM vocat SI-LEUCIAM, & SILESIÆ, tanquam non amplius Partem, ad VISTU-LÆ finistrum Latus sitam, novo CRACOVIAE Vocabulo indicat: His auditis Alexander, Multum, inquit, sibi adjicit Virtus laceffita. Hinc tandem dignum est, ut mea Indignationis Virgâ [Poloni] visitentur. Per-infinitis Hostium itaque Copiis undique versus POLONIAM irrepentibus, ipsa Præambula Pannoniorum Obsequela, per posticum ingreditur Moraviæ, Alas Exercituum expandit: victoriosisque CRACOVIAE & SILEUCIAE sub-actis Provinciis, perpetui Operis Moenia prosternit, redigit in Favillas, Sul-co discissas Urbes jubet sale conspergi.

ANNO 755.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIORUM Gubernatores PALATINI.

XVII. Ulteriores Hostibus Provincias intra Polonicarum Terrarum Ditionem oppugnantibus & devastantibus, tandem PRÆMISLAUS, aliis PRÆMISLUS, Homo plebejus, sed ingeniosus, Armis exercitatus, Aurum petentibus mortifer Aurifex, Arte singulari obstitit: & modicâ voluntariorum Militum Copiâ plurimos in Perniciem præcipitavit, ceteros in Fugam coniecit. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. I. Epist. VIII: de Alexandro: *Hinc dum ulteriores aggreditur Provincias omnium Armis invictus, simplicis Astu Homunculi conficitur. Omnibus enim de Salute desperantibus, quidam Aurificii Arte præditus Galearum & Chypeorum Formas ex quovis Ligno seu Subere præcipit effingi: quarum quidam Lithargyro, alias Felle superlinivit, easque ex opposito Solis, quo magis resplendeant, in celso Montis erigit Cacumine. Quibus Argyraspide invictus Alexandri Exercitus visis Acies ordinatissimas eminere suspicatur. Itaque præcipientes à Castris evolant, passim discurrent, Hostes hinc inde queritant, quos putant diffugiò dilapsos. Illas namque Arborum Umbras ille Ingenii Artifex dudum Flammis injecerat, ne ullum Doli deprehendi posset Vestigium. Iusserat enim non parvam robustorum Manum in Insidiis delitescere. Proinde prima discurrentium Portio incautâ Insidias incidit, occupatur, prosternitur, occisorumque Armis Victores indusiantur, se Argyraspidarum Socios simulant, & quotquot ex Argyraspidis eis junguntur, More Gladii absorbentur, ut ne unus quidem ex eis remanserit. Cujus Fiduciâ Successus sub earum Argyraspidarum Simulatione, Alexandri Castra ingrediuntur, Insignia præferentes Victoriæ. Credunt Alexandritæ suos de Hostibus triumphasse, eminus præsalutant venientes, aggratulantur, affavent, quasi Sociorum Triumpho. Igitur inermes à POLONIS obruuntur & improvidi. Post quædam ibidem: Vix tandem Dolo deprehensos, cum perpauca Alexander evasit inglorius. Sic cessavit Exactor, cessavit TRIBUTUM. Idem PRÆMISLI Stratagema, sed paulo aliter exponit Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLIX: Omnibus itaque Reipublicæ POLONORUM Exercitibus deletis, Hostibus diutius grassantibus, existimantibus amissam, Vir unus restituit, retinuitque hanc Rempublicam. Erat ea Tempestate Vir quidam impiger PRZEMISL Nomine, inter POLONOS Industriæ Disciplinæque militaris, aliquan-*

ANNO 755.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIIORUM Gubernatores PALATINI.

quanto quam pro Sorte, in qua erat, expertior; Ingenio itaque atque Industria, quam Prosapia Genere major, Iustitiæ Opinionem insignis, ac apud vulgares propterea celebris, & Vir multiplici Præstantia clarus: quæ Res certiori Spe POLONOS, quam quæ Oculis subijci potest, impleverant: cui ad naturalem Indolem frequens Præliorum, in quibus militaverat, accesserat Exercitatio. Is cum apud Hostes omnia negligentius agi explorasset, ad Consilium magis dolum, quam audax, Animum adiecit, & secum tacitus circumspiciens, diuque agitans, quam Arte hostilis superaretur Potentia, quam languidis suis Viribus videbatur frangi non posse, solerti Rem insolitam Animo excogitat, & vani Terroris, vanæque ad Pugnam Simulationis, instituit Apparatum. Simulacra siquidem Galearum in crebra Multitudine, in Collibus, Castris, hostilibus confrontatis, primo Mane, Sole oriente, ordinavit suspendi. Quarum Reverberatio, Solis facta Radius, adeo hostilem exterruit Exercitum, ut universi Armis certatim ut-cunque comprehensis, nulla Lege, nullo Ordine servato, illuc, ubi micantes Galeas viderant, præcipiti Cursu concurrerent, novam Victoriæ de POLONIS relaturi. Verum, dum ad Loca, in quibus ab illis Simulacra Galearum conspecta erant, pervenissent, & nullas illic POLONORUM Acies, sed nec prius visas Galeas reperissent [repente enim illas Exercitum hostilem Pannoniorum & Moravorum armari videns, ut averteret illos ab ea, quam ceperant, Opinione, PRZEMYSL subduci mandaverat] com-perissent diffugisse POLONOS, qui apparuerant, rati, solutioribus Ordinibus in Stativa revertuntur. PRZEMYSL vero Occasionem bene gerendæ Pug-næ, quam quæsierat, se videns magis Similitate & Arte, quam veris Viribus consecutum: POLONORUM Milites, qui se illi junxerant, animat hortaturque ad Pugnam, certam illis spondens, si & ipsi quoque de-voverint ad vincendum Animos, Victoriæ. Atque ita illis, acerrimum ad Triumphum, conceptum infundens, ut ea aggredi auderent, quod non ausuros eos Hostes verisimiliter videantur, a Tergo & Lateribus som-no stratos, & Corpora curantes, prima Vigilia Hostes aggressus fortissi-mè & audacissimè excipientibus, obtruncat: & plurimis occisis, cæteris ve-

ANNO 755.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIIORUM Gubernatores PALATINI.

ro omnibus Metu nimio perterritis fugientibus, hostiles Copias cum paucis prostermit & devicit.

ANNO 760.

GERMANORUM Francorum Rex PIPINUS II.
SILESIIORUM Dux LESCUS I.

XVIII. Felicior ingenio, quam Manu PRÆMISLUS, cujus Nationis, SLAVUS an GERMANUS, isque SILESIUS fuerit, investigantes non invenimus. Ille simul & Germanis & Slavis consulens, utrisque suo Merito amabilis, Præmio peculiari, quod illius Sæculi populi que rudior quidem, justior tamen Indoles, non alienâ Prosapiæ Gloria, sed propriâ Virtutis Eminentia celsis destinabat, tam SILESIIORUM, quam POLONORUM Dux, circiter Annum 760 creabatur: utrosque non minore gubernandi, quam conservandi Solertiâ præditum se Facto memorabili testatus.

XIX. Eidem PRÆMISLO deinde novum imponebatur Nomen: (I) LECHI, ut quidam referunt, in Lechi, Slavorum Polonorum primi Ducis Memoriam. (II.) LESCI, ut plerique statuunt, ob salutarem Dolum, quia Lescus Vaftrum Notione Polonica denotat, (III.) LISTIGII, Germanis Astuti, ob eandem adversus Hostes bonam Fraudem: quod sine Dubio à Silesiis tum Polonorum Genti conjunctis reportaverit. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XLIX: *Tantus verò ob defensam liberatamque Patriam erga PRZEMISLAIUM Amor esse cepit, ut tam militari, quam vulgari Favore, dignus Imperio acclamaretur, mox in POLONORUM Monarcham & Principem, universorum Suffragiis & Consensu, crearetur. Ab eo autem Tempore, prisco Nomine abrogato, LESZKO appellatus est, quod significat VAFER & Dolorus: eo, quod Astu & Vafricie à Calliditate magis, quam Armis & Robore, hostilem & aliquoties Victorem Exercitum superavit: Sive, quod verum magis reor, ne quid illi ad Conditionem Antiquitatemque Principatus deesset, Nomen vetus & commune Principum Polonia ei impositum est: quod à LECHONE primo ceteri Principes ex eo descendentes appella-*

ANNO 760.

GERMANORUM Francorum Dux PIPINUS II.
SILESIIORUM Dux LESCUS I.

latione diminutiva, quæ singulis fere Gentibus in Ufu est, vocabantur LESZKONES, non LECHONES. Ioannes, nescio quis, Vincentio Kadlubkone [qui Anno 1226 decessit] recentior: at Ioanne Dlugosſo [quem Annus 1480 exstinxit] antiquior Scriptor: in Poloniae Chronico Mſto, quod Anno 1359 abſolvit: & Ludovicus Primus Dux Silesiorum Bregensis, Anno 1360, ſibi comparavit: de Præmiſſo: [cujus Succellores duos, Leſcum II. & III. ubique, non LESCOS, ſed LISTIGIOS appellat:] Tandem ille tam ſaluberrimæ Magiſter Artis, Patriæ, quam ſalvaverat, Princeps conſtituitur, dictuſque eſt LISTIG, id eſt, AſTUTUS, eò, quod Aſtutia plures Hoſtium interfecerit, quam Viribus.

XX. Quo LESCLUS Anno ſine Liberis deceſſerit, non liquet. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. I. Cap. VI: de Leſco I: *Quamdiu verò regnaverit, ubi, quaque Morte abſumptus ſit, non conſtat. Liberos quidem poſt ſe nullos reliquiſſe fertur. Eum circiter Annum 803 è vivis abiſſe, quidam ſcribunt.*

CAPUT IV.
SILESIIORUM RES.

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

I.

LESCO I. à Populis ad Poloniam ſpectantibus eligebatur circiter Annum 804 Succellor LESCLUS II. Sub quo ignobili propter Originem, at propter Fortitudinem laudabili Duce, tum POLONIS, tum maxime SILESIIIS accidit magna Rerum Commutatio.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii.

II. Principio Sæculi noni, quod inſtauratus Imperii Romani per Occi-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIORUM Dux LESCUS II.

Occidentem Honor maximè nobilitavit, crescentibus GERMANORUM, præsertim Francorum Orientalium Viribus, ad SLAVORUM, passim Germanicas Terras retinentium, Robur vel opprimendum, vel imminuendum satis potentibus: SILESII, cum aliis Germanis Slavicam Societatem fastidientes, Occasionem consequerantur revertendi à POLONORUM Slavico ad GERMANORUM Francicum Imperium: cui tum CAROLUS Magnus, Pipini Filius, Caroli Martelli Nepos, Anno 768, Francorum Orientalium Rex: Anno 800, Romanorum Imperator creatus præerat. Hic GERMANORUM magis magisque Gloriam Virtute conspicuam renovaturus, SLAVOS in Germanicis Provinciis, quas Iure nullo invaserant & infederant, effrenata Licentia savos, non amplius ferendos censebat. Quamobrem iis hætenus vel attritis, vel profligatis, se Populis & suis, & exteris, Fortitudinem Germanicam Slavica simul & prudentiorem, & efficaciorē monstravisse, non satis habebat, nisi tandem, subverso plurimarum Gentium Statu, GERMANIS ubique SLAVOS subjiceret.

III. Respondebat Proposito Successus. Expeditionibus enim sæpius iteratis omnes, cum ab Occidente ad Orientem, inter RHENUM & VISTULAM: tum a Meridie ad Septentrionem, inter DANUBIUM & OCEANUM Populos, aut rebelles, aut indomitos, Romano GERMANORUM Imperio faciebat Tributarios. Testis est in Vita Caroli Magni, cujus & Gener, & Cancellarius fuit, Eginhardus Cap. XII: *Post quam [Saxoniam] utramque Pannoniam, & appositam in altera Danubii Ripa Daciam, Histriam quoque & Liburniam atque Dalmatiam, exceptis maritimis Civitatibus, quas ob Amicitiam & junctum cum eo Fædus, Constantinopolitanum Imperatorem habere permisit: deinde OMNES barbaras ac feras NATIONES, quæ in RHENUM ac VISTULAM Fluvios, OCEANUMque ac DANUBIUM posite, Lingua quidem pene similes, Moribus verò atque Habitu valde dissimiles, GERMANIAM incolunt, ita PERDOMUIT, ut TRIBUTARIAS efficeret. Inter quas ferè præcipui sunt Weletabi, Sorabi, Abodriti, Boemani. Cum his namque Bello confluxit: cæteras, quarum multo major est Numerus, in-DEDITIONEM*

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIORUM Dux LESCUS II.

NEM suscepit. Quorum velut Interpretem agit Huldericus Mutius, de Germanorum Rebus Lib. VIII: Adjecit etiam Saxoniam, citra & trans Albim, magnam GERMANIÆ Partem. Adjecit & Pannoniam & Ungariam, & Regiones sitas in altera Danubii Ripa, Daciam scilicet, Istriam & Liburniam Dalmatiamque. Adjecit etiam barbaras illas Gentes, quæ intra RHENUM ac VISTULAM Fluvios, OCEANUM Mare & DANUBIUM degunt: quæ GERMANIS annumerantur, quanquam Moribus & Habitu dissimiles sint, Linguâ autem non multum variant.

IV. Hæc docent primum, Imperatore CAROLO Magno, Populos cunctos, intra Germaniæ Circulum, quem RHENUS, DANUBIUS, VISTULA & OCEANUS componunt, habitantes, More quidem dissimiles, at Sermone consimiles, nondum Christianis Sacris, nondum Literis humanioribus exultos, adhuc barbaros & feros, GERMANIAM incolentes, GERMANIS annumeratos: inter quos utique fuerunt, ut alios transeamus, mixti GERMANIS, partim BOIOHEMIS Zechitæ, partim SILESII Lechitæ SLAVI, quos hodie POLONOS dicimus.

V. Eadem porro indicant, omnino etiam SILESIIOS ab Imperatore CAROLO Magno sic perdomitos, ut sub Potestatem suam redactos efficeret TRIBUTARIOS. Nam SILESIA, Germaniæ Provincia, pro Limite suo ad Orientem, ab Alexandri Magni Temporibus ad Christi Sæculum sextum, quo SILESII, olim QUADORUM LYGIORUMque Nomen sustinentibus, SLAVI se miscuerunt, Annem VISTULAM tenuit: cujus possederunt Latus dexterum quidem SARMATÆ, Sinistrum autem QUADI: ut evidenter ostendimus in Antiquitatibus de Silesiorum Majoribus, Cap. X. §. XVIII. Cap. XIV. §. XXIII & sequentibus. Non enim SILESII aut profugi Patriam suam reliquerant, cum ea reciperet SLAVOS: aut, cum Francorum Regem Imperatoremque Romanum CAROLUS Magnus ageret, extirpati à Slavis erant: quorum prius ibidem Cap. XXI. demonstravimus: posterius etiam ex antecedentibus patet.

VI. At per Imperatorem CAROLUM Magnum etiam SILESIIOS, ad GERMANORUM Societatem revocatos, solvendisque Tributis sub-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIORUM Dux LESCUS II.

jectos concedentibus, quò dubii reddantur, se monstrat Obstaculum. Nam hujus Cæsaris Ætate POLONI & SILESII, ad VISTULAM usque, licet non ultra Vistulam, conjuncti, repræsentabant unum Populum: quanquam ex diversis Gentibus, GERMANIS SLAVISque compositum: cujus Universitatem POLONI, Partem SILESII Nomine suo denotabant. Quamobrem, quo Pacto SILESII fuerunt, si POLONI haudquaquam fuerunt, nec illis, nec ullis Temporibus Imperio Germanorum aut subditi, aut tributarii? GERMANIS autem POLONOS nunquam subditos, nunquam tributarios fuisse, tum POLONI, tum Polonis addicti contendunt. Inter quos, in Polonicæ Libertatis & Existimationis Gratiam, POLONOS nulli Populo extero tributarios unquam fuisse, statuentium Sententiam præcellens Ictus, Iohannes Schultzius, summo Studio defendere conatur in peculiari Tractatu, quem de Polonia nunquam tributaria scripsit.

VII. De hac Germanorum & Polonorum Lite, pro GERMANIS contra POLONOS Sententiam generatim pronunciant duo celebres Scriptores Hermannus Conringius de Imperii Germanici Finibus, Lib. I. Cap. XVIII: *Instituti nostri est, duntaxat videre, quid in [Polonorum] Gentem illam Iuris Imperium [Germanicum] aut habuerit olim, aut habeat hodieque. Qua in Re multum profecto intererit nostrâ, an Polonica Monumenta sequaris: usque adeo à se invicem dissident. Nostris tamen, iis præsertim, quæ Rei gesta Ævo sunt scripta, ab Hominibus piis & Fidei alias haud suspectæ, nisi vehementer fallor, præ Polonicis fidendum potius. Ut pote cum Polonica omnia recentia admodum sint, ceu Poloni ipsi fatentur, & excussò jam Germaniæ Obsequio scripta, cum puderet, vel Memoriam pristini Status superesse: nostra ex adverso, præterquam, quod Antiquitate veneranda sunt, aliorum quoque Testimoniis corroborentur. Bohuslaus Balbinus in Rerum Bohemicarum Epitome. Lib. III. Cap. VIII: Perpetua est, ut hoc semel dicam, inter Scriptores POLONOS Parte ex una, atque inter nostros GERMANOSque Scriptores Parte ex altera [nam hi sibi congruunt] de Tributo illo Polonis imperato Digladiatio. Cromerus quidem prius videtur concessurus, quam ut Tributum à Polona Gente liberum, nulli obnoxia, suis Iuribus & Auspiciis vivente & militante, ali-*
quan.

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

quando exactum fateatur. Unde Tributum illud, plurimis Historiæ suæ Locis adversus Sylvium, Hagecum & Dubravium oppugnat: quasi illi confinxissent, cum in tot Scriptoribus antiquis idem legere potuerit. Sed alia nunc sunt Tempora, alia fuerunt: aliud est, Vota facere & optata ferre, aliud Historiam condere. Nam si id demum Historicus credere & scribere velit, quod Genti si. e gloriosum fuerit, quodque ipse tacitis Votis factum optarit, Historici Personam, quam male sustinet, exuat oportet.

VIII. Nos, quibus Acta POLONORUM, quatenus ad SILESIIORUM Res non pertinent, Silentio transire placet, Controversiam quidem illam generalem, num Exteris POLONI unquam Tributarii fuerint, expediendam non suscipiemus: quia verò nihil pratermittendum esse iudicamus, quò incorruptam SILESIIORUM Historiam ingenua Veritatis Cura condecorare jubet: non intra hunc Codicem de SILESIIIS specialem Investigationem subterfugere possumus, an eos, adhuc POLONIS annexos, GERMANI ad Tributum solvendum habuerint obligatos. Ideo primum hanc singularem aggredimur Quæstionem: an SILESIIOS Germanos, Slavis POLONIS conjunctos, ad sinistram VISTULÆ Ripam, intra veteris Germaniæ Partem habitantes, olim communi tam SLAVORUM, quam POLONORUM Vocabulo sæpius denotatos, CAROLUS Magnus Romano GERMANORUM Imperio Tributarios adstrinxerit. In quâ Re, cum affirmantium Partes nobis præfens imponat Necessitas, primariis duabus negantium Rationibus Vires circumcidere confidentius, imo penitus adimere conabimur.

IX. Prior in contrarium Ratio est: nondum patere satis, utrum ad SILESIIOS ipsosque POLONOS, intra veteris GERMANIÆ Partem, ad VISTULAM hærentes, sub Imperatore CAROLO Magno GERMANIS vel subditos, vel tributarios declarandos idoneum validumque sit Eginhardi allatum §. II. Testimonium: quod diversi Censores diversi excipiunt Iudiciis.

X. Quidam severiores Eginhardo Fidem abrogant: quia, vel Orationis ad Indolem, speciosiora Verba liberalius adhibuerit: vel Laudatoris in Modum, Principi suo plus attribuerit. Inter hos eminet Iohannes Schultzius in erudito ingeniosoque Scripto de Polonia nunquam

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

tributaria, Sectione IV. §. IX: *Sit ergo jam præcipuum Questionis Momentum, à cuius Præjudicio Libertatis Polonæ Iactura aut Robur dependeat: An sub Nomine Slavorum POLONI à Carolo Magno devicti aut Tributarii facti præsumendi sint? Equidem non inficior, POLONOS olim magnam Slavorum Partem constituisse: ast omnem Gentem Slavicam, POLONORUM Nomine & Limitibus circumscribere velle, est, Vim sana concludendi Rationi inferre: nec inferunt Præjudicium: omnem nimirum SLAVORUM Gentem à CAROLO Magno subactam. Docent enim Rhetores, Tropum sapere istam Phrasin, quæ Partem pro Toto exprimit. Christophorus Hartknochius de Polonica Republica, Lib. I. Cap. II. §. IX: *Quin etiam dici potest, Eginhardum in Laudes Carolinas effusum, his nimium sibi indulgisse, ut hoc in aliis quoque Scriptoribus non infrequens esse consuevit. Quibus Calculum suum addit laudatus Schultzius Loco dicto, §. X: Non sine Ratione Eginhardo ipsi Fidem detrahit Hartknoch, dum in Laudes eum Carolinas effusum, nimium sibi indulgisse judicat. Rara enim apud Scriptores Principibus coævos Posteritatis Cura haberi solet. Ibidem post quædam: Taceo illud Affinitatis cum Carolo contractæ Vinculum, illud à Carolo Beneficiorum ipsi collatorum Cumulum.**

XI. At, si nobis non minor est pro GERMANIS adversus POLONOS, quam dissentientibus est pro POLONIS adversus GERMANOS agendi Potestas: nullum videmus Probabilitatis alicujus Indicium, quod Eginhardo, quanquam in aliis, non tamen in eo, quod de SLAVIS asserit, Fidem habendam ostendat. Quo enim Iure potest Criminis, cuius accusatur, non convincitur, damnari? Contra Eginhardo nequaquam deest, quò Suspicionem Adversariorum iniquam demonstramus. Nam ille Caroli Magni Res notabiles, quarum secretiore gaudebat Conscientiâ, Posteris traditurus erat in Opere, non Panegyrico, sed Historico: quod intuentibus patet. Ad hoc intentus, quæ Æquitate sustinet imputatam vel Amplificatoris Rhetorici Maculam, vel Adulatoris Politici Culpam? Certè sui Cæsaris Socerique cum SLAVIS Acta quodam ficto Additamento in majus extendere, nullo quasi Materiæ non sufficientis ad Gloriam Stimulò urgebatur. Accedit huc, quod minus credibile sit, Carolo Magno Eginhardum tribuisse Manu liberaliore quicquam
supra

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS. II.

supra Verum, nullâ Temporis sui Reverentiâ, posthabitiô Famæ suæ Dispendiô, certam gestorum Notitiam nondum oblitteratâ Memoriam tenentibus, & Aulicis, & Militibus, & aliis. Quamobrem neque Comimenti, neque Blandimenti Suspicio, donec firmitus acquirat Fulcrum, apud circumspicientes, ab omni Partium Studio recedentes, facile stabilem inveniet Locum.

XII. Alii leniores, in Eginhardi Verbis Sensum, non Fidem, in dubium vocant. Hi, nec de SILESIIIS, nec de POLONIS, tum Silesiæ Colonis, ad VISTULAM, intra GERMANIAM, hærentibus Eginhardum loqui credunt: à quò expressa nec POLONORUM, nec SILESIIORUM fit Mentio. Ad eam Interpretationem propensus Hermannus Conringius de Imperii Germanici Finibus, Lib.I. Cap.II: adductis Eginhardi Verbis hæc subijcit: *Ex quo Eginharti Testimonio discere est: Slavicas aut Venedicas illas Gentes [POLONIS tamen forte, adeoque & SILESIIIS, Polonorum tum Parte, exceptis: nec enim de his perinde constat] quæ omnia a Sala usque Amne [ut qui, eodem Teste Eginharto, Thyringos & Sorabos Sclavos tunc divisit] ad Albim, & inde trans Albim, circa Maris Baltici Litora, usque ad VISTULAM, Bojohemum item ac Moraviam ad Danubium usque, tum Temporis iam dudum [ex quo inde Germanicæ Gentes, Migratione in Provincias Romani Imperii facta, discessere] impleverant, quoadantenus in Ditionem Francorum pervenisse.*

XIII. Nos, cur sit dubitandum, an etiam SILESIIOS ad VISTULAM vetustissimis Domiciliis gaudentes, CAROLUS Magnus Imperator sub Potestatem suam redegerit, Causam reperire non possumus. Nam primum, SILESIIIS QUADIS sedem, quam multis Sæculis constanter fixam tenuerant, Imperatore CAROLO Magno, ad VISTULAM, intra GERMANIAM, non amplius fuisse, quis facile probaverit? Certè, cui perspectum habetur, Temporibus & antecedentibus, & quibus Imperator CAROLUS Magnus vixit, GERMANIAM, cujus ad Orientem ultima Regio SILESIA fuit, a Sarmatia, cujus Partem Slavi POLONI occupaverant, Amne VISTULA distinctam fuisse: quis ex E-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

ginhardi Verbis non videt, Germanos SILESIIOS, inter quos ad lavam VISTULÆ Ripam Sedes QUADIS fuit, CAROLO Magno Cæsari, quantum Conjecturis assequi possumus, prisco GERMANORUM Amore, non tam subactos, quam deditos, auxisse spatiosissimum Imperium?

XIV. Deinde SILESIIOS, quia neque ito, neque POLONORUM Nomine signatos apud Eginhardum reperimus, ideo non, ut cæteros, partim SLAVIS, partim GERMANIS annumeratos Populos, ab Imperatore CAROLO Magno superatos, GERMANISQUE Tributarios additos fuisse, quis rectè colligat? Tum enim SILESII, quantum ex Monumentis veteribus liquet, quamvis GERMANI, propter admixtos Slavos, aut generale SLAVORUM, aut LECHITARUM speciale Nomen sustinebant. Præterea, num Imperatore CAROLO Magno SILESIIOS cum POLONIS Societatem colentes, superante, jam Nomen aut SILESIIORUM, aut POLONORUM, vel inventum & receptum ab Indigenis, vel cognitum & usurpatum ab Exteris fuerit, dubites. De quò videantur, quæ diximus in Antiquitatibus de Silesiorum Nominibus, Cap. XI.

XV. Quæ cum ita sint: ex iis etiam, qui POLONIAM, quatenus ultra VISTULAM, veteris Germaniæ Sarmatiæque Limitem, excurrit, neque CAROLO Magno, nec ulli GERMANORUM Imperatori, vel subditam, vel tributariam fuisse contendunt: & solertiores & sinceriores ipsa melioris Sententiæ Lux invitare potest, ut SILESIIOS, saltem, quamvis non simul POLONOS, nisi quos ex Polonis tum Silesia tenebat Incolas, Cæsari CAROLO Magno Tributarios fuisse concedant. His, quatenus SILESIIAM, tanquam GERMANIÆ Partem, tum ad VISTULÆ sinistram Latus per Cracovienses Agros extensam, à POLONIA, tanquam SARMATIÆ Provincia, tum ad VISTULÆ Ripam dexteram, solis SLAVIS Lechitis subiecta, separant, proclives Calculum adjicimus: Imperatori CAROLO Magno Subditos, sanè tributarios asserturi Germanos SILESIIOS, non POLONOS Slavos: nisi quos, tanquam Incolas peregrinos Indigenæ SILESII tum sibi connexos in Patria sua tolerabant.

XVI.

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIORUM Dux LESCUS II.

XVI. Talem in Modum de SILESIIS Cæsari CAROLO Magno tributariis formato Assertionis, quam fovemus, Habitu, faciliores, ut arbitramur, ex ipsis etiam dissentientibus, POLONOS unquam Tributarios pernegantibus, habebimus Asseclas. Inter hos est Christophorus Hartknochius, de Polonica Republica, Lib.I. Cap.II. §.IX: *In hoc, inquit, sine dubio, non nulli Germanorum Scriptores POLONIS Injuriam faciunt, quod POLONIAM jam à CAROLO Magno Imperatore domitam, Imperioque GERMANICO subiectam fuisse tradunt. Ibidem post quædam: Hoc tamen concedi posse videtur, SILESIAM ab ipso CAROLO Magno, aut ab ejus Successoribus fuisse jam tentatam, ut infra de Silesia actu-ri probabimus. Et hoc etiam tantum, & non amplius probari posse videtur ex adducto Eginharti Loco, quò dixerat: CAROLUM Magnum Nationes OMNES inter RHENUM & VISTULAM perdomuisse. Nam eo Tempore SILEZIA se usque ad VISTULAM extendebat. Ibidem Cap.III. §.I: Non minus autem & hoc certum est: SILESIAM sæpius à Germanicis Imperatoribus jam olim fuisse infestatam, & forsàn etiam aliquoties veltigalem factam. Quibus deinde subjicit: Poterit etiam hæc Curæ [CAROLUM Magnum SILESIOS domuisse statuentis] sententia probari ex Eginhardi Loco, supra allegato: ubi dixerat, CAROLUM Magnum Gentes inter RHENUM & VISTULAM perdomuisse.*

XVII. Præterea, non solus Eginhardus, aut ex eo Mutius, POLONOS, si non Slavos Lechitas, certè conjunctos iis Germanos SILESIOS, per CAROLUM Magnum Romano GERMANORUM Imperio in Tributariis additos innuit: verum alii quoque Scriptores, POLONIAM [seu totam, seu Poloniae Vocabulo denotatam Germaniæ Partem SILESIAM intelligant] eidem Cæsari subiectam fuisse tradunt. Gotfridus Viterbiensis Presbyter [Anno 1186 superstes: Bibliothecarum Antiquitates Annis XXXX scrutatus] in Chronico, Parte XVII: de Caro o Magno: *Regni ejus tum erat Terminus in Bulgaria sive ab Illyrico usque ad Hispanos: atque à Danis usque ad Pharum Sicilia: exceptis adjacentibus Regionibus, utpote Boemia, POLONIA, Dalmatia, Histria, Venetia, Britannia, aliisque Provinciis. Albericus Monachus Trium Fontium in Chronico ad Annum 813: Regni vero KAROLI Terminus fuit à*
Bul

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

Bulgaribus usque ad Hispanos, & à Danis usque ad Calabros: exceptis adjacentibus quibusdam Regionibus, POLONIA, Bohemia, Dalmatia, Histria, Venetia & Britannia. Eadem Canonice Nussiensis in Chronicon magnum Belgicum, quod Iohannes Pistorius in Rerum Germanicarum Scriptoribus edidit, transtulit ad Caroli Magni Annum XII.

XVIII. In his enim Testimoniis, absit, ut à Provinciis per CAROLUM Magnum Imperio adiectis POLONIAM excludendam putes, quoniam à Regionibus, quas ille possedit, excipitur. Cujus Vocis ambigua Notio in Errorem duxit Christophorum Hartknochium, de Polonica Republica Lib. I. Cap. II. §. IX. *Manifestum id, ait, pro nostra Sententia Argumentum est, quod Autor Chronici magni Belgici intra Fines Imperii Carolini non recenset POLONIAM: quando ait: Regni CAROLI [Magni] Terminus fuit a Bulgaris usque ad Hispanos, & à Danis usque ad Calabros, EXCEPTIS adjacentibus quibusdam Regionibus, POLONIA, Bohemia, Dalmatia, Histria.* Nam illorum Temporum Scriptoribus exceptum sæpius est, non, ab indicato exclusum, sed Silentio præteritum: seu idem, quod præter. Iulius Africanus in Apostolici Certaminis Historia [quam Abdias Babylonius Hebraice à Lingua scripsisse dicitur: Laurentius Barreus in veterum Patrum Historia Parisiis edidit] Lib. VI: *In quo Spatio amplius, quam sexaginta millia Virorum baptizati sunt: EXCEPTIS Parvulis & Mulieribus: id est, præter Parvulos & Mulieres.* Ita verò exceptum in Testimoniis adductis etiam accipi, Res ipsa loquitur. Numquid enim CAROLUS Magnus DALMATIAM & HISTRIAM non possedit? De quibus, præter alios, Eginhardus in Caroli Magni Vita, Cap. XII: *Post quam [Saxoniam, Regno suo adiecit] utramque Pannoniam, & appositam in altera Danubii Ripa Daciam, HISTRIAM quoque & Liburniam, atque DALMATIAM.*

XIX. Cæterum, ex iisdem Testimoniis colligere licebit, à Cæsare CAROLO Magno, non tantum præcipua duo SLAVORUM Genera, LECHITAS Germanis SILESIIIS conjunctos, hodie POLONOS, & ZECHITAS Germanis BOIOHEMIS conjunctos, hodie BOHEMOS: verum ipsos etiam GERMANOS, quibus utraque SLAVORUM Gens ad-

hæ-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

hæsit, & SILESIIOS & BOHEMOS fuisse Romano GERMANORUM imperio subiectos: si genuinum in Modum Populos CAROLO Magno subditos recenset Ioannes Aventinus in Bojorum Annalibus, Lib. IV: *Il-linc* [CAROLUS subegit] inquit, *Italiam, Regnum Longobardorum, cum Terrarum Dea Gentium Roma, Histros, Carnos, Liburniam, Venedorum Marchiam, Dalmatiam, Sclavoniam, Noricum inferius, Pannonias, Hunniam, Avariam, Daciam, Saxoniam, Venedorum atque Sclavorum Nationes ferocissimas & valentissimas: Sorabes, Masos, BOIEMOS, ZECHOS, Moravos, Lusatios, SILESIIOS, BOLIOS, Abroditas, Mechelburgenses, Pomeranos, Borussos. Atque hæ Gentès nunc intima GERMANIÆ magnæ à Sala & Albi, atque Sinu Codano, usque VISTULAM & Danubium incolunt: opulentissima ibi Regna possident: quæ Loca quondam SUEVI tenere. Imperio FRANCORUM isthæc omnia MAGNUS adiecit.*

XX. Posterior in contrarium Ratio est: inter POLONORUM SILESIIORUMque Duces nullum indicari posse, cuius vel in Clientelam Deditione suscepti, vel sub Angustias Bello redacti, vel ad plures Obitu missi Populum CAROLUS Magnus Imperio suo tributarium fecerit. Nam reperitur quidem, cum in veteribus, tum in recentioribus Historiarum Monumentis LECHUS, aliis LECHO, LEO, LESCO, LESCUS aliterque dictus, SLAVORUM seu Dux, seu Rex, Anno 805, ab Imperatore CAROLO Magno per Filium CAROLUM Prælio victus, Imperio Spirituque privatus: cuius Populum Germanico FRANCORUM Imperio tributarium reddiderit: quis autem LECHUS ille SLAVORUM, num Zechitarum, id est, BOHEMORUM, an Lechitarum, id est, POLONORUM seu Dux, seu Rex fuerit, non præter Causam dubitatur.

XXI. Scriptoribus enim plurimis aut Dux, aut Rex BOHEMORUM, non POLONORUM dicitur. Anonymus Autor in Caroli Magni Vita, quam primum Andreas Duschefnius in Rerum Francicarum Scriptoribus, Tomo II, edidit, ad Annum 805: *Eodem Anno misit Exercitum cum Filio KAROLO in Terram SLAVORUM, qui vocantur BEHEIMI: qui omnem illerum Patriam depopulatus, Ducem eorum, No-*

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

mine LECHONEM occidit. Monachus Egoismensis in Caroli Magni Vita, quam primum Petrus Pithœus, post Andreas Duschefnius in Rerum Francicarum Scriptoribus edidit, ad Annum 805: *Eodem Anno misit Filium suum CAROLIUM in SCLAVANIAM, ad illos, qui vocantur BEHEMI: qui omnem Patriam depopulatus, Ducem eorum, Nomine LECHONEGO occidit.* Annales de Caroli Magni Gestis, quos Marquardus Freherus quidem Adelmo, aliis Ademaro, Monacho Benedictino: Andreas Duschefnius autem Eginhardo, Imperatoris Caroli Magno in suis Rerum Francicarum Scriptoribus attribuit, ad Annum 805: *Eodem Anno misit Exercitum suum cum Filio suo KAROLO in Terram SCLAVORUM, qui BEHEMANNI vocantur: qui omnem illorum Patriam depopulatus, Ducem eorum, Nomine LECHONEM, occidit.* Annales Francorum Fuldenfes, quos & Petrus Pithœus, & Marquardus Freherus, & Andreas Duschefnius edidit, ad Annum 805: *CARLUS Iunior in BOEMANOS SCLAVOS cum Exercitu à Patre missus, depopulata Provinciâ, Regem eorum, Nomine LECHONEM, occidit.* Regino Prumiensis Abbas in Chronico, Lib. II. ad Annum 805: *Eodem Tempore misit Exercitum cum Filio suo CAROLO super SCLAVOS, qui vocantur BOEMI: qui omnem Terram eorum depopulantes, Ducem eorum, qui appellabatur LETZO, occiderunt.* Marianus Scotus in Chronico, Lib. III. Ætate VI. ad Annum 804: *CAROLIUS Filius CAROLI Imperatoris BOEMOS vâstât, LECHONEM Regem eorum occidens.* Sigebertus Gemblacensis Monachus in Chronographia, ad Annum 805: *CAROLIUS, Filius Imperatoris CAROLI, BEHEMANOS rebellantes devicit, & LETHONEM eorum Ducem peremit.* Conradus Urspergensis Abbas in Chronico ad Annum 805: *Anno Domini 805, Imperator misit Filium suum cum Exercitu in BOEMIAM, qui depopulatis omnibus Ducem Terræ illius Nomine LECHONEM occidit.* Albertus Stadenfis Abbas in Chronico ad Annum 805: *ANNO DOMINI 805, KAROLIUS Filius Imperatoris missus a Patre BOEMIAM depopulatus est, & Ducem illius Terræ LECHONEM occidit.* Albericus Monachus in Chronico ad Annum 805: *KAROLIUS Filius Imperatoris CAROLI, BEHEMANOS rebellantes devicit, & LETHONEM eorum Ducem peremit.*

Mar-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIORUM Dux LESCUS II.

Marcus Antonius Coccius Sabellicus in Historiarum Enneade VIII. Lib. IX: *Interfecit eò Bello CAROLUS* [Caroli Magni Filius] *LEONEM, BOHEMORUM Ducem, omnemque eorum Terram, quatenus colitur, fæde populatus est.* Albertus Krantzius in Saxonia, Lib. II. Cap. XIX: *Anno proximo [805] Filius CAROLUS magnas Res in BOHEMOS peregit, & Ducem Terræ LECHONEM occidit.* Ioannes Trithemius in Compendio de Francorum Origine, ad Annum 805: *Anno Domini 805, Imperator misit Filium suum CAROLUM cum Exercitu in BOHEMIAM, qui depopulatis omnibus Ducem Terræ illius, Nomine LECHONEM, occidit: & ejus Ducatum Regno FRANCORUM fecit SUBIECTUM.*

XXII. At Imperatoris CAROLI Magni Temperibus nullum inter BOHEMORUM Duces invenimus, cui vel LECHI, vel consimile Nomen fuerit: ut Bohemicarum Rerum Scriptores, Cosmas Pragensis, Ioannes Dubravius, Wenceslaus Hagecius & Martinus Boregkii indicant. His non tantum Ioannes Baptista Ricciolus, Italus, in Reformata Chronologia: sed etiam Bohuslaus Balbinus, Bohemus, cum in Rerum Bohemicarum Epitome, tum in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. II. Cap. XX. consentiunt. Quare mireris, unde Scriptoribus adeo multis, quos recensuimus, de BOHEMORUM Duce LECHO per Imperatoris CAROLI Magni Filium CAROLUM occiso natus sit Error.

XXIII. Huic à tot Historicis removendo servire potest, si demonstrabilis est, Assertio: Ab Imperatoris CAROLI Magni Filio CAROLO trucidatum in Prælio LECHUM fuisse BOHEMORUM non POPULO imperantem, sed BELLO præfectum, id est, militarem DUCEM: quem NECLANUS Bohemorum Dux Copiis suis, Carolino Germanorum Exercitui oppositis, addiderit. Huic Opinioni subscribit Bohuslaus Balbinus in Rerum Bohemicarum Epitome, Lib. I. Cap. X: de Caroli Magni contra Bohemos Bello: *NEKLAN Bohemie eo Tempore imperabat, & Sribiam [Sorabiam] seu Lusatiam contra CAROLUM tuebatur: per Legatos Bellum administravit: præcipui nominantur, LESCUS seu LECHUS Princeps & Mildrubus: uterque in hoc Bello perit.* Et in Miscellaneis Bohemicis Decade I. Lib. II. Cap. XX: *WELESLATINUS, accuratissimus Re-*

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIORUM Dux LESCUS II.

rum Bohemicarum Scriptor, narrat: NEKLANUM, Bohemia Principem, Bellum cum CAROLO Magno ejusque Filio gessisse: sed, cum imbecillior & ignavior esset, Duces suos, Principem LECHUM vel LESCHUM, & quendam Mildruchum sibi substituisse: ambos verò Duces in diversis Præliis perisse. Cum Weleslavino facit vetus Scriptor, Hermannus CONTRACTUS, qui, dum hoc CAROLI Junioris Bellum annotat, nullum CZECHUM aut CZECHONEM, sed Regem [Regulum sine Dubio aliquem] BOHEMIÆ, Anno 805 occisum, LECHONEM vocat: cui Anno sequenti Dux Bohemorum dictus MILODUCH successerit, isque etiam in Prælio sit occisus.

XXIV. At hæc Conjectura prorsus infirmum, imò nullum habet Fundamentum. Nam primum, quò NECLANUS, an Imperatoris CAROLI Magni Tempore Dux BOHEMORUM fuerit, ob Diversitatem Annorum, quibus Neclanus vixisse dicitur, incertum est. Wenceslao Hagecio [ut alios prætereamus] in Chronicis Bohemicis, post Imperatorem CAROLUM Magnum, Anno 814 mortuum, Neclanus ab Anno 852 ad 873 Imperio præfuisse traditur. Deinde nihil probant, quos Balbinus adducit, Testes. Daniel enim WELESLAVINUS quam sit accuratus in Neclani Rebus Scriptor, ipse Balbinus in Bohemicarum Rerum Epitome docet, Lib. I. Cap. X: *WELESLAVINUS agens de Neclani Imperio, sibi ipse contradicit. Nam, cum in Calendario scripsisset, Neclanum regnasse Anno 869: postea in Genealogia scripsit, Hostivitum, Neclani Filium, regnare cœpisse Anno Christi 823.* Hermannus autem CONTRACTUS in Chronico suo ab Anno 768 ad 813, de CAROLI Magni Rebus ne uno quidem Verbo, aut NECLANI, aut LECHI, aut MILODUCHI, aut ullius cum Bohemis commissi Prælii meminit. Ita sæpe non tutum est, allegatis, sed non inspectis credere Balbini Testimoniis.

XXV. Nobis longè probabilius videtur, à Cæsaris CAROLI Magni Filio, CAROLO peremptum in Prælio LECHUM, non BOHEMORUM, sed POLONORUM fuisse Ducem: ideo, quia POLONIS conjunctos Auxiliatores BOHEMOS in Bello adversus GERMANOS, tanquam Imperator, direxerit, habitum BOHEMORUM Ducem.

XXVI.

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESII Dux LESCUS II.

XXVI. Nam Cæsarem CAROLUM Magnum SLAVI & POLONI & BOHEMI duabus irritaverant Offensis, ad Bellum contra utrosque suscipiendum. POLONI, cum ille gravi multorum Annorum Bello premeret Hungaros, his Opem adversus GERMANOS ferebant. Ioa-chimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 786: de Caroli Magni contra Polonos Bello: *Excitatum est hac Occasione, quod POLONI, aut Aviditate Præde, aut Metu Potentie Hungaricæ, conjunxerint se cum Hungaris adversus Germanos.* Hungaris autem jam in Quietem compositis SLAVI, & POLONI, & BOHEMI Saxonibus aliisque CAROLO Magno subditis Gentibus Defectionem suadebant. Blondus Flavius in Historiarum Decade II. Lib. I: de Carolo Magno: *Primumque vocatis ad se Filiis, Munera illis obeunda mandavit. CAROLUM namque ex Concubina susceptum & natum majorem in SCLAVOS, nunc BOHEMOS POLONOSque ducere jussit, qui Saxones vicinos & Romano parentes Imperio Motibus agitabant.* Antonius Bonfinius in Hungaricarum Rerum Decade I. Lib. IX: *CAROLUS compositis Italiæ Rebus, ad Germanicas Hungaricasque Animum convertit: ne parvi quidem Momenti utraque Provincia videbatur. Nam Bellum Pannonicum vix Annis octo confectum. Ibidem post quædam: Mox Slavonicum Boemicumque Bellum, præter Opinionem, exortum est. Quippe BOEMI & POLONI, Slavâ Gente editi, vicinos Saxones & Romano Imperio parentes, ad Defectionem sollicitare ferebantur.*

XXVII CAROLUS igitur Magnus in Ultionem propensissimus, simul & in BOHEMOS, & in POLONOS Arma direxit: quos ingentibus Copiis aut delendos, aut enervandos statuit. Adversus eos, Anno 805, triplicem mittebat Exercitum: primum per Orientalem Franciam, secundum per Saxoniam, tertium per Bavariam. GERMANI cum intra BOHEMIAM obvios SLAVOS invaderent, ad Pugnam non præparatos in Latebras compulerant. Quorum Provincia per quadraginta dies vastata, in POLONORUM, imò SILESII [quemadmodum §. XXIX indicabimus] Terram progressi, tam POLONORUM, quam SILESII Ducem LESCUM, illum BOHEMORUM contra GERMANOS Auxiliatorem, interfecerunt. Annales Francorum Me-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

tenses, quos Franciscus Duchesnius in Historiæ Francorum Scriptori-
bus, Tomo III, Parisiis edidit, ad Annum 805: *Eodem Anno cum esset
Imperator [CAROLUS Magnus] in Palatio, quod situm est Aquis, misit
Exercitum suum cum Filio suo CAROLO in Terram SCLAVORUM, qui vo-
cantur BEHEMI, & per tres Vias in eandem Regionem penetrare præce-
pit. Partem autem Exercitus cum KAROLO Rege Filio suo per Orienta-
lem Partem Franciæ seu Germaniæ ire præcepit, ut Hircano Saltu trans-
jecto, jam dictos SCLAVOS invaderet. Aliam vero Partem per Saxoniam
dirigens, ut ex altera Parte cum Saxonibus & innumerabilibus SCLAVIS
transito ab Aquilone jam dicto Saltu in SCLAVOS prorumperet. Ter-
tiæ quoque ex Parte Expeditionem totius Bajoariæ in eandem Regionem intrare
jussit. Venientes autem undique in Planiciem BEHEMI universi Principes
diversarum Gentium in conspectu Regis KAROLI pervenerunt. Castra me-
tati sunt autem haud procul à se illi innumerabiles Exercitus discentes.
KAROLI autem Regis & Principum, qui cum eo erant, Imperio usus to-
tus ille Exercitus, ipsam Regionem invasit. Sed SCLAVI invia & saltus
penetrantes, se minime ad Pugnam præparaverunt. Vastatâ autem & in-
censâ per XL Dies eadem Regione, Ducem eorum, Nominem LECHONEM oc-
cidit.*

XXVIII. Nam eodem Anno 805, quo CAROLUS Magnus per
Filium CAROLUM, seu prius BOHEMOS, postea POLONOS, seu
utrosque, cum in Bohemia, tum in Polonia congregatos oppugnabat,
POLONIS, quod ex horum Chronologia colligi potest, Dux præerat
LESCUS II. Quamobrem, cum BOHEMI neminem hujus aut confi-
milis Nominis Ducem tum habuerint, extra Controversiam videtur po-
nendum, ab Imperatoris CAROLI Magni Filio CAROLO, non alio-
rum SLAVORUM, nisi Lechitarum, id est, POLONORUM Ducem in
Prælio, quod GERMANI cum POLONIS, Socios BOHEMOS habenti-
bus, commiserunt, extinctum. Id agnoscunt Rerum Polonicarum
Scriptores: Martinus Cognomento aliis Gallus, aliis Gallicus, apud Ioannem
Dlugosium Lib. I. Cap. LII: *de Lesco II: Non nulli asserunt, hunc LESZKO-
NEM in Prælio cum Cesare CAROLO Magno inito victum & occisum esse. Ita
enim reperi, Martinum Gallicum de eo scripsisse. Anno 805, Imperator*
CA-

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUM II.

CAROLUS misit CAROLUM Filium suum in POLONIAM, qui depopulatis omnibus, Ducem Terræ illius LESZKONEM occidit. Martinus Cromerus Lib. II. Cap. VII. de Lescio II: Ad hunc LESCUM pertinere existimandum est id, quod Dlugossus Martinum Gallum Memoria prodidisse refert, LECHUM seu LECHONEM, ut scribit ille, Principem, in Prælio cum CAROLO, CAROLI Magni Imperatoris Romani Filio notio, quem Pater contra POLONOS & BOEMOS, Saxoniam Bello vexantes, cum Exercitu miserat, occubuisse: idque actum esse Anno quarto vel quinto, post octingentesimum, à Christo Servatore nostro nato, translato jam ad Francos & Germanos Occidentis Imperio.

XXIX. Illud Prælium, quò GERMANI, Duce CAROLO, Imperatoris CAROLI Magni Filio, SLAVOS, maxime POLONOS, vicerunt, eorumque Ducem, LESCUM Secundum, Anno 805 peremerunt, committebatur intra POLONIÆ non SLAVICAM, sed GERMANICAM Terram: id est, intra SILESIAM, ad VIADRUM Amnem. Id Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio refert: nisi quod Lescio III, quam Lescio II obiit, adscribit Mortem: *A CAROLO*, inquit, *in SILESIA cruento Prælio, ad ODERAM Fluvium prostratus est.*

XXX. Hæc inter se comparata, secundum omnes Circumstantias, tantum abest, ut labefacerent, ut potius confirment nostram Sententiam: SILESIIOS, ab Anno 805. quo GERMANI fuerunt Slavorum Bohemorum atque POLONORUM Victores, maxime post amissum Ducem LESCUM II, fuisse Romano GERMANORUM Imperio, si non majoris aut Subjectionis, aut Obligationis aliquo Vinculo, certè, quod TRIBUTarii ferunt, obstrictos.

XXXI. LESCUS II. Anno 805 peremptus, à SILESIIIS & POLONIS electum sibi Ducem accipiebat Successorem Filium, LESCUM III. Is ad Imperatorem CAROLUM Magnum in Urbem Aquisgranensem missis Legatis & Muneribus Pacem iniit cum GERMANIS: eò Anno, quò Carolus, Caroli Magni Filius, obiit: hoc est, 811. Marcus Antonius Coccius Sabellicus in Historiarum Enneade VIII. Lib. IX. de Carolo Magno: *Reverso dein Aquisgranum Sclavorum POLONORUM & BOE-*

ANNO 805.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS II.

BOEMORUM Legati, cum amplissimis MUNERIBUS preesto adfuerunt. Horum postulata fuere, ut Pax sibi cum GALLIS [id est, FRANCIS Germanis] incolumis maneret. Id cum perhumanè CAROLUS dedisset, ne non semper esset aliquid, quapropter Res latè tristibus miscerentur, ecce, non minus tristi Nuntio affertur, CAROLIUM alterum, Filium, præstanti Indole Iuvenem, qui cum Exercitu Germaniæ Limen obtinebat, immatura Morte consumptum.

XXXII. Ea MUNERA, secundum adductam EGINHARDI, quæ propensior Germanis est, Interpretationem, TRIBUTA nominat Ioa-
chimus Curæus in Silesiorum Annalibus: de Carolo Magno: *POLO-*
NOS etiam, inquit, CAROLUS terruit, & ad Petitionem Pacis ad-
egit, qui Aquisgrani per Legatos reconciliati sunt CAROLO, ea Condi-
tione, ut perspicuè testantur Scriptores illius Sæculi, Eginbartus & alii,
ut Imperatori solverent TRIBUTUM. Ibidem in Mutationum Annota-
tionibus: *Usque ad CAROLIUM MAGNUM mediocres fuerunt Successus*
nostrorum, quia Franci diu occupati fuerunt in Bellis Italicis & Sarace-
nicis: Sed eo Temporis Articulo, cum media Periodus esset expleta, Po-
tentia Slavonica non nihil est languescita. Nam a CAROLO Poloni casi
sunt, & ad Pensionem TRIBUTI adacti. Id, suæ Causæ contrarium, stre-
nuus Poloniæ Libertatis Defensor, Iohannes Schultzius, improbat in
Polonia nunquam tributaria, Sectione IV. §. X: *Curæus certè Eginhardi*
aliorumque illius Sæculi Scriptorum Autoritati Opinionem suam, POLO-
NOS nimirum a CAROLO Tributarios factos referens, affinxisse, merito di-
cendus: cum de POLONIS altum in ipso aliisque Silentium sit.

XXXIII. At enim, Curæus habet, quò Sententiam suam, nihil
antiquis Scriptoribus, nihil POLONIS affingentem, ostendat. Certè
CAROLO Magno Cæsari, non SILESIIOS tantum, verum POLONOS
etiam, hos quidem non omnes, tamen intra GERMANIAM veterem, ad
VISTULÆ Ripam sinistram, in Agris Cracoviensibus, sedentes, an
non Eginhardus, quantumvis omisso, tam SILESIIORUM, quam PO-
LONORUM Nomine, subjectos & vectigales indicat: cum OMNES
ad VISTULAM usque NATIONES ita PERDOMITAS, ut TRIBUTA-
RIAS efficeret, commemorat? Idque satis luculenter patefaciunt, tam
Got-

ANNO 811.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Magnus.
SILESIIORUM Dux LESCUS III.

Gotfridus Viterbienſis, quam Albericus Fontanus, cum & BOHEMIAM, & POLONIAM inter Provincias Imperatori CAROLO Magno ſubditas recensent. De quo videantur, quæ diximus, §. III. & XVII.

XXXIV. Nos illam ſub Imperatore CAROLO Magno Libertatem à Tributo GERMANIS ſolvendo immunem SLAVIS quidem POLONIS ultra VISTULAM relinquimus intactam: quibus eandem citra VISTULAM non aſſerere poſſumus: GERMANIS autem SILESIIS ad VISTULÆ ſiniſtrum Latus inter POLONOS hærentibus abjudicamus: quia Teſtimoniis nondum videmus aut deſtructam, aut debilitatam Fidem, quâ ducti cenſemus, cæteris GERMANIS ſub Imperatore CAROLO Magno SILESIOS, quanquam Nomine POLONOS, tamen Natione GERMANOS, ſi non ampliore, ſaltem tributaria ſubjectione connexos, ab Anno 805, ad illius Imperatoris & Ducis LESCI III. Mortem: id eſt, Annum 815: imò ultra: ſicut ex iis, quæ proferemus, patet.

ANNO 815.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESIIORUM Dux POPIELUS I.

XXXV. Poſt CAROLUM Magnum, Anno 814 mortuum, Romano GERMANORUM Imperio LUDOVICUS Pius ad Annum 840: poſt LESCUM III. Anno circiter 815 exſiſtens, POPIELUS I, Filius, electus SILESIIS & POLONIS Dux, ad Annum circiter 830, præfuit.

XXXVI. POPIELUS nihil aut parum ad Regiminis Curas intentus, SILESIOS Romano GERMANORUM Imperio ſubjectos, ſanè tributarios, Imperio SLAVORUM Polonico reſtituiſſe, nusquam legitur: nihilque ſuſcepit, unde probabiliter colligi poſſit. Ioannes Dlugoffus in Hiſtoria Polonica, Lib. I. Cap. LIV: de Popielo I: *Nullum autem Opus inſigne aut heroicum prædictum POPIEL ſciimus edidiſſe: neque avita aut paterna in adminiſtrando Regno, in propagandis ejus Finibus, in edendisque militaribus Actibus in eo reſuxit Propago, ſed parta tantummodo gubernare contentus de Conjuge legitima unico Filio ſuſcepto, quem ſuo No-*

ANNO 815.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESIORUM Dux POPIELUS I.

*mine POMPILIUM appellavit, nondum ad Senectam perveniens, in mar-
cida & torpente Aetate, Morbo correptus, Vitâ decessit. Eadem in Polo-
norum Historiis narrant, Matthias Michovius, Iodocus Ludovicus De-
cius, Martinus Cromerus, Iohannes Herburtus, Alexander Guagni-
nus, Stanislaus Sarnicius, Salomon Neugebauerus, Ioachimus Paf-
orius. Quare tantò credibilius est, à POPIELO, sub Imperatore LU-
DOVICO Pio, relictos GERMANIS addictos tributariosque SILESIO-
S ad Annum 830.*

ANNO 830.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESIORUM Dux POPIELUS II.

XXXVII. Post POPIELUM I, Anno circiter 830 mortuum, Fi-
lius, quibusdam POMPILIUS, plerisque POPIELUS dictus, Imperi-
um per Electionem adeptus, non administrabat, Ingenio stupidus &
rudis, Animo timidus & ignavus, sed Uxori committebat. Hæc vi-
cini GERMANORUM Principis Filia, Consensu Procerum, ad mores
nimium perversos emendandos in Matrimonium Popielo data, non me-
liorem corruptissimo Vitam quidem formabat, sed tamen Vicarium Re-
giminis agere solita, miram & Frontis elegantis, & sagacis Indolis Ex-
cellentiam pro Instrumento adhibebat in obtinendum simul & Mariti,
& Populi Obsequium: nihil verita POLONORUM Slavorum de se lu-
diciū sinistrum: quasi Iuris naturalis non sit, ut melior deteriori præ-
sit, desipientisque Viri Defectum Prudentia Mulieris suppleat, in Com-
modum præsertim publicum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I.
Cap. LVI: de Popielo II: *Nulla in eo nobilis Indoles, nullus Actus Viro he-
roico & Principe dignus, nullum Virtutis Specimen, nullus Honestatis A-
mor, Somno aut Ventri, aut Crapula deditus. Ibidem post quædam:
Procatur autem illi & desponsatur ex Principibus Almania vicinis Poloni-
co Regno Coniux, Generis Nobilitate præstans, & Formæ Elegantiâ rarâ,
Feminas plures sua Aetatis supergressa, in omne Facinus, & præsertim in*
Am-

ANNO 830.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESIIORUM Dux POPIELUS II.

*Ambitionem & Avaritiam muliebri Ingenio prona. Ea Spe & Respektu a Patruis & Proceribus Polonia illi conjuncta, ut Viri Actus detestabilesque Mores in meliora verteret. Verum illa Blanditiis suis muliebribus Calliditatibusque illectum captumque illaqueavit adeo, ut apud illam magis, quam apud Regem totius Regni administrandi consisteret Potestas. Singulaque per Legem discernenda non secus rata habebantur, ac illa Regine Consensus & Autoritas probavisset. Martinus Cromerus in Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. X: de Popielo II: Ad Res agendas ineptus, Ingenio nullo, Sripes Caudexque: indeque omnibus jam erat despicabilis, ita ut Chostek [id est, attrita Scopa] Vulgo per Contemptum appellaretur, cum dissolutos & perditos Mores ejus deformis Facies, rarus in Capite & in Barba Pilus, quales ferè lasciivi sunt, magis etiam deformaret. Capiunt Patruis cum aliis Proceribus Consilium, quonam Modo tam dissoluta illa Principis sui Vita, tamque profligata Licentia refrenaretur. Uxorem ei petunt eleganti Formâ Puellam, Theutonici Principis cujusdam Filiam. Et videbatur sanè mulier avara & ambitiosa, Mariti Vitam ad meliorem Frugem reduciturâ, Torporemque ignavo excussura. Sed Res aliter cecidit: nimirum ut nihil ille de Flagitiis & Nequitia sua remitteret. Ibidem post quædam, de Popieli II. Uxore: *Quæ degustatâ semel Dominatus atque Lucri Dulcedine, despectâque Viri Inertiâ, muliebri Astu Imperium omne ad se transtulerat.* Stanislaus Sarnicius in Polonorum Annalibus, Lib. V. ad Annum 830: de Popieli II. Uxore: *Ipsa Uxor eò despecto ad augendam Rem privatam sese convertit. Omnia Munia regia ad se callide & sensim attraxit: ita ut Maritus Rex quidem nominaretur, & pro Rege se gereret: sed Iustitiæ Administratio, Fiscus Potestas penes unam Mulierem esset.**

XXXVIII. Talis cum POLONORUM Status esset, SILESII [quod in eorum Annalibus MStis reperitur] inter Initia Secessionem ad GERMANOS facturis, quos Imperator CAROLUS Magnus domitos, Imperio suo ad Tributum obligatos reddiderat, sub LUDOVICO Pio, Caroli Magni Filio, Diffidiis Clericorum & Filiorum suorum enervato, Spem contra POLONOS se tuendi, ob Auxiliorum Defe-

ANNO 830.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESIIORUM Dux POPIELUS II.

Etum, amittentibus, per Uxorem Germanicam POPIELUS tantò facilius persuadebat, ut [non Timore Popieli, sed Amore Conjugis, quam Originis patriæ satis memorem Patronam sentiebant] Provinciarum Polonicarum retinerent Consortium. Id verò, quamvis magnum Germanicæ Mulieris in POLONOS Beneficium, altò Silentio transeunt Rerum Polonicarum Scriptores: forsan Odio Germanicæ Dominationis, cujus impatientes SLAVOS semper fuisse constat. Vitam suam POPIELUS II, circiter Annum 833, finiit: Murium, sicut à Polonis traditur, non solus, sed cum duobus Filiis, & Coniuge, cui sceleratam in Mariti Patruos, Veneno per Fraudem sublatos, Crudelitatem adscribunt, horribile Pabulum.

ANNO 833.

SILESII Ducem nullum habentes,
Liberrimus POPULUS.

XXXIX. Post extinctum POPIELUM II, circa Ducem ex Indigenis an Peregrinis eligendum, GERMANI POLONIQUE discordes, inque Factiones distracti, suâ Libertate, suò Iure vivebant æquales, communi propemodum Vinculo planè carentes. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib.I. Cap.LXI: *Morsu Murium Tyranno POPIEL consumpto, & Filiis ejus una deletis, & justo Dei Iudicio extinctis, Proceres Nobilesque POLONORUM universi ad providendum de futuro Rege & Principe generalem Conventum apud Crusuiciam indicunt. Ibidem post quædam: Variæ Dissensiones Contentionesque subortæ sunt, & inter eligentes Schismata, non nullis privata Ambitione & Suffragiis Cognatorum, Principatum molientibus usurpare. Cæteris verò contraria Oppositione relutantibus, indignum judicantibus aliquem INDIGENAM in Principatum surrogari. Rursum post quædam: Votis itaque eligentium in diversas Partes divisis, insensis Animis ex Crusuica discessum est: nullo Ordine pro administranda Republica procurato. Interea per Circuitum vicina NATIONES infesto Agmine POLONIAM ingressæ, pro Lubitu eam, nullo resistentem, Spoliis & Rapinis affligebant, & non nullos ejus DISTRICTUS & ORAS*

ANNO 833.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESII sui Iuris POPULUS.

RAS Iuri & PROPRIETATI sue usurpabant. Procerum insuper & Nobilium Polonie deterior erat Conditio, qui mutuis in se grassantes Odii, continuis se Cladibus & Depopulationibus consumeabant. Propter quod POLONIA aliquanto Tempore propriis & externis Bellis defervescent, magnæ patuit Ruinæ & Calamitati, gaudentibus & in singulari exsultantibus per Circuitum NATIONIBUS Tripudio, quod Polonico Regno plurimorum Bel-lorum intestinorum Stridoribus seipsum collidenti crediderunt Exterminium proventurum.

XL. Sic turbatis POLONORUM Slavorum Rebus, quidnam SILE-SII Germani, certè nondum veteris Libertatis immemores, egerint, non distinctè cognitum habemus. Id non abhorret à Vero, tum SI-LESIOS, accedentibus in Poloniam vicinis GERMANIS excitatos, PO-LONIS ob Ingeniorum Germanicorum Slavicorumque Discrepantiam perpetuam, pristinam initæ Societatis denegavisse Concordiam. Salo-mon Neugebauerus in Historia Polonica, Lib. III. Cap. I: *Exstincto PO-PELO cum Uxore & Liberis, convenit magna Procerum Multitudo Cru-fuiciam, ad creandum novum Principem. Agitata Re aliquandiu, eò, quod varia essent Hominum Studia, & ambitiosi quidam magnas post se traherent Factiones, infecto tandem Negotio disceditur. Ac, dum nemo alteri paret, neque cedit: in summa omnium Licentia, Cedes & Latroci-nia passim exercebantur, & iustis interdum Præliis inter dissidentes concurrebatur. Nec finitimæ Gentes, GERMANI præsertim, Occasionem impune vel proferendorum Finium suorum, vel Prædas agendi prætermittant: divexatur misere Polonia.* Cum his consentientia scripsit ante Neuge-bauerum Stanislaus Sarnicius in Annalibus Polonicis, Lib. V. ad An-num 800.

XLI. Illo Temporis Habitu SILESII, tantopere dissidentibus in-vicem POLONIS non amplius connexi, sed per se liberi, patere qui-dem Viam non ignorabant, quâ vel à Gentibus aliis separati, peculia-rem sibi Rempublicam formare: vel, posthabito SLAVORUM Con-fortiò, tandem ad reliquum GERMANORUM Corpus, cui tum Im-perator LUDOVICUS Pius, CAROLI Magni Filius, præerat, redire

ANNO 833.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS Pius.
SILESIORUM sui Iuris POPULUS.

possent. Respondebat etiam Cognitioni Voluntas, sed non Voluntati Facultas: quoniam in Germaniæ Finibus defixi, SLAVOS, ad oppugnandam Germanicam Libertatem natos, circumcirca metuendos prævidebant Hostes: intestinis Calamitatibus obnoxii Cæsaris LUDOVICI Pii succumbente Fortuna, quem prævalido adversus SLAVOS Præsidio Auxiliatorem promittere sibi non poterant. Quamobrem, quia Viribus suis, ad Patriam contra Osores vicinos defendendam, nondum satis confidebant, duobus è Malis, quorum neutri declinando erant, minus eligentes, POLONIS adhærere, quam GERMANIS accedere malebant: quod meliores Silesiacorum Chronicorum Codices MStos, quamquam subobscurum in Modum, indicare notavimus. Cæterum, in eodem Libertatis Statu SILESII, ad Cæsaris LUDOVICI Pii Mortem, id est, ad Annum 840, perseverabant: quò Successor Filius LOTHARIUS I. Imperator GERMANIS recipiebatur.

CAPUT V.
SILESIORUM RES.

ANNO 842.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS I.
SILESIORUM Dux PIASTUS.

I.

Comitibus, post multos Annos, intra Poloniæ majoris Urbem Crusuiciam, iterum habitis, concursus denique POLONORUM SILESIORUMque Populus in præficiendum sibi Ducem consentiebant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXII: *Polonia Oram dum vidissent primi Proceres ex Dissensione domestica magis, quam hostili Bello vexatam & attritam, secundum apud Crusuiciam indicunt pro eligendo Principe Conventum: ad quem dum uni-*
ver.

ANNO 842.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS I.
SILESIIORUM Dux PIASTUS.

versus Procerum & Popularium Cætus de Principe ordinando convenisset, sedatis inveteratis Odiis & Simultatibus [sedari enim illas & componi extrema Calamitas Regno imminens compellebat] modestos concordæque cœperunt habere de surrogando Principe Tractatus.

II. Uterque Populus, usitatō per illa Tempora Genio ductus, non ad externum Stirpis Decus, sed ad internam Virtutis Gloriam directis Suffragiis, statuebat Imperio, cui non inhabilis erat, ideo non indignum Virum, nonnullis PASCHIIUM, plerisque PIASTUM dictum, Cossisconis Filium, Repichæ Maritum, Staturā brevem, unde Nomen accepit: modici Agri Dominum, Animo in omnes justum, Manu in egenos liberalem. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. II. Epist. III: *Fuit enim quidam pauperculus, Cossyskonis Filius, cui Nomen PYASTH: cujus Conjugi Nomen Rzepycza. Ambo nam infimi, Rebus exigui, Extenuatione nulli, sed purioris Vitæ Studio sublimes, Aestuque Misericordiæ ferventissimi, ut eorum Substantiola, in se plerumque nulla, Hospitalitatis non nunquam augetetur Impendio.* Anonymus Polonus [quem Cap. III. §. I. citavimus] in Chronico MSto: *Divina disponente Clementia memoratum PASCH in suum Regem unanimiter elegerunt. Hic ob hoc dictus PASCH est, quia fuit Statura brevis, sed robustus Corpore, & decorus Aspectu.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXII: *Erat autem in Urbe Crusviciensi Vir quidam Nomine PIAST, ab eo, quod Staturæ quidem depressæ, sed robustæ atque crassæ esset, Nomen huiusmodi sortitus. POLONI enim suo Vulgari eam Partem Rotæ, quæ in Axe volvitur, truncam & crassam, Piastram appellant. Vir simplex & re-ctus naturali Iustitia, cæterisque Gradibus Virtutum insignis, sed ob Inopiam Agellum exiguo colens Aratro. Cui, ut plerisque, Tenuitas Causa Probitatis erat. Habebat paribus Virtutibus & Moribus Uxorem, quæ Rzepica vocabatur, & unicum Filium ex ea susceptum, nondum aliquo Nomine appellatum, ambo Agrorum Cultui intenti, cunctaque Humo gignentem Victum quæsierunt. Admirandâ & per omnium Ora celebratâ Charitate indigentibus Advenis, peregrinis miserabilibus Personis & quibuscunque aliis eorum Opem implorantibus, cum tamen Gentiles ipsi & Ethnici essent,*

ANNO 842.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS I.
SILESIORUM Dux PIASTUS.

essent, erogabant, ut ad eorum Tuguria major, quam ad regiam Stipem mendicantium Frequentia conveniret. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. XII: Erat Crusuicia oppidanus, PIASTUS Nominis, Cossisconis Filius, Statura infra mediocrem, crassis atque robustis Artibus, mediam Aetatem supergressus Agello modico colendo & Mellificio Vitam sustentans, Homo simplex & justus, & beneficus in egenos, atque hospitalis pro Modo Facultatum suarum.

III. Hanc Electionem an prævium Miraculum, per duos à PIASTO, quamvis Pagano, receptos Hospites, seu Angelos, seu Martyres, exiguum & Cibus, & Potum in Abundantiam [quæ laborantibus Inopiâ Convenis, Ducem constituturis, suffecerit] convertentes editum, omnibus commendaverit: nos affirmare non sustinemus, quibus Antiquitatem credulam sæpius ficta pro veris arripuisse, non est incognitum. De quo Miraculo in Historiis Polonicis agunt, Ioannes Dlugoffus Lib. I. Cap. LXII. & LXIII. Matthias Michovius Lib. I. Cap. XII. Martinus Cromerus Lib. II. Cap. XI. Alexander Guagninus Cap. X.

IV. Id nos Iure potiore suspensos facit, cur ex Scriptoribus hætenus editis nemo in Posteritatis Gratiam consignaverit: an PIASTUS, sede POLONUS, etiam Gente POLONUS exstiterit. Nam probabile quidem non est, à prævalentibus SLAVIS Electoribus Imperio tractando GERMANUM designatum esse: tamen impossibile non est: quia potuit hoc suadere turbulento afflictoque POLONORUM Statui necessitas. Certè PIASTUS, etiamsi non SLAVIS LECHITIS, sed GERMANIS SILESIIS, per ea Tempora communi POLONORUM Nominis comprehensis, Originem suam debuisse statuatur: eoque Pacto simul SLAVIS LECHITIS Alienigena, simul GERMANIS SILESIIS indigena fiat: neutro fuit Modo, nec tanquam Alienigena, neque tanquam Indigena, repudiandus omnibus: ex quorum Cœtu in prioribus Comitibus contendebant quidem, non INDIGENAM eligendum. De quo Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXI: *Varia dissensiones subortæ sunt, & inter eligentes Schismata, non nullis privata Ambitione & suffragiis Cognatorum Principatum molientibus usurpare,*

ANNO 842.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS I.
SILESIORUM Dux PIASTUS.

pare. Cæteris verò, contraria Oppositione reluctantibus, indignum iudicantibus aliquem INDIGENAM in Principatum surrogari.

V. Auget Dubitationem, quod PIASTUS ad Goblonem Lacum, non procul à VISTULA Fluvio, Prussiam ingressuro, intra POLONIÆ majoris Urbem CRUSVICIAM, nonnullis GRUSVICIAM dictam, Civis fuerit: cui Urbi vetustissimus SILESIORUM LYGIORUM ELYSIORUM Limes, olim ad Amnem WARTAM extensus, propinquus erat: ubi & Lacus, & Oppidum, quibus Nomen SLESINONIS est, etiamnum reperitur. De quibus Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. XX: *Goplo in Provincia majoris POLONIÆ Lacus amplissimus & POLONIS celeberrimus est. Ibidem post quædam, de vicinis Lacubus: SLESINO lacus Oppido sui Nominis imminens, ex Monte Przewloki ortus, quatuor Milliaria Polonica in longum, quartale Milliariis in Latitudinem conficit, & Fluvium Goplenica ex se circa Villam Gappa parturiens, Fluvio WARTHÆ apud Villam Morzyslaw miscetur.*

VI. Præterea succurrunt, ex quibus PIASTUM, non Slavum POLONUM, sed Germanum SILESIUM agnoscas. Etenim LECHITA non fuit: si credimus Polono Anonymo, cujus in Chronico MSto antiquo reperiuntur hæc: *Diversis in diversos sua Vota dirigentibus in unum ex ipsis non poterant concordare: proprium, plusquam commune Bonum præferendo. Deceverunt itaque aliquem infimæ & modicæ Cognationis eligere, quamvis ingenuum, non tamen ex LECHITARUM Propagine procreatum. Fuit namque quidam pauper Agricola Nomine PASCH, & Nomen Coniugis ejus Rzepicza in Urbe Crusznicensi commorantes prædicta. ELYSIUS, id est, SILESIUS fuit: si Casparem Urfinum Velium audimus, in Epigrammatibus ad Ioachimum Silesiæ Ducem:*

Sanguine SARMATICO genitum dixere PIASTUM:

ELYSIO natum Pagina prisca docet.

VII. Quæ tamen proferenda censuimus, non, quasi plenam dubitantibus Fidem conciliare possint, fuisse PIASTUM Ortu non SLAVUM LECHITAM, sed omnino GERMANUM, imo SILESIUM: potius

ANNO 842.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS I.
SILESIORUM Dux PIASTUS.

tius ideo, ut inde capiant Ansam perquirendi Monumenta meliora vel possidentes, vel impetraturi: unde quanto certior, tanto gratior Amatoribus elucescat Veritas. Sanè, PIASTUS, tanquam POLONUS Patriâ, Prosapia GERMANUS, in Nepotibus, ad nonum Sæculum propagatis, & SLAVIS POLONICOS, & SILESIIS GERMANICOS reliquit Duces.

VIII. Ad Imperium PIASTUS evectus est Anno, secundum alios alio: Secundum potiores atque plures, 842: in quam Chronologiam consentiunt Historiarum Polonicarum Scriptores, præter alios, Iohannes Herburtus, Alexander Guagninus, Stanislaus Sarnicius, Salomon Neugebauerus: Christophorus Hartknochius de Polonica Republica, Lib. I. Cap. II. §. VII. Horum Sententiam firmat Inscriptio, quam Imago Piasii representat in Ducum Lignicensium Aulico Bregensi Templo, supra Suggestum: *Exstincta veterum POLONIÆ Ducum Familia in POPILIO, POLONI sibi præfecerunt PIASTUM, Virum humili Loco natum: sed Virtute & Iustitia excellentem, circiter Annum Domini D. CCC. XLII. à quò prisca POLONIÆ REGIUM Progenies, & SILESIÆ DUCES descendunt.*

IX. Optatò, ut Decretò, sic Eventu PIASTUS electus, post asperos, iniquos, inutilesque Duces, Bonis amandus, timendus Malis, suspiciendus Finitimis, omnes POLONORUM SILESIORUMque Provincias, non Belli, sed Pacis Artibus, intra se concordēs, ab exteris, tam Insidiatoribus, quam Invasoribus immunes, non mediocriter Nomini Stemmatique suo reddidit devinctas. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. XII: *Inauguratus Principatui PIASTUS, non mutavit cum Statu Animum. Quin auctus Copiis multum ad pristinam suam Beneficentiam atque Benignitatem adjecit: Uxore non modo non debortante, verum adjuvante etiam. Conquieverunt autem sub ejus Principatu Hostium Incurfiones: cessarunt & intestina Dissidia, Cedes & Litrocinia: Reverentia magis boni & vigilantis Principis, quam Armis, Severitate & Suppliciis.* Eadem commemorant in Historiis Polonicis, Iohannes

ANNO 842.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS I.
SILESIORUM Dux PIASTUS.

annes Dlugossus Lib. I. Cap. LXII. Iohannes Herburtus Lib. I. Cap. XIII.
Salomon Neugebauerus Lib. III.

X. Relictâ CRUSVICIA, cui POPIELUS foeda simul & Vita, & Morte suâ Contemptum attulerat, PIASTUS Sedem figebat GNESNÆ, quam LECHUS Slavorum Lechitarum primus in POLONIA Dux excitaverat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXIV: de Piasło: *Patrato per POMPILIUM, suum immediatum Prædecessorem in Patruos & Proceres suos Sceleri plurimum infestus, Regiam in GNESNAM ex CRUSVICIA, Originarium & vetustum Locum, transtulit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. XII: *Abominatus vero CRUSVICIAM PIASTUS, nefario Scelere, diroque Interitu POPIELI contaminatam, GNESNAM præsci LECHI Regiam, Domicilium suum transtulit.*

XI. Vixit PIASTUS Annos CXX: ut in Rebus Polonicis narrant, Ioannes Dlugossus, Matthias Michovius, Iodocus Ludovicus Decius, Martinus Cromerus, Iohannes Herburtus, Alexander Guagninus, Stanislaus Sarnicius, Salomon Neugebauerus, Ioachimus Pastorius. Ideo, quibus creditur Anno 775 natus: Anno 842 Imperium nactus: quod Anno Ætatis 67 suscepit, & per Annos 53 gesserit: iis demum Anno 898 statuitur mortuus. Ab his autem dissentiunt alii: secundum quos PIASTUS Imperium Anno 842 accepit: [quos §. VIII indicavimus:] at Imperii non 53, sed 19 Anno: Christique non 895, sed 861, [incertum, quo Ætatis] Anno censetur mortuus: quibus, Rationes meliores amplectentibus, nostrum addimus Calculum.

ANNO 861.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESIORUM Dux SEMOVITUS.

XII. GERMANIS post LOTHARIUM I. Filius LUDOVICUS II. Imperator, ab Anno 855, ad 875: SILESIIS & POLONIS, post PIA-

ANNO 861.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESIIORUM Dux SEMOVITUS.

STUM Filius SEMOVITUS Dux electus, ab Anno 861, ad 892, præfuit.

ANNO 869.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESIIORUM Dux SEMOVITUS.

XIII. SILESII majora Libertatis Iura sub SEMOVITO, quam sub antecedentibus Ducibus, vel possidentes, vel arripientes, cum vicinis Bohemis, Lusatis aliisque Populis Arma jungebant, remotaque transgressi Loca, Thuringos & Bavaros invadebant Anno 869. Id referunt Annales Francorum Fuldenfes, quos Pithæus, Marquardus Freherus, Andreas Duchesnius edidit: Melchior Goldastus Walafridum Strabum Autorem habere putat in Commentariis de Bohemia, Lib. II. Cap. X. Ille, quisquis fuerit, antiquus Autor, de SIUSLIS, hoc est, SILESIIS, quos etiam SUIISOLOS invenimus dictos, & SORABIS, hoc est, LUSATIS, quos, ut cæteros GERMANOS, passim SLAVIS admixtis oneratos, Ætas illa Populis Slavicis annumerabat, hæc scribit ad Annum 869: *SORABI & SIUSLI junctis sibi BEHELMIS & cæteris circumcirca Vicinis, antiquos Terminos Thuringiorum transgredientes, plurima Loca devastant, & quosdam sibi incautè congregientes interficiunt.* Ioannes Aventinus in Annalibus Boicis, Lib. LIV: *Sed majore rursus Vi SCLAVORUM Nationes pleræque, instigante Ratisiao [Moravorum Rege] adversus Regem [Bojorum & Francorum Ludovicum, Ludovici Germanici Filium, Imperatoris Ludovici Pii Nepotem] insurgunt. BOIEMI Terminos Boiarie incursant, Pagos quosdam incendunt, Pecora, Mulieres captivas abigunt. SORABES, SUIISOLI Turogos [Thuringos] vastant: plerosque nostratium incautius resistere conantes interficiunt.*

ANNO 870.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESIIORUM Dux SEMOVITUS.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii.

XIV. Hoc Imperator LUDOVICUS II. non ferendum esse ratus,
SILESI-

ANNO 870.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESII Dux SEMOVITUS.

SILESII cum Auxiliatoribus superatos reddebat Romano Germanorum Imperio Tributarios, circiter Annum 870. Adamus, Bremensis Canonicus, in Historia Ecclesiastica, Lib.I. Cap. XXXI: [aliis XXXIV:] *Anno Domini Rimberti XII, LUTHEVICUS Pius, Caesar Magnus, obiit. Ipse BOEMANOS, SORABOS, [Lusatios] SILESII [Silesios] & ceteros SCLAVORUM Populos ita perdomuit, ut TRIBUTARIOS efficeret.*

XV. At in Dubium vocari potest, uter LUDOVICUS, Primus an Secundus, Imperator, victos SILESII Tributo subjecerit. Hoc fecisse LUDOVICUM Primum, Caroli Magni Filium, Cognomento PIUM, Melchior Goldastus in Commentariis de Bohemia, Lib. II. Cap. X: & Christophorus Hartknochius de Polonica Republica, Lib. I. Cap. III. §. I. putant. LUDOVICUS autem Primus, cum sit Anno 840 mortuus, quomodo id post Annum 869 praestiterit? Praestiterit ergo LUDOVICUS Secundus, ab Anno 855 ad 875 Imperator.

XVI. Nec obstat, quod Adamo dicitur LUTHEVICUS PIUS CAESAR: quò PII Cognomento publico LUDOVICUS Primus denotari solet. Nam de LUDOVICO Primo Adamus jam in praecedentibus egerat: de quo narrat hæc Cap. XVIII. [aliis XXII.] *Anno Leuderici, Bremensis Episcopi, tertio, LUTHEVICUS IMPERATOR obiit, Regnamque in Contentione remansit. Multa inter Fratres Discordia, Bellum maximum.* Quamobrem, quæ Cap. XXXI. [aliis XXXIV.] de Ludovico Cesare commemorat, omnino ad Ludovicum II. Imperatorem spectant. Videlicet Adamus, quod Res ipsa docet, privato Affectu Ludovicum II. Imperatorem ita ob Pietatem nominat LUTHEVICUM PIUM CAESAREM, sicut eundem Cap. XXIII. [aliis XXVII] ob Orthodoxiam vocat ORTHODOXUM CAESAREM LUTHEVICUM.

XVII. Sed ne sic quidem omnis eradicari potest Dubitatio. Nam, quod Adamus LUDOVICO II. Ludovici I. Pii Caesaris Filio, Caroli Magni Nepoti: hoc Albertus, Stadenfis Abbas, LUDOVICO I. Pio Cesare, Caroli Magni Filio attribuit in Chronico ad Annum 876: ubi, quos Annalium Francicorum Conditor SILESII, Aventinus SILESII, Adamus SILESII nuncupat: LUSOS appellat SILESII: prioribus duabus

ANNO 870.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESIORUM Dux SEMOVITUS.

bus Literis omiſſis, quò SILLISOS alii nominant. *Anno Domini*, ait, DCCC. LXXVII. LOTHEWICUS PIUS Imperator, superioris LOTHEWICI Filius, obiit. Ipſe BOEMANNOS, SORABOS, LUSOS & cæteros SCLAVORUM Populos ita perdomuit, ut TRIBUTARIOS efficeret. LUDOVICUS autem Secundus Imperator, Imperatorum Lotharii I. Filius, Ludovici I. Cognomine PII, Nepos, Caroli Magni Pronepos, Anno 875, non 876 mortuus eſt. Quis ergo superioris LUDOVICI Filius, LUDOVICUS PIUS Imperator eſt, ille SILESIORUM Victor, quem Albertus intelligit?

XVIII. Certè non alius, niſi LUDOVICUS, Imperatoris Ludovici I. Cognomento PII, Filius: non Romanorum IMPERATOR, ſed Germanorum REX: quem Anno 876 mortuum Annales, tum alii, tum etiam Francorum Fuldenſes luculenter indicant. Quicquid igitur Adamus Imperatori LUDOVICO II, id Albertus LUDOVICO Germanorum Regi, quem Imperatorem dicere non veritus eſt, adſcribit. Qua in Re plus Fidei meretur Adamus, ſæculis duobus antiquior, cui ſua debet Albertus. Fac autem, SILESIOS à LUDOVICO, Germanorum Rege, non Romanorum Imperatore ſubactos: an non Germania tum Romani GERMANORUM Imperii Pars erat, cui LUDOVICUS Rex SILESIOS reddiderat TRIBUTARIOS?

ANNO 874.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESIORUM Dux SEMOVITUS.

XIX. SILESII, poſt Trachulſum, Luſatiæ Gubernatorem [quem, ſi deficerent, Vindicem timuerant] mortuum, ad Luſatorum Exemplum, Romano Imperio Germanico Subjectionem Tributariam denegabant Anno 873.

XX. Ideo SILESIOS Anno 874. LUDOVICUS, Germanorum Rex, Imperatoris LUDOVICI II. Patruus, per Luitbertum, Archiepiſcopum Meguntinum, & Ratolfum, Luſatis præfectum, quibus inuſitata Hiemis Alperitas, Fluvios indurans ſerviebat, ad priſtinum Obſequium

ANNO 874.

GERMANORUM Romanus Imperator LUDOVICUS II.
SILESII Dux SEMOVITUS.

sequium Armis revocabat. Annales Francorum Fuldenfes ad Annum 873: *Trachulfus Comes & Dux Sorabici* [Lufatici] *Limitis, Mense Augusto defunctus est.* [Anno] DCCC. LXXIII. *Hiems aspera nimis & solito prolixior, Nix quoque immensa à Kalendis Novembris usque in Æquinoctium vernale sine Intermissione cadens, magnum Hominibus fecit Impedimentum, Silvas petere, Lignaue colligere. Unde accidit, ut non solum Animalia, verum etiam Homines plurimi Frigore perirent. Sed & Rhenus, & Mœnus glaciali Frigore constricti, longo Tempore se sub Vestigiis incedentium calcabiles præbuerunt. Sorabi & SILESII, eorumque Vicini, Thaculfo defecerunt. Quorum Audaciam Luitbertus Archiepiscopus & Ratolfus, Thaculfi Successor, ultra Salam Fluvium Mense Ianuario profecti, Prædis & Incendiis sine Bello compresserunt, & eos sub pristinum SERVITIUM redegerunt.*

ANNO 877.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Calvus.
SILESII Dux SEMOVITUS.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii.

XXI. Post Ludovici, Germanorum Regis, Excessum, id est, post Annum 876, SILESII Onus tributarium à GERMANIS impositum deieciabant. Helmoldus, Bosoviensis Presbyter, [qui Vocabulo SILESII corrupto, aliis SILISOS, aliis SIUSLOS, aliis SIISOLOS dictos, corruptiore SUSOS appellat] in Slavorum Chronicis, Lib. I. Cap. VII. §. II: *Noster autem Ludovicus, Rex scilicet Germaniæ, Nortmannos Fœderibus sive Præliis hoc Modo retinuit, ut, cum Franciam totam vastaverint, Regno ejus vel minime nocuerint. Post cujus Mortem effera Barbaries lævis regnabat Habenis. Nam BOEMI, SORABI, SISI & SLAVI, quos ipse TRIBUTIS subjecerat, tunc SERVITUTIS Ingum excusserunt. Paucis mutatis eadem profert Albertus Krantzius in Vandalia, Lib. II. Cap. XXV.*

XXII.

ANNO 877.

GERMANORUM Romanus Imperator CAROLUS Calvus.
SILESIIORUM Dux SEMOVITUS.

XXII. Sic averfos ab Imperio Germanico SILESIIOS, Imperatore CAROLO Calvo, Imperatoris Ludovici II, Anno 875 mortui, Patruo, LUDOVICUS, Ludovici Germanorum Regis Filius, Francorum & Bavavorum Rex, Anno 877, non Armis petendos ratus, per Legatos acceptis & Muneribus, & Obsidibus, in Obsequium priscum efficiebat obstrictiores. Annales Francorum Fuldenses ad Annum 877: *LUDOVICUS [Iunior] Rex Mense Ianuario, generali Conventu habito apud Francofurt, quos de Regno Caroli tenuit captivos, remisit in Galliam. SCLAVI, qui vocantur Linones & SILISLI, eorumque Vicini Defectionem molientes, solitum dare CENSUM rennuunt. Quos LUDOVICUS Rex missis quibusdam Fidelibus suis circa mediam Quadragesimam sine Bello compressit, acceptisque Obsidibus non nullis & Muneribus non paucis eos sub pristinum redegit SERVITIUM.*

GERMANORUM Romanus Imperator ARNOLPHUS.
SILESIIORUM Dux LESCUS IV.

An SILESII SUATOPLUCO Moravorum Regi paruerint
circiter Annum 893.

XXIII. GERMANIS, post CAROLUM II. Calvum, LUDOVICUM III. Balbum, CAROLUM III. Crassum, ARNOLPHUS Imperator ab Anno 887: SILESII & POLONIS post SEMOVITUM Filius LESCUS IV, ab Anno 892 ad 913 Dux electus præfuit. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. I. Cap. XIV: *LESKO Ætatis nondum debite, de Procerum & Nobilium communi Assensu in Principem assumitur. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. II. Cap. XIV: Magno tam bene, tamque bene merentis de Republica Principis [Semoviti] Desiderio ducti Proceres, Filium ejus unicum cui LESCO Nomen erat in Principatum ipsi surrogant Adolescentulum: eique Custodes & Moderatores Consiliorum primores aliquot adjungunt.*

XXIV. Eo Tempore SUATOPLUCUS, aliis etiam SUENTOPEL-CUS dictus, aliis Nominis Formâ denotatus, Moravis erat Rex: quem Annus 894 vivis eripuit. Regino, Prumiensis Abbas in Chronico, ad Annum

ANNO 893.

GERMANORUM Romanus Imperator ARNOLPHUS.
SILESIORUM Dux LESCUS IV.

Annum 890: *ARNOLPHUS* Rex concessit *ZANDEBOLCH* *Marahensium Sclavorum Regi Ducatum Bohemicum*: qui hactenus Principem sue Cognationis ac Gentis super se habuerant, Francorumque Regibus Fidelitatem promissam inviolato Fœdere conservaverant. Ibidem ad Annum 894: Circa hæc etiam Tempora *ZUNDIBOLCH* Rex *Marahensium Sclavorum*, Vir inter suos prudentissimus & Ingenio callidissimus Diem clausit extremum.

XXV. Huic *SUATOPLUCO*, *Moravorum Regi*, ex vicinis Populis, non tantum *Bohemos*, verum etiam *POLONOS* paruisse scribit *Æneas Sylvius* in *Historia Bohemica*, Cap. XIII: *SUATOCOPHUS* eo Tempore *Moravis* imperabat, Christiane Religionis Cultor. Ibidem post quædam: *Hungari*, *Bohemi*, *Russiani* *POLONI*que *Moravorum Principi* paruerunt: Princeps ipse Romano Imperio.

XXVI. Eidem *SUATOPLUCO* subjectos etiam *SILESIOS* fuisse tradit *Albertus Krantzius* in *Vandalia*, Lib. II. Cap. XXVI: *ZUANTOCOPHUS* eâ Tempestate *Moravorum Rex*, Ditione tenebat *Bohêmiam*, *SLESIAM* *POLONIAM*que, & Animis sublati de Magnitudine Ditionis, Imperatori Romano *ARNULPHO*, fortissimo Principi, Tributa solvere [quæ aliquandiu solvisset *Ludovico Germaniæ Regi*] pernegabat. Ibidem post quædam: Tum *Bohemia*, *POLONIA* & *SLESIA* suum quæque Provincia Duce[m] constituit, libere vivens. Tributa tamen Superioritatis Agnitione vel modica pendebant Romano Imperio.

XXVII. At non est, ut his Testimoniis solis credamus, quibus in Fulcrum meliora desunt. Nullus enim, quod sciamus, vel *Polonico-*rum, vel *Silesiacorum*, vel aliorum Annalium Scriptor, qui per se Fidem mereatur, quicquam profert, unde *SUATOPLUCO* *Moravorum Regi* aut *POLONOS*, aut *SILESIOS*, seu Pacto allectos, seu Bello devictos paruisse colligi possit.

XXVIII. Nos Erroris hujus Fontem statuimus Rem veram Interpretatione falsâ corruptam. *SUATOPLUCUS* enim *Moravorum Rex* *Slavus*, quanquam Christianus, Imperatori *ARNULPHO* rebellis, tanquam communi *SLAVORUM* eradicandorum Hosti, non tantum suas, verum etiam circumcirca intra *Bohêmiam*, *Lusatiam*, *POLONI-*

ANNO 893.

GERMANORUM Romanus Imperator ARNOLPHUS.
SILESIIORUM Dux LESCUS IV.

AM irritatorum Slavorum Sociorum opponebat Vires. Id, præter alios, plenissimum in Modum commemorat Thomas Ioannes Pessina Zechorodus, Episcopus Samandriensis, in Marte Moravico, Lib. II. Cap. VI. ad Annum 892: *Sequens porro Hiems, nonnisi in novo Belli Apparatu consumpta utrinque fuit: SUATOPLUO de iis omnibus, quæ Belli Necessitates requirebant, serio prospiciente. Qui etiam, ut eo validior in Hostem prodiret, & Injurias tot sibi illatas egregiè ulcisceretur, Nuncios ad vicinos Slavonici Nominis Regulos, petendorum Auxiliatorum Causâ misit: simul ac moneri iussit, in præsentem Rem quoque illorum agi, eo, quod compertum sit, GERMANUM Principem [ARNULPHUM] non ad ejus duntaxat Perniciem, sed ad commune Slavonicarum Gentium, in primis verò Bohemorum, Soraborum, POLONORUM tendere Excidium: ut se primum oppresso, sumtis velut inde Victoria Auspiciis, ac Ferocia Alimentis, ceteros quoque Libertate & Fortunis omnibus exuat. Quæ Legatione movit plerosque, Bohemos in primis & Sorabos: quos vicini Belli Contagio maximè terrebat. Ibidem post pauca: Quare secretioribus Consiliis mutuo habitis, POLONI in primis Equestris Militiæ promiserunt Auxilia, statim ad Veris mittenda. Bohemi verò & Sorabi Bellum Thuringis & Saxonibus inferendum, ad distrabendas Cæsaris Vires statuere. Iterum post quadam de Arnolpho: Eo haud dubie Proposito, ut Multitudine Equitum stipatus, totam pervaderet prius Moraviam, quam Auxilia POLONORUM Moravis opitulatum accederent. Porro quibusdam interjectis: Triduum sequens Induciis pactis, Corporibus occisorum sepeliendis indultum fuit. Post cujus Decursus, cum GERMANORUM Animi ea Clade fracti languescerent, de Pace agi utrinque cepit: in quam ipsi etiam Procere Moravi, Metudio Archiepiscopo ut plurimum satagente, inclinabant, & Regem ab ulteriore Prosecutione Belli, multis Rationibus debortabantur. Verum POLONORUM Turmis advenientibus, Pacis Tractatio omnis à SUATOPLUO abjuncta est. His deinde subjungit Cæsaris ARNOLPHI cum SUATOPLUO Rege gravissimum Prælium: in quo GERMANI omnibus SLAVIS, & Moravis, & eorum auxiliariis Copiis superiores discesserunt.*

ANNO 893.

GERMANORUM Romanus Imperator ARNOLPHUS.
SILESIIORUM Dux LESCUS IV.

XXIX. Ea Tempestate POLONOS, certe SILESIIOS, tum Nomen Polonorum gerentes, hactenus Imperatoribus Germanicis aliis vestigales, ARNOLPHUS etiam [ut §. XXVI. Albertus Krantzius indicat] tenebat sibi devinctos. Quare fieri tanto facilius potuit, ut Tributorum impatientes, cum in POLONIA, tum in SILESIA potissimum Ortu SLAVI, fortassis etiam GERMANI, adversus Cæsarem ARNOLPHUM, à quo SLAVI Exitium metuebant, SUATOPLUCO adhærentes, ut DUCI, non Civili, sed Militari, donec illud Bellum finiretur, intra Exercitum, parerent. Hinc Errorem arbitramur natum, SUATOPLUCO Moravorum Regi subjectos fuisse POLONOS & SILESIIOS.

CAPUT VI.
SILESIIORUM RES.

ANNO 913.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS I.
SILESIIORUM Dux SEMOMISLAUS.

I.

GERMANIS, post ARNOLPHUM, LUDOVICUM IV, CONRADUM I. HENRICUS I. Cognomento AUCEPS, Imperator ab Anno 913 ad 936: SILESII & POLONIS Dux electus SEMOMISLAUS, aliis SEMOMISLUS dictus, Semoviti Filius, ab Anno 913, ad 964 præfuit.

ANNO 921.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS I.
SILESIIORUM Dux SEMOMISLAUS.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subjecti.

II. Cum Annus 921 agebatur, Cæsar HENRICUS I. Populos in GERMANIÆ Provinciis SLAVICOS, intra VISTULAM, VIADRU-

ANNO 921.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS I.
SILESIORUM Dux SEMOMISLAUS.

ALBIM & SALAM fixos, sub Potestatem suam redigebat. Luitprandus, Ticinensis Diaconus, in Imperatorum & Regum Gestis, Lib. III. Cap. V: de Imperatore Henrico I: *Hic etiam SLAVORUM Gentem innumeram subjugavit, sibi que tributariam fecit.* Adamus, Bremensis Canonicus, in Historia Ecclesiastica, Lib. I. Cap. XLVII: *HENRICUS Rex jam tunc à Puero timens Deum, & in ejus Misericordia totam suam habens Fiduciam, Ungros quidem multis gravibusque Præliis triumphavit: item Bohemos & Sorabos ab aliis Regibus domitos, & cæteros SLAVORUM Populos uno grandi Prælio ita percussit, ut residui, qui pauci remanserant, & Regi Tributum & Deo Christianitatem ultro promitterent.* Eadem iisdem commemorant Verbis, Albertus, Stadenfis Abbas in Chronico ad Annum 921. Paucis mutatis, Albertus Krantzius [qui More suo Vandalos dicit Slavos, etsi non Slavos, sed Germanos] in Vandalia, Lib. II. Cap. XXVII: *Cum autem ad Romanum Imperium HENRICUS Dux Saxonie electus esset, Romanorum Rex, Ungarorum insolentissimos Ausus magna Parte repressus est. Nam Gentem [quod in Saxonia diximus] magno Prælio vicit, docuitque intra suam consistere Provinciam. Bohemos quoque & Vandalos, Sorabos, ab aliis Regibus edomitos, & cæteros Wandalorum [Slavorum] Populos uno grandi Prælio ita perfregit, ut cæteri, qui perpaucci remanserant, & Regi Tributum, & Deo Christianitatem ultro promitterent.* Davides Chytraus in Saxonia, Lib. I: *Primus autem Gentes Henetas [Slavicas] totam hanc Arctoam GERMANIÆ Oram, à VISTULA usque ad ALBIM & SALAM, Annis jam quadringentis possidentes, coercere & vera Christi Religione imbuere cepit HENRICUS Auceps, ex laudatissima Saxoniorum Principum Stirpe Imperator.*

III. Jam, quia Cæsar HENRICUS I. cunctos GERMANIÆ Populos SLAVICOS, intra VISTULAM & ALBIM habitantes subegit: at inter VISTULAM & ALBIM medius per SILESIAM decurrit VIADRUS: quis facile dubitet, quin etiam SILESIOS, quanquam GERMANOS, tum verò quia POLONIS SLAVIS adhærebant, pro SLAVIS haberi solitos, illo Terrarum Tractu comprehensos, Romano GERMANORUM Imperio subditos reddiderit?

IV. Ean-

ANNO 921.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS I.
SILESII Dux SEMOMISLAUS.

IV. Eandem Sententiam confirmant, qui tradunt, SILESIAM Anno 912, ab Imperatore HENRICO I. inter Pacis Conditiones Arnolpho Bavarorum Duci oblatam. Ioannes Aventinus in Annalibus Boicis, Lib. IV: ubi Henricus ad Arnolphum: *Atque, inquit, ut aperte tute sentias, quam nihil minus mihi cordi, quam dominandi Libido fiet, non solum Boioaria Regnum locupletissimum, Nariscos, Alemannos, Chamabos, Boethos, Sudinos, Ilissos, Marcomannos, QUIDOS [SILESII] Vindelicos, Noricos, Austriacos, Tyrollos, Athesinos, Vennonas, Stirios, Charinos, Venedos, Carnos, Pannonias tibi, sicuti possides, permitto.* Eadem non paulo clarius Veroque similiter disposita commemorat Cyriacus Spangenbergius in Saxoniae Chronico, Cap. CXIX: *Und damit du, mein Arnolph, sehen mögest, das mirs nicht eben um die Herschaft zu thun sey, das ich allein alles haben, und einem andern nichts gönnen wolle: so bin ich nicht allein zu frieden, das dir das gantze Bayerland bleibe, sondern wil dich hiemit auch, so dirs angensem ist, mit dem Norckaw, Schweben, Vogtlande, SCHLESII, Mecklerland, Oesterreich, Tyrol, Etschland, Steyermarch, Kernthen, Crain, Istereich, und dem Obertheil des Ungerlandes BELEHNET haben.* Nam quomodo Caesar HENRICUS I. Arnolpho Duci Bavaro SILESIAM in FEUDUM offerre potuisset, nisi jam Romano GERMANORUM Imperio subiectam?

ANNO 941.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESII Dux SEMOMISLAUS.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio Subiecti.

V. GERMANIS, post HENRICUM I. Ancyram, filius OTTO I. Cognomento MAGNUS, ab Anno 936 ad 973, Imperator: SILESII & POLONIS, ut diximus, SEMOMISLAUS, alius SEMOMISLUS, electus Dux ab Anno 913 ad 964, praefuit.

VI. Hic OTTO, ad Patris Exemplum, Germanicam Libertatem passim à Slavis aut pressam, aut oppressam in integrum restitutus, Anno 941, SLAVIS omnibus intra GERMANIAM, in parem Injuriam Vin-

ANNO 941.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux SEMOMISLAUS.

dictam, Germanicum imponere Iugum & cogitabat, & tentabat. Hel-
moldus, Bosoviensis Presbyter, in Slavorum Chronico, Lib.I. Cap.III.
§. VIII: *Fortissimus OTTO Rex convertit Exercitum ad subjugandos SLAVO-
RUM REBELLES. Quos Pater ejus uno grandi Prælio domuerat, ipse
tanta deinceps Virtute constrinxit, ut TRIBUTUM & Christianitatem
pro Vita simul & Patria libenter offerrent Victori, baptizatusque est totus
Gentilium Populus. Paucis mutatis Adamus, Bremensis Canonicus, in
Historia Ecclesiastica, Lib.II. Cap. III. [aliis LL.] Quo etiam Tempore
fortissimus Rex OTTO universos SLAVORUM Populos suo subiecit Imperio.
Et quos Pater ejus uno grandi Bello domuerat, ipse OTTO deinceps tantâ,
Dei Adjutorio, Potentiâ constrinxit, ut TRIBUTUM & Christianitatem pro
Vita simul & Patria offerrent Victori: Sicque baptizatur Gentilium Populus
universus. Eadem tradit Albertus Stadenfis in Chronico ad Annum 948.
Chronographus Saxo in Chronico ad Annum 960, & Paulus Langius in
Chronico Citizenfi ad Annum 936.*

VII. Idem Otto Imperator, eodem Anno 941, per Geronem Lusa-
tiæ Comitem Limitaneum, id est, Marchionem, omnes SLAVOS Ori-
entales, quorum Duces, intra unam Noctem, prope XXX occiderat,
ad ODERAM usque TRIBUTARIOS Imperio Germanico reddebat. Wi-
tichindus, Corbejenfis Monachus, in Annalibus, Lib.II: *Barbari autem
Labore nostro elati, nusquam ab Incendio, Cæde ac Depopulatione vaca-
bant, Geronemque, quem sibi Rex [Imperator Otto Magnus] præfecerat,
cum Dolo perimere cogitant. Ipse Dolum Dolò præoccupans, Convivio cla-
ro delibutos ac Vino sepultos ad Triginta fere Principum Barbarorum una
Nocte exstinxit. Ibidem post quædam: Quò factò, omnes barbara Na-
tiones usque in ODERAM Fluvium simili Modo TRIBUTIS Regalibus se sub-
jugarunt.*

VIII. Inter hos SLAVORUM Populos, ab Ottone Magno suba-
ctos, vix erit, cur dubites, SILESIOS fuisse, quamvis GERMANOS,
ob admissos Slavos ea Ætate Nomen SLAVORUM consecutos: quorum
erat Dux Semomislus. Hoc enim ex Ottonis ejusdem per Geronem Actis
colligas, quæ mox recensebimus.

ANNO

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

IX. Germanis adhuc Imperante Ottone I: post SEMOMISLUM mortuum Filius MIESLAUS I. Anno 964, declarabatur SILESIIORUM Polonorumque Dux. Cujus Res notabiles, quantum ad Silesiorum Historiam eo plenius & rectius intelligendam pertinent, ideo majore Cura proferemus, quoniam inter Silesiorum Duces CHRISTIANOS fuit omnium primus.

X. Diversa Vocabuli Forma, non tantum aut MIESLAUS, aut MIECISLAUS, verum etiam MIESCO, MYESCA, MYSCA dictus reperitur. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXXI: *Nascitur Filius Zemomislao cæcus MIESKO.* Cap. LXXII: *Cum post Septennium MIESCO tonderetur.* Alexander Guagninus in Chronico Polonico, ad Annum 962: *MIESCO, qui erat cæcus natus.* Iodocus Ludovicus Decius in Polonorum Vetustatibus, ad Annum 963: *Assumptus igitur ad Regni Solium MIESKO.* Vincentius Kadlubko in Polonica Historia, Lib. II. Epist. IX: *De Zemislo autem famosus ille MYESKA cæcus gignitur.* Epistola X: *Dictus autem est MYESKA, id est, Turbatio: quia cæco nascente, Parentes turbati sunt.* Hinc facili, quæ Nominibus maxime propriis accidit, Literarum Transpositione, non MIESCO, sed MISECO appellari Germanis solet: non ideo à MIESLAO nostro diversus: ut postea demonstrabimus.

XI. Cæcus natus permanebat Septennio cæcus, dum Ritu Polonorum Ethnico Sacris initiaretur: hoc est, dum ei Coma detonderetur, Nomen imponeretur. Solebant enim Pagani Pueris ademptos Capillos, tanquam Primitias, consecrare suo Deo. Plutarchus in Theseo, Cap. III: *Ἔθες δὲ ὅντος ἐτι τῆτε μεταβαίνοντας ἐκ παιδων, ἐλθόντας εἰς Δελφὸς ἀπερχαῖσθαι τῷ θεῷ τῆς κόμης. ἦλθε μὲν εἰς Δελφὸς ὁ Θησεύς, καὶ τῶν ἀπ' αὐτῆ τὴν Θησεΐαν ἐτι νῦν ὄνομα εἶσθαι λέγουσιν. Ἐκείρατο δὲ τῆς κεφαλῆς τὰ προδεν μόνον.* Consuetudo autem tum erat, ut, qui ex Pueris excederent, Delphos profecti de Coma Primitias Deo consecrarent. Venit ergo Delphos Theseus: & Locam ab eo Theseam etiamnum dictum affirmant. Totondit autem Partem Capitis anteriorem solum. Martialis Lib. IX. Epigr. XVIII, ad Æsculapium, de Coma, quam

Eari-

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

Earinus, Domitiani Eunuchus, Æsculapio, Sanitatis Deo, ut tam formosus esset detonsus, quam intonsus erat, cum Speculo Pergamum miserat :

*Latone venerande Nepos, qui mitibus Herbis
Parcarum exoras. Pensa brevesque Colos:
Hos tibi laudatos Domino sua Vota Capillos
Ille tuus Latia misit ab Urbe Puer.
Addidit & nitidum sacratis Crinibus Orbem,
Quo felix Facies Indice tota fuit.
Tu juvenile Decus serva, ne pulchrior ille
In longa fuerit, quam brevior Coma.*

XII. Cum idem Tonsuræ Mos Slavis Polonis adhuc Paganis usitatus ademisset MIESLAO septenni Capillos, cæco mirus Casus mox aptos ad videndum efficiebat Oculos. Id antiquissimus, præter alios diffusius describit Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXXI: Omnium autem, quos unquam legi, Polonorum Historiographorum Annales & Literas, de Cæcitate hujus Mieskonis concordant, scribes, illud adhuc intra Cellam materni Uteris, Cæcitatæ contraxisse Tenebras, cæcumque effusum integro Septennio ab Ortus Cæcitatæ ærumnas tolerasse ajunt. Ibidem Cap. LXXII: Instante denique Septennio, in quò juxta Ritus Polonorum veterem & gentilem Filium Principis debebat tonsurari, & Nomen illi aptari & imponi. Zemomisl Princeps Procures & Nobiles Poloniæ Gnesnam ad Solemnitatem Tonsurationis in Filio suo, quamvis cæco, peragenda invitat, Dieque constituta advenientes, dum de Nomine Puero aptè imponendo quereretur: MIESKUM illum, & Patris, & Procerum Decreto appellari placuit, quod in vulgari Polonico sonat Turbatio vel Commotio: eò, quod Conditione Cæcitatæ & Parentibus, & Genti Polonica in suo Exortu Confusionem intulit. Tonsurato itaque Principis Zemomysl Filio, cæperunt tam ipse, quam omnes Procures epulari. Post quædam ibidem: Nuncius advenit, denunciatus, Filium Mieskonem in ipsa Hora perfectam Cla-

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESII Dux MIESLAUS I.

Claritatem & Visionem Oculorum accepisse. Sed Patre Principe & Convivis omnibus dubitantibus magis, quam credentibus, Mater Pueri Principissa de epulantium Triclinio exsilit, Experimentum denunciat & Novitatis palpatura. Quæ Cubile, quò Puer asservabatur, ingressa, videns in Orbibus Oculorum prioribus Nebulam dissolutam, & veram Claritatem illuxisse, atterrita præ Gaudio decedit in Terram, & à Ministris sublevata resumptò Spiritu, rapto in Ulnas Pueri ad Conjugis & Convivarum defert Conspectum: sciens, nisi coram cernerent Puerum, accidenti Miraculo nullatenus credituros. Repletur summo Gaudio Pater, replentur & Convivæ.

XIII. Ita Visionis, nondum Rationis, assecutus salutarem Lucem MIESLAUS, Paganis Erroribus adhuc imbutus, post Genitoris Excessum, jam Imperio præfectus, duplicem ingrediebatur Viam pervenienti ad Christianam Veritatis Notitiam. Prior erat Subjectio, quæ Cæsari Ottoni Magno per Geronem Lusatiæ Marchionem victus, Christianis obligabatur. Posterior erat Conjugium, quod cum Dambonica, Boleslai Bohemorum Ducis, Filia, Christiana Virgine, tandem inibat. Occasionem priorem hoc, posteriorem proximo Capite suis & Principiis commemorabimus.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subjecti.

XIV. Inter Orientalium SLAVORUM Duces, quos Imperator Otto I, simul ad Subjectionem Germanis debitam, simul ad Veritatem Christianis cognitam traducturus erat: unus, per Geronem Lusatiæ Comitum Limitaneum, id est, Marchionem, Armis superatus, circiter Annum 964, fiebat eidem Cæsari, non Tributarius solum, verum etiam, ad Fidelium Legem, subjectus. Quisnam ille fuerit, & plures ob Causas in Controversiam ducitur. Defensores Polonorum, quos Germanis nunquam subjectos, nunquam tributarios fuisse contendunt, negant, fuisse nostrum MIESLAUM, Silesiorum Polonorumque Ducem, quos Ætas illa sub SLAVORUM Voce comprehendit. Ut eò facilius Veritas investigata reperiatur, præcipua Ducis, de quò disputatur, Momenta singillatim exponemus: an huic Mieslao applicabilia sint, nostrum interposituri Iudicium.

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

XV. Primò, si requiras Nomen: nec MIESLAUS, nec MIESCO, sed vel MISECO, vel MISICO, vel MISICA, vel MISCA dicitur. Ea Diversitas Nominis haudquaquam obstat, quò minus ille fuerit noster MIESLAUS. Nam, ut supra indicavimus §. X. etiam MIESCO appellatur. Quis autem non videt omnino facilem unius Literæ, cum Transpositionem, per quam ex MIESCO nascatur MISECO: tum Mutationem, per quam ex MISECO prius MISICO, deinde MISICA fiat: tum etiam Omissionem, per quam MISICA denique MISCA nuncupetur.

XVI. Secundò, si species Subjectionis Occasionem: Imperatori Ottoni I. per Geronem Orientalium Slavorum Lusiciorum, id est, Lusatorum aliorumque Marchionem MISECO, citra dubium victus, in Subditorum Ordinem cum Populo suo receptus est. Ditmarus in Chronico, Lib. II: *Imperator [Otto Magnus] autem hoc ut audivit, vocatum ad se venerabilem Virum Popponem, si Pugil Christi esset, interrogat, & Sacerdotati Honore sublimat. Gero, Orientalium Marchio Lusizi & Sepuli, MISECONEM quoque cum sibi SUBIECTIS IMPERIALI subdit DITIONI.* Proinde non difficulter potuit Gero, Lusatis præfectus, SILESIIIS proximus, orto inter utrosque Dissidio, Armis Arma propulsuros SILESIIOS cum POLONIS conjunctos, eorumque Ducem MISECONEM Manu prævalida redigere sub Imperatoris Obsequium.

XVII. Tertio, si Modum Subjectionis attendas: MISECO Cæsari Ottoni Magno, tum ipse, tum etiam cum Populo, ad certum Imperii sui Terminum, id est, à Lusatiæ Finibus non tantum ad ODERAM, ut Witichindus de Slavis per Geronem subactis §. VII. citatus narrat: verum etiam ultra Oderam, ad Vartam [intra quod spatium SILESIIIS & olim amplior erat, & nunc est, quamvis angustior Sedes] fuit geminà Obligationis Conditione, tum ad TRIBUTUM solvendum, tum ad præstandam FIDEM subiectus. Ditmarus eodem Lib. II. post multa: *Interea Udo venerabilis Marchio MISECONEM Imperatori FIDELI, TRIBUTUMQUE usque VARTA [VARTA] Fluvium, solventem Exercitu pervenit collecto.* Inde colligas, SILESIIOS etiam, non tantum POLONOS, quamvis non omnes, tamen ad Vartam usque, MISECONEM Ducem

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I,
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

Ducem suum agnoscetes, Imperatori Ottoni Magno fuisse tributarios atque subjectos. Hinc Otto simul & Udoni, & Miseconi, tanquam subditis, præcipiebat, ut Pacem interea colerent, dum ex Italia redux [unde sub Initium Anni 965 in Germaniam revertebatur] commodè posset ipsorum componere Dissidium. De quo ibidem Ditmarus, cum Prælium Miseconis & Udonis cruentum descripsisset: *Hac de Fama miserrabili Imperator turbatus, de Italia Nuncios misit, præcipientes Udoni atque MISECONI, si Gratiam suimet habere voluissent, usque dum ipse veniens Causam discuteret, in Pace permanerent.*

XVIII. Quartò, si Populum consideres: ille, sicut ex antecedentibus Ditmari Verbis patet, intra Terras à LUSATIÆ Finibus ad VARTÆ Ripam extensus habitabat: ubi Germanos SILESIOs receptis Slavus POLONIS conjunctos hæsisse fixos extra Controversiam est. Subjectus ergo Cæsari Ottoni I. Dux SILESIORUM [qui mox SLAVORUM, mox POLONORUM Vocabulo denotari solet] noster MISECO, id est, MIESLAUS esse potuit. Imò fuit: ut evidenter Ditmarus indicat Lib. IV: *Unde MISECONIS POLENIORUM inclyti Ducis, & in superioribus Libris ex magna Parte signati residuum explico Factum.*

XIX. Quid multis? Eundem fuisse, non alium MISECONEM, nisi nostrum MIESLAUM, Silesiorum Polonorumque Ducem, peculiares docent duæ Notæ: quarum prior BOHEMORUM Ducis BOLESLAI Senioris GENERUM: posterior DAMBRONICÆ, quam Poloni DAMBROUCAM nominant, MARITUM: per quam Christianam Virginem, Bohemorum Ducis BOLESLAI Junioris Sororem, ad Sacra CHRISTIANA fuit conversus, declarat. Ditmarus ibidem, Miseconis residuum Factum explicaturus: *Hic à BOHEMIA Regione nobilem sibi uxorem, Senioris [legendum, aut Secundi, aut Junioris] BOLIZLAVI duxerat Sororem: quæ, sicut sonuit in Nomine, apparuit veraciter in Re. DOBRAVA enim Slavonicè dicebatur, quod Latino Sermonе BONA interpretatur. Namque hæc Christo fidelis, dum Conjugem suum, vario Gentilitatis Errorē implicitum esse perspiceret, sedula revolvit angustā Mentis Deliberatione, qualiter hunc sibi sociaret in Fide. Hæc nostro MISECO-*

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

NI, Silesiorum Polonorumque Duci, eique soli conveniunt: de quo Caput proximum commemorabit, quemadmodum per Bohemorum Ducis Boleslai I. Filiam, Boleslai II. Sororem, Dambronicam, Virginem Christianam, non alium, nisi Christianum Maritum, recepturam, in Matrimonium assumptam, Religione Paganorum abjecta, Christianum DEI Cultum Anno 965 fuerit amplexus.

XX. At occurrit hæc probantibus alius ex Slavis cum Populo suo Dux, Imperatori Ottoni I. per laudatum GERONEM, Lusatiae Comitum Limitaneum, subjectus: qui multis Characteribus nostro MISECONI respondet. De quo Witichindus in Annalibus, Lib. III: *GERO igitur Comes, non immemor Iuramenti, cum Wigmannum accusari vidisset, Reumque cognovisset, Barbaris, à quibus eum assumpsit, restituit. Ab eis libenter susceptus, longius degentes Barbaros crebris Præliis contrivit. MISCAM REGEM, cujus Potestatis erant SCLAVI, qui dicuntur LICIKAVICI, duabus Vicibus superavit, FRATREMque ipsius interfecit, Prædam magnam ab eo extorsit. Ibidem post quadam: Audiens autem Wigmannus Urbem captam, Sociosque afflictos, ad Orientem versus iterum se Paganis immerfit, egitque cum Sclavis, qui dicuntur Vuloini, quomodo MISICAM, AMICUM IMPERATORIS, Bello lacefferent: quod eum minime latuit. Qui misit ad BOLUZLAUM Regem BOHEMORUM: GERNER enim ipse erat: accepitque ab eo Equitum duas Acies.*

XXI. Hic SLAVORUM Dux nostro MIESLAO partim est, partim haberi potest consimilis: (I) ob Nomen: quò prius MISCA, dein de MISICA dicitur. MIESLAUS enim MIESCO dictus, facile, petissimum Exteris, propterea MISECO, MISICO, MISICA, MISCA dici potuit. (II) ob Titulum: quò REX, Mieslaus autem DUX appellatur. Sed ea quoque Discrepantia nullius est Ponderis: quoniam DUCES interdum etiam REGES Scriptoribus horum Temporum vocari consueverunt. Quà Licentiâ Witichindus Boleslaum I. Bohemorum Ducem nuncupat Regem. (III) ob Statum. Erat IMPERATORIS Ottonis I. AMICUS. Quò vel parum, vel nihil à Mieslao differt, qui erat Cæsari FIDELIS: quoniam recentioribus Sæculis, etiam in SUBDITIS eminentes seu Duces, seu

Comi-

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESII Dux MIESLAUS I.

Comites, cum FIDELES, tum Amici nominantur. (IV) ob Conjugium: BOHEMORUM Ducis BOLESLAI GENER: quò planè confor-
mis nostro Mieslao fuit.

XXII. Idem verò Slavorum Dux nostro MIESLAO dissimilis est: (I) ob Fratrem: quem Gero trucidavit. Nostro enim Mieslao Frater nullus invenitur assignatus. (II) ob Populum. Fuit enim seu Rex, seu Dux LICICAVICORUM: quos unquam vel in Polonia, vel in Silesia Locum habuisse, nusquam reperitur. Dubitare quidem possis, an Witichindus Nomen Slavorum, quorum Dux Cæsari Ottoni I. subjectus erat, recte protulerit: de quo nascitur Suspicio, si non Autoris, tamen Librarii culpa, corruptum esse: quoniam Licicavicorum [quibus Zuicavicorum, Slavorum Misnensium, confine Vocabulum est] Mentio in Slavorum Historiis alibi nulla superest. Sed huic tamen Conjecturæ nimum non est tribuendum.

XXIII. Nobis hoc inter Ditmarianum & Witichindæum Slavorum Ducem MISECONEM multiplex Discrimen tanti non censetur, ut Sententiam eorum, quibus propterea MIESLAUS noster à Subjectione, quâ Cæsari Ottoni I. Dux SLAVORUM quidem, non autem POLONORUM, sed LICICAVICORUM cum Populo suo fuit obligatus, absol-
vitur, satis corroborare possit. Etenim Slavorum Ducem Imperatori Ottoni Magno subjectum, aut eundem, aut non eundem intelligunt Ditmarus & Witichindus.

XXIV. Si non eundem intelligunt: is, de quo Witichindus loquitur, Slavorum, licet non intra Lusatiam, tamen circa eam, vel in Saxonia, vel in Misnia Dux esse potuit, à nostro, de quo Ditmarus agit, diversus. Nam, cum per illa Tempora plurimi Slavorum seu Reges, seu Duces fuerint: quorum XXX [ut §. VII. diximus] Gero intra Noctem unam occiderat: non videmus, cur non eorum duo, quos idem Gero Cæsari Ottoni Magno subjectos fecerit, in paucis dispares, in plerisque pares, exstare potuerint. An non Bohemorum Dux Boleslaus I. Filias duas habere potuit, quarum alteram Duci Polonorum, alteram Licicavicorum Regi Uxorem tradiderit? Hoc Pacto neque Ditmarus Witichindo, neque Witichindus Ditmaro adversa scripserit.

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

XXV. Si verò eundem Slavorum Ducem Cæsari Ottoni Magno subiectum, de quò repugnantia commemorant, intelligunt: aut DITMARUS, aut WITICHINDUS, tanquam Erroris suspectus, deferendus erit Affectis, neutrum alteri conciliare scientibus. Hinc utri Calculus meliore Iure vel subtrahendus, vel addendus sit, sub Quæstionem venit. WITICHINDUS sub Imperatore Ottone Magno superstes, Annales suos finit in Ottonis hujus Excessu, id est, Anno 973. Ditmarus autem Anno 976 natus, ad Annum 1018 vixit. Antiquior proinde Witichindus Ditmaro plus Autoritatis habere videtur in Re sui Temporis.

XXVI. Sed non residet in ea Prærogativa Momentum satis ponderosum. Nam erat WITICHINDUS quidem intra Westphaliæ Corbejenfis Monachus, a Silesiis & Polonis remotior, clausus in Cœnobio Præceptor Iuventutis: ut Ioannes Trithemius in Hirsaugiensis Monasterii Chronico refert ad Annum 954. DITMARUS autem intra Misniam fuit Martisburgensis Episcopus, Silesiis & Polonis propinquior: cujus Pater Sigefridus Comes Saxonicus sub Imperatore Ottone I. Rebus, quas MISECO Dux Silesiorum Polonorumque gessit, interfuit. Huic enim, tanquam Cæsareo Clienti, opportunus Amicus, contra Udonem Adversarium in Auxilium veniebat. Ditmarus in Chronico: Lib. I. *Udo venerabilis Marchio MISECONEM Imperatori Fidelem, Tributumque usque Vurta [Varta] Fluvium solventem, Exercitu petivit collecto. Ad cujus Auxilium PATER meus Comes Sigefridus, tunc Iuvenis, nec dumque conjugali sociatus Amori, venit solum cum suis.* Imò Ditmarus, cui Patris Acta cognoscere facillimum erat, ipse post Intervallum Temporis non adeo longum, Anno 1005, Henrici II. Cæsaris, cum Boleslaus I. Miseconis, hoc est, Mieslai nostri Filium, Polonorum Silesiorumque Ducem debellaret, Comes Sacerdos, Lusatiam, Silesiam, Poloniam [ubi nullo Negotio Scientiam Rerum, de quibus scripsit, comparare sibi certissimam potuit] perlustravit: ut in Antiquitatibus de Silesiorum Nominibus, Cap. V. §. IX. indicavimus.

XXVII. Quamobrem, cum illius SLAVORUM Ducis, quem OTTO primus Romano GERMANORUM Imperio subiectum adscripsit suis,

ANNO 964.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

suis, maxime Populus in Controversiam venit, quem Witichindus LICAVICOS, Ditmarus POLENIOS fuisse narrat: & unum ab Historico utroque Ducem respici negantes urget Necessitas, ut vel Witichindo, vel Ditmaro Assensum præbeant: omnino tutius est, ut Witichindum potius, quam Ditmarum arguant Erroris: cujus nondum videmus convictum esse Ditmarum.

XXVIII. Certe, nos rejectis Partium Studiis, non major Veritatis Probabilitas, sed, quantum perspicere possumus, ipsa Veritas jubet statuere, SILESIIOS, etsi non simul POLONOS, nisi quos SILESII an-nexos, Tellus à LUSATIÆ Finibus, ultra VIADRU, ad VARTAM extensa continuit, MIESLAO Primo Duci parentes, Romano GERMANORUM Imperio ad TRIBUTUM solvendum, præstandamque FIDEM subjectos. Quam sententiam nostram utique firmam declarabunt ea, quibus Caput proximum ostendet, nostrum MIESLAUM I, inter Romanos Germanorum Imperatores OTTONIBUS omnibus, si non ut POLONORUM, tamen ut SILESIIORUM Ducem subditum.

XXIX. Hac Occasione MIESLAUS ille Primus, Silesiorum Polonorumque Dux, jam sub Ottonis Primi Cæsaris Imperio Christianis, quam civili tantum Subjectionis Obsequio addictus, nondum è Paganis egressus, subinde quasdam Religionis utriusque Notas impressit Animo: quas, postea solertiore comparatas Cura, prorsus dispares vidit: adeoque magis magisque Sacris deterioribus abjiciendis, melioribus arripiendis evasit propensior.

CAPUT VII. SILESIORUM RES.

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

Origo SILESIORUM CHRISTIANORUM.

I.

HActenus & Slavi POLONI, & Germani SILESII Pagani Diis suis fictis adhæserant. Inter hos præcipuum POLONI colebant IOVEM. De quo Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.I. Cap.XXXIV: *Appellabant autem [Poloni] IOVEM Iessem Linguâ suâ: à quo velut Deorum summo, omnia temporalia Bona, & omnes tam adversos, quam felices Successus sibi credebant præstari. Cui etiam præ cæteris Diis amplior impendebatur Honos, frequentioribusque colebatur Sacris.* Eundem SILESII Deum, sub variis aliorum Deorum, seu potius Nominum Formis, repræsentatum IOVEM, maximè SABOTHUM, tanquam omnium Frugum Datorem, in Monte summo, qui etiamnum SABOTHI Vocabulo denotatur, venerabantur. Id jam ostendimus in Antiquitatibus de SILESIORUM Nominibus, Cap.V. Ab hoc falso ad verum Deum, quo cœlestis Providentiæ Modò cum POLONI, tum SILESII Animum converterint, breviter suis e Fontibus proferemus.

II. Quantum ex horum Temporum Monumentis colligi potest: circiter Annum 864, SUATOPLUCUS [aliis Suentopelcus] MORAVORUM prius Dux, postea Rex, Slavus, jam Christianus, ad rectius excolendos Doctrinâ Christianâ Moravos Slavos, ab Imperatore, non Romano, ARNOLPHO, quemadmodum in Ioannis Dlugossi Capite, quod mox indicabimus, Titulum sequentes, Rerum Silesiacarum Scriptores, Ioachimus Curæus, Iacobus Schickfusius, Fridericus Lucæ statuunt, sed Constantinopolitano, MICHAELE [cujus Imperium Anno 842 susceptum, Anno 867 finiebatur] duos Viros, simul & sacrarum, & Slavicarum Literarum peritos, CYRILLUM & METHODIUM Monachos

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

chos Græcos obtinuerat. Inter hos CYRILLUS, Genere Nobilis, Patria Thessalonicensis, Nomine, quod antea gesserat, CONSTANTINI, Cognomine PHILOSOPHI nonnullis denotatus, Latinum, præter Græcum & Slavicum, optime Sermonem callebat: perpetuus Methodii Comes. Christianus Scala, Monachus Benedictinus, Boleslai II. Bohemorum Ducis Frater, in Ludmillæ, quam Borivorius, Bohemorum Dux Christianus habuit Uxorem, Vita: quam ad Albertum, Archiepiscopum secundum Pragensem [Anno 980 creatum] scripsit: & Bohuslaus Balbinus primus Editor in Rerum Bohemicarum Epitomen, Lib. I. Cap. X. transtulit: *QUIRILLUS quidam Natione Græcus, tam Latinis, quam ipsis Græcorum Apicibus instructus, postquam Bulgri crediderunt, aggressus est in Nomine SS. Trinitatis ac individue Unitatis etiam supra dictæ Genti MORAVIÆ degenti Fidem D. N. Iesu Christi prædicare.* Libellus veteris Autoris de Cyrillo & Methodio, in Ioannis Bollandi, Godefridi Henschenii, Danielis Papebrochii Actis Sanctorum, Martii Tomo II, ad Diem IX, editus, §. I: *Tempore igitur, quò MICHAEL Imperator novæ Romæ regebat Imperium, fuit quidam Vir nobili Genere, Civitate Thessalonica ortus, Vocabulo CONSTANTINUS, qui ob mirabile Ingenium, quò ab ineunte Infantia mirabiliter claruit, veraci Agnomine PHILOSOPHUS est appellatus.* Ibidem §. VII: *PHILOSOPHO autem reverso Constantinopolin, audiens RASTILALLS Princeps MORAVIÆ, quod factum fuerat à PHILOSOPHO in Provincia Cazarorum: ipse quoque Genti suæ consulens, ad prædictum Imperatorem Nuncios misit, nuncians hoc, quod Populus suus ab Idolorum quidem Culturâ recesserat, & Christianam Legem observare desiderabat: verum Doctorem talem non habent, qui ad legendum eos, & ad perfectam Legem ipsum edoceat: rogare se, ut talem Hominem ad Partes illas dirigat, qui pleniter Fidem & Ordinem Divinæ Legis & Vim Veritatis Populo illi ostendere valeat. Cujus Precibus annuens Imperator, eundem super nominatum PHILOSOPHUM ad se venire rogavit: eumque illuc, id est, in Terram SCLAVORUM cum METHODIO Germano suo transmisit.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXVIII: cui Titulus: *Tres Duces Slavorum ad ARNOLPHUM Imperatorem Nuncios*

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

miserant, petentes sibi Viros doctos in sacra Scriptura transmitti: sed perperam præfixus est. ARNOLHUS enim post MICHAELEM mortuum Anno 20, Christi 887 suscepit Imperium. Ideo fallit etiam Capituli huius Initium: ARNOLPHO Imperatore, qui Anno Nativitatis Domini nostri 800 caput apud Romanos regnare: quibus hæc subjunguntur: Tres Slavorum Duces, videlicet ROTISLAUS, SUENTOPELCUS & KOCZIEL missis ad GREGORIUM [sic editus Liber indicat, sed male: nam & Codex MStus, quem inspeximus, & Res ipsa legendum esse docet, ad CONSTANTINOPOLITANUM] Imperatorem MICHAELEM Nunciis, petierunt, quatenus pro ipsis & eorum Gentibus in Fide Christiana erudiendis, doctos Viros illuc transmitteret. METHODIUM & CYRILLUM mittit, qui Duces & Gentem Slavonicam tum primum ad Fidem convertunt. Stanislaus Sarnicius in Annalibus Polonicis Lib. V. ad Annum 862: Circa hæc Tempora Slavis etiam in MORAVIA Evangelium à CYRILLO annunciatur, Autore MICHAELE Imperatore Constantino-politano.

III. Hi duo SLAVORUM, iisque conjunctorum GERMANORUM Doctores Christianam Religionem Slavica Lingua, non tantum Res Officiorum Ecclesiasticorum publicas administrando, verum etiam Iuventutem Literis erudiendo, maximè Libros utriusque sacri Fœderis, & ex iis compositos divulgando intra MORAVIAM in Annum quintum fideliter propagabant. Christianus Scala in Ludmillæ Vita, de Cyrillo: *Et cooperante Gratia Divina, postquam illos [Moravos] Christo lucratus erat, etiam Apices & Characteres comperit, & vetus novumque Testamentum, pluraque alia de Græco seu Latino Sermone Slavonicam in Linguam transtulit.* Anonymus de Cyrillo & Methodio, supra citatus: *Cæperunt itaque ad id, quod venerant, peragendum studiose insistere, & parvulos eorum Literas edocere, Officia Ecclesiastica instruere, & ad Correctionem diversorum Errorum, quos in Populo illo repererant, Falcem Eloquiorum suorum inducere: sicque abradis & exstirpatis de Agro illo pestifero multifariis Vitiis, Divini Verbi Gramina seminare. Manserunt ergo in MORAVIA per Annos quatuor & dimidium, & direxerunt Popu-*

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESII Dux MIESLAUS I.

Populum illum in Fide Catholica, & Scripta ibi reliquerunt omnia, quæ ad Ecclesiæ Ministerium videbantur esse necessaria. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXVIII: de Methodio & Cyrillo ad Moravos missis: Scripturas de Græco in Slavonicum transferunt, Sacra in vulgari Slavonica peragenda instituunt Linguâ, Sedem Pontificalem apud Wilegrod [Willegradum, aliis Velehradum in Moravia] ponunt.

IV. Tum Controversia inter Græcam & Latinam, id est, Constantinopolitanam & Romanam Ecclesiam, de Potestatis Ecclesiasticæ summâ Prærogativâ, quò Iure, num Pontifici Romano, an Constantinopolitano Patriarchæ conveniret, ab Anno 847 ad 900, agitabatur: donec Orientalis Ecclesiæ Dominium Episcoporum Romanorum Pacto nullo ferre docilis, solis Patriarchis suis contenta, se Communioni cum Occidentalis Ecclesiæ primario Episcopo Romano subtraheret: itaque soluto Pacis Vinculo, quod Græcam & Latinam Ecclesias, instar Sororum, copulaverat, Schisma separaret: quod etiamnum durat. Cuius Ortum Progressumque satis exposuimus in Libro de Byzantinarum Rerum Scriptoribus Græcis, Parte I. Cap. XVIII: quod de Photii Patriarchæ Constantinopolitani Rebus agit. Tanto magis proinde Romanis Pontificibus displicebat, intra Germaniam [cujus Provincia semper MORAVIA fuit] Constantinopolitanis Patriarchis quoddam Ius Ecclesiasticum per Monachos Græcos attrahi: de quibus erat Suspicio, ne Christianis MORAVORUM teneris Animis radicitus imprimerent Dogmata, non tantum, & Græcis, & Romanis comprobata, verum etiam Græcis approbata, reprobata Romanis.

V. Quamobrem Anno 879, Iohannes VIII, [aliis IX] Pontifex Romanus [cujus Temporibus illa de Primatu Litis fervebat] certior factus, Monachos Græcos in Occidente, ejus Ecclesias suo Imperio subjacere statuebat, Slavis in MORAVIA Religionem Christianam, nequaquam suo Iudicio in omnibus convenienter, Ore Slavico tradidisse capiendam: præterea Sacram Cœnam [quam Ætas illa quoque Missam nominabat] celebrare Slavica Linguâ: id exprobrabat Methodio in Epistola CXCIV: quam ad eum Anno 879 scripsit: [Philippus Labbeus & Gabriel Cos-

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

fartius in Conciliorum Tomo X ediderunt:] *Audivimus, quod non ea, quæ Sancta Romana Ecclesia ab ipso Apostolorum Principe didicit, & quotidie prædicat, tu docendo doceas, & ipsum Populum in ERROREM mitas.* Ibidem post quædam: *Audivimus etiam, quod MISSAS cantes in barbarâ, id est, in Slavina Lingua: unde jam Literis nostris per Paulum Episcopum Anconitanum tibi directis prohibuimus, ne in eâ Linguâ Sacra Missarum solennia celebrares, sed vel in Latinâ, vel in Gracâ Linguâ.*

VI. Non in hoc acquiescebat, sed eosdem Monachos, ut Arbitrio suo devinctos redderet, Romam vocatos Anno 880 examinabat, in primis ob Slavicum, non Latinum in Sacris apud MORAVOS adhibitum Sermonem, reprehendebat. Tum Cyrillus cum Methodio suam Græcorum Libertatem omnium efficacissimo Responso defendebant: *DEO Iudice par esse, Linguis omnibus laudari DEUM.* Eâ victus Ratione Iohannes, primum orthodoxam declarabat Doctrinam, quam professi erant: deinde Latini commendabat quidem, sed tamen Slavici concedebat etiam peragendis Sacris commodum Sermonis Usus. Narrationi huic notabili, ne quis deneget, conciliabimus per Testimonia Fidem: in quibus imbecilliora semper à fortioribus majorem capiant Vigorem. Stanislaus Sarnicius in Polonicis Annalibus Lib. V. ad Annum 862: de Cyrillo: *Quem Pontifex una cum Methodio Romam evocaverat, quò eos moneret, quò Pactò erga Gentem istam se gerere deberent.* Ac inter colloquendum cum Pontifex quodammodo exposulasset cum eis, quod absque illius Consensu Linguâ vulgari Slavonica sacra tractarent: Cyrillus respondisse fertur, adducta Sententiâ ex Psalmis Davidicis: *Omnis Spiritus laudet DOMINIUM, & omnis LINGUA confiteatur ei.* Ac cum multi multa in hanc & in illam Partem disputarent, atque eam Quæstionem sedulo versarent, tandem communi Assensu itum est in hanc Sententiam, ut Slavica Gentis Hominibus, ob Linguæ illorum latissimum per varias Nationes & Dialectos Usus, patria Lingua liceret Sacrum peragere. Ioannes Dlugossus, Canonicus Cracoviensis, in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXVIII: de Methodio & Cyrillo: *Accersiti post hæc Romam, & a summo Pontifice argu-*

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

*arguti, quod Rem Divinam Slavonicâ Linguâ agerent, respondent è Scripturâ: Omnem Spiritum laudare Dominum debere. Disceptatione tandem in sacro Senatu habitâ, licet non pauci apparuissent Contradiçtores, obtentum tamen & decretum est, ut Sacra in Lingua Slavonica juxta atque Latina, Græca & Hebraica peragantur. Aeneas Sylvius postea Pius II, Pontifex Romanus, in Historia Bohemica, Cap. XIII: de Cyrillo: Baptizato quondam Suatocopio, Moravis Christiana Sacra crediderat, multasque alias Slavorum Gentes ad Fidem Christi converterat. Referunt, Cyrillum, cum Romæ ageret, Romano Pontifici supplicasse, ut Slavorum Linguâ, ejus Gentis Hominibus, quam baptizaverat, Rem Divinam faciens, uti possit. De qua Re cum in Sacro Senatu disceptaretur, essentque non pauci contradiçtores, auditam Vocem, tanquam de Cælo, in hæc Verba missam: Omnis Spiritus laudet DOMINUM, & omnis LINGUA consteatur ei: indeque datum Cyrillo Indultum. Ipse Iohannes VIII. Pontifex Romanus, in Epistola CCXLVII: quam ad Sfentopulcrum [aliis Suentopelcum, Suatoplucum, aliterque dictum] MORAVORUM Ducem, quem vocat Comitem, Anno 880 scripsit: Cæsar Baronius in Annalibus Ecclesiasticis, Tomo X, ad Annum 880, Num. XV: Philippus Labbeus & Gabriel Cossartius in Conciliis, Tomo X, exhibent: Hunc Methodium, venerabilem Archiepiscopum Vestrum [quem Suentopelcus expe-
tenti Pontifici transmiserat] interrogavimus coram positis Fratribus nostris Episcopis, si orthodoxæ Fidei Symbolum ita crederet, & inter sacra Missarum solennia caneret, sicuti Sanctam Romanam Ecclesiam tenere, & in Sanctis sex universalibus Synodis à sanctis Patribus secundum Evangelicam Christi Dei nostri Autoritatem promulgatum atque traditum constat: ille autem professus est, se juxta Evangelicam & Apostolicam Doctrinam, sicut Sancta Romana Ecclesia docet, & à Patribus traditum est, tenere & psallere: vobis iterum ad regendam commissam Ecclesiam Dei remittimus. Ibidem post quædam: Literas denique Slavonicas à Constantino quodam Philosopho [Methodii Socio Cyrillo] repertas, quibus Deo Laudes debitas resonent, Iure laudamus, & ut in eadem Lingua Christi Dei nostri Preconia & Opera enarrentur, jubemus. Iterum post quædam: Nec sanæ Fi-*

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

dei vel Doctrina aliquid obstat, siue Missas in eadem Slavonica Lingua canere, siue sacrum Evangelium, vel Lectiones Divinas novi & veteris Testamenti bene translatas & interpretatas legere, aut alia Horarum Officia omnia psallere: quoniam, qui fecit tres Linguas principales, Hebraeam scilicet, Græcam & Latinam, ipse creavit & alias omnes ad Laudem & Gloriam suam. Iubemus tamen, ut in omnibus Ecclesiis Terra vestra, propter maiorem Honorificentiam, Evangelium Latine legatur, & postmodum Slavonicâ Lingua translatum in Auribus Populi, Latina Verba non intelligentis, annuncietur: sicut in quibusdam Ecclesiis fieri videtur. Et si tibi & Iudicibus tuis placet, Missas Latinâ Lingua magis audire precipimus, ut Latine Missarum tibi solennia celebrentur.

VII. Talem in Modum dispositis Rebus intra MORAVIAM Ecclesiasticis, præsertim Codicibus Divinis Sermonem Slavico divulgatis, per laudatos Græcos Monachos CYRILLUM & METHODIUM, Notitia Christianorum Sacrorum postea in BOHEMIAM, & utrique proximam SILESIAM procedebat: per quam denique POLONIAM intrabat. In quibus Provinciis, partim GERMANOS, partim SLAVOS tenentibus, ideo Germanis facilius ad cœlestis Veritatis Agnitionem Via per Slavos patebat, quoniam Germanorum Pars magna Sermoni Germanico Slavicum jam superaddiderat. Itaque contigit, ut SILESIIORUM & POLONORUM ipse Dux MIESLAUS Primus tandem minore Difficultate fieret CHRISTIANUS.

VIII. Ille, magnâ Vitæ post Genitoris Excessum Licentiâ Dux, Pellices Specie Conjugum assumptas, quarum septem habebat, cunctas experiebatur steriles. Tum Christiana Religio per MORAVIAM in SILESIAM, per SILESIAM in POLONIAM, crebris Populorum vicinorum Negotiis, tam bellicis, quam civilibus extensa, quosdam sibi fecerat, sed intra privatam Pietatem, publico Paganorum Metu, passim Loca deserta petentem, Assedas & SILESIIOS, & POLONOS. Ex iis nonnulli cum Indigenæ, tum Alienigenæ Consiliis valentes in Aula persuadebant MIESLAO, ut CHRISTO & seipsum, & Populos suos devoveret: rejectis Concubinis, legitimam eamque Christianam Uxorem sibi jun-

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

jungendam respiceret, Spe majoris Felicitatis, maxime virilis Pro-
lis. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. Cap. LXXIII: de Mies-
lao I: *In Venerem namque More barbarico proclivis erat. Cujus licet ca-
stissima fuerit Adolescentia, libidinosa tamen & lasciviens fuit Aetas prove-
ctior. Septem enim Pellicibus, quas Uxores nominabat, utebatur. Non
tamen ex aliqua illarum Sobolem & futurum sue Successionis Solatium su-
sceperat. Qui dum Orbitatem suam crebris accusaret Sermonibus, per
nonnullos Viros Catholicos spirituales atque seculares, qui in Curia sua
observabantur, & qui ex finitimis Regionibus Curiam suam accedebant, per
quos jam Fidei Splendor & Christi Redemptoris Adventus lucere in POLO-
NIA ceperat, sensim sibi suggestum est, ut Sacrilego Idololatriæ Culture-
licto, unum verum DEUM agnosceret, & Fidem Catholicam cum Gente
sua profanis Ritibus dedita susciperet: tunc enim & Fecunditatem sibi Pro-
lis, & cuncta alia feliciter proventura, & ipsum inter Principes Catho-
licos Slavonici Generis atque Lingua in se & Filiis suis celsiorem sortiturum
Thronum, & magnum, & celebrem futurum. Cui Suggestioni benignas
Aures accommodanti plurima per Viros Religiosos & Eremitas adjecta sunt.
Ibidem post pauca: Salutaribus Consiliis & Monitis Virorum Religiosorum
& Eremitarum persuasus, flexus est Christianum venerari Dogma, & se per
omnia eorum Doctrinis acquieturum promisit, & omnes Polonorum Regio-
nes à Diis Gentium ad veram orthodoxam Religionem Carimoniasque ejus
adducturum se spondit. Ibidem Lib. II. ad Annum 965: Monentibus au-
tem Viris Catholicis & Religiosis, septem Pellices, quarum carnali detine-
batur Amore, a se abdicare jussus, ne Mollicies muliebris eum in assues-
cita detineret Idololatria. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus. Lib.
III. in Miecislao: Uxores septem barbarico More duxit: iisque & Libidini
sua liberius indulgens, nullos suscipiebat Liberos. Erant jam tunc inter
POLONOS nonnulli, qui peregrè revertentes a BOEMIS & MORAVIS Re-
ligionem Christianam domum referebant. Erant & externi, partim in Mi-
nisterio & Comitatu Principis, partim Mercaturam in Polonia exercentes,
partim etiam in Recessibus Silvarum & Solitudinum, quo liberius Cultui Di-
vino vacarent, degentes CHRISTIANI non pauci. His monentibus atque*

Jua.

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

suadentibus & Religionis Christianæ Veritatem Castitatemque prædicantibus, Posteritatem denique & Felicitatem Principi, si eam Religionem amplecteretur, pollicentibus MIECISLALLIS priores Uxores dimittit. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus: ad Annum 895: In Provinciis etiam Polonia paulo post emanabat Notitia Evangelii, & passim instituebantur Congressus in Silvis & Locis solis, ob Metum Magistratus: tandem cum in Aula quoque Religio illucesceret, Princeps, persuasus a suis, appetit Nuptias.

IX. Ad Christianam Religionem propensus MIESLAUS in Matrimonium expetebat Bohemorum Ducis Boleslai I, propter occisum Fratrem S, Wenceslaum, Cognomento Sævi, Filiam: Boleslai II, Cognomento Pii, Sororem, CHRISTIANAM Virginem, Scriptoribus Silesiis DAMBRONICAM, Polonis DAMBROUCAM, non Maritum, nisi CHRISTIANUM, recepturam. Tum MIESLAUS intra Poloniæ majoris Urbem Gnesnam, uno Die, Martii quinto, prius per Baptismum CHRISTO, mox per Nuptias Coniugi se consecrabat, Anno 965. Quô & Annô & Die primarii Provinciarum & Urbium Proceres ad Christum accedentes susceperunt Baptismum. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. II. Epist. IX: *His [Pellicibus] tandem repudiatis, de Bohemia quandam DOBRÁWKAM Nomine, Matrimonio copulat: cujus felici Consortio Glacies Infidelitatis dissolvitur, & nostrorum Labrusca Gentilium in veræ Vitis Palmites transmigrat. Hinc etiam Catholicæ Fidei amantissimæ non prius nubere collibuit, quam universum Poloniæ Regnum cum CHRISTO Rege Christianæ Professionis suscepisset Characterem. Didicerat namque, quod dispar Cultus unum erat Impedimentum Matrimonii. Primus itaque POLONORUM Rex MTESKA Gratiâ Baptismi suscepit. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 965: Ad Principem Bohemiæ Boleslaum, Sancti Wenceslai Interfectorem & Germanum Procos mittit, Filiam suam DAMBROWKAM pro unica & legitima Uxore sibi petituros. Verum, dum Bohemiæ Princeps responderet, se magnificum & insignem Generum non abominaturum, si illum Ritum Gentiles abjicere & Fidei sanctæ Catho-*
lica

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

lice Normam suscipere contigisset. Aliter enim Filiam suam nulla Ratione Gentili & Idolorum Cultori Principi aliquatenus desponsaturum esse. Eodem etiam Responso Virgo Ducalis DABROWKA Procis & Nunciis MIECSLAI Poloniae Ducis illam de ineundo Fœdere Matrimonii interpellantibus usa respondit: non convenire Professioni suæ Christianæ Idololatricæ nubat: ubi tamen MIECSLAUS Dux Poloniae Spuriitias Idolorum abjecerit, & Baptismatis Lavacro renatus fuerit, non recusaturam se, ut in ejus transeat Amplexus. Ibidem post quædam Transactis autem Pactis Diebus, Dux MIESCLAUS de Fidei orthodoxæ articulis & Ritu sufficienter per Viros religiosos & Anachoriticam Vitam in Religionibus suis ducentes, quos eam ob Rem singulariter accersiverat, instructus, Tenebris vetusti Erroris renunciat cum principalioribus Baronibus & Nobilibus, Urbiumque Poloniae Primoribus saluberrimam orthodoxæ Religionis Catholicæ Legem amplexurus, suæ de Tenebris Idololatriæ, in Lumen Fidei, Conversionis Primitias sacro Fonte consecrat, sacrum in Gnesna suscepit Baptisma, & deposita per Regenerationis Undam Vetusate Peccati, in novam Animæ Innocentiam Vitæque Infantiam est renitus Lavacro Baptismatis Sordes abluens, tam Facinorum, quam Idololatriæ, ex cæca & vetusta Caligine Idololatriæ, in Agnitionem, Puritatem atque Religionem Fidei orthodoxæ vocatus, Lumenque ejusdem Fidei Lunine Rationis naturalis, quæ etiam illum vigere Altissimus concesserat, exedente illustratus ex Gratia Spiritus Sancti, & Aqua & Spiritu renatus est, vetustoque Nomine MIESZKO abrogato, velut barbaro, MIECSLAUS nominatur. Iterum post quædam: Eodem insuper Die, Sacramento Baptismi suscepto, Dux MIECSLAUS aliud suscepit Sacramentum & Virginem DABROWKAM Ritu Catholico sibi desponsat, & Nuptiæ felicissimæ corrogatis vicinis Principibus Gnesnæ pluribus Diebus magnifico celebrantur Apparatu. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 899: Appetit Nuptias Filie Ducis Bohemorum Boleslai [qui jugulavit postea Fratrem Venceslaum, quem Bohemi inter Sanctos numerant] PUELLÆ DAMBRONICÆ: quod Nomen fuit etiam Avia paternæ, Fæminæ sceleratæ. Cum his Nuptiis MIESLAUS simul Religionem Christianam suscepit, accepto sacro Baptismate Gnesnæ. Fuit hoc Anno 965. Eadem commemorant, Mat-

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

thias Michovius in Chronico Polonico, Lib. II. Cap. I. Martinus Cro-
merus de Polonorum Rebus, Libro III. ad Annum 965. Iohannes Mol-
lerus in Ducum Lignicensium Historia, Lib. I. Cap. V. Iacobus Schick-
fufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. Fridericus Lucæ in Silesiæ Me-
morabilibus, Parte I. Cap. III. Num. V. Diem utriusque Solennitatis in-
dicat Nicolaus Polius in Hemerologio Silesiaco, ad Diem Martii V.

X. Quin Gnesnæ, cum Solennitas & Baptismi, & Conjugii cele-
braretur, eodem Die, quo MIESLAUS, ex Primoribus inter POLONOS
quidam SILESII se CHRISTO per Baptismi Sacramentum devoverint &
obligaverint, non est dubium. Quia verò paucis ad Christianismi Pro-
fessionem Obfignationemque Locum illa Temporis exigua Mora permit-
tebat: eodem 965 Anno, DIES MARTII SEPTIMA, quæ Christianis
DOMINICA LÆTARE nominari solet, ad Mieslai Ducis & Exemplum,
& Mandatum, SILESIIIS etiam, non tantum ceteris ad Poloniam spe-
ctantibus Populis, afferebat in melius exoptabilem Mutationem, ut I-
dololatram rejicientibus, sic arripientibus Christianum DEI Cultum.
Matthias Michovius in Chronico Polonico, Lib. II. Cap. I: *Et quia mul-
ti restabant sacro Fonte baptizandi, ideo per Edictum [Mieslaus] stricte de-
mandavit, ut omnes in Civitatibus & Villagiis nobiles atque ignobiles, SE-
PTIMA DIE MARTII adveniente, Idolis confractis & in Lacubus aut A-
quis submersis, simul & Lapidibus ab utriusque Sexus Homnibus obrutis,
sub Confiscatione Bonorum & Exterminatione baptizarentur. Quò Die su-
perveniente, ut erat Statutum, cuncti Iussa exsolventes, renascebantur in
Christo & baptizabantur.* Alexander Guagninus in Chronico Polonico,
de Miescone I: *Mandavitque confestim omnibus & singulis suo Imperio
subjacentibus, DIE SEPTIMA MARTII, Idola omnium Deorum commi-
nuere, demolire, Igneque consumere.*

XI. Inde Mos geminus intra Tempus solenne, quò CHRISTI Pas-
sio in Ecclesiis consideratur, sacro Die quarto repetitus, diu servatus,
nondum abolitus SILESIIIS est. Nam illa Die sacrâ, quæ Christianis Oc-
cidentalibus DOMINICA LÆTARE, Popularibus nostris DOMINICA
MORTIS nominatur, annuo Pietatis Zelò, quidam ob devictam Idolo-
latram,

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

Iatriam, unde MORS & Idololatriis, & Simulacris ad Idololatriam conditis immineat, quicquid Idoli Formam vel habet, vel habere iudicatur, cum Dehonestamento destruxerunt: alii ob devictam MORTEM, unde Vita Christianis ad æternam Vitam creatis accedat, virescentem Arbusculam, quasi Tropheum, sub Veris Adventum, in aliquod Resurrectionis Documentum, Deo Laudes Gratiasque Pueris Adolescentibusque canentibus circumportant: qui posterior Mos etiamnum VRATISLAVIENSIBUS integer superest. Utriusque Consuetudinis Originem, quam in Operibus de Christianorum Diebus Festis, neque Matthæus Dresserus, neque Rodolphus Hospinianus ad Diem Martii XIV, satis habuerunt cognitam, Testimoniis & Polonorum, & Silesiorum confirmabimus. Ioannes Dlugossus [ad Annum 1480 superstes] in Historia Polonica, Lib. II ad Annum 965: *SEPTIMA DIES MARTII ad confringendum abolendumque ea [Idola] in universis POLONORUM Regionibus à Mieslao indicta est; quâ adveniente, qualibet Civitas, quæque Villa, Deorum suorum Simulacra confringere, & confracta in Paludes, Lacus & Stagna, prosequente utriusque Sexus Populo, demergere Saxisque obruere, Cultoribus Deorum Dearumque, & iis præsertim, quibus Sacra eorum erant Quæstui, profusus ingemiscens illachrimantibusque, non tamen quicquam, Metu Præfectorum Ducalium, mutare audientibus coacta est. Quæ quidem Deorum & Dearum Idolorumque Confractio & immersio tunc facta apud non nullas Polonorum Villas, simulacris Dzieiwanne [Dianæ] & Marzanne [Cereris] in longo Ligno extolentibus, & in Paludes in DOMINICA Quadragesimæ LÆTARE projicientibus & demergentibus representatur, renovatur in hunc Diem, nec hujus Consuetudinis vetustissimò Effectus usque Modò apud Polonos defluxit. Matthias Michovius [ad Annum 1523 superstes] in Chronico Polonico, Lib. II. Cap. I. de Idolorum Polonicorum Exstirpatione locutus: *Servaturque ille Mos usque in hodiernum Diem in majori Polonia. Nam Pueri in DOMINICA LÆTARE, factò Idolo, seu Imagine, alicubi in Ligno longo portant, alibi in Vehiculò duunt, & in Aquam projicientes demergunt.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus [quos Anno 1570 scripsit] ad*

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

Annum 965: *Editto itaque [Mieslai] Regio simulacra Idololatrica ubique in Polonia publice confracta & exusta sunt, DIE SEPTIMO MARTII. Is fuit eo Anno Dies Dominicus Quartus in Quadragesima, quem nominant LÆTARE Hierusalem. Horum Encaniorum Memoria diu conservata est in hac Gente, & eo Dominico Die gestata sunt Simulacra terribilia, simili Spectris, in Perticis, eaque tandem in Cœnum deturbata: qui Mos adhuc hodie à Pueris & Puellis in SILESIA representatur, & nominatur Dies illa DOMINICA MORTIS.* Iohannes Mollerus in Ducum Lignicensium Historia, Lib. I. Cap. V: de Mieslao I:

SLESIA tu Testis, præsertim infantiôr Etas

Symbola quæ ficta MORTE quotannis agit.

Dum Statuas Ritu deformes Ethnico adornat,

Cœnosisque fero Carmine mersat Aquis.

Quibus ibidem addit: *DOMINICA IV. Quadragesimæ [Vulgo appellatur LÆTARE] Memoria huius Emendationis Ritu publico, adornatâ deformi statuâ, quam adhibitis certis Imprecationibus & Cantibus in proximam Paludem deturbant, à Pueris & Puellis in SILESIA & vicinis Locis celebrari consuevit.* Eadem commemorant, Nicolaus Polius in Hemerologio Silesiaco ad Diem Martii VII. Iacobus Schickfusus in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. Gothofredus Ferdinandus Bucksius in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. V. Fridericus Luca in Silesiæ Memorabilibus, Parte II. Cap. I.

XII. Mireris, nusquam reperiri consignatum, quibus ante Baptismum Doctores, & Dux MIESLAUS, & POLONORUM SILESIIORUMque Populus, quamvis non universus, tamen Partem maximam, in Sacris fuerit eruditus. Hos Ecclesiæ novellæ Plantatores, seu Græcos, seu Slavos, seu Germanos, Ortu vel MORAVOS, vel BOHEMOS, imò ab iis doctos, vel POLONOS, vel SILESIIOS statueris: ad Doctrinam Polonis & Silesiis Evangelicam proponendam potissimum Sermone, tam Germanici, quam Slavici perfectior Intellectus reddiderit satis aptos

ANNO 965.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

aptos: quam à primis MORAVORUM Apostolis Græcis longè lateque divulgatam hauserint: de quibus §. II. & III. diximus.

ANNO 966.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

SILESIORUM Episcopus Primus SMOGRENSIS,

GOTHOFREDUS Romanus.

XIII. Christianam propagaturus in Terris suis Religionem MIESLAUS Primus, Silesiorum Polonorumque Dux, Animò destinabat constituere novem Episcopos: in POLONIA Gnesnensem, Cracoviensem, Poseniensem, Crusciensem [hodie Vladislaviensem,] in MAZOVIA Plocensem: in RUSSIA Camenecensem: in PRUSSIA Culmensensem: in MARCHIA Lubussensem: in SILESIA verò SMOGRENSEM [postea Bicinensem, hodie Vratislaviensem]: quibus totidem Cathedralia Tempia exstruenda iudicabat. De his plenior in Modum agunt Rerum Polonicarum Scriptores, Ioannes Dlugossus Lib. II. ad Annum 966. Matthias Michovius Lib. II. Cap. I. Martinus Cromerus Lib. III. ad Annum 966.

IXV. Horum MIESLAI Ecclesiasticorum Actorum ignoraverat Principia Iohannes XIII [aliis XIV] Pontifex Romanus. Notitiam, seu Famà publicà, seu privatò Indiciò adeptus, ne Limitibus Regiminis sui provehendis deesset, Sponte suà Terris ad Poloniam spectantibus, universalem Ecclesiarum Curam sibi commissam ostensurus, ad omnia commodam in Formam disponenda mittebat Ægidium Cardinalem, Episcopum Tusculanum. Per eum MIESLAO persuadebat, ut posthabiti omnibus & SLAVIS, & GERMANIS, tum MORAVIS, & BOHEMIS, tum POLONIS, & SILESIIS, & inter hos illis etiam, qui nuper in Polonia Provinciis magnam Hominum Copiam Christianis Sacris præparaverant, imo baptizaverant: quoniam eos, aut dirigendis excolendisque novis Ecclesiis putabat inidoneos: aut, quod verisimilius est, Græcorum ad-

dictos

ANNO 966.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

dictos Sententiis Romano Gubernaculo parum faciles credebatur: alios, in quibus Fiducia firmiter residebat, GERMANOS & GALLOS paucissimos, ITALOS plurimos Episcopatibus præficeret. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 966: *Egidius Episcopus Tusculanus Cardinalis Poloniam à summo Pontifice Iohanne XIII. missus, singulos Episcopatus Poloniae, videlicet duas Metropoles, Gnesnensem & Cracoviensem, item Posnaniensem, WRATISLAVIENSEM [tum SMOGRENSEM,] Wladislaviensem [tum Crusviciensem,] Plocensem, Chelmemensem, [Culmemensem] Lubecensem, [Lubussensem,] & Kamionecensem, Cathedralis Ecclesias confirmavit, & singulis Diocesis Terminos posuit & distinxit.* Idem Dlugoffus in Episcoporum Posnaniensium Vitis, quas Thomas Treterus, Canonicus Varmiensis, edidit, Cap. I: quod de Iordano Italo, Episcopo Posnaniensium primo agit: ubi Rationem, cur Polonis ad Christum conversis Episcopi à solis Exteris contigerint, his Verbis affert: *Nemo ex POLONIS eam Tempestate Neophytis idoneus Sacerdotio reperiebatur.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. III. ad Annum 966: *His autem Rebus persiciendis Egidius Cardinalis, Episcopus Tusculanus, Iohannis XIII. Pontificis Maximi, qui per illud ipsum Tempus Leoni VIII successerat, Legatus præfuit: qui primos Archiepiscopos & Episcopos ITALICI, non nullos etiam GALLICI & GERMANICI Generis fecit. Quod deinceps quoque aliquandiu factitatum est: cum nostri rudes adhuc essent & novitii.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 965: de Mieslai ad Christianismum Conversione locutus: *Statim, posteaquam hoc Romanam delatum est, Pontifex Iohannes XIII. misit in Poloniam Egidium Cardinalem Tusculanum: qui hinc inde in Regno constituit Episcopatus, ut nominant, & Ecclesiis præfecit Homines ITALOS & GERMANOS, qui facerent Initium Religionis & Populum erudirent.* Cæsar Baronius in Ecclesiasticis Annalibus, Tomo X, ad Annum 965, Num. VII: de Polonorum Statu locutus: *Ubi ista tam lata accepit Ioannes Pontifex, Stupore simul & Gaudio affectus, continuo ad ipsos decernens Legationem, a Latere misit Egidium Tusculanum Episcopum, qui credentem Regem cum Populo*

ANNO 966.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.*Populo stabiliret in Fide, & Episcopatus erigeret, Sacerdotesque & Ministros reliquos in iisdem ad omnes erudiendos constitueret.*

XV. SILESIIS EPISCOPUS primus dabatur GOTHOFREDUS: quemadmodum Scriptores, quos consulimus, omnes tradunt, Natione Italus, Patria Romanus, quamvis Germanicum Nomen indeptus: fortassis Ortu Germanus, Sermonisque tam Germanici, quam Slavici peritus, ad docendos in Silesia tum viventes & Germanos & Slavos. Sedem accipiebat in VRATISLAVIENSIIUM Ducatu, NAMSLAVIENSIIUM Diocesi, ad Fluvium Weidam, intra Vicum SMOGRAM: cui, More suo, Polonicus Sermo alias Nominis Formas imponit. Ea Sedes postea BICINAM in BREGENSEM Ducatum, denique VRATISLAVIAM transferbatur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 966: de Gnesnensi Episcopatu primario locutus: *Due autem [Ecclesiæ] Suffraganeæ, quas nominavimus, SMOGORZOVIIENSIS & Crusciensis propter Locorum Transmutationem etiam Titulos suos variare coactæ sunt. SMOGORZOVIIENSIS enim primum in BYCZINUM, Oppidum Districtus BRZEGIENSIS, sed propter uberiores situm tandem in VRATISLAVIAM translata est, & ultimi Loci sortita est Appellationem.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 965: de conditis à Mieslao Episcopatibus: *Inter cætera Collegia fuit etiam SMOGRENSE, quod deinde Successu Temporis BICINAM, tandem VRATISLAVIAM translatum est. Est autem SMOGRA ignobilis Pagus in Parte Aquilonari VIADRI, Milliaribus ferme decem à VRATISLAVIA.*

XVI. Huic SILESIORUM, quemadmodum reliquis POLONORUM Episcopatibus, in Dotem annuam MIESLAUS destinabat omnium ex Terra nascentium Frugum Decimas, olim Duci traditas. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 967: *Novem Ecclesiis à se fundatis MIECSLAUS Polonorum Dux Dotes sufficientes assignat, & tam Pontificibus earum, quam personalibus Dignitatibus & Canonicalibus, & Cathedralibus, & in aliis institutis Monasteriis & Ecclesiis Parochialibus omnem universæ Polonorum Regionis omnium Frugum nascentium deputavit Decimationem: sed & omnes Barones, Proceres, Cives, & Rusticos*
non

ANNO 966.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

non solum ad Redditionem, sed etiam ad Ducturam campestralis Decimæ subjiciens, largitus est. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. III. ad Annum 965: de Episcopis à Mieslao creatis: Iisque Decimas omnis Generis Frugum de suis juxta ac Nobilitatis Plebisque Agris Edictò perpetuò adscribit, ita quidem, ut ea Decimæ post Messem ab ipsis Aratoribus ad constitutum Locum convehantur. Clemens Ianitius de Polonorum Ducibus, in Mieslao, ad Christum:

*Plurima tunc data sunt Tibi Tempia, novemque Cathedra,
Et quas Sacrifici dilapidamus, Opes.*

Stanislaus Lubienskius in Episcoporum Ploensium Primo, Angeloto, de Mieslao I: *Decimas, tam ex Nobilium, quam Agrestium Bonis, omnium Frugum, quæ ex Cultura Agrorum totius Polonia colliguntur, [Census is fuit, qui olim Principi, dum adhuc hic nondum Christiana Religio illuxisset, debebatur, & quotannis in Fiscum Decimatione, ut ajunt, populari assignatis, ad id Regiis Horreis inferebatur] unicuique in suo Episcopatu concessit. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 965: de iisdem Episcopis: Beneficentia tamen Principis etiam istis Doctoribus locuples constitutus est Victus. Nam attributa sunt Episcopis in omnibus Provinciis Decimæ ex omnibus Frugibus Agrorum.*

XVII. Ea Redituum Episcopatum Cópia, quos Dux beneficus, quoniam Natura, quò pauciores, eò pretiosiores Fruges dat Fundorum Possessoribus, satis & amplos, & certos futuros præviderat, intra SILESIAM denique multiplex inter Episcopum & Incolas Dissidium excitavit. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 965: de Redituum Episcopatum Abundantia: *Sequenti Etate multas peperit Offensiones in SILESIA, Episcopo Ius suum defendente, Principibus vero & Ordinibus volentibus excutere illud Onus nimis, ut visum est, grave. Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. eadem narrat: plura eò pertinentia commemorat Fridericus Lucæ in Silesiæ Memorabilibus, Parte II. Cap. I.*

XVIII. Cæteras, omnium primas, de nostro Episcopatu Smogren-

ANNO 966.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

grensi Antiquitates invidit Posteris illa Temporum Infelicitas, quæ Monumentis eas continentibus Interitum attulit. De quo Ioachimus Curæus in Silesiorum Episcopo I. Gothofredo: *Literæ Foundationis* [Episcopalis Ecclesiæ Smogrensis] *ut quidem in quodam Scripto Canonicorum Vratislaviensium refertur, non exstant.* Eadem repetit Iacobus Schlickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. III. Cap. II. & Gotfridus Ferdinandus Buckifius in Ecclesiastica Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. V. Imo jam dudum omnes omnium per Mieslaum Ducem conditorum, & per Iohannem XIII. Pontificem Romanum confirmatorum Episcopatumum Literas periisse, Scriptor Anno 1480 mortuus, Ioannes Dlugoffius in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 966, testatur his Verbis, de iisdem Episcopatibus: *Et si singule [Episcopales] Ecclesiæ eisdem Egidii Cardinalis & Legati Privilegia & Literas habuissent, singularum tamen Ecclesiarum Literæ singule, aut parum solerti Cura custodite, amisse sunt: aut frequentibus, cum tunc in Polonia non frequentes forent Muri, periere Incendiis.*

XIX. Quæ cum ita successerint: non immerito mireris, nusquam in Polonicarum Rerum Monumentis annotatum inveniri, quemadmodum [ut demonstravimus Cap. VI. §. XIV & sequentibus] Imperatori OTTONI I. subiectus MIESLAUS I. quasi Potestatis absolutæ, non Superiorem agnoscentis Dux, ad Arbitrium suum, licet ad Romani Pontificis Consilium, per omnes POLONIS addictas Provincias, constituerit EPISCOPOS: circa quos, tanquam potiore Sacrorum Partem, Ius per ea Tempora penes Imperatores GERMANICOS in omnibus ipsorum Ditioni subiacentibus Terris erat summum. Certè, non est, ut ex eo Silentio quisquam colligat, OTTONI I. Cæsari Ducem MIESLAUM I. haudquaquam subditum fuisse. Nam, quod fecit, facere potuit MIESLAUS inter Initia per OTTONIS, pro illius Ævi Statu, ne MIESLAUM, Christianum recentem, importunior Turbator offenderet, tacitam quidem, sed æquam Conniventiam. De quâ Polonicorum Annalium Conditores nihil, seu ob Ignorantiam, seu ob Arrogantiam scriperunt.

K

ANNO

ANNO 970.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

XX. Nobis apud Polonicos Historicos non obvia Scriptores Germanici luculenter ostendunt. His Testibus, tantum abest, ut OTTO Acta MIESLAI Ecclesiastica nesciverit, ut iis utique cognitis, postea Consensu aperto Valorem, Decretoque publico Dispositionem addiderit. Nam post Episcopos in Polonia creatos, antea Moguntino Archiepiscopo subditos, elapsò Triennio, id est, Anno 970, ARCHIEPISCOPO Magdeburgico ADALBERTO, Germano, plurium Slavicarum Gentium Paganarum Apostolo, subiciebat EPISCOPOS, tam GERMANICOS, quam POLONICOS: id est, ut interpretamur, in Terris POLONIÆ quidem annexis, at olim GERMANIÆ coherentibus: à Lusatiæ Finibus, ultra Viadrum, ad Vartæ Ripam extensis: tum Romano GERMANORUM Imperio subiectis: ut monuimus Cap. VI. §. XVII. Ad Vartam verò jam tum exstabat Posnaniensis, ut Civitas, sic Episcopatus: cujus Episcopus primus IORDANUS, in posterum Archiepiscopo Magdeburgico subjiendus, Magdeburgum, ad indictam ab OTTONE I. Cæsare Solennitatem, quâ ibi ADALBERTUS Archiepiscopus declarandus erat, invitatus perveniebat. Ditmarus, Martisburgensis Episcopus, in Chronico, Lib. II: de Ottone I: *ADELBERTUMque Treverensem, Professione Monachum, sed Russiæ [ubi legendum, Rugiæ] prius ordinatum Prasulem, & hinc à Gentilibus expulsam, ad Archiepiscopatus Apicem, inclitum Patrem & per omnia probatum, Anno Dominicæ Incarnationis DCCC. LXX. XV. Kalendas Novembris, Apostolica Autoritate promovit. Tum misit eum ad Sedem suam cum magno Honore, precipiens universis Saxonia Principibus, ut proximum Natale Domini cum eo essent. ARCHIEPISCOPUS autem à Clero & omni Populo magnificè susceptus, in his festivis Diebus consecravit Bosonem Merseburgensis Ecclesiæ Pastorem, Burckardum Misnensis Ecclesiæ Provisorum, Hugonem Episcopum Cizensem, Havelburgensis Ecclesiæ Custodem his Tudonem cooptavit, prius consecratum. Omnes hos, inquam, consecravit, subiectionemque sibi suisque promittentes Successoribus, disposita singulis quibusque Parochia speciali. Additus est his Confratribus Brandenburgensis Ecclesiæ Pastor Ditmarus, ante hos unctus, & IORDANUS Episcopus POSNANIENSIS.*

Go.

ANNO 970.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

Gobelinus Persona in Cosmodromio, Etate VI. Cap. XLVIII: Anno Domini DCCCC. LXX. OTTO Imperator Confirmatione Sedis Archiepiscopalis in MAGDEBURG, cum Consensu Hildewardi Episcopi Halberstadenfis, & Sede Apostolica obtenta, XV. Kalendas Novembris, ATHELBERTUM quendam Treverensem, Professione Monachum, ad Archiepiscopatus Apicem, ejusdem Apostolicæ Sedis Autoritate, in ipsi MAGDEBURGENSI Ecclesia primum promovit: sex Suffraganeos ei subijciendo, qui fuerunt Merseburgensis, Misnensis, Cizensis, qui alias dicitur Nuwenburgensis & Havelburgensis. Prædictos quatuor Episcopos supra dictus ARCHIEPISCOPUS eodem Die in MAGDEBURG consecravit, Anno Regni OTTONIS XXIV, Imperii ejus IX. Et deinde iidem Episcopi per Archiepiscopum prædictum per Parochias destinati sunt. Ceteri duo, qui his additi sunt, fuerunt Brandenburgensis & POSNANIENSIS, qui prius consecrati fuerant. Autor Chronici, quod Henricus Meibomius in Rerum Germanicarum Scriptoriis, Tomo II, primus edidit, de Magdeburgensibus Archiepiscopis: cum in antecedentibus narravisset, quemadmodum Cæsar Otto I. Archiepiscopatum Magdeburgicum constituturus, cum Archiepiscopo Moguntino Hattone, cui hæcenus Episcopi plures paruerant, ob aliquos eidem subtrahendos, iniisset Concordiam: in Giselhario, de Pōnanienſium intra Poloniam Terrâ locutus: Tota hæc Provincia unius POZNANIENSIS Episcopi erat Parochia, & ipsa cum omnibus futuro Tempore illic [intra Poloniam] fundatis Episcopatibus, Autoritate Primi Ottonis Imperatoris & Pontificum Apostolicæ Sedis Metropolitanò MAGDEBURGENSI ARCHIEPISCOPATUI fuerat subiecta. Chronographus Saxo, quem in Accessionibus Historicis Godefridus Guilielmus Leibnitiſ primus edidit, ad Annum 970: de Ottone I: Præterea statuit eum [Adalbertum] esse Metropolitanum totius ultra Salam & Albiæ SLAVORUM Gentis tunc ad Deum conversæ vel convertendæ, & ut secundum Desiderium Imperatoris in his Civitatibus, in quibus olim barbari Ritus maxima viguit Superstitio, id est, Cizi, Misni, Merseburgh, Brandeburch, Havelberga, POZNANI, in Honore Domini Episcopia fundarentur: quorum Pastores secundum Canonicam Autoritatem MAGDEBUR-

ANNO 970.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

BURGENSE ARCHIEPISCOPO Fidem & Subjectionem debendo sociarentur. His & aliis, quæ Privilegia adhuc inibi conservanda testantur, Synodali Decreto ordinatis, & sub Interminatione Dei & Apostolici Nominis confirmatis, prefatus Archiepiscopus cum Legatis Romanæ Ecclesiæ, Wido-
ne scilicet Episcopo Bibliothecario & Benedicto Cardinali, qui illum cum
Hildewardo Halverstadensi Episcopo, Sedi suæ inthronizarent, dimissus.
Georgius Fabricius in Originibus Saxonis, Lib. II. ad Annum 973: Sub-
jecit [Otto I. Cæsar] eidem [Archiepiscopo Magdeburgico] Hillivardo
[legendum, Adalberto] Dudonem Havelburgium, Ditrmarum Brandebur-
gicum, IORDANEM POSNANIENSEM, qui antea Moguntino paruerant
Antistiti, & illi ipsi Conventui intererant. Ibidem ad Annum 998: de
Ottone III. Cæsare: Nec Antistitem MAGDEBURGICUM audierat, cui ab
OTTONE I. omnes ECCLESIAE POLONICÆ subiectæ erant. Videlicet,
tum erat Imperatoribus Germanicis summum, tam civile, quam Eccle-
siasticum, maxime circa Episcopos Ius: quod Imperator Otto Primus
etiam in POLONIAE Provincias, non, ut arbitramur, omnes, sed, quan-
tum investigare potuimus, tantum vetustis GERMANIAE Limitibus
comprehensas, à Lusatiæ Finibus, ultra VIADNUM, ad VARTAM,
imo VISTULAM extensas, obtinuerat. Quibus Terrarum Spatiis, cum
POLONORUM Gnesnensis, Cracoviensis, Posnaniensis, Crusciensis,
tum etiam SILESIIORUM Smogrensis continebatur.

XXI. Citra Dubium igitur GOTHOFREDUS noster, SILESIO-
RUM Episcopus SMOGRENSIS, ad Annum 983 superstes, Exemplò cæ-
terorum Episcoporum, ad POLONORUM Provincias, Romano GER-
MANORUM Imperio addictas, spectantium, mox inter Initia, non,
ut Vulgo creditur, POLONORUM Gnesnensi, sed GERMANORUM
prius Moguntino, deinde Magdeburgico Archiepiscopo fuit ab Impe-
ratore OTTONE I. subditus: quoniam MIESLAUS Primus SILESIO-
RUM Polonorumque Dux, ob Terras intra GERMANIAM veterem,
quamvis POLONIAE Nomen indeptas, eidem Cæsari, ad Fidelium Mo-
rem, subiectus erat. Videantur, quæ diximus Cap. VI. §. XIV. &, quæ
dicemus hujus Capituli §. XXV.

ANNO 970.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

XXII. Cæterum GOTHOFREDUS EPISCOPUS erat Vir eruditus, pius, modestus, assiduus in Ecclesiasticis Scholasticisque Laboribus, quibus SILESIO, non SMOGRÆ tantum, verum aliis etiam in Locis ad Christianas Virtutes humanioresque Literas præparabat: licet obnoxius Ærumnis variis, maxime cum in Auditoribus seu Prosapia, seu Opulentia eminentiores deprehenderet obstinatores. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 966: *Fuit autem primus EPISCOPUS SMOGRENSIS GODEFRIDUS Romanus Vir doctus & pius, qui rexit Ecclesiam Annos septendecim inter magnas Ærumnas & Labores, cum Populus adhuc mordicus quasdam Opiniones & Ritus Idololatrias retineret, & Nobilitas, sicut narrat Historia, barbaricam exerceret Crudelitatem. Ibi dem in Silesiorum Episcopis, de Gothofredo: Verâ Morum Pietate ornatus, & infirmæ atque imperitæ Plebeculæ Verba Symboli, Decalogi & Dominicæ Precationis est præfatus. Abducebat paulatim Animos ab Opinionibus & Cultibus Ethnicis, & monstrabat Elementa Doctrinæ de Essentia & Voluntate veri DEI. Sæpe etiam iter faciebat per Provinciam in Loca, ubi aliqua erat Frequentia Hominum, & Cives suos erudiebat, & impios Ritus Sacrificiorum & Rituum abolebat. In hoc laudabili Vitæ Cursu & digno vero Episcopo consumpsit Annos septendecim inter Ærumnas gravissimas. Nam multi ex Populo Idolomaniam ethnicam pertinaciter defendebant: Nobilitas etiam Vocem pii Pastoris aspernabatur, & ipsi adversabatur, atque omnia plena erant, ut Initia Mutationum solent esse turbulenta, Confusionum. Ipse tamen in Statione sua fideliter mansit. Par ei Testimonium perhibet Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. & Lib. III. Cap. II. Num. I. Plura de Gothofredo memorabimus §. XXVII.*

SILESIORUM Templum Christianum SMOGRÆ
Primum.

XXIII. Docebat GOTHOFREDUS Episcopus sub Initium intra privatas Ædes, tandem in publico Templo: quod Anno 970, in SILESIA primum SMOGRÆ ligneum exstruebatur, Sancto IOANNI BAPTISTÆ

ANNO 970.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

consecratum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 966; de Mieslao I: *SMOGORZOWIENSEM seu WRATISLAVIENSEM* [Ecclesiam fundavit] *Sancto IOANNI BAPTISTÆ, Principatum, post intemeratam Virginem, inter omnes Sanctos retinenti.* Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. II. Cap. I. de Mieslao I: *SMOGORZOWIENSEM* [Ecclesiam Episcopalem consecrari disposuit] *que translata primum fuit RYCIZNAM* [Bicinam] *Oppidum Districtus BREGENSIS, ex post, propter uberiores Situm, in VRATISLAVIAM: in Honorem Sancti IOANNIS BAPTISTÆ, post intemeratam DEI Genitricem, inter Sanctos maiorem.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Episcopis: *Unicum longo Tempore, ut scriptum illud Canonice recitat, in tota hac Provincia fuit Templum, dicatum Memoria Divi BAPTISTÆ.* Ibidem paulo post: *Ad illud ligneum & vile Templum nostra Gens ad certas Festivitates convenit: in illo sedit Episcopus humilis.* Templi huius conditi Annum indicat Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. II. Cap. XL.

ANNO 973.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

XXIV. GERMANIS post Ottonem I. Magnum, Filius OTTO II. RUFUS, ab Anno 973 ad 984, Imperator: SILESIIS Polonisque MIESLAUS I. iam Christianus Dux, ultra 984 Annum, præfuit.

XXV. Per hoc Temporis Spatium, ab Anno 973 ad 984, quò Cæsar Otto II. è vivis abibat, SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti permanserunt: quorum Dux MIESLAUS, quamdiu vixit, a Romanis Germanorum Imperatoribus adeo nunquam defecit, ut eis potius Reverentiam Subjectionemque singularem nunquam non probaverit. Quam humili Cultu MIESLAUS Udonem, Imperatoris Ottonis I. Comitem in Germania Limitaneum, id est, Marchionem, persecutus fuerit, Dittmarus in Chronico, Lib. V. indicat his Verbis: *Quam iniquè comparandi sunt Antecessores nostri & contemporales? Vivente egregio Udone, Pater istius*

ANNO 973.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO I.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS. I.

istius [Boleslai I. Silesiorum & Polonorum Ducis] MISECO [Mieslaus] Domum, in qua eum esse sciebat, intrare, vel eo assurgente, nunquam presumpsit sedere. Quibus ibidem Ditmarus addit, quemadmodum à MIESLAI, quem vocat MISECONEM, Genitoris sui Exemplo, qui nec Honorem, nec Obsequium Romano Germanorum Casari debitum imminuerit, Filius Boleslaus I, Imperatoris Ottonis III. Adversarius recesserit. De quo videantur, quæ proferemus Cap. VIII. §.XXIII.

ANNO 979.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

XXVI. Ecclesiasticus Anno 979 Mos oriebatur, quem Dux MIESLAUS etiam SILESII, non tantum POLONIS præscripserat, ut, Diebus Deo sacris, potiores in Templis armati Gladios, ad Evangelii Recitationem, tanquam Christianorum Religionem Armis etiam defensuri, mediòtenus stringerent, mox reconderent. Ioannes Dlugossius in Polonica Historia, Lib. II. ad Annum 979 de Mieslao I: *Ipsius siquidem Operâ & Instinctu sacrosanctus Mos in Proceres, Militares & quoslibet Nobiles eo Anno introductus est, prope ad nostra usque Tempora servatus, ut præfati Proceres Polonorum & Milites Diebus Dominicis audituri Divina, Ecclesias sacras militari Gladio ingrederentur accincti, & ad Divina, Sacerdote canente: Sequentia S. Evangelii secundum Matthæum vel alios Evangelistas: è Vestigio omnes, velut Certamen inituri, extendebant pro Dimidietate è Vagina Gladios, quo usque à Scholaribus responderetur: Gloria Tibi Domine: Vice versâ in Vaginas recondebant. Demonstrantes eò, tam frequenti & quolibet Die Dominico, repetitò Actu, pro Defensione Veritatis Evangelicæ ab eis cognita & professæ, intrepide & alacriter pugnatueros, & si oporteret, Mortem etiam appetitueros. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. III. de Mieslao I: Non videtur Silentio prætereundum esse, quod sub hoc Principe Mos inolevit apud POLONOS, ut Homines Equestris Ordinis in Templis, dum Sacerdos apud Altare pronunciat*

at.

ANNO 979.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

at, unde recitaturus sit Evangelium, Gladios mediotenus stringerent, quasi profitentes Evangelii & Religionis Defensionem. Choro autem respondente; Gloria Tibi Domine: rursus reconderent. Diuque hic Mos mansit in Polonia. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 979: *Inter alia scribitur in Historia, Nobilitatem, ut testaretur Studium suum in defendenda & propugnanda Religione recens accepta, Anno Christi 979 fecisse publicum Decretum, ut Sacerdote inchoante Recitationem Evangelii ad Aram, omnes Nobiles Gladios aliqua ex Parte nudarent, eosque Choro respondente usitato Cantu, tandem reconderent. Moris hujus præterea meminerunt, Nicolaus Polius in Hemerologio Silesiaco, ad Diem Martii VII, Annum 965. Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. Gotfridus Ferdinandus Buckisius in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. IV.*

ANNO 983.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

SILESIIORUM Episcopus II. SMOGRENIS,
URBANUS Romanus,

XXVII. GOTHOFREDUS primus SILESIIORUM Episcopus Smogrensis per Annos XVII Officio defunctus, ex humanis abibat Anno 983, Smograë nactus Sepulcrum. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. II ad Annum 983: *Primus WRATISLAVIENSIS Episcopus, qui SMOGORZOVIENSIS tunc intitulabatur, GOTFRIDUS Genere Romanus, Pontificatu suo per Annos XVII continuato moritur, & ibidem sepelitur.*

XXVIII. Succedebat Gothofredo URBANUS, Patria Romanus, Stirpe nobilis, S. Mariæ Majoris Canonicus Romanus: quem Boleslaus I. quidem, non autem, ut quidam referunt, jam Polonorum Rex, sed Mieslai I. Polonorum Silesiorumque Ducis, ad Annum usque 999, & viventis, & regnantis Filius, à Romano Pontifice, non, ut quidam commemorant, Iohanne XII, quem Annus 964 exstinxit, sed Benedicto VII, qui de-

mum

ANNO 983.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO II.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

mum 984 decessit, expetitum obtinuerat. Laudatus Dlugossus ibidem: *Cui [Gothofredo] URBANUS Primus ad Petitionem Boleslai Cbrabri Ducis Poloniae & Monarchæ, nobilis Genere, Natione Romanus, ad Provisi- nem Papæ [Iohannis] XII, fuit substitutus. Idem Dlugossus in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. II: URBANUS Primus, secundus SMO- GROVIENSIS Episcopus, ob Petitionem Boleslai ante dicti Polonia Regis, per Iohannem Papam XII, Anno Domini 983, fuit provusus & datus.*

SILESIIORUM prima SCHOLA SMOGRENSIS.

XXIX. Eruditionis propagandæ studiosissimus necessarios ex Italia secum afferebat & Libros, & Viros, per quos Iuventuti consulebat intra Scholam SMOGRÆ publicam, in SILESIA primam. Literas humaniores, cum alias, tum Latinas Discantibus etiam, non solum Do- centibus Manu beneficâ simul Vitæ Subsîdia, simul Præmia Diligentiae porrigebat: egregiô Urbanitatis, quod Successoribus in Exemplum reliquit, Documentô verè Urbanus. Idem Dlugossus in Vratislaviensibus Episcopis MStis, Num. II: *Non multos Viros Spirituales & Sacerdotes, Libros quoque Ecclesiasticis Officiis deservientes secum ex Italia detulit. Hic primo Curam adhibuit, ut Pueri & Adolescentes in Latinis erudirentur Literis, SCHOLAMque ob id in SMOGRA constituit, & tam Doctores Scholarium, quam Scholares ipsos de Mensa sua liberaliter resciebat & providebat. Ioachimus Curæus de Silesiorum Episcopis, Urbano: Vidit, nec propagari, nec conservari Religionem posse sine Eruditione: ideo, sicut ab Initio Ecclesiæ semper fuerunt conjuncta Scholæ: ita ipse ex Italia adduxit Cæterum piorum & doctorum Hominum, & Supellectilem utilium Librorum. Instituit igitur SCHOLAM ad Templum SMOGRENSE, in quâ Viri docti Adolescentiæ instillarunt Semina Pietatis, Linguam Latinam, & Initia Artium, eamque ad Exercitia Pietatis & utiles Cereemonias assuefecerunt. Hoc igitur tunc fuit COLLEGIUM SMOGRENSE, in quo EPI- SCOPUS, tanquam supremus Inspector, & totius Ministerii Gubernator, Doctoribus & Auditoribus Victum ex sua Mensa dedit. Ibidem post quædam: Ab hoc igitur URBANO SILESIA verè urbana & civilia Ornamen-*

ANNO 983.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

ta Studiorum accepit: in quibus etsi tunc multum fuit Caliginis & Barbariei, ex Vitio barbari Seculi: tamen recta Voluntas meretur Approbationem: neque illa Initia fuerunt sine Fructu. Nam & Religio feliciter fuit propagata, & Mores Gentis sunt facti molliores & humaniores.

XXX. Ita sui Nominis Homo, partim Ore, partim Opere præsentibus ad Commoditatem, Posteris ad Imitationem vivebat URBANUS: quem eadem Laude condecorant, Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. III. Cap. II. Num. II. Gotfridus Ferdinandus Buckius in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. VIII. Fredericus Lucæ in Silesiæ Memorabilibus Parte II. Cap. I. Num. II. Plura de Urbano dicemus Cap. VIII. §.

ANNO 984.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

XXXI. Post Imperatorem Ottonem II. Anno 983 extremo vivis exemptum, Successor Filius OTTO III. ad Patris Exemplum SILESIIOS suo, id est, Romano GERMANORUM Imperio subiectos tenebat.

XXXII. Nam Cæsaris OTTONIS III. & Patruus magnus, & Tutor, Henricus Bavarorum Dux Imperium affectare nihil veritus, à quibusdam Principibus, Magdeburgum convocatis, mox Quedlinburgum ductis, renunciabatur Imperator Anno 984. Inter hos autem, qui malebant Henrico Viro, quam Ottoni Puero subesse, quanquam invitis repugnantibusque multis, Henricum pro Imperatore colentes, cui Subjectionem jurabant, præter Mistuim Obotritorum, & Boleslaum Bohemorum Ducem, erat MIESLAUS, quem MISECONEM dici jam sæpius indicavimus, SILESIIORUM Polonorumque Dux. Ditmarus in Chronico, Lib. IV. ad Annum 984: de Henrico Bavarorum Duce: *Qui cum Palmarum Solennia in Magdeburg celebrare voluisset, omnes Regionis & illius Principes huc convenire rogavit, atque præcepit, tractans, quomodo se suæ Potestati subderent, Regnique cum Fastigio sublevarent. Huic Consilio*

CAPUT VII.

ANNO 984.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

filio maxima Pars Procerum hoc Dolo consensit, quod Licentiam à Domino suimet Rege, cui juraverat prius, peteret, postque secuta novo Regi serviret. Quidam autem ob ejus indignationem digressi, occultis meditantur Astutiis, qualiter hoc unquam fieret. Inde egressus Henricus proximum Pascha Quidilingiburg festis peregit Gaudiis. Quo magnus Regni Primatus colligitur, à quibusdam venire illo nolentibus, ad omnia diligenter inquirenda Nuncius mittitur. Hac in Festivitate idem à suis publice Rex appellatur, Laudibus divinis attollitur. Huc MISECO & Mieski, & Bolislaus Duces cum cæteris ineffabilibus consuebant, Auxilium sibi deinceps, ut REGI & DOMINO cum IURAMENTIS affirmantes.

ANNO 985.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

XXXIII. Henricus Imperium Anno 985 in Comitibus Francofurtanis OTTONI III. permittebat. MISECO igitur mutato Animò, se OTTONI III. Cæsari subiectum in Quedlinburgensi Conventu declarabat. Ditmarus eodem Lib. IV: *Celebrata proxima Paschalis Solennitas in Quidilingeburg à Rege [Imperatore Ottone III,] ubi quatuor ministrabant Duces, Henricus ad Mensam, Conradus ad Cameram, Hecil ad Cellarium, Bernhardus Equis præfuit. Hic etiam Bolizlaus & MISECO cum suis conveniunt. Omnibus rite peractis, muneribus locupletati discesserunt. In Diebus illis MISECO semetipsum Regi dedit, & cum Muneribus aliis Camelum ei præsentavit, & duas Expeditiones cum eo fecit.*

XXXIV. Post ea diu SILESIIOS, & quantum perspicere possumus, ad Annum 999, quò MISECO, id est, MIESLAUS, eorum Dux, Mortem obiit, Imperatori OTTONI III. ad Obsequia non tantum obligatos, verum etiam propensos fuisse, Ditmarus indicat, cum MISECONIS Imperatori semper fidelis, Filium BOLESLAUM, Mores Patris non imitantem, magis magisque Subjectionem Imperatori subtraxisse commemorat: ut ex iis patet, quæ jam diximus §. XXIV. & patebit, quæ dicemus Cap. VIII.

ANNO 997.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

XXXV. Nam MIESLAUS quidem postremis, & Regiminis sui, & OTTONIS III. Annis, majore Libertatis Appetitu stimulatus, hoc agebat, ut à Subjectione, quam Romano GERMANORUM Imperio debebat, se tandem, non bellicæ Fortitudinis, sed Dignitatis Regiæ Titulo vindicaret. Ideo in quendam Potestatis absolutæ Characterem Diadema Regium, quod è sola Cæsaris Manu pendere, Dux Romano Imperio subiectus ignorare non poterat, certè non debebat: Anno 997, à Pontifice Romano, non, ut plerique statuunt, Benedicto VII, qui jam Anno 984 mortuus erat, sed Silvestro II, per Lambertum Episcopum Cracoviensem, Italum, expetebat. Idque faciebat, à Proceribus, potissimum Episcopis intra Poloniâ & Ortu, & Obsequio Romanis, crescentem Episcopi Romani Autoritatem ad celsius Fastigium evehere conantibus, in Romani Cæsaris Præjudicium, persuasus novitius Christianus. Sed Imperatorem Romanum, à quo Decus intentum capere potuisset, capiendum verò desperaverat, posthabere nihil veritus, non à Pontifice Romano capiebat: qui dare non tam nolebat, quam non valebat, nisi gravem Indignationem Ultionemque subiturus eò Sæculò, quò Imperatores Romani ne totam quidem Ecclesiasticam, adeo non Summam Civilem Potestatem Romanis Pontificibus concedebant. Ita fiebat, ut MIESLAUS à minus propitio Patrono dissimulatis veris, divulgatis falsis Causis, deteriorem Nationi Polonicæ Notam imprimente, pro Regia Corona, Repulsam sordidam reportaret. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 997: *MIECSLAUS interim Polonorum Dux, Prælatorum & Baronum Polonia sedula Admonitione & Consilio persuasus, ut ad summum Pontificem Benedictum VII. Nuncios mittat, & Coronam sibi & Polonorum Regionibus dari petat. Quid Lamberto Mieslai Legato responderit tandem Pontifex, ibidem addit: POLONOS magis Sanguini, Cædi & Venationibus, quam Devotioni & Misericordiæ Operibus: magis Oppressioni Subditorum & Rapinis, magis Mendacio & Dolis, quam Veritati deditos & intentos esse: majorem illos agere Belluarum & Canum, quam Hominum Curam, in Effusionemque Sanguinis humani proclives, nondum dignos existere, quibus Corona hætenus de-*

ANNO 997.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

debeatur conferri. Paria commemorant, præter alios Historiarum Polonicarum Conditores, Matthias Michovius Lib. II. Cap. I. Alexander Guagninus in Miescone I, ad Annum 965. Martinus Cromerus Lib. III. de Miecislao I.

XXXVI. Ab iis per varias Circumstantias dissentiunt, qui eandem Coronam, non omnes MIESLAO I. sed quidam ejus Filio BOLES LAO I. negatam: sub Imperatore, non OTTONE III, sed HENRICO II: à Pontifice, non Benedicto VIII, sed SILVESTRO II: [cujus Regimen ab Anno 997, ad 1002 duravit:] non Anno 997, sed 1000 expetitam: Stephano Hungarorum Regi collatam scribunt. Inter quos sunt, Petrus Damianus, Episcopus Ostiensis, in S. Romualdi Vita: quam Henricus Surius in Sanctorum Actis, Tomo III, ad Diem XIX Junii edidit, Cap. XXXII. Cartuities Episcopus in S. Stephani Hungarorum Regis Vita: quam idem Surius Tomo IV, ad Diem XX Augusti exhibet. Antonius Bonfinius in Rebus Hungaricis, Decade II. Lib. I. ad Annum 997. Cæsar Baronius in Ecclesiasticis Annalibus, Tomo X, ad Annum 1000, Num. XVIII. Christophorus Katskius in Episcoporum Cracoviensium Vitis: quas Ioannes Cæsarius edidit, Num. III. de Lamberto. Petrus Revva in Rerum Hungaricarum Centuria I.

XXXVII. Nihil hæc Discrepantia facit ad mutandam Sententiam nostram: quia, seu Mieslao I, seu BOLES LAO I, Regiam Coronam qua sitam credas: nihilò secius stat Fulcris suis adhuc firmum, sub MIESLAO I. constanter SILESIIOS fuisse Romano GERMANORUM Imperio devinctos, ad Annum 999, quò, Imperii sui XXXV Anno, Vitam MIESLAUS I. clausit.

SILESIAE Caput VRATISLAVIA

num à MIESLAO I. SILESIIORUM

Duce Christiano Primo,

Intra 964 & 999 ANNUM condita sit.

XXXVIII. VRATISLAVIA, primaria SILESIIORUM Urbs,

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

unde Nomen acceperit, quem Conditorem, quem Annum natalem habuerit,

Historici certant, & adhuc sub Iudice Lis est.

Autorem habuisse MIESLAUM I. ab Anno 964 ad 999, Silesiorum Polonorumque Ducem primum Christianum, semper Christianam, pauciores affirmant, plures negant.

XXXIX. Primò negant, certè non affirmant: quibus, incertum, quando ad VIADRUAM Amnem à Traiectu Nomen Slavicum sortita creditur. Slavis enim TRAIECTUS & BRODA & BRATA vocatur. Hinc quod ad Viadrum esset quidam TRAIECTUS SLAVORUM, Germanis EINE UBERFAHRT DER SLAVEN, Slavicè cum BRODSLAVA, tum BRATSLAVA, denique BRATISLAVA & BRATISLAVIA censetur dicta. Foyent hanc Opinionem Caspar Peucerus in Ioannis Carionis Chronico, quod auxit, Lib. IV: locutus de Viadro: *A SCLAVORUM TRAIECTU*, inquit, *VRATISLAVIA* Nomen adeptum videtur. Clarius hæc indicat Petrus Albinus in Misnensium Chronico, Lib. I. Tit. VII: *Von der SLAVEN-UBERFAHRTEN sol auch BRESLAW oder VRATISLAVIA den Namen haben. Denn BRATA oder BRODA so viel heist, als eine UBERFAHRT.* Ernestus Ludovicus, Pomeraniæ Dux, Academiæ Wittebergensis Rector, in Testimonio, quod Iohanni Sitschio Silesio dedit, Anno 1564, Die XX. Martii: *BRATISLAVIA, princeps Civitas Regionis SILESIIACÆ, vel à VRATISLAO Conditor, uno ex priscis Ducibus Bohemia appellata est: vel, ut alii suspicantur, à SLAVORUM TRAIECTU Nomen accepit, qui Vandalicè Linguà BROTO est, quasi BROTO-SLAVIA: cum & in Ripa Viadri jaceat, & tunc Slavi ibi transierint, in illis Locis Sedem quærentes.* Quò si respicias, etiam secundum Slavicam Originem scribi meretur BRATISLAVIA, non autem B in V præter Necessitatem mutato, VRATISLAVIA, multò minus V duplicatò WRATISLAVIA. Sed in eà Conjectura, quibusdam recentioribus Autoribus inventa, quæ nihil, nisi quandam Vocum Slavicarum Convenientiam pro Fulcro habet, aut nullum, aut exiguum Momentum est ponendum.

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

XL. Secundo negant, MIESLAUM I. Ædificatorem VRATISLAVIÆ, cujus Natalem Anno 758 adscribunt: a quo 206 Anni præterfluxerunt ad 964: quo Mieslaus I. Regimen suscepit. Hos secutus est Duces in Ephemeridibus, ab Anno 1669 ad 1688, Vratislaviæ publicatis, Christophorus Neubarthius, Boleslaviensis Silesius, ejusque Filius Iohannes Neubarthius. Sed quis hanc eis Sententiam persuaserit, non habemus cognitum.

XLI. Tertio negant, sub MIESLAO I. exstructam esse VRATISLAVIAM, quibus in Vratislaviensium Insignium Clypeo Litera W Fundatorem WRATISLAUM denotare judicatur. At ea quidem Litera per se non denotat Conditorum: quoniam plures intra Germaniam Urbes, Brunsvicensium Gottinga, Suevorum Campidonum & Werda, Silesiorum Monsterberga & Glogovia Literas Nominum suorum Initiales, G. K. W. M. G. in Clypeis suis tenent: quæ tamen Conditores non designant. Certo non WRATISLAI Conditoris, sed Urbis VRATISLAVIÆ Nomen per W indicant Nummi VRATISLAVIENSES, sub Bohemorum Regibus, Silesiorum Ducibus, Matthia I, Ludovico I, Ferdinando I, Matthia II, Ferdinando II cusi. Evidenter hoc Inscriptiones, quarum duas recentiores proferemus, docent. Prior est: FERDINANDUS II. D. G. R. IMP. S. A. G. H. B. REX. DVX SIL. 1627. In averſa Parte: NEC NON ARCHIDVX AVS. DVX BVR. M. M. C. T. (W). Posterior est: MON. ARG. PRINC. ET STAT. EVANG. SIL. In averſa Parte: IEHOVA SALVS ET VICTORIA NOSTRA. 1634. (W).

XLII. Accedit huc, quod Insignia Civitatis VRATISLAVIENSIS Anno 1530 aucta repræſentent, cum S. IOHANNIS Baptiſtæ, tum etiam S. IOHANNIS Apoſtoli Caput. Quibus additum W videri poteſt indicare S. WENCESLAUM, Bohemorum Ducem Martyrem: cujus Memoriam non minus in Pretio habuerunt VRATISLAVIENSES. In quorum tamen non nullis Nummis, & Imaginem, & Nomen expreſſum Wenceslai exhibentibus, W adjectum non Wenceslaum, ſed Vratislaviam, etſi non per W, ſed per V ibidem ſcriptam, denota-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

denotare judicamus. In Exemplum sit Nummus sub Ludovico I. aureus: cujus Inscriptio: MO. AVR. VRATISLAVIENS. 1525. Ubi supra Leonem: W: infra Leonem: XX. In averso Latere: S. WENCESLAUS D. B. ubi stans, Dexterâ Vexillum, Sinistrâ Gladium tenet.

XLIII. At est, cur in VRATISLAVIENSIIUM Clypeo Literam W non S. WENCESLAUM, sed WRATISLAUM Conditorem designare vix dubites. Id enim docet nos Interpret Carolus V. Imperator in Literis, Augustæ Vindelicorum, Anno M.D. XXX, Die X Julii scriptis, Civitati Vratislaviensi renovata Insignia conferentibus: ubi legas hæc: *So haben Wir Ihnen noch hierüber ihr alt und vorig Stadt-Wapen, so Ihnen zuvor berührter unser freundlicher lieber Bruder, Khunig FERDINAND gebessert, nachfolgender massen, noch weiter grundtuer, gemittet, gebessert, und also hinfüran zu führen vergunt und erlaubt: nemlichen den Schild Quartirter Weise, abgetheilet: in Mitte desselben ein Silber-farbe Schüssel, darinnen Sr. IOHANNIS des TÆUFFERS Haubt, und in dem andern hintern rothen, St. IOHANNIS des EVANGELISTEN Haubt, am Halse unter sich, mit einer gulden Cron verbrämt: und in dem fordern untern Goldfarben Theil ein schwartz W: welches bedeutet den Nahmen WRATISLAI, der die Stadt BRESLAW erstlich gebauet, und nach seinem Nahmen WRATISLAW genandt hat.*

XLIV. Tamen inde non satis certus quisquam subtilior Historiarum speculator fiet, Urbi VRATISLAVIÆ primum Conditorem fuisse VRATISLAUM. Nam usitatum Scriptoribus est, Urbium conditarum etiam INSTAURATORES vocare CONDITORES: quemadmodum Medorum Urbem Ecbatana, quam, ut Herodotus Lib. I. Cap. XCVIII, refert, Deioeces condidit: Seleucum condidisse Plinius commemorat Lib. VI. Cap. XIV. Ita Iustinus Gentem Tyriorum, quam à Phœnicibus conditam Lib. XVIII. Cap. III. §. II. scripserat: ab Alexandro Magno conditam, id est, instauratam eodem Libro, Cap. IV. §. I. narrat. Sanè Carolus V. WRATISLAUM (quod deinde confirmabimus) WRATISLAVIÆ non alia Notione, nisi quâ primum REPARATOREM denotat, Veritate salvâ, primum CONDITOREM dicere potuit.

XLIV.

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESII Dux MIESLAUS I.

XLV. Primum, quisnam ille VRATISLAUS, nostræ VRATISLAVIÆ primus, seu CONDITOR, seu INSTAURATOR fuerit, dubium & controversum est. SLAVUM vel POLONUM, vel BOHEMUM [ut alias Circumstantias Silentio transeamus] indicat Nomen ipsum Slavicum. POLONUM nemo statuit. BOHEMUM etiam qui unum eundemque, non tamen pariter Temporis VRATISLAUM existimant.

XLVI. Etenim non nulli putant, illum VRATISLAUM circiter Annum 666 extructæ VRATISLAVIÆ Fundatorem à Bohemicis Ducibus progenitum, fuisse Bogenii [Anno circiter 656 mortui] Filium: Mnata Nepotem: Nezamylsii Pronepotem: Libussæ Abnepotem: Croci II. Trinepotem: cujus Tritavus Crocus II, Croci I, Filius, Avum habuerit Zechum, Slavorum Bohemicorum Ducem primum: Lechi, Slavorum Polonicorum Ducis, Fratrem, Bohemiam Anno circiter 278 ingressum. De quò Vratislao Bohuslaus Balbinus in Rerum Bohemicarum Epitome, Lib. I. Cap. X, intra Genealogiæ Tabulam, ex recentioribus Bohemorum Historicis, Petro Codicillo & Daniele Weleslavino compositam: *VRATISLAUS, Princeps Lucensis, & Partis SILESIE, putatur condidisse VRATISLAVIAM.* Idem Lib. III. Cap. VIII: *de Vratislavia: Nisi cum Weleslavino & Cutheno dicere alicui placeat, à VVRATISLAO Lucensi Principe eam Urbem circa Annum 660 conditam esse, & à Conditore Nomen accepisse.*

XLVII. At primum Historicorum illorum Bohemicorum ea Chronologia longius abit à melioribus Chronographis, qui Zechum circiter Annum 550 in Bohemiam venisse statuunt: quò Lechus Frater intravit Poloniam. Deinde Narratio, quæ VRATISLAUM Bohemiæ quidem, sed etiam SILESIE Principem, VRATISLAVIÆ Conditorem, circiter Annum 660 existitisse tradit, Rem minus credibilem profert: de quâ nihil, vel Cosmas Pragensis, vel Ioannes Dubravius, vel Wenceslaus Hagecius, vel Martinus Boregkius, Vratislaviensis, vel alii probatiores Historici Bohemici referunt.

XLVIII. Id quidem non negamus, illum VRATISLAUM Lucensem [deinde Saltzensum dictorum] in Bohemia Ducem fundasse quandam,

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

dam, incertum, quando, sed in BOHEMIA Urbem, cui de suo dederit Nomen, VRATISLAVIAM. De quâ Cosmas Pragensis in Chronico, Lib. I: cum de Bello esset locutus: *quod, ut ait, olim antea retro Dierum, Tempore Ducis Neclam in Campo, qui dicitur Iurtzo, confertum est inter Bohemos & Lutzanos, qui nunc à modernis ab Urbe Satz vocantur Sarzenfes: iis addit post quædam: His [Lutzanis] præfuit Dux Nominine VVRATIZLALL, Vir bellicosus in Bellis, Armis animosus, ac Consiliis supra Modum dolosus.* De quo iterum post non nulla: *Hic condidit Urbem, quam appellavit Nominine suo VVRATIZLALL, inter duos Montes Meduez & Pripek: scilicet in Confinio duarum Provinciarum, Belina & Lutomerici.* Eum verò Ducem VRATISLAUM etiam in SILESIA, cujus Partem possederit, sui Nominis quandam Urbem condidisse, nusquam reperimus, nec in Bohemicis, nec in Polonicis, nec in Silesiacis, nec in aliis facilem Assensum merentibus Scriptoribus.

XLIX. Accedit huc, quod Vero simile non sit, VRATISLAVIAM circiter Annum 660 jam conditam, per Annos trecentos, ad 965, quò SILESII pro Pagana Christianam Religionem sunt amplexi, nondum ita fuisse dispositam, ut Episcopatui, ad Evangelium per SILESIAM feliciter propagandum instituto, cui Gothofredus, Patriâ Romanus, melioribus Vitæ Subsidiis assuetus, præficietur, magis commodum & Habitaculum, & Templum præbere posset, quam prius SMOGRA, deinde BICINUM præbuit.

L. Alii VRATISLAUM quidem eundem, cujus Mentionem §. XLVI. fecimus, sed alio Ævo, cum Carolus Magnus ab Anno 800 ad 814, Romano Germanorum Imperio præesset, VRATISLAVIÆ Conditorem fuisse tradunt. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. II. de Vogeno, qui aliis Bogenus dicitur: *Hic duos post Obitum suum Filios superstitēs reliquit, Uneslaum natu majorem, & minorem VRATISLAUM.* Ibidem post quædam: *Ita inter illos Hereditatem dividi placuit, ut Septentrionalis Plaga, ad quam Lucensis seu Zatecensis Regio posita est, VRATISLAO attribueretur: totam autem reliquam Boiemiam Uneslaus, tanquam Boiemia Princeps, ut obtineret.* Sorte suâ uterque contentus, fra-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESII Dux MIESLAUS I.

ternam inter se Benevolentiam colebant, mutuaque sibi invicem Auxilia præstabant adversus CAROLIUM Cæsarem, Saxones etiam tum & Vandilos, ipsosque præterea Boiemos oppugnantem. Albertus Krantzius in Vandalia, Lib. I. Cap. XX: Mnata, [non Mnata, sed, ut Dubravius narrat, Vogenus Mnatae Filius] Rex Bohemiae, duos reliquit Filios, Urislaum [U. neslaum] & VRATISLAUM. Urislaus major natu successit in Regnum. Frater contentus Portione Ditionis in ea, quæ nunc est SLESIA, præclaram Urbem fundavit, de suo Nomine VRATISLAVIAM: BRESLOVV vulgo appellant. Quæ Res indicat, omnem tunc SLESIAM paruisse Bohemiae.

LI. At Cosmam Pragensem secutus, non affectus videtur Albertus Krantzius. Nam ille VRATISLAUM quidem VRATISLAVIAM, sed in BOHEMIA, non in SILESIA condidisse narrat: ut §. XLVIII. indicavimus. Præterea tum SILESIAM totam BOHEMIÆ subiectam fuisse, quisnam Fide non indignus ex antiquioribus refert? Quæ non inani Suspicioni Locum faciunt, Errore conversam Bohemicam in Silesiacam VRATISLAVIAM.

LII. Hæc cum ita sint: nos aliam ingrediemur Viam, quæ Urbis VRATISLAVIÆ primum verumque simul & Nomen, & Conditorem investigemus, inventumque monstremus. Quantum variis è Circumstantiis colligere possumus: VRATISLAVIA nostra primum accepit Nomen a Solo, cui stat imposita, generandis Plantarum optimarum Radicibus habili. Nam conspicitur, ut Nicolai Henelii Verbis utamur, quibus eam in Breslographia, Cap. II. describit, *in pulcherrima, neque minus ab Aeris Salubritate, quam Amœnitate commendanda Planicie: in Territorio quaque versum fecundissimo, & quod adeo aut florulentum Prætiis, aut consitum Pomariis, aut amœnatum Lucis, aut Amnibus irrigatum, aut interfusum Piscinis, aut Lini, Cannabis, Rubiæ, cujus præ tota SILESIA Ager VRATISLAVIENSIS abundat, Culturis distinctum: aut Tritici, Adorei, Hordei, Avenæ, Milii aliarumque Frugum Messibus circumdatum.* Idque circumcirca fertilissimum VRATISLAVIÆ Solum, adeo multis, præsertim Rubiæ satiæ Radicibus beari, quas & arefactas, &

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

contritas, fixis durabilibusque Coloribus, in Lanam, & quicquid ex ea fieri potest, inducendis aptissimas, Exteris transmittere SILESIA consuevit, univēsa GERMANIA Commodo suo dudum cognovit.

LIII. Ob hanc Soli Bonitatem videtur amplus ille Tractus, qui Ducatum hodie VRATISLAVIENSEM complectitur, neque multum inæquati Fundo præditus est, olim Germanicum, è duabus Vocibus compositum, Nomen habuisse. Prior quidem est RADIX, Germanis aut WURZEL, aut WORZEL. Posterior autem est PRATUM, Germanis vel AUE, vel AU. Nam, ut illud hodiernis est, sic fuit hoc antiquis usitatus. Ideo Ditmarus Episcopus Martisburgensis [Anno 1018 mortuus] Misnensium ad Moldaviam Urbem WURZENAM vocat WORZINAM, in Chronico, Lib.VII: *Cum juxta VVRZIN Civitatem, Mildam nimis effusam transire voluissent.* Hinc VRATISLAVIENSIIUM illa Regio non præter Causam dicta fuit RADICIS PRATUM: Germanis WORZEL-AU, Latinis WORZELAVA & WORZELAVIA. Hoc genuinum WORZELAVIÆ Vocabulum, Ortu Germanicum, censemus Slavis, Multiplicationem consonantium Literarum amantibus, ideoque Mollietiam Nominum Germanicorum in Duritiem mutantibus, corruptum.

LIV. Certè Boleslai II. Polonorum Silesiorumque Ducis Uxor Germanica, quæ RIXA Germanis, Polonis non sine trium Literarum Additamento RIKSCHA nuncupatur: quò Modò eam vocat Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.II, ad Annum 1021, 1026. & 1033. Sic, ut Proposito nostro præsentī convenientius præmittamus Exemplum: inter Silesiorum Polonorumque Duces MIESLAUS I. & II. Historicis Germanicis leniorem in Modum Sonumque scribi Latine solitus, Polonicis, aliis MIECZSLAUS, aliis omisso vel C, MIEZSLAUS: vel Z, MIECSLAUS: aliis inserto I, vel MIEZISLAUS, vel MIECISLAUS Latine scribentibus reperitur appellatus: quæ tamen unius Nominis adeo multiplex Varietas non semper Autoribus, opinamur, sed interdum Librariis est imputanda.

LV. Non igitur abhorret à Vero, mediam SILESIAE Partem, quæ Ducatum VRATISLAVIENSEM continet, Germanis seu WORZELAVIAM,

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator **OTTO III.**
SILESIIORUM Dux **MIESLAUS I.**

VIAM, seu ejecto **E**, **WORZLAVIAM** dictam, Licentiâ consimili Polonis admodum Slavice **WORZSLAVIAM**, nimiamque Literarum Asperitatem fugientibus, præsertim Latine scribentibus, seu Polonis, seu Germanis, omisso vel **C**, **WORZSLAVIAM**: vel **Z**, **WORCSLAVIAM**; aliis addito **I**, vel **WORZISLAVIAM**, vel **WORCISLAVIAM** esse nominatam.

LVI. Hoc magnum **SILESIE PRATUM**, ob insignem **RADICUM** Copiam, Germanicò **WORZELAVIE**, Slavico **WORCISLAVIE** Vocabulo designatum, recepit ejusdem Appellationis Urbem. Usitatus quidem est, Regiones ab Urbibus consequi Nomen: quo Modò **SILESIIORUM** ad Viadrum à primariis Urbibus, Ratiboria, Oppolia, Brega, Glogovia, Crofna vocantur Ratiborensis, Oppoliensis, Bregensis, Glogovienſis, Crofnenſis: non tamen inusitatum est, à Regionibus etiam Urbes capere Nomen: quo Modo **GERMANORUM** ad Rhenum Regio, tum **RHENI CAMPUS**, id est, **RHEINFELDIA**. dedit Urbi **RHEINFELDIE**: tum **RHENI PRATUM**, id est, **RHEINAVIA** dedit Urbi **RHEINAVIE** Nomen: de quibus agit Iohannes Stumpfius in Helvetiorum Chronico, Lib. V. Cap. VIII. & Lib. XII, Cap. XI. Videantur, quæ proferemus §. LXXVI.

LVII. Quia vero demonstrata Nominis solius nec Origo, neque Significatio id, quod affirmavimus, per se confirmat: illam peculiarem **SILESIE** Planitiem, Germanice **WORZELAVIAM**, Slavice **WORZISLAVIAM** dictam, Urbe, cui par Nomen primum contigerit, postea Vocabulum **VRATISLAVIE** consecutâ, nobilitatam fuisse, probabilem ignorantibus Notitiam, dubitantibus Fidem conciliabunt, quæ mox dicemus.

LVIII. Primum Assertionis nostræ Fundamentum est hoc. Intra 964 & 999 Annum, **MIESLAUS I**, Silesiorum Polonorumque Dux Christianus primus, eam in **SILESIA** ædificavit Urbem, quam Posteritas, & dixit olim, & etiam nunc dicit **VRATISLAVIAM**. Hujus ille fuit **CONDITOR**, non **INSTAURATOR**; nisi credere malueris, ex Lygiorum veterum Oppidi, quod Claudio Ptolemæo in antiqua Geographia,

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

phia, Lib. II. Cap. XI. BUDORGIS nominatur, Ruderibus excitatam. Ioannes Dlugoffus in Polonica Historia, Lib. I. Cap. XXXVI: quo Civitates ad Poloniam spectantes recenset: *VRATISLAVIA à MIECZSLAW Polonorum Principe, sub quo primum Poloni à Diis Gentium ad Christianitatis Iura conversi sunt, condita, Cathedra Honore, & Corporibus Beatorum Martyrum, ac Templis Sanctorum pulchro Opere fabrefactis, Fluvioque Guttalo [Viadro] illam alluente celebris.*

LIX. Quo Anno MIESLAUS I. Urbem VRATISLAVIAM condiderit, nusquam reperire potuimus. Eam quidem jam Anno 983 conditam scribit, Dlugoffo Teste, Nicolaus Polius, in Historia Incendiorum de Urbe Vratislavia: *MIESLAUS*, inquit, *der Erste getauffte Herzog in Polen, so Anno 999. gestorben, hat sie Anno 983, zu einer Stadt angelegt: wie Dlugoffus berichtet.* At investigare frustra tentavimus, ubi hoc Dlugoffus commemoret. Certè non in Polonica Historia; cujus ad Annum 983 narrat, eò primum SILESIORUM Episcopum VRATISLAVIENSEM Gothofredum esse mortuum: de quo tamen addit: *qui SMOGORZOVIENSIS tunc intitulabatur.*

LX. Alii VRATISLAVIAM paulo ante 1000 Annum conditam esse tradunt. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus: *Duglossus, quò nullus inter Scriptores Polonos est locupletior, commemorat, VRATISLAVIAM conditam esse à MIESLAO Polonorum Principe, paulo ante Annum Christi Millesimum.* Curæum sequitur Nicolaus Henelius in Breslographia, Cap. II: *Dlugoffus, inquit, VRATISLAVIAM à MICISLAO Polonorum Principe primum conditam paulò ante Christi Annum Millesimum commemorat.* Eis consentit Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. & XIV. Lib. IV. Cap. VIII.

LXI. Horum verò Sententiam, More suo, pervertit Bohuslaus Balbinus, pro Testibus Dlugoffum, Curæum & Henelium citare nihil veritus, cum VRATISLAVIAM post Annum Millesimum conditam esse narrat in Miscellaneis Bohemicis, Decade I. Lib. III. Cap. VI. §. V: *VRATISLAVIA*, inquit, *Urbs pulcherrima, & nullà, etiam Imperialium Urbium inferior, BRESLA à Silesus appellatur: condita est à MIECZISLAO*

Po.

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

Polonorum Principe, PAULO POST Annum Millesimum. Illam certe post hunc Annum condere MIESLAUS I. non potuit, Anno 999 vivis eximentus.

LXII. Mireris, unde statuentes, paulo ante Millesimum Annum VRATISLAVIAM esse conditam, id hauserint. Dlugossus enim, ut diximus, nullum indicat nobis Annum, quo sit exstructa: nisi quod ante Millesimum Annum conditam innuit, cum ejus Fundamenta MIESLAUM I. [Anno 999 mortuum] posuisse tradit. Hinc autem non rectè colligas, paulo ante Millesimum Annum esse compositam: præsertim quoniam ille MIESLAUS per Annos XXXIV Imperio præfuit.

LXIII. Nobis, ad secundum Assertionis nostræ Fundamentum progredientibus, occurrit, ex quo ducamur in Notitiam, non paulò, sed multò ante Millesimum Annum à MIESLAO Primo WORZELAVIAM nostram, postea VRATISLAVIAM dictam, esse conditam.

LXIV. Nam, ut eam Rem suis è Principiis provehamus, & WORZELAVIÆ Nomen SILESIACÆ cum REGIONI, tum URBI datum ostendamus: Anno 966, MIESLAUS I. simul & SILESIIORUM, & POLONORUM Dux, in Provinciis suis Episcopos novem constituebat: in Polonia Gnesnensem, Cracoviensem, Posnanensem, Crusuiciensem [postea Vladislaviensem dictum:] in Masovia Plocensem: in Russia Cameneciensem: in Prussia Culmensem: in Marchia Lubussensem: in SILESIA verò SMOGRENSEM: qui deinde BICINENSIS, denique VRATISLAVIENSIS factus est. Id confirmant Historici, quos hujus Capituli §. XIII. indicavimus. His novem Episcopatibus, quamdiu Mieslaus I. vixit, residua sæculi Decimi Parte nullum: nullum inter Initia sæculi Undecimi accessisse constat: nisi quod iisdem in Pomerania Colbergensem non nulli adjectum statuunt.

LXV. At verò intra Polonicas Provincias, cum Annus 1001 ageretur, Episcopatus WIOTISLAENSIS exstabat: quem Cæsar OTTO III. Archiepiscopo Gnesnenfi subiciebat. De quo Ditmarus, Martisburgensis Episcopus, in Chronico, Lib. IV: *Fecit* [Cæsar OTTO III] *ibi* [Gnesnæ Polonorum Oppido] *Archiepiscopatum, ut spero, legitime, sine*

Com-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

Consensu tamen præfati Præfulis: cujus Diœcesi omnis hæc Regio subiecta est: committens eundem prædicti Martyris Fratri Kadimo: eidemque subji- cens Reinbernum sanctæ Cholbergensis Ecclesiæ Episcopum, Popponem Cra- cuensem, Ioannem WIOTISLAENSEM. Ea Vox, quæ, citra Dubium, depravata legitur, si Convenientiam Nominum spectes, non alium in- dicare videtur Episcopatum, nisi vel POLONORUM Crusuiciensem, deinde WLADISLAVIENSEM dictum: vel SILESIORUM Smogren- sem, postea Bicinensem, denique WRATISLAVIENSEM nuncupa- tum. Tum verò, cum Annus 1001 ageretur, nondum erat Episcopa- tus, neque WLADISLAVIENSIS: quoniam Crusuiciensis Crusuicio Wladislaviam Anno 1156 translatus est: ut Ioannes Dlugossus refert in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1156. Neque WRATISLAVIEN- SIS: quoniam Smogrensis Smogra Bicinum Anno 1041: & Bicino Vratis- laviam Anno 1052 translatus est: ut ex iis, quæ Cap. VIII. ad Annum 1041 & 1052, dicemus, constabit.

LXVI. Ditmarus, ais, corrupta Voce WIOTISLAENSEM nomi- nat Episcopatum, quem Posteritas nominavit WRATISLAVIENSEM: ea Sermonis usus Figura, quæ Prolepsis Rhetoribus appellatur, Tem- poribusque Nomen prioribus attribuit, posterioribus inventum. Quò Dictionis Genere Constantinopolis, antea Byzantium vocata, Christo na- to antiquior statuitur, cum ante Christum natum a Byzante condita le- gitur: quæ Nomen Constantinopoleos demum Anno Christi 330 accepit: ut in Rerum Byzantarum Scriptoribus, Parte I. Cap. I. §. CLII. indica- vimus. Hinc non rectius ex Ditmaro Episcopatum WIOTISLAENSEM, id est, WRATISLAVIENSEM, Anno 1001, Archiepiscopatui Gnesnen- si subiectum: quam eundem Anno 966, per Romani Pontificis Autori- tatem confirmatum ex Dlugossio colligas: cujus hæc Lib. II. ad Annum 966, Verba sunt: *Egidius Episcopus Tusculanus Cardinalis, à summo Pon- tifice Iohanne XIII missus, singulos Episcopatus Polonia, videlicet biduas Metropoles, Gnesnensem & Cracoviensem: item Poshnaniensem, VVRATIS- LAVIENSEM, Wladislaviensem, Plocensem, Chelmensem, Labecensem, & Kamionecensem, Cathedrales Ecclesias, confirmavit.*

LXVII.

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

LXVII. At est, cur talis loquendi Forma Ditmaro attribui nequeat. Nam is Anno 1005 intra SILESIAM Poloniamque cum Henrico II. Imperatore, Boleslaum I. Mieslai I. Filium, Silesiorum Polonorumque Ducem Armis prosequente, fuit: Chronicon suum Anno 1017 composuit: Anno 1018 vivis excessit: ut commemoravimus in Antiquitatibus de Silesiorum Nominibus, Cap. V. §. IX. Quo igitur Modo scire Ditmarus potuit, Episcopatum Smogrensem, postea Bicinensem, denique VRATISLAVIENSEM Anno 1052 futurum?

LXVIII. Nos igitur alium monstrabimus Modum, quo Ditmarus Episcopatum suo Tempore SMOGRENSEM, postea BICINENSEM, denique VRATISLAVIENSEM Nomine postremo indicare potuerit. Primum in Ditmaro pro WIOTISLAENSEM arbitramur legendum esse WORZISLAENSEM, id est, WORZELAVIENSEM: quoniam Ditmari Ætate non SILESIA tantum REGIO media, verum intra eam Urbs etiam WORZELAVIA nominabatur. Quod partim ex iis patet, quæ diximus. §. LIII & LVI, partim ex iis patebit clarius, quæ dicemus §. LXXI. Ditmarus enim, sicut eum SILESIAE Locum, a quo Episcopum WIOTISLAENSEM appellat, vel WIOTISLAAM, vel WIOTISLAVAM nuncupandam Libro IV innuit: ita Libro VII, Urbem in SILESIA sitam WORCIZLAVAM, id est, WORCISLAVAM nominat: quoniam More Polonico, Z pro S ponit: ideoque BOLIZLAVUM dicit, quem alii BOLISLAVUM dicunt.

LXIX. Quamobrem, quoniam SILESIAE Tractus ille, qui SMOGRAM, itaque simul Smogrensis Episcopi Sedem complectebatur, hodieque Ducatus VRATISLAVIENSIS nominatur, tum WORZELAVIENSIS, corrupteque WORZISLAVIENSIS appellabatur: Episcopatus Smogrensis pari Jure potuit, ut ab Oppido SMOGRENSIS, sic a Provincia WORZELAVIENSIS nuncupari: quemadmodum jam, præsertim Exteris, mox VRATISLAVIENSIVM, mox SILESIVM Episcopatus vocatur.

LXX. Deinde Ditmari Episcopum WIOTISLAENSEM non aliud esse, nisi WORZELAVIENSEM, confirmat Autor Chronici Magdeburgensis, quod in Rerum Germanicarum Scriptoris Henricus Meibomius edidit. Nam is Episcopum, quem Ditmarus WIOTISLAEN-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

SEM nominat, WORTISLAVIENSEM appellandum indicat, de Giselharii, Archiepiscopi Magdeburgensis Secundi Rebus agens. *Iste, ait, Imperator [Otto III. Polonicam Provinciam] in quinque dividens Episcopatus, in ipsa Urbe Gnezi, Gaudentium, Beati Alberti Germanum, consecrari Archiepiscopum fecit: eique tres alios Episcopos in tribus Locis, id est, Slazcholberg, Crackawe, WORTIZLAVE ordinatos subiecit.* Hinc eundem WORTIZLAVIENSEM Episcopum Georgius Fabricius VRATISLAVIANUM nominat in Originibus Saxonice ad Annum 989: *Subiecit autem Gnesnans [Archiepiscopo Casar Otto III.] Ecclesiam Slazocolbergiam, Cracovianam, VRATISLAVIANAM.* Videantur, quæ proferuntur Cap. VIII. §.

LXXI. Tertium, quod secundo Fulcrum præbet, Assertionis nostræ Fundamentum est hoc. SILESIIORUM Urbs WORZELAVIA, cum Annus 1017 ageretur, & eo Nomine gaudebat, & munita sic erat, ut in ea MIESLAI I. Filius, BOLESLAUS I. Silesiorum Polonorumque Dux, cum Imperator Henricus II. in SILESIA NIMICIUM obsideret, GLOGOVIA WORZELAVIAM, id est, VRATISLAVIAM, velut in propinquiorem tuitionemque Locum discederet, Obsidionis Eventum ibi expectaturus. Ditmarus, cum reliquorum in præcedentibus Mentionem jam fecisset, Lib. VII: *BOLIZLAVIUS verò in WORCIZLAVA Civitate Eventum Rei [Nimicii ab Henrico Militibus circumdati] sollicitus expectans, cum Imperatorem abiisse, Urbemque suam incolumem stare audiret, lætatur.* Videantur ea, quæ commemorabimus Cap. VIII. §. LI. ad Annum 1017.

LXXII. Hinc verò, si jam tum WORZELAVIA, id est, VRATISLAVIA, quoddam suo Duci Receptaculum Propugnaculumque contra præpotentem Cæsarem præbuit: probabiliter colligas, eam non demum ante paucos, circiter XVIII Annos, itaque non paulò, sed potius multò ante Millesimum Annum à MIESLAO I. esse conditam.

LXXIII. His, quanquam luculenter propositis, quæ SILESIIORUM Metropolin VRATISLAVIAM, primò eoque Germanico Nomine WORZELAVIAM dictam, à MIESLAO I. Silesiorum Duce, quantum videtur, non paulò ante Millesimum Annum, sed aliquantò, si non mul-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIIORUM Dux MIESLAUS I.

tò prius, conditam fuisse docent, imò demonstrant: tamen contrarium sentientes, non unum, quod opponant, producere possunt Argumentum.

LXXIV. Primum est: Si WORZELAVIAM, deinde VRATISLAVIAM dictam, MIESLAUS I. eamque non paulò, sed multò ante Millesimum Annum condidit: cur in eam recentem non SILESIIORUM Episcopatum Anno 966 institutum, collocavit: per quem simul & Incolis, & Christianis convalesceret? Cur eandem sub Initium Imperii, quod Anno 964 aggrediebatur, & Christianismi, quem Anno 965 amplectebatur, conditam, per tam multos Annos recipiendo Episcopatu, quem in Smogrensum Oppido reliquit, non fecit aptam? Et cur MIESLAUS I, neque Filius BOLESLAUS I, neque Nepos MIESLAUS II. sed Pronepos CASIMIRUS I. Episcopatum SILESIIORUM demum Anno 1041, Smogrà Bicinium, & Anno 1052, Bicino VRATISLAVIAM transtulit? Quæ cum Probabilitati parum respondeant, an non innuunt, VRATISLAVIAM, prius WORZELAVIÆ Vocabulo designatam, vel non à MIESLAUS I, vel sub Imperii, quod gessit, Terminum, id est, paulò Ante 1000 Annum conditam?

LXXV. Nos his Dubiis per multiplices Causas expediendis non immorabimur. Fac, MIESLAUS I. jam sub Initium Regiminis, quod Anno 964 obtinuit: vel Anno 965, quo Christianam Religionem suscepit: vel Anno 966, quo Episcopatum Smogrensensem constituit, Urbis WORZELAVIÆ prima posuisse Fundamenta. Numquid ab eis perficiendis & in justam Urbis commodioris conspectiorisque Formam convertendis, MIESLAUS I, ejusque Filius BOLESLAUS I, & Nepos MIESLAUS II, crebro seu Bellorum Studio, seu Impendiorum Defectu, seu aliorum Obstaculorum Concursum non revocari potuerunt? An non etiam certo justoque Consilio fieri potuit, ut VRATISLAVIA, licet primis MIESLAUS I. Temporibus exstructa: licet sub BOLESLAUS I, & MIESLAUS II, magis atque magis exulta: licet nutriendo & sustinendo Episcopatu fatis jam idonea judicaretur, tamen non applicaretur? Sanè, si non cum MIESLAUS I. ab Anno 964 ad 999: at, cum ejus Fi-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

lius BOLES LAUS I. ab Anno 999 ad 1025 imperaret, intra SILESIAM, tum GLOGOVIA Ducem Boleslaum I. Anno 1008 defendens: tum NI-MECIUM Anno 1017 Obsidionem Cæsaris Henrici II perferens, Muni-mentis stabiles, Episcopatuque capiendo aut parem, aut maiorem in Modum, quam WORZELAVIA fortassis habiles Urbes inveniebantur: [de quibus Cap. VIII. ad Annum 1008. & 1017, agemus:] tamen neutra Smogrensi Episcopatu destinabatur in Sedem.

LXXVI. Secundum est: Si VRATISLAVIA Polonum MIESLA-UM I, Conditorem habuit: cur ea nec Mieslai, nec Polonico alio, sed Germanico signata Vocabulo, dicta fuit WORZELAVIA? Unde Vires capit Dubitatio, num à MIESLAO I, Silesiorum Duce Polono exstructa sit VRATISLAVIA.

LXXVII. Sed nihil hæc in Recessu tenere videmus. Non enim Rationem invenimus, cur WORZELAVIA, quæ MIESLAVIA dici po-tuisset, Appellatione Conditoris posthabitâ, non à Regione suâ WOR-ZELAVIA potuerit æquè vocari, quam Germanorum Alsatorum LAN-DAVIA, Bohemorum FALCKENAVIA, Holsatorum ALTENAVIA, Palatinorum HIRSCHAVIA, Silesiorum & LIEBENAVIA, & SCHOE-NAVIA.

LXXVIII. Tertium est: Si VRATISLAVIA Conditore MIESLAO I. primum WORZELAVIÆ Nomen accepit: hoc utique longò Tem-poris Spatiò retinuit: donec à Reparatore suo VRATISLAO novum VRATISLAVIÆ Nomen obtineret. Scriptores autem, qui de SILE-SIORUM Rebus ad Tempora MIESLAUM I secuta pertinentibus agunt, non WORZELAVIAM, sed VRATISLAVIAM nuncupant, quo-rum facit ejus Mentionem. Unde Suspicio quædam in Autores, qui-bus WORZELAVIA nominatur, non immerito cadit, Vocabulò in VRATISLAVIAM mutandò appellari WORZELAVIAM. Hinc verò in eam Sententiam provehi curiosiores possunt, VRATISLAVIAM non à MIESLAO I. esse conditam: quia primum à Conditore VRATISLAO impositum VRATISLAVIÆ Nomen Constantiâ perpetuâ gesserit.

LXXIX. At solidum nec huic Argumento subest Robur: quod à Tem-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

à Tempore, quò WORZELAVIA dici VRATISLAVIA cœperit, potissimum dependet. Ducem illum VRATISLAUM, cui VRATISLAVIA Nomen suum acceptum refert, POLONUM fuisse, quod sciamus, nemo statuit. Non fuisse BOHEMUM, Anno circiter aut 660, aut 800 superstitem, MIESLAO I. Polono, [cujus Imperium ab Anno 964 ad 999 duravit] longè antiquiorem, ostendimus §. XLVI. & L. Quare jam quæritur, quam Ætate, post MIESLAUM I. Polonum, VRATISLAUS ille Bohemus, Vratislaviensis Urbis, non Conditor, sed Instaurator vixerit.

LXXX. Non diu post MIESLAUM I. Silesiorum Polonorumque Ducem, mortuis ejus Filio, BOESLAO I, & Nepote MIESLAO II, cum inter se discordibus POLONIS nullus esset Dux, SILESII pecuniariam Gubernatorem CONRADUS II. Imperator præfecisset: VRATISLAVIAM Anno 1038 Dux BOHEMORUM occupabat, incendebat, retinebat: eamque post extinctum Imperatorem CONRADUM II. contra Filium Successorem HENRICUM III. Cæsarem, Anno 1040 defensurus, citra Dubium, reficiebat exultam, tum etiam SILESIORUM, partim subactorum & à Polonis Separatorum Dux ad Annum 1052: quò SILESIAM, in eâque VRATISLAVIAM Duci Polonorum CASIMIRO I. reddebat. Ea cum Circumstantiis plenior in Modum commemorabimus Cap. VIII. ad Annum 1038, 1040, 1052.

LXXXI. At ille BOHEMORUM Dux, quantum habemus cognitum, nemini seu VRATISLAUS, seu WRATISLAUS appellatur: quem BISETISLAUM Æneas Sylvius in Historia Bohemica Cap. XIX. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1038. BREZISLAUM Cosmas Pragensis in Bohemiæ Chronico, Lib. I. ad Annum 1054. BRZEMISLAUM Wenceslaus Hagecius in Bohemiæ Chronico, ad Annum 1054. BRZETISLAUM Matthiæ Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. I. Cap. XI. & XIII. Thomas Zeehorodus in Marte Moravico, Lib. III. Cap. II. Bohuslaus Balbinus in Rerum Bohemicarum Epitome, Lib. III. Cap. II. & in Miscellaneis Bohemicis Decade I. Lib. VII. Sectione I. Cap. XX. BYZETISLAUM Antonius Bonfinius de Hungarorum Rebus, Decade II. Lib. II. PRÆDISLAUM Martinus Cromerus de Polonorum

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

Rebus, Lib. IV. ad Annum 1038, vocant. Præterea BRETISLAUM Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1038. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. VIII. ad Annum 1038. Martinus Boregkius in Bohemiæ Chronico, Duce XXII. Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIV. BRATISLAUM Nicolaus Polius in Incendiorum Historia, Num. II. ad Annum 1038. aliique nominant.

LXXXII. Quemadmodum ergo Dubium non est, quin VRATISLAVIA hunc BOHEMORUM Ducem, antea Destractorem, postea Reparatorem habuerit: sic WORZELAVIA prius dicta, vel ab eo, vel sub eo videtur consecuta recentius VRATISLAVIÆ Nomen. Id a BRETISLAI Vocabulo, cum discrepet, quò Facto vel sit derivatum, vel derivari potuerit, breviter, tamen luculenter, ostendemus.

LXXXIII. Quantum assequi Conjecturâ possumus: Urbs nostra prius WORZELAVIA, deinde VRATISLAVIA dicta, cum pro Germanico Slavicum, idque Bohemicum Nomen accepit ab Instauratore suo, Bohemorum Duce, qui neque WRATISLAUS, neque VRATISLAUS, sed Curam Vocum meliorem suscipientibus vel BRATISLAUS, vel BRETISLAUS reperitur appellatus: sicut ex antecedentibus patet: Latine scribentibus, ad legitimam Literarum Compositionem vel BRATISLAVA, vel BRETISLAVA: & injecto I, vel BRATISLAVIA, vel BRETISLAVIA fuit nuncupata. Unde, quod ejusmodi Verba solent habere Fatum, omisso I, ut ille Dux BRATSLAUS, aut BRETSLAUS est dictus, ita Urbs hæc vel BRATSLAU, vel BRETSLAU, & ejecto T, vel BRASLAU, vel BRESLAU Germanis quidem, Latinis autem vel BRASLAVIA, vel BRESLAVIA, sæpius etiam posthabitis ultimis tribus Literis, BRESLA vocari cœpit: secundum Originem Bohemicam.

LXXXIV. Contra, quoniam Bohemorum Dux laudatus, vel BRATISLAUS, vel BRETISLAUS plerisque dictus, Polonis Vocabulum prius posteriori præferentibus, W tanquam B pronunciantibus, & propterea B aut in VV, aut in V mutantibus, vel WRATISLAUS, vel VRATIS-

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

TISLAUS est appellatus: inde WORZELAVIA multis WRATISLAVIA, cæteris VRATISLAVIA nominari consuevit.

LXXXV. Iam quis non videt, Nominis Originem suo Merito attendentibus, omnino rectius nostram Urbem VRATISLAVIAM, non autem WRATISLAVIAM nominari: quoniam Vocabulum prius est magis genuinum, quam posterius, quod à Fonte suo per Licentiam Scripturæ Slavicæ longius præter Necessitatem, intra Sermonis Latini Cancellis abit? Idæo semper fuerunt Viri præclari, tam Silesii, quam Exteri, Verborum etiam, non tantum Rerum studiosiores, qui Barbariem, ut in Moribus, ita Vocibus abjecturi, Latinius VRATISLAVIAM censuerunt scribendam, & scripserunt: quod editi partim Codices, partim Nummi cum antiquiores, tum recentiores docent. E Contrario aut nihil, aut certe parum Præsidii, quo se tueantur, ex Instauratoris pro Conditorum jam recepti BRATISLAI Vocabulo, in asperiores Habitum depravato, capiunt: qui Patriæ nostræ, nunquam omnino Slavicæ, dudum penitus Germanicæ, non VRATISLAVIÆ gratiosius, sed inæmœnius WRATISLAVIÆ Nomen attribuere non verentur: imò, quos antea diu VRATISLAVIAM appellavisse, tandem sic pœnitet, ut velut emendaturi Nævum, magno Studio WRATISLAVIAM nuncupent: veram Nominis Originem aut ignorantes, aut posthabentes. Idque tanto minus iis excusabile videtur, quibus ne Vox quidem VRATISLAVIA [cui parem Latina Lingua non habet, ideoque, nisi V primum in U vertas, itaque duas ex una Syllabas formes, inusitata contingit Lectio] aut semper, aut satis arridet. In Exemplum est Antonius Bonfinius. cui VRATISLAVIA sæpius BRATISLAVIA nuncupatur in Rebus Hungaricis, Decade III. Lib. II: *In SLESIAM Sigismundus Iter forte divertit, VRATISLAVIAMque pervenit, quæ Caput Gentis est.* Decade IV, Lib. II: de Matthia I. Bohemorum Rege: *In SILESIAM deinde Castra mota: quæ, ne à Fide Bohemica Tractatione deficere videretur, ultro eum advocarat. In primis BRATISLAVIA, quæ Provincia Caput est.* Ibidem paulo post: *Id ipsum cæteræ Civitates & Oppida faciunt, BRATISLAVIENSIIUM Exemplo.* Iterum post quædam: *Antequam BRATISLAVIAM intraret.*

LXXXVI.

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

LXXXVI. Post Bretislaum Filius VRATISLAUS, Spitzigni, cui mortuo, cum Annus 1061 ageretur, successit, Frater, Bohemorum Dux, SILESIAM quidem Polonis à Bretislao dudum redditam, Iure novo acquirerebat: ab Henrico IV. Imperatore [cui, tanquam summo Principi, quanquam Poloniæ conjuncta, suberat] non tantum Bohemorum Regis Titulum, verum etiam SILESIORUM Ducis Terram Anno 1086 consecutus: hic autem VRATISLAUS, Bohemorum prius Dux, postea Rex, Armis Ius donatum obtenturus, SILESIAM quidem ingrediebatur, VRATISLAVIAM verò, tum Vladislao I. Silesiorum Polonorumque Duci subiectam, non in suam Potestatem redigebat: Anno 1093 mortuus. De quo pluribus agemus Cap. VIII. ad Annum 1038. 1040. 1052. Cap. IX. ad Annum 1086. & 1093.

LXXXVII. Quare nostra WORZELAVIA, si non a BRETISLAO, certè non a VRATISLAO videtur VRATISLAVIÆ Nomen accepisse: nisi statueris, a BRETISLAO prius BRETISLAVIAM, deinde BRESLAVIAM: & à Bretislai Filio VRATISLAO tandem VRATISLAVIAM dictam: quod à Bohemis inventum utrumque Vocabulum postea Silesii, Poloni, aliique Scriptis suis adhibuerint. Hoc autem Pacto ab Imperatoris Caroli V. recesseris Testimonio: quod §. XLIII. adduximus. Id enim VRATISLAVIAM non ab alio VRATISLAO, nisi à quo primum exstructa, id est, instaurata fuit, Nomen suum obtinuisse docet.

LXXXVIII. Quare iusto magis ad Urbis Conditorisque Vocabulum solum [non ad ea, quæ commemoravimus] respexerunt, qui statuunt, VRATISLAVIAM non BRETISLAO, verum ejus Filio VRATISLAO, licet Urbis Vratislaviensis neque Possessor, neque Reparator fuerit, debere posterius hodieque nobis usitatum Nomen. Inter hos Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus: de Vratislavia: Ego verò arbitror, ait, Urbem hanc, etsi fortassis ipsius Fundamenta jacta sunt à MIESLAO, & Structurâ deinde per illa continua Bella impeditâ, redactam in quandam Civitatis Formam eò Tempore, quò Bohemi in Silesia dominati sunt. Ibidem post quædam: Circa hunc igitur Temporis Articulum colloco vera Primordia & veram Exornationem hujus Urbis, qua tunc etiam
Nomen

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

Nomen suum, quod omnino Bohemicum est, accepit. Fuit autem is VRATISLAUS, Filius Bisetislai, natus ex Matre Germanica Iuditha: qui mortuo Patre, factus est Dominus Moraviae & vicinae Silesiae: & demum ab Henrico IV. renunciatus est Rex Bohemiae: illique permissum, ut, quoniam Poloni Pacta inita cum Casimiro Monacho non servabant, SILESIAM Bello repeteret. Curæ Iudicio subscribunt, Iacobus Schickfufius, in Silesiae Chronico, Lib. IV. Cap. VIII. Nicolaus Henelius in Breslographia, Cap. II. Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus, Parte IV. Cap. I.

LXXXIX. Iam, ut propius ad Scopum nostrum progrediamur: VRATISLAVIAM sub Polonorum & Silesiorum Duce MIESLAO I, intra 964 & 999 Annum conditam, primum WORZELAVIÆ Nomen Germanicum retinuisse, donec vel à BRETISLAO intra 1040 & 1052 Annum reparata: vel à Bretislai Filio VRATISLAO intra 1086 & 1093 Annum, etsi nec subacta, nec possessa, nec exulta, tamen Donò accepta, novum VRATISLAVIÆ Nomen Slavicum acciperet, verosimillimum existimamus, quia Mutationis aliam Causam nullam, nullum aliud Indicium, cui quoddam insit Pondus, in Antiquitatibus reperimus.

XC. Quamobrem nostræ non obstat Assertioni, quod VRATISLAVIA, Silesiæ postea Metropolis, à MIESLAI I. Temporibus, hoc est, ab Anno 964 ad 1045, imò ad 1093, ultra Sæculum, non quidem à nullis, tamen à paucissimis, iisque nec Polonicis, nec Bohemicis, nec Silesiacis Chronicographis, Res Urbis nostræ commemorantibus, unquam WORZELAVIA dicta reperiatur. Nam, si Ortu Germanum Saxonem Ditmarum, Martisburgentem in Misnia Episcopum, excipias, Anno 1018, ut diximus, mortuum: cuius Ætate WORZELAVIA nominabatur: cæteri omnes, quos VRATISLAVIÆ quandam Mentionem fecisse nobis constat, diu post Annum 1093 vixerunt. Inter quos antiquissimus, Cosmas Pragensis Decanus, Anno 1225 superstes, Urbem VRATISLAI ad Annum 1054 appellavit: Æneas Sylvius Anno 1464: Ioannes Dlugossus Anno 1480 vivis excessit. Ideo non est, ut mireris, cur nec per antecedentes quidem Annos, ad 1045 & 1093, cum Res Vratislavienses commemorant, Nomen WORZELAVIÆ, quamvis ultra Sæculi Ætatem

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIORUM Dux MIESLAUS I.

uſtatum, Scriptores illis Annis multò recentiores uſurpaverint: ſeu, quod antiquius WORZELAVIÆ Nomen ignoraverint: ſeu quod VRATISLAVIÆ jam Ævo ſuo receptum Nomen adhibere maluerint: nihil veriti, WORZELAVIAM, etſi nondum Vratſlaviam dictam, præpoſterò loquendi Modò appellare VRATISLAVIAM: quemadmodum Autoribus multis Episcopatus Sileſiorum, Anno 966 inſtitutus, licet ſub Initium SMOGRENſIS, poſtea BICINENſIS, nondum Vratſlavienſis, tamen ad Annos etiam 1052 antiquiores VRATISLAVIENſIS nominari ſolet: ut innumera potiſſimum Ioannis Dlugoſſi Loca docent: quorum non nulla reperies Cap. VIII. ad Annum 1045. §. LXXIV.

XCI. Proinde, cum hæc, quò diffuſius, eò clarius in medium allata, non citra ponderoſiores Rationes rejici mereantur: nihil obſtare videmus, quò minus admittamus, à SILESIORUM Duce Polono MIESLAO I, Religionis Chriſtianæ cum intra Poloniam, tum etiam intra Sileſiam Propagatore ſtudioſiſſimo, inter 964 & 999 Annum conditam WORZELAVIAM: pro quò RADICIS PRATUM denotante Vocabulo Germanico, deinde Sileſiorum Duce Bohemo, BRETISLAO, intra 1040 & 1052, in integrum reſtituta, ſuſceperit Slavicum, prius Bohemicum BRETISLAVIÆ, BRETSLAVIÆ, BRESLAVIÆ: poſtea Polonicum BRATISLAVIÆ, VRATISLAVIÆ, WRATISLAVIÆ Nomen.

XCII. Unde non abhorret à Vero illud, quod in duobus Chronicorum Sileſiacorum Mſtis, altero Latino, altero Germanico, cujus olim Poſſeſſor Diaconus Vratſlavienſis Ieremias Multerus fuit, annotatum invenimus: eò SILESIÆ Locò, quò in Viadrum Olavia decurrit., à SILESIORUM Duce MIESLAO I. Chriſtiano, Fundamentum Urbi Vratſlavienſi, jam tum in Episcopalem Sedem deſtinatæ primum præparatum eſſe, cum ageretur Annus 966. Quæ ſi Lectorem non fallunt: VRATISLAVIA, ſemper Chriſtiana, per Annos XXXIII magis magisque culta, pro Temporum illorum Ædificiis atque Munimentis, melior firmiorque conſpici potuit, cum MIESLAUS I. more-

re.

ANNO 999.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESII Dux MIESLAUS I.

retur, Anno 999: duravitque, licet variis obnoxia Mutationibus, jam
739 Annos, ad hunc 1705 Annum.

CAPUT VIII. SILESII RES.

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESII Dux BOLESLAUS I.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

I.

GERMANIS ad Annum 1002 OTTO III Imperator: SILESII
& Polonis post Mieslaum I. Anno 999 extinctum, Filius BO-
LESLAUS I. Cognomine Polonico CHROBRUS, Latino A-
CER, ad Annum 1025 Dux præfuit: sub quò SILESII Roma-
num GERMANORUM Imperium Populis subiectis additos retinebat.
Id duobus Argumentis validissimis confirmabimus: quorum prius cir-
ca Res sacras, posterius circa Res Civiles Potestatem summam Impe-
ratori OTTONI III in Polonorum Provincias fuisse, luculenter osten-
det.

II. Quod Res sacras spectat: Adalbertus [non Germanus, Archi-
episcopus ille Magdeburgensis, ab Imperatore Ottone I. Episcopis in-
tra Polonorum Terras præfectus: Anno 981 mortuus: cujus Mentio-
nem Cap. VII. §. XX. fecimus, sed] Bohemus, Episcopus Pragensis, ad
Polonos Anno 996, Cracoviam, postea Gnesnam pervenerat. A Po-
lonis ad Borussos digressus, Anno 997 Martyr trucidabatur: cujus em-
tum à Borussis Corpus, Gnesnam in Poloniam translatum Reverentiâ sin-
gulari honorabatur. De quò agunt in Adalberti [quos habuit cœvos] Vi-
tâ Scriptores duo: quorum prior quidem Cosmas Decanus Pragensis E-
ditoribus Henrico Canisio & Marquardo Frehero: alius autem Bohus-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

Iac Balbino existimatur: uterque publicatus in Godefridi Henschenii & Danielis Papebrochii Actis Sanctorum, Mensis Aprilis Tomo III, ad XXIII Diem, reperitur: præterea Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 989. 993. 994. 995.

III. Eundem Adalbertum Cæsar OTTO III. in Amicis planè familiaribus habuerat. Id narrant in Adalberti Vita Scriptores duo Anonymi, quos jam indicavimus. Prior Cap. IV. §. XXI, de Ottone III. locutus: *His Temporibus Christianissimus ille Cæsar, cui circa Servos Dei maximum Studium semper & diligens Cura fuit, crebro alloquitur sanctum Adalbertum, & habebat eum sibi familiarem, audiens libenter, quæcunque sibi diceret.* Ibidem, Cap. V. §. XXIII: de Adalberto & Ottone III: *Cumque velut duorum prope Mensura Iter agerent, venerunt Mogontiam, ubi regressus ab Italicis Oris Imperator commoratus est: cum quò Vir Dei mansit bonum Tempus, quia valde familiarissimus sibi erat, & Nocte pariter ac Die velut amicissimus Cubicularius Imperiali Curti vel Camera adhæsit.* Posterior, Cap. V. §. XX: de Adalberto: *Hinc ad Imperatorem redit: qui Hominem Dei adeo dilexit: cuius Mores nobiles novimus, quia omnes bonos eò plus amare studuit, quò quemque maiorem habita Bonitas fecit. Cum quò aliquos Dies commoratus, nec Nocte, nisi ante Conspectum Imperatoris jacere permissus est. Intellige, quantum Charitate sibi iunctus erat, quamvis Puer & errans Moribus Cæsar, tamen benignus, sine Comparatione OTTO Imperator Augustus.*

IV. Iam tum valebat Opinio, Preces ad Sanctorum apud Deum pro nobis intercedentium Sepulcra fufas plus Efficaciæ consequi. Quamobrem Anno 1001, Cæsar OTTO III, vel circa singularis Amici sanctique Martyris Adalberti Reliquias Orationem ad Deum habiturus: vel, quod probabilius est, sub hoc specioso Titulo, post Imperatorum Germanicorum multiplices cum Slavis ad Germaniæ Fines hærentibus, partim Hostibus, partim Amicis, & Bello, & Pace gestas, in futurarum Expeditionum meliorem Successum [quem ostendit Eventus] Poloniam ipse cogniturus, Iter longum, per Provincias Imperio suo deditas, Misniam, Lusatiam, SILESIAM, in POLONIÆ majoris Urbem,

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

bem, prius Posnaniam, postea Gnesnam, ad SILESIORUM & POLONORUM Ducis Mieslai I. Filium BOLES LAUM [qui suum jam virilis Ætatis Ingenium Germanis ante Patris Obitum patefecerat] intuendum peragebat. Ditmarus in Chronico, Lib. IV: de Ottone III: *Postea Cæsar auditis mirabilibus, quæ per dilectum sibi Martyrem Dominus fecit Adelbertum, Orationis Gratia eò pergere festinavit. Ibidem post quædam: Decursis tunc Milcieni [Soraborum in Lusatia] Terminis, huic ad Diedesfi [Sileisii propinquum] Pagum primo venienti, BOLIZLAUS, qui maior Laus non Merito, sed More antiquo interpretatur, parato in loco, qui Ilua dicitur, suimet Hospitio multum hilaris occurrit. Qualiter autem Cæsar ab eodem tunc susciperetur, & per sua usque Gnesin [Gnesnam] deduceretur, dictu incredibile ac ineffabile est. Vicens à longe Urbem desideratam, nudis Pedibus suppliciter advenit, & ab Episcopo ejusdem [Boleslai Ducis, intra Urbem non Gnesnensem, sed Posnaniensem, per quam ad illam tendebat, habitare solito] Ungero [Iordano Ursino] venerabiliter susceptus, Ecclesiam introducit, & ad Christi Gratiam sibi impetrandam, Martyris Christi intercessio profusis Lacrumis invitatur. Martinus Polonus in Chronico de Ottone III: Imperator, ordinatis Imperii Rebus, ducens secum nobiles aliquos Romanos, in Saxoniam est reversus: & visitans Locum in Polonia, ubi S. Adelbertus quiescebat Martyr: accepto ipsius Brachio, Romam est reversus. Vincentius Kadlubko in Polonica Historia, Lib. II. Epist. XI: Imperator OTTO Rufus [non Rufus, id est, Secundus, sed Tertius] Desiderio experiendi ea, quæ Fama de BOLES LAO diffuderat, Poloniam ingreditur, quasi Beato Martyri Adalberto votivam exhibiturus Reverentiam. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1001: Miraculis singularibus & stupendis, quæ Clementia Salvatoris per Merita S. Adalberti, Gnesnensis Archiepiscopi, operata est, & in Oras longè lateque diffundentibus, OTTO III. Imperator Romanorum æger, & suo Instinctu, & aliorum Familiarum suorum Avisamento [Consilio] permotus, sanctum Dei Adalbertum pro sua Liberatione cæpit sollicitè invocare, vovensque Votum Domino, promisit ejus Sepulcrum personaliter adire, si illum contingeret priori restitui Sanitati, mi-*

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

rum in Modum facto Voto, ab eâ, quâ detinebatur, Infirmitate sensit se perfecte ad Invocationem S. Adalberti liberatum. Voto itaque suo satisfacturus, ad Corpus sacrum digna Sancto Munera oblaturus, in Poloniam versus, stipatus Multitudine Principum & Militum procedebat, simul, & ut Votum suum persolveret, & Ducis BOESLAI Personam, quam universorum Fama magnis celebrabat Laudibus, videret. Constat quoque, illum non solum pro visendo Corpore Beati Adalberti, Poloniam profectum fuisse, sed etiam BOESLAI Ducis Polonorum Famâ pertractum. Cujus Adventum BOESLAUS, Polonorum Dux, plurimorum Denunciatione presentiens, singularum Rerum, quibus tam magnificus Hospes & ejus Exercitus excipi procurarique posset, instituit Apparatum, & venienti Imperatori ad Fines Poloniae, eum cum omni exceptit Reverentiâ & Honore. In Finibus autem suis exceptum, omnibus necessariis, tam ipsum, quam omnes suos Milites abunde & liberaliter procurat, & per Loca directiora usque Posnaniam deducit. Et, quoniam OTTO Imperator in Conditione Voti sui habebat, septem miliaribus ad Corpus S. Adalberti pedestre Iter conficere, ex Posnania [tanto enim Spatio Iter intermedium versus Gnesnam protenditur] ire decrevit. Quâ Re ad Notitiâ BOESLAI perlata, quò omnem possibilem sibi Honorem Imperatori exhiberet, omne Iter à Posnania usque Gnesnam, variorum Pannorum Coloribus, per quod Imperator OTTO transiturus erat, consterni disposuit, ut in gradiendo Imperator cum Militibus nullibi Terram contingeret. Ibidem post quædam: Imperator itaque Romanorum OTTO III. in Civitatem Gnesnensem perveniens, Ecclesiam maiorem ingressus ad Corpus S. Adalberti se prosternens, cum magnâ Devotione Gratias Deo egit, & S. Adalberto de sua ad bonam Valetudinem Restitutione.

V. Tum Gnesnensibus Episcopus quidem, Archiepiscopus autem nondum erat. Nam, licet iis ab Anno 966 ad 996, Vilibaldum, Hattorem, Robertum Episcopos datos, quidam Archiepiscopos fuisse contentant: non tamen in antiquâ Re, quam Silentiô veteres omnes transierunt, Assensum merentur recentiores.

VI. At, post Robertum, inquis, Anno 996, Adalbertum, illum Pra-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
 SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

Pragensem Episcopum, cujus Mentionem jam crebram fecimus, Archiepiscopum Gnesnensem fuisse statuunt Rerum Polonicarum Scriptores, Vincentii Kadlubkonis Commentator, Ioannes Dlugossius, Matthias Michovius, Bernardus Vapovius, Martinus Cromerus, Ioannes Herburus, Salomon Neugebauerus. Quibus accedit Stephanus Damalevicius in Archiepiscoporum Gnesnensium Vitis.

VII. Tamen non est, ut horum & plurium, quos præterimus, ab Adalberto, ultra quintum, imò sextum Sæculum distantium, quamvis concordibus Calculis habeamus Fidem. Nam primum ex duobus illis, quos Vitæ suæ coævus Scriptores Adalbertus habuit, supra citatis, neuter commemorat, Gnesnensem seu Episcopatum, seu Archiepiscopatum susceptum Adalberto: quem Historici antiquiores, in Polonicis Vincentius Kadlubko: in Bohemicis Æneas Sylvius: in Germanicis Adamus Bremensis, Marianus Scotus, Helmoldus Bosovienensis, Theodorus Engelhusius, Paulus Langius Episcopum Pragensem, nunquam vel Episcopum, vel Archiepiscopum Gnesnensem nominant. Præterea Gnesnam Adalbertus Anno 996 intrabat: quò Robertus ibi Episcopus è vivis excedebat: cujus, quemadmodum arbitramur, ad Tempus exiguum Vicarius, non Successor Episcopus, adeo non Archiepiscopus, erat. Non enim credibile videtur, Adalbertum Pragensem Episcopum, ob sævam Bohemorum Duritiem, Pragâ profectum, convertendis ad Christum Slavis pluribus intentum, ideoque mox è Polonia in Borussia digressurum, recepisse Munus Archiepiscopi Gnesnensis ordinarium.

VIII. Quid multis? Cæsar OTTO III. suam in sacris Potestatem summam Polonis præsens ostensurus, Gnesnensibus Adalbertum, cujus, singularis Amici sui Honorem Posteritati commendatissimum reddere conabatur, & custodientibus, & amantibus, Episcopo quidem non destitutis, nullum tamen Archiepiscopum habentibus, primum, ipse Adalberti Fratrem Germanum Kadimum, quem Poloni & Radzinum, & Gaudentium nominant, præficiebat: citra Consensum, & Archiepiscopi Magdeburgensis, cui jam Imperator OTTO I. in Polonorum Regionibus Episcopos subjecerat: & Episcopi Posnaniensis, ad quem,

tan-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

tanquam Archiepiscopi Magdeburgici Vicarium, illa Polonicarum Provinciarum Pars antea pertinebat. Ditmarus in Chronico, Lib. IV. de Ottone III: *Nec Mora: fecit ibi [Gnesnæ] Archiepiscopatum, ut spero, legitime, sine Consensu tamen præfati Præsulis [Poznanienfis, Unger] cujus Diœcesi omnis hæc Regio subiecta est, committens eundem [Archiepiscopatum] prædicti [Adalberti] Martyris Fratri Kadimo.* Autor veteris Hildesheimensis Chronici, ad Annum 1000: *Imperator OTTO III. Causâ Orationis ad S. Adalbertum Episcopum & Martyrem, Quadragesimæ Tempore Slaviam [Poloniam] intravit: ibique coadunatâ Synodo Episcoporum VII disposuit: & Gaudentium, Fratrem B. Adalberti, in principali Urbe Slavorum [Polonorum] Gnesnâ ordinari fecit Archiepiscopum, Licentiâ Romani Pontificis, Causâ Petitionis BOLIZLAVONIS Polonorum Ducis.* Chronographus Saxo ad Annum 996: *Hanc ergo Urbem [Gnesnam] devotus Imperator [Otto III.] occurrente sibi Loci Episcopo nudis Pedibus intravit, & post lacrymosam ad S. Adelbertum Orationem, novâ illum Institutione, id est, Archiepiscopatus in eodem Loco Fundatione, sed non legitimâ honoravit. Nam tota hæc Provincia unius Poznanienfis Episcopi erat Parochia, & ipsa cum omnibus futuro Tempore illic fundandis Episcopatibus, Autoritate Primi OTTONIS, & Pontificum Apostolicæ Sedis, Metropolitano Magdeburgensis Archiepiscopii fuerat subiecta.* Hanc ergo [Poloniæ Provinciam] *sine utrorumque Episcoporum [Magdeburgensis & Poznanienfis] Consensu, iste Imperator [Otto III.] in quinque dividens Episcopatus in Urbe Gnesi, Gaudentium Beati Adelberti Germanum consecrari fecit Archiepiscopum.* Quæ iisdem Verbis Autor Chronici Magdeburgici de Giselfarii, Archiepiscopi Magdeburgensis Secundi Rebus narrat. Georgius Fabricius in Originibus Saxonici, Lib. II. ad Annum 998: cum Cæsaris Ottonis III. Adventum in Poloniæ Civitatem Gnesnensem commemoravisset: *Instituta tunc ibidem Sedes Metropolitana ab Imperatore est, propter Honorem [ibidem sepulti Adalberti] Martyris.* Quod tamen eum non legitime fecisse, Annales Saxonici testantur. Nam nec Antistitem Magdeburgium audierat, cui ab OTTONE Primo omnes Ecclesiæ Polonicæ subiectæ erant: nec Poznanensem, Magdeburgii Vicarium, in Consilium adhibuerat.

IX. Quos-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.

SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

IX. Quosnam Gnesnensi Archiepiscopo Episcopos Cæsar OTTO III. subjecerit, non est controversum; nisi quod eorum Nomina diversissimis proferuntur Formis. Ob quas potissimum Ditmarus, Martisburgensis Episcopus, quanquam Ottonis III. Ævo superstes, Polonicarumque Rerum Notitiam intra Poloniam ipsam consecutus, apud nonnullos sinistram incurrit Suspicionem. At Polonorum Nominibus Slavica Linguâ duriores in Modum formati raro Habitum Latinum citra Mutationem grandiores contingere, quis nescit? Hoc vel ipsius Polonorum Ducis MIESLAI, de quo supra egimus, Cap. VI, §. X. & XV, Vocabulum docet: cum & MIECISLAUS, & MIESCO, & MISECO, & MISICA, & MISCA dicitur: in quibus tamen aliquid Æqualitatis remansit. In multis ne una quidem Litera superest, ex qua Vocum, eosdem Homines indicantium, Similitudinem minimam æstimes. Quem in Morem ADALBERTUS quidem WOYTECHUS: primus autem Cruficiensis Episcopus LUCIDUS appellatur IASNOCHUS: Cracoviensis Episcopus XIII, & GAUDENTIUS & RADOSTUS: Episcopus XVII, & FULCO, & PELKA nominatur. Sed fac, Ditmarum, Germanum Saxonem, in exponendis Polonorum Nominibus [nisi quædam Librarius etiam corruerit] aliquando, aut, si mavis, sæpe lapsus: an ideo eum in Rebus ipsis ab Errore non immunem habere Prudentia permittit?

X. Ut igitur ad Scopum propius accedamus: Cæsar OTTO III. Gnesnensium Archiepiscopo, Adalberti Germano Fratri GAUDENTIO, quem Ditmarus KADIMUM, alii RADINUM, alii RADZINUM [inter quos ipse Polonicus de Gnesnensium Episcoporum Vitis Scriptor, Stephanus Damalevicius est] appellant, subiciebat Episcopos tres: (I) REINBERNUM, in Pomerania COLBERGENSEM: (II) LAMBERTUM, Ditmaro PAPONEM, in Polonia minore CRACOVIENTSEM: (III) URBANUM, Ditmaro IOANNEM, in Silesia tum SMOGRENSEM, postea Biemensem, hodie Vratislaviensem. Polnaniensem, Ditmaro UNGERUM, alio vel IORDANUM, vel URSINUM dictum, Obsequia novo Archiepiscopo suo Gnesnensi denegantem, prio-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

ri Archiepiscopo Magdeburgico subiectum relinquebat. Ditmarus in Chronico, Lib. IV: *Eidemque* [Kadimo, Gnesnensium Archiepiscopo, Imperator Otto III] *subiciens* (I) REINBERNIUM, *sanctæ* CHOLBERGIENSIS Episcopum: (II) PAPPONEM CRACUENSEM: (III) IOANNEM WROTISLAENSEM: [ut Cap. VII §. LIV. & LXVII, jam indicavimus, non ita corruptè WORZISLAENEM, aliquantò rectius à Terrarum Vratislaviensium Tractu, qui WORZELAVIA nominabatur, in quò jacet Smogra, pro SMOGRENSI quondam WORZELAENSEM, id est, WORZELAVIENSEM dictum:] UNGERO POSNANIENSE exceptò: *factoque ibi Altari, sanctas in eo honorificè condidit Reliquias.* Chronographus Saxo ad Annum 996: *Eique* [Gaudentio, Gnesnensium Archiepiscopo] *tres alios Episcopos in tribus Locis, videlicet* (I) SALTZCOLBERCH, (II) CRACOWE, (III) WROTISLA (legendum, transpositis Literis, WORTISLA) *ordinatos subiecit: POZNANIENSEM vero Episcopum, non assentientem, priori Iuri & Magdeburgensis Archiepiscopi Subiectioni reliquit.* Eadem paulò aliter dispositis Nominibus profert Autor Magdeburgici Chronici, de Giselharrii, Archiepiscopi Magdeburgensis Secundi Rebus: *Eique* [Gaudentio, Gnesnensium Archiepiscopo Cæsar Otto III] *tres alios Episcopos in tribus Locis, id est,* (I) SLAZCHOLBERG, (II) CRACKAWE, (III) WORTIZLAWÉ *ordinatos subiecit. POZANIENEM verò Episcopum non assentientem, priori suo Iuri & Magdeburgensis Archiepiscopi Subiectioni reliquit.* Clarius hæc tradit, partim interpretatus, Georgius Fabricius in Originibus Saxonis, Lib. II. ad Annum 998: *Subiecit autem Gnesnano* [Archiepiscopo Cæsar Otto III] *Ecclesiam* (I) SLAZOCOLBERGIAM, (II) CRACOVIANAM, (III) VRATISLAVIANAM: *quorum Presulum tum Nomina erant, REINBORNI, POPPONIS & IOANNIS. Sed POSNANIENSIS, cum de suo Iure pugnaret, sub Ditione Magdeburgicâ permansit: & ei per Poloniam Ingenuitatis concessa Privilegia.*

XI. Quæ cum ita sint: errant, qui jam ab Anno 966, quò primi per Polonorum Provincias Episcopi constituti sunt, Polonis ARCHIEPISCOPUM GNESNENSEM, aliis VILIBALDUM, aliis VILIBALDUM dictum, assignatum fuisse narrant: cui, præter alios, SILESIIORUM

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

RUM Episcopum SMOGRENSEM perperam subjiunt: ab Imperatore OTTONE I, cum Annus 970 ageretur, non POLONORUM Gnesnensi, sed GERMANORUM Magdeburgico Archiepiscopo parere iussum.

XII. Cœterum Polonis [ut solet Ingeniis liberrimis Observantia Legum minor esse] quantum videtur, aliis veteri Magdeburgico, aliis novitio Gnesnano Archiepiscopo subesse nolentibus, præscriptus inter Episcopos Ordo, ultra Sæculum, ab Anno 970 ad 1075, si non penitus, tamen Partem maximam posthabebatur. Testis est ipse Pontifex Romanus, Gregorius VII, Lib. II. Epist. LXXIII: quam Anno 1075, ad Boleslaum II, Polonorum Ducem, scripsit. *Verum, ait, quia Christiane Religionis Ordo & provida Dispensatio ab his permaximè post Deum pendet, qui Dominici Gregis Pastores & Rectores esse videntur: illud nobis primo attendendum est, quod Episcopi Terræ Vestra non habentes certum Metropolitanæ Sedis Locum, nec sub aliquò positi Magisterio, huc & illuc, pro sua quisque Ordinatione vagantes, ultra Regulas & Decreta sanctorum Patrum liberi sunt & absoluti.* Per has in Polonorum Ecclesia Turbas, utri Archiepiscopo, POLONORUM Gnesnano, an GERMANORUM Magdeburgico, an neutri Episcopus SILESIIORUM Smogrensis adhæserit, exploratum non habemus: de quò altum in Polonorum Annalibus est Silentium.

XIII. Iam, quod Res Civiles attinet: eodem Anno 1001, Cæsar OTTO III, SILESIIOS Romano GERMANORUM Imperio subiectos esse, duobus Gnesnæ patefaciebat Documentis. Prius edebat, cum BOLES LAUM Primum, SILESIIORUM Ducem, hætenus POLONORUM Ducis contentum Titulo, declarabat solenniter POLONORUM REGEM, Imperii Romani Amicum. Posterius edebat, cum eundem Boleslaum à pristina Imperii Romani Subjectione tum alia, tum etiam Tributaria liberum pronuntiabat.

XIV. Sunt, qui utrumque: sunt, qui non prius quidem, posterius autem fictum esse iudicant: præsertim Defensores Polonicæ Libertatis, quam ab omni, Populis aliis, potissimum Germanis, debito & Tributò, & Obsequio statuunt immunem. Ut harum Rerum, seu Falsitas, seu

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

Veritas eò clarius agnoscat, potiora utrumque cum affirmantium, tum negantium Argumenta proferemus, explicabimus, & quantum valebimus, excutiemus.

XV. Affirmantibus in Sententiæ suæ Stabilimentum servit Testium partim Multitudo, partim Autoritas: ex quibus adducemus præcipuos. Autor antiquissimi Epitaphii, quod Boleslao I, Polonorum Regi conditum in Posnaniensium Templo etiamnum reperitur: de quo Stanislaus Lubinskius, Episcopus Plocensis, in Martialis Episcopi Plocensis Secundi Vita: *Epitaphium hujus Regis BOLESLAI Chobrii, Tumulo ejus, quod adhuc Posnaniæ in Ecclesia Cathedrali visitur, vetustissimis Literis, & jam Antiquitate arrosis scriptum, his Vetustatem satis redolentibus, incomitis quidem, nec satis suis Numeris constantibus, ut rude illud Sæculum quivis agnoscat, Versibus comprehensum.* Horum Versuum ultimo proximus est:

Ob Famam bonam Tibi contulit OTTO Coronam.

Vincentius Kadlubko, Episcopus Cracoviensis, in Polonica Historia. Lib. II. Epist. XI. de Imperatore Ottone III: quemadmodum in Vratislaviensi MSto legitur: *Imperiale itaque Diadema trahens, Capiti BOLESLAI non sine Reverentiâ imponit: illius e converso Gulimate [id est, Pileo, ad Modum Galeæ facto] suum Caput convenustans.* Ubi vetus Kadlubkonis Commentator: *OTTO Imperator III. Rufus BOLESLAUM consortem IMPERII ordinavit, sibi que cum magna Reverentia Diadema imposuit.* Ioannes Dlugossius, Canonicus Cracoviensis, in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1001: *Imperator OTTO ex Thalamo egressus, cum Duce BOLESLAO in Gnesnensem Ecclesiam pergit, utrumque comitante Frequentiâ Militum & utriusque Sexus in Multitudine infinita.* Ubi dum perventum esset, *mandat Imperator OTTO Gaudentio Archiepiscopo, cæterisque Episcopis Poloniæ, BOLESLAUM in REGEM POLONIÆ sacro Chrismate inungi, & singula, quæ in Regum Coronationibus & Unctionibus fieri solita sunt, cum Orationibus & Obsecrationibus consuetis justo Ordine persolvi.* Quò expletò, *in Sellam eminentiorem, ex quâ ab omni circumstanti Turba videri potest, Imperator OTTO BOLESLAUM perducit, & Diademate nobili,*

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESII Dux BOLESLAUS I.

bili, quod tunc in Capite gestabat, ex Vertice suo deposito, Caput ejus coronat & insignit, constituens & decernens eum, & quemlibet ejus Posterum & Successorem POLONORUM REGEM & IMPERII ROMANORUM SOCIUM & AMICUM: subjiciens sibi & Regno suo omnes Polonorum Regiones Nationesque: donans vero singulos Principatus, Terras & Districtus per eum & Successores suos Reges Poloniae, sub Barbarorum infidelibus & Schismaticis Nationibus acquisitas, & in posterum Munere & Suffragio Divino acquirendas. Ibidem post quædam: Et quò Donatio ipsa diuturnior esset, Privilegio Imperiali auream Bullam habente roborat & communit: Reges Regnumque Poloniae singularibus Privilegiis, Libertatibus & Prærogativis eximens, libertans & extollens, & à suorumque Successorum ROMANA OBEDIENTIA & SUBIECTIONE perpetuo remittens & absolvens. BOLESLAUS autem REX Polonia novellus, modestâ Oratione super his, quæ eum admonuerat, respondens, & de his, quæ sibi præstiterat, Gratias ingentes agens, IMPLETURUM se OMNIA pro posse cum Dei assistentiâ repromisit. Matthias Michovius, Canonicus Cracoviensis, in Chronico, Lib. II. Cap. III: de Ottone III. Imperatore: percontatus est, quo Genere renumerandi tantus Princeps [Boleslaus] dignus Nominis Regis esset præmiandus, & an Coronâ insigniendus: de cæteroque Rex vocandus Autoritate Imperiali veniret. Cunctis autem Propositum Imperatoris extollentibus, consulebant coronandum. Itaque sequenti Die, acceptò BOESLAO, processit cum eo Imperator in Ecclesiam: convocatisque Gaudenzio Gnesnensi cæterisque Pontificibus, jussit eum in REGEM POLONIÆ inungi, & deductum supra Sedem Majestatis, Corona sua, Tempora BOESLAI ornavit & coronavit: a sua suorumque Successorum, ROMANORUM IMPERATORUM OBEDIENTIA, eum & Posteris ejus Reges Poloniae perpetuo absolvit. Alexander Guagninus, Veronensis Italus, Civis Polonus, in Poloniae Chronico, de Boeslao I. Polonorum Rege: Hospitalitatis Officiis OTTO in se exhibitis consideratis, BOESLAUM eodem in Templo Gnesna Imperiali Diademate solenniter coronavit: eumque REGEM POLONIÆ declaravit, & in æternam Autoritate Imperiali confirmavit: ab omnibusque TRIBUTIS & OBSEQUIIS Romanis IMPERA-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

TORIBUS pendendis, Posteris ejus omnes in Regno sibi succedentes, immunes fecit. Martinus Crömerus, Episcopus Varmienſis, de Polonorum Rebus, Lib. III. in Boleslao I: *Volens autem* [Imperator Otto III. Boleslao I.] *tam splendido Hospiti & Amico Principi, parem referre Gratiā, collocutus cum Consilio, quod secum in Comitatu habebat, REGEM eum appellat, SOCIUMque & AMICUM Romani IMPERII, a TRIBUTO & omni JURISDICTIONE IMPERATORUM immunem.* Ac Diadema, Gaudentio Archiepiscopō solennes Ceremonias peragente, ipsi imponit: eumque Honorem sempiternum ipsi & Posteris ipsius in Polonia regnaturis esse jubet. Eadem iisdem Verbis referunt in Historia Polonica, Ioannes Herburtus Lib. II. Cap. IV. & Salomon Neugebauerus Lib. III. Cap. VIII.

XVI. His Rerum Silesiacarum Scriptores consentiunt. Ioachimus Curæus in Annalibus de Boleslao I: *BOLESLAUS Primus, dictus ACER, primus Poloniae REX.* Ibidem paulo post: *Impetravit ab Imperatore OTTONE Tertio Nomen Regium.* Imposita est ipsi Corona Gnesnæ ab ipso Cæsare. Iterum post quædam: *Credibile est, BOLESLAUM, ut Exemplo Hungariæ, suis Provincias in certam Formam Regni redigeret, quod ad Heredes suos posset transmittere, appetivisse Nomen Regium a Cæsare: & OTTONEM etiam, Pacis & Quietis publicæ Causa, ut tandem illa longa Bella inter Slavos & Principes Imperii, præsertim Marchiones, finiret, non gravatim hoc Iter suscepisse.* Curæo Suffragium suum addunt, Iacobus Schickfufius in Chronico, Lib. I. Cap. XII. Iohannes Mollerus in Ducum Lignicensium Historia, Lib. I. Cap. VI: Gotfridus Ferdinandus Buckisius in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. VII. Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus Parte I. Cap. III. Num. VI.

XVII. Præter hos idem statuunt, Albertus Krantzius in Vandalia, Lib. II. Cap. XXXVI. Iodocus Ludovicus Decius de Polonorum Vetustatibus Lib. I. de Mieslao I. Stanislaus Sarnicius in Annalibus Polonicis, Lib. VI. ad Annum 1068. Ioannes Pistorius in Regum Polonicorum Genealogia. Ioachimus Pastorius in Floro Polonico, Lib. II. Cap. I. Thomas Zechorodus in Marte Moravico, Lib. III. Cap. I. Caspar Schu-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

Schutzius in rerum Prussicarum Chronico, Lib. I. ad Annum 997. Iohannes Micrælius de Pomerania, Lib. II. ad Annum 1000. Thomas Iordanus in Genealogiis ad Ioannis Dubravii Bohemicam Historiam. Abrahamus Bucholcerus in Indice Chronologico, ad Annum 999. Caspar Iongelinus in Abbatiarum Ordinis Cisterciensis Notitia, Lib. V. intra Præfationem, quam Silesiæ Monasteriis præmisit. Marcus Zuerius Boxhornius in Historia universali, ad Annum 984. Georgius Hornius in Historiæ Politicæ Compendio, de Polonia. Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis Bohemicis, Decade II. Lib. II. Tabula Silesiæ Ducum Genealogica.

XVIII. Quid aliud hinc colligas, nisi BOLES LAUM I. Polonorum Silesiorumque Duce[m], ob Polonicarum Provinciarum, quamvis non Universitatem, attamen Partem magnam, in quâ SILESIAM reponas, Romano GERMANORUM Imperio fuisse, cum TRIBUTARIORUM, tum etiam FIDELIUM Iure subiectum: à quo duplici Obligationis Genere BOLES LAUM Primum Polonorum REGEM Autoritate suâ creatum Cæsar OTTO Tertius absolverit? Præterea peculiariter id notari meretur: Imperatorem OTTONEM Beneficia in Ducem BOLES LAUM, etsi maxima, non citra Leges quasdam collata, saltem eas, ad quas IMPERII ROMANI SOCIUS ac AMICUS Iure Populorum etiam liberri-
morum naturali ferendas & implendas BOLES LAUS, etsi REX, adstringebatur. Has indicat Ioannes Dlugoffus Verbis, quæ §. XIV. adduximus his: *Imperator OTTO BOLES LAUM perducit, & Diademate nobili, quod tunc in Capite gestabat, ex Vertice suo deposito, Caput ejus coronat & insignit, constituens & decernens eum, & quemlibet ejus Posterum & Successorem POLONORUM REGEM, & IMPERII ROMANORUM SOCIUM & AMICUM.* Iisdem Legibus, & quorum admonitus erat, BOLES LAUS sc. quantum posset, satisfacturum promittebat. Idque Dlugoffus ibidem his exprimit: *BOLES LAUS autem REX Polonia novellus modestâ Oratione super his, quæ eum [Cæsar Otto] admonuerat, respondens, & de his, quæ sibi præstiterat, Gratias ingentes agens, IMPLETURUM se OMNIA pro POSSE cum Dei Assistentiâ, repromisit.* Ita non est,
ut

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

ut BOLESLAUS I. quantumvis POLONORUM REX, à Tributo & Obsequio liberatus, intra GERMANORUM Imperium prorsus exlex factus ideo credatur.

XIX. Hæc, quæ commemoravimus, negantes variis plerisque vanis, ducti Conjecturis, Testimonia in medium allata, vel in Dubium vocantibus, vel ex arbitrio interpretantibus, Assertionem contrariam firmare conantur: per OTTONEM primum BOESLAO primo, partim Regium Titulum donatum agnoscentes, partim nec hunc collatum, neque Tributum, nec Obsequium ablatum concedentes. Nos Rationum, quibus gaudent primariam solidioremque, posthabitis tenuioribus, per ea, quæ mox in Æstimationem producemus, ex facili seipsas refutantibus, exponemus.

XX. Ne Fidem narratis habeant integram, circumspectioribus potissimum suadet DITMARUS, Martisburgensis Episcopus: qui Res in Polonia & Silesia, sub OTTONE III gestas ignorare non potuit: ejus Filio HENRICO II. Imperatori, BOLESLAUM I. debellanti Comes in utraque Provincia fuit: tamen inter sui Temporis Memorabilia, ne unius quidem in Beneficiis tribus meminisse judicatur: quibus Cæsar OTTO III. BOLESLAUM I. Ducem creando Regem, Tributo liberans, Obsequio exuens, ornaverit. Inter hos est Reinerus Reineccius in Proœmio, quod Ditmari Chronico præmisit. *Addo his, ait, Expositiones luculentas de tribus Polonia Principibus, Misecone, Boleslao Chrobrot, & Misecone altero. E quibus cum BOESLAO vulgo Regii Nominis Dignitas tribuatur, & ita tribuatur, ut Autor hujus adstruatur Imperator Cæsar OTTO III. Augustus: DITMARUS hac de Re Verbum nullum: ut dubitare de ea forte liceat: cum interim, qua is & Miseco Pater devincti Imperio essent, Clientelam non dissimulet.* Hermannus Conringius de Imperii Germanici Finibus, Lib. I. Cap. VIII: cum ab Ottone III. Boleslaum I. Coronâ Regiâ condecoratum dixisset: *Argueret etiam hoc Casaream Autoritatem, si esset verum, & deberet Polonia Beneficio huic Germanici Cæsaris Gratias immortales. At vero nunquam DITMARO BOLISLAUS Regio Nomine nuncupatur, sed Dux: & tamen persecutus ille est Bolislai omnia sic satis accurate ad Annum M. XVIII,*

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XXI. At verò, DITMARI Chronicon, sicut à Reinero Reineccio & Ioachimo Ioanne Madero publicatum reperitur, passim esse mancum, partim Narrationes in eo patefaciunt, partim etiam illud MStum docet, ex quò Additamenta in editis omiſſa, per celeberrimum Virum, Godefridum Guilielmum Leibnitium humaniſſimè nobiſcum communicata vidimus. Unde ſuſpicari poſſimus, BOESLAI Polonorum REGIS Mentionem fortasſe cum omiſſis haſtenus in Ditmaro deſideratam. Sed faciamus, eandem à Ditmaro præteritam, quam nec in Additamentiſ jam indicatiſ conſignatam invenimus: neminem Admiratio ſubibit, cur Ditmarus BOESLAUM, quem ab OTTONE III. Regem Polonorum declaratum omnino ille ſciverit, etſi frequenter commemoratum, nuſquam REGEM, ubique DUCEM nominet: ſi perpenderit ſtimatione curioſa notabileſ Circumſtantiaſ. BOESLAUS I. Polonorum REX Anno 1001 creatus, vix decem Menſibus hoc Titulo gaudebat, cum Cæſar OTTO III, primo Anni 1002 Menſe, vivis eriperetur. Tum BOESLAUS ſtatim elato bellicoſoq; mutatuſ Animo, amare Beneficiuſ, Beneficientem odiſſe nihil verituſ, ſe Romano GERMANORUM Imperio non ampliùſ AMICUM, adeoque non SOCIUM oſtendebat, ut apertuſ potiuſ ADVERSARIUM in Ottoniſ III Succeſſorem HENRICUM II, Cæſarem ageret: ſicut ex iis, quæ mox, Ditmaro Teſte, proferemuſ, patebit. Ita violatò Pactò, id eſt, ſubverſò tripliſ Beneficii, per quò & REX, & à TRIBUTO, & ab OBSEQUIO liber evaſerat, Fundamentò, BOESLAUS, repentinà omnium Cæſareanorum Munerum laſtura, ſub priſtinuſ Statuſ redactuſ, amiſſò Regiæ, non tantuſ Dignitatiſ Titulò, veruſ etiam Libertatiſ Potèſtatiſ quæ Privilegiò, Dux POLONORUM, ut antea, Romano GERMANORUM Imperio & TRIBUTARIUſ, & SUBIECTUſ conſtanter habituſ dictuſque fuit. Quam noſ etiam cenſemuſ eſſe Cauſam, quod in Reſum Germanicarum Scriptoriſ, quanquam BOESLAI Reſ attingentiſ, neque DITMARUſ Martiſburgenſiſ, nec Hermannuſ Contractuſ, neque Marianuſ Scotuſ, nec Otto Friſingenſiſ, nec Albertuſ Stadenſiſ, vel Nominis, vel Iuriſ Regii, quod Imperator OTTO Tertiuſ BOESLAO Primo Polonorum Duci conceſſerit, Mentionem faciant:

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

fed potius inter eos quidam, BOLES LAUM I. ejusque Successores, Polonorum Silesiorumque Duces, quanquam Romano GERMANORUM Imperio ad Obedientiam devinctos, in plenæ Libertatis, quam semper affectabant, quoddam Signum, proprio Ausu, in Germanicorum Imperatorum Injuriam, sibi Regium Nomen imposuisse conquerantur.

XXII. Fortassis etiam peculiarem Silentii Causam DITMARUS habuit, quô magis in Amorem Cæsaris HENRICI II. propensus, eô magis in BOLES LAI I Odium excitatus, cum illum hic sæpius injustis Armis peteret, perversisque Moribus læderet. Nam secretiorem utriusque Cognitionem assecutus, BOLES LAUM potuit non habere dignum, cujus in Honorem illa Regiæ Solennitatis Acta Literis committeret. Certè Fastidium ex affectatâ Boleslai Gloriâ Ditmarus sensit, quod patefacit in Chronico, Lib. IV: de Boleslao I. hæc scribens: *BOLEZLAUS, qui MAIOR Laus, non Merito, sed More antiquo interpretatur.* Id Boleslai Factis, Odium merentibus adscribit, Lib. VIII: *Nec opus esse autumo, de BOLES LAO amplius disserere: cujus Nomen & Conversatio, si Dominus omnipotens vellet, satis nobis lateret.* Omne hoc, quod Pater suus [Mieslao, id est, Mieslaus] & iste nobis in Conjugio ac Familiaritate magna copulati sunt, plus Damni subsequens, quam Boni præcedentis attulit: ac in futuro infert: quia, etsi Pace simulatâ nos ad Tempus diligit, attamen per secretas Tentationum Varietates nos à Charitate innata deducere, & si quando Tempus et ac Locus contingit, in Perniciem apertam assurgere non desistit.

XXIII. Imo DITMARUS alicubi BOLES LAUM etiam REGEM indicare videtur, cum ejus Terram, non Ducatum, sed REGNUM appellat, Lib. VIII: de Odâ Boleslai Sponsa: *Nupsit DUCI prædicto post Septuagesimam, absque Canonica Autoritate, quæ vivebat hætenus sine matronali consuetudine, admodum digna tanto Fœdere.* In hujus Sponsi REGNO sunt multæ Consuetudines.

XXIV. At BOLES LAUM propterea pro REGE habitum statuere, non est tutum. Sæpius enim ab Historicis ejusmodi, quorum in Ordinem DITMARUS referendus est, DUCATUS vocatur REGNUM. Lex Ba-

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

Baiuvariorum, Tit. II. Cap. X. §. I: [in Friderici Lindenbrogii Legum Antiquarum Codice:] *Si quis Filius DUCIS tam superbus vel stultus fuerit, ut Patrem suum debonestare voluerit per Consilium malignorum, vel per Fortiam, & REGNUM ejus auferre ab eo.* Tassilo, Baioariorum Dux, in Decreto, §. I: (quod ibidem reperitur:) *Regnante in perpetuum Domino nostro Iesu Christo, in Anno vero XXII, REGNI religiosissimi DUCIS Tassilonis, Gentis Baioariorum.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica. Lib. IV. ad Annum 1137: de Boleslao Polonorum & Sobieslao Bohemorum Ducibus: *Priusquam Triennales Treugæ [Induciæ] cum Sobieslao Bohemiæ Duce per Lotargium [Lotharium] Romanorum Imperatorem confectæ exspirarent, communibus Baronibus tam Poloniæ, quam Bohemiæ agentibus, de Pace perpetua inter REGNA & DUCES firmanda, Tractatus haberi coepti sunt.* Inde quis non videt, pari Conditione DITMARUM potuisse BOLES LAO, quamvis DUCI, attribuere tamen REGNUM, id est, Imperium?

XXV. Alius, isque, nisi fallimur, non adeo ambiguus Locus invenitur, ubi DITMARUS ab OTTONE III. in BOLES LAUM I. collata Beneficia, obscurissime quidem, sed tamen indicat: cum narrat, quemadmodum Polonorum Duces, MIES LAUS I. quem MISECONEM vocat, BOLES LAI I. Pater, adeo non Imperatori debitam subtraxerit Reverentiam, ut etiam Præfecto Marchioni Udoni, quò surgente non sedere sustinuerit, satis humilem Cultum præstiterit: BOLES LAUS autem, quem Cæsar OTTO III ex TRIBUTARIO fecerit DOMINUM, id est, REGEM, mox GERMANORUM non AMICUS, sed HOSTIS: non SOCIUS, sed OPPLIGNATOR, ad Conditionem priorem Vi subactus, non ad MISECONIS I. Patris Exemplum, illud ab Imperio Germanico impositum & SUBIECTIONIS & SOLUTIONIS Onus fideliter tulerit. Hunc enim Sensum reconditum habere videntur DITMARI Verba, quibus Lib. V, cum recensuisset Boleslai I. Ducis, contra Henricum II. Cæsarem, in Lusaticas Terras Irruptionem, præcedentia præsentibus Temporibus opponit: *Quam inique, inquit, comparandi sunt Antecessores nostri & contemporales? Vivente egregio Hudone, Pater istius [Boleslai I.]*

ANNO 1001.

GERMANORUM Romanus Imperator OTTO III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

MISECO [Mieslaus] *Domum, in qua eum esse sciebant, *** intrare, vel eo assurgente, nunquam præsumpsit sedere.* *DOMINUS indulgeat* [Deus ignoscat] *IMPERATORI* [Ottoni III.] *quod TRIBUTARIUM* [Boleslaum I.] *faciens DOMINUM* [REGEM, a Tributo & Subjectione liberum] *ad hoc unquam elevavit, ut* [collatis Privilegiis orbatu, & prioribus Obsequiis adstrictus] *oblita sui Genitoris* [Miseconis] *Regula, semper sibi Prepositis auderet in Subjectione paulatim detrahere: vilissimòque Pecuniæ trans-euntis inescatò Hamò, in Servitutis Libertatisque Detrimentum capere.*

XXVI. Quæ, cum ita sint, evidenter ostendunt, SILESIOS cum POLONIS sub eodem Duce BOESLAO I. junctos, Imperatori OTTONI III. absolutam simul in Polonos & Silesios Potestatem, luculentis Speciminibus, circa Res cum Sacras, tum Civiles demonstranti, omnino fuisse, tanquam summo Principi, subjectos. Quo in Statu ad Cæsaris OTTONIS III. Mortem, id est, ad Annum 1002 perseverarunt.

ANNO 1002.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XXVII. GERMANIS post Ottonem III. HENRICUS II, Cognomento aliis SANCTUS, aliis CLAUDUS, Ortu Saxonum, Imperio Bavavorum Dux, ab Anno 1002 ad 1024, Imperator: SILESIIS & Polonis, ut supra diximus, BOLESLAUS I. ab Anno 999 ad 1025, Dux præfuit.

XXVIII. BOLESLAUS electo quidem HENRICO Cæsari, cui Martisburgum in Misniam tendenti occurrerat, ibi supplicem Pacem promittebat, sed fallax non servabat. Chronographus Saxo ad Annum 1002: de Proceribus Martisburgum ad Henricum profectis locutus: *Sed & BOLESILAVONEM Polonia Ducem occurrisse, & Regis* [Imperatoris] *Gratiæ ibi supplicasse, Pacis Fædere promisso reperiunt: quæ quia firma non fuit, postmodum patuit.*

XXIX. Eckardus aliis Saxonum, aliis Misnensium Marchio, quem
BO-

ANNO 1002.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

BOLESLAUS I. Polonorum Dux timuerat, post Imperatoris Ottonis III. Excessum, ob affectatum Imperium Romanum trucidabatur. Tum Boleslaus, quantum valebat, Potentiam Germanorum enervaturus, suam extensurus, statim contra HENRICUM II. Imperatorem arreptis Armis LUSATIAM, quam Præfectus Cæsareus GERO Comes Limitaneus defendebat, posteaque malis Artibus MISNIAM occupabat. Ditmarus in Chronico, Lib. V: *BOLIZLAUS, Mifeconis Filius, Patre longè inferior, de Morte latatur Comitis Ekkehardi, moxque electo Exercitu omnem Geronis Comitis Marcham citra Albim jacentem: denique præmissis Obsidibus BUDISSINAM Civitatem, cum omnibus Appertinentiis comprehendens, statim STRELAM Urbem invasit, MISNENSES Pecuniâ corrumpere tentans.* Ibidem post quædam, de Misnensium Urbe Misnâ Boleslao dedita: *Ducem BOLIZLAVUM per Internuncios invitant, Portisque eundem suscipiunt apertis, completurque, quod scriptum est: Letantur, cum male fecerint, ac exsultant in Rebus pessimis. Et iterum: sunt Principia eorum, ut Mel, & novissima quasi Absinthium. Hac elatus Prosperitate BOLIZLAVUS, omnes Regionis illius Terminos, usque ad ELSTRAM Fluvium præoccupavit, Præsidisque suis met muniit. Congregantibus tum se se ad hæc unanimiter prohibenda nostris, dolosus ille Legatum obviam misit, qui se protestaretur, cum Gratiâ HENRICI Ducis [Imperatoris nondum coronati] ac Licentiâ hæc incepisse: in nullo se Incolis nociturum, & se, quando is in Regno [Imperio Romano] vigeret, Voluntati ejusdem in omnibus assensurum: sin autem, quod his tum placeret, libenter facturum. Hoc animadvertentes nostri, Verbis credere phaleratis, & inhonestè, quasi ad Dominum, ad eundem profecti, Honorem innatum Supplicatione & injusta Servitute mutabant.*

SILESIORUM Regio GLACENSIS

Per Boleslaum III. Bohemorum Ducem
occupata.

XXX. Illa SILESIE Pars, quæ finitimos habet ad Occidentem Bohemos, ad Meridiem Moravos, hodieque COMITATUS, à primaria Urbe

ANNO 1002.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

Urbe GLACIO, quæ Scriptoribus Slavicis KLECKO, KLOCKO, CLOSCUM dicitur, GLACENSIS nominatur, cum reliquo Silesiæ Tractu olim Ducibus SILESIIORUM subiecta, cum eorum Dux BOLES LAUS I, circa Lusatiam & Misniam HENRICO II. Imperatori eripiendam peregrini hareret, vehementer affligebatur. Hanc enim totam SILESIÆ Provinciam BOLES LAUS III. Bohemorum Dux hostiliter invadebat, devastabat, subactamque sibi reddebat tributariam. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1002: *Pernicioso Dux BOLES LAUS III. Bohemiæ Consilio seductus, Guerram [Bellum] Causa non precedente, aut de Merito Regi Polonorum movens, in Terras Polonorum, versus KLECKO armatus descendens, cepit illas hostiliter vastare Igne, Populatione, & Gladio, suæque Ditioni subicere & Tributo.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. III: de Boleslao III. Bohemorum Duce: *Improbo quorundam Procerum suorum Consilio adductus, quod ii non permisos se à Miecislao Boemiam pro Libidine sua vexare dolerent, Polonia [Silesiæ] Fines circum CLOSCUM Oppidum Ferro & Igni Prædisque agendis vexabat*

ANNO 1004.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

XXXI. Hanc ulturus Injuriam BOLES LAUS I. Polonus Bohemiam Terram invadebat & occupabat. Hinc verò per HENRICUM II. Cæsarem ex Italia reversum depellebatur profugus, Bohemis Deditio-nem Cæsari facientibus. Chronographus Saxo ad Annum 1004: de Henrico II. Imperatore: *Rex de Italia reversus paulo post Tempore Boemiam, quam BOLIZLAUS Polniensis injuste possederat, pugnaturus intravit. Sed, Deo adjuvante, tota illa Gens se se cum Pace suæque omnia dedere, & ille Tyrannus BOLIZLAUS contumeliosè evasit.* Cæteras Res, inter Boleslaum I. Polonorum, & Boleslaum III. Bohemorum Ducem, iisdem Annis gestas, ad Silesiorum Historiam non pertinentes, enarrare non immerito superse-demus: quas, præter Polonicos Bohemicosque Scriptores, u-tris

ANNO 1004.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

trisque multo antiquior, tanquam sui Temporis Acta, commemorat
Ditmarus, Martisburgensis Episcopus, non tam in editis, quam non-
dum editis, ex MSto excerptis, ad Librum V. Additamentis Leibni-
tianis.

ANNO 1005.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

SILESIORUM Episcopus III. SMOGRENSIS,
CLEMENS Italus.

XXXII. URBANUS, ille SMOGRENSIUM Episcopus, per An-
nos XXII, de SILESIORUM Scholis laudabilem in Modum meritis, An-
no 1005 decebat. Ei Successorem CLEMENTEM Italum, Stirpe no-
bilem, quem Opportunitas URBANO in SILESIAM tendenti Comitem
adjunxerat, simul & Clerus, & Populus SMOGRENSIS, ad veteris Ec-
clesiæ Morem, eligebat. Ioannes Dlugossius in Episcoporum Vratisla-
viensium Vitis MStis, Num. III: *CLEMENS Primus SMOGERZOVIE-
NIS Ecclesiæ Pontifex à Clero & Populo SMOGERZOVIE NSI e-
lectus*. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Episcopis,
Num. III: *Considerandus est Mos Electionis usitatus illo Tempore, congru-
ens ad Consuetudinem primæ & purioris Ecclesiæ. Manifeste dicit Historia,
fuisse eum [Clementem] electum à COLLEGIO & Populo Ecclesiæ SMO-
GRENSIS*.

XXXIII. Eundem CLEMENTEM Episcopum BOLESLAUS Primus
SILESIORUM Dux electum admittebat: Iohannes XVII (aliis XVIII)
Pontifex Romanus confirmabat: Hippolitus Archiepiscopus Gnesnensis
solenniter inaugurabat: SILESII tanto magis amabant, quod Sermonis
Germanici Peritiam consecutus, eo felicius & in Ecclesia, & in Schola discen-
tibus consuleret. De quo agunt, Iacobus Schickfussius in Silesiæ Chronico,
Lib. I. Cap. XIII. & Lib. III. Cap. II. Num. III. Fridericus Lucæ in Silesiæ Me-
morabilibus, Parte II. Cap. I. Num. III. Nos agemus etiam ad Annum
1027. §. LXII.

AN.

ANNO 1006.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

XXXIV. Cæsar HENRICUS II. Expeditionibus aliis per Italiam & Germaniam defunctus, MISNIAM & LUSATIAM, quas Polonorum Dux BOLES LAUS I. occupaverat, sub pristinum GERMANORUM Obsequium redigebat. Hinc sub Regimine Polonico Terras, à Lusatiæ Finibus, ultra VIADRU M ad VARTAM extensas, ad veterem SILESIAM pertinentes, BOLES LAO I, quas ipsius Pater MIESLAUS I. [ut Cap. VI. §. XVII. & XXVII. ostendimus] Imperio Romano subditas possederat, vel prorsum erepturus, vel ad Leges antiquas permissurus, oppugnabat. SILESIAM Anno 1006 ingressus ad ODERAM circa BOBERUM hærebat: ubi Germanis ad Urbem Crosnensem Poloni Transitum prohibebant. Intra Hebdomadem invento per BOBERUM Vado, HENRICUS statim BOLES LAUM in Fugam Terrore conjiciebat: nemine Moram objiciente, Victor in Septentrionem versus, peragrabat SILESIAM: majorem intrabat POLONIAM: ubi MESERICIO POSNANIAM tendebat. Quâ si potiretur HENRICUS, metuebat BOLES LAUS suorum Militum Defectionem, pluriumque Provinciarum Amissionem. Quamobrem BOLES LAUS ab HENRICO, qui secundum ad Lapidem à Posnania cum Exercitu confederat, Precibus, non Armis superando, Veniam Pacemque sollicitus expetebat, latus impetrabat. Tangit hæc paucis Chronographus Saxo ad Annum 1005: *Rex* [Imperator Henricus II.] *Ita permanente, contra BOLIZLAVONEM reparato Agmine POLONIAM accelerans fugientem insequitur, suam quasi Injuriam defensurus.* Ea verò, quibus Spectator adfuit, Cæsaris Henrici II Comes, multò, ut prolixiorem, ita meliorem in Modum exponit Martisburgensis Episcopus Ditmarus in Chronico, Lib. VI: *Inde mox imparibus Ducibus* [Henrico & Boleslao] *inaequales Turma usque ad ODERAM Fluvium provenientes, fixerunt Tentoria juxta Annem, qui BOBER dicitur Slavonicè, Castor Latine.* Quos BOLIZ LAUS munitis Litoribus præfati Fluminis cum Exercitu grandi in CROSNO sedens, ullo Modo transire prohibuit. Sed cum Rex [Imperator Henricus] septem Dies ibi moratus Naves atque Pontes pararet, Divinus Respectus missis Speculatoribus suis Vadum ostendit optimum. Quem sex Legion-

ANNO 1006.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESII Dux BOLESLAUS I.

nes in ipso Diei Crepusculo, Iussu Regis, intrantes, incolumes eo fruuntur. Quod eminus agnoscentes BOLIZLAVI Custodes, triste Nuncium ac incredibile Seniori suimet detulerunt. Hic tandem per tres vel amplius Legatos certus effectus, amotis propere Castris, ipse cum suis pluribus ibidem relictis Rebus fugit. Id Rex cum suis caute considerans, Christo Laudes cum Clero & omni Populo altâ Voce cecinit, & cum Securitate Flumen pertransiit. Hi autem qui præcesserunt, cum Luiticios [Lusatios Auxiliatores sub Imperium Henrici II revocatos] diu tardantes expectarent, evenit, ut Hostes in Tentoriis improvisos opprimerent. Quos nostri alacriter insecuturi, velut fugaces Cervos, persequi cum non valerent, ad consociatos revertuntur. Profectus est inde Rex, & usque ad Abbatiam, quæ MEZERICI dicitur. Ibidem post paucissima: Dehinc Hostem in nulla suimet Urbium pernoctare præsumentem, proxima quæque vastando persequitur: & non longius, quam duo Milliaria ab Urbe POSNANI rogatus à suis Primatibus confedit. Exercitus autem in colligendis Frugibus cæterisque Rebus necessariis divisus, magnum ab insidiantibus Inimicis sustinuit Damnum. Interim per fidos Intercessores, Regis Gratiam BOLIZLAVI petiit, & exaudiri mox promeruit. Tagmo Archiepiscopus [Magdeburgicus] cum aliis Familiaribus Regis ad Civitatem prædictam, à BOLIZLAVO rogatus venit, & cum Iuramentis ac Commendationibus condignis firma Pacis Fœdera apud eundem pepigit. Eadem commemorat Georgius Fabricius in Originibus Saxonis, Lib. II. ad Annum 1006: ubi talem in Modum postrema explicat: Aberat Miles Saxonis tantum duobus à POSNONIA Milliaribus: ad eamque Urbem capiendam, Prædæ Causâ, cupide festinabat. Eâ Urbe si potirentur, Polonus suorum Defectionem metuebat: propterea, quod Bellum intulisset Hominibus quietis, quos propulsare non posset amplius. Quocirca Solitudine anxius, Gratiam Imperatoris per Legatos implorat, & Veniam Facinoris petit: & Obsides mittit, ut sine Mora Conditiones conscribi & obsignari possent: quas Magdeburgius Antistes, Urbem una cum aliis ingressus ferebat, & Imperatori Regis [Ducis Boleslai] Mentem referebat. Novô inter ipsos Fœdere firmato, Saxones Domum redeunt.

ANNO 1006.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

XXXV. Quibus Pacem Conditionibus ab HENRICO Imperatore Dux BOLESLAUS obtinuerit, non Ditmarus addit. Sed quis temere dubitet, quin Henricus Boleslao, inter Pacis Leges, subjectionem Romano Germanorum Imperio [ad quam Pater Mieslaus I. obstrictus erat] debitam, in posterum Tributarius, constanter observandam præscripserit? Et quis non videt ad eam HENRICO præstandam singulariter obligatos SILESIIOS: quorum Terram, à fugientibus POLONIS desertam, ille jam suæ Potestati subditam, citra Obstacleum, vel jam reddiderat, vel mox redditurus erat?

XXXVI. Id certè confirmant, quibus ab HENRICO victus & subactus BOLESLAUS narratur. Hermannus Contractus in Chronico ad Annum 1004: *HENRICUS Rex Italiam & Bohemiam, & BOLIZLAIM Ducem Slavorum cum prima Gente sua subjugavit.* Marianus Scotus in Chronico ad Annum 1004: *HENRICUS Rex Italiam, Bohemiam & BOLIZLAIM cum omni Slavorum Gente subjugavit.* Eadem Albertus Stadenfis in Chronico iisdem Verbis commemorat, ad Annum 1003.

XXXVII. His verò in Locis non alium SLAVORUM, quam POLONORUM Ducem intelligendum, Otto Frisingensis docet in Chronico, L.VI. c. XXVIII: ubi de Imperatoris Conradi II. [quem Cæsar Henricus II. Successorem habuit] Rebus agit: *BOLESLAUS POLONORUM Dux, qui ab Antecessore suo HENRICO noviter subactus fuerat.* Autor Anonymus in Imperatoris Henrici II. Vita: quam Henricus Canisius in Antiquæ Lectionis Tomo VI. edidit: *Convocatis Principibus Regni sui [Henricus] apud Chutelingeburg Curiam celebravit, atque universis in id ipsum consentientibus, POLONIAM & Bohemiam, cæterasque Slavorum adjacentes Regiones, quæ Fines Regni sui devastaverant, debellare disposuit.* Ibidem post quædam: *Uti verò Principes POLONIÆ & Bohemiæ, & cæterorum Sclavorum Primates Romanum Imperatorem cum Exercitu suo, ut eos debellaret, advenire cognoverunt, collectâ innumerabili Barbarorum Multitudine, in Bellum obviam processerunt. Quod Regi piissimo per Speculatores suos citissime innotuit. Iterum post quædam: Victis itaque Barbaris, & quæ ad futuram Pacem prodesse poterant, Pactione firmissimâ stabili-*

ANNO 1006.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

bilitis, Rex beatissimus cum suis reversus est ad propria: Universis glorificantibus Deum & laudantibus, qui præstat Auxilium omnibus in se sperantibus. Cumque Imperator Christianissimus POLONIAM, Bohemiam & Moraviam TRIBUTARIA fecisset, ob Reverentiam S. Laurentii Martyris, Conculcationem & Destructionem Merseburgensis Ecclesiæ cepit pro Misericordie & Pietatis Intuitu respicere.

ANNO 1007.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XXXVIII. BOLESLAUS I. Polonorum Dux, præposterus Germanorum Adversarius, vanam sine Viribus Iram nuper iterum expertus, tandem impatientior Subjectionis, quæ Cæsari HENRICO II devinctus erat, in recuperandæ Libertatis Spem erectus, missis ad Imperatoris Hostem Boleslaum III, Bohemorum Ducem Exsulem Auxiliis, prius clam, denique palam, & LUSATOS, & MISNENSES iterum invadens, Pacis Violatorem, Imperatoris Oppugnatorem agebat. Hinc, quod BOLESLAUS I. Polonus per BOLESLAUM III Bohemum fecit, utrivis reperimus assignatum. Ditmarus in Chronico, Lib. VI: *BOLIZLAUS autem Luzici, Zala & Selpuli [Lusatia Oppida] denuo occupat: & longè post BUDISSIN Civitatem, Præsidio Hermannii Comitis munitam. Ibidem post quædam: Venit [Misnensium] Marchio Hermannus ad Magdeburg, Walterdum tunc Præpositum interpellans, omnesque specialiter per Legatos evocat Primates, quos multum hic tardasse vehementer queritur, & tamen Milites suos [Budissinam defendentes] per Internuncios solatur. Quicum assidua BOLZLAVI Impugnatione laborarent, viriliterque diu resisterent, videntes non nullos ex Sociis suis nutare, Dominumque se ad liberandos non venisse, Licentiam hinc exeundi cum omnibus, quæ habebant apud Ducem præfatum impetrantes; Urbem ei reddiderunt, tristesque Patriam repetebant. Ibidem post multa: Interea prædictam Urbem [Misnam] Bruno Comes Frater Guncelini, Ordine Vicis sua custodiebat: & ecce, priori Die, quam Hermannus adventaret, magna POLENIORUM Caterva in primo Diei Cre-*

ANNO 1007.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

pusculo Albim transgressa, usque ad Portam Civitatis sibi promissæ silenter veniebat. Sed cum positis ibidem Militibus facilis ei non pateret Introitus, reversa tristis, probo Dolor, illæsa & nemini nocens. Iterum post quædam: BOLIZLAVUS autem inter Spem Metumque sollicitus, in BUDISSIN hos expectabat, & ut adventare Socios comperit, delusum se graviter portat.

ANNO 1008.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

XXXIX. Hæc non impune passurus HENRICUS Imperator, BOLESLAUS Polonorum Ducem Anno 1008 debellaturus, in SILESIAM Copias mittebat. BOLESLAUS ibi GLOGOVIAM, ubi Sedem habebat tutam, non egredi, Hostesque non aggredi ausus, circumcirca SILESIAM devastare patiebatur. Ditmarus Lib. VI: Rex [Imperator] autem in hac Etate & proxima Hieme, Consilio & Virtute pacatis Hostibus, Contumeliam & Damnum à BOLIZLAVO sibi illatum crebra Meditatione revolvit, & post Pascha Expeditionem suam atroci Iussione indixit. Ibidem post quædam: Prædicti Seniores, cum Urbem GLOGIA dictam, ubi BOLIZLAVUS ipse fuerat, ac eos perspicere poterat gregatim, loricati transirent, Militum hæc à Muris cernentium Animos provocant, & hi Ducem suimet, cur hoc pateretur, alloquentes: sibi eos tentandi Licentiam poscunt. Quibus talia refert: Exercitus, quem videtis Multitudine parvum, Virtute magnus est, & è Militibus cæterisque electus. Hunc si aggrediar, sive vicinam, seu superabor, in postremum depressus sum. Regi possibile est, alium ilico Exercitum congregare: multo melius, nos hoc Modo patienter ferre, & alias, si posset fieri, absque magno nostri Detrimento his superbientibus nocere. Paulò post ibidem: Quamvis crebra Imbrium Inundatione nostri tardarentur, tamen latè Hostibus Damna intulerunt: tandem vastatis omnibus circumquaque jacentibus.

ANNO

ANNO 1010.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XL. Post hæc, paratis ad novam Expeditionem contra Polonorum Ducem BOLESLAUM Copiis, Cæsar HENRICUS ne prosequeretur eam exceptam, Valetudine sinistra impediabatur: devastata nihilo secius Polonorum Terra, non exiguam Prædam reportabat. Chronographus Saxo ad Annum 1010: *HENRICUS Rex in Expeditionem suas contrahens Copias, BOLIZLAUM Poloniae questurus: Sed quod velle ducebat minime perventurus, gravi ingruente Ægitudine, mediâ revertitur Viâ: cæteris, ut erant Bello parati, plurima devastantibus Loca, multamque Prædam secum reportantibus.*

ANNO 1012.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XLI. Hanc ulturus Cladem BOLESLAUS, invadebat HENRICI Regionem MISNIAM: ejusque Partem Dalamantiam, aliis Daleminciam dictam occupabat: cujus Urbem Misenam expugnabat: par, quod intulerat, Damnum passus, Domum redibat. Chronographus Saxo ad Annum 1012: *BOLIZLAVO multis Millibus suorum contractis Dalamantia Terminos occupavit, Urbem eò Loci noviter instauratam dolose expugnavit, & utrinque magna Strage peracta cum captivis Domum reversus est.*

ANNO 1013.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XLII. Tandem BOLESLAUS Propositis exsequendis se rursus impari ab Eventu certus, ad Imperatoris HENRICI Gratiam confugiebat. Ab eò, intra Misniam apud Martisburgenses commorante, per missos Nuncios, etiam per Archiepiscopum Magdeburgicum expetebat, sed non impetrabat Pacem, toties sine iustâ Causâ dissolvere nihil veritus, experiebatur Imperatorem ad Belli Continuationem propensissimum. Chronographus Saxo ad Annum 1013: de Henrico II. Cæsare: *Merseburg venit, & BOLIZLAVI Nuncios Pacem poscentes, & Confirmationem cum*

ANNO 1013.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

Misecone ejusdem Filio fieri promittentes audivit. Autor Chronici Magdeburgici de Magdeburgensibus Archiepiscopis, in Waltardo: Invitatus à BOLES LAO, Polonorum Duce, qui REBELLABAT Regi [Imperatori] componenda Pacis Gratia citius venit: ibique Biduo commoratus, sed nil proficiens, pro qua accersitus fuerat Causa, magnifice ab illo donatus remeavit. Indicitur ergo à Rege generalis Expeditio contra BOLIS LAUM.

XLIII. BOLES LAUS igitur Armis territus, per Filium suum MISE LAUM, quem plerique MISECONEM vocant, HENRICO Fidem Sacramentò firmabat. Ditmarus in Chronico, Lib. VI: *Interpositis Diebus paucis MISECO, BOLIZLAVI Filius, cum magnis veniens Muneribus, Regis [Imperatoris] efficitur, & Fidem cum Sacramento firmat. Eadem profert Chronographus Saxo ad Annum 1013.*

XLIV. Mox ipse BOLES LAUS Martisburgum ad HENRICUM, obsidibus in Securitatem acceptis, extremò Vere digressus, Gratiam plenam certamque Pacem obtinebat: præsertim novà Muneris Obligatione vinctus, Imperatoris creatus MILES, id est, EQUES, quem Ætas illa Militem nominabat: & ARMIGER, id est, Scuti Gladiique Portator, primarius in Palatio Augusto Minister. Ditmarus, eò Tempore Martisburgensis Episcopus, Lib. VI: *In cuius [Pentecostes] Vigilià BOLIZLAVUS cum Securitate Obsidum apud se relictorum venit, & optime suscipitur. In Die sancto Manibus applicatis MILES efficitur, & post Sacramenta Regi ad Ecclesiam ornato incedenti ARMIGER habetur. In secunda Feria Regem magnis Muneribus à se & Conteſtali [hoc est, sub eodem Tecto habitante Uxore] suà oblati placavit: deinde Regià Largitate his meliora ac multo majora cum Beneficio diu desiderato suscepit, & Obsides suos cum Honore & Latitia remisit. Eadem profert Chronographus Saxo ad Annum 1013.*

XLV. Tali POLONORUM Statu, quem nemo fatis exposuit, quæ SILESIIORUM fuerit Sors, ambiguum quidem est: probabile tamen est, in Polonorum Terris, tanquam Beneficiis, Romano GERMANORUM Imperio addictis, fuisse nostram SILESIAM: quam BOLES LAO amissam infra commemorabimus ad Annum 1018. §. LVI.

XLVI.

ANNO 1013.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XLVI. Coeterum BOLESLAUS quantamcunque contestatus HENRICO, licet juratam Fidem, palam quidem Amicus, clam vero Inimicus, Expeditionem in Italiam suscepturo promissas Copias nequaquam mittebat, insidiis deditus: quibus Fortunæ Vices observabat, Imperatorem Vires augentem formidaturus, perdentem debellaturus. Ditmarus Lib. VI: *Hinc usque ad Romam Rex [Imperator Henricus II] sine omni Scrupulo Regina comitante venit. Ad Supplementum hujus Itineris BOLIZLAVIUS antea invitatus nil aspiravit, & in bene promissis More solito mendax apparuit. Insuper antea Domino Papæ questus est per Epistole Portitorem, ut non liceret sibi propter latentes Regis Insidias promissum Principi Apostolorum Petro persolvere Censum. Tunc verò missis illo Nunciis, tacitus miratur, qualiter Rex in his Partibus haberetur: quoscunque potuit, ab ejus Gratia per hos amovere conatus. Tantus fuit hic Respectus Domini [Cæsar] & sic priorum quæsitum Interventum, ac ita elucebat MILITIS [EQUITIS ARMIGERI] inclyti firma Fides, & de Sacramentis terribilibus adeo curavit. Horum Interpretem agit Georgius Fabricius in Originibus Saxonice, Lib. II. ad Annum 1012: In Equitatu mittendo, ita, uti convenerat, POLONI magnifica Promissa sefellerunt. Nam non modo Rex [Dux Boleslaus] misit neminem: sed etiam Literas præmisit Romam, quibus Imperatorem accusavit, quod per ejus Insidias sibi factas stare, quò minus Votum Principi Apostolorum, quod fecerat, hætenus persolvisset: eludens sua Vanitate & Imperatorem, & Pontificem. Nam Legationis ejus Causa non erat Religio, sed ut exploraret Imperatoris Fortunam: quæ si fuisset adversata ejus Honori aut Felicitati, ut pro Tempore invadendi Germaniam sumeret Consilium.*

ANNO 1014.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

XLVII. In his BOLESLAUS non acquiescebat, sed HENRICO intra Italiam commoranti Bellum illaturus, per Filium suum MIESLAUM, qui pluribus MISECO dicitur, Bohemos in Partes suas pertrahere co-

ANNO 1014.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESŁAUS I.

nabatur. MISECONEM ab Othelrico [Udalrico] Ianmiri [Iaromiri] Bohemorum Ducis Fratre captum, & HENRICO traditum, Gero Archiepiscopus Magdeburgicus non dimittendum suadebat ideo, ut, cum BOLESŁAUM, tum MISECONEM, Polonorum Duces, Romano Germanorum Imperio subiectos retineret. Sed tamen HENRICUS, à corruptis Auro Polonico Aulicis persuasus BOLESŁAO expetenti sæpius MISECONEM, iterum in Fidem receptum, quanquam difficulter, restituebat. Ditmarus Lib. VII: *Præfatus Dux [Boleslaus] mille Artium Scientiâ plenus, Filium suimet MISECONEM ad Othelricum Bojemorum Provisorem misit, ut memores mutue Consanguinitatis, se invicem pacificarent, & cunctis Hostibus suis, & maxime Cæsari resisterent.* Ibidem post quædam: *Tunc Othelricus nolens volens captivum [Miseconem Henrico] reddidit, & Imperatorem multum placavit.* BOLIZLAUS autem de Ereptione Filii supra Modum gavisus, per Internuncios suimet condignas Cæsari Gratiâs egit, postulans, ut cum sibi ad Honorem, Inimicis autem suis ad Dolorem remitteret, & futuram utriusque Remunerationem veraciter agnosceret. Quod Imperator tunc non posse fieri, respondit: sed, cum ad Merseburg veniret, cum communi Principum Consilio suorum Voluntati suimet se tunc satisfacturum promisit. Hoc BOLIZLAVUS ut audivit, non bene suscepit, qualiterque Filium in suam redigeret Potestatem, semper tacitâ Mente & crebra Legatione revolvit. At conditum Cæsar ut venit Locum, cunctos Optimates, quid sibi de hac re esset faciendum, consuluit. E quibus Gero Archiepiscopus loquitur primus: cum Tempus fuit, & cum Vestro Honore id fieri potuit, me ista hortantem non exaudistis. Nunc à Vobis est Mens BOLIZLAVI ob longam Filii retentionem & Custodiam aversa: & vereor, si hunc, sine Obsidibus, cum aliis Confrimationibus remittitis, ut in posterum FIDELI SERVITIO amborum careatis. Talia loquentem maxima presentium Turba consequitur: & Pars corrupta id cum Honore magno fieri non posse ingeminat. Vicit Pecunia Consilium, & ut hoc BOLIZLAVO charius esset, in Fidem suam, cum omnibus, quæ habebat, MISECONEM recipi jubeat. Et [Boleslai Legatus] hæc à Cæsare suscipiens, reduxit & promissa percepit: admonens eundem & Filium, ut memores Christi & Fi-

dei,

ANNO 1014.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

*dei nullum Cæsari Incommodum amplius inferrent, nec suos decipi paterentur Amicos. Unde colligas, tum adhuc SILESIO [si non à POLO-
NIS jam separati fuerunt] cum BOESLAO Duce suo prius Vinculum
passos, quò GERMANIS, tanquam Imperii Romani Populus, obliga-
bantur.*

ANNO 1015.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS I.

XLVIII. Sed ne posthac quidem in Cæsaris HENRICI Obsequio
diu BOESLAUS Dux persistebat. Ideo illum partim Nuncio suo, par-
tim Responso duro, quod ipse misso Cæsaris Legato reddebat, geminò
Superbiæ Documento graviter offendebat: nihil ablatorum HENRICO
restituturus. Chronographus Saxo ad Annum 1015: *Digressus [Cæsar Hen-
ricus] Merseburg, Paschale Festum peregit: ubi BOLIZLAU omnia mune-
ra, quæ illi miserat, simul cum Gratia perdit, dum illum Legatione super-
bâ infestum reddidit. Ibidem post quædam: Addidit etiam hoc Anno
Imperator Legationem mittere ad BOLIZLAUUM pro restituendis Regionibus,
quas abstulerat. Ille verò, More consueto, superbe respondit: se non
solum propria retinere velle, quin potius non sua diripere malle.*

XLIX. Hanc BOESLAI perpetuam Contumaciam HENRICUS
castigaturus, directo ad POLONIAM Exercitu, intrabat SILESIAM. Ibi,
cum ad Urbem VIADRO aditam CROSNAM hæreret, per Legatos in
Vicinia cum Copiis subsistentem MISECONEM, Boleslai Filium, admo-
nebat, ut pronissæ Fidei memor, depositis Armis, Deditioe sibi con-
suleret, neque pateretur Bonorum suorum Iacturam. Is verò, se Patris,
taliam prohibentis, cuius adhuc in Potestate sit, Iussa non posse non fide-
liter exsequi; Patriam suam, dum excederet Pater, defensurum respon-
debat. Tangunt hæc, Lambertus Schafnaburgensis in Chronico, ad An-
num 1015: *Imperator ad POLONOS cum Exercitu abijt. Chronographus
Saxo ad Annum 1015: cum Boleslai Responsum Legato Cæsaris datum
indicavisset: Ad hæc Imperator merito indignatus Bella parat, fortia-
que Virorum Millia vocat in Arma, cum quibus sine Mora Polonia [Silesiæ]*

ANNO 1015.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

attingit Fines. Plenius ea commemorat Ditmarus in Chronico, Lib. VII. de Henrico II: *Inde ad Magdaburg proficiscens, Interventum Christi Militis Maurittii, ad exsuperandam Hostis BOLIZLAVI Contumaciam, suppliciter rogavit.* Ibidem, cum Cæsaris per Lusatiam Iter narravisset: *Inde usque ad ODERAM Imperator profectus, ad Locum, qui CROSNA dicitur, optimos ab Exercitu ad MISECONEM, ibi turmatim sedentem, misit, ut cum de promissâ sibi Fide admonerent: & ne propter eum ab Imperatore sua perderet Bona, cum Deditioe sua præoccupare voluisset, unanimiter rogarent.* Quibus is talibus respondit: *Agnosco, me Gratiâ Cæsaris ab Inimici Potestate ereptum, ac Vobis Fidem promississe: & eam libenter, in omnibus adimplerem, si liber existerem.* Nunc autem, ut ipsi scitis, sum mei Patris Dominio subditus: & quia ille hoc prohibet, & sui Milites hîc modo præsentés talia fieri non patiuntur, invitus omitto. Patriam, quam queritis, meam, si possum, defendere usque ad Adventum Patris volo: & tunc eum ad Gratiâ Cæsaris & ad Amorem vestrum inclinare cupio. Hoc nostri audientes egressi sunt, & hæc Imperatori Responsa detulerunt.

L. His tanto majus Cæsar HENRICUS irritatus, oblucentes Copias Polonicas reprimebat: deletisque multis, seu sexcentis, seu nongentis, amplissima Spolia consequabatur. Eâ perculsus Clade BOLESLAUS, repellendis Hostibus impar, Fugâ sibi consulebat: HENRICUM superato VIADRO Terras Polonicas depopulari sustinebat. Ditmarus in Chronico, Lib. VII: *Cæsar autem, in Inventione Christi Protomartyris, ODERAM transmeans, reluctantem POLENIORUM Multitudinem admodum prostravit.* Ibidem post quædam: *Eorum autem, qui ex Parte hostili oppetierunt, non minor erat Numerus, quam sexcenti: Prædam relinquentes nostris ineffabilem.* Hoc BOLIZLAVUS, ubi tunc mansit, ab Internunciis festinantibus mox rescivit: & quamvis eo libenter pergere voluisset, tamen præsentibus Inimicis Introitum patefacere ausus non est. Quocunque nostri in Navibus declinabant: illuc ipse cum suis Equò sequebatur alato. Ad ultimum verò, erectis celeriter Velis, nostri per Amnem, unum navigabant Diem: & Inimicis eos tunc comitari non volentibus, Litus optatum securi comprehendunt, & proxima incendunt Loca. Quod cum emi-

ANNO 1015.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

nus Dux prefatus agnosceret, More solito fugit, & nostris Fiduciam, & Locum nocendi invitus concessit. Chronographus Saxo ad Annum 1015: In primo [Poloniæ] Aditu Divina [Henrico] adsunt Solatia. Hostes enim terga verterunt: sed alibi nongenti ceciderunt: ipse quoque BOLIZLAVIUS à Facie eminus fugit. Ibidem post quædam: Cæsar, ODERAM transmeans, reluctantem POLONIORUM Multitudinem admodum prostravit.

LI. HENRICUM ex SILESIA discedentem BOLES LAUS Pace falsa per Exploratorem circumvenire conabatur: Fraude cognita, per Vim, intra SILESIAM non nihil persequabatur. Ditmarus in Chronico, Lib. VII: BOLIZLAVIUS autem audiens, Imperatorem alia, quam intraverat, Viâ hinc exiturum, juxta ODERAM omnimodis suâ firmavit. Sed cum hunc jam abiisse comperiret, magnam Peditum Multitudinem ad Locum, ubi noster consedit Exercitus, premisit: præcipiens eis, si aliqua Opportunitas sibi accidisset, hujus saltem aliquam Partem ledere tentaret. Insuper Abbatem suum, cum Nomine, simulatâ Pace ad Cæsarem misit, qui protinus ab eo Explorator esse cognoscitur, & ibidem, quousque omnis pene Exercitus, factis in præcedenti Nocte Pontibus, Paludem transcenderet præterjacentem, detinetur. Ibidem post quædam: Post hæc ab Hostibus prope in Silva latentibus magnus Clamor ternis Mugitibus attollitur, & mox nostrum Agmen Sagittariis intermixtim currentibus ab his appetitur. Quibus primo Conflictu secundoque fortiter resistunt, & ex eis multos palantes occidunt.

ANNO 1016.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

LII. BOLES LAUS, quem HENRICUS, nisi Bellis aliis fuisset impeditus, facile sub priorem Subjectionem & Obedientiam redigere potuisset, post hæc quietus, iterum, sed citra Successum, ab illo Pacem expetebat. Denique Submissionem cum Elatione commutans, Bohemiam, HENRICO subjectam Provinciam, per MISECONEM Filium, deprædatur, ingentemque Captivorum Copiam reportat, in Patris Applausum.

ANNO 1016.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

sum. Ditmarus Lib. VII: *Hostis autem noster BOLIZLAVUS inter hac nil nostra laesi, sed sua munit, & certus de Eventu Caesaris effectus, latatur & nimis extollitur. Namque multi, quibus hoc cognitum erat, veraciter asserebant, si Caesar ad eum tunc turmatim veniret, Timore, quod eundem de nostris respiceret, & eum ad SERVITUTEM suam, Pace tantum concessa, promptum & FIDELEM habere potuisset. Ibidem post multa: HENRICUS, quondam Bavariarum Dux, a BOLIZLAVO, quo Pacis firmanda Gratiâ perrexit, cum Nunciis ejusdem rediit: quem Imperator audita referentem sua iterum Legatione remisit: nilque ibi proficientem, ad Dominam & Sororem suam abire sinxit. Iterum post quædam: Dum hac aguntur, MISECO, BOESLAVI Filius, Boemiam, Absentia Othelrici Ducis sui, minus solito repugnantem, cum decem Legionibus invadens, duos Dies prædatur eandem, & cum innumerabili captivorum Multitudine reversus, Patrem Gaudiis implevit immensis.*

ANNO 1017.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

LIII. HENRICUS igitur à Bohemia MISECONEM averfurus, BOESLAUM in SILESIA debellabat. Ibi adventurum Hostem ad Urbem GLOGOVIAM exspectabat: quo HENRICUS Die IX Augusti perveniebat. Inde missis duodecim Legionibus NIMICIUM occupare conabatur. Eam non à Slavis, sed à Germanis conditam, quam fortiter oppugnabat, rara Obsidionis Patientiâ resistantem, quo minus expugnaret, Moravorum in Bohemiam [ad quam defendendam stimulabatur] Impetu prohibebatur. BOESLAUS ut Nimicensium Obsidioni propinquior esset, GLOGOVIA progrediebatur VRATISLAVIAM: quam Ditmarus WORCIZLAVIAM, id est, WORZELAVIAM, nominat. Ibi lætus ob induratum Nimicensium Constantiam, è suis clam in Bohemiam missos sexcentos, non Prædam, sed Damnum assecutos mœstus audiebat. Lambertus Schafnaburgensis in Chronico ad Annum 1017: *Imperator contra POLONOS iterum Exercitum duxit. Ditmarus in Chronico,*

ANNO 1017.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

co, Lib. VII: *Cæsar verò cum Exercitu suo & Bohemiorum atque Luticiorum Comitatu obvia quæque devastans, quintò Idus Augusti, ad Urbem GLOGIAM, ubi BOLIZLAVUS cum suis eos præstolatur, sollicitus venit, & provocantem inter Sagittarios latitantes Hostem nostros persequi prohibuit. Inde electas ab Exercitu valido XII Legiones ad Urbem, eò, quod à nostris olim sit condita, NEMETZI dictam, præmisit. Ibidem post quædam: Tunc omnigenarum Species Instrumentorum à nostris parari jubentur, & mox Parte contraria his admodum similia videntur. Nunquam audi-vi aliquos, qui meliori Patientiæ ac prudentiori Consilio se unquam defendere niterentur. Si quid his prosperi accidit, nunquam exclamabant: nec Adversitatem aliquis Gemitu ingravescente aperiebant. Interim Mararenses Bohemiam ingressi, Urbem quandam expugnant, & cum Præda ingenti incolumes exhibant. Iterum post quædam: Cæsar autem videns Exercitum, Infirmitate depressum. in Urbe capiendâ invanum laborare, Iter suum nimis arduam ad Bohemiam direxit. Iterum post quædam: BOLIZLAVUS verò in WORCIZLAVA Civitate Eventum Rei sollicitus expectans, cum Imperatorem abiisse, Urbemque suam incolumem stare audiret, lætatur, Militibusque congaudet. Pedites autem plus quam sexcenti Bohemiam clanculum petentes, Prædamque sibi More solito inde sperantes, quem Hostibus Laqueum extendere, paucis excedentibus incurrere.*

ANNO 1018.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

LIV. Tandem BOLESLAUS, licet Fidei toties Violator, ad Preces iteratas, intra Lusatiæ Budiislinam Urbem, obtinebat ab HENRICO Pacem Die Ianuarii XXX: eamque, sicut ex Circumstantiis partim recensitis partim recensendis patet, ad veteres Leges, quas Romanum Germanorum Imperium Ducibus in Beneficium indultas Provincias possidentibus præscribere solet. Ditmarus Lib. VIII: *Anno Dominicæ Incarnationis M. XVIII. Indictione II. Anno autem Domini HENRICI Imperatoris Augusti XVII, Imperarii autem IV. Circumcisio Domini & Theophania in prædicta Civitate ab eo-*

ANNO 1018.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS I.

*dem venerabiliter colebatur: posteaque Iussu suo & assidua BQLIZLAVI Ducis Supplicatione in quadam Urbe Budissin dicta, à Gerone & Arnulpho Episcopis, & à Comitibus Herimanno atque Thiedrico & Friderico suimet Camerario, Pax Sacramentis firmata est III. Calendas Februarii: non, ut de-
cuit, sed sicut tunc fieri potuit, electisque Obsidibus acceptis, prefati Seniores reversi sunt.*

LV. Eandem Pacem, quam cum HENRICO inire BOLESLAUM Necessitas jusserat, neque sinceram, neque diuturnam declarat ibidem Ditmarus, cui Boleslaus non ex Fama, sed ex Vita, cujus intra Poloniam & Silesiam præsens fuerat Æstimator, bene cognitus erat. *Nec, inquit, opus esse autumo, de BOESLAO amplius disserere: cujus Nomen & Conversatio, si Dominus omnipotens vellet, satius nobis lateret. Omne hoc, quod Pater suus [Mieslaus, quem vocat Mifeconem] & iste [Boleslaus] nobis in Conjugio ac Familiaritate magna copulati sunt, plus Damni subsequenteris, quam Boni præcedentis attulit, ac in futuro infert: quia, etsi Pace simulat à nos ad Tempus diligit, tamen per secretas Tentationum Varietates nos à Charitate mutuâ, à Libertate innatâ, deducere: & si quando Tempus ac Locus contingit, in Perniciem apertam assurgere non desistit.*

LVI. Ita verò nunquam inter HENRICUM II. Cæsarem, & BOLESLAUM I. Silesiorum Polonorumque Ducem stabilis Amicitia fuit: quoniam Henrico nunquam Boleslaus servabat Fidem: nunquam Henricus indulgebat Boleslao immunem ab Obsequiis Romano Germanorum Imperio præstandis Libertatem: cujus semper Affectator maximus exstitit. Cæterum, in Bellis toties contra Germanos renovatis, sub Henrico Boleslaus amittebat SILESIAM: incertum, quando recuperatam. Eandem, quantum videtur, BOLESLAUS Bello subactam, ad ultimum propitiò Pacis Pactò retinebat. Vincentius Kadlubko, per SELEUCIAM intelligens SILESIAM, in Polonica Historia, Lib. II, Cap. XIII: de Boleslao I: *Armorum Strenuitate resplenduit: quibus SILEUCIAM, Pomeraniam, Prussiam, Russiam, Moraviam, Bohemiam, suæ subiciens Dirioni, suis Posteris reliquit vestigales.* Commentator vetus ibidem: *Sic enim strenuus exsti-*

ANNO 1018.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

existit, quando SLEZIAM, Pomoraniam, Prussiam, Russiam, Moraviam, Bobemiam, suæ Ditioni subiciens, suis sic succedaneis reliquit tributarias & vectigales. Quare jam ex antecedentibus rectè ponderatis colligas: SILESIIOS, ab HENRICO II Cæsare, tanquam summo Principe, Duci BOESLAO I. cum ereptos, tum permisos, nunquam non permanis- se Romano GERMANORUM Imperio subiectos.

ANNO 1024.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS I.

LVII. GERMANIS post Henricum II. CONRADUS II. Cognomen- tō SALICUS, ab Anno 1024, ad 1039 Imperator : SILESII & Polonis BOLESLAUS I. ad Annum 1025 Dux præerat.

LVIII. Tum BOLESLAUS, tanquam sui Iuris Dux, plenam RE- GIS Potestatem iterum affectare gavissus, Titulum REGIS usurpabat: quō, tanquam Imperatoribus Germanicis tributarius subiectusque, nu- per HENRICO II. refractarius subactusque Dux, in CONRADUM II. injuriosus habebatur. At resumto Superbiæ Spiritu mox edebat Vitæ Spiritum, Anno 1025. Wippo Presbyter, Cæsaris Henrici II Sacellanus de Conradi II Vita [quam Cæsari Henrico III, Conradi II Filio dedicavit,] Cap. IX: *Eodem Anno, quem supra notavimus* [Conradi II primo, Christi 1024] *BOLISLAUS Sclavigena, Dux BOLANORUM, Insignia Regalia, & REGIUM Nomen in INIURIAM Regis* [Imperatoris] *CHIRONRADI* *sibi adaptavit: cujus Temeritatem cito Mors exinanivit.* Otto Frisingensis in Chronico, Lib. VI. Cap. XXVIII: *In Primordio Regni ejus* [Conradi II. Cæ- saris] *BOESLAIUS Polonorum Dux, qui ab Antecessore suo Henrico* [Se- cundo, Imperatore] *noviter SUBACTUS fuerat, à Regno* [Imperio Germa- norum Romano] *dividi, REXque per se vocari molitur. Qui non multo post moriens, Misiconem Filium suum Successorem reliquit.* Gotfridus Vi- terbiensis in Chronico, Parte XVII, ad Annum 1020: *In Principio Regni sui* [quod Cæsar Henricus II susceperat] *Dux Polonorum BOLESLAUS, quem Prædecessor suus HENRICUS* [Secundus] *noviter Regno SUBIEGERAT,*

per

ANNO 1024.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

per seipsum REX vocari intendit, & ab Imperio [Germanorum Romano] dividi proponit. Ioannes Nauclerus in Chronographia, Vol. II. Generatione XXXV, ad Annum 1025: In Principio Regni CUNRADI Dux Polonia BOLES LAUS, cujus Regnum HENRICUS Imperator Romano Imperio TRIBUTARIUM fecit, absque CUNRADI Requisitione Nomen sibi REGIUM imposuit. Henricus Mutius in Chronico Germanico, Lib. XIV: Non diu post susceptum à CONRADO Imperium, BOGISLAUS [Boleslaus] Dux Polonia, sprete CONRADI Autoritate, seipsum REGEM appellavit, & TRIBUTUM, quod debebat CONRADO ex Fœdere, negavit.

ANNO 1025.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS I.

LIX. BOLES LAUS, Anno 967 natus, [post Misnensium Marchionis Ridagi Filiam, Caroli Sororem, Ditmari, Martisburgensis Episcopi, Comitis Saxonici, Cognatam, ante Nuptias Repudium passam] IUDITHAM, Hungarorum Ducis Geyse Filiam, Stephani Sororem, uxorem adeptus, Romanis GERMANORUM Imperatoribus Ottoni III. & Henrico II, quanquam sæpe contumax, omnino subiectus SILESIIORUM Dux, obibat ultimum Diem Aprilis tertium, Anno Ætatis LVIII, Imperii XXVI, Christi 1025.

SILESIIORUM Dux MIES LAUS II.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

LX. Post Boleslaum I. extinctum, SILESII & Polonis Filius MIES LAUS II, quibusdam MIESCO, plerisque MISECO dictus, ab Anno 1025, ad 1034, Dux præfuit.

LXI. Ingenio hebes, Animò levis, Uxorem habebat RIXAM, Ehrenfridi, quem alii vel Gothofredum, vel Ezonem, vel Ezelinum vocant, Comitis Palatini ad Rhenum, ex Imperatoris OTTONIS III. Sorore Mechtilde, Filiam, Fœminam prudentem, magnanimam, iustam. Huic committebat Imperium, cui parum aptus erat. RIXA, non tantum ipsa moderatioris aviti Moris retinentissima, ferociorem Affectuum In-

ANNO 1025.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

Intemperantiam in Proceribus cohibebat: verum etiam Marito semper suadebat, ut à Romano GERMANORUM Imperio, cui vectigalis & subiectus erat, nunquam deficeret. Quò utroque Virtutis Documentò, & imperans, & Germanica Mulier, ab immorigeris & insolentibus POLONIS pro Gratià reportabat Odium: cujus Reliquias in Scriptoribus Polonicis etiamnum reperimus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1026: *MIECSLAUS, Polonia Rex, tardus ingenio, hebes Animo, Moribus quoque incultus, Consilio ineptus, Actione leviss, ad Res, Dignitatem aut Gravitationem deposcentes, expediendas parum idoneus.* Ibidem ad Annum 1034: *Administratio interim Regni apud RIKSCHAM Reginam erat, & singula ex ejus Arbitrio gerebat.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. III. ad Annum 1034: *de Mieslao II: Uxori tamen, Mulieri avara & importuna ita fuit obnoxius, ut ejus maxime Nutu & Arbitrio Regnum administraret. Quæ quidem deinceps, cum Rex Amentia correptus, sui compos non esset, Dominatum omnem Regium ad se transfudit: quò majus etiam Hominum in se & in Regem Odium concitavit.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Mieslao II: *Hic multum fuit dissimilis Patri, imbecillis Corpore & Animo, adeo, ut ante Mortem parum Mente constaret. Rexit eum Regina Conjux, Mulier sapientis, quæ, cum ex Consideratione Potentie Germanicæ, & Amore sue Gentis Hortatrix esset Viro, ne opponeret sese Imperatori, venit in Odium apud Polonos.* Videantur Testimonia, quæ proferemus ad Annum 1032, & 1036. de Rixa, §. LXXX. LXXXVI. LXXXVII. & LXXXVIII.

ANNO 1027.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

SILESIIORUM Episcopus IV. SMOGRENسيس,
LUCILIUS Italus.

LXII. CLEMENS, Smogrensis Episcopus, post XII Annos in Ecclesiæ Commodum impenso, Febre consumptus exspirabat Anno 1027. Tum assiduus Eruditionis, serius Honestatis Cultor, etiam Germanicæ, non

ANNO 1027.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

tantum Polonicae Linguae Notitiam consecutus, Smogrensis Canonicus, LUCILIUS Italus, à cæteris Canonicis Episcopali Cathedra dignissimus censebatur: ad quam, concordì & MIESLAI II. Silesiorum Ducis, & Iohannis XIX [aliis XX] Pontificis Romani, Consensu, per Bossutam Archiepiscopum Gnesnensem solennibus Ceremoniis evehebatur. Ioannes Dlugossus in Polonica Historia, Lib. II. ad Annum 1027: *Febre gravi correptus CLEMENS Smogorzoviensis sive Wratislaviensis Episcopus, Annis duodecim in Pontificatu exactis, moritur, & in Smogorzoviensi Ecclesia sepelitur. Cui LUCILIUS Primus, Canonicus Smogorzoviensis à Capitulo electus, à MIECSLAO, Poloniae Rege, promotus, per Silvestrem secundum [quem Anno 1003 mortuum esse constat: pro quo scribendum erat, per Iohannem XIX] confirmatus, & per Stephanum [pro quo legendum, Bossutam] Archiepiscopum Gnesnensem consecratus. Vir Italici Generis; sed Polonica Lingua satis gnarus. Idem Dlugossus in Episcoporum Vratislaviensium Vitis Mstis, Num. IV: Defuncto CLEMENTE, LUCILLIUS, unus ex Smogorzoviensibus Canonicis ad Cathedram elatus & successus est. Vir Italicus Genere & Lingua: cuius Electionem Romanus Pontifex Silvester Papa Secundus ad instantes Preces Poloniae Regis, Anno Domini M. XXVII, confirmavit: cui postea Bossuta Gnesnensis Archiepiscopus Consecrationem contulit.*

LXIII. Ipse castus castos in magno Pretio habebat, impudicos iustissimis Pœnis afficiebat Clericos. Ioannes Dlugossus in Episcoporum Vratislaviensium Vitis Mstis, Num. IV: *Vitâ pudicâ & nitidâ clarebat. Clerici os, quos noverat castos & pudicos, singulari prosequabatur Benevolentia & Charitate: Incontinentiam verò Clericorum vario Pœnarum Genere mulctabat. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus de Episcopis, in Lucilio: Mores ejus fuerunt casti & honesti. Iam tunc enim, crescentibus Opibus, nimium sibi indulgebant Sacerdotes, & multi sibi sumebant Licentiam non bonam. Ideo severe Flagitia illa punivit Episcopus, & asperas Pœnas in delinquentes sancivit.*

LXIV. Primus conspectiorem in SILESIA Bibliothecam sibi comparavit.

ANNO 1027.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

parabat non exiguis Sumtibus: Libros Aurō Argentōque potiores ratus: ex quibus semper aliquid salutare diurnus nocturnusque capiebat Lector insatiabilis. Eos in Hæreditatem SMOGRENSI Collegio relinquebat. Ioachimus Curæus Loco dicto: *Instructus magna Eruditione, amavit Studia & doctos. Comparavit sibi Bibliothecam amplissimam, & omne Tempus, quod à Labore docendi habebat vacuum, consumsit in Studiis.* Ibidem post quædam: *Moriens reliquit Bibliothecam suam Collegio Smogrensi.* Mentionem horum & plurium faciunt etiam, Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIII. & Lib. III. Cap. II. Num. IV. Gotfridus Ferdinandus Buckisus in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. X. IX. Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus, Parte II. Cap. I. Num. IV. ut MSta Chronica Silentio prætereamus. Cœtera de Lucilio proferemus ad Annum 1036. §. LXXXII.

ANNO 1031.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

LXV. MIESLAUS, Germanis plerisque MISICO dictus, non semper Uxoris, meliora suggerentis, sed interdum etiam vel suum, vel alterius Consilium secutus, extremis Temporibus affectatō REGIS Titulō, ad Patris Exemplum, Cæsaribus Germanicis Obsequium denegaturus erat. Ideo Fratrem OTTONEM, Imperatori CONRADO additum, Patriā depellebat. CONRADUS, cujus Opem OTTO implorabat, Poloniam ingressus Armis superabat MIESLAUM. Hæc, & alia, quæ mox in medium afferemus, de quibus Polonorum Annales silent, Historici Germanici narrant: ideo plurium firmanda consentientibus Suffragiis, quoniam Libertatis Polonicæ Propugnatoribus, tanquam ficta, repudiantur. Wippo Presbyter in Cæsaris Conradi II. Salici [cujus fuit Sacellanus] Vita [quam Henrico III, Conradi II Filio dedicavit] Cap. IX: *Filius autem ejus [Boleslai Polonorum Ducis] MISICO similiter REBELLIS Fratrem suum OTTONEM, quoniam Regis [Imperatoris Conradi II] Partibus favebat, in Russiam Provinciam pepulit.* Qualiter ve-

ANNO 1031.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

ro ejusdem MISICONIS Protervitatem, & cujusdam Udalrici Ducis Bohemia Perfidiā Rex CHOUNRADUS postea compesceret, in Loco suo dicam. Ibidem Cap. XXIX: ad Annum 1032: Supra dictus BOLESLAUS Dux BOLANORUM mortuus, reliquit duos Filios, MISICONEM & OTTONEM. MISICO dum Fratrem suum OTTONEM persequeretur, expulserat eum in Russiam. Dum ibi aliquantum Tempus miserabiliter viveret, cepit rogare Gratiā Imperatoris CUNRADI, ut ipso imperante & juvante, restitueretur Patria sue. Quod dum Imperator facere vellet, decrevit, ut ipse cum Copiis ex una Parte, ex altera Frater OTTO MISECONEM aggrediretur. Cum Wippone consentit Otto Frisingensis in Chronico, Lib. VI. Cap. XXVIII: In Primordio Regni ejus [Cæsaris Conradi II] BOLESLAUS Polonorum Dux, qui ab Antecessore suo HENRICO [Secundo, Cæsare] noviter SUBACTUS fuerat, à Regno [Imperio Romano] dividi, REXque per se vocari molitur. Qui non multo post moriens, MISICONEM Filium suum Successorem reliquit. Is, dum Patrem imitari cogitaret, insuperque Fratrem suum OTTONEM expulisset, Rex [Imperator Conradus II] tam profugum in Patriam reducturus, quam de contumace [Misicone] Regni INIURIAM vindicaturus, in POLONIAM Procinctum movet. Nec ab Ottone discrepat Gotfridus Viterbiensis in Chronico, Parte XVII. ad Annum 1020: In Principio Regni sui [quod Cæsar Conradus II susceperat] Dux Polonorum BOLESLAUS, quem Prædecessor suus HENRICUS noviter Regno SUBIECERAT, per se ipsum REX vocari intendit, & ab Imperio dividi omnino proponit. Qui cum Morte Propositum prevenisset, MISICONEM Filium suum Successorem relinquit. Ille dum Patrem imitari cogitat, & insuper Fratrem suum OTHONEM à Patria expulisset: Rex tum expulsus ejus Fratrem in Patriam reducturus, quam de CONTUMACIA MISICONIS se & Regnum vindicaturus, in POLONIAM transit.

LXVI. His antiquioribus tribus adjungemus totidem recentiores quidem, non tamen contemnendos Testes. Ioannes Nauclerus in Chronographia, Volumine II. Generatione XXXV. ad Annum 1025: de Boleslao I. Polonorum Duce: MISICONEM Filium reliquit, qui mox defuncto Patre Fratrem suum OTHONEM acquiescere [consentire] REBEL-
LIO.

ANNO 1031.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

LIONI nolentem, à Patria expulit: qui ad CUNRADUM Regem confugit. Iratus CUNRADUS, præmissò OTHONE cum magno Teutonicorum Exercitu, statim ipse cum maximo Robore Militum secutus est, ac omnia intra POLONIAM Armis miscebat. Ioannes Aventinus in Annalibus Boicis Lib. V. ubi nostrum MIESLAUM, aliis MISICONEM, vocat MITZKONEM. Inter hæc MITZKO Polonus, pulso Fratre OTTONE, Regem se appellat: & Ulricus quoque Boiemus, occiso Fratre suo Iacomaro, nova molitur. Hi ambo IUGUM IMPERII NOSTRI rigida Cervice excutere, & sui Iuris esse conantur. OTTO à Fratre Polonia pulsus, ad CUNRADUM confugit, ab eoque Armis restituitur. Huldericus Mutius in Chronico de Germanorum Rebus, Lib. XIV: Non diu post susceptum à CONRADO Imperium, BOLISLAIUS Dux Poloniae, spretà CONRADI Autoritate, seipsum REGEM appellavit, & TRIBUTUM, quod debebat CONRADO ex Fœdere, negavit. Quem Majestatis Imperialis Contemptum iniquissimè ferens CONRADUS, cogere Copias incipit. Interea moritur BOLISLAIUS, duos Filios relinquens, Nominibus MISICONEM & OTHONEM, ambos strenuos ex strenuo Patre: quorum alter, OTHO scilicet, nolens CONRADO REBELLARE, periculosum nimirum existimans, à Fratre Regno ejicitur. Quare fugit ad Imperatorem, apud quem multa pro se contra MISICONEM Germanum Fratrem dicit: currentemque CONRADUM concitat magis. Coactis igitur Copiis in POLONIAM profectus, assumpto OTHONE, MISICONIS Germano, quarit Hostem REBELLEM: Militibus prohibens, ne quem ex Plebe non armata tangerent, & Manus abstinerent ab omnium Facultatibus. Esse enim hoc Regnum magis OTHONIS, qui esset in Exercitu, quam MISICONIS.

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

LXVII. MIESLAUS, ab Imperatore CONRADO victus, ad Udalricum Bohemorum Ducem, Cæsaris Adversarium confugiebat. CONRADUS Imperio MIESLAUM privabat, OTTONEM donabat: quem

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

creabat POLONORUM Ducem. Hic CONRADO, tanquam summo Principi suo, cum Diadema, quò Pater BOLESLAUS I, in Romani GERMANORUM Imperii Præjudicium, se Polonis Regem ostenderat, trans-mittebat: tum etiam seipsum declarabat omnino subiectum: non diu eâ Felicitate gavissus, quem per Insidias non multò post Armiger Miles clam trucidabat. Wippo Presbyter in Conradi II. Vita, Cap. XXIX. ad Annum 1032: *Hinc [Cæsaris] Impetum MISICO ferre non valens, fugit in Boemiam ad Udalricum Ducem, cui tunc Temporis Imperator iratus fue-rat. Ibidem post quædam: OTTO restitutus Patriæ & Dux factus à Cæsare, dum post aliquod Tempus minus caute ageret, à quodam fami-liari suo clam interfectus est. Otto Frisingensis in Chronico, Lib. VI. Cap. XXVIII: MISICO Regis impetum ferre non valens, fractis quibusdam Regni insignibus, ad Ulricum Boemiensium Ducem, qui & ipse tunc Tem-poris Hostis Regni fuerat, fugit. Ibidem post quædam: OTTO vero libe-rè Ducatu [Poloniæ] potitus, Diadema, quod Pater ejus [Boleslaus I.] ad IGNOMINIAM REGNI [Imperii Romani] ILLICITE fecerat, Regi [Cæsari Conrado II.] misit, seque per omnia DITIONI ejus SUBIECIT. Ipse autem non multo post Fraude Armigeri sui Vitâ privatus est. Gotfridus Viterbiensis in Chronico, Parte XVII. ad Annum 1020: MISICO cum non posset [Cæsari Conrado] resistere, ad Ulricum Bohemorum Ducem, qui et-iam tunc Hostis Imperii erat, confugit.*

LXVIII. Udalricus, Bohemorum Dux, fallax MIESLAI Polono-rum Ducis, Exsulis recepti AMICUS, ad extinguendam Cæsaris prome-ritam Iram, se commendaturus CONRADO MIESLAUM traditurus erat. At eam Proditoris Fraudem Magnanimitas Imperatoris repudiabat. GER-MANOS, inquiens, Virtute, non Scelere Vim nocendi adimere suis Hostibus. Wippo Presbyter in Conradi II. Vita, Cap. XXIX. ad Annum 1032: de Udalrico Bohemorum Duce: *Ille, ut sic placaret Imperatorem, voluit sibi reddere MISICONEM. Quod Pactum sceleratum renuit Cæsar, dicens: se nolle Inimicum emere ab Inimico. Otto Frisingensis in Chroni-co, Lib. VI. Cap. XXVIII: Quem (Misiconem) cum Ulricus Regi (Cæsa-ri) dare, & sic ad Gratiam ejus redire vellet, ipse, ut erat serenissimus (sin-*
ce-

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESII Dux MIESLAUS II.

cerissimus) cum hoc modo à perfido Duce recipere noluit. Gotfridus Viterbiensis in Chronico, Parte XVII: ad Annum 1020: *Quem cum Ulricus Regi reddere, & per hoc in Gratiam cogitasset redire, Rex eum sub Perfidia illiusmodi recipere contempsit.* Ioannes Nauclerus in Chronographia, Vol. II. Generat. XXXV. ad Annum 1025: *MISICO videns, se nulla Ratione posse consistere, relicta POLONIA, ad Waldricum, Ducem Bohemiae, Hostem Imperii confugit. Waldricus vero credens, Imperatoris Gratiam, quam amiserat, recuperare, Polonorum Ducem, quem Exsulem & Supplicem susceperat, tradere CONRADO statuit: atque hoc illi per secretum Nuntium intimavit. Sed Imperator, Vir magnanimus illius detestatus Perfidiam, Oblationem proditoriam contempsit, & MISICONEM alibi Salutem querere, quam in Bohemia, admonuit.* Ioannes Aventinus in Annalibus Boicis Lib. V: *MITZKO (id est, Mieslaus) externae Opis egens, in Bojemiam ad Ulricum Regulum aufugit: quem, cum Ulricus CONRADO Augusto prode, ab eoque Gratiam inire vellet, Imperator rescripsit: Solere GERMANOS Virtute cum Hostibus, non Fraude certare, nihilque acrius, quam Perfidiam ulcisci: Sceleribus, non Nomini Hostium irasci: oportere armatum esse, quem oderint.* Huldericus Mutius de Germanorum Rebus Lib. XIV: *MISICO suorum Animos magis inclinari ad Fratris [Ottonis] Partes [sive quod Imperatorem timebant, sive quod meliorem de se praebebat OTHO spem] videns, desperat, cedit, in Boemiam fugit. Nam illius Rex Waldricus erat Hostis Imperatoris. Sed Hospes exceptus à Rege Hospite tutus non fuit. Waldricus enim MISICONEM, quem supplicem susceperat, coniectum in Vincula mittere ad CONRADUM, Exsulemque Ducem, qui se Fidei eius commiserat, perfidus Proditor tradere Hosti decrevit. Hoc clam Boemus per Literas significat CONRADO, sperans hoc nefando Munere Gratiam Imperatoris redempturum. CONRADUS detestatus Regis Impietatem, clam admonet, ut aliorum Fidei se credat, si velit esse salvus, simul Regis illi mittit Literas.*

LXIX. Hac inusitata Caesaris Aequitate stimulatus MIESLAUS, mutatus in melius Animo, ad obtinendam Veniam Gratiamque supplex Arbitrio CONRADI se totum devovebat. Wippo Presbyter de Conradi

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

II. Vita, Cap. XXIX. ad Annum 1032: *Tunc MISICO omnibus Modis quarebat Gratiam Imperatricis Gisela & reliquorum Principum, ut mereretur redire ad Gratiam Imperatoris. Caesar Misericordia motus dedit sibi Veniam. Ioannes Nauclerus in Chronographia, Vol. II. Generat. XXXV. ad Annum 1025: de Mieslao, quem Misiconem vocat: Imperatoris miratus Bonitatem, clam relicta Bohemia, ad propria remeavit, atque abjectis Regni Insignibus, quae Pater [Boleslaus I.] assumserat, modico Comitatu contentus, ad Imperatorem CONRADUM ultro accessit, atque ejus Voluntati se subjiciens, Coronam humiliter Imperatori resignavit. Huldericus Mutius de Germanorum Rebus Lib. XIV: MISICO Proditoris [Bohemorum Ducis] Animò cognitò, Bonitatemque & Magnanimitatem Imperatoris videns, subducit se ex Boemia, & ultro supplex venit ad CONRADUM, illique offert TRIBUTI IUS, quod debitum Pater negarat dare, IMPERIO se OBSECUTURUM pollicetur, Veniam Temeritatis juvenilis rogat: impetrat Veniam.*

LXX. CONRADUS à MIESLAO talem in Modum agnitus Princeps omnium supremus, omnino suæ Potestati subjectas POLONORUM & SILESIORUM Terras dividebat in tres Partes: quarum uni [Polonicum Solum, idque non universum comprehendenti] præficebat MIESLAUM Triarcham: reliquas duas Præsidibus citra Dubium Germanicis subiciebat. Sic, præter alias POLONIS additas Provincias, SILESIA per MIESLAUM II. Polonum circumciso Iure Ducem, amissa Postliminiò ad pristinam Imperii GERMANORUM Reverentiam & Subjectionem Anno 1032 tota revertebatur. Wippo Presbyter de Conradi II. Vita, Cap. XXIX. ad Annum 1032: *Cæsar Misericordia motus dedit sibi [Misiconi] Veniam: & divisâ Provinciâ BOLANORUM in tres Partes, MISICONEM fecit TETRACHAM [Triarcham] reliquas duas duobus aliis commendavit. Sic imminutâ Potestate minor facta est Temeritas. Adamus Bremensis in Historia Ecclesiastica, Lib. II. Cap. XXXIX: [alii XCIV:] Fortissimus Cæsar CONRADUS mox POLANOS & Regem eorum MISINGUM magnâ Virtute PERDOMUIT, & Auxiliatores Bohemos, ceterosque Slavorum Populos sub TRIBUTUM misit. Eadem profert Albertus Stadenensis in Chronico, ad Annum 1027. Otto Frisingensis in Chronico, Lib.*

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

Lib. VI. Cap. XXVIII: *At MISICO à Rege [Imperatore] Exsul factus, ad Imperatorem supplex venit: Interventuque Regina divisâ in tres Partes Provinciâ, tertiam Partem ipse obtinuit. Ex hinc Provincia illa Regibus [Imperatoribus] nostris sub TRIBUTO SERVIRE cognoscitur: seu, ut in quibusdam Codicibus legitur, cogitur. Gotfridus Viterbiensis in Chronico, Parte XVII, ad Annum 1020: MISICO autem accepto à Rege [Cæsare CONRADO] Ducatu Poloniæ, Coronam, quam Pater ejus [Boleslaus I.] sibi imponere CONTRA IMPERIUM cogitaverat, CONRADO resignavit, seque DICTIONI suæ SUPPOSUIT. Ibidem post quædam: Ab illo Tempore Provincia POLONORUM Imperio nostro [Germanico] solvit Tributum. Ioannes Naclerus in Chronographia, Vol. II. Generat. XXXV. ad Annum 1025: de Mieslao apud Conradum in Gratiam recepto locutus: Ab eo Tempore POLONIA Romano Imperio prius ab HENRICO tributaria facta permansit. Ioannes Aventinus in Annalibus Boicis, Lib. V: MITZKO hisce Rebus, Perfidia nimirum Ulrici, & Iustitia Augusti compertis, supplex ad hunc venit, ab eoque divisâ POLONIA, Partem Ducatumque recepit. Videantur, quæ proferemus §. LXXVIII.*

LXXI. His adeo antiquis, adeoque multis contrarii Testimoniis detrahunt Fidem, qui POLONOS nunquam GERMAN'S, nunquam Exteris, vel tributarios, vel aliâ Lege subjectos fuisse contendunt. In eis Poloniæ Libertatis Assertoribus Martinus Cromerus Rationes plures, cur recensita pro falsis habenda sint, assert, de Polonorum Rebus Lib. III. in Miecislao II. his Verbis: *Nam (I) iidem [Historici Germanici] scribunt, & sequitur Bonfinius, BOLESLAUM Regium Titulum imperante adhuc HENRICO usurpantem, à CONRADO multis & gravibus Præliis superatum & subactum esse: MIESCONEMque Filium ejus aliquantô post eadem molientem, ejectum: & Fratrem ejus OTTONEM, qui à MIESCONE pulsus fuerat, restitutum: MIESCONEM vero profugum ad Bœmos, ab Udelrico quidem penè proditum, Imperatoris verò Clementiam & Magnanimitatem expertum, ejus Fidei sese commississe: reversumque in Poloniam Principatum cum Fratre partitum, Regiâ Dignitate se abdicasse, contentum Principis Nomine: POLONIAM vero Imperatori tributariam mansisse: longè in his aberrasse à Vero videntur. Nam (II) neque CONRADUS Imperium vivente BO-*

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

LES�AO adeptus est: (III) neque BOLESŁAIS præter MIECESŁAIM sive Mieſconem alium Filium habuit: (IV) neque Diadema Regium ille ipse BOLESŁAIS temere usurpavit: sed ab OTTO NE III. Imperatore ultro oblatum accepit, atque Posteris suis reliquit: (V) neque CONRADUS compluribus aliis externis pariter ac civilibus Bellis distentus, Otium ad persequendos Bello POLONOS habuit: (VI) neque vero POLONOS PRINCIPES cuiquam omnino IMPERATORI ROMANO unquam tributarios fuisse, isti [Germanici Scriptores] vetustioribus & Fide dignis Testimoniis aut Argumentis docere possunt. Sed cum Partem aliquam Polonia Germani, ut superius meminimus, seu per Deditionem, seu Vi cepissent, universam se Poloniam subjugasse jactarunt. Hoc unus aliquis ab aliis auditum, vel ne auditum quidem fortassis, postea Literis mandavit, & cæteri secuti sunt. At nihil solidi Ponderis subest omnibus his Rationibus.

LXXII. Prima est: De BOLESŁAO I. & MIESŁAO II. Polonorum Ducibus expositas Narrationes Germanici, non Polonici consignaverunt Scriptores. Numquid autem propterea pro certis eas non haberi par est? An, propter tacentes Polonos, Germani loquentes suspecti sunt? Est, cur Polonos, non Germanos, Veritatis neglectæ postules. Quantum enim cunctis è circumstantiis perspicitur potest: Germanos, ut suorum Gloriam publicè cognitam profiterentur, Fiducia Veritatis impulit: Polonos, ne quod suorum Dedecus Posteris facerent manifestum, Veritatis Fastidium deterruit. Nec est, ut solis Germanis in Re contra Polonos Fidem dubiam esse statuas: nisi parem Fidem attribuas solis Polonis in Re contra Germanos. Quo Pacto, si Natio quæque parum aut prorsus indoneos declarabit Testes Nationis alterius Historicos: quæ tandem relinquatur omnium Gentium Annalibus Fides? Nos in hac Controversia censemus Scriptoribus Germanicis, maximè Wipponi Presbytero, Acta Cæsaris Conradi II, cujus Sacerdos aulicus erat, commemoranti, tam diu stare Fidem integram, dum ea per Causam probabilem demonstrabilemque subversa collabascit. Huc accedit, quod in Germanis laudatus Wippo Sæculo XI, Otto Frisingensis & Gotfridus Viterbiensis Sæculo XII Libros suos, itaque multò ante scripserint, quam ullus è Polonis Manum ad Res Gentis suæ con-

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

consignandas adhibuit. Quin Polonos cum Germanis gesta potissimum à Scriptoribus Germanicis accepisse, nisi quod displicentia Silentio præterierint, variis è Documentis constat.

LXXIII. Secunda est: *BOLESLAUS I, Polonorum Dux, ante susceptum à CONRADO II Imperium Romanum mortuus, quomodo ab eodem Imperatore potuit debellari & subigi, ob commissas sub HENRICO II Res: usurpatum Titulum Regium & negatum Tributum?* At BOLESLAUS omnino, imperante jam CONRADO, ultra sex Menses vixit. Nam CONRADUS Anno 1024, Die, quò S. Maria nata creditur, id est, VIII Septembris, consecratur Imperator: ut ipsius Sacellanus Wippo in Vita refert, Cap. III. BOLESLAUS autem vivis eximebatur Anno 1025, Die III Aprilis: ut Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1025 indicat. Utrumque confirmant ea, quæ diximus §. LVIII.

LXXIV. Tertia est: *Nullus OTTO fuit Polonorum Duci BOESLAO I. Filius, MIESLAO II. Frater. Hinc omnia OTTONIS, omnia CONRADI II. pro Ottone contra MIESLAUM Acta sunt ficta.* Sed unde constat, BOESLAO I. Filium, MIESLAO II. Fratrem OTTONEM non fuisse? Scriptores Polonici Boeslao I. Mieslaum I^o. Filium, nusquam simul Ottonem Filium adscribunt: de quò nihil quicquam referunt. Contra in Scriptoribus Germanicis præcipuus Wippo, quem Imperatoris CONRADI II. [sub quo vixit] gesta non latere potuerunt, disertè narrat: BOESLAO I. duos Filios relictos, MIESLAUM, quem MISICONEM vocat, & OTTONEM. Cum Wippone consentiunt, in antiquioribus Otto Frisingensis & Gotfridus Viterbiensis: in recentioribus, Ioannes Nauclerus, Ioannes Aventinus & Huldericus Mutius: quorum Testimonia produximus §. LXV. & LXVI. Certè Polonicorum Scriptorum Silentium tanti non est, ut Germanicorum Scriptorum Assertionem in Fabulam mutare valeat.

LXXV. Quarta est: *BOLESLAUS I. Polonorum Dux Titulum Regium non temere sibi dedit: sed ab Imperatore OTTONE III. sponte collatum recepit: Filioque MIESLAO II. reliquit. Hic, cum eundem Titulum adhiberet, quomodo CONRADUM II. Cæsarem ad sui Oppressionem incitare po-*

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM Dux MIESLAUS II.

tuit? At Titulum Regium, quem ab Imperatore OTTONE III. certis Legibus acceperat, an non his statim post Ottonis Excessum violatis, BOLESLAUS amisit? Mox enim ab HENRICO Imperatore, Ottonis III. Successore, cui Hostis Lusatiam eripuerat, ad vetus & Obsequium, & Tributum Germanis præstandum adigebatur: ut ostendimus §. XXXIV. & XXXV. Quare MIESLAUS II. usurpatô Regis Titulô, quem Genitor BOLESLAUS semel perditum recuperare nunquam poterat, utique CONRADUM II. ad Arma in sui Perniciem irritare potuit: imò irritavit maxime, cum debitam Romano Germanorum Imperio Subjectionem dene-garet: ut §. LXV. LXVII. LXIX. LXX. indicavimus.

LXXXVI. Quinta est: *CONRADUS II. Imperator & internis, & externis Bellis occupatus, non habuit Otium ad POLONOS persequendos.* Idco Bellum, quod CONRADUS pro OTTONE, contra MIESLAUM gessit, & quicquid eò pertinet, vanum est Inventum? Sed quam frigida sit hæc Ratio, quis per se non videt?

LXXVII. Sexta est: *Scriptores Germanici nullis vetustis Fideque dignis, seu Testimoniis, seu Argumentis docere possunt: POLONORUM Duces cuiquam Romano GERMANORUM Imperatori fuisse Tributarios.* Ergo falsis, certè nondum probatis annumerandum est: MIESLAUM II. Polonorum Ducem CONRADO Imperatori fuisse Tributarium? At verò in præcedentibus, omnino vetustis, partim etiam Tempori, de cuius Rebus scripserunt, cœvorum Historicorum, Fideque dignissimis Testimoniis evidenter ostendimus, è Silesiorum Polonorumque Ducibus alios Tributarios, alios præterea Fidelium Iure subiectos fuisse Romanis Germanorum Imperatoribus: CAROLO Magno LESCUM Secundum: LUDOVICO Secundo & CAROLO Calvo SEMOVITUM: HENRICO Primo & OTTONI Primo SEMOMISLUM: OTTONI Primo & Secundo MIESLAUM Primum: OTTONI Tertio, HENRICO Secundo, & CONRADO Secundo BOLESLAUM Primum. De quibus egimus Cap. IV. V. VI. & hoc ipso VIII: cuius §. XV. indicavimus, etiam in Polonis quosdam, BOLESLAUM I. Polonorum Ducem, per Imperatoris OTTONIS III. Gratiam, simul & à Tributo, & ab Obsequio, ad quod

Ca-

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

Cæsaribus Germanicis obstrictus erat, absolutum profitentes. Inter hos ipse Martinus Cromerus de Boleslao I: *Regem*, inquit, *eum* [Otto III] *appellat, Sociumque & Amicum Romani Imperii, à TRIBUTO & omni IURISDICTIONE Imperatorum immunem*: quid aliud denotat, nisi malus Verborum suorum Interpretes malit esse? Nam Imperatoris OTTONIS III. quodnam fuisset BOLESLAO I. Duci Beneficium, declarari se, cum à Tributo, tum à Iurisdictione prorsus immunem: qui nec ad Tributum solvendum, nec ad Iurisdictionem patiendam fuisset unquam GERMANIS obligatus?

SILESIORUM à POLONIS separatorum

Cæsareus Præfectus Germanus.

LXXVIII. Cæterum non diffitemur, moveri de POLONIA posse Dubium, an, comprehensis omnibus ad eam spectantibus Provinciis unquam fuerit tota Romano GERMANORUM Imperio, seu Feudi, seu Tributi Iure subiecta. Nos eam Controversiam non suscipimus expediendam: qui satis habemus, ex Wipponis aliorumque validis Assertionibus patere, cum ante divisam, tum post divisam in tres Partes POLONIAM, quamdiu MIESLAUS Secundus Silesiorum Dux vixit, CONRADO Secundo Imperatori subditus, SILESIAM, seu, tanquam tertiam POLONIÆ Partem Mieslao solam contigisse, quod probabile non est, existimes: seu, quod Vero similis, imò, ut mox indicabimus, in reliquis duabus Partibus, tanquam proximam GERMANIÆ Provinciam Præfecto Germano commissam concedas: omnino fuisse Romano GERMANORUM Imperio subiectam ad Annum 1034: quò Mieslaus II. decessit.

LXXIX. His, quæ sub quadam Dubitationis Formâ potissimum de SILESIIS affirmavimus, certiorē majoremque Fidem conciliat Vetus Chronicon MStum Polonicum, cujus Possessor Hieronymus Kromayerus, Anno 1543 electus Senator Vratislaviensis olim fuit, de Mieslao II: *CHUNRADUS Saliquus SLEZIOS, quos Lechitis Victor rapuerat, sub Teutonico Præposito regebat: prætextu, quod ii erant GERMANI. Hi de POLONIS*

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

divisis divisi triumphabant. Eadem ampliorem, partimque Scriptoribus Germanicis conformem in Modum ipsis è Polonis patefacere nihil veritus est Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1031: de Gentibus ad Poloniam pertinentibus: *Sapius Bellis finitimorum ALMANORUM* [Germanorum] *laceffitæ, crebrisque Præliis & Spoliis hostilibus vexata, nihil Defensionis & Præsidii à MIECSLAO Polonorum Rege tulerant, facile à sua & POLONORUM desciverunt Obedientia, in variasque Ditio- nes & Proprietates scisse: nonnullæ ad IMPERIALEM OBEDIENTIAM SUBACTÆ, ceteræ à finitimis Principibus occupatæ, aliquæ verò suis PARE- RERE PRÆSIDIBUS & illorum suscipere DOMINIUM compulsa sunt. Ab eo autem Tempore Gentes Oraque prædicta, discerpta & à Corpore Regni POLONIÆ distracta, variosque Dominos & Principatus sortita, per tam longum & diuturnum Tempus earum Defectionem secuta, nunquam ad In- tegratam ejus potuerunt reduci.*

LXXX. Hacturbulenta POLONORUM Tempestate, SILESII Ducem prius MIESLAUM Polonum, deinde CONRADUM Germanum solum habentes, disparem quidem, plerumque tamen mitiorem sentiebant Sortem. Nam sub MIESLAO viventibus, tanquam Germanis, propen- sior RIXA, Ortu Germanica, Mieslai Uxor, & Imperii Polonici præpo- tens Administrator multas & Libertatis, & Honoris, & Aeris accessiones faciebat. De quibus Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1036: *Regina RIKSCHA, & in Regis MIECSLAI Mariti sui Vi- ta, diuturno Tempore, & postquam è Vita subtractus erat, POLONOS per- osa, Mores eorum & Conversationem fastidians, rigida interdum Sugilla- tione carpebat. Tenebat insuper & in Aula sua, & in Officiis AL- MANNOS* [Germanos] *neglectisque, & ut verius loquar, contem- tis Polonorum Proceribus & eorum Filiis, quantumcunque primis & ingenuis, quoslibet TEUTONICOS Inquilinos, Sortis & Conditionis te- nuis ac infimæ Homines in conferendis Officiis & in largiendis Pe- cuniis præferebat. Prorsus autem SILESII à Polonici Corporis Gu- bernaculo Separatis, sub Imperatoris CONRADI Præfecto Germanico agentibus, præterita Regiminis Forma præsentem tantò magis reddebat*
com-

ANNO 1032.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM Dux MIESLAUS II.

commendabilem, quanto plus Malorum intra Societatem cum Polonis
pertulerant: quemadmodum commemorant meliores de Silesiorum Re-
bus MSti Codices.

LXXXI. MIESLAUS II. Polonorum, non amplius SILESIORUM
Dux, Die XV Martii, Anno 1034, finiebat Vitam. Quis postea fuerit
Status SILESIIS, solum Imperatorem CONRADUM II Ducem, cujus
Præfecto Germano suberant, agnoscentibus, mox distinctâ secundum An-
nos Narratione proferemus.

ANNO 1036.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM à POLONIS separatorum

Cæsareus Præfectus Germanus.

SILESIORUM Episcopus V. SMOGRENSIS,
LEONHARDUS Italus.

LXXXII. LUCILIUS, Smogrensis Episcopus, per Annos IX Sacris
defunctus, Anno 1036, vivis eximebatur: postremus Episcoporum, qui-
bus SMOGRA Sepulcrum dedit. Tum novo Electionis Modo, quo tres
fidi Scrutatores à singulis, penes quos Electionis Ius residet, Suffragia
diligenter inquirunt & annotant, id est, Scrutinio, accipiebat Succes-
sorem LEONHARDUM Italum, Genere Nobilem, hætenus Smogren-
sum Canonicorum Decanum. Ioannes Dlugossus in Vratislaviensium
Episcoporum Vitis MStis, Num. V: *Post Mortem Lucilii, LEONARDVS,*
ejusdem Ecclesie Decanus, à Capitularibus, per Modum Scrutini eligitur:
Vir Generis Italici & Lingua, ex Stirpe nobili ducens Originem.

LXXXIII. Hic LEONHARDUS Consensu Benedicti VIII, Pontificis
Romani, solenniter Smogrensis Episcopus, per Archie-
piscopum Gnesnensem: non, ut plerique commemorant, Stephanum:
sed, ut potiores narrant, Bossutam. Nam Anno 1036, quo Episcopatum
Smogrensem LUCILIUS amittebat, & LEONHARDUS suscipiebat,
Gnesnensem adhuc Archiepiscopus Bossuta erat, demum Anno 1038
mor-

ANNO 1036.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM à POLONIS separatorum
Cæsareus Præfectus Germanus.

mortuus: ut, præter Ioannem Dlugossium in Historia Polonica, Lib. II ad Annum 1038: Stephanus Damalevicius in Archiepiscoporum Gnesnensium Vitis, Num. VII. indicat.

LXXXIV. Quibus se Virtutibus amabilem LEONHARDUS reddiderit, laudatus Dlugossus eodem in Loco exponit: *In Moribus*, inquiens, *affabilis & humanus*, *in Choleram proclivis*, *Vita casta & munda*. Post quædam ibidem: *Hic singulari Dei Gratia profusus*, *uti etiam in Conspectu Hominum graciosus habebatur*, *verax in Sermone*, *& iustus in Iudicio*, *in agendisque Rebus adeo efficax*, *ut ejus Prudentia & Diligentia Episcopatus Smogorzoviensis notabile Incrementum acceperit*. Cætera de Leonhardo proferemus ad Annum 1041. §. CII. & ad Annum 1045. §. CX.

SILESII tumultuantibus POLONIS quieti.

LXXXV. Hanc Silesiorum in Ecclesiasticis Mutationem major in civibus, post Quietem non diuturnam excipiebat Motus. Nam SILESII, cum MIESLAUS II, Polonorum Dux, Anno 1034 decederet, sub Cæsaris CONRADI II Præfecto, ut diximus, Tranquillitate vix per Biennium gaudebant. Interea dissidentes, & interno externum Bellum ad dentes POLONI tandem SILESII etiam gravem attrahebant Fortunæ Vicem.

LXXXVI. Reliquerat MIESLAUS II, Polonorum Dux, Filium CASIMIRUM Adolescentem, nondum Regiminis capacem. Quamobrem Mater RIXA, consentientibus Populi Suffragiis, Gubernacula suscipiebat, exoptata quidem GERMANIS, at invisa POLONIS. Hos maxime, quia Germanicas & Leges, & Consuetudines, quantum posset, introduceret, Polonicis anteponendas, nimium acerbos Persecutores experta, ne Vim pateretur apertam, cum Filio deserebat: quem à Polonico in Germanicum solum, assumpto cum Viæ, tum Vitæ, quod sufficeret, Subsidiò, ad Imperatorem CONRADUM, tanquam Tutorem, cui Ius in Poloniam integrum, allatis duabus Coronis Regiis, conservare cupiebat, Anno 1036, transferebat: ex eo majora semper capientibus Incrementa Polonorum Dissidiis. Ioannes Dlugossius in Historia Po-

ANNO 1036.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM à POLONIS separatorum

Cæsareus Præfectus Germanus.

Ionica, Lib. II. ad Annum 1036: *RICKSCHA* post Mortem Mariti *MIECSLAI*, Polonia Regis, regerabat Regnum Polonicum, nutriens in Sceptra Adolescentem *CAZIMIRUM*, quem ex *Miecslao* Rege susceperat: Fœmina quidem virilem gerens Animum, & in Christi Religione non feriatâ, Pietati & Virtutibus Operans, sed quæ Habenas Polonici Regni parum provide & civiliter visa est Polonis administravisse. Virium enim suarum & fœminæ Conditionis immemor, Felicitatem in Stultitiam vertit, malo graviorique Consilio usa. Primum Contemptui habere Nomen Polonicum cœpit, despiciens omnes, & sola universa pro Imperio agens. Nulli, præterquam *ALMANO* [Germano] sua credere Consilia, Polonorum verò aspernari, potioresque consuevit Magistratus in *ALMANOS* conferre, *POLONOS* abjicere. Quarum Rerum Indignitate moti Proceres Regni in Stultitiam Regina & Filii sui *CAZIMIRI*, Stulti & ipsi conspirant, Viamque scelerati & ad extremum dementis Consilii arripiunt: Reginam *RICKSCHAM* cum Filio *CAZIMIRO*, ne quoque adultus Morum maternorum foret Sectator, expellunt, Damnationeque injustâ atque indignâ, neque Sexui, neque Conditioni, neque Etati parcentes, utrumque exsiliant: nihilque infestius unquam de se & Patria, de Templis, Delubris, Focis & Pignoribus consulendo acerbius. Ibidem post quædam: Crebris itaque Injuriis & Molestiis *RICKSCHA* Regina Polonia à Proceribus & Militibus Polonorum affecta, & ne in se & Filium suum *CAZIMIRUM* Polonorum Vis gravius quicquam consuleret, verita, de Polonia in Saxoniam, in Maideburg & Brunsvig, pulsa excedit, Filium quoque suum *CAZIMIRUM* secum educit. Sed neque his contenta, omnem in Auro, Argento, Gemmis & Lapidibus pretiosis Supellectilem, per *BOLESЛАУМ* & *MIECSЛАУМ* Polonia Reges congestam, magnique Ponderis & Valoris duas Coronas, quibus Reges & Uxor *Boleslai* Primi Regis, & tandem ipsa *RICKSCHA* coronati erant, sed & plura alia Glenodia, Monilia, Vasa & Insignia, charis & præstantissimis Gemmis, Unionibus fulgentia. Item Pecuniæ Regiæ ex Thesauro grandem Quantitatem aufert & asportat, Poloniæque Regnum ingenti Thesauro spoliat. In Saxoniam autem perveniens, Imperatorem primum adiit, à quò officiose & venerabiliter suscepta

ANNO 1036.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIORUM à POLONIS separatorum
Cæsareus Præfectus Germanus.

duabus Coronis, quas secum ex Polonia duxerat, Imperatorem honoravit, & de Injuriis, quibus à Polonis afflicta fuisset, quæstâ, seipsum & Filium suum CAZIMIRUM in Tutelam & Gubernationem Imperatoris commendavit.

LXXXVII. Eadem paulò aliter, quibusdam & in POLONORUM Decus omissis, & in GERMANORUM Dedecus additis, commemorat Gentis suæ studiosissimus Martinus Cromerus, de Polonorum Rebus, Initiò Libri IV: *Interim penes RIXAM Reginam Pueri Matrem Regia Potestas relinquitur: quâ abusa Mulier, pia aliqui & religiosa, quemadmodum videri volebat: cæterum audax & avara, variis & gravibus Exactionibus vivo Marito institutis, Homines magis ac magis premebat: novas Rationes cogende Pecunie exquirebat: POLONOS Despiciatui habebat: THEUTONAS suos in Consilium adhibebat: hos ad Honores & Magistratus evehebat: hos Divitiis & Possessionibus augebat, etiamsi nullum Industria & Virtutis Specimen præ se ferrent. Indignè hæc ferre Poloni: orare Reginam, ut, quorum Armis atque Sanguine Regnum defenderetur, & ad tantam Amplitudinem, quanta regnante Boleslao fuit, perductum esset, eorum majorem gratiam externorum, quamque suæ Cupiditatis Rationem duceret. Multa Polonos Principibus suis concedere & indulgere, asperioris Dominatus insuetos esse: externis Hominibus, in quibus aliquid modo Ingenti Virtutisque sit, majorem, quam Gens ulla habeat, Honorem habere. Sed posthaberi se omnino in Patria sua, dignisque indignos præferri non oportere. Cæterum, ubi vident, orando apud Reginam se nihil proficere: fremebant inter se vulgo, atque adeo palam etiam loquebantur: non ferendum esse Viris tam grave & contumeliosum externæ Mulieris Imperium. Contemnebant vicissim Potentiores Iussa Regina, & Regias Possessiones atque Reditus non nulli invadebant: atque ut inter quosque Simultates & clandestina Odia ante id Tempus fuerant, tunc in apertam Hostilitatem erumpebant. Comparabantur Factiones & omnia Dissidiis atque Seditionibus plena erant. Regina verita, ne in tanta Licentia & irritatis in se Hominum Animis majus ali-*

ANNO 1036.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.

SILESIORUM à POLONIS separatorum

Cæsareus Præfectus Germanus.

aliquod Malum in se redundaret, Consilium Fugæ cum Filio atque Theutonibus suis clam iniit: Regium Fiscum, in quo cum pretiosa Res multa, tum duo Diademata Regis & Regina erant, compilat: Regno excedens in Saxoniam se contulit.

LXXXVIII. Simplicius & Silesiorum Chronicis antiquis MStis convenientius hæc in suis Annalibus Ioachimus Curæus ita exponit: *Mortuo MIESLAO, cum Filius propter Ætatem teneriorem nondum aptus esset ad Gubernationem, Regnum commendatum est RIXÆ Regina. Sed ea jam tunc invisa erat Polonis, & crevit deinde Odium in ipsam. Est autem Historia Polonica eam accusat propter Avaritiam, tamen Annales alii valde vetusti MSti laudant ejus Pietatem & Iustitiam: scribunt autem eam in se concitasse Odiā Gentis, quod Exemplo Boleslai Soceri coerceret nimiam Licentiam Nobilitatis, quæ partim adhuc implicata idololatricis Cultibus, partim ex Feritate Morum, grassabatur in Ecclesias, exercebat Tyrannidem in Subditos & aspernabatur Autoritatem Regina. In ista Anarchia cum Mulier prudens & sancta, sicut ipsi fatentur Poloni, Insidiis & manifestâ Vi se peti videret, profecta est in Exsilium ad CONRADUM Cæsarem in Germaniam: cui, ut illis suum in POLONIAM servaret integrum, transmisit utrumque Diadema Regis & Regina: asportavit etiam nobilem Theaurum ex Polonia pro Viatico & Alimento.*

LXXXIX. Hanc POLONORUM adversus GERMANOS Injuriam Cæsar CONRADUS II. Anno 1036 vindicaturus quidem mittebat Exercitum in Poloniam, mox tamen inde potioribus in Burgundiam & Italian Expeditionibus revocabatur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1036: *Et Imperator quidem [Conradus] missō in Fines Poloniæ Exercitu, Injuriam ejus superscietenus vindicare visus est.*

XC. Tum Seditionibus perpetuis, quas nullius Ducis, Legis nullius Autoritas componere valebat, Patriam suam POLONI devastabant: SILESII, quantum partim ex præcedentibus Narrationibus, partim ex MStis Chronicis colligi potest, à Polonis, Germanos summâ & Nauseâ, & Violentiâ prosequentibus, separati, non solum CONRADUM II. Im-

ANNO 1036.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM à POLONIS separatorum
Cæsareus Præfectus Germanus.

peratorem, ejusque Filium HENRICUM III. designatum Successorem, quibus erat summum in SILESIAM, ipsamque POLONIAM, etsi fortassis non universam, Ius: sed etiam MIESLAI II. Polonorum Ducis Hæredem Filium CASIMIRUM ejusque Matrem RIXAM, quos Germanis benignissimos sciebant, Consiliis Actionibusque suis respicientes, brevi Pace gaudebant: intra quam speculabantur Anarchiæ Polonicæ dubium Eventum.

ANNO 1038.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.
SILESIIORUM à POLONIS separatorum
Cæsareus Præfectus Germanus.
SILESIIORUM cum BOHEMIS Bellum.

XCI. BRETISLAUS, aliis BRATISLAUS, aliis aliter dictus, Bohemorum Dux, nihil veritus Imperatorem CONRADUM II, cui subiectus erat, Ultorem, Polonis Hostem, gravioribus Expeditionibus intentum, POLONOS ingentibus Diffidiorum Cladibus se prorsus enervantes oppressurus, Anno 1038, ut Viam sibi faceret commodam, prius SILESIIOS, antehac Polonorum in Bohemiam irrumpentium Socios, invadebat. Horum expugnabat, diripiebat, incendebat [sed tamen retinebat] Urbem VRATISLAVIAM. Hinc majorem in POLONIAM progressus, pari Calamitati subiciebat POSNANIAM & GNESNAM. Ioannes Dlugosius in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1038: *Anno Domini M. XXXVIII. civili & plusquam civili, Nobilium videlicet & Popularium Furore, Regnum Polonia BRETISLAVIS, Boemie Dux, intelligens dilaceratum & collisum, & suo Rege atque Principe destitutum, invadere illud, velut paratam Prædam, & amplioribus Incommodis afficere, nullam illinc sciens Resistentiam, constituit. Ad quod illum non solum accepta in Excacatione Avi sui Boleslai Ducis Boemie per Boleslaum Chrobri, Facti Memoria, Injuria, sed Livor & Odium, simulque occupandi Regni alieni, aut saltem exterminandi stimulabat Ambitio & prava Voluptas. Collecta itaque Nobilium & agrestium*
Mul-

ANNO 1038.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.

SILESIORUM à POLONIS separatorum

Cæsareus Præfectus Germanus.

Multitudine, POLONIAM ingressus, Civitates ejus opulentas & insignes, WRATISLAVIAM [tum non amplius Duci POLONORUM, sed GERMANORUM Imperatori soli addictam] videlicet, & POSNANIAM, Oppidaque, Vicos & Villas, quas civilis Stridor nondum deleverat, diripit & exurit. Ad GNESNAM tandem POLONORUM Metropolin perveniens, illam quæ nec Situ, nec Arte munita erat, sed neque Defensores habebat, facile capit. Eadem Matthias Michovius commemorat in Polonia Chronico, Lib. II. Cap. XIII. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. IV. ad Annum 1038: PRÆDISLAUS Boemus, cum, post Ulde-rici Patris Mortem, Iaromiro cæco Patruo concedente, Principatum suscepisset, cum valido Exercitu, Ferro & Igni, SILESIAM, quæ sic posterius dicta est, & majorem POLONIAM quam longissime populatus est. WRATISLAVIAM, POSNANIAM aliaque minora Oppida diripuit & incendit: nulli neque Sexui, neque Etati Hominum pepercit: nec à Templis impias & Sacrilegas Manus abstinuit: [nam de CRACOVIA Sylvio & Hageco non as- sentimur, refellitque eos Locorum Ratio] GNESNAM Metropolin, nec Ma-num munitam, & Habitatoribus Defensoribusque vacuam primo Impetu ce-pit. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. VIII. ad Annum 1038: de Bretislao: Atque in tanta Victoria hoc sibi præclarum in primis putavit, quod quatuor insignes Urbes, GNESNAM, CRACOVIAM, POZNANIAM, VRATISLAVIAM non totâ Æstate transactâ expugnasset. Ioachimius Cu-ræus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1038: BISETISLAUS Bohemo-rum Princeps, ulturus veteres Injurias, cum Exercitu infesto SILESIAM & POLONIAM invasit. Cepit, sicut dicitur, nominatim VRATIS-LAVIAM, & , ut scribit Sylvius, CRACOVIAM: deinde POSNA-NIAM, atque etiam Sedem Regiam GNESNAM. Eadem Nicolaus Polius in Incendiorum Historia commemorat, Num. II. ad An-num 1038.

XCII. At non diu Victor BRETISLAUS in SILESIA & POLONIA com-morabatur: ex quibus per Imperatorem CONRADUM II. Bohemiam ingressum revocabatur: non tamen universam relinquebat, neque

ANNO 1038.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS II.

SILESIIORUM à POLONIS separatorum

Cæsareus Præfectus Germanus.

POLONIAM, neque SILESIIAM: in quâ retinebat, cum alia Loca, tum etiam VRATISLAVIAM: quod ex subsequentiis patebit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. IV. ad Annum 1038: *Gravioribus etiam fortasse Incommodis ferox Bohemus [Bretislaus] POLONIAM tunc affecisset, nî Metus domestici Belli à CONRADO quidem Imperatore intentati, ab HENRICO autem Filio & Successore ejus illati, eum repressisset.* Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1038: de Bretislao: *Nec reliquisset POLONIAM Bohemus, nisi CONRADUS Imperator, exoratus Precibus Regina RIXÆ Exsulis, quæ Populi sui, quamvis ingrati, movebatur interitu, eum Vi & Armis retraxisset.*

ANNO 1040.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.

SILESIIORUM à POLONIS separatorum

Gubernator BRETISLAUS.

XCIII. Post CONRADUM II, Anno 1039, vivis exemptum, Successor HENRICUS III. Cognomento NIGER, Imperator GERMANIS præerat. Tum POLONI, post MIESLAUM II. Anno 1034 mortuum, Duce carentes adhuc dissidebant.

XCIV. BRETISLAUS, Bohemorum Dux, etsi per CONRADUM II. in Bohemiam ex Polonia & Silesia prævalidis Armis revocatus, tamen utramque totam nondum desuerat: ut supra diximus, & infra demonstrabimus. Certè magnam, si non maximam, SILESIIÆ Partem, in eâque VRATISLAVIAM Urbem militaribus Præfidiis adhuc tenebat obstrictam. Quamobrem SILESIIIS Cæsareo, tam Præfido, quam Auxilio, quod sufficeret, destitutis, cohibendæ POLONORUM tumultuantium Irruptioni per se non paribus, tantò ut æquiores, sic faciliorem in Modum tolerabatur interea Bohemus, non tam Dominator, quam Gubernator, præsertim Vratislaviensis Urbis optatus Instaurator.

XCV. HENRICUS III. Imperator coëptum à CONRADO II. Bellum contra BRETISLAUM, ob SILESIIAM & POLONIAM, Impe-

ANNO 1040.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
 SILESIIORUM à POLONIS separatorum
 Gubernator BRETISLAUS.

rii Romani Provincias devastatas, Anno 1040 continuabat. Antonius Bonfinius de Rebus Hungaricis, Decade II. Lib. II: *HENRICUS igitur Tertius graviter indignatus, quod [Bretislaus] POLONIAM Injussu suo devastarit, Odabrico, Filioque [Bretislao] Bellum indixit: quia Romano Imperio Ducatus ille [Polonorum] subiectus erat, quotannisque Boves centum & viginti, item Argenti pustulati quinquaginta pendere cogebantur.*

XCVI. Sed parum felix erat HENRICI hæc adversus BRETISLAUM Expeditio. De quâ Hermannus Contractus in Chronico ad Annum 1040: *HENRICUS Rex [Imperator] Boemie Ducem Bello petit: sed multis Proceribus & Militibus in Præstruptione Sylvæ citra & ultra occisis vel captis nihil dignum efficere potuit.* Eadem, partim eundem, partim etiam plenior in Modum commemorant, Marianus Scotus in Chronico ad Annum 1041. Conradus Urspergensis in Chronico ad Annum 1041. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1041. Ioannes Dabavius in Historia Bohemica, Lib. VII.

ANNO 1041.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
 SILESIIORUM à POLONIS separatorum
 Gubernator BRETISLAUS.

POLONORUM Dux CASIMIRUS I.

XCVII. Iam, ut Statum SILESIIORUM postea mutatum eo melius exponere possimus, Necessitas nos jubet. Eventum Anarchiæ Polonicæ prius indicare notabilem: qui novam SILESIIS afferebat Vicem. POLONI, per Septennium Duce carentes, cum tandem se, non tantum suis, verum exteris quoque Latrociniiis Prædam fecisse dolerent, in Malorum suorum Remedium statuebant, MIESLAI II. Ducis Filium CASIMIRUM Exsulem pro Capite patriis Terris reddendum. Hunc, passim Germaniam & Italiam perlustrare gavisum, in Gallia Biennio Parisiis eruditum, jam Cluniacensem Ordinis Benedictini Monachum Decanum, multis ad ipsum, ad Matrem RIXAM, ad Pontificem Romanum, ad Impe-

ANNO 1041.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM à POLONIS separatorum
Gubernator BRETISLAUS.

ratorem HENRICUM, cui defendendum contra BRETISLAI Bohemorum Ducis Injuriam, & in Terrarum per eum ablatarum Possessionem restituendum commendabant, Legationibus & Precibus difficulter obtinebant. CASIMIRUS, Consensu HENRICI Cæsaris in Poloniam reversus, sexcentis Germanis Equitibus præmunitus, Gnesnæ solenniter, Anno 1041, Dux POLONORUM agnoscebatur: quibus se mitem, &, ut decebat, simul religiosum, simul doctum exhibiturus, Injurias Oblivioni tradebat. Hæc, ut solet, diffusius quidem, distinctius tamen narrat Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. II. ad Annum 1038: CAZIMIRUS, Filius MIECSLAI Polonorum Regis, qui & CAROLUS nominatus est, dum in Parisiensi Schola integro Biennio Studiis Operam, Matre Regina RIKSCHA Impensas largas ministrante, dedisset, & plures coetaneos suos, tam Ingenio & Arte, quam Formâ excederet, cepit apud universos Opinione & Famâ celebris haberi. Lib. III. ad Annum 1041: Dux CASIMIRUS Polonorum Legatis, religioso Vestitu amoto, seculari & Regiô amictus redditur. Novum Metamorphosis Genus, & nullis umquam visum Sæculis, nec ab Ovidio in Libris decantatum, ex Monacho Rex, ex Religioso Secularis, ex Diacono Miles, ex Continentiam perpetuam professô Maritus, ex paupere dives, ex contemplativo activus. Ibidem post multa: Rebus suis CAZIMIRUS Poloniæ Dux apud HENRICUM III. Romanorum Regem pro Voto stabilitis, Licentiâ à Rege & Genitrice RIKSCHA Regina obtentâ ex Misnia versus Poloniam discedebat. Ibidem post quædam: de Casimiro: Ille id [Injuriarum Veniam] Animo suo insedisse præcipuum [Legatis, à quibus intra Poloniam excipiebatur] respondit, eaque de Causâ dulcem Religionis Cultum se reliquisse, & in Poloniam cum Almannorum [Germanorum] non contemnendis Copiis se rediisse docet, ut Respublica ex Calamitate eam detinente, & mediis quoque, quibus jactata est, peneque mersa Fluctibus, in tutum evadat, declarat se invitantibus Polonorum Legatis, Papa quoque, non permittente solum, sed & iubente, in Poloniam pro Polonici Populi & Regni Salute & Instauracione advenisse: non solum non repetiturum Panas à suis & Genitricis suæ Ejectoribus, sed etiam

ANNO 1041.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS HI.
SILESIIORUM à POLONIS separatorum
Gubernator BRETISLAUS.

etiam omnibus offensis perpetuam Oblivionem daturum, ut non tam Autoritate, quam Benignitate & Facilitate cunctis imperet. Excepti sunt & à Polonis Almanorum, qui cum CAZIMIRO advenerant; Milites & magnus illis Favor & Honor, pro omnium Tempore, quò Militiam agebant, in Polonia habitus. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. IV: Ad HENRICUM deinde Imperatorem [Legati Polonorum] adeunt, orant, ut Diademata, quæ RIXA è Polonia sublata CONRADO Patri ipsius donarat, propinquo Regi reddat, eumque Socium ac Amicum Romani Imperii tuendum ac defendendum suscipiat: Boemum Ducem [Bretislaum] ab inferendo Polonis Bello cohibeat: & ad reddenda, quæ superiore Tempore abstulerat, cogat. Non difficilem se in iis, quæ petebantur, HENRICUS præbuit. Nam & Coronas reddidit, & sexcentorum Equitum Præsidium CAZIMIRO deducendo addidit: & de Boemo, cum quo Bellum tunc gerebat, Cura sibi fore promissit. Igitur auctus Comitatu CAZIMIRUS & plenus bonæ Spei, salutato Imperatore in Poloniam contendit. Ibidem post quædam: Ita densissimis Latitiæque exsultantibus Hominum Catervis præcedentibus & subsequentibus, Gnesnam honorificentissime deducitur, Anno septimo, postquam excesserat.

XCVIII. Is CASIMIRI Ducis ad POLONOS Imperio suo regendos in Patriam Reditus, ob peculiare Circumstantias SILESII ad Historiarum suarum tantò exactiorem Notitiam Momenta quædam fugerit.

XCIX. Primum notabiles sunt Leges, secundum quas Pontifex Romanus [incertum, quis, ob plurimum eà Ætate Romanum Episcopatum affectantium & occupantium Dissensionem] CASIMIRUM Polonis è Monasterio dimisit. Quarum Prima fuit, ut omnes, exceptis Clericis & Equitibus, pro Tributariorum Consuetudine, quæ annis Ærario Romano Ecclesiastico Nummum [S. PETRI nominatum DENARIUM] in Lucernam perpetuam solverent. Secunda fuit, ut omnes, in Monachorum Morem, quemvis non Clerici, Tonsuram Capillorum rotundam reciperent. Tertia fuit, ut Equites, ad Sacerdotum Instar, præcipuis Diebus festis, dum Sacra peraguntur, candidam Fasciam è Collo suspensam ge-

ANNO 1041.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM à POLONIS separatorum
Gubernator BRETISLAUS.

rerent. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1040: *Tum Polonorum Regiones & Regnum in Signum præstiti per Sedem Apostolicam, acceptique in magno suæ Necessitatis Articulo Beneficii, Beato Petro & Successoribus suis Romanis Pontificibus de quolibet Capite, Nobilium Capitibus circumscriptis, usualement Nummum Annis singulis solvere: Casariam Capitis & Comam barbaro More non nutrire, sed Auriculis patentibus, ad Instar Catholicarum & Latinarum Nationum, tonsuratum Caput gestare, & in præcipuis Christi & Virginis Matris ejus Festivitatibus, Panno lineo albo, in Stola Modum, dependente Cervicem exornare perpetuo redduntur adstructi.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. IV. *Pro hoc Polonis, quò Beneficium Sedis Apostolicæ agnoscant, injunctum: primum, ut de singulis Capitibus, exceptis Nobilibus sive Equitibus, & qui sacris addicti sunt, quotannis Obolus unus in Lucernam perpetuo in Æde Divi Petri Romæ arsuram pendatur: qui etiamnum Sancti Petri Nummus dicitur. Ibidem post quædam: Deinde præscriptum est, ut omnes Poloni rotundâ, in Morem Monachorum, Tonsurâ Capillorum utantur, nec infra Auriculas, Ritu barbarico, quisquam omnino Comam promittat: Festis solennibus, dum sacra peraguntur, ut singuli Equites Fasciam lineam candidam in Modum Stolæ, quâ in Sacris utuntur Sacerdotes atque Diaconi, e Collo suspensam ferant. Suscipiunt non gravatim Præcepta & Leges Pontificis Oratores, & Poloniam omnem ad servanda hæc obstringunt.* Horum Mentionem faciunt, præter alios Polonicorum Annalium Conditores, Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. VII. & Silesiacarum Rerum Scriptores, Ioachimus Curæus, Iacobus Schickfusius, Gothofredus Ferdinandus Buckisius, Fridericus Luca, de Casimiro agentes.

C. His Legibus POLONI, sed non SILESII [quanquam eos ob diu servatam cum Polonis Societatem Ætas illa Polonis annumerabat] tum non sub CASIMIRI, Polonorum Ducis, sed sub BRETISLAI, Bohemorum Ducis, Regimine viventes, obligati fuerunt.

CI. Præterea memorabiles sunt Conditiones, secundum quas Imperator HENRICUS III. Poloniam CASIMIRO Duci concessit. Eas quidem

ANNO 1041.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.

SILESIORUM à POLONIS separatorum

Gubernator BRETISLAUS.

dem non invenimus evidenter annotatas : sed Dubium non est , quin CASIMIRUS Imperatori ad vetustas Leges in Subjectionem fuerit obstrictus. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1041: *CASIMIRUS renovatis cum Casare veteribus Pactis, rediit in Poloniam Anno 1041.* Imò CASIMIRUS præstabat HENRICO fideliter Obsequium ad Tempus, quò hæc Wippo Presbyter de Cæsaris Conradi II. Vita scripsit ad Henricum III. Imperatorem, Cap. XXIX: *Defuncto Missecone, CASIMIRUS Filius ejus FIDELITER SERVIEBAT usque huc Imperatoribus nostris.* Post hæc quidem [ut infra dicemus, ad Annum 1051, §. CXVII.] CASIMIRUS eandem Fidem HENRICO per complures Annos servatam violaturus dicebatur, sed aut falso accusatus, aut Armis deterritus redintegrabat.

SILESIORUM Episcopatus ex Smograno BICINENSIS.

CII. Tum CASIMIRUS, quanquam POLONORUM, tamen nondum SILESIORUM Dux erat: quos BRETISLAUS Bohemorum Dux adhuc tenebat Belli Iure sibi devinctos: sed non universos. Etenim, quod partim aliunde, partim è Chronicis nostris MStis constat, CASIMIRO Imperator HENRICUS III. cum POLONIAM, in quam lus summum habebat, concedebat: simul aliquam, eamque Polonorum Finibus adsitam SILESIAE Partem, quam BRETISLAUS sibi non subjecerat, permittebat. Ea, præter SMOGRAM, olim Oppidum, hodie Pagum, continebat Oppidum BICINAM. Ideo SILESIORUM Episcopus Smogrensis LEONHARDUS, in Motibus Polonorum internis, Bohemorum externis, multa Securitatis & Utilitatis Damna perpesus, à Polonorum Duce CASIMIRO, & Literis, & Sacris dedito, non ita pridem in Patriam reverso, cum Annus 1041 ageretur, impetrabat, ut Episcopatus, quem ab Anno 1036 administraverat, SMOGRA BICINAM, in Urbem hodie Ducatui Bregenfi adjacentem transferretur. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Episcopis, in Leonhardo: *Post Bellum Anno 1041,*

ANNO 1041.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM à POLONIS separatorum
Gubernator BRETISLAUS.

*cum rediisset in Regnum CASIMIRUS, migravit in vicinam Oppidulum BIC-
NAM.*

ANNO 1042.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM à POLONIS separatorum
Gubernator BRETISLAUS.

CIII. BRETISLAUM, Bohemorum Ducem, SILESIAE POLO-
NIÆque, Provinciarum Germanico Imperio subditarum Invasorem,
partimque Possessorem, Imperator HENRICUS III. iterum Armis ag-
gressus ita superabat, ut supplex Imperatori ad Obsequium pristinum
se subjiceret, atque Polonico Terrarum Corpori, post MIESLAI II Du-
cis Obitum, ablata, sed intra POLONIAM, non intra SILESIAM, Fi-
lio CASIMIRO tandem restitueret. Eam HENRICUS Imperator cum
BRETISLAO Pacem, non, ut quidam referunt, 1052, sed, ut antiquio-
res melioresque commemorant, & potioribus è Circumstantiis patet,
1042 Anno, inibat. Hermannus Contractus in Chronico ad Annum 1041:
*HENRICUS Rex [Imperator] Boemiam cum Exercitu ingressus, Igne Prædā-
que cuncta devastat, & REBELLEM Ducem Obsides dare, & ipsum post
se Ratisponam ad DEDITIONEM humiliter venire, sibi Iurejurando FI-
DELITATEM SERVITIUMque confirmare coarctat.* Eadem leguntur apud
Marianum Scotum in Chronico ad Annum 1042: & apud Conradum Ur-
spergensem in Chronico ad Annum 1042. Cosmas Pragensis in Bohe-
miæ Chronico ad Annum 1042: *HENRICUS Imperator, semper magnifi-
cus Triumphator, volens ulcisci suorum Ruinam inclutorum, intrat tribus Iti-
neribus Terram Bohemorum, & eam ferè totam hostiliter devastat, ac multas
Civitates, quas illi defendere non valentes deseruerant, Igne succendit.* Ibidem
post quædam: *Quod videns Dux BRECISLAVIS, nescit quid faciat: Men-
tem Dolor undique turbat. Iam pœnitet eum, olim pugnasse contra Cæsa-
rem: jam pœnitet eum, sprevisse Monita Ducis Okardi: jam mavult Preci-
bus pugnare, & eum Precibus superare, quem olim pugnando superarat, atque*
his

ANNO 1042.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.

SILESIIORUM à POLONIS separatorum

Gubernator BRETISLAUS.

his Verbis tentat diram desistere Caesaris Iram: Bella geris, Caesar, nullos habitura Triumphos. Nam Terra tua est Camera, nosque tui sumus, & esse tui cupimus. Eadem narrat Æneas Sylvius in Historia Bohemica, Cap. XIX: & Ioannes Dlugossius in Polonica Historia, Lib. III. ad Annum 1042: quibus ad ultimum hæc subiungit: HENRICUS autem Rex satis se ultum suas superiores Injurias advertens, oblatam Deditionem acceptat, Ducem BRETISLAVIUM Bohemie primum dare Obsides, deinde Castris & Mutationibus, quas in Regno POLONIE aut occupaverat, aut erexerat, cedere, & CASIMIRO Regi reddere imperat. Postremo duobus Millibus Marcarum Argenti puri, & quinquaginta Auri mulctat. Quibus omnibus dum BREISLAVIUS paruisset, HENRICUS Rex humilitatis Bohemis Obsidionem solvens in Almanniam est egressus, Ducem BREISLAVIUM Bohemie Ratisbonam Deditionem innovaturum, & Iurejurando FIDELITATEM præstiturum sese qui coartans.

SILESIIORUM Germanico Imperio subjectorum,

Dux BRETISLAUS.

CIV. Afferebat hæc Imperatoris HENRICI cum BRETISLAO Bohemorum Duce Pax novam SILESII Mutationem. Hos enim [ut §. LXXVIII. indicavimus] CONRADUS II. Imperator MIESLAO II. [quem Poloniae Ducem Triarcham, hoc est, tertiæ Partis Dominum fecerat] ereptos, Præfecto Cæsareo Germano, cum Annus 1036 ageretur, gubernandos subjecerat: quos eidem, itaque non POLONIS, post MIESLAUM II. Anno 1034 mortuum, ejectumque Filium CASIMIRUM, Duce carentibus, sed GERMANIS, ad Imperium Romanum pertinentibus, Anno 1038, BRETISLAUS Bohemorum Dux, per injustam Vini ademptos, ad Annum 1042, Bohemis conjunctos, per Imperatoris Tolerantiam, pro Temporibus illorum statu revera Præfectus magis, quam Dominus, Licentia bellica retinuerat. Tum autem HENRICUS III. Cæsar expetitam BRETISLAO Pacem indulgens relinquebat occupatam SILESIE Partem, in eaque VRATISLAVIAM Urbem: [de qua dicemus ad Annum 1052]

ANNO 1042.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

sub Auri & Argenti annuo Tributo, quod BRETISLAUS Imperatori penderet. Æneas Sylvius in Historia Bohemica, Cap. XIX: *Fractus Animo BISETISLALLIS errati Veniam petit: dicta sunt Pacis Leges, quas voluit Imperator, & trium Annorum Tributum pensum. SLESIA sub Annuo Tributo Auri XXX. Argenti CL. Marcarum, Bohemiæ Principi tradita.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *Adjicit Sylvius, tunc ex Sententia Imperatoris SILESIIAM fuisse relictam BISETISLAO aut Pradislae, ut alii eum nominant, ita, ut quotannis Provincia hujus Nomine Tributum Imperio Romano penderet: quod fuit Auri XXX, Argenti CL Librarum.* Ei consentit Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIV. Prorsus eadem commemorat Martinus Boregkii in Bohemiæ Chronico, ad Annum 1052.

CV. His contrarium, eumque malum Sylvii Verborum Interpretem agit Ioannes Dubravius, cum in Historia Bohemica scribit, CASIMIRUM Polonorum Ducem BRETISLAO Bohemorum Duci solvisse Tributum, quod indicavimus. *Interea Temporis, ait, Lib. VII, cuncta fere in Polonia ad CASIMIRI Reditum mutata erant. POLONIS videlicet à BRETISLAO, domi Tumultu Hungarico impedito, ad presentem Casimirum certatim descendentibus: pauca retenta in SLESIA à Presidio Boemorum Arces, & ex Urbibus sola VRATISLAVIA: quam, ut rursus assequeretur CASIMIRUS, ne Stipendiarii quidem & vectigalis Principis Conditionem sustinere gravabatur. Vectigal BRETISLAO in singulos Annos Auri XXX, Argenti CL Libras appendebat.*

CVI. Eandem Sylvii sententiam deteriore Modo pervertit Martinus Cromerus, de Polonorum Rebus Lib. IV: ubi statuit, ab HENRICO III. Imperatore traditam BRETISLAO Bohemorum Duci, sub Tributi Onere, non SILESIIAM, sed MORAVIAM possidendam. *Neque enim, ait, existimandum est, POLONIAM tunc in Ditione Romanorum Imperatorum fuisse. Nam, quod addit Sylvius, SILESIIAM Boemis ab Imperatore, impositò Tributo traditam esse, de MORAVIA id rectius accipitur. SILESIIAM enim etiam tunc in Polonorum Ditione mansisse, vel S. PETRI Nummus, cujus dudum Mentionem fecimus, Argumento est. Nam eum*
SI-

ANNO 1042.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux BRETISLAUS

SILESII quoque, itidem ac cæteri omnes, qui tunc Regno Polonico continebantur, etiam nunc pendunt. Ibidem post pauca: Adde, quod posterius, CASIMIRUS Rex Polonorum, cujus Tempora nunc prosequimur, SMOGORZOWIENSEM sine BICINENSEM Cathedram & Episcopatum WRATISLAVIAM transtulit: quæ Urbs in Umbilico SILESIÆ sita est.

CVII. At Interpretationis hujus, citra Testes, imò etiam contra Testes pro Sententiâ contrariâ productos, revera non aliud habet Fundamentum, nisi vulgarem, quam Cromerus Nervis omnibus defendere conatur, omnino falsam Opinionem: ne SILESIAM quidem, Poloniæ conjunctam Provinciam, adeo non ipsam POLONIAM cuiquam Extro fuisse tributariam. Rationes duas, quas Assertioni suæ Colorem additurus, priorem de S. PETRI Denario, quem ad Regionum Polonicarum Legem SILEZIA solverit: posteriorem, de SILESIORUM Episcopatu BICINENSI, quem CASIMIRUS Polonorum Dux VRATISLAVIAM transtulerit: non demonstrare, quod demonstrandum erat, ex iis luculenter patebit, quæ postea proferemus ad Annum 1045. S. CXIV.

ANNO 1044.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux BRETISLAUS

SILESIORUM Monasterium primum LEUBUSINUM.

CVIII. CASIMIRUS Polonorum Dux, antea Ordinis Benedictini Monachus apud Gallos Cluniacensis, Amorem suis ad eandem Vitæ sanctioris Regulam obstrictis olim Fratibus Ope monstraturus, duo ejusdem Ordinis excitabat Monasteria: prius intra minorem POLONIAM, ad Fluvium VISTULAM, Urbi CRACOVIAE propinquum, TINECINUM: [quod hodie Abbatem, quinque Civitatum & centum Villarum Dominum habet, Canonicum perpetuum Cracoviensem:] posterius intra SILESIA inferiori, [cujus Partem BRETISLAUS sibi non habebat subjectam] ad VIADRUM Amnem, duobus à WOLAVIA Milli-

ANNO 1044.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.

SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

ribus, LEUBUSINUM : cui Dotem satis amplam, Oppidum, Villas, perpetuum Piscationis, Venationis, Telonii Ius addidit. Annum, quo ædificabatur, nec Ioachimo Curæo, neque Iacobo Schickfusio, neque Gotfrido Ferdinando Buckisio, neque Friderico Luca, Silesiorum Historicis: neque Caspari Longelino, Monasteriorum Scriptori, aut exploratum, aut annotatum, primus indicavit cum aliis eò spectantibus, posteaquam de Monasterio Tinecino Narrationem finierat, Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1044. de Casimiro: *Exstruxit & aliud Cœnobium ejusdem Ordinis & Professionis ad Flumen Odra, in Loco, qui Iulii Mons [Stativa enim quondam Iulius Caesar habuisse fertur] à Polonis verò Voce Latinâ LUBENS appellatur. Regiam quoque & liberalem ei assignat Dotem, donando eidem Monasterio Oppidum LUBENS, Novum Forum, Bogunow, Dobrogostow, Napstir, Stepin, Vickschino, Nalihin & plures alias Villas, Possessiones, Reditus, Census, Telonia & Introitus, atque in Flumine Odra Piscationes, & Naulum, in Silvis verò Mellificia & Venationes.* Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. II. Cap. XIV: de Casimiro, ad Annum 1044: *Cœnobium eodem Anno supra ODRAM Fluvium in LUBENS exstruxit, & Dote liberali ac sufficienti providit, prælibatis Fratribus Cluniacensis Ordinis.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *CASIMIRUS etiam, ut gratus esset suis Nutriciis, Colonias Monachorum Benedicti in Poloniam deduxit, & Sodalitium unum collocavit LEUBUSIUM in SILESIAM ad VIADRI Ripam, ubi olim fuerat celebris Cultus Idoli Ethnici.* Caspar Longelinus in Abbatiarum Ordinis Cisterciensis Notitia, Libro V: de Silesiæ Monasterio Leubusiensi, quod Lubense vocat: *Hic [Casimirus] Ordinis S. Benedicti, quem antea professus erat, non ingratus esse volens, ejusdem aliquot Monachos ex Polonia in SILESIAM transtulit, & Monasterium in Loco dicto LUBENS exstruxit: ubi Iulius Caesar olim Castra locasse dicitur, & ubi Idolorum fuit Templum, cujus Vestigia hodie adhuc inibi monstrantur.* Ibidem post quædam: *Monasterium sanè per amplum, magnificum: ubi adhuc hodie monstratur primum Benedictinorum Templum & Conventus, à suprâ dicto CASIMIRO erectum.*

ANNO 1044.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

CIX. Idem Monasterium, Anno 1044 per CASIMIRUM Polonorem Ducem Benedictinis ad Annum 1175, postea Cisterciensibus recentioris Ordinis Monachis per BOLESLAUM Altum Silesiorum Ducem Lignicensē, ad nostram Ætatem in Proprietatem contigit. De quò ibidem Caspar Longelinus: *Est verò LUBENSE Cœnobium hodie in tota SILESIA, sui & aliorum Ordinum primarium, utpote cujus Prælati semper solet esse Visitator & Vicarius Generalis.* Cœterum, quò Modò CASIMIRUS, Polonorum Dux, hoc Cœnobium intra SILESIAM, quæ tum BRETISLAO Bohemorum Duci parebat, condere potuerit, ostendimus ad Annum 1042, §. CIV.

ANNO 1045.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

SILESIIORUM Episcopus VI. BICINENSIS,

TIMOTHEUS Italus.

CX. LEONHARDUS, Bicinensis Episcopus, variis Molestiis bellicis obnoxius, per novem Annos Ephoriā in Ecclesias & Scholas defunctus, quartanā Febre superatus, Anno 1045 excedebat. Tum Episcopus Bicinensis evidentioribus valebat Opibus. De quibus Ioannes Dlugossus in Vratislaviensium Episcoporum Vitis Mstis, Num. VI: *Creverant Providentiā & Curā superiorum Episcoporum Bona temporalia Episcopatus PIZINENSIS.* Tantò pluribus igitur Ambitione solita expetebatur. De quibus Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, inter Episcopos de Timotheo: *Crescentibus Opibus crevit Ambitio. Plures igitur tunc Licum illum, qui antea fuerat spectus, appetebant; & mutabatur tota Forma Electionis.*

CXI. Posthabitis aliis, LEONHARDO Successor Calendis Martiis à Bicinensibus Canonicis eligebatur eorum Præpositus, TIMOTHEUS, Natione Italus, Stirpe Nobilis, Legum Pontificiarum peritus: quem Stephanus Gnesnensium Archiepiscopus, non in Bicinensium, sed in Gnesnensium Templo Cathedrali solenniter Die XII Martii consecrabat: ut ibidem Dlugossus refert.

Gg

CXII.

ANNO 1045.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

CXII. Erat TIMOTHEUS Vir castus & beneficus. De quo laudatus Dlugossius Loco dicto: *Vir pudice Vitæ, Castitatem magnopere in se & aliis diligens & observans.* Ibidem post quædam, quibus Silesiorum Calamitates indicat: *Episcopus tamen omnibus desolatis & afflictis de suis liberaliter subveniebat Facultatibus.* Cætera de Timotheo dicemus ad Annum 1051, §. CXVIII.

Sancti PETRI Denarius POLONIS,
Non SILESII imperatus.

CXIII. Eodem 1045 Anno, CASIMIRUS Polonorum Dux ad promissum Pontifici Romano Denarium [cujus Mentionem ad Annum 1041, §. XCIX. fecimus] solvendum, per Nuncium urgebatur. Quare, partim Obligatione, quam Poloni Pollicitatione libera sibi attraxerant: partim Reverentiâ in summum Occidentis Episcopum adductus, Capita Imperio suo addicta reddebat Romano Ærario Pontificio tributaria. Ioannes Dlugossius, quem VRATISLAVIENSIBUS etiam Denarium illum præceptum commemorare mireris, in Historia Polonica, Libro III, ad Annum 1045: *Missio autem ad CASIMIRUM Regem [Romani Pontificis Benedicti IX] speciali Nuncio, requirit illum, ut juxta Legatorum Polonorum Apostolicam sedem pro sui Regis Dispensatione, plurimis Instantiis flagitantium, Sponsionem & suam subsecutam Confirmationem, Capitis Censum de universis Regni Poloniae Provinciis conquestis & conquirendis mandaret pro Beato PETRO & suo Successore Papa Romano Collectoribus Apostolicis, singulis Annis, exhiberi. Volens CASIMIRUS Rex Poloniae Pacis, summo Pontifici Benedicto primum per Legatos Polonorum, deinde per se promissis satisfacere, generalem omnium suarum Provinciarum indicit Conventum. In quo & Pollicitatio Apostolica Sedi per Legatos Polonorum facta Concordia, omnium Devotione & Consensu, decreta & innovata est, & universali Mandato Solutio unius usualis Obuli de Capite, tam Civitates & Oppida, quam Vicos & Rura colentium in duabus Provinciis Gnesnensi & Cracoviensi, & Diocæsisbus iisdem subjectis, videlicet Posnaniensi, Plocensi, Crisui-*
cen-

ANNO 1045.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.*centi, VRATISLAVIENSI, Lubiecenti, Culmensi & Camencensi imperata.*

CXIV. Sed non est, ut mireris, quemadmodum CASIMIRUS Polonorum Dux VRATISLAVIENSIBUS, per illud Tempus BRETISLAO Bohemorum Duci, tam Belli Iure, quam Pacis Lege subjectis, Denarium Pontifici Romano tribuendum imponere potuerit. Multo minus est, ut inde colligas, CASIMIRO tum in Obsequium addictos fuisse VRATISLAVIENSES. Nam Dlugoffus de Polonicarum Terrarum Episcopatibus Anno 1045 existentibus loquens, per VRATISLAVIENSEM intelligit BICINENSEM, demum Anno 1052 conversum in VRATISLAVIENSEM Episcopatum. Ea Nominum Permutatio familiaris est Dlugoffo: qua Episcopatum prius SMOGRENSEM, ad Annum 1041: postea BICINENSEM, ad Annum 1052: denique VRATISLAVIENSEM, tum etiam nuncupare solet Vratislaviensem, cum nondum Vratislaviensis, sed adhuc vel Smogrensis, vel Bicinensis fuit. Nam Lib. II. ad Annum 966, cum de Ortu Episcopatum ad Poloniam pertinentium primo Verba fecisset: *Dux autem, inquit, Suffraganea [Ecclesiæ] quas nominavimus, SMOGORZOVIENSIS & Crusiciensis propter Locorum Transmutationem etiam Titulos suos variare coacte sunt. SMOGORZOVIENSIS enim primum in BYCZINAM Oppidum Districtus Brzegiensis, sed propter uberiores Situm tandem in VRATISLAVIAM translata est, & ultimi Loci sortita est Appellationem.* Tamen ibidem ad eundem Annum, Episcopum SMOGRENSEM primum nominat VRATISLAVIENSEM: *Ordinatus est autem, inquit, in Gnesnensi Ecclesia primus Archiepiscopus Vivalinus: in Cracoviensi vero primus Archiepiscopus Prochorius: in Posnaniensi primus Iordanus: in VRATISLAVIENSI primus Gotfridus.* Ad Annum 923: *Primus VRATISLAVIENSIS Episcopus, qui SMOGORZOVIENSIS tunc intitulabatur, Gotfridus.* Proinde pari Dlugoffus Licentiâ Episcopatum, nondum Vratislaviensem, sed adhuc BICINENSEM, appellavit VRATISLAVIENSEM. Ideoque CASIMIRUS, quanquam POLONORUM, non SILESIIORUM Dux, tamen, quoniam SILESIE Partem aliquam [ut supra indicavimus ad Annum 1042, §. CIV.] Polonis addictam, in eâque

ANNO 1045.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux BRETISLAUS.

BICINENSEM, tum Civitatem, tum Episcopatum possedit, BICINENSIBUS quidem, non autem VRATISLAVIENSIBUS cæterisque SILESII omnibus Denarium, de quo agimus, imperare potuit.

CXV. Occurrit aliud, quo SILESII ad S. PETRI Denarium Pontifici Romano tribuendum non adstrictos fuisse monstrari possit. Anno 1041, quo POLONI tandem concordēs CASIMIRUM ex Monacho Ducem constituturi, Pollicitis faciles, à Pontifice Romano redimebant, SILESII non amplius POLONIS, Ducem nullum habentibus, sed jam BOHEMIS sub eorum Duce BRETISLAO annexi, non in Polonicam, nec Ducis Electionem, nec Tributi Promissionem consenserant. Quare CASIMIRUS solvendum S. PETRI Denarium, cum imperavit POLONIS, non potuit imperare SILESII, nisi paucissimis, forsan nullis, nisi BICINENSIBUS.

ANNO 1051.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux BRETISLAUS.

CXVI. SILESII, quemadmodum diximus, à POLONIS separati, cum BOHEMIS conjuncti, Anno 1051, adhuc Romano GERMANORUM Imperio subditi erant: cui non tantum CASIMIRUS Polonorum, verum etiam BRETISLAUS Bohemorum Dux, ad Obsequium erat obligatus.

CXVII. CASIMIRUS, Polonorum Dux, Imperatori HENRICO III. subjectus, tanquam non amplius Fidem antiquam præstiturus, sed in Caesaris Præjudicium, BRETISLAO Bohemorum Duci permissam SILESIAM erepturus, intra Goslariam commoranti reddebatur suspectus. At innocens, seu quod esset, seu quod crederetur, declaratus, in Gratiā Imperatoris, adversus POLONOS Bellum aggressuri, sed ægrotantibus, [ad quem CASIMIRUS vel ipse profectus erat, vel Legatos miserat] redibat. Hermannus Contradus in Chronico ad Annum 1051: de Henrico III: *Imperator contra GAZMERUM Ducem Polonorum, REBELLIONEM molientem, Expeditionem parat: gravique Infirmitate detentus, Pacem PACTUMque eum petentem suscipiens discessit: hoc est, dimisit.* Ioan-

nes

ANNO 1051.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

nes Dlugossus in Historia Polonica Lib. III. ad Annum 1051: *Grandi Indignatione HENRICUS Romanorum Imperator contra CAZIMIRUM Polonia Regem, BRETISLAI Ducis Bohemia provocatus Suggestione, quasi Andrea Hungaria Regis Partes enixius promovisset, & REBELLIONEM contra Imperatorem molitus, Imperii Regiones Bello affligere conaretur, Expeditionem contra Poloniam parabat. Sed interim gravi Infirmitate obrutus, Legatis Polonorum Regis CAZIMIRI ad eum venientibus, & Causas Accusationesque falsas monstrantibus, & Indignationem, & Apparatum bellicum deposuit.* Ioannes Aventinus in Bojorum Annalibus, Lib. V: *Rumor erat, CATHOMARIUM [Casimirum] Polonorum Regulum, SILESIAM, ab Augusto Boiemo Praefidi datam, Armis affectare. CATHOMARUS, ubi isthac accepit, ad Imperatorem venit, Rumorem de se temere natum coarguit. Caesar excusatum eum habuit, Domumque redire iussit.* Cyriacus Spangenbergius in Saxoniae Chronico, Cap. CLXXIV: *ad Annum 1050: Es kam aber umb diese Zeit auch das Geschrey, als solte König CASIMIR zu Polen in die SCHLESIIEN einen Einfall gethan haben. Derwegen der Keyser ein sonderlich Kriegsvolck, solchs zu wehren, zu Goslar versamlte. Aber der König kam selbst, und entschuldigte sich der Auflage, und ward in Gute wider vom Keyser abgefertigt.*

SILESIIORUM Episcopus VII. BICINENSIS,
HIERONYMUS Italus.

CXVIII. TIMOTHEUS sex Annos Episcopatu Bicinenfi functus, & vivis Anno 1051 excedebat: in Templo, ubi docuerat, sepultus. Huic succedebat HIERONYMUS, Natione Italus, Stemmata Nobilis, haftenus inter Bicinenfis Ecclesiae Canonicos Cantor, Iuris Pontificii peritus, & Collegis per Scrutinium Die I. Iulii electus: postea per Stephanum Archiepiscopum Gnesnensem consecratus. Ioannes Dlugossus in Episcoporum Vratislaviensium Vitis Mstis, Num. VII: *Post Mortem TIMOTHEI, Pitzinensis Episcopi, primo Calendas Iulii, HIERONYMUS, Pitzinensis Ecclesiae Cantor & Canonicus, Iuris Pontificalis peritus, & Capitularibus per*

ANNO 1051.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux BRETISLAUS.

Scrutinium unanimiter eligitur, & à Stephano Archiepiscopo Gnesnenfi Anno Domini M.LI, confirmatur, ac in Pitzinensem Episcopum consecratur: Vir Italus, ex Romana Curia nobilem ducens Ortum. Plura de Hieronymo dicemus ad Annum 1052, §.CXX.

ANNO 1052.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIIORUM Dux CASIMIRUS I.

CXIX. CASIMIRUS, Polonorum Dux, à BRETISLAO, Bohemorum Duce, tandem cæteris Polonicis Terris, quas occupaverat, recuperatis, residuam SILESIIÆ Partem, in eaque VRATISLAVIENSEM Urbem Pacto impetrabat. Sunt, quibus id Anno 1054 accidisse scribitur: sed, quod è Circumstantiis patet, rectius aliis ad Annum 1052 refertur. Cosmas Pragenfis Decanus in Bohemiæ Chronico, Lib.I. ad Annum 1054: *Urbs VRATISLAI & aliæ Civitates à Duce BRECISLAO redditæ sunt Polonis, eâ Conditione, ut quam sibi, tam suis Successoribus quingentas Marcas Argenti, & triginta Auri annuatim solverent.* Eadem Wenceslaus Hagecius in Chronicon suum Bohemicum transtulit, ad Annum 1054. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Casimiro: *Scribunt, illi à Bohemis sub certis Conditionibus redditam esse SILESIIAM: quam CASIMIRUS exornavit & munivit.* Eadem Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIV. annotavit.

SILESIIORUM Episcopatus ex Bicinenfi
VRATISLAVIENSIS.

CXX. CASIMIRUS, jam etiam SILESIIORUM, non tantum POLONORUM Dux, quemadmodum in Clericos & doctos, ipse quondam Clericus, & pro Sæculi Habitu satis doctus, maxime propensus erat: ita SILESIIORUM Episcopatum SMOGRENSEM aliquantò melioribus Conditionibus in BICINENSEM Anno 1041 conversum esse, non contentus: Bicinensem Anno 1052 efficiebat VRATISLAVIENSEM: quem ad Viadri commodam Insulam, S.IOHANNIS Vocabulo designatam, collo-

ANNO 1052.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux CASIMIRUS I.

catum, multo amplioribus Oppidorum, Prædiorum & Redituum Accessionibus donabat. Huic tum præerat HIERONYMUS Episcopus: cujus Mentionem fecimus §.CXVIII. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1052: *Conditionem SMOGORZOWIENSIS, tum BYCZINENSIS Ecclesiæ, CAZIMIRIUS Poloniae Rex, satagens efficere meliorem, Locum WRATISLAVIENSIS Civitatis intelligens propter Fluorem ODRÆ habere Situm, multis Commoditatibus refertum, illam de BYCZINA, velut Loco tum obscuro & agresti, in quem altera jam Vice de SMOGORZOW fuerat translata, in WRATISLAVIAM transtulit: & Locum amplissimum, Castro suo WRATISLAVIENSI proximum & cognitivum, in Circuitu quoque cætera Loca pro Pontifice & Prælatiis atque Canonicis assignavit: ab eoque Tempore, Nomine priori abrogato & mutato, WRATISLAVIENSIS capit vocitari. Primus ejusdem Ecclesiæ Episcopus, ex quo de BYCZINA in WRATISLAVIENSEM translata est, fuit HIERONYMUS. Ibidem exponit & refutat Errorem, qui Casimirum ob præsignem Munitificentiam Episcopatu WRATISLAVIENSI non Instauratorem, sed Conditorem fuisse tradunt. Translata autem, inquit, Ecclesia memorata per CAZIMIRUM Poloniae primum Regem & procurata Causam dedit Errori, ut CAZIMIRIUS ipse Rex in non nullis Annalibus & Historiis inscribatur & referatur primarius Ecclesiæ WRATISLAVIENSIS Fundator, cum tantummodo illius fuerit Translator. Fundatio enim præfate SMOGORZOWIENSIS seu WRATISLAVIENSIS Ecclesiæ [quod supra ostendimus Cap. VII. §. XII.] sub uno eodemque Tempore [Anno 966] cum Gnesnensi, Cracoviensi, Posnaniensi, Plocensi, Crusvicensi, Culmensi & Camenecensi Ecclesiis, quarum Diocæses in plerisque Locis confirmatis, à Miecsiao primo Polonorum Catholico Principe & Monarcha cæpta & perfecta est. Neque enim Polonorum Pontifices, aut aliquos ex illis adeo negligentes & deliros, & suarum Injuriarum ignaros Repressores credi fas est, ut intra Fines suarum Diocæsum novam Cathedralem Ecclesiam, tam diffusos Terminos, quales nunc WRATISLAVIENSEM obtinere novimus, habentem erigi, & suas Diocæses coartari, & Usus Perceptionemque Decimarum Manipularium, in quibus Ecclesia ipsa, quemadmodum & cætera Polonicales Ecclesiæ fun-*
data

ANNO 1052.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux CASIMIRUS I.

data sunt, adimi passa fuerint. Poterat & ad priorem Erroris prefati Causam etiam altera accedere. Dum CAZIMIRUS Rex Poloniae prefatus, in Translatione huiusmodi, Oppidorum & Villarum praedictorum liberalem Donationem, priore multo superiorem Ecclesia VVRATISLAVIENSI adjiciens, per Donationem munificam, & Translationem providam à plerisque habitus creditusque est, habito ad priscam Tenuitatem Ecclesia Respectu, Fundator ipsius verius, quam Translator. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. II. Cap. XIV: de Casimiro: Ecclesiam RICINENSEM, olim SMOGORZOVIENSEM, cupiens meliorare, in VVRATISLAVIAM transtulit: assignans Loca pro Pontifice & Canonicis. Exinde putabatur ab aliquibus, Cathedram VVRATISLAVIENSEM fundasse. Fuit illo Tempore HIERONYMUS Episcopus VVRATISLAVIENSIS: post quem deinceps ceteri Praesules VVRATISLAVIENSES titulantur in hanc Diem. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Episcopis: Ille Homo Romanus [Hieronymus] quaesivit Incrementa Opum & Dignitatis. Migravit cum suo Collegio ad Ripam Viadri in Urbem VRATISLAVIAM. Casimirus Rex, qui viderat Splendorem Italicum & Gallicum, multa huic Episcopo donavit.

CXXI. At Episcopatu tamen VRATISLAVIENSI, quantus etiam Opulentiae Cumulus accesserat, tum adhuc erat Ligneum & Pedum, & Templum: S. IOHANNI Baptistæ, sicut olim Smogrense, nuper Bicinense, consecratum. Ioannes Dlugossius in Episcoporum Vratislavien-sium Vitis Mstis, Num. VII: de Hieronymo: *Primus in Ecclesia VRATISLAVIENSI ex Ligno fabricata Pedum Pontificale gessit. Ibidem post quædam: Sepultus est VRATISLAVIÆ in Cathedrali Ecclesia Lignea tunc temporis. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Casimiro: Regebat tunc Ecclesiam hanc [Vratislaviensem] HIERONYMUS Romanus, qui sepultus est VRATISLAVIÆ in Æde sacra Lignea & vili, dicata Divo IOHANNI. De Silesiorum Episcopis, Num. VII: de Hieronymo: Templum tamen fuit fabricatum ex Ligno, & Ligneum etiam Pedum gestabat Pastor. Id eis consentientes affirmant, Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. III. Cap. II. Num. VII. Nicolaus Polius in Incendiorum Historia, Num. II. ad An.*

ANNO 1052.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS III.
SILESIORUM Dux CASIMIRUS I.

Annum 1052. Gothofredus Ferdinandus Buckifius in Ecclesiastica Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. XI. Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus, Parte II. Cap. I. Num. VII.

ANNO 1056.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux CASIMIRUS I.

CXXII. GERMANIS post Henricum III. HENRICUS IV. ab Anno 1056, ad 1077 Imperator: CASIMIRUS Polonis ab Anno 1041: SILESIIS ab Anno 1052 ad 1058 Dux præfuit. SILESIOS per Ducem Casimirum Henrico IV. Imperatori ad Annum 1056 subjectos fuisse, constat ex præcedentibus. Eosdem, per eundem Ducem Casimirum, quamdiu vixit, hoc est, ad Annum 1058, Henrico IV. parem in Modum obligatos permanfisse, Causa dubitandi nulla se prodit, omnes Circumstantias prudenter intuentibus.

ANNO 1058.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subjecti.

CXXIII. Post Casimirum, Anno 1058, Die XXVIII Novembris, mortuum, Filius BOLES LAUS II, Cognomento aliis AUDAX, aliis EFFERUS, præfuit SILESIIS Polonisque Dux ad Annum 1081. Erat quidem Libertatis studiosissimus Amator, sed tamen non adeo validus Affectator, ut Imperatori Henrico IV. debitum Obsequium denegare sustineret, ad Annum usque 1077: ad quem SILESIOS Romano GERMANORUM Imperio subjectos fuisse mox dicemus.

ANNO 1062.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

SILESIORUM cum BOHEMIS Bellum.

CXXIV. BRETIS LAUS, Bohemorum Dux, quinque Filios, Spitzneum, Vratislaum, Ottonem, Conradum & Iaromirum reliquerat:

ANNO 1062.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

ex quibus Spitigneo Imperium, Iaromiro Sacerdotium, tribus mediis Moraviam destinaverat. Mortui Spitignei Successor VRATISLAUS Bohemorum Dux Iaromiro, Hæreditatem sibi denegatam non perpeffuro, nihil, nisi Episcopatum permiffurus, extrema tentandi Neceffitatem afferebat. Ideo Iaromirus, ex Diacono Miles, cum paucis Comitibus ad BOLES LAUM Silesiorum Polonorumque Ducem confugiebat: à quo receptus Auxilium obtinebat. Hinc VRATISLAUS iratus BOLES LAO, Iaromiri Patrono, cujus metuebat Bellum, Bellum inferebat: Exercitu ampliffimo ferè totam SILESIAM diripiebat & devaftabat: ibique GLACIUM [quod tum erat, imò etiamnum est SILESIORUM Regionis, quanquam est hodie BOHEMORUM Ditionis] Oppidum expugnabat. Ioannes Dlugoffius in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1062: *Fugam Iaromiri Fratris fui in Poloniam WRATISLAUS Bohemie Dux irato & moleſto Animo ferens, cum Sugillationis & Ignominie haberet plurimum, & Suspicionis non parum. Verebatur enim WRATISLAUS Bohemie Dux, ne Polonie Regis BOESLAI & Polonorum Suffragiis, Iaromirus Frater ſuus ſtipatus, Bohemiam invaſurus adveniret, & Bohemorum Gentem ad Deſectionem inclinaret. Et cum à Iaromiro Pœnas clauſtini Diſceſſus exigere non poterat, omnes Iras, quas pro Fuga huiusmodi conceperat, in Regem Polonie BOESLAUM & Polonos, qui Iaromirum Iure & Honore Hoſpitii ſuſceperant, vertit. Quapropter cum omnibus Gentium ſuarum Agminibus ulturus fugitivi Fratris Receptionem, Poloniam invadens, Flammis & Spoliis affligere cœpit, nulla Hoſtilitatis Denunciatione præmiſſa: à Silvīs quoque Hyrciniis, quæ Poloniam à Bohemis diſterminant, Oram omnem, quæ nunc SILEſIA appellatur, vaſtabat. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. II. Cap. XVI: BOESLAUM WRATISLAUS Dux Bohemie irato Animo ſugillabat, quod Germanum ipſius Iaromirum [Gradu Diaconatus rejeſto, & Habitu Laicali aſſumpto] profugum ex Bohemia, & exſulantem Iure Hoſpitii ſuſceperit. Veritusque ne aliquando Ducatum ejus, Polonorum Suffragiis ſtipatus ad Deſectionem declinaret. Cum tota Potentia Regnum Polonie ingrediens, vaſtabat eam Oram, quæ SILEſIA dicitur. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. IV: WRATISLAUS ergo permoleſtè ferens,*
Re-

ANNO 1062.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

Receptum ex Fuga Fratri suo Iaromiro patere, veritusque, ne quid ille novi contra se, Polonorum Favore & Auxiliis fretus moliretur, cum infesto Exercitu in Fines Polonia ingressus est: Oram eam fere omnem, quæ postea SILESIAE Nomen accepit, populatus, Igni Ferroque vastavit. Ioannes Dabravius in Historia Bohemica, Lib. VIII: de Vratislao: Comperit deinde, Polonos denuo adversus Boemos in SLESIA grassari, decernit & ipse Delectum Militum, eisque Oppidum GLACIUM nominat, ad quod praestituto Die conveniant. Nam hoc Oppidum in SLESIAM totum prominet, utpote ultra Boemiæ Montes in plano Situm, quondamque numeratum inter SLESIAE Oppida: quibus tunc magna ex Parte Poloni dominabantur, assiduo satagentes, ut GLACIO quoque rursus potiri possent. Repentinus erat huius Direptionis Exitus. VRATISLAUS, ex SILESIA in Poloniam digressus, à BOESLAO ad repetendas Bohemiæ Silvas in Fugam depulsus, Bellum in Pacem mutabat.

ANNO 1063.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

SILESIORUM Episcopus VIII. VRATISLAVIENSIS,
IOHANNES I. Polonus.

CXXV. HIERONYMUS per undecim Annos Episcopatu, prius BICINENSIIUM, deinde VRATISLAVIENSIIUM defunctus, in horum Cathedrali Templo primus ex Episcopis Sepulcrum intrabat, Anno 1062. Hactenus SILESII Ars Romanæ Curiae Pontificiæ non alios, nisi Romanos, certè Italos, Episcopos, ab Anno 966, dederat: quorum Ope faciliorem in Modum ad Regimen intentum persuaserat Obsequia: non, quasi nullus è Canonicis vel Polonus, vel Silesius eadem Cathedra inveniretur dignus.

CXXVI. Hoc non diutius ferendum censentes Canonici VRATISLAVIENSES, partim SILESII, partim POLONI, tandem BOESLAI Si-

ANNO 1063.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS II.

Silesiorum Polonorumque Ducis assumptâ in Præsidium Autoritate, Suffragiis Italorum prævalebant: eligebantque, non Silesium quidem, sed tamen Polonum. Erat ille IOHANNES Cognomento ACCIPITER, nobili Familiâ progenitus, Canonicus Vratislaviensis. Huic collatum, à Pontifice Romano Alexandro II approbatum, Petrus I. Gnesnensis Anno 1063 publicabat Episcopatum, non in Vratislaviensium, sed in Gnesnensium Cathedrali Templo, per consuetam Solennitatem, quam ipse BOLES LAUS Dux Præsentia sua condecorabat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1062: *Suscepit autem est in Locum Hieronymi IOANNES Canonicus Vratislaviensis. Qui cum esset à majori Parte Capituli Vratislaviensis electus, BOLES LAO Poloniae Rege Electionem suam acceptante approbanteque, ab Alexandro II. Papa Romano Electio sua fuit confirmata. Et ipse Anno in sequenti in Episcopum Vratislaviensem ordinatus, & à Petro primo Gnesnensi Archiepiscopo, in Gnesnensi Ecclesia, BOLES LAO Rege presente, consecratus. Genere hic nobilis de Domo ACCIPITRUM, & qui primus ex Polonis, abrogatis Italis, Pontificale Pedum in Vratislaviensi Ecclesia gessit. Et in Vratislaviensium Episcoporum Vitis MStis, Num. VIII: In Locum Hieronymi, Vratislaviensis Episcopi, noviter defuncti, Prælati & Capitulares, tam Itali, quam Poloni, qui tunc Ratione Electionis aliquo Modo differentes fuere, ob Interventum BOESLAI Poloniae Regis, IOANNEM, Canonicum Vratislaviensem, unanimiter eligunt, Virum generosum, de Domo & Familia ACCIPITRUM: qui pro Insigni Soleam ferream, Cruce in Medio positâ, in Campo cæruleo gestant, ducens Stirpem. Is per Petrum primum, Gnesnensem Archiepiscopum, in Præsentia BOESLAI Poloniae Regis prædicti, in Gnesnensi Ecclesia consecratus, & ab Alexandro Papa II. feliciter approbatus est. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Ioanne I. Episcopo: Commendatum fuit huic Munus Episcopi, iubente Rege BOESLAO.*

CXXII. Ne tam facilis esset in posterum ad Episcopatum Vratislaviensem Exteris Via, IOHANNES Episcopus decedentibus, seu per Mortem, seu per aliam Mutationem Canonicis, POLONOS, quantum poterat, Successores facere studebat. Ioannes Dlugossus in Vratislaviensibus

ANNO 1063.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESII Dux BOLES LAUS II.

fibus Episcopis, Num. VIII. de Iohanne I: *Hic inter Polonos Nomine & Natione primus fuit, qui Episcopalem obtinuit Vratislaviensis Ecclesie Dignitatem: qui etiam summopere conatus est in Locum abentium & defunctorum Canonorum Compatriotas substituere.* Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Iohanne I: *Fuit nobilis Polonus: & tantum hoc annotatum est, egisse eum magno Studio, ut in Collegium solum reciperentur Homines Poloni, non Exteri.* Post hæc, durabili Consuetudinis Lege, cui magnum Robur ipse plurimorum Silesiæ Ducum firmus Consensus addidit, non eligebatur Vratislaviensis Episcopus, nisi vel Polonus, vel Silesius. Plura de Iohanne dicemus ad Annum 1071. §. CXXIX.

ANNO 1071.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESII Dux BOLES LAUS II.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

CXXVIII. His Temporibus SILESII, imo etiam POLONOS, Romano GERMANORUM Imperio Subiectos fuisse docet HENRICI IV. Caesaris Autoritas: quæ dissidentibus BOLES LAO II Polonorum, & VRATISLAO Bohemorum Ducibus, in Germanicam Misnensium Urbem Misenam convocatis, ut Terrarum suarum Terminis contenti Pacem colerent, non ut electus Arbitrator & Amicus suasit, sed ut communis Iudex & Ultor præcepit. Lambertus Schafnaburgensis de Germanorum [sui Temporis] Rebus, ad Annum 1071: *Inter Ducem POLONORUM & Ducem BEHEIMORUM infestissima Dissensio erat: propter quod eos Rex in Civitatem Misene Autumnali Tempore evocatos DURIUS CORRIPIUIT: & ut deinceps suis singuli Terminis contenti essent, nec se vicissim temerariis IncurSIONIBUS lacefferent, sub Obsecro Regie Majestatis PRÆCEPIT: alioquin se Hostem & Vindicem experturus foret, qui prior alteri Arma intulisset.*

ANNO 1072.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux BOLES LAUS II.

SILESIIORUM Episcopus IX. VRATISLAVIENSIS,

PETRUS I. Polonus.

CXXIX. IOHANNES I. ACCIPITER, decem Annis Episcopus Vratislaviensis, Anno 1072, Doloribus Calculi superatus, decedebat. Huius Sedem occupare jubebatur PETRUS I. VULPINUS, Natione Polonus, Stirpe nobilis, inter Canonicos Vratislavienses Scholasticus: rarâ Suffragiorum Concordiâ inter BOLES LAUM II. Silesiorum Ducem, Vratislaviensesque Canonicos electus: non in Vratislaviensium, sed in Gnesnensium Cathedrali Templo, per Petrum Primum, Archiepiscopum Gnesnensem, consecratus. Ioannes Długossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1072: IOANNES, *Vratislaviensis Episcopus, cum Annis X Cathedre præsedisset, à Calculo correptus, mortuus est, & in Vratislaviensi Ecclesia sepultus*, PETRUM, *Vratislaviensem Scholasticum habuit Successorem. Et Electio sua quoniam uniformis erat, & illi præsens aderat, à Petro Gnesnensi Archiepiscopo in Gnesnensi Ecclesia confirmata, & Consecrationis Munus illi ab eodem Archiepiscopo ibidem*, BOESLAO, Polonorum Rege, qui Electioni aderat, consentiente, impensum, Nobilis de Domo VULPIM. Et in Vratislaviensium Episcoporum Vitis MStis, Num. IX. de Petro: *Interventu BOESLAI II. Polonia Regis, PETRUS Scholasticus Vratislaviensis à Capitularibus ibidem concorditer electus est in Pastorem: Genus inter Nobiles ducens Polones, ex Familiâ VULPINâ, geminatam Crucem, Sagittâ Cruci appositâ, in Campo rubeo deferens, pro Insigni habens.* Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Episcopis, Petro I: *Fuerat Ecclesia Vratislaviensis Scholasticus: natus est Familiâ nobili in Polonia: creatus est Episcopus ex Autoritate BOESLAI II. Polonia Regis.* Plura de Petro dicemus ad Annum 1092. Cap. IX. §. XIII.

ANNO 1077.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux BOLES LAUS II.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subtrahit.

CXXX. Diu SILESII per BOLES LAUM II. Ducem Romano GERMANIA-

ANNO 1077.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS II.

MANORUM Imperio subditum addicti fuerant: denique per eundem a Subjectione, quam eidem Imperio seu præstiterant, seu debuerant, retrahebantur. *Hactenus enim BOLESLAUS Polonorum etiam, non tantum Silesiorum. DUX, non REX* [quamvis Rerum Polonicarum plerisque Scriptoribus dici haberique solitus] agnitus erat, tum ab aliis, tum ab ipso Gregorio VII, Pontifice Romano: cujus ad hunc Boleslaum Anno 1075 scriptam Epistolam LXXIII, nobis exhibet Pontificiarum Epistolarum Tomus III: Conciliorum, quæ Philippus Labbæus & Gabriel Cossartius ediderunt, Tomus X. In eâ, *Gregorius*, inquit, *Servus Servorum Dei, BOESLAO, Polonorum DUCI, Salutem & Apostolicam Benedictionem.* Post illa verò BOLESLAUS, ut erat quoque, non solum cogominabatur, AUDAX, internis Romanum Germanorum Imperium Bellis defatigantibus, quod repudiato HENRICO IV. a potentioribus RUDOLPHO Suevo dabatur, securus, sibi REGIS & Nomen, & Ius [quod, cum verum est, absolutum est, superiorisque Potestati non subiacet] applicare non veritus, Imperatori HENRICO IV. subtrahebat Obsequium. De quo Lambertus Schafnaburgensis in Germanorum Rebus, ad Annum 1077, quò vixit: *DUX POLONORUM*, qui per multos jam Annos Regibus [Imperatoribus] *TEUTONICIS TRIBUTARIUS* fuerat, cujusque Regnum jam olim Teutonicorum Virtute subactum atque in Provinciam redactum fuerat, repente in Superbiam elatus, propterea, quod Principes Teutonicos cerneret domesticis Seditionibus occupatos, nequaquam ad inferenda exteris Gentibus Arma vacare, *REGIAM* Dignitatem, *REGIUM*que Nomen sibi usurpavit, Diadema imposuit, atque ipso Die Natalis Domini, a XV Episcopis in *REGEM* est consecratus. Quæ brevi post comperta, Principes Teutonicos, quibus Reipublicæ Dignitas Cura fuit, graviter affecere, sibi que invicem succensebant, quod, dum intestinis in se atque in sua Viscera Odiis sevreant, & digladiarentur, Potentiam Opesque Barbarorum in tantum aluissent, ut jam tertio Dux Boemicus Regnum Teutonicum Ferro & Igne populabundus peragrasset: & nunc Dux *POLONORUM* in Ignominiam Regni Teutonici, contra *LEGES* ac *ILIRA* Majorum, *Regium* Nomen, *Regium*que Diadema affectasset.

CXXXI. Hoc, quanquam illorum Temporum, quibus BOLES-
LAUS

ANNO 1077.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS II.

LAUS II. Silesiorum Polonorumque Dux vivebat, Scriptoris Testimonium, tanquam fictum, rejicitur a quibusdam, magis Polonorum, quam Germanorum Existimationi faventibus. Martinus Cromerus, Lamberti Narrationem miratus, duplici Ratione falsam declarat: non tantum, quia REGIS Titulum inter Polonorum Duces primus, non BOLESLAUS II assumerit, sed olim BOLESLAUS I. ab Imperatore OTTONE III. acceperit: verum etiam, quia neque tunc, neque postea Poloni habuerint Episcopos XV, à quibus Rex coronari potuerit. Ideo Lamberti Verbis hæc subjungit, de Polonorum Rebus Lib. IV. extremo: *At qui plus septuaginta Annis ante hoc Tempus Polonia REGEM cum habuisset, & quidem OTTONIS Rusi Germani Imperatoris Beneficio, per hoc Tempus habere desit. Jam vero QUIINDECIM Episcopos Poloniam non modo tunc, sed unquam omnino habuisse, ipsa Rei Evidentiâ falsum esse convincitur.* Eadem Stanislaus Sarnicius profert in Annalibus Polonicis, Lib. VI. ad Annum 1068. Duriores, Lambertum Fide prorsus indignum statuentes, quicquid de Polonis narrat, vel Amori, quem in Germanos, & Odio, quod in Polonos, gesserit: vel Ignorantiæ, quam circa Res externas habuerit, adscribunt. Horum Partes agit præcipuus Patronus, Iohannes Schultzius, in Polonia nunquam Tributaria, Sectione VI, §. VIII. *Sanè, inquit, ut plerosque mediæ ætatis Scriptores, ita & hunc [Lambertum] forte Torrente quodam Affectus in Patriam intensioris aut Odii in Gentem nostram, Libertatis suæ tenacem, ne dicam, crasse in Exteris Ignorantiæ abreptum innuit pompatica illa Iuris Imp. in Poloniam Deductio, nullis certè Fundamentis innixa, nec prævalentis HENRICI Potentiæ Augmento firmata.*

CXXXII. Sed habitò ad illa, quæ sunt hætenus in medium de Polonis, maxime Silesiis, allata, Respectu; hæc tanti non sunt, ut omnem Lamberto Fidem in narratis adimant. Nam primum, quod Titulum REGIS attinet, quem OTTO III. Imperator BOLESLAO I. Polonorum Duci contulisse, quibusdam creditur, aliis negatur: quamvis concedamus Boleslao I. attributum: an non idem Boleslaus mox amisit, ob violatam cum eodem Imperatore stabilitam in certas Leges Amicitiam? De quo Sententiam nostram indicavimus Cap. VIII. ad Annum 1001, §.

XIII.

ANNO 1077.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS II.

XIII. & XXI. Deinde, circa Episcoporum NUMERUM Error, utrum Lambertum, an Librarium imputandum sit, dubium est. Sit Lamberti, non Librarii: nam tota ideo Narratio Fidem amittit? Præterea, quoniam nullus Temeritatis, nullus Falsitatis, nisi cuius possit convinci, accusandus est Autor: quare Lambertus sit, vel illius, vel hujus Navi postulandus, Causam justam nondum videmus.

ANNO 1079.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS II.

SILESIIORUM publicus DEI Cultus impeditus.

CXXXIII. BOLESLAUS II, Polonorum Silesiorumque Dux, ad ultimum nimis AUDAX, enormium Criminum, non à Petro Primo, Gnesnensium Archiepiscopo, ad quem id Ecclesiasticum Officium pertinebat, sed à Stanislao, Cracoviensium Episcopo, admonebatur. Cuius, quò crebrioribus, quò durioribus, eò magis ab obstinato rejectis Exprobrationibus, præsertim & Diris devotus, & Sacris prohibitus, adeo irritabatur, ut Anno 1079, Die Maji VIII, Stanislauum in Templo ad Aram, Sacrificio, quod Missam vocant, intentum ipse trucidaret, devorandum Bestiis objici juberet. Huic ne mortuo quidem parcebat, quem non Pontificem, sed Prolificem: Pistorem, non Pastorem: Oppressorem, non Præfulem: Opiscopum [id est, Opibus deditum] non Episcopum: Spiculatorem, non Speculatorem appellabat: Facinori suo daturus Colorem. Quæ multo exactius & copiosius describunt, Vincen-tius Kadlubko in Poloniæ Chronico, Lib. II. Epist. XXI. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1074. & 1077. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. II. Cap. XX. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. IV. in Boleslao II. Ioannes Herburtus in Historia Polonica, Lib. III. Cap. VIII. Salomon Neugebauerus in Historia Polonica, Lib. III. de Boleslao II.

CXXXIV. Hanc Stanislai Cædem ulturus Gregorius VII. Pontifex Romanus, non solum BOLESLAUM Ducem Imperio penitus indignum

ANNO 1079.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS II.

declarabat, verum etiam per omnes Polonorum Provincias Tempia obferari & Sacra omitti præcipiebat: Delictum tam in committente, quam in detestantibus graviter puniturus. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. III. ad Annum 1079: *Archiepiscopus autem Gnesnensis Petrus & omnes Polonia Ecclesiarum Episcopi, Mandatis Apostolicis acceptis, etsi grandia & amara videbantur, prævaricari tamen summi Pontificis Mandatum non ausi, Interdictum summi Pontificis publicant, & in Ecclesiis singulis obseratis, Laudum Divinarum Organa, non sine suo gravi & Populi Ejulatione suspendunt.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. IV. extremo: *Hæc ubi Romæ nunciata sunt, Pontifex Maximus ejus Nominis septimus, Atrocitate rei commotus, toti Polonia Sacris interdixit: BOLESLAUM Diris devovit.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Boleslao II: *Fuit hæc quidem Saxonia Regis injusta: etsi & Zelus Episcopi potuit excedere Modum: tamen Seditio, quæ contra ipsum Furiis Sacerdotum accensa est, non potest excusari. Nam, cum Sacerdotes Querimoniam detulissent Romam ad Pontificem, ille totum Regnum Fulmine suo feruit, iussit claudere omnia Tempia.* Ibidem post quædam: *Fuit autem is Pontifex Hildebrandus, qui etiam nostræ Germaniæ fuit fatalis, cum sub HENRICO IV. Majestatem & Potentiam Imperii Germanici suis Consiliis insidiosis everteret, & Monarchiam Romanam stabiliret.*

CXXXV. Tum etiam VRATISLAVIENSIS Episcopus PETRUS I, Stanislai Martyris Amicus intimus, Pontificio Edicto satisfactorius, innocentes SILESIIOS ubique clausis Templis, pressisque Sacris affligebat. Ioannes Dlugoffus in Episcoporum Vratislaviensium Vitis MStis, Num. VIII. de Petro I: *Coataneus hic fuit, & B. Stanislao Cracoviensi Episcopo singulari Familiaritate conjunctus fuit.* Ibidem post quædam: *Ex etiam Tempore B. Stanislai Martyr feliciter occubuit: ob cujus Mortem Interdictum Ecclesiasticum, à Petro Gnesnensi Archiepiscopo, in universa Polonica Ecclesia Provincia, quam primum feliciter fuerat consummatus, Martyrio positum, studiose conatus est observari.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Episcopis, in Petro I: *Ob cujus [Stanislai] Necem, cum totum Regnum Fulmine Anathematis ferirent Episcopi, Regem ejicerent, &*
Tiru-

ANNO 1079.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

*Titulum etiam Regum Polonia detraxerent, secute sunt Confusiones misera-
biles: ut quidem in Historia relatum est. PETRUS [Vratislaviensis Epi-
scopus] scribitur in primis valde rigide Censuram illam observasse: et si mi-
ser Populus, cui tam graves Laquei injiciebantur, nihil deliquerat.*

CXXXVI. Hac Occasione [quod in Silesiorum Chronicis MStis re-
peritur] VRATISLAVIENSIS Episcopus PETRUS experiebatur, SILE-
SIOS, anxie Sacrorum, aut Restitutionem integram, aut meliorem Ad-
ministrationem urgentes, magis Animarum, quam Nummorum [qui-
bus Rigorem cohibebant Ecclesiasticum] Amatores. Id annotandum
etiam Fridericus Lucae judicavit in Silesiorum Memorabilibus, Parte II.
Cap. I. Num. VIII. de Petro. Sed tamen hinc & aliunde conquistatas Di-
vitiis PETRUS in publicas Utilitates convertebat: plura emendo Præ-
dia, in Episcopali Redituum annuorum majus Incrementum. Quo
fretus auxit, & Canonicorum, & Vicariorum Vratislaviensium Nume-
rum, quibus lautiorē præparabat Mensam. Ioannes Dlugossus in E-
piscoporum Vratislaviensium Vitis MStis, Num. IX. de Petro I: *Coëmit
aliquot Villas in Sortem Vratislaviensis Ecclesia, & Numerum Canonicorum
& Vicariorum Vratislaviensium notabiliter auxit, dans illis de Mensa sua
Episcopali in Decimis Manipularibus Dotem.* Ioachimus Curæus in Silesio-
rum Annalibus, de Episcopis, Petro I: *Ipse Episcopus locupletavit Ecclesiam
Opibus, eratis multis Prædiis. Auxit etiam Numerum Personarum sacra-
rum in Collegio: & tenuioribus dedit Victum ex suis Reditibus.*

ANNO 1081.

GERMANORM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS II.

CXXXVII. BOLES LAUS omnia pro se frustra conatus agere, tan-
dem se unum neque Romani Pontificis, neque Sacerdotum, neque Pro-
cerum, neque Populorum suorum Odio superando esse videns, cum
Mieslao Filio in Exilium, Anno 1081, Sponte sua discedebat. In quo,
incertum, quibus in Terris, Mieslaus Anno 1089, Boleslaus Anno 1091
periit. De quibus diversa diversi Scriptores Polonici aliiq̃ue comme-
morant.

CAPUT IX. SILESIORUM RES.

ANNO 1082.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

SILESIORUM Capitaneus I. VRATISLAVIENSIS,
MAGNUS Comes.

ANno 1082, post digressum ē Patria BOLESLAUM II Ducem, Interregnō, quanquam brevi, Polonius Silesiacusque Populus aliam Imperii Formam recipiebat. Terris omnibus in Provincias divisīs peculiarem singulis Gubernatorem præficiebat. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1082: *Ab eo siquidem Tempore, quō Viri B. Stanislai Cracoviensis Episcopi Occiso per Boleslaum Polonia Regem & suos Milites patrata obtenerat, & Honor Regius Polonia detractus est, & ipsa in plures Principatus multipliciter, Ducum Successione divisā, Corporis robusti & uni Formam amisit, & in Conditionem depressam & servilem transiit.*

II. Hos Gubernatores, quos à Provincia desumptum Cognomen invicem distinguebat, reperimus in Polonicis & Silesiacis Annalibus plerumque CAPITANEORUM Vocabulo denotatos. Tum SILESIIS, ē Proceribus Germanis electus MAGNUS Comes præponebatur, etiam Virtute, non Genere tantum illustris, eruditus & humanus: qui Sedem in Vratislaviensium Urbe, jam conspectioribus Munimentorum, Domorum, Civium, Opum Accessionibus alias, etsi antiquiores, superante, nactus, ideo CAPITANEUS VRATISLAVIENSIS appellabatur. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: *MAGNUS Comes VRATISLAVIENSIS CAPITANEUS.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: *Solebant vero tunc Principes Poloni in SILESIAM collocare Gubernatorem, qui Sedem suam habebat VRATISLAVIÆ. Is tunc erat quidam Comes, quem nominant MAGNUM.* De quo plura commemorabimus ad Annum 1096, §. XXVI.

III. In

ANNO 1082.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

III. In hos CAPITANEOS Provinciis præpositos, Anno 1082, Imperium à Proceribus supremum accipiebat VLADISLAUS I. Casimiri I. Filius, Boleslai II. Frater, Cognomento Germanico HERMANNUS: quem plurimis Ducem, cæteris vel Ethnarcham, vel Monarcham, non Regem invenimus Scriptoribus Polonicis nominatum. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1082: *Pralatis & Baronibus ad formandum Reipublica novum Statum conversis, WLADISLAUS ex Filiis Regis CAZIMIRI residuus, & BOLESLAI Regis Germanus, Cognomento HERMANNUS, Consensu omnium concordi, in Boleslai Locum successus est.*

IV. VLADISLAUS, Appellatione DUCIS contentus, REGIS Titulo, quem Frater BOLESLAUS assumerat, non præter Rationem abstinebat: seu, quia Gregorius VII. Pontifex Romanus Episcopis Poloniis, ne quem Regem, citra Indulgentiam suam, coronarent, prohibuerat: seu, quoniam Vladislaus, Fratrem fortassis rediturum arbitratus, Imperii tantum Administrator, nondum Possessor haberi volebat: quem admodum Scriptores Polonici tradunt. Ioannes Dlugossius Loco dicto, de Vladislao: *Qui, etsi in primis, ut Rex habitus & cultus sit, & licet ab omnibus Regis appelletur Nomine, ipse tamen sibi Titulum & Decus Regium non usurpare duxit: sive, quod Majorum More coronatus & unctus non fuerat, Pontificibus Regiam illi Benedictionem conferre, ne Apostolicum prævaricaretur Mandatum, detrectantibus: sive quod Fratrem suum BOLESLAUM Regem aliquando sperabat rediturum: & tamen non DUCEM tantummodo Polonia, sed Regni Polonia HÆREDEM se titulavit: tanquam Fasces Regie & Decus Regium Homini, non Provincia tributa essent. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: in Vladislao I: Et suscepit is quidem Principatum: sed tamen REGEM se appellari passus non est: vel quod inunctus & coronatus, solenni Regum Ritu, non esset: vel quod reversum aliquando BOLESLAUM, Regnumque repetiturum existimaret. Principis vero & Hæredis Regni Polonici Nomen sibi sumpsit.*

V. Sed neutra Tituli Regii deinde posthabiti Causa Veritati satis respondet. Nam primum Gregorius VII, Pontifex Romanus, ob Stanislai Episcopi Cracoviensis Cædem, Episcopis intra Polonicas Terras, cum

ANNO 1082.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

Sacra, tum etiam Coronationem prohibuerat quidem, mox tamen interdicta concedebat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1082: de Vladislao I: *Et quia Interdicti Censura ex Sedis Apostolicæ Autoritate pervenerat, Nuncios solennes Ecclesiasticos & Sæculares Romam ad Gregorium VII. mittit. Quorum humillimis & sedulis Precibus Gregorius VII. motus, cum & Boleslaum Regem Sancti Viri Occisorem pro comperto accepisset, de Polonia Regno exsulasse, & Fratrem suum VLADISLAUM Principem raræ Devotionis successisse, Interdictum hætenus in Ecclesia Polonica sustulit.* Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. I. de Vladislao I: *Misit insuper ad Gregorium Papam septimum, ad tollendum Interdictum in ultionem Occisionis sancti Præsulis Stanislai latum: quod & fecit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: in Vladislao I: *Ad Pontificem Maximum de tollendo Interdicto, quò Polonia universa, ob Necem Stanislai Episcopi, obnoxia Sacris se abstinebat, Oratorem misit, Virum eruditum & eloquentem, Lampertum, Equestri apud Polonos ortum Familiâ, Canonicum Cracoviensem, quem Pontifex divo Stanislao Successorem dedit, & sublato Interdicto Episcopum remisit.* Tum igitur auferebatur, quod Regiam Coronationem hætenus impediverat.

VI. Nec est, ut Sacra quidem, non autem Coronationis Iura Polonis restituta putes: quemadmodum Ioachimus Pastorius in Floro Polonico refert, Lib. II. Cap. V: de Vladislao I: *REGIS Titulum refugebat, seu spe Fratris redituri [nam Mors ejus serius demum vel secuta est, vel intuit:] seu Metu Pontificis, qui Poloniæ, ut Sacris, ita REGIS creandi Potestate interdixerat.* Prima ergo illi Cura fuit, Pontificis Interdicta tollere, misitque in id Legatum: qui tamen nihil amplius, quam Libertatem Sacrorum impetrare tum potuit. Nam Gregorius Pontifex contra Polonos Interdictum, non Interdicti Partem, sustulisse commemoratur: quorum posterius neque Dlugossus, neque Michovius, neque Cromerus, ut ex adductis Verbis constat, nec alius eorum, quos consulimus, indicat.

VII. Præterea, cum Boleslaus II. Anno 1091, ejusque Filius Mieslaus ante Patrem, Anno 1089 extinctus esset: VLADISLAUS non habebat, cur

ANNO 1082.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESII Dux VLADISLAUS I.

cur vel ob expectandum Boleslai Reditum, vel ob metuendam Mieslai Postulationem, differret Coronationis Regiæ Solennitatem, ad Annum 1102 superstes.

VIII. Quantum igitur perspicere possumus: Polonorum Duces, Romano Germanorum Imperio ad Tributum & Obsequium obligati, repudiabant ideo Regium Titulum, ne, quod aliquoties contigerat, eò, tanquam Potestatis absolutæ Signò, irritarent ad Bella Germanicos Imperatores. Et VLADISLAC I. quidem ad eam Modestiam Stimulus peculiaris esse potuit Matrimonium secundum, quò Cæsarum HENRICI III. Filiam, HENRICI IV. Sororem, Salomonis Hungarorum Regis Viduam, Anno 1088, sibi conjunxerat. Cæterum, intra eosdem Reverentiæ Cancelli se continuerunt sequentes Polonorum Duces, ultra duorum Sæculorum Spatium, ad Annum 1295: quò Præmislus Titulo Regiò se condecorabat.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subjecti.

IX. Erat utique VLADISLAUS I. ut SILESII, imò etiam ut POLONORUM Dux, ad Boleslai II. Fratris Exemplum, Romano GERMANORUM Imperio & tributarius, & subjectus: per quem pari Obligatione SILESII tenebantur. Idque nos Cæsar HENRICUS IV ipse docet: cujus Acta mox narrabimus.

ANNO 1086.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESII Dux VLADISLAUS I.

X. VLADISLAUS I, quanquam Titulo Regis non usus, GERMANIS, quoniam Tributum non exsolverat, itaque justum Obsequii Documentum non exhibuerat, ingens Odium contra se concitaverat. Hinc, Anno 1086, Imperator HENRICUS IV. in publicis Comitibus Moguntinis, VRATISLAC [cujus Filiam Iuditham Vladislaus I. Uxorem primam habuerat, eodem Anno mortuam] Bohemorum Duci, quem REGEM creabat, POLONIAM, si non universam, ut quidam commemorant, certe, quatenus secundum illorum Temperum loquendi Consuetudinem, SI-

ANNO 1086.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

SILESIAM, Poloniae connexam, denotat, tanquam Criminis ream, conferebat occupandam. Cosmas Pragensis Decanus in Bohemiae Chronico [quod octogenarius, Anno 1125 superites, absolvit] Lib. II. ad Annum 1086: de Comitibus Moguntinis [quibus ipse Cosmas interfuit]: *In-
bente & peragente Romanorum Imperatore Tertio* [Quarto, si Henricus
Auceps primus habeatur] *HENRICO Augusto, celebrata est Synodus ma-
gna in Urbe Moguntia. Ubi quatuor Archiepiscopi & duodecim Praefules, quo-
rum Nomina post docebimus, simul cum Abbatibus Monasteriorum & cete-
ris Fidelibus residentes, plurima Decreta super Statu sanctae Ecclesiae scri-
ptis roboraverunt. In quo Conventu idem Caesar omnibus sui Regni Optima-
tibus, Ducibus, Marchionibus, Satrapis, Episcopis assentientibus & col-
laudantibus, Ducem Boemorum WRATISLAUM tam Boemia, quam PO-
LONIAE praefecit: imponens Capiti ejus, Manu sua Regalem Circulum, jus-
sit Archiepiscopum Trevirensis Nomine Egilbertum, ut eum in Sede sua Me-
tropoli Praga in REGEM ungeret, & Diadema Capiti ejus imponat. Ibidem
post quaedam: Interea Egilbertus Trevirensis Archiepiscopus Iussu obtempe-
rans Imperatoris, adveniens Metropolim Pragam XVII. Calendas Julii, inter
sacra Missarum solennia Regalibus Fascibus indutum unxit in REGEM WRATISLAUM, & imposuit Diadema super Caput tam ipsius, quam ejus Con-
jugis Zuatavae, Cyclade Regia amictae, Clericis & universis Satrapis ter ac-
clamantibus: WRATISLAO REGI quam BOEMICO, tam POLONICO,
magnifico & pacifico, à Deo coronato, Vita, Salus & Victoria.*

XI. Non his contradicit, quibus tamen faciendis Ius defuisse putat, Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. V: in Vladislao I: *WRATISLAUM Boemorum Principem HENRICUS IV. Imperator de Consilii Sententia Maguntiae, REGEM appellaverat, Anno post Christum natum 1087: ei-
que & posteris ejus omnem POLONIAM, in qua uterque ne tantillum qui-
dem habebat, quantum Pedis Vestigio calcare posset, attribuerat.*

XII. Ceterum ea, quae Cosmas refert, alii narrant expressius, SILESIAM à POLONIA distinguentes. Aeneas Sylvius in Historia Bohemica, Cap. XXII: *Post haec Anno sexto & octogesimo supra Mille, ab Ortu Salvatoris Christi, apud Maguntiam in Concilio Principum ab Imperatore HEN-*

ANNO 1086.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

RICO ejus Nominis Quarto, VRATISLAVS REX declaratur, Moravorum Regno [quod supra exstinctum diximus] in Bohemiam translato: POLONIA, SLESIA, Lufacia, Moravia Bohemorum Imperio adjecta. Antonius Bonfinius in Rebus Hungaricis, Decade II. Lib. V: VRADISLAVS, Othonis & Conradi Filius, populatâ Austriâ, ad Maguntiam habito Conventu, ab HENRICO IV. Rex Boemie primus declaratur, ac Imperatoris Autoritate Principumque Decretò, Boemie Regno Moravia, POLONIA, SLESIA, Lufacia est adjecta. Paulus Langius in Chronico Citizenfi, ad Annum 1086: Apud Moguntiam, in Concilio Principum, HENRICUS Imperator VRATISLAVUM Ducem Bohemie REGEM fecit: Moravorum Regno pridem exstincto, in Bohemiam translato, POLONIAM, SLESIAM, Lusatiam Bohemorum Imperio adjiciens. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: Bohemicum Bellum suscitatum est, & sunt concitati Bohemi in Polonos ab HENRICO Quarto Imperatore: qui Anno 1086, VRATISLAVO Principi Bohemorum, Moguntia in Conventu Imperii, tribuit Nomen & Dignitatem Regiam, & simul adjudicavit illi Moraviam, tanquam Provinciam Regni: fecitque illi Potestatem, ut SLESIAM, Lusatiam, & totam POLONIAM ad se traduceret. Cujus Concessionis Causam nullam aliam reperio, quam quod Caesar querebatur, Imperio non exsolvi Pensiones constitutas & promissas recens suo Patri à Casimiro [Silesiorum & Polonorum Duce, antea] Monacho: deinde, quod VRATISLAVI fidei Operâ utebatur in Bello civili contra Saxones. Eadem commemorant, Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVI. & Nicolaus Polius in Incendiorum Historia, Num. III. ad Annum 1086.

ANNO 1092.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

SILESIIORUM Episcopus X. VRATISLAVIENSIS,
ZYROS LAUS I. Polonus.

XIII. PETRUS I. VULPINUS, transactis in Episcopatu XXI Annis, Anno 1091, Spiritum edebat: in Cathedrali Vratislaviensium Tem-

ANNO 1092.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

plo sepultus. Consequabatur Successorem ZYROSLAUM I. ROSAM, Natione Polonum, Prosapiâ nobilem, Doctrinâ celebrem, in Canonicis Vratislaviensibus Præpositum. VLADISLAI I. Silesiorum Ducis Consensu, ab Ecclesiæ Canonicis, eodem Anno 1091 electus, Martinum I. Gnesnensem Archiepiscopum, non in Vratislaviensium, nec in Gnesnensium, sed in Calisensium intra Poloniam Templo, habebat usitatâ Solennitatis Ceremoniâ publicum Anno 1092 Præconem. Ioannes Dlugossus in Episcoporum Vratislaviensium Vitis MStis, Num. X. de Zyroslo I: *Canonici Capitulares, Die Sancti Martini Confessoris, pro Electione instituta, ZYROSLAUM Præpositum Vratislaviensem per Scrutinium eligunt in Episcopum. Genere hic nobilis erat, de Domo & Familia ROSARUM, Rosam albam in Campo rubeo deferentium, ex Provincia Cujavie ortus. Idem in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1091: ZYROSLAUM Primum, Vratislaviensem Præpositum, Genere nobilem, de Domo ROZA, in Terra Cracoviensi [legendum, Cujaviensi] ortum, Viâ Scrutini electum, habuit Successorem. Cui facile & VLADISLAUS, appellatus HERMANNUS, Dux & Monarcha Regni Polonie, Filius Casimiri, & Germanus Boleslai, Polonie Regum, assensus est. A Martino Primo, Archiepiscopo Gnesnensi, in Anno subsequenti ipse ZYROSLAUS apud Civitatem Kalisz fuit consecratus. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Zyroslo I: Natus fuit in nobili Familia, in illa Polonie Parte, quam patriâ Linguâ nominant Cujaviam. Erat Ecclesiæ Præpositus.*

XIV. Fuit peculiaris sub ZYROSLAO inter Prælatos Canonicosque Cracovienses & Vratislavienses Amicitia: quæ nec hos illis ob Vratislaviensia, nec illos his ob Cracoviensia Beneficia Ecclesiastica quodam Invidiæ Stimulo permittebat fieri molestos. Ioannes Dlugossus in Episcoporum Vratislaviensium Vitis MStis, Num. X. de Zyroslo I: *Vigebat eodem Tempore inter Prælatos & Canonicos Vratislaviensis & Cracoviensis Ecclesiæ tam ardens Favor, ut pauci ex Vratislaviensibus Prælati & Canonicis existerent, qui in Cracoviensi Ecclesiâ Præbendas & Beneficia, & contra, non obtinerent.*

XV. Templis Ornamenta, Ceremonias, jucundioresque cantandi Mo-

ANNO 1092.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

Modos addebat ZYROS LAUS, Vratislavienses Cracoviensibus accom-
modans Ritibus. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Zy-
ros lao I: *Amavit Ceremonias & sacros Ritus: instituit in Templis Ordinem*
Lectionum & Cantus usitatum in Ecclesia Cracoviensi. De quo plura dice-
mus ad Annum 1096. §. XXX. & Annum 1120, Cap. X. §. XLIII.

ANNO 1093.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

SILESIIORUM cum BOHEMIS Bellum.

XVI. VRATISLAUS, Bohemorum Dux, cui [quemadmodum §.
X. diximus] Imperator HENRICUS IV. Regi declarato SILESIIAM, imò
POLONIAM quoque subigendam, & in Posteris hæreditaria Lege trans-
mittendam concesserat, Anno 1093 Mortem obierat. Successor Filius
BRETISLAUS, patrio Iure statim usus, eò Tempore, quo Vladislaus,
Silesiorum Polonorumque Dux, omne Robur militare Prutenis & Pome-
ranis debellandis applicuerat, invadebat SILESIIAM. Hujus jacentes ad
dexterum VIADRI Latus Regionis, exigendis duorum Annorum Tribu-
tis accinctus, à BECCERO Arce [cujus etiamnum Pagus, intra Ducatum
Vratislaviensem, Finibus Territorii Bregensis cohærentem, superest] enor-
miter per XXV Milliaria Germanica depopulabatur, ad Urbem usque
GLOGOVIAM: ubi duobus hærebat Mensibus, donec in Bohemiam cum
Spoliis amplissimis rediret. Ioannes Dlugoßius in Historia Polonica, Lib.
IV. ad Annum 1093: de Bretislao: *Vacuas quoque eas [Polonorum Ter-
ras] tunc Militibus reperiens, cum Hostilitatem suam WLADISLAUS Dux*
*Polonia minime suspicatus, ex omnibus Principatibus suis Milites in Pome-
ranicum [Prutenico junctum] Bellum asciverat, liberius Vastationi ejus in-
tenderat.* A Castro quoque Grecz supra Albim sito, quod Iuris Polonorum
erat, Initium sumens, usque ad Fluenta ODRÆ grassabatur. Causam li-
cet falsè Belli confingens, Oram illam Daciam quandam debitam [id est,
Tributum quoddam debitum] non pendisse: Re autem vera Spoliis Regio-
nis, eà Tempestate, Pecore opulente, suam & suorum Esuriem, visâ Op-

ANNO 1093.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

portunitate, impleturus. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. IX: Scripsit hinc Militem BRETISLAUS, quem adversus VLADISLAUM, Polonia Regem, debitum Annorum duorum Tributum non persolventem, [Mille Argenti, & Triginta Drackma Aurifuerunt] duceret. Ad Rhedecium Oppidum, juxta Albim situm, lustratus Exercitus est: & inde porro in SLESIAM, Polonis tunc subiectam, abductus ad Arcem, cui BEGERI Vocabulum: unde populari SLESIA à Boiemis capta, secundum ODERAM Flumen, usque Glogoviam: tantâ Populatione, ut in medio Locorum Intervallo neque Iumentum, neque Hominem facile reperires. Duos deinde Menses prope GLOGOVIAM stativa habita, ut, si quis ex Polonia Ulter se offerret, Copia illi dimicandi haud deesset. Nemine comparente, cum longè majoribus Spoliis, quam Censui erat debitus, in Boiemiam est reditum. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: Narratur expressè, hanc Partem SILESIE, quæ nominatur Inferior, tunc ex diuturnâ Pace bene cultam, crudeliter à Bohemis fuisse direptam & vastatam. Eadem Nicolaus Polius in Incendiorum Historia commemorat Num. IV. ad Annum 1094.

ANNO 1094.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

XVII. Ideo VLADISLAUS, Silesiorum Dux, BRETISLAO, Bohemorum Duci, parem in Moravia, quæ Bohemis tum parebat, Cladem inferre conabatur: non per se, cui Morbus obstabat, sed per Secechum Palatinum Cracoviensem, cui Boleslaum Filium, novennem Puerum, præpropere Belli Ardore stimulatam, quasi Genitoris Vicarium, addebat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1094: de Sececho, quem Setegium vocat: *Universâ Moraviâ, Igne & Spoliis vehementer afflictâ, magnam secum vehens Pradam, magnum quoque captivorum Numerum [quippe in aliquot particularibus Dimicationibus de Moravis triumphans] in Poloniam cum novo Tirunculo Boleslao, universo Exercitu certatim Tiocinium Boleslai efferente, reversus est.*

XVIII A

ANNO 1094.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

XVIII. A Dlugoslo in quibusdam dissentit Joannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. IX. de Sececho : *Reſtor* [Secechus] *Iuſſa Regis* [Vladislai] *promptius accepit, quam exſecutus eſt : non auſus ultra extremos Moraviæ Fines & SLEſiæ conterminos progredi, ne quis forte intra penitiorẽ Moraviã Caſus Iuveni Regulo contingeret : ob quem ipſe, quantumvis inſons, Noxæ dederetur. Paucis itaque Pagis incenſis, Pecoribusque abactis, retrahit Copias, ac Patri Filium, quaſi Viſtorem, reſtituit.*

XIX. Contra Dlugoslo majorem in Modum reſpondet Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V : *Vaſtatâ Igni Ferrôque aliquo utque Moraviã, & paucis Hoſtium Turmis, quæ ſeſe noſtris tulerant obvias, aliquot Præliis proſtigatis* [Munitionum enim Oppugnatione abſtinere VLADISLAUS juſſerat] *reduxit cum Boeſlao Copias Secechus Pradâ onuſtus.*

SILESIORUM Caſtrum CAMENCIUM
a BOHEMIS conditum.

XX. Hac Polonorum in Moraviã Irruptione non debilitatus, ſed irritatus BRETISLAUS, eodem Anno 1094, VLADISLAUM oppugnaturus SILESIAM ingrediebatur. Hujus Incolis, ad NISSÆ Fluminis utramque Ripam hærentibus, Calamitatem priore non minorem inferebat. Ad VIADRUAM Amnem, Vi occupatam Urbem Arcemque BREGENSEM diripiebat & devaſtabat. Intra MONSTERBERGENSEM Ducatum, ad Fluvium NISSAM, exſtruebat in Saxo Arcem [cui poſtea Cœnobium acceſſit] CAMENCIUM : ut inde faciliorem in cœteros SILESIOS Impetum factururus, Viam ſuis præpararet, quod divulgabat Rumor, ad obſidendam VRATISLAVIAM. Quô Vratiſlaviẽſes moniti ſolicitabant VLADISLAUM, ut territis vel potentius Periculô Auxiliũ afferret, vel renovata BRETISLAUM Amicitia ſemoveret Hoſtem. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. IX : *At BRETISLAUS intimam rursus SLESIAM percuſſat, ſimilemque priori Calamitatem Incolis, cis utraque NYSSAM Fluvium incolentibus affert. Ac mox Arcem BRI-*

ANNO 1094.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

GAM, Ripæ ODERÆ impositam, cum ipso Oppido Vi accipit, Militique illam diripiendam demolendamque tradit. Ipse haud procul inde novam sibi construit Arcem, indito illi Nomine CAMENCE [nunc ibi Canobium visitur] sparsoque Rumore, se ex ea Arce Castra VRATISLAVIÆ esse admoturum. Unde multum VRATISLAVIENSES territi, multis cum VLADISLAO Precibus agunt, ut vel Periculum, quod imminet, ab illis amoveat, vel cum BRETISLAO, tanquam Affine suo, in antiquam redeat Concordiam.

XXI. Obstinatum BRETISLAUM, nisi post Tributum acceptum, nec è SILESIA discessisse, nec cum VLADISLAO Pacem iniisse, Scriptores Bohemici narrant. Ioannes Dubravius Loco dicto: Misit tamen in præsens VLADISLAUS Pacis conciliandæ Legatos, atque illi Rem turbatam prius in tranquillum conferre nequiverunt, quam collata & annumerata fuisset Pecunia, quâ uno & altero Anno Pensionem interruptam sarciret. Cum quò Wenceslaus Hagecius in Bohemiæ Chronico ad Annum 1094 consentit.

XXII. Athæc Polonis molesta Figmentis adscribit Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. in Vladislao I: *Hagecius More suo fingit, VLADISLAUM illa tam acri PRÆDISLAI [Bretislai] in Ditionem suam Invasione consternatum, statim avertendi Belli Causa Oratores ad eum cum Tributo duorum Annorum misisse, deincepsque perpetuo se & Posteris suos Boemorum Principibus vectigales fore promississe, atque ita Pacem impetrasse,*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

SILESIIORUM cum POLONIS Dissidium.

XXIII. Ærumnas SILESIIIS, quas BOHEMI concitaverant, nondum oblitteratas, POLONI renovabant: potissimum inter hos SECECHUS & SBIGNEUS.

XXIV. SECECHUS, Cracoviensium Palatinus, VLADISLAI Silesio-

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

lesiorum Polonorumque Ducis, quem Consiliis regebat, intimus Amicus, versâ in Superbiam Potentiâ, multos, quibus malè cupiebat, alios Vi, alios Metu coactos fecerat Exsules, in Bohemiam sub BRETISLAI Ducis Præsidium digressos. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: *Erant præterea ex Militibus Polonorum plures Numero fugitivi & Exsules: qui vel Ære alieno, vel in Iudiciis scelere damnati, aut Potentia & Livore SELEGII Palatini Cracoviensis pulsî: qui Autoritate pro eâ Tempestate apud VLADISLAUM Polonorum Ducem solas cæteris neglectis pollebat arroganter & superbe erga singulos usus: multos Nobiles, quos suæ Conditioni obstare videbat, iniustis Decretis & Iudiciis gravaverat, aut Possessionibus exturbaverat, Bohemiam impleverant.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: *Valebat plurimum apud eum [Vladislaum] Gratiâ & Autoritate SECECHIS, idque non nullo suo Merito: magnamque Potentiam sibi compararat, ita, ut ex ejus fere Nutu Respublica omnis & fere Princeps ipse pendere videretur. Magnam ea Res ipsi apud Nobilitatem Polonam Invidiam conciliaverat: majus ipse sibi indies Odium intolerabili Fastu suo, & immoderato Dominatu constabat. Itaque complures ab eo Bonis exuti, proscripti, aut aliqua insigni Injuria vel Contumelia affecti: multi item Potentiam & Importunitatem ejus reformidantes, aut Necessarios afflictos secuti, solum verterant. Quibus omnibus apud Boemos tutus erat Receptus, PRÆDISLAO Principe comiter & benigne eos recolligente.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: *In Aula ex Successu Militiæ creverat quidam Palatinus Cracoviensis, SECECHIS. Is, sicut in Rebus secundis Homines raro manent modesti, abusus suæ Fortuna & Gratiâ apud Principem, multos ex Nobilitate & Plebe injustè afflixit: ita ut plurimi, etiam potentes Viri, in voluntarium Exsilium, in Bohemiam proficiscerentur.*

XXV. SBIGNEUS autem, VLADISLAI Silesiorum Polonorumque Ducis ante susceptum Imperium ex Concubina procreatus Filius, ne BOLESLAO, ex Iuditha Uxore, VRATISLAI Bohemorum Ducis Filia, legitimo Fratri noceret, post Novercæ Iudithæ, ejus Odium passus erat, Mortem, à Genitore compulsus, aliquandiu in Saxonia Monachum egerat.

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

rat. Huic BRETISLAUS, Vratislai Filius, Bohemorum Dux, Polonorum Hostis, Auxilium pollicitus persuadebat, ut Exulum Polonicorum Caput, armatus Patriam repetiturus, tam Germanicis, quam Bohemicis Copiis munitus, ingrederetur SILESIAM, ibi quoddam in Asylum habiturus Civitatem VRATISLAVIAM. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: de Sbigneo: *Ne Tempore procedente cum Filio legitimo in Participationem paternæ Hereditatis veniret, in Saxoniam, Duce VLADISLAO ordinante, deductus, in Monachum tonsus & Monasterio traditus est.* Ibidem post quædam: *Hos [& invitos, & voluntarios Exsules Polonicos] BRETISLAUS Bohemix Dux, Vir callidus in Perniciem Polonia, tam Consilio, quam Largitione subornans, suadet illis, & facilis erat apud Animos frementes & exulceratos Persuasio, quatenus ZBIGNIUM Filium VLADISLAI Polonorum Ducis in Monasterio, non sua sponte, sed Imperio Patris contravenire non auso delitescerent assumant, sibi que pro Duce constituto, vicinam Bohemix VRATISLAVIENSEM Oram occupent, non adversam aliquam Impugnationem ex Bohemia, sed Fidem & efficacem sui Propositi Suffragium habituri.* Callida & speciosa pro Odio, quod BRETISLAUS Dux Bohemix in Polonos gerebat, magis, quam salubria & tuta danti Consilia [quippe non aliter se de Polonia, quam civili disseminata Procella, ultum iri arbitrabatur] universus fugitivorum & Exsulum Grex facile Verbis dolosis Spe impleturus, assensus est. Extemploque Monasterio, in quo ZBIGNIUS manebat, adito Zbigneo, ut versus VRATISLAVIAM, ad occupandam Civitatem, Oramque illius Regionis secum consentiret, ire suaserat: quem tandem Persuasione huiusmodi peractâ, e Monasterio, Monachis nequicquam adversantibus, extrahunt, & ut BRETISLAUS Bohemix Dux suaserat, ad VRATISLAVIAM perducunt. Eadem Martinus Cromerus commemorat de Polonorum Rebus Lib. V. in Vladislao. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I. *Susceperat Vladislaus Filium nothum SBIGNEUM, Animi, ut apparet, quidem generosi, sed turbulenti, nimisque ambitiosi. Sed eum, cum legitimum haberet ex Iuditha Uxore BOLESLAUM bonæ Indolis Principem, ablegarat in Saxoniam, ut ibi viveret in Monasterio.* Ibidem post quædam: *Exsules tamen, instigati à Bohemis, SBIGNEUM cum aliqua Manu Germanorum,*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

norum, Monasterio eductum, ad se accersunt, atque ipso Duce petunt SILESIAM.

XXVI. Tum SILESIIS, Odium in SECECHUM, cujus & Insolentiam, & Injustitiam senserant, constanter alentibus, MAGNUS Comes, Capitaneus VRATISLAVIENSIVM fidus [cujus Mentionem supra fecimus §. II.] præerat. Per eum, apud VRATISLAVIENSES, in quorum Civitatem, non ut VLADISLAI Ducis Hostes, sed ut SECECHI Tyranni Exsules, recipi cupiebant: imò apud SILESIOS universos Auxilium contra iniquissimum Persecutoris Dominatum, quærebant per Legatos: quorum Orationem ad Vratislaviensem Capitaneum Ioannes Dlugossius in Historia Polonica nobis exhibet consignatam Lib. IV. ad Annum 1096. Hujus Orationis Summam, ut solet, aptiorem in Modum exponit Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. V: *Obtinebat, inquit, Præfaturam VRATISLAVIENSEM MAGNIS, Comes illustris, & spectata Probitalis, cui Simultas etiam non nulla cum SECECHO intercesserat. Ad eum præmittunt Exsules Legationem, recipi se & SBIGNEUM Principis Filium postulantes. Nolle se Patriæ Bellum facere, neque Principi optimo & mitissimo: Parentum, Conjugum, Liberorum, Tectorum ac Domorum suarum, ipsius denique Patriæ Aspectui jucundissimo diutius carere non posse. Unde non ob aliquod Scelus factum, neque justa Principis Indignatione, sed per summam SECECHI Injuriam & impotentem superbiam ejecti essent. Ipsum quoque MAGNUM, multo præstantiorem dignioremque SECECHO Virum, scire se tamen haud penitus expertem esse illius Injuriam. Ne pateretur se in Exsilio consensescere: neve ipse deterioris Dominatum ferret, suamque Patientiam aleret. Miseraretur vel SBIGNEUM Principis Filium, qui SECECHI Operâ suâque ab Oculis Patris avulsus, & in Monasterium, quasi in Carcerem quendam erumnosum, reclusus esset. Cavendum esse, ne Homo ambiciosus eadem Audaciâ alterum quoque Principis Filium circumveniat, Dominatumque Poloniæ, non expectata etiam VLADISLAI Morte invadat. Frangendis SECECHI Conatibus atque Potentiâ neminem aptiorem fore, quam Principis Filium, Juvenem magni Animi Consilii, & SECECHO insensum. Eum igitur MAGNIS necessario illo ipsius Tempore*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

Beneficio suo devinceret: per quem eum Locum adipisci posset, quem tunc SECECHUS obtineret. Quieturos se cum illo esse VRATISLAVIÆ, quò facilius è propinquo Revocationem à benigno & clemente Principe impetrare possent, & revocati accurrerent. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: SPIGNEUS igitur cum Exsulibus accedens ad VRATISLAVIAM, nunciat Gubernatori, se non venire, ut Hostem Patris sui, sed ut frangerent Tyrannidem SECECHI, qui sese & totum Regnum per Vim opprimeret: contra quem Auxilia à SILESIIIS peterent.

XXVII. Tum SILESII, partim VLADISLAI Ducis, partim SECECHI Dominatoris, cujus ille, dum non vetabat, probabat, imò committebat in subditos Nefas, intolerabilem Perversitatem in Consiliis habentes, poterant quoddam pristinæ, cum ostendendæ Fortitudinis, tum obtinendæ Libertatis edere Documentum: externis Auxiliis non destituti, quæ non tantum BRETISLAUS, Bohemorum Dux, juratus POLONORUM Adversarius, verum etiam Cæsar HENRICUS IV, supremus SILESIIORUM Princeps, suppeditaturus erat: sed intra Verecundiæ submissioris Cancellis se continebant. Ut tantò rectius simul Conscientiæ, simul Famæ suæ consulere, intra Civitatem VRATISLAVIAM congregatis totius SILESIIORUM Regionis Ordinibus, deliberabant eò diutius, quo tutius agere volebant, quod agendum erat. Nam & SECECHI cohibendas Injurias, & innocentibus partim consanguineis Exsulibus Oppem suggerendam, neque SBIGNEUM afflictum prorsus deferendum: sed tamen ferre, quam negare Suppetias expetentibus periculosum censebant: quia ferentes VLADISLAO, negantes SBIGNEO essent converfuri amicum in hostilem Animum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: *Hac Legatione à fugitivis & Exsulibus, inter quos plures erant, qui sibi stricta Necessitate juncti erant, MAGNUS Comes, VRATISLAVIENSIS Capitaneus accepta, longo Tempore, quid ageret, hæsitavit. Hinc enim cum agebat Spes & Odium, hinc repugnabat Fides & Honestas. In ambiguo itaque rotatus, accitis VRATISLAVIENSIS Regionis Primoribus, quid factò sit opus, singulorum Consilia exquirir. Plenius Deliberationis Momenta proponit Martinus Cromerus de Polo-*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

norum Rebus Lib. V: *Hac Legatorum Postulatione, iusta in Speciem & honesta, aliquantum permotus MAGNUS, tamen, ne quid imprudens contra Fidem & Officium suum faceret, Conventu WRATISLAVIENSIS Territorii Civitatisque celeriter convocato, rogat ea de Re Sententiam. Exosum erat Vulgo SECECHI Nomen: miserabantur Exsulum gentilium plerique & necessariorum suorum: miserabantur SBIGNEI: audierant magna esse Principem erga suos Indulgentia, non oportere sese in Patrem & Filium medios interponere. Alioqui hunc offensuros, ab illo autem parvam vel nullam Gratiam inituros. Tum autem verebantur, ne Hostes eos in Agris experirentur, quos Hospites & Amicos recusarent.*

XXVIII. Tandem victi & Precibus, & Rationibus SILESII, quos VRATISLAVIENSIIUM Vocabulo designatos reperimus, in Tutelam quidem SBIGNEUM cum Sociis, & infantibus, & supplicibus, annuente Capitaneo MAGNO Comite, singularis Ingenuitatis, Probitatis, Eruditionis & Humanitatis Viro, in Urbem Vratislaviensem, cujus Arx commodum Shigetu sivebat Hospitium, recipiebant, sed Iuramento adstrictum, ne quid vel in Patrem, vel in Patriam iniquum committeret. Tali promissum Advenis Lege Subsidium a Fide, qua se VLADISLAO Duci obligatos fatebantur, non alienum esse iudicabant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: *At illi [Silesii Vratislaviam convocati] ut erant in SETEGIIUM novandarumque Rerum Studium vehementer incensi, veriti, ne eorum Regioni per ZBIGNEUM Ducem Exsulesque & fugitivos Vis aliqua fieret, ZBIGNEUM cum Exsulibus & fugitivis suscipiendum unanimi Voto decernunt, Iurejurando tamen adstrictum, ut nihil contra Patrem & Patriam molitur. In hunc Modum MAGNUS Comes persuasus, Vir alioqui Fide & Humanitate egregius, & multis Artibus bonis praeclitus partim sibi, partim Patriae prospiciens, ZBIGNEUM & universos fugitivos & Exsules excipit, & Ducali illum veneratus Honore in Arce WRATISLAVIENSI locat: singulorum illi Victualium necessaria, & his, qui secum una venerant, administrant. Matthias Michovius in Poloniarum Chronico, Lib. III. Cap. III. de Exsulibus: Et componentes cum Capitaneo WRATISLAVIENSI runcupato MAGNUS, Viro probata Fidei, pro SBIGNEO tamen & ex-*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

pulsis inclinato & stante, ingressi sunt Castrum WRATISLAVIENSE. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: De Conveniens Sententia, MAGNUS Exsulis advenientibus Portas Urbis aperit: SBIGNEUM honorifice in Arcem deducit, omniaque ad Victum abunde ipsi suppeditat.

XXIX. SECECHUS hæc in suæ Potestatis Decrementum acta, quò magis sentiebat, eò vehementius in VRATISLAVIENSES concitabat VLADISLAUM: cujus Nuntiis, Indignationem VLADISLAI, Excusationem SECECHI, gestorum Perversitatem indicantibus, Dimissionem Exsulum postulantis SILESII respondebant: se VLADISLAO fidos, SECECHO invisos, nullius Rebellionis, nullius Criminis reos, Innocentiam defendere cognatorum Exsulum, quibus, in Polonici Regiminis Dedecus, imposita sit Necessitas, in exteris Terris agendi Mendicorum Personas, contra impiam Persecutionem, contra Dominatorem crudelem, Principis Ministrum, quem plus posse, quam ipsum Principem, neque Principi gloriosum, neque Populo salutare sit. Cæterum, Plectus agrè contineri poterat, quò minus Excusationem SECECHI vanissimam, cujus Oratores non pudebat, Figmentorum impatientior, ad extremum refutaret non Rationibus, sed Lapidibus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: de Sececho: *Susceptione ZBIGNEI Ducis & fugitivorum Exsulumque per MAGNUM, WRATISLAVIENSEM Capitaneum factâ, ad Notitiam Ducis VLADISLAI perlatâ, vehementes in eum Amaritudinis & Indignationis concitavit Aculeos: se contemptum apud suos iri, & Bellum sibi à naturali Filio, & à fugitivis Exsulisque Bohemorum auxiliariis intermixtis moveri depromentem. Altius tamen omnis Ira & Amaritudo in Pectore SECECHI Palatini Cracoviensis insedit, qui sui Odio & Invidia, & multorum Militum Fugam Exsiliumque, & eam, que apud WRATISLAVIENSES contigerat, Rebellionem, probe noverat celebratam. Ibidem post quædam: Mittitur ob eam Rem in WRATISLAVIAM à Duce VLADISLAO Nuncius, & Temeritatem MAGNI Capitanei, Nobiliumque & Civium VRATISLAVIENSIIUM pro admissio ZBIGNEO in Arcem, fugitivis & Exsulis correpturus, & SE-*
TE-

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

TEGII excusaturus Innocentiam. Is dicendi sibi Copia, adstante VRATISLAVIENSI Multitudine, mirari Ducem VVLADISLAUM & magis dolere declarat, cur ejus Hostes, videlicet ZBIGNEUM, in externas Oras relegatum, & fugitivos Exsules suis ferè Factis depravatos, Arce & Urbe exceperint, & Domino suo naturali & hereditario deserto ac inconsulto illos sibi conjunxerint, querere & scire velle. Pro Rebellibusné eos, & Patriam communem Bohemi Hostibus infestis prodere volentibus, an pro subditis & devotis debeat estimare. Quibus ibidem subjicit Orationem, pro SILESIIIS, maxime VRATISLAVIENSIBUS, ab eorum Capitano, MAGNO Comite, ad VLADISLAI Ducis Nuntios habitam. A MAGNO Capitano, inquit, & WRATISLAVIENSI Comite, Responsum Ducali Nuntio datum est. Non se Temeritate aliqua aut Rebellionem, sed bono Respectu permotos, neque prodende Bohemis Patriæ Gratiâ, quorum Hostilitatem, Odium & Vafriciem ipsi Vicini experiri nossent, ZBIGNEUM Filium Ducis naturalem, & Exsules fugitivosque in suam Communionem Urbemque recepisse: non ut Ducales Patriæque Hostes, sed Naufragii communis per SETEGIUM procurati Reliquias, ne in Patriæ & Generis Polonici universalem Contumeliam & Ludibrium in externis Oris Stripem alienam efflagitare compellerentur. Se quidem ab Obedientia & Fide WLADISLAI Ducis, & Filii sui Boleslai illustris nullo Pacto, nulla Conditione discessuros: SETEGII tamen Improbitatem & Arrogantiam, Ducis sui Gesta & Opera damnantis, & amplius suis Calliditatibus depravaturi, diutius se ferre non posse. Cum autem Ducalis Nuntius, ut sibi imperatum fuit. Factiones SETEGII conaretur diffuso Sermone diluere, tantas Iras Odio SETEGII in illum Multitudo concepit, ut, nisi Capitaneus MAGNUS cum Primoribus intercessisset, fuisset Nuntius ipse à Multitudine, quæ jam ad lapidandum Nuntium Saxa corripuerat, fœdè violatus. Martinus Cromeus de Polonorum Rebus, lib. V: Quæ cum ad WLADISLAUM Principem perlata essent, commotus Animo majorem in Modum, mittit certos Homines, qui MAGNUM & WRATISLAVIENSES suis Verbis castigent, Fideique & Officii admoneant, eoque Prætextu otiose & accurate Rem omnem & Consilia Exsulum cognoscant. Responsum est a WRATISLAVIENSIBUS:

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

se non Hostem, sed Filium Principis recepisse: putasseque gratum id fore Principi, à cuius Fide non recessissent, neque avelli se à quoquam passuri essent. De Exsulibus autem orare, ut optimus Princeps calamitosos Homines Clementiâ suâ, Redituque in Patriam dignaretur, néve Desperatione Salutis ad duriora Consilia capessenda eos cogeret. De SECECHI Crudelitatem eos queri: eum, ne plus pateretur posse, quam ipse sibi sumat Princeps: ne omnium Voluntates propter unum Hominem, qui Dominatum omnem ad se transfulisset, pergat offendere. Hec missi Principi referunt. His addunt, parum se absuisse, ut lapidarentur à Conventu, cum SECECHUM purgare vellent. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: VLADISLAUS Pater missâ Legatione mandat VRATISLAVIENSIBUS, ut SBIGNEUM ejiciant: sed illi profitentur, nunquam se se discessisse à Fide Principis, sed orare tantum, ut Exsules, Homines honestos, non sinat ita crudeliter opprimi.

XXX. VLADISLAUS novo Irritamento suscitatus, Expeditionem, SECECHO urgente, suscipiebat in VRATISLAVIENSES, præcipuos Exsulum Defensores. Hos ut eo facilius à SBIGNEO averteret, alios quidem Minis, alios autem Donis proniores sibi reddebat. VRATISLAVIENSES pridie, quam suis Mœnibus imminere VLADISLAUM conspicerent, SBIGNEO cum Exsulibus dimissis, in Urbem Poloniæ Crucificientem digressuris, Animo ad mitiora converso, quantum adversus inflammata Acrimoniam opportuna Modestia submissio valeat, intelligentes, ne sibi Damnum, præter Necessitatem, attraherent, VLADISLAUM, per se non durum, sed flexilem, efficacibus non Armis, sed Precibus ad Clementiam revocabant. Propinquum excipiebant obviam venientes Ordinis Equestris & Civilis Homines, quibus ZYROS LAUS Episcopus cum Clericorum Cœtu præibat: placabilem Arce, quam MAGNUS Comes tenebat, recipiebant. Remissa, quam imputabat, VRATISLAVIENSIBUS Culpâ: non parem Capitaneo Veniam tribuebat, quem à Præfecturâ removebat. Non diu VRATISLAVIÆ commoratus, ad persequendos cum SBIGNEO Exsules discedebat. Anonymus Autor [cujus Mentionem fecimus Cap. III. §. I.] in Poloniæ Chronico

MSto,

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

MSto, Cap. XVI: de Vladislao I: *Ut Tumorem Filii superbientis perdomaret, illius fiducialissima Præsidia cautè dissolvere cogitavit, & Primates SLESINORIUM, quosdam Viribus, quosdam Arte Donariorum ab ipso reiraxit. Propter quod SBIGNEUS in Patrem Furore exardescens, WRATISLAVIA secessit, & deinde Crusuiciam robustorum Manu collecta festine properat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: Nuncio ex WRATISLAVIA reverso, & omnibus, quæ secum acta erant, quæque Capitaneus MAGNUS, Barones & Populus respondisset, ex Ordine narratis: WLADISLAUS Dux, quamvis jam Annis, militaribus quoque & civilibus Muneribus gravis abscessisset, vigente tamen in Senili Corpore, Animi Consiliique Vi, non ultra cunctandum ratus, Armis correptis, & Expeditione indicta gliscentem in Dies Exsulum & fugitivorum Seditionem oppressurus, Filio Boleslao Cracovia relicto, WRATISLAVIAM contendit, Castris & Munitionibus, & eorum Præsidibus in Circuitu WRATISLAVIENSIS Civitatis consistentibus, ad WLADISLAI Ducis sui Obedientiam & Fidelitatem certatim occurrentibus. Cum postremo ad WRATISLAVIAM ventum fuisset, Præsul WRATISLAVIENSIS ZEROSLAUS cum singulari Ecclesiarum, Ordinum & Statuum Profectione, WLADISLAO Duci, velut Domino suo, Patrono & naturali Hæredi, occurrit, & ipsum debito Honore ad Urbem deduxit. Patuit & Arx, quam MAGNUS Comes tenebat: in eam quoque WLADISLAUS Dux cum omni Militia sua, à Capitaneo ejus MAGNO, cum omni Humilitate & Devotione exceptus. Ex qua postridie [legendum, pridie] ZBIGNEUS singulique fugitivi & Exsules, non tam WLADISLAI Ducis Adventum, cujus Pectus Clementia refertum noverant, quam Truculentiam SETEGII veriti, omnium WRATISLAVIENSIIUM, ipsiusque MAGNI Comitæ subtrahæ sibi videntes Suffragia, in Castrum & Civitatem Crusuicensem, eatenus Frequentia Civium & Populorum refertam, ac Exsulibus & fugitivis occupatam perfigerunt. Pauco illic Tempore WLADISLAUS Dux commoratus, MAGNO Capitaneo & Nobilibus Civibusque WRATISLAVIENSIBUS, quod se inconsulto ZBIGNEUM & Exsules fugitivosque recepissent, clementius objurgatis, MAGNO Comite à Gubernatione Castri & Provinciæ WRATISLAVIENSIS, pro commissò Facinore, destituto. Eadem Matthias*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. III. commemorat. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: *Non cessandum sibi ratus WLADISLAUS, neque Patientia sua confirmandum Vires & Ausa Exsulum, raptim, quantas potest, Copias cogit: cum iis ipse, quamvis infirmus, proficiscitur.* Ibidem post quædam: *Ubi de Principis Adventu WRATISLAVIENSES certiores facti sunt, universa Multitudo Nobilium pariter & Oppidanorum obviam ei sese effudit, cum ZIROSLAO Episcopo, Veniam errati petens. Resalutatâ comiter pro Tempore Multitudine, Princeps patens Oppidum & Arcem ingreditur. Deinde advocatâ Concione, clementer oburgatis omnibus, Culpam remisit: cæterum MAGNUM à Præfecturâ amovit.* Iterum post quædam: *Pridie, quam WRATISLAVIAM adveniret WLADISLAUS, SBIGNEIIS cum suis inde profugerat, & Crusviciam contendit, frequens adhuc eâ Tempestate Oppidum. Eum igitur WLADISLAUS, Dies aliquot commoratus WRATISLAVIÆ, persecutus est.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: *Princeps cum Exercitu ad Urbem [Vratislaviam] accedit. Ibi cum Populus, præeunte Episcopo ZIROSLAO, ipsi prodisset obviam, & supplex Veniam petisset, rediit cum illis in Grariam.* Eadem Nicolaus Polius narrat in Incendiorum Historia, Num. V. ad Annum 1095.

XXXI. Tum à VLADISLAO Duce nondum placato VRATISLAVIAM obsessam fuisse, Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVI. narrat: quem Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus, Parte I. Cap. III. Num. X. sequitur. Sed obsidendam videntur obsessam dixisse VRATISLAVIAM: de quâ obsessa nihil, nec in Polonorum, nec in Silesiorum Historiis tam editis, quam ineditis annotatum invenimus.

SILESIIORUM Capitaneus II. VRATISLAVIENSIS,
VOISLAUS.

XXXII. VLADISLAUS, post MAGNUM Comitem, SILESIIIS Provincialem Capitaneum VRATISLAVIENSEM dabat VOISLAUM: quem BOLES LAUS, Vladislai Filius, Magistrum habuerat. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. in Vladislao I: *Reliquit eum [Boleslaum Filium] Cracoviae cum VOISLAO, quem Puero Custodem & Curatorem,*

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

Et quasi Magistrum dederat. Ibidem post quædam: MAGNUM [Capitaneum Vratislaviensem] à Præfectura amovit, & pro eo VOISLAUM, Boleslai Pedagogum absentem illis præfecit.

XXXIII. Sunt, qui Præfecturam SILESIIORUM VRATISLAVIENSEM, MAGNO Comiti ademtam, à VLADISLAO etiam Filio BOLES-LAO, quanquam decenni Puero [in Honore aliquod Signum] non uni VOISLAO commissam referunt. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. I. ad Annum 1096: MAGNO Comite à Gubernatione Castri & Provincia VRATISLAVIENSIS, pro commissio Facinore, destituto, Filio suo BOLES-LAO & VISLAO [Voislao] ejus Curatori eam dat tenendam. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. III: Indignatus VLADIS-LAIS Capitaneo MAGNO, prius cum objurgans, Capitaneatum VRATIS-LAVIENSEM ei abstulit: pro eoque surrogavit BOLES-LAUM Filium suum cum VOISLAO Curatore ejus.

SILESIIORUM cum BOHEMIS Bellum.

XXXIV. BRETISLAUS, Bohemorum Dux, non assecutus, quod intenderat, cum à VLADISLAO Silesiorum Duce dispersos Exsules, SBI-GNEUM captum, SECECHUM in Custodiam traditum percepisset, promissorum Auxiliorum memor. arrepto Exercitu SILESIIAM invadit, VRATISLAVIAM progreditur, Terram NISSÆ Fluvio adsitam devastat: ibi Castrum BARDUM Flammis delet, Arcem CAMENCIAM [non, ut Ioannes Dlugossus & Martinus Cromerus narrant, condit, sed jam Anno 1094 à se conditam, ut supra pluribus jam indicavimus §. XX.] munit, Præsidio instruit, & in Bohemiam redit. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1096: Opportunitatem Rei, quam conslaverat BRETISLAUS Bohemia Dux, ut magis coalesceret, ita enim recedentibus à se Polonorum fugitivis & Exsulis spononderat, adjuturus, versus VRATISLAVIAM exercitualmente processit, & sub eo Tempore, quò ad Krusiciam inter Patrem & Filium dimicatum est, eam Partem Poloniæ [Silesiæ] qua circa Fluminis NISSÆ consistit Oram, invadens, Spoliis & Incendiis agrestes affligebat, & Castrum BARDUM ad Ripas NISSÆ situm, vacuum enim Defensoribus erat, occupavit & Igne conflagravit. Repertà autem, haud

Mm

pro-

ANNO 1096.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

procul inferius Fluvium NISSA descendendo, Rupe, cujus Moles in singulis circumquaque Locis abrupta, velut turrata consurgebat. Quæ dum in basso [imò, humili, depresso] larga esset, ad Sublimitatem coarctata, Speciem naturalis Castri effecerat. Hac BRETISLAUS, Bohemæ Dux, Lignorum Constructione amplius communita, Castrum in ea exstruxit, & KAMINIEC illud, quod Nomen in præsens retinet, cum in Saxo situm sit, appellat, Præsidioque Loco imposito, quod postea Virtutem BOIESLAI, Filii WLADISLAI Ducis Polonorum admiratus restituit, Bohemiam vadit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: Interea dum WLADISLAUS SBIGNEUM Crusaiciam persecutus erat, PRÆDISLAUS Bohemorum Dux, ad omnem Occasionem, quâ Polonis noceret, attentus, simul ut Exsulibus Promissum præstaret, cum tumultuaria suorum Manu raptim ad eam Oram, quæ ad NYSSAM Fluvium est, prædabundus Excursionem fecit. BARDUM Arcem Defensoribus vacuum, ut in Pace, nullo Negotio cepit & exussit. Aliam ipse in Rupe quadam eminenti & undique prærupta, loco opportuno celeriter construxit, & CAMENCIAM appellavit: relictoque ibi aliquantò Præsidio, cum reliquis Copiis Domum se recepit. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus. de Vladislao I: Eadem Ætate Bohemi rursus aggressi sunt SILESIAM & ad WRATISLAVIAM usque processerunt: tandem, ut haberent stabilem Receptum CAMENZIUM Arcem ad Ripam NISSÆ, ubi postea Cœnobium constructum est, munierunt. Eadem Nicolaus Polius in Incendiorum Historia commemorat Num. VI. ad Annum 1096.

ANNO 1097.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

XXXV. Huic SILESIORUM cum BOHEMIS Bello miscebatur intestinum POLONORUM Dissidium. Indulgentissimo Patri VLADISLAO Duci conciliatus Filius SBIGNEUS parem cum Fratre BOIESLAO se Gratiam debere gaudebat. Inter hos Litigium, ne suscitaret mortuus, VLADISLAUS Consilium arripiebat, sed quò suscitabat vivus. Provin-

cias

ANNO 1097.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

cias suas, dum esset superstes, retenturus, dividebat in duas Partes, Filiis obtinendas: quarum minorem notho SBIGNEO, maiorem legitimo BOLES LAO adscribebat. Huic destinabat Siradiam, Sandomiriam, Cracoviam, VRATISLAVIAM: non Urbes, sed Urbium Nominibus denotatas Provincias, in Polonia quidem majore Siradiensem, minore cum Sandomiriensem, tum Cracoviensem: in Germania verò VRATISLAVIENSEM, id est, SILESIAM. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1097: cum à Vladislao Filios, Sbigneum & Boleslaum de Primatu Imperii discordes, ex Pomerania reversos indicavisset: *Pater Amore Filiorum Certamen ferens, veritus, eos Morte sua secuta, ampliore Diffidio certaturos: Polonia Regnum inter eos dividit: & BOLES LAO quidem legitimo Filio Cracoviam, VRATISLAVIAM, Sandomiriam, Siradiam, & que meliora, cessura decernit: ZBIGNEO Pomeraniam, Partemque Polonie majoris, Lanciciam, Cujaviam & Masoviam assignat: omnium prædictarum Terrarum Usu & Administratione sibi ad Vitam reservat: se absunto sine Ligio suam quilibet sortem apprehensurus.* Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. III. de Vladislai duobus Filiis: *Pater, ne inter eos Scissio maior oriretur post ipsius Mortem, jam enim senuerat, divisit Dominia Poloniæ in hunc Modum. BOLES LAO meliorem assignavit, scilicet Terras Cracoviensem, Sandomiriensem, Siradiensem, SILESIAM cum VRATISLAVIA. SBIGNEO naturali Filio Mazoviam, maiorem Poloniam, Pomeraniam & Prussiam.*

XXXVI. Fuit hæc omnium prima Polonicarum Provinciarum, non Præfectis, sed Ducibus attribuendarum Divisio. De qua, præter Matthiam Michovium agunt, Martinus Cromerus in Polonorum Rebus Lib. V. & Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I.

ANNO 1098.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

XXXVII. Tum Filiis VLADISLAI concordibus formidabilis SE-

Mm 2

CE-

ANNO 1098.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

CECHUS, magis BOLES�AO, quam SBIGNEO, quem tamen ante gravius offenderat, invisus, utrique, tanquam Principatui Polonorum consequendo intentus, miro Casu reddebatur maxime suspectus. Ficta quidem, at celer Fama, cujus Autor SECECHUS credebatur, divulgabat: BRETISLAUM, Bohemorum Ducem, imminere SILESIIS Hostem. Eum, Patre VLADISLAO iubente, BOLES�AUS quidem VRATISLAVIENSIBUS cum VOISLAO praefectus, expedito, quem contrahere poterat, Exercitu à Finibus depulsurus, VRATISLAVIA discedebat: VOISLAUS autem Capitaneus ibidem BOLES�AO duodecenni periculosam Expeditionem suscipienti Comes non aderat: incertum, quò VRATISLAVIA digressus. Hinc Suspicionem VOISLAUS incurrebat, se cum SECECHO, cujus erat cognatus, ad quem abiisse putabatur, parare BOLES�AO & SBIGNEO Insidias. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1098: de Vladislao: *Illi velox Nuncius allatus, BRETISLAUM, Bohemia Ducem, Copiis congregasse, clandestine Poloniam & VRATISLAVIENSEM Regionem invasurus. Id cum VLADISLAUS Dux BOLES�AO, VRATISLAVIAM & vicinam ei Oram gubernanti insinuasset, & Arma contra Bohemos Resistentiam facturum expedienda mandasset: paritum illico à BOLES�AO est, & Exercitus ad Confinia Regnorum deductus. In quò cum VOISLAI Pedagogi Absentia notata fuisset, ingens Suspicio inter Milites BOLES�AI primum, subsequenter privatum Murmur, & tandem aperta Vociferatio coorta est: unquoque semel ortam Suspicionem augente: differensque, non abs Re VOISLAUM in suo Comitatu deesse, & Alumnum suum BOLES�AUM Ducem in tam difficili Necessitatis Articulo deseruisse: omniumque consonà Voce credebatur VOISLAUS BOLES�AO deserto ad SETEGIUM Palatinum Cracoviensem defecisse: & utriusque Calliditate & Ingenio ad agendum contra Bohemos Bellum, apud quos missi Exploratores quæta omnia nunciabant, BOLES�AO & sibi, SETEGII & VOISLAI Versutià, à Patre Arma ad Proditionem aut Interitum BOLES�AI imperata fuisse. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: cum Boleslai Promptitudinem in Bohemos repellendos declaratam, irritumque Successum commemoravisset: Ibi*

ANNO 1098.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

Rumor à paucis [ex Invidiâne vel Odio confectus, an ex vero Timore ortus, nescio] mox tota pervasit Castra: unoquoque, ut fit, addente aliquid iis, quæ ab aliis acceperat: nimirum Famam illam de Morte Boemorum à SEGECHO sparsam esse, ut conflato Adolescentis Temeritate Bellò, Periculo ipsum objiceret, aut à Patre duntaxat sejungeret: ipse interim liberius Potentiam suam stabiliret, omniaque ad invadendum Principatum & ad Exitium absentis BOESLAI compararet. Ibidem post nonnulla, quibus Secechi Vafritiem, Potentiam, Superbiam depingit: Augebat Suspicionem [Boeslai contra Secechum] & illud, quod VOISLAUS BOESLAO de Morte ad Expeditionem illam Comes non iverat. Nam & is SEGECHI Cognatus erat. Iterum post quædam de Sececho: Fremitur totis Castris: indignum esse Facinus, ab uno sic omnes ludificari: non ferendum esse diutius impotentem ejus Dominatum, & intentas in Capita Principum suorum Insidias.

XXXVIII. Mox igitur hi duo Fratres BOESLAUS & SBIGNEUS, quos in Auxilia mutua Iuramentum constrinxerat, in Fœdus renovandum, ad SILESIORUM Civitatem VRATISLAVIENSEM properant. Ibi convocant SILESIÆ totius MILITES, id est, EQUITES.

XXXIX. EQUITES enim, Bonorum, quæ Iuris Doctoribus recentioribus Feuda nominantur, Possessores rudior Scriptorum Ætas Voce MILITUM designat. De quò ne dubites, id Testimoniis confirmabimus. Rogerius, Neapolitanorum Rex, in Constitutionibus Neapolitanis [quas in Legum Antiquarum Codice Fridericus Lindenbrogius edidit] Libro III, Titulo XIV, de Dotariis constituendis in Feudis & Castris, Lege I: *Si quis Baro vel MILES Uxorem duxerit, & tria Feuda habuerit, liceat ei unum Dotarium Uxori suæ de tribus Feudis constituere.* Fridericus I. Imperator ibidem Lege III: *Licentiam Baronibus & MILITIBUS impertimur, posse etiam de duobus Feudis Dotarium constituere.* Idem Imperator ibidem, Tit. XIX. Lege I: *Comitibus, Baronibus ac universis MILITIBUS Regni nostri, qui Feuda tenent, concedimus Facultatem.*

ANNO 1098.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

XL. Ut proinde clarius exponamus, quæ diximus: laudati Fratres in Urbe VRATISLAVIA congregant totius Provinciæ VRATISLAVIENSIS, hoc est, SILESIAE, non Militarem, sed Equestrem Ordinem. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1098: *Ad cuius [Secechi] frustrandos Conatus, BOLESLAUS & SBIGNEUS Fratres stricto se Fœdere & Iurejurando adstrinxerant, unus alteri fideliter & sincere auxiliaturos. Militibus itaque, se & BOLESLAUM, non ad Bellum gerendum accitos, sed ad Periculum subeundum expositos, Ingeminatione continua querentibus, Bello ocius pro evitando machinato Periculo discedere & Auxiliatorem ZBIGNEUM placuit accersire. Quod, juxta Pactum, cum Festinatione adveniente, ad VRATISLAVIENSEM Civitatem, ne ipsa à SE-TEGIO vel suis occupetur, Agmine citato itum est. Ubi universis Regionis & Civitatis VRATISLAVIENSIS convocatis MILITIBUS, BOLESLAUS Dux ita apud illos concionatus est.*

XLI. VRATISLAVIÆ conjunctos SILESIIORUM Proceres BOLES-
LAUS [ad quem, ut Hæreditas futura, spectabat universa SILESIA] Documentò Fiduciæ magnò, quam in Urbis VRATISLAVIENSIS certam sinceramque Fidem ponebat, in Præsidium contra SECECHUM implorabat: Germanis plus tribuere visus, quam Polonis. Hoc evidenter apud laudatum Dlugossium Locò dictò patefacit, Oratione, quâ, suo & Sbignei Nominè habitâ, Silesios dudum Sececho inimicos alloquitur: *Quam late, inquiens, quamque callide & vafre SETEGII Palatini Cracoviensis grassaretur Temeritas, unicuique Vestrum patefactum esse non ambigo. Qui Patre nostro, sive illud causet suum grandævum Senium, sive SETEGII Dolus & Versutia ad omnia, qua libet, pertractò & pene victò, & infascinatò, facile sibi Principatum Regni Polonia, Castris & Munitionibus sui Iuris & Potestatis effectis, Patre nostro absunto, repromittit. Et, quod sine Indignatione Rei vix eloqui valeo, Lachrimæ quoque ipsæ, quas Dolor & Acerbitas elicit, ut coram cernitis [rigabat autem Fletu immenso Genas] Testes sunt, quomodo uterque nostrum in Spem Regni hujus genitus intereat, magnâ providet Curâ, juxtaque nostra, velut immanium Hostium aut Barbarorum licitatur Capita. In hac Urbe, qua nondum suâ Tyrannide attacta & infe-*

ANNO 1098.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

Et a est, nos salvari posse, propter dudum expertam Fidem, confidimus: in Vobis spes nobis suprema videtur relicta: Vestram erga nos Fidem percepturi, huc nos ex cæteris Locis profigati contulimus, vobis sinceritatem Fidei nobis servantibus tuti, donec superimpensens SETEGII Furia tonat, quiescimus: reliquas Sedes Regni Poloniae declinare cogimur, comparatam nobis Necem subituri. Si autem nec hic Hæredibus manere licet, in externas Oras abeundum est: Vitaque, quam SETEGIIUS eripere contendit, salvanda Ex-filio.

XLII. Hac Oratione SILESII Proceres, Civesque VRATISLAVIEN-SES, ad Propensionem invitati, quanto infestiores SECECHUM detestabantur, tanto faciliores duobus VLADISLAI, Ducis sui, Filiis BOLES-LAO & SBIGNEO Auxilium fidum pollicebantur. Idem Dlugossus ibidem: *Commota erant omnium [Vratislaviæ congregatorum] ad Misericordiam Filiis Ducalibus ferendam viscera, tantumque apud universos & Miseratio Adolescentum, & Odium SETEGII valuit, ut Clamore sublato omnem Fidem, subjectionem & Devotionem, Duci VLADISLAO Patri eorum hætenus præstitam, in eorum Profectus & Commoda pollicerentur conversuros.*

XLIII. Dum hæc aguntur, VOISLAUS, Capitaneus SILESIORUM Vratislaviensis, redux in Urbem VRATISLAVIAM, cui, propter Cognationem Amicitiamque cum SECECHO, maxime propter Absentiam, qua BOLESLAUM fidelis Adjutor & Gubernator custodire iussus, deseruerat, suspectus erat, BOLESLAO & SBIGNEO ibidem adhuc præsentibus, non intromittebatur. Sepe laudatus Dlugossus Locò indicatò: *Interea, dum hæc VRATISLAVIÆ aguntur, VOISLAUS Boleslai Comes advenit, & omnium, quæ gererentur, ignarus, mitti se in Urbem petit, Sedulitatem suam suo Alumno exhibiturus. Sed cum illi propterea, quod SETEGIO propinquè Cognatione junctus esset, & secum una Necem Ducis moliri, pro suspecto haberetur, Accessio Civitatis denegaretur, ille se contra purgare, & non Necem, sed Honorem & Gloriam Alumno suo summopere cupere, nihilque sibi commune cum Setegio fore differens, iniquis Auribus, Odio Setegi carentibus auditis. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: in VIa-*

ANNO 1098.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

Vladislao, de Boleslao & Sbigneo: *WRATISLAVIAM* in primis in Potestatem suam redigunt, propterea, quod *VOISLAUM* Praefectum ejus Urbis cum *SECECHO* sentire credebant. Ibi, dum cetera comparant, venientem forte *VOISLAUM*, Rerum omnium ignarum, Urbis Aditu prohibent. Mirantur & Causam sciscitanti, Proditio & Infidia obijciuntur. Purgare Crimen cupiens, non auditur.

XLIV. Post hæc *BOLESLAUS* & *SBIGNEUS*, Exercitu instructi, *VLADISLAUM*, in Masovia hærentem, Rationibus speciosis & continuis Precibus per Legatos sollicitare non prius desinebant, quam *SECECHUM*, ab omni Magistratum Genere dimotum, omni Potestate publica, privaret. Eum in Arcem suam *Secechovianam* bene munitam digressum persequi tum demum cessabant, cum Exulem, Consensu Patris, fecissent, in Russiam progressum. Cujus Aulici, quem Astutia potentem, Potentia superbum, superbia injurium, Injuria miserum reddiderat, Fatum, præter alios, describunt Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1098. & Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. in Vladislao I.

ANNO 1099.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS I.

SILESIIORUM Castrum CAMENCIUM

à BOHEMIS redditum.

XLV. *VLADISLAUS* Dux *CAMENCIAM*, recentem *SILESIIORUM* Arcem, ad *NISSAM* Fluvium, intra *MONSTERBERGENSEM* Ducatum, à Bohemis Anno 1094 conditam: Anno 1096 munitam [ut §. XX. & XXXIV. indicavimus] hætenus retentam, Anno 1099 accipiebat: quam *BOLESLAO* Filio, multis Ætatem superantibus Indolis generosæ Documentis jam celebri, ad se in Bohemiam vocato, Avunculus *BRETISLAUS* Bohemorum Dux, in Amoris Tesseram donaverat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1099: Avunculus illius [Boleslai] Germanus Bohemorum Dux *BRETISLAUS*, spectat

ANNO 1099.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS I.

ta Adolescentis Virtute, coram se sapius recitatâ delectatus, missis Nunciis eum ad se venire invitavit, charissimoque Affectu honoratum remisit: Arcemque KAMINIEC prope Flumen MOISZA sitam ei restituit.

XLVI. Quo in Loco non est, ut per KAMINIEC ad Flumen MOISZA nobile PODOLIORUM Castrum CAMINIECIUM, non autem SILESIORUM Arcem CAMENCIAM ad NISSAM intelligi putes. Nam Podoliorum Castrum CAMINIECIUM ad Flumen non MOISZAM, sed SMOTRICAM situm est: ut Alexander Guagninus in Sarmatia Europæa indicat. Præterea id ab Olgerdi, Lithuanorum Ducis, ex Fratre Filiis, exstructum est post Annum 1331: ut Albertus Kojalovicus in Historia Lithuana, Parte I. Lib. VIII. ad Annum 1331 commemorat. Quare pro KAMINIEC prope Flumen MOISZA, legendum, ut eodem Libro IV, ad Annum 1096, Dlugossius locutus erat, KAMINIEC prope Flumen NISSÆ.

XLVII. Confirmat hoc Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. IV. in Vladislao I: *Celebris jam erat BOLESLAI Fama apud Exteros. Cuius Admiratione ductus PRÆDISLAUS Bohemorum Princeps, Avunculus ipsius, Conspectum ejus expetebat. Fecit ille satis Desiderio ejus, & à Santoco rectâ ad eum profectus est. Nec minuit Famam veniens: paucosque Dies apud Avunculum commoratus, majore Benevolentia & Charitate eum sibi devinxit: & CAMENECIA Arce, quam supra NYSSAM Amnem à PRÆDISLAO munitam esse, superius memoravimus, ab eo donatus, magnisque præterea Muneribus ornatus, quæ tamen ille pleraque omnia inter Milites distribuit, in Poloniam ad Patrem revertit.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao I: *Illam tamen [Arcem Camenciam] paucis Annis post Rex Bohemicus Nepoti suo ex Sorore BOLESLAO, Filio VLADISLAI, restituit.*

CAPUT X. SILESIIORUM RES.

ANNO 1102.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

I.

SILESII & Polonis post VLADISLAUM I. Anno 1102, Ætatis LIX, Die V. Iunii, extinctum, Filius BOLESLAUS III, propter obliquum Os, Cognomine Polonico CRIVOUSTUS, Latino aut CURVUS, aut DISTORTUS, Dux ad Annum 1139: GERMANIS autem, post HENRICUM IV, Anno 1106 mortuum, Filius HENRICUS V. Imperator, ad Annum 1125 præfuit.

II. POLONIAM, certe SILESIAM, Scriptoribus priscis usitato POLONIÆ Vocabulo denotari solitam, Imperio HENRICI V. Germanico, quamdiu BOLESLAUS III. Silesiorum Polonorumque Dux vixit, hoc est, ab Anno 1102, ad 1139, subditam fuisse, nos dubitare non finit par SILESIAE sub antecedentibus Imperatoribus Conditio: quam mutatam nusquam reperimus. Accedit, quod HENRICUS V. ob Tributum POLONICUM, id est, ut interpretabimur, SILESIACUM, non exsolutum, BOESLAO III. tanquam Rebelli, Bellum intulerit: de quo deinde commemorabimus ad Annum 1109, §. VI.

ANNO 1105.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

III. BOLESLAUS Bohemico & Moravico Bello defunctus, Pomeranicum & Cassubicum aggrediebatur. Per Rapinas, Stimulatore SBIGNEO, Fratre BOESLAI notho, injurios in Poloniam Pomeranos, securos ex improviso invasurus, se rursus Bohemos petiturum simulabat. Omnibus in SILEZIA Copiis ad Urbem GLOGOVIAM, circa VIADRU

ANNO 1105.

GERMANORM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

DRUM Annem congregatis, mox clandestinis per Silvas & Montes Itineribus, in Pomerania Colbergam occupaturus, discedebat. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1105: *Secretam & cautelosam Expeditionem paucis consciis in Pomeranos, Terminos Principatum suorum lacessentes, ZBIGNEO eos ad id crebris, clandestinis tamen Avisamentis & Promissionibus incitante, BOLES LAUS Dux Polonorum a-cturus, Copias equestres tantummodo in GLOGOW, Speciem Expeditionis in Bohemiam, quod & ZBIGNEUM & Pomeranos falleret, iussit convenire. Omnibus tandem, que illi Expeditioni rebantur sufficere, comparatis, Exercitum per quinque integros Dies, per Silvarum opaca, & Colles invios, ne Propositum suum prodi possit, versus Goltberg [legendum Colberg] Civitatem eâ Tempestate famosam, duxit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: Cassubios & Pomeranos e Polonia Prædas agentes coercere & insigniter ulcisci cupiens, Æstate sequenti in Boemos Expeditionem simulat. Ad GLOGOVIAM convenire Milites jubet. Inde converso Itinere per densas Silvas septimis Castris ad Colbergam, frequens & opulentum eâ Tempestate Oppidum maritimum pervenit.*

ANNO 1107.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

IV. Interea, dum BOLES LAUS in Pomerania versatur, Arce munitum Oppidum intra SILESIAM, prope Viadrum, COSLA, quod jam in OPPOLIENSIIUM Ducatu Locum habet, Bohemorum & Moravorum IncurSIONibus coercendis opportunum, devastatur Incendio: dubitatur, utrum per Incuriam Præfecti, an à Bohemis, Polonorum Hostibus, excitato. Ut postea neque Bohemis, neque Moravis, ad SILESIIOS invadendos servire posset, si occupatum instauraretur: BOLES LAUS Pomeranico Bello intentus, ad id reparandum, Opem Fratris SBIGNEI expetebat. SBIGNEUS autem, partim felicius in Bellis successuum, semper BOESLAI Famam extendentium Invidia correptus, partim Epistolæ Stylo irritatus, Vim aut inferebat, aut minabatur Legatis

ANNO 1107.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

asperrimus: adeo neque Nuntiis, neque Literis BOESLAI parebat. Hinc BOESLAUS à Pomerania in SILESIAM cum paucis reversus, COSLAM ipse munebat & integrabat, priusquam rediret in Pomeraniam. Vincentius Kadlubko in Polonica Historia, Lib. II. Epistola XXIX: *Est autem Oppidum KOTZLE Finibus conterminum Bohemiæ, quod non ab Hoste, sed Præsidum in Curia* [in MSto Vratislaviensi legitur, *Præsidum*, id est, ut ibi Scholiastes addit, *Capitaneorum Incuria*] *igne neglecto concrematur. Veretur BOESLAUS, ne ab Hostibus muniendum occupetur. Illo itaque ocius accelerat, Fratris Ope subsidiari postulat.* Ibidem, post Literas, quibus Boleslaus Sbigneum irritaverat: *Ad hæc ille [Sbigneus] sinistimus Interpres stomachatur, consternatur, Legatos Vinculis convincit.* Antiquus Autor [cujus Mentionem fecimus Cap. III. §. I.] in Poloniæ Chronico MSto, Cap. XIX: *Interim autem Castrum COZLE in Ducatu OPPOLIENSI, Moraviæ Finibus vicinum, per Dissidiam Præsidis proprio Incendio fuit exustum. Inde Rex BOESLAUS, ne per Moravos occupatum muniretur, festinus ad reedificandum accelerat, Fratrique SBIGNEO, non quod sui egeret Auxilio, sed ut Fiduciam & Sponsonem illam utrimque habitam experiri possit, supplicat, ut ipsum in reedificando Castro juvare festinet.* Ibidem post quædam: *SBIGNEUS vero non solum Fratri Subsidia præbere contemnit, sed Legatos capi faciens, in Vincula retrudit.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1107: *KOTZLE Castrum versus Moravica Confinia, Loco magis, quam Arte munitum. ODRA enim Fluvius facit illud suo Fluore & Stagnis robustum, dum fortuito conflagrasset, Nuncio Conflagrationis Polonorum Dux BOESLAUS accepto, Dolositate Bohemicæ credens Incendium provenisse, & Arcem in Bohemorum Ditionem ex hoc redigi debere, paucis Militibus se sequi iussis, illuc accurrit, Arcemque à Fundamento rescire adorsus, nulli Labori aut Fatigæ se subtrahit. Veritus autem, ne Bohemorum Incurfione in Loco adusto & minus tuto opprimeretur, ad Fratrem SBIGNEUM Nuncios mittit, ut sibi cum aliquot Militum Agminibus in Præsidium veniat.* Ibidem post pauca: *ZBIGNEUS vero tum Odi Flammas in BOESLAUM, propter ejus ubique sonoram Gloriam, &*
Suc-

ANNO 1107.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

Successuum Felicitatem vomens, arroganti dato Responso, etiam Nuncios ipsos, Iuris Hospitii oblitus, minus honeste tractat, & Probris in Fratrem acerbius sparsis, redeuntes prope violat. Hujus tamen Contumeliae fraternae Genus BOLESLAUS Patientia devincens, & Exustionem Castrorum KOZLE celeri supposito Aedificio in integrum restituit, & suam suorumque Nunciorum Injuriam Dissimulationis Tolerantia absolvit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib.V: COZLE Oppidum supra ODERAM situm, ad reprimendas Boemorum sive Moravorum IncurSIONES peropportunum conflagraverat. Suspiciabatur BOLESLAUS, Dolore Boemorum, Incendium id conflatum esse: eosque mox Locum denuo munituros, & Praesidio firmaturos, ni ipse anteverteret: nec tamen eum, quem in Pomeraniam duxerat, Exercitum, longo Itinere & Labore Belli defatigatum, nondum confecto eo Bello, deducere & novo Labore conficere volebat. SBIGNEIUM Fratrem Auxilia, cum quibus ad instaurandum COZLE iret, poposcit. At ille non modo non fecit postulata, verum etiam Legatis Fratris superbo & pleno Contumeliae Responso oneratis, vix Manus abstinuit. Permolesse id tulit: itaque cum paucis voluntariis, summâ Celeritate confecto Itinere, restaurato Oppido COZLE, ac mox recepto Ciarnivoco [Pomeranorum Oppido] quod Hiems jam instabat, dimisit Exercitum.

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

SILESII cum ceteris GERMANIS

Pro POLONIS Bellum.

V. BOLESLAUS III. Dux HENRICUM V. Caesarem irritaverat, partim contra eum missis ad Calomannum Hungarorum Regem Auxiliis: partim Bohemos Imperio Germanico subditos, ne Imperatori succurrerent, Irruptionibus cohibens. Ioannes Dlugossus in

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

Historia Polonica, Lib. IV, ad Annum 1109: *Omnem Culpam male à se in Pannoniis gesti Belli HENRICUS Imperator in BOLESLAUM Polonia Ducem referens, quod & Colomanno Ungarorum Regi, Militum saorum præstitisset Auxilia, & Regem Pannoniorum enixius validiusque adjuvisset, & per seipsum Bohemiam gravi Vastitate affecisset.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: *Adjutos à Polonis Ungaros & vexatos retractosque à suis Castris Boemos ipse per se indignè ferens HENRICUS Cæsar, magis etiam à Boemis contra Polonos incitabatur.* Ioachimius Curæus in Silesiorum Annalibus: *Irascebatur HENRICUS Cæsar BOESLAO propter Auxilia missa ab eo Regi Hungarico, & propter devastatam Bohemiam.*

VI. His Belli Causis, quod HENRICUS Cæsar Ducem BOLESLAUM castigaturus. cum Polonis, maxime cum SILESIIIS intra SILESIAM gefsit. addendum, quod Imperio Germanico diu BOLESLAUS negaverat, residuum TRIBUTUM, seu pro SILESIA, quæ tum POLONIA vocabatur, seu pro reliqua etiam Polonia solvendum. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XIX: ubi Boleslaus cum Henrico Prælium initurus: *TRIBUTUM*, inquit, *exigis: exigebat enim [Henricus]: cruentum in crastino TRIBUTUM præstolare. Nam quid à quò exigere debeas, meo cras Munere condisces.* Conradus Urspergensis in Chronico ad Annum 1109: de Henrico V. Imperatore: *Post hæc ad Poloniam, Gentem longinquam, movit Exercitum, multoque ibi ac diutino Labore, diu negatum à Terra illa TRIBUTUM exegit debitum.* Henricus Mutius in Germaniæ Chronico, ad Annum 1108: *Sequenti Anno iterum Francofordiæ conveniunt Principes & Imperator, deliberantque de Bello suscipiendo contra Polonos, qui TRIBUTUM Imperatori debitum dare recusabant: Regemque sibi [aliquoties antehac] elegerant, ipsique Coronam imposuerant: qui tum Imperatoris erat summus Contemptus. Quare conscripto Exercitu in eos proficiscitur.* Ioannes Nauclerus in Chronographia, Volum. II. Generat. XXXVII. ad Annum 1109: de Henrico V. Imperatore: *Post hæc ad Poloniam movit, multoque ibi desudans Labore diu negatum à Terra illa exegit*

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

git TRIBUTUM debitum. Eandem Belli Causam indicat Cyriacus Spangenbergius in Saxonie Chronico, Cap. CCXI.

VII. Fuit autem hæc non ultima, sed præcipua Belli Causa. De qua Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *Existimare igitur possumus, concurrisse Causas Belli plures: inter quas tamen hæc fuit præcipua, quod Poloni Pensionem constitutam sub OTTONE, & renovatam sub CASIMIRO Monacho negarent.*

VIII. Cæsar igitur HENRICUS omissum nec TRIBUTUM, nec OBSEQUIUM in Polonis ferendum censebat: quem SBIGNEUS, Frater BOESLAI Ducis nothus, Parte Provinciarum suâ, per VLADISLAUM Patrem assignatâ, non contentus, ideoque BOESLAO, quantas poterat, Insidias struens, ad se Polonos sub adventum primum certatim defecturos asserens, Poloniam Negotio facillimo subigendi Spe totum repleverat. Eâ fretus HENRICUS, magno ex Saxonibus, Bavaris, Suevis, Thuringis, Francis, Misnensibus, Bohemis [quorum Dux Suatoplucus erat] aliisque collecto Exercitu intrabat SILESIAM. Cosmas Pragensis in Boemie Chronico Lib. III. ad Annum 1109: de Imperatore Henrico V, quem, omisso Henrico I. Aucepe, Quartum nominat: *Iter agens per Saxoniam, duxit secum Bavarios simul & Alamannos [Suevos] atque Francos Orientales, & eos, qui sunt circa Rhenum, infra Agrippinam Coloniam, usque ad Occidentales sui Imperii Terminos. Nec defuerunt Saxones Saxis rigidiores cum longis Hastis, quibus & Boemis adjunctis, Mense Septembri intrat Poloniam: id est, SILESIAM.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Polonico Regno gravi Odio insensus [Henricus V. Imperator] in ultionem tantarum Injuriarum, Expeditionem Saxonibus, Bavaris, Suevis, Turingis, Franconibus, Misnensibus & aliarum Nationum Gentibus indicit: Suantopelkone Duce Bohemie & SBIGNEO Fratre naturali BOESLAI Polonorum Ducis, qui in Odium suum à Suantopelkone fovebatur, sua Sponte exulceratum Cæsaris Animum amplioribus Suggestionibus inflammantibus: adjucente SBIGNEO, quod plures ex Polonis ad ipsum, velut legitimum Hæredem, essent defecturi, & Castra ac Munitiones absque Negotio tradituri.* Itaque primo Æstatis Tempore, HENRICUS Imperator

cum

ANNŌ 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

cum validissimo Exercitu, Suantopelkone Bohemia Duce, & in Favorem Caesaris, & in Odium BOLESIAI Ducis, tam pedestri, quam equestri Milite, in magna Frequentia Caesaris Exercitum augente, Poloniam invadit, & eam Oram Poloniae, quae nunc SILESIA & Saxonia [Marchia Brandenburgensis] dicitur, Incendit, Prædis & Depopulatione contorquet. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. X. ad Annum 1109: Suatoplucus Polonos statuit petere, adversus quos Caesar, promissæ memor, suum quoque Exercitum ex Germania superiore inferioreque conflatum, in SLESIAM adduxit: quippe SLESIA tunc Polono adhuc parebat. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: cum Sbignei Bellum Henrico suadentis, facilemque Victoriæ pollicentis, Mentionem fecisset: de Henrico Imperatore: Igitur Initiò Æstatis, quæ Ungaricum Bellum consecuta est, cum maximis Copiis atque Viribus totius Germaniæ & Boemiæ, Poloniam, quæ Saxonibus atque Turingis confinis est, & nunc Marchiæ Brandenburgensis ac SILESIAE Nomen habet, ingreditur. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: SBIGNEUS Exsul assiduè Precibus Opem à Cesare implorabat. HENRICUS collecto Exercitu, quem sequebatur Suantopultus Bohemorum Princeps cum suis Copiis, & SBIGNEUS cum Exsulibus, SILESIAM, quæ tunc Polonia parebat, ingreditur.

IX. Post LEUBUSIUM, Marchiæ Brandenburgensis ad Oderam Oppidum, eò Tempore munitissimum, Polonisque subditum, feliciter captum, HENRICUS Imperator Fines SILESIAE transgressus, non pari Successu BETHANIAM Oppidum [quod BYTHONIA non nullis, aliis BEUTHENA dicitur] in GLOGOVIENSI Ducatu situm, cui tum Arx cella fuit, occupare poterat. Hinc ab eo, quod fortissimo Præsidio defendebatur, difficulter expugnabili, seu quod Tempori, seu quod Militi potioribus impendendo, parcere mallet, recedebat. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XIX: Imperator HENRICUS suscepta non immemor Injuriae, BYTHOMIENSE Municipium mul-

tis

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

tis Conatibus attentaverat: quod quoniam & Viris tutum, & Sicut vidit pene inaccessibile, circa Urbem GLOGOW Copiis explicat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: de Henrico Cæsare: In Polonia [Silesiæ] ulteriora processit, & continuo Gradum ad Territorium BITOMIENSE pervenit. Ubi Oppidum BITOMIENSE plus Arte, quam Situ difficile, contemplans ad expugnandum, illud per Deditionem conquirere tentabat. Sed Militibus, qui in Praesidio erant, continuas Excursiones & Duella adeo, ut etiam Cæsari Admirationem injicerent, contra suum Exercitum facientibus, torvo Oculo SBIGNEUM intuens Cæsar: Sicciné, inquit, verificari video Promissa tua, quibus Urbes, Gentes & Castra, tui Contemplatione, in meam Ditionem ventura promittebas: infesta quippe nobis & adversa omnia video, & singulos Polonorum erga BOLESLAUM Fratrem tuum unius Fidei, uniusque Tenoris experior. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III, Cap. IX. de Henrico Cæsare: Processit ad interiora SLESIE, usque ad BITHOM: & cum aliquot Excursiones ex BITHOM Milites Polonorum in Exercitum Imperatoris fecissent, sine Expugnatione discessit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: BYTHOMIAM deinde in illo ipso Tractu sitam, aliam ab ea, que media est inter Cracoviam & Oppoliam, tentat: Sed à Polonis audacter ex Oppido erumpentibus, Spei sue & SBIGNEI pollicitis non respondere Eventum iniquius tulit, & omissa atque in aliud Tempus reservata BYTHOMIA, ad interiora contendit. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Henrico V: Deinde accedens ad Viadrum, adoritur BYTHONIAM, que habebat Arcem tunc munitam, hodie vero illa diruta est, & Oppidum in alium Locum translatum: ea verò à Praesidio Polonico fortiter defensa est ita, ut Imperator non sine Glade Castra inde moverit.

X. Per SUATOPLUCUM Bohemorum Ducem, quos suis Copiis adjunxerat, HENRICUS Arcem GURAM [quam & GORAM, & GERAM priscis nominatam reperimus] in GLOGOVIENSIIUM Ducatu sitam, expugnabat,

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

& ob gravem Militum strenuorum Iacturam, Solo æquabat. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. X. ad Annum 1109: *Expugnat & SUATOPLIUCIS, qui ibat Viā, Arcem GERAM: amisso ad eam Milite Manu strenuo, cuius Morte commotus, Arcem solo adequat.*

XI. HENRICUS ipse cum S. LESIIORUM Oppida quædam cepisset, & RECENUM Castrum [cujus hodie nihil, præter Nomen, superest] destruxisset, GLOGOVIAM Urbem ad Viadrum, per quem Vadō Milites traiecerat, Die XXIV. Sextilis, obsidendam aggrediebatur: quam BOLES LAUS, Transitum HENRICO per Oderam prohibiturus, validissimo Silesiorum & Polonorum Præsidio instruxerat. Cosmas Pragensis in Bohemiæ Chronico, Lib. III. ad Annum 1109: de Imperatore Henrico V: quem, omisso Henrico I. Aucepe, Quartum vocat: *Mense Septembri intrat Poloniam [Silesiam] & circa primum ejus Oppidum GLOGOII disposita Obsidione, devastat eam ex utraque Parte Fluminis ODRÆ, à prædicto Oppido usque ad Castrum RECEN, & iterum cum magna Præda reversus est ad Castra.* Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XIX: de Henrico: *Circa Urbem GLOGOII Copias explicat, Cives improvisos Obsidionibus cingit, & quasi quibusdam Torcularibus includit.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Magnā Parte SILELÆ peragrata vastat, & que, non nullisque Munitionibus ignobilioribus captis, Castrō etiam RZECENSI expugnatō & per Ignem demolitō, HENRICUS Cæsar ad Urbem GLOGOII, quam ODRÆ unus ex principalibus Poloniæ [Silesiæ] Fluvius præterfluit, cum Copiis suis in Die S. Bartholomæi pervenit. Et quamvis BOLES LAUS Polonorum Dux postitis Militibus Vada ODRÆ & ejus Ripas ubique communisset, obstruxissetque Transitum Cæsari omni Nisi prohibiturus, Cæsar tamen prope GLOGOVIENSIS Civitatis Mœnia Vadum, nunquam etiam antea Indigenis cognitum reperiens, Fluvium ODRÆ superavit, multam Pecorum Hominumque Prædam, sed & nonnullos BOESLAI Milites, qui passim vagabantur, inopinatè detinuit.* Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. IX. de Henrico: *Ad GLOGOVIAM singula obvia vastando, in Die S. Bartholomæi pervenit, eam Machinis & Expugnatione afficiens.* Ioannes Dubravius in Historia Bo-

he-

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

hemica, Lib. X. ad Annum 1109: de Suatopulco Bohemorum Duce: *secum ipso Cesare ad oppugnandam GLOGOVIAM Mœnibus, Arce, Flumine ODERA munitam convertit. Inerat præterea validissimum ex Polonis & SLESITIS Præsidium, tum etiam Commeatu copioso abundabat.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: de Imperatore Henrico: *RECENIUM recepit: inde ad GLOGOVIAM duxit. Iam eò BOLESLAUS Partem Copiarum præmiserat, quæ Hostem Transitu ODRÆ Fluvii prohiberent, dum ipse Russorum & Ungarorum Auxilia expectat. Verum Caesar invento Vado haud ita procul à GLOGOVIA traducit Exercitum ad nonum Calend. us Septembris, peneque nostros ultra ODRAM stativa habentes oppressit: paucos quidem Milites vagantes & magnam agrestium Pecudumque Prædam cepit. Reliqua Militum Manus partim in Oppidum se recepit, partim Fugâ dissipata est.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *Deinde [Imperator Henricus V.] adortus est GLOGOVIAM. Fuit autem ipsi difficile superare Flumen ODERÆ, cum Ripam adversam ad Urbem BOESLAI Copiæ tuerentur. Caesar tamen, novo Vado invento, non procul ab Urbe, Die S. Bartholomæi ante Meridiem, dum Populus adstet Misse theatricæ, Exercitum in alteram Ripam traduxit, & multos ex Agmine BOESLAI incautos oppressit, magna tamen Copiarum Pars in Urbem evasit.*

XII. GLOGOVIENSES multiplicem Oppugnationem Clademque diu passi, tandem Viribus suis diffidentes, ab Hoste valido simul & irato metuebant extrema. Honestò igitur Modo Exitium à suis declinaturi, ab HENRICO expetebant & impetrabant quinque Dierum Inducias: nisi BOLESLAUS intra eas Liberatorem consequerentur, HENRICO facturi Deditionem. In cuius Fidem, Primores intra Civitatem Filios suos, natu maiores, HENRICO dabant Obsides: interea Muros concussos reficiebant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Eam [Glogoviam Henricus] cum Obsidione cinxisset, & multorum Dierum Intervallo, Projectione Bombardarum, Civitatem humiles Muros & debiles Turres atque Propugnacula tunc habentem conquassasset: Veriti Cives, ne in Potestatem Caesaris vivi capta Urbe venirent, & Excidium suum,*

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Et suorum experirentur, de Urbe dedenda sub cæteris Conditionibus, si videlicet Dux BOLES LAUS intra quinque Dierum Spatium obsessis non succurrat, missis Nunciis cum Imperatore paciscuntur. Imperator non quinque solum Dies, sed & plures se illis concessurum respondet, certus, BOLES LAUM Polonia Ducem secum decernere nullatenus ausurum: dum modo in Spem future Deditionis Filios eorum Civium, qui natu majores in Civitate haberentur, pro Obsidibus & in Pignus future Deditionis sibi consignent. Necessitate urgente, GLOGOVIENSES Filios Cæsari pro Obsidibus tradunt, & Cæsar certus, eos Pacta servaturos, ab Oppugnatione Urbis Milites cessare jussit. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. IX: Postularunt GLOGOVIENSES sub Pacto Inducias quinque Dierum: in quibus si Dux BOLES LAUS, Dominus ipsorum, non præstaret eis Auxilium, cederent sub Iugum & Potestatem Imperatoris: quod ille annuit, dummodo Primores Civitatis GLOGOVIENSIS darent Filios suos natu majores in Obsides: quod & fecerunt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: Magna Vi oppugnatur Oppidum [Glogovia] frequens quidem eâ Tempestate, sed non munitissimum. Oppidani veriti, ne capti per Vim Oppido extrema quæque ab irato Hoste paterentur, quinque Dierum Inducias petunt: quibus, nisi succursus sibi esset, Deditionem promittunt: Obsides dant primorum Civium Liberos. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: Oppidani petierunt à Cæsare Inducias quinque Dierum, ut Principi possent significare de sua Conditione, & promiserunt, si ipsis intra illud Tempus præsto non esset, se se dedituros Urbem: & Cæsare hoc postulante, præcipuorum Civium & Nobilium Filios miserunt in Castra pro Obsidibus. Interea ipsi resciant Muros.

XIII. BOLES LAUS, cui suum obsessi Statum indicaverant, GLOGOVIENSIBUS Auxilium pollicitus, quamvis, ob Hungaros & Russos advocatos nondum præsentis, ante finitas Inducias non afferret, tamen promissam Deditionem prohibebat, ulterioremque Defensionem præcipiebat, non obtemperaturis Exitium jurabat omnibus: omnino salutarius esse, Liberos amittere, quam universos perire, monitis. Vincentius

Kad-

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XIX: de Glogovienſibus: *Suas interim BOESLAO & exponunt, & deplangunt Anguſtias. Obſides preſtitos, non tam dedendi Animò, ſed differendi Remedio. Quibus reſcribit BOESLAUS: Imo [in Vratiſlaviensi MSto legitur, Fuco] nihil ignavius, nihil mitius vermiculoſo Favigena: uterque tamen, iſte ab Alveo, ille à Fucinio arcet Veſpadios. Potius itaque Obſidibus, quam Libertate carendum. Tutius enim eſt, paucorum Saluti non parcere, quam Puſſillanimitatis Ignavia plurimos in Diſcrimen adducere. Ioannes Dlugoſſus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: Mittunt interim GLOGOVIENSES ad Ducem & Dominum ſuum BOESLAUM, Polonia Regni Monarcham, & in quanto verſentur Periculo, niſi ſaniori Conſilio Paſſis uſi fuiſſent, denunciant, ſupplicantque, ut aut illos ab Oppugnatione Obſeſſioneque hoſtili liberet, aut Pacta rata habens, impleſſica permittat. Ibidem poſt pauca: Collaudatis itaque GLOGOVIENSIBUS Nunciis & Civibus, quod prudenti uſi Conſilio, Civitatem maturè perituram, in eam Diem ſervaviſſent: diſcretiſſimè prohibet, ne quicquam de his, qui cum Imperatore paſſierant, obſervent, malintque Filiis, quam ſe & Patriam Libertate orbari: ſe in Tempore adfuturum, & obſeſſis Opem laturum, reſpondet. Et, quo conſtantiores eſſent, ſi Prohibitionem ſuam in dedenda Urbe Imperatori transgrederentur, jurat, ſe illos & cum Filiis, Imperatore diſcedente, exterminaturos. Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. IX: BOESLAUS verò Dominus GLOGOVIENSES, audita eorum Legatione, laudavit Fidelitatem ad Conſtantiam eorum: ne quoque ſubjicerent ſe quovis Modo Imperatori, ſub Interminatione prohibuit, aſſerens, plus valere Bonum Reipublice, quam Filios primavorum GLOGOVIÆ: juravitque Dux BOESLAUS, niſi GLOGOVIENSES in Fide manerent, omnes crudeliter, poſt Diſceſſum Imperatoris, exterminare velle. Martinus Cromerus eodem commemorat de Polonorum Rebus Lib. V. ad Annum 1109. Ioachimus Curæus in Sileſiorum Annalibus: BOESLAUS nunciavit GLOGOVIENSIBUS, fortiter agerent in Deſenſione Patrie: ſe ipſis adfuturum in Tempore. Si tamen, quod adhuc exſpectaret Auxilia Hungarica & Ruſſenica, intra quintam Diem non veniret,*

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

niret, ne propterea Casarem reciperent: sed potius Liberorum Obsidum Necem Excidio Patrie anteferrent: si secus facerent, se ipsos, finito Bello, cum suis Regno ejecturum.

XII. Tantas sub Angustias redacti GLOGOVIENSES in ambiguo hærebant. Utrumque videbant sibi suisque Filiis dubio Eventu periculosum: seu BOESLAI Ducis mandatum, si non iniquum, certe nimis durum, obsequiosi facerent: seu contra Fidem HENRICO Imperatori datam obstinati agerent. Utrum eligerent, se Damnis obnoxios: præterea, si majoris & Libertatis, & Commoditatis, & Dignitatis Spe, Imperium Germanorum reciperent, Polonis: & si repudiarent, Germanis futuros magnis expositos Opprobriis. His, si non accessit, accedere potuit: Conscientiæ Curam non esse posthabendam: quæ doceat, SILESIOS non suo Duci tantum, verum etiam Imperatori suo, cui Dux ad Tributum, Subjectionem, Fidemque sit obligatus, quamvis esse nolit, debere iustum Obsequium. Sed fortassis GLOGOVIENSES, aut, quoniam Dux BOESLAUS Imperatori HENRICO se aut tributarium, aut subditum negabat, ab eo quidem Vinculo se liberos crediderunt: aut Fidem bellicam civili non in omnibus parem esse judicantes, Deditio-nem tacitâ, licet non expressâ Conditione, si BOESLAUS ei Consensum, quem præsumebant, indulgeret, promiserunt.

XV. Certè Rationibus magis Polonos, quam Germanos respicientibus adducti, BOESLAO Duci, quam HENRICO Imperatori parere malebant. Quamobrem notabili Exemplo, Filiis Obsidibus posthabitis, quamvis summo Periculo subjectis, Constantiâ mirâ, Nervis omnibus se diu contra incredibilem Vim Hostium, quibus potissimum elusa Deditio-nis Spes, violataque Pacti Conditio Iram in Furorem converterat, defendebant. Nec Impetum Adversariorum indeclinabilem ad extremum nimis defatigati sustinuis-sent, nisi BOESLAUS frequentissimis, etsi levioribus Præliis, HENRICO per Dies Noctesque Damnum intulisset: atque primarium Auxiliatorem SUATOPLUCUM, Bohemorum Ducem, Manu Percussoris subornati peremtum [Die XXI Septembris] ab-stu-

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESŁAUS III.

stulisset. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. IX: *Hujus [Bolesłai] Mandati GLOGOVIENSES informantur Fiduciā, Vires colligunt, Urbem hi muniunt, Ruinas illi refarciunt. Sed Caesaris Castra, inde Cives, illinc BOLESŁAUS continuis sollicitant Incurſibus. Ibidem post pauca: Caesar fragoso Urbem Turbine involvit, Molibus Tormentorum circumtonat, Nimbis Telorum obruere contendit, Saxea Tempestate grandinat, Fulminibus Ignium coruscat: quæ illi aut Industrie Studio declinant, aut in Caesaris Damna retorquent. O verè viriles, ô ferreos Animos, ô transire Viros Constantia: quos nec Auri splendor demulcet, nec Imperatorie Numen inclināt Majestatis, non Hostium terret illos Impetus: non Laborum frangit Asperitas, non ipsa Parvulorum Pietas emollit. Quia enim Patres obliiti Filiorum acerrimè rebellant, nunc Machinis eorum Parvuli exponuntur, nunc omni Tormentorum Genere, paterno sub Aspectu, territantur: sedineassum. Stat enim inconcussò fixa Robore Patrum Sententia: tutius esse, Patres Prole defungi, quam Patria Cives exui, & honestius Libertati, quam Liberis consulitur.*

XVI. Hanc GLOGOVIENSIIUM admirandam Fortitudinem Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109, prolixius quidem distinctius tamen exponit: *Mandato, inquit, BOLESŁAI Ducis Polonia per Nuncios ad GLOGOVIENSES relato, dum universa Civitas grandi Mœrore consternata esset: [nam hinc Metus, hinc Pietas, hinc Charitas Pignorum objecta, quid agerent, Consilii inopes collidebantur] publicam tamen Pietatem singulis approbantibus magis, quam privatam, BOLESŁAO Duci se parituros, & Mortem potius subituros, quam Deditionem pactam servaturos devovent. Non Hostium illos terret Impetus, non Laboris frangit Asperitas, nec Filiorum avertit Pietas: omnibus in commune unus est Animus, Patriam & Urbem Sanguine tutari. Quapropter ab universis in commune ad Ruinas instaurandas tantā Curā, tantā Diligentia concurrsum est, tantaque Sedulitas in Restauratione collapsorum monstrata, ut intra Biduum, quo Inducia à Cesare data nondum exspiraverant, omnis necessaria Instauratio absoluta fuerit. Caesar cum Die quinta Urbem sibi juxta Pa-*

Et

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Eta dedirequisivisset, existimavit, se, Civibus ultro Portas aperientibus, Civitatem ingressurum. Cum verò offenderet contra, atque ipse ratus, resisti, Adversarios infestos GLOGOVIENSES habiturus, quos jam deditos crediderat, More Ingenii humani, Pacta in Spem meliorum Successuum variantes, & Civibus contrarium Responsum accepisset, in Indignationem non mediocrem versus, quia Pacta non reservassent, ad expugnandam Urbem armari universum Exercitum jubet, & ab omni Parte Expugnationem disponit, credens, & Civitatem se facile capturum, & Transgressoribus Penas dignas illaturum. Magna itaque Vi ab Almanis [Germanis] & Bohemis Civitatem undique Imperatore spectante & adhortante Militibus impugnantibus, non minoris Vi ab Oppidanis resistebatur. Credens autem Imperator Pietate Filiorum nullatenus Cives in sua Pignora Telis aut Operibus sevituros, sed Charitate Obsidum obsessos magis, quam Armis expugnari posse, Filios GLOGOVIENSES in Propugnaculis de Asseribus ordinatis, quo Milites ad Oppugnationem transaturi appetebantur, distendi iussit. Sed tum ne sic GLOGOVIENSES molliri posse videt, sed in eos Filios, qui distenti erant, Sudes & Iacula emittere, & egregie in quoslibet Tela contorquere: propter quod Casareani temere ad Mœnia subeuntes de superioribus Locis percussi cadebant. Imperator vero innocentis Etatis misertus, illo Genere Expugnationis, velut crudeli & infami, omisso, Milites Muros Civitatis & Turres subire, & Expugnationi tota Die vacare iussit. Maximo Conatu atque Labore utrinque certatum est: Casareos Milites Indignatio ex Violatione Pactorum orta, & frequens Militum continue ad Pugnam profligatis recedentibus, & sanis ac integris pro saucius succedentium Numerus, Oppidanos extrema Desperatio animabat. Tantus autem utrisque, his quidem conquirendi Urbem, illis defendendi Ardor injectus erat, ut nullum Genus, utrinque aut Hostes expugnandi, aut Cives repellendi omiserint. Et cum Almanis & Bohemi audacius Civitatis Mœnia subeuntes, Projectione Lapidum superne obruerentur, Aqua tamen & Pice fervente plures Læsuras incurrerant: multi, qui Scalas appositis Muros conscenderant, Civium Robore exinde præcipitati Animas, inspectante Casare, exhalabant. Ibidem post quædam: GLOGOVIENSIIUM obsidione durante, nulla Dies absumpta

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

sumta est, sub quâ BOLESLAUS, Polonorum Dux, nunc à Dextra, nunc à Sinistrâ, nocturnis pariter atque diurnis Horis, gravi Molestiâ, continua Aggressione, Imperatoris Castra non afficeret. Propter quod imperator nunquam cum universo Exercitu ad Urbem expugnandam potuit intendere, sed majorem Partem Militum in campestri Statione, ad pugnam ordinatam, ne BOLESLAUS à Tergo Castra invaderet, opponebat. Certus enimerat, nisi hæc providisset, se à BOESLAO Discrimen incursum. Ibidem, cum narravisset, quemadmodum Boleslaus sustinendis Germanorum Viribus tandem minime par, præcipuo eorum Auxiliatori Suatopluco, Bohemorum Duci, multas ob Causas, ideo etiam, quia Cæsari Germano Slavus Bohemus adversus Slavos Polonos Opem adeo magnam ferre nihil veritus erat, iratus paraverit funestas Insidias, per Ioannem Cistem, Bohemum Equitem, trucidando: Cum autem, Die XXI. Septembris, SLANTOPELK Dux Bohemia in Papilione [id est, Tentorio] Cæsaris consisteret, Ioannes præfatus in Ducem ipsum stantem ante Cæsarem Lancea acutissima tam fortiter impegit, ut ejus utrumque Latus proscinderet, & SLANTOPELKUS Dux in Terram illico palpitans, nec una Voce quidem emissâ, expiravit.

XVII. Eadem Chronographus Saxo in Chronico ad Annum 1110. Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. IX. Ioannes Durbavius in Historia Bohemica, Lib. X. ad Annum 1109. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109. commemorant. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *Obtemperarunt Cives [Glogovientes Boleslao] suo Principi. Cæsar iratus terribilem instituit Oppugnationem: & tandem, ut obsessos acerrimè se se defendentes flecteret, Obsides Senatorum & Nobilium Liberos Machinis alligatos Telis suorum objecit. Non pepercerunt his Cives, sed extrema quæque subeuntes, Hostem rejiciunt. Ibidem post quædam: Interea BOLESLAUS auctus Accessione novorum Auxiliorum ex diversis Partibus se se Cæsari ostendit, & subitis IncurSIONibus ita eum retinuit, ut nunquam universum Exercitum Manibus Urbis posset admove. Cogitavit etiam, quomodo Cæsari detraberet Auxilia Bohemica, quæ sciebat esse Robur in Exercitu. SLANTOPULTO igitur subornat Percus-*

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

forem, qui sub Specie Transfuga Principem in Castris, & quidem in Tentorio Caesaris, Hastâ transfixum occidit, Die Septembris XXI.

XVIII. HENRICUS, Bohemis post SUATOPLUCUM eorum Ducem occisum in Patriam reversis, crebrisque Polonorum Incurſionibus ultra duos Menses intra SILESIAM debilitatus, ad solvendam Urbis GLOGOVIENSIS Obsidionem pronior videbatur. BOLESLAUS igitur HENRICUM ad Pacem majore Fiduciâ per Legatos sollicitabat. His promittebat HENRICUS, sed duas in Leges, se Pacem initurum: Si BOLESLAUS non modo cum POLONIS [certè SILESIIS, si non & aliis Polonico Regimini addictis] Germanico Imperio subiectus, debitum Tributum soluturus, verum etiam SBIGNEO Fratri notho [quem in Castris Henricus Clientem habebat] Hæreditatem paternam restitutus esset. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *SILANTOPELKONE Bohemie Duce totaliter, ut præmissimus, occiso, & Exercitu Bohemico in Bohemiam remeante, HENRICUS Imperator Consilio advocato, an in Obsidione Urbis GLOGOVIENSIS persistendum esset, vel in Almania [Germaniam] redeundum, deliberat. Sed, cum singuli probassent, Obsidionem Cladibus & Funeribus magis, quam Victoriis insignem, omittendam esse, neque in Bello male auspicato diutius commorandum: Nuncii Polonorum Ducis BOESLAI [misit quippe illos BOESLAUS, sperans SILANTOPELKONE Duce Bohemie interfecto, facile Animum Cesareum ad Pacem inclinaturum] adveniunt, petentes, ut Romanorum Rex, & Obsidionem GLOGOVIENSEM tollat, & ab Agro Polonico [Silesiaco] Exercitum abducatur. Ibidem post quædam: His à Cesare responsum est: si Polonorum Dux BOESLAUS & Poloni IMPERIO & TRIBUTIS subiecti esse volunt, SBIGNEUMque ad Portionem suam restituere: Petitionem eorum facile esset admissurus. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: cum & Suatopluci occisi, & Bohemorum dimissorum Mentionem fecisset: BOESLAUS ratus, Cesareum non satis auspiciati Belli jam pertesum, simul quod Hiems instabat, faciliorem placidioremque fore, Legatos ad eum de Pace misit. Edit ille Pacis Conditiones, ut SBIGNELLS in Principatum suum restituatur, & ut Poloni TRIBUTarii sint Romano Imperatori.* Ioachimus

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

Curæus in Silesiorum Annalibus: *In Castra* [Cæsaris Henrici] *venerunt Legati Polonorum, petentes Pacem. Cæsar, Re deliberata, illis respondet, daturum se Pacem BOESLAO, sive exsolvere Pensionem, quam deberet Imperio, & SBIGNEO suum Patrimonium reddere.*

XIX. At BOESLAUS, semper Libertatis studiosissimus, neque Romano Imperatori subiectus solvere Tributum, neque SBIGNEO Fratri reddere Patrimonium volebat: intentus Armis, quibus HENRICO Pacem extorqueret. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Nuncii Ducem suum BOESLAUM & Polonos nullo Pacto DITIONI sue SERVITUROS & TRIBUTA pensuros, sed neque SBIGNEUM, velut Hostem infensissimum Patriæ, in Gremium suum, certam Perniciem iterum illi allaturum, assumpturos respondebant.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: *Reversi ad BOESLAUM Legati Mandata Cæsaris referunt. Mirari ille Confidentiam Cæsaris, & Iniquitatem Conditionum: quasi Victor victis Leges imponeret: ac non dubia adhuc esset Martis Alea. Itaque, quam non impetrabat, Pacem, Vi & Armis extorquere pergit, ac maioribus, quam prius, Damnis & Incommodis Hostem afficit, minus aptum per se, abductis Boemorum Auxiliis, ad nostrorum Insultus diurnos atque nocturnos reprimendos: nec ullum ei dat lignandi, pabulandi, Commeatus petendi atque adeo e Castris prodeundi Facultatem.* Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus: *Illi* [Legati, quos Boleslaus ad Henricum miserant] *respondent, nunquam Polonos ignobilem toleraturos SERVITUTEM, nec SBIGNEO, Homini infido, amplius habituros Fidem.*

XX. Tandem GLOGOVIENSES, Urbem suam ultra tres Menses adversus Imperatorem defendere nihil veriti, a SILESIIS cæteris, maxime Polonis adjuti, cogeant HENRICUM, non tam Silesiorum Polonorumque parvis Præliis, quam simul & Famis, & Pestis maioribus Malis fractum, Obsidioni, quam indecorum deferere, noxium continuare putabat, subtrahere Copias. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Paucis post hæc Diebus, dum BOESLAUS Polonorum Ducis Legatos Pacem petentes dimisisset, Obsidione GLOGOVIENSI Cæsar mora-*

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

tus, Obsidionem [victus suorum Prece & Consilio] dissolvit. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. IX: *Infesta Legatione Imperator remisit Legatos, & se, suadentibus suis Praefectis, discessit, non expugnata GLOGOVIA: sub qua tot Pericula, tum in Militibus, tum in Svatopolkonis Ducis Nece acceperat.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: *His Malis fatigati Germani, majoraque metuentes, alio transferre Bellum statuunt, ut Loci Mutatione & Aura meliore & Pabulatione Commeatuque laxiore uterentur.* Alexander Guagninus in Chronicorum Polonicorum Compendio, de Boleslao III: *GLOGOVIAM Urbem, Glogoviensis Ducatus Sedem, acerrime, frustratamen oppugnavit: magna & crudeli Strage in Militibus accepta.*

XXI. Tamen Imperator HENRICUS à SILESIIIS, Polonos defendentibus, porro debellandis, non abstinebat. Cognito, SILESIIOS à Provinciae suae Finibus, quos reliquerant nudos, ad BOLESLAUM in tantò melius Praesidium digressos, HENRICUS in faciliorem majoremque Successum Fiduciam erectus, ad interiora SILESIAE progressus, VRATISLAVIAM, si posset, oppugnaturus, ab eà, per Milliaris unius Distantiam, in Planicie magna, Locum Castris & Præliis aptum occupabat. BOLESLAUS ibi, assumtis ad Polonos in Subsidium SILESIIIS, acerrimum ab Horis matutinis ad pomeridianas, imo vespertinas, cum HENRICO Prælium committebat: in quò SILESII Polonis jam in Fugam propensis, ad Constantiam, in Magnanimitatis Exemplum, prævii, confertam Hostium Aciem fortissimò Virium Impetu perfregerunt & dissolverunt. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XIX: *Frustratis igitur [HENRICI ad Obsidionem Glogoviensem] Viribus, Arte nimis indigna in [pro quibus, in MSto Vratislaviensi legitur, Minis, in divinam] SILELCII [Silesii] Provinciam Signa surgunt bellica, sed Omine infaustrissimo & aliter fausto [in MSto exstat sinistrissimo, id est, sinisterrimo, maximè sinistro]. Illa enim SILELCIANA [Silesiaca] Strenuitas, quæ clarissimis ubique Triumphis enituit, quod magno quondam Alexandro Tributum non solvit, eadem [ibidem exstat, idem] & Lemanno: id est, Alemanno, Germano]. Qui [Scholiastes addit, SLEZITÆ] agrè ferentes tantum Hostem suæ incumbere Provincia, o-*

rant

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

rant BOESLAUM, ne Prallum differat, quia Mora trahit in se Periculum, & satius esse semel cadere, quam semper pendere. Ibidem post quædam: Ut ergo primum Dies illuxit, præcurrunt hinc inde Velites, ut Numero, sic Animositate dispares: ex adverso Acies consistunt: & quantum Lemmanos auget Numerositas, tanto Polonos animosior acuit Audacia. Interea SILEUCIORUM [Silesiorum] non pauca Manus à Tergo proficit: non paucos ex Hostibus in se convertunt, Fugam ex Industriâ simulant, à Terminis [in MSto, à Turmis], illos [Scholiales addit, Lemmanos] eliciunt longius provocant, in provocatos reflectuntur, & obliquo Cuspidum Vibramine, præporrectas illorum Lanceas simul repellunt & feriunt. Quibus prostratis advolant alii Subsidio & occiduntur: rursus alii item, itemque alii, donec omnes pene extremorum Exercitus convertuntur. Unde non tam mediæ, quam primæ turbantur Acies: quæ, cum Tumultus Causam ignorant, suos fugere, non persequi autumant [Poloni]: quos hinc Pudor, inde BOESLAUS consistere impellit. Ut ergo erant prima Pragitarum [Pragensium, Bohemorum Phalanges] primo Congressu succumbunt. Deinde illæ Gigantæ Lemmanorum Regiones, hæc à BOESLAO, illæ à SILEUCIIS prosternuntur. Anonymus in Polonorum Chronico MSto, quod in Vratislaviensium Bibliotheca publica Rehdigeriana reperitur, Cap. XXV: Intelligens autem Bohemorum [residuorum in Cæsareanis Castris] Dux, SLESIANOS à suis Finibus egressos in Subsidium BOESLAI advenisse, Imperatori suggerit, ut Partem sui Exercitus ad capiendam Urbem WRATISLAVIENSEM transmittat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: de Imperatore Henrico: Versus WRATISLAVIAM processit, Expugnationem WRATISLAVIÆ, si forte illic sibi melior proveniret Fortuna, tentaturus. Sed, dum ad unius Milliaris Spatium à WRATISLAVIA Stativa posuisset: BOESLAUS Polonorum Dux omnibus Potentiis Dominiorum suorum quanta potuit Celeritate, ordinatis, magna insuper agrestium [ut Speciem validi Exercitus Hostibus objiceret] auctus Turba, Agmen Exercitus sui Cursus magis, quam Itineris Modò, persequendo Imperatorem ducit, adeo, ut nec nocturnâ quidem Quietē, à diurnis rescicerentur Laboribus. HENRICUM Romanorum Regem persequi, & cum illo decernere statuit. Quem cum in di-

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

*etis Stativis uno tantummodo Milliari à WRATISLAVIA distantibus consecutus fuisset, ordinatis Aciebus, paucis Milites adhortatus: quatenus sue Nobilitatis & Originis memores, quam fortissimè pro Patria ac Libertate dimicarent, perpetuam Gloriam, si Orbis Terrarum Imperatorem, veterem eis Libertatem adimere, & TRIBUTIS eos subicere conantem sternerent. Ibi-
dem post pauca: Concurrunt validissimo Impetu & Clamore utraque Acies, & utraque pro Victoria adnitente, durissimo Marte, dum mane Pugna cœpisset, usque ad Vesperam certatum est. Cadentibus ex utraque Parte pluribus Mortalibus sæpenumero Casareani Milites, cum Numero superiores essent, etiam in Pugna prævalebant. Nutabat Polonica Acies, plerique ex Pugnatoribus POLONIS spectabant ad Fugam, ni sollicitè BOLES LAUS quolibet Loca circumiens & novos fessis substituens, suorum in Locis aliquot labentem Pugnam restituisset: & confirmatis suis, pulsus Adversariis, erectis Militum Animis, Prælium ex integro reparasset. In ipso autem Fervore Pugna, SILESIIANORUM Militum Acies, quam in Subsidiis BOLES LAUS locaverat, ejus Iussu erumpens, in Latus Exercitus Imperialis, quam fortissimè potuit, impegit, & Ordines Almanorum [Germanorum] dirumpens, cæteris Militibus Pugnatoribusque Viam ad irrumpendum in Hostes & ad comprehendendum Victoriæ Bravium [Brabeum] aperuit.*

XXII. Hæc antiquiores ita commemorant: quorum Testimoniis recentiores contrarii non sunt. Id è potioribus patebit, quorum Narrationes de hoc famosissimo intra Silesiam Prælio in medium afferemus. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. IX: *In Furore autem Pugna, Dux BOLES LAUS Aciem SILESIIANORUM, quam usque ad illud Tempus in Subsidiis reservaverat, in Latus Casareanorum quam fortissimè induxit, & Ordinem Casareanorum dirupit: tum Exercitus BOLES LAUS esse melior, & Casaris fugere capit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: de Henrico: *Soluta igitur GLOGOVIE Obsidione, ad interiora Polonia [Silesiæ] WRATISLAVIAM Urbem instructa Acie contendunt. Invadit a Tergo carpitque extremos Hostium BOLES LAUS, turbat Ordines, impedit Iter. Ibidem post quædam: Cæter magno cum Labore & Cede suorum aggre in Conspectum WRATISLAVIÆ venit.*

Est

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

Est circa WRATISLAVIAM late patens Planities. HENRICO Locus visus est peropportunos ad Dimicationem Prælii, & nostris propter levem Armaturam & Pernicitatem Equorum, Equitumque Multitudinem, quam Hostibus commodior. Iterum post quædam: Prælium ferme ex Oriente Sole initum, duravit usque ad Meridiem. Et inclinabat quidem ad Hostes Victoria: reprimebantur nostri Equites gravi illorum Armatura, nec densas Peditum Phalanges perrumpere poterant, sed quasi in Murum incurrebant, majore suo, quam Hostium Detrimento: jamque audacius illi vicissim Signa inferebant: nutabant POLONI. Iterum post quædam: Ad extremum [Boleslaus] Cohortes aliquot SILESII, facto Cuneo ab aperto Latere Curriculo in hostiles Acies invehi jussit. Quod ubi factum est, celeriter invadentibus nostris in adversos & inopinantes, perturbari cœpere Hostium Ordines. Nostri alacriores, mutuâ Significatione & Clamore se se cohortati, instare utrinque trepidantibus, nec Spatium colligendi se se dare. Acrius tamen adhuc à Fronte nostrorum Impetum sustinebant Hostes. Alexander Guagninus in Polonia Chronicon Compendio, de Boleslao III: HENRICUS tamen Imperator magna Damna Polonis in SILESIA exercuit: quem cum BOLESLAUS ad Amicitiam justis Conditionibus perducere non posset, armato Polonorum Milite accinctus, in Aurora Impetum in Casareanos fecit, Distantia unius Milliaris à WRATISLAVIA Urbe SILESIA: sicque ad Vesperam usque acriter decertabant. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus: Caesar discedens GLOGOVIA, deflexit VRATISLAVIAM versus, eam etiam tentaturus. In Itinere BOLESLAUS confirmatis Auxiliis Sociorum subinde carpebat extremum Agmen Caesaris, nec Die, nec Nocte Requiem illis concedens. Tandem, cum Exercitum Caesaris multis parvis Præliis, Discessione Bohemorum & ex Contagii esse factum imbecillior, cum eo iusta Acie non procul à VRATISLAVIA conflixit. Fuit acerrima Pugna & dubio cum Eventu. Sed SILESII ex Insidiis adorti mediam Aciem Caesaris, Ordines turbant, & fecerunt Inclinationem Prælii.

XXIII. Ejusdem Prælii non ab omnibus æqualem in Modum narratur Eventus. Quidam nec HENRICO, nec BOESLAO Palmam tribuunt. Inter quos ex antiquioribus est Albertus Stadenfis in Chronico

ad

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

ad Annum 1109: *HENRICUS Rex* [Imperator] *Poloniam* [Silesiam] *cum Exercitu ingreditur, eaque vastata, revertitur.* Chronographus Saxo in Chronico ad Annum 1110: *HENRICUS Rex Poloniam cum Exercitu ingreditur, eamque Præda & Incendio depopulatus revertitur.*

XXIV. Alii BOLES LAUM victum, HENRICUM Victorem in Terras suas reversum commemorant. Inter hos est Huldericus Mutius in Germaniæ Chronico ad Annum 1109: *de Bello inter Henricum & Boleslaum: Pugnatur aliquoties multo utrorumque Sanguine: ad extremum verò vicit Imperator, Milite Germano fretus & Potentia sua.* Imo quidam scribunt, ab HENRICO Imperatore non tantum POLONOS victos, sed eorum quoque Ducem BOLES LAUM captum. De quo videantur, quæ proferemus §. XXVII.

XXV. Plerique Victoriæ SILESII & POLONIS adscribunt: quam non nulli satis, imò nimis extollunt. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XIX: *Exiles tamen & confractas eorum* [Cæsareanorum] *Reliquias mæsta recollegit Lemmania* [Germania]: *qui Vitam Cæsaris pro Munere, & Fugam coluere pro Triumpho.* Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Cæsar suorum Aciem inclinatam perpendens, illico suorum Monitu, in Fugam se* [Insignibus Imperii, ne fugientem proderent, abjectis] *convertit.* Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. IX: *cum Cæsareanorum, ipsiusque Cæsaris Fugam descripsisset: In hunc Modum BOLES LAUS gloriosam Victoriæ de HENRICO Imperatore strenuè reportavit, & tanquam Hannibal post Cannensem Pugnam est celebratus.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: *Ubi suos* [Cæsareani] *a Tergo cedere nostris urgentibus respexere, in Fugam sese omnes conjiciunt: in primisque Cæsar ipse, nequicquam revocare fugientes conatus.* Alexander Guagninus in Polonia Chroniconum Compendio: *BOLES LAUS autem cum fortiore Agmine POLONORUM & SILESIIANORUM in Acies Cæsareanas a Latere irruit, totumque Exercitum dispergit, fugavit, & ad Internecionem profecit, ut ipse Imperator Fuga sibi consulens, uno duntaxat Servo comitatus vix evaserit.* Poloni verò Spoliis Exuvisque occisorum ditati, Victoriæ Pal.

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS IV.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

Palmam obtinuerunt. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *SILESII ex Insidiis adorti Cesaris Aciem, Ordines turbarunt, & fecerunt Inclinationem Prælii, ita ut Cesareani effusa Fuga dilaberentur. Ipse enim Cesar abjectis Ornamentis agere evasit.* Ibidem post pauca: *Hec referuntur in Chronicis Polonicis.*

XXVI. Locus, in quo Prælium hoc peractum fuit, Urbi VRATISLAVIÆ propinquus, à Multitudine Canum, quos occisorum non POLONORUM, sed GERMANORUM Hostium insculta Corpora eo invitaverint, CANINUS CAMPUS dicitur appellatus: quibus Vocabulis etiam denotatur ibidem conditum Oppidum: quod Polonis PSIEPOLE, Canum Planities, HUNDESFELDA Germanis vocatur. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XX: *Supereſt Argumento Loci Appellatio, ad quem tanta Canum confluxerat Numerofitas, qui tanto Cadaverum Esu in quandam Feritatem prorupere lymphaticam, ut nullis illo pateret Commentus.* Ideoque CANINUM CAMPESTRE Locus ille nuncupatur. Commentator vetus ad hunc Locum: *Quod quidem Prælium commissum est prope VRATISLAVIAM in Campo, qui modo CAMPUS CANINUS appellatur: Anno Domini M.C. X.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *Tanta autem fuit in Certaminis Loco Cadaverum Copia, ut ex omni propinqua Regione Multitudo Canum illuc ad vorandas humanas Carnes concurrens, periculofum aliquanto Tempore omnibus parvo Comitatu illac proficiscentibus Iter efficeret.* Unde & Locus ipse in hodiernum usque Diem CANINUS CAMPUS Vocabulum sortitus, Argumentum relatæ tunc per BOLESLAUM de Cesare tam famose Victoriæ sua Nuncupatione renovat & conservat. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. IX: *Ad Locum autem Certaminis tanta confluxit ad Cadavera Canum Copia, ut Iter agentibus suo Morsu diu noceret.* Idcirco usque in hodiernam Diem Vicus ille PSIEPOLE, quod sonat CAMPUS CANUM, nominatus est. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1109: *Campus, ubi pugnatum erat, plenus Cadaverum, acerbum & miserabile Spectaculum exhibebat. Ac nostri quidem conquisiti & sepulti sunt: Germani vero insepulti Cambus & Volucris*

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

*Est a jacuere. Inde cum eo tanta Vis Canum convenisset, ut difficilem Trans-
itum præberet Iter facientibus, CANINUS CAMPUS à Polonis atque Ger-
manis Locus ille dictus est: & in hodiernum usque Diem utràque Lingua
Nomen hoc is, qui ibi est, Vicus retinet. Abest autem uno à WRATISLA-
VA Millario. Alexander Guagninus in Poloniae Chronicorum Compen-
dio: Adhuc Locus, in quo Conflictus erat, Polonice PSIEPOLE, id est, CA-
NINUS CAMPUS appellatur. Nam illic Multitudo Canum ad Cadavera
humana confluerat, ut multo Tempore vix prætereuntes transire possent.
Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: Part. à Victoriâ, Polonorum
Cadavera sepulta sunt, sed Germanorum Bestiis discerpenda relicta sunt. Post
paucos igitur Dies, cum numerosi Greges Canum eo undique accurrerent, &
tanta eorum esset Rabies, ut Viatores tuto Locum illum prætergredi non pos-
sent: multi enim à Canibus lacerabantur: in utraque Lingua CAMPUS il-
le CANINUS dicitur, HUNDSFELD. Hæc referuntur in Chronicis Polo-
nicis. Nicolaus Henelius in Silesiographia, Cap. IV: HUNDSFELDA,
Hundsfield. CAMPUS CANINUS, Oppidulum uno à VRATISLAVIA Mil-
liario, eo in Loco situm, ubi HENRICUS V. Imperator, cum GLOGOVIAM
diu, sed frustra obsedisset, à BOLES LAO Polono victus & fugatus, Anno
M. C. IX. Eadem Nicolaus Polius in Hemerologio Silesiaco ad Diem Au-
gusti XXIV: & in Historia Incendiorum ad Annum 1109, Num. VII. com-
memorat.*

XXVII. Est tamen, cur ab omnibus, quorum Testimonia protuli-
mus, dissentire possis: si Chronicis MStis potius, quam editis habeas Fi-
dem. Nam illa his contraria referunt: CAMPO CANINO, non ob
Canum rabidorum Abundantiam, sed ob Germanorum fortissimorum
Sævitiâ, à Polonis, magnam ibi Cladem passis, Ducem BOLES LAUM
Imperatori HENRICO captum dolentibus, Hostesque CANES vocan-
tibus, inditum esse Nomen. Iohannes [cujus supra fecimus Mentionem
Cap. III. §. XVIII.] in Poloniae Chronico MSto: Deinde [Imperator Henri-
cus V.] in Campesribus WRATISLAVIÆ BOLES LAUM capit: Inducias
dandis Pecuniis [ad redimendum Boleslaum] in Loco, qui dicitur PSIE-
POLE, id est, CAMPUS CANUM: Tentoria Castrorum figit. Ubi dum per-
Dece-

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

Deceptionem [Boleslaus] captus fuisset, & multi suorum corruissent, POLONI ob Odium occisorum ibi, & Castrorum Loco Nomen premissum indiderunt, THEUTONICOS CANES appellantes. Franciscus Faber, ille Sabathi clarissimus Scriptor, in Silesiæ Chronico, quod Senatu Civitatis Vratislaviensis [cujus Notarius fuit] jubente consignavit, MSto: Aber eine alte Schlesiſche Chronica ſetzt, das der Keyſer HEINRICH BOLESLAUS, der ſein Lager umb den HUNDSFELD gehabt, gefangen, die Polacken weidlich aufs Maul geſchlagen: darumb ſolten die Polacken aus Zorn und Haß, das es ihnen alda ſo ubel ergangen, den Flecken das HUNDSFELD genennet haben.

XXVIII. Præterea, tum ob magnam in SILESIA subsistentium Conventuarum ex Germanis Saxonibus, Bavaris, Suevis, Thuringis, Francis, Misnensibus, Bohemis & aliis [de quibus egimus §. VIII.] Copiam, SILESII, antea POLONOS appellatos, primum SLEZACOS, id est, e multorum Confluxu ortum Populum, Lingua Polonica dictos: unde postea SILESII Nomen proveniret, non nulli commemorant. Horum Opinioni, cujus Autor videtur, subscribit Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1106: SILESII vero Nomen, inquit, & Confluxu multorum Populorum inditum esse videtur: sive tunc, sive aliquantulum prius, nempe postquam Sbigneus nothus Vladislai primi Principis Filius cum Boëmis & Saxonibus eam Oram invasit, ita ut SILESII sive SLEZACI quasi Convena dicantur Lingua Polonica.

XXIX. Nos eam SILESII Nominis, multo vetustioris, Originem fictam ostendimus in Antiquitatibus de Silesiorum Nominibus, Cap. VI. Cæterum, quemadmodum SILESII certos clarosque Natales, non tantum in Antiquitatibus de Silesiorum Majoribus, potissimum Cap. XXI: verum etiam supra in hoc Libro, Cap. I. & XXXVIII, & subsequentibus, contra dissentientium vanam Sententiam demonstravimus: ita minime par esse statuimus, attribuere SILESII hodiernis, per obliquam Nominis Originem, dubios obscurosque Progenitores.

XXX. SILESII, maxime GLOGOVIENSIBUS hoc Bello multum POLONI debuerunt. Nam si Polonos Silesii periculosissimo Rerum

ANNO 1109.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Statu, quem in antecedentibus delineavimus, deserere maluissent, ad Germanorum, tanquam & vicini, & cognati Populi, cum quò multis Sæculis, ante Slavorum in Teutonicas Regiones Adventum, cohæserant, transituri Partes: omnino, quantum è Circumstantiis colligi potest, Polonicò abjectò, Germanicum Imperium solum, & faciliter, & feliciter subire potuissent. Æquum proinde fuit, ut POLONIS, ob tam memorabilem Constantiam, & tam opportunum Auxilium, eò gravior esset, tum SILESIIORUM Populus, tum GLOGOVIENSIIUM Civitas. De quo Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1109: *GLOGOVIENSES siquidem erga BOLES LAUM Principem suum tam fervido Cordis ferebantur Affectu, & tam firmam Constantiam Fidemque monstrarunt sinceram, ut maluerint & Personas & charissima Pignora gravissimis subicere Periculis, quam ad hostilem Deditionem detorqueri. Unde non immerito eorum Fides & sincera Devotio, etiam in hanc Diem apud Polonos honorifico sidere fulgent. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: Civitas GLOGOVIENSIS propter hanc Fidem & Constantiam erga Polonos multis Sæculis post semper Genti illi fuit cara.*

ANNO 1110.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

XXXI. Post illud in Canino ad VRATISLAVIAM Campo inter Imperatorem HENRICUM & Ducem BOLES LAUM notabile Prælium, Pax diversò impetrata Modò narratur. Nam, primò sunt, qui Pacis hujus Autorem BOLES LAUM statuunt. HENRICUS in Germaniam suam reversus, convocatis undique Copiis parabat novam Expeditionem, quâ Polonos, jam Bello fractos, valentiore Manu oppugnandos subigeret: acceptam illatâ porro ulturus Cladem. Quem in Finem missis Nunciis Germanos è nobilioribus captos, citra Pretium, à Polonis reddendos exigebat. BOLES LAUS igitur, fidò Amicorum Consiliò admonitus, propensum ad Concordiam Animum, ne Discordiâ sibi majus attraheret Malum, Literis HENRICO patefaciebat: se priores, Imperatoribus Ro-

ANNO 1110.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

manis, & Polonis Ducibus placitas, Conditiones [per quas illis ad Obsequium & Tributum hi obligabantur] amplexurum. Cyriacus Spangenbergius in Saxoniae Chronico, Cap. CCXII: ad Annum 1110: *Als Herzog BOLESLAF so einen blutigen Sieg, mit grosser Verlust der Seinen, erobert hatte, und erfahren mußte, es möchte der Keyser sich in Teutschland stercken, und mit grösser Macht, denn zuvor, ihn überziehn, den empfangenen Schimpf und Schaden zu rechnen: sonderlich, weil ihm auch gewisse Zeitung von neuer Rustung und Bestallung aus Teutschland zukommen: und der Keyser darzu an ihn gesandt hette und begeret, die gefangenen Teutschen Adelspersonen und andere Kriegsleute, ohne Entgeltus, ihm wieder los zu geben: hat er, auf guter Leute Rath und Anregen, an den Keyser geschrieben, und sich erbotten, mit ihm Bundnus und Friedstand [wie der zuvor zwischen den Römischen Keysern und den Königen und Herzogen zu Polen gewesen] aufzurichten und zu erhalten.*

XXXII. Deinde sunt, qui Pacis ejusdem Autorem HENRICUM indicant. Ex horum Mente, Circumstantiis non nihil mutatis, HENRICUS ad Ultionem quidem à Polonis capiendam, simul tamen ad Italicum Iter suscipiendum propensissimus, Militiae Primores nuperrime captos, adhuc in Polonia detentos, suo & illorum, tam Dedecori delendo, quam obtinendo Commodo, repetebat. Eadem Occasione satis opportuna, Germanicas, Poloniae vicinas, Provincias suas, dum abesset, Poloniae devastandas non relicturus, BOLESLAO per subornatos Desiderium Pacis, quam petenti non denegaturus esset, aperiebat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1110: *Cladem apud WRATISLAVIAM in PSIEPOLE, Vico ignobili, HENRICUS Rex, Romanorum Imperator, acceptam, etsi molestissime ferret, alteram quoque in Poloniam meditare Expeditionem, Ignominiam suorum deterfurus, Negotiis tamen Imperii & Itinere, quod pro suscipienda Imperiali Corona Anno futuro Romae faciendum erat, avertetur: simul, quod BOESLAI Ducis Polonorum Animum expertus probe noverat, aut secum congressurum, aut, si congregi propter Imbecillitatem metueret, Exercitum suum gravibus Dispendiis & Incommodis clandestinis, & subitis IncurSIONibus laceffiturum.* Vere-

ANNO IIIIO.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

batur insuper, ne se absente BOLES LAUS Polonorum Dux suas & Imperii Terras naturales, Regno Polonia vicinas, in ultionem Belli à se contra Poloniam gesti, invadens vastaret atque exueret. Multorum etiam sui Imperii nobilium Militum, qui superiori Bello per BOLES LAUM Ducem Polonorum captivitati erant, ipsum vexabat Detentio: quos, antequam Romam iret, solvere magnopere, ne eorum Captivitas in maiorem suam Ignominiam recideret, satagebat. His Curis maximè velicatus atque discentus, secundiorum compendiosoremque Partem assumens, Pacem à BOLES LAO Polonorum Duce, superiori Anno petitam, & à se negatam, dare eidem, suadentibus id Consiliariis, disposuit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: Cum HENRICUS Cæsar acceptam à Polonis apud Caninum Campum Cladem ulcisci in sequenti Epate pararet, minus alacres Militum Animos ad eam Expeditionem habuit: & Res Italica præterea eum ab illa Cogitatione avertabant. Verebatur autem, ne se in Italiam profecto, Poloni Vicinam sibi Germaniam infestis Armis invaderent. Adhuc sciebat, multos nobiles & egregios Tribunos Militum, Centuriones, Turmarum & Alarum Præfectos, quorum præclara Opera in illa Italica Expeditione uti posset, captivos à Polonis detineri. Et Pacem quidem cum BOLES LAO facere cupiebat: sed offerre eam ultro, quam dudum à se petitam negarat, turpe ducebat. Tandem communes Amicos subornavit, qui BOLES LAO persuaderent, ut ipse eam à Cæsare peteret, ac de Voluntate ipsius illi prolixè pollicerentur.

XXXIII. BOLES LAUS seu proprio & spontaneò, seu alieno & commendato adductus Consilio, ad HENRICUM, Bambergam, Orientalium Francorum Urbem, longissimo, plus minus octoginta Milliarium Germanicorum, Itinere contendebat, expetiturus Pacem. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum IIIIO: de Henrico: *Quod* [ineundæ Pacis Negotium] *ut honestius proveniret, per communes egit Amicos, ut BOLES LAUS Polonorum Dux mutatum Animum Cæsaris intelligeret, & ad se in Bamberg personcliter veniret, neque Pacem, neque Amicitiam, neque quicquam aliud se dignum sibi negaturum. Diu ad Cæsarem ire BOLES LAUS Dux Polonorum deliberans, multis tamen suis & Domini sui Utilitatibus, quæ ex Profectione sua secuturæ erant, pensatis, in Apparatu suo pulcher-*

ANNO 1110.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

cherrimo ad HENRICUM Romanorum Regem in Bamberg venit, & Verbis honestis atque ad persuadendum compositis, eam Pacem petiit, quæ sibi & Genti suæ non in Infamiam, sed in Gloriam & Decus verteretur. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. V: Vicit Animum suum BOESLAIUS, ut ipse ad Cæsarem Babenbergam, quæ Urbs est Franconia, splendido Apparatu & Comitatu profisceretur. Adveniens comiter & honorifice acceptus est à Cæsare.

XXXIV. Obtenta Pacis Conditio præcipua fuit Renovatio Pacti, quod Imperator OTTO III. cum BOESLAO I. Polonorum Duce quondam confecerat. Ad cuius Pacti Leges BOESLAUS III. Polonorum Dux ab HENRICO V. Imperatore in Gratiam receptus, Imperii Romani Amicus habebatur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1110: *Orabat deinde BOESLAIUS Cæsarem, ut illum Amicum Imperii sui, quam Hostem habere malit. HENRICUS Rex BOESLAO benigne appellato, & omnem Indignationem ab Invidia, contra illum apud se concitatum, se illi offert, liberaliter remissurum, & cum inter Principes Catholicos iusto Honore, velut suum & Imperii Amicum habiturum, & quæcunque honesta petere vellet, largiturum. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: Ibi [Henricus & Boleslaus] multis inter se Sæmonibus habitis, & Causis Offensarum & Inimicitiarum discussis atque sublati, Pacem inter se fecerunt æquis Conditionibus. Renovantur vetera Primi BOESLAI cum OTTONE Tertio Imperatore Fædera.*

XXXV. Illud Pactum, quod Imperator OTTO III. cum BOESLAO I. Polonorum Duce fecerat, ab HENRICO V. Imperatore cum BOESLAO III, Polonorum Duce non totum, sed eâ solum Parte fuit renovatum, quâ, sicut BOESLAUS I. ab OTTONE III: ita BOESLAUS III. ab HENRICO V. fuit AMICUS IMPERII ROMANI habitus; non secundum cæteras Conditiones, quatenus BOESLAUS I. Polonorum Dux ab Imperatore OTTONE III. simul & Polonorum REX, & in posterum tam ab OBSEQUIO, quam TRIBUTO, ad quod Imperio Romano præstandum antea tenebatur, solutus declarabatur. Sanè universum hoc Pactum, non OTTONIS III, sed BOESLAI I. Culpâ mox destructum præ nullo habebatur:

ANNO 1110.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

tur: quemadmodum Cap. VIII. §. XXI. indicavimus. Hinc BOLES LAUS I. ab Imperatore HENRICO II. quem OTTO III. Successorem habuit, sub priorem Conditionem redactus, Romano Germanorum Imperio subesse cogebatur. Ex quo Tempore nullus Polonorum Dux ad BOLES LAUM III. vel à Tributo, vel ab Obsequio Germanis præstando, seu unice, seu maxime propter SILESIAM, Germaniæ quondam ereptam Provinciam, prorsus fuit exemptus: ut ex antecedentibus constat.

XXXVI. Quare sublesta Fides Scriptoribus iis est, qui GERMANIS unquam POLONOS seu ad Obsequium, seu ad Tributum obligatos fuisse, nimis, ut generaliter, sic audacter negant: speciosis, quibus Assertionem suam exornant, confidentes Coloribus. In Exemplum ex antiquioribus adducemus Ioannem Dlugossum, qui BOLES LAUM III. Polonorum Ducem ad HENRICUM V. Imperatorem dixisse narrat in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1110: *Se de Sanguine Regum Poloniæ satum, omnia communia cum Regibus, præter Nomen, retinuisse. Scire se & Poloniam, & ejus Reges atque Principes nunquam Tributis servivisse, sed plena semper Libertate usos in eam Diem fuisse: pro qua tenenda servandaque, & Arma Necessitate impulsus sum fuisse, & contra Cæsarem dimicasse: prius quoque omnia se, & Gentem suam extrema passurum, quam Regnum suum & Gentem Tributis dediturum.* Eadem Matthias Michovius in Poloniæ Chronico tradit, Lib. III. Cap. X.

XXXVII. At omnino [ut aliis nunc abstineamus Argumentis] BOLES LAUM III. Polonorum Ducem ab Imperatore HENRICO V. in Pacis Legibus ad præscam & Tributi, & Obsequii Conditionem, si non ob alias etiam, Polonis addictas Provincias, certè ob SILESIAM, revocatum fuisse, docet Imperatoris HENRICI V. Successor LOTHARIUS Saxo. Nam in Bambergensibus Comitibus BOLES LAUM III. ad se vocatum [a quo Tributi, quod ad Annum 1122 solverat, residuam Partem ad Annum 1134, & poscebat, & accipiebat] Romano Germanorum Imperio ad perpetuam Subjectionem Fide jurata obligabat. De quo videntur, quæ proferemus, ad Annum 1135, §. LIII.

XXXVIII. Cæterum, in Pacis Stabilimentum, omnes, ut BOLES-

ANNO 1110.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

LES LAUS HENRICO retentos captivos, sic HENRICUS BOLES LAO Terras subactas restituebat. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1110: de Boleslao: *Omnes captivos Almanorum* [Germanorum] *in Prælio & Guerra* [Bello] *captos HENRICO Regi Romanorum remisit: magnaue extunc & deinceps Pacis Charitatisque Amœnitas inter Dominia Imperii & Polonorum Terras, eorumque subditos viguit: & HENRICUS Romanorum Rex Castris & Terris in Polonia conquisitis, & signanter Castro Lubusz, quod ab eo in Dominationem perpetuam Maideburgensis Archiepiscopus acceperat, expresse renunciavit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: de Boleslao: *Captivos Casari liberaliter remisit, & ab eo vicissim Oppida capta superiore Bello recepit.*

XXXIX. Ex Franconia in Silesiam reversus BOLES LAUS Glogoviam, cujus invictâ Constantiâ mirum in Modum oblectabatur, Præsentia suâ recreatam, singulari Providentiâ reparabat. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *BOLES LAUM reversum à Casare, reperio aliquandiu commoratum esse GLOGOVIÆ: quam Urbem quassatam priori Bello restituit & ornavit.*

ANNO 1112.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESIORUM per SBIGNEI Poloni
Bohemicos Milites Oppugnatio.

XL. Dum BOLES LAUS Pomeranos & Borussos per Mazoviam Prædis & Incendiis grassantes, Ope Magni Comitis, olim Silesiorum, tum Mazoviorum Præfecti, coercet: SBIGNEUS, Boleslai Frater nothus, Exsul in Bohemia, per Milites in Rapinam missos SILESIAM devastat. Eos, in justam erecti Ultionem Silesii aut Vitâ privant, aut Carceri tradunt. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1112: de Pomeranis & Borussis subactis locutus: *Eadem Fortuna Facies apud SILESIENSES affulsit: qui Zbignei Milites & Satellites, Prædas & Spolia apud eos agentes & Incendia, singulari Certamine superatos aut exstinxerunt, aut in Capti-*

ANNO 1112.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

vitatem diram conjecerunt. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib.III. Cap. XI: *Similis Victoria eodem Anno obrigit SLESITANIS: qui Satellites Sbignei Fratris naturalis Boleslai, SLESIAM depredantes confixerunt, & in Vincula dira conjecerunt.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1111: de Boleslao III: *Ad quod [Bellum Prutenicum] cum Anno sequenti esset profectus, interea Agmen quoddam prædabundum à Sbigneo emissum SLESIAM affixit: quod tamen Virtute Incolarum deletum est.* Ejusdem Irruptionis meminit etiam Nicolaus Polius in Historia Incendiorum ad Annum 1112.

ANNO 1114.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESIÆ Glacensem Regionem, BOHEMIS subjectam,
BOLES LAUS oppugnat & devastat.

XLI. Sobieslaum, Uladislai Bohemorum Ducis ejectum Fratrem, in Bohemiam reducturus, BOLES LAUS oppugnabat Uladislau: à quò Sbigneus, Boleslai Frater nothus, è Polonia pulsus, defendebatur. Tum SILESIÆ Glacensem, & Urbem, & Terram [quam Silesiis, Boleslaum I. Ducem habentibus, Anno 1002, à Boleslao III. Bohemorum Duce raptam, ad eundem Annum, Cap. VIII. §. XXX. indicavimus] Bohemis subditam, BOLES LAUS Polonis exurendam depopulandamque concedebat. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1114: *Oppido KLOCKO [Glacio] & Villis Vicisque in Circuitu Igne consumtis, rectiori Via in Poloniam itum est, Depopulatioque Agrorum & Villarum non intermissa, Militum speciali Caterva eos, qui ad populandum Agros urendumque recta decurrerent, providè tutante.* Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI: *Ne tamen à Maleficio intactam Poloni, vel post Fugam, relinquerent Bøemiam, GLACIUM prætereuntes, Aedificiis, quæ circum Mœnia erant, Ignem subdunt: unde mox totum arsit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. V: *Eum [Sbigneum, respondit Uladislau] si BOLES LAUS in*

Par.

ANNO 1114.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

Partem Principatus à Patre attributam restituat: neque se recusaturum de Sobeslao. BOLESLAUS, cum nihil impetraret, Boemiam cum infesto Exercitu ingreditur: obvia quaque vastat, CLOSCUM Oppidum exurit, & in Prædam dat Militibus: nequicquam, ne id faceret, orante Sobeslao.

ANNO 1115.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESII Dux BOLESLAUS III.

BOLESLAUS cum Uladislao Bohemorum Duce
Pax intra SILESIAM composita.

XLII. Post hæc, inter BOLESLAUM Polonorum & Uladislauum Bohemorum Duces, ob Sobieslaum Uladislai Fratrem, à Terris Bohemicis omnibus in Patrimonium postulatis exclusum, intra Poloniam Exsulem, quem Boleslaus defendebat, alterum parabatur Bellum. Huic Uladislauus impar, Conditiones Pacis æquas Boleslao per Legatos offerebat. Ea, præsentibus Boleslao, Uladislao & Sobieslao, ad Fluvium NISSAM intra SILESIAM componebatur. Cosmas Pragensis Decanus in Bohemiæ Chronico, Lib. III. ad Annum 1115: *Ejusdem Anni Mense Iulio, Dux Wladislaus & Frater ejus Otto & Sobeslaus, juxta Fluenta Amnis NIZZAM cum Duce Poloniorum Boleslao in dictum conveniunt ad Placitum, atque inter se datis & acceptis Sacramentis confirmant Fœdera Pacis.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1115: *Ad inferendum alterum Bohemiæ Duci Wladislao Bellum, Boleslaus Polonorum Rex Expeditionem Militibus indixerat, non prius quieturus, donec Sobieslaus alter Dux Bohemiæ apud eum in Polonia exsulans, in Ducatus Bohemiæ Sortem æquo Iure admissus esset. Quod cum Wladislaus Bohemiæ Dux agnovisset, neque enim cum pluribus Bohemis in Polonia pro Exsulis manentibus futuri Belli Bohemiæ inferendi latere poterat Apparatus: mittit ad Boleslaum Polonorum Ducem Nuncios, offerens Pacis æquas Conditiones, & pollicens sub illis, Sobieslaum Fratrem suum ad certam Sortem Ducatus Bohemici admissurum. Ibidem post quædam: Cum de Die & Loco inter Wladislauum Bohemiæ Ducem & Nuncios Boleslai Polonorum Ducis convenisset, pro Die S. Procopii ad Flumen NISSA, tam Wla-*

ANNO 1115.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.

SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

dislaus Bohemiae Dux, quam Sobieslaus cum Boleslao Polonorum Duce conveniunt, Pacemque statuunt, firman, & corporali interposito Sacramento roborant. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib.V: ad Annum 1115: Cum parari rursus in se à Polonis Expeditionem Wladislaus Bohemus accepisset, fractus Animò, de Pace Legationem ad Boleslaum mittit, Sobeslao Fratri Partem Principatus & Oblivionem superiorum Offensarum promittit: constitutoque Loco ac Tempore conveniunt Principes apud NISSAM Fluvium. Ibi Pax inter Fratres & Ottonem Marchionem Moraviae Patruelem, quem Wladislaus paulo ante è Carcere dimiserat, Autore Polono, certis Conditu- nibus atque Iurejurando utrinque dato, redintegrata est.

ANNO 1120.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.

SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESIIORUM Episcopus XI. VRATISLAVIENSIS,

IMISLAUS LESCITA, Polonus.

XLIII. ZYROSLAUS primus, Vratislaviensis per XXVIII Annos Episcopus, Vratislaviae mortuus, ibidem intra S. Iohannis Insulam in Cathedrali Templo sepeliebatur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1120: ZIROSLAUS Vratislaviensis Episcopus solvens Naturae debitum Vratislaviae moritur, & in Ecclesia Vratislaviensi sepelitur, cum Annis octo & viginti Ecclesiam Vratislaviensem providè & modestè re- xisset.

XLIV. Eodem Anno, Calendis Novembris, præcipuo Ducis BOLES- LAI Suffragio, simul per Legatos & Literas expositò, Vratislaviensibus Canonice consentientibus, designabatur ZYROSLAO Successor IMIS- LAUS, aliis YMISLAUS, etiam vel HAIMO, vel HEIMO, vel HEYMO dictus, Natione Polonus, Genere Nobilis, è Familia LESCITARUM, qui- bus, ob Acervum in Insignibus, Cognomen ACERVORUM erat imposi- tum. Ioannes Dlugossus in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XI: Prima Die Mensis Novembris pro Electione instituta, Vratislavienses Capitu- la

ANNO 1120.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III.

lares IMISLAUM, alias HAYMO nuncupatum, per Viam Scrutinii à majori Parte designatum, electum pronunciant. Genere hic Polonus erat, nobilem Stirpem ex Domo & Familia LESCITARUM, Acervum pro Insigni deferentem, ducens. Et in Historia Polonica Lib. IV. ad Annum 1120: In ejus [Zyroselai] Locum per Calixtum secundum HEYMO, alias IMISLAUS, Natione Polonus, de Domo LESCITARUM, alias ACERVORIUM successit: Duce Polonorum BOESLAO ejus Personam per Nuncios & Literas, velut unico Patrono, promovente.

XLV. Solenniter, intra Poloniae majoris Oppidum Znenam, per Iacobum primum, Gnesnensem Archiepiscopum, cujus Ditioni Znenam suberat, consecrabatur. Ioannes Dlugossus in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XI. de Imislao: *Fuit autem in Ecclesia sua per Iacobum primum, Gnesnensem Archiepiscopum, annuente BOESLAO, totius Regni Poloniae Principe & Monarcha, licet difficulter, apud Znynam confirmatus, & ipse IMISLAUS ibidem in Vratislaviensem Episcopum consecratus & ordinatus est.*

XLVI. Pro Sæculi sui Genio eruditus, ad Castitatem Viris Ecclesiasticis prævius, in Levamentum egenis suggerendum promptus, ad Votum liberali Manu liberalibus Animis respondebat. Idem Dlugossus ibidem: *Vir Literature simplicioris, sed Vita pudice & virtuose, Osor Avaritiæ, liberalis erga pauperes, munificus, Ecclesia Proventus ad Utilitatem & pauperum Necessitatem convertens. Ibidem post quædam: Castam Vitam ducentium Ecclesiasticorum benignus Fautor & Amator.*

SILESIIORUM Collegii GLOGOVIENSIS

Canonicorum Origo.

XLVII. In quoddam singularis & Fortitudinis & Constantiæ, quæ GLOGOVIENSES Anno 1109 [ut §. XI. & XV. indicavimus] Obsidionem Imperatoris HENRICI V. sustinuerant, Præmium, BOLESLAUS Dux postea GLOGOVIAM, quam ad alteram Viadri fecundiorē jucundiorēque Ripam collocabat, & ornatiorem, & ampliorem reddebat. Ibi, cum Annus 1120 ageretur, ut in Eruditionis Pietatisque conspectius inter

ANNO 1120.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESIOS Augmentum, novam Canonicorum Societatem constitueret, quam Collegio Canonicorum VRATISLAVIENSIS, tanquam Corpori Partem, connectebat, Consilio & Impulſu IMISLAI Episcopi Vratislaviensis adducebatur. Ioannes Dlugoffus in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XI: quod Duci BOLES LAO adſcribendum erat, Episcopo IMISLAI adſcribens: *GLOGOVLÆ majoris Collegium primo fundavit: cui Duces poſtea ibidem quasdam Præbendas addiderunt.* Rectius Ioachimus Curæus in Sileſiorum Annalibus, ubi de Glogoviensium Rebus ſpeciatim agit: ad Annum 1110: *Tunc igitur [Boleslaus] Urbem ex illa Loci Anguſtia, quæ Frequentiam Civium non bene capiebat, & ex illo Sabulo tranſtulit in hanc Ripam uberiorem & ameniorem.* *Deſcripſit Formam Urbis ampliorem, eamque ut ornaret, & Cœtibus Religioſorum augetet, aſſentiente & iuvante HARMO Episcopo Vratislavienſe, inſtituit Collegium Sacerdotum ad Doctrinam & Exercitia Pietatis: illudque cum Vratislavienſi, tanquam cum ſuo Corpore, conjunxit.* His conſentientia memorant, Iacobus Schickfuſius in Sileſiæ Chronico, Lib. III. Cap. II. Num. XI. & Gotfridus Ferdinandus Buckiſius in Eccleſiaſtica Sileſiorum Hiſtoriæ Prolegomenis, Cap. I. §. XX.

ANNO 1123.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.VOISLAI, GLOGOVIENSIIUM Præfecti, Auxilium
Adverſus Latrones Peregrinatoribus præſtitum.

XLVIII. Sobieslaus, Vladislai Bohemorum Ducis Frater, in Exſilium depulſus, ad BOLES LAUM in Poloniam mittebat Stephanum Comitem, omnium Conſiliorum ſuorum participem. Hic, cum per Silvam inter Luſatiam & Poloniam, hoc eſt, intra Sileſiam Iter faceret, in Latrones armatos quinquaginta incidebat. Ipſe Propugnatoribus non niſi quatuor præditus, memorabili cum Hoſtibus Certamine, quorum alios trucidaverant, alios vulnaverant, Vitam ſibi ſuiſque conſervabat. Ex quibus Presbyter profuſus a GLOGOVIENSIUM in Sileſia Præfecto ad Viadrum VOISLAI Auxilium Stephanò impetrabat. Stephanus, ex mediis

ANNO 1123.

GERMANORUM Romanus Imperator HENRICUS V.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Boberi Aquis, in quas projectus ab Adversariis erat, ad Frutices hærens, ab Interitu quidem liberabatur, sed jam Morti præparatus, GLOGOVIAM, velut ex Naufragio in Portum, cum semivivis Sociis transferebatur: ubi supremum Fatum obibat Die Maji XXX. Cosmas Pragensis in Bohemiæ Chronico, Lib. III. ad Annum 1123: de Sobieslao: *Et exinde misit ad Polonia Principem, Stephanum Comitem: per hunc enim sua omnia disponebat Consilia.* Qui cum transiret Silvam, quæ est inter Saxoniam & Poloniam [id est, ut Res ipsa docet, Lusatiam & Poloniam, in Silesia] incidit in armatas Latronum Manus. Qui à longe stantes inquirunt ad eos: *Parcimus & miseresimur vobis, atque concedimus Vitam: ite vestram cum Pace Viam.* Equos autem & omnia, quæ portatis, linquite nobis. Neque enim pauci multis resistere aut fugere quitis. Quibus Stephanus imperterritus, *Parvum, inquit, date Spatium inire Consilium.* Ibidem, cum Stephanum & Socios Fidei Barbarorum diffidentes, maluisse potius extrema subire, quam se tam dubiæ Sorti committere, narravisset: *Quos ut viderunt pagani magis ad Pugnam, quam in Evgam aptare Arma, repente irruunt super eos.* Fit monstruosa Pugna inter quinque Ancilia & inter quinquaginta fortium Scuta. Presbyter autem ex iis, cui Animas suas commendaverant, habens Arcum & Pharetram, fugit. Quem unus ex Latronibus videns Virum inermem, insequitur fugientem. At ille non valens evadere, misit retro Sagittam, & percussit Equum in mediam Frontem, ceciditque Equus & Ascensor ejus retro. Sicque solus Presbyter evasit, & nunciavit in Urbe GLOGOLI, quæ facta fuerant. Præfectus autem illius Urbis, Nomine VOYZLALL, cum multis accelerans illuc armatis, invenit Stephanum semivivum in media Aqua Boler [legendum, Bober] super Frutices hærentem. Nam barbari, ut viderunt multos de suis interfectos, & alios vulneratos, irati valde præcipitarunt eum in prædictum Fluvium. Quem præfectus suscipiens, & ejus Socios adhuc semivivos, tulit in Castrum suum: ibique Stephanus tertia Calendas Junii, Dominica Die, moritur.

ANNO

ANNO 1125.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

XLIX. GERMANIS post Henricum V. LOTHARIUS II. Cognomento SAXO, ab Anno 1125 ad 1137 Imperator: SILESIIS Polonisque porro Dux BOLES LAUS III, Cognomine DISTORTUS ad Annum 1139 præerat. Tum etiam, id est, Imperatori Lothario SILESIOS fuisse tributarios, imò subiectos, indicabunt, quæ postea proferemus de Lothario II. & Boleslao III, ad Annum

ANNO 1126.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESIORUM Episcopus XII. VRATISLAVIENSIS
RUPERTUS KORABITA, Polonus.

L. IMISLAUS, aliis HEIMO, Silesiorum Episcopatu Vratislaviensi per Annos sex ad 1126, fungebatur: quò Vratislaviæ suum obibat Diem. Exstincti Provinciam suscipiebat RUPERTUS, aliis ROBERTUS, Stemmate KORABITA, Gente Polonus, nobili Ortu progenitus, inter Canonicos hætenus Vratislaviensis Ecclesiæ Custos. Dignitatem suam Episcopalem debebat non tantum Canonicis, Die XIV. Augusti electus: verum etiam BOESLAO Duci, cujus Favor Ecclesiasticis Calculis politicum addebat Pondus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1126: *In cuius [Heimonis] Locum, BOESLAO Polonorum Principe favente & consentiente, ROBERTUS, alias ROPETITUS, Custos Vratislaviensis, per Electionem Capitularem, Viâ Scrutiniî celebratam, succedit.* Ibidem post quædam: *Polonus Genere, ex Familia KORABITARUM ortus.* Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XII: *Prælati & Canonici Vratislavienses in Locum defuncti IMISLAI Episcopi ROBERTUM, Custodem Vratislaviensem, Scrutinio servato, Die decima quarta Mensis Augusti, unanimiter eligunt.* Ibidem post quædam: *Natione Polonus, de Domo & Familia Militum [Equitum] Polonia, qui Galeam sive Navem magnam marinam pro Insigni deferunt, ducens Ortum.*

ANNO 1126.

GERMANORUM Romanus Imperator **LOTHARIUS II.**
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

LI. Eum Iacobus primus, Gnesnensium Archiepiscopus, in Poloniae majoris Urbe Calissio, usitatis Cerimoniis Ornamentisque solenniter consecrabat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1126: *A Iacobo primo, Gnesnensi Archiepiscopo, BOESLAO Duce Poloniae & Monarcha in Electionem suam consentiente, in Opatow confirmatus, & in Calissensi Ecclesia consecratus. Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XII: de Ruperto: Cujus Electionem Iacobus primus, Archiepiscopus Gnesnensis, de Voluntate BOESLAI, Principis & Monarchae totius Regni Poloniae, qui victoriosus & Krzywousky, id est, curvatum Os habens, appellatus est propter Curvitem Oris, in Oppido Willagio existens sive continens, faciliter confirmat. Munus deinde Consecrationis in Ecclesia Calissensi suscepit. Videantur, quae dicemus ad Annum 1141, Cap. XI. §. XI.*

ANNO 1132.

GERMANORUM Romanus Imperator **LOTHARIUS II.**
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

SILESIAE Regionem VRATISLAVIENSEM Sobieslaus
Bohemorum Dux oppugnat & devastat.

LII. Hungari mortuo Stephano Regi Belam dederant Successorem, posthabitis Filiis relictis. His, patrio Regno defraudatis, suis ex Sorore Nepotibus, BOLES LAUS in Auxilium venturus, debellabat Hungaros. Hungaris autem Suppetias laturus Sobieslaus, olim Exsul, tum Bohemorum Dux, à Polonis per Triennium & sustentatus, & defensus, adversus eos ingratisissimus, in SILESIA irrumpens, Terramque VRATISLAVIENSEM hostili Devastatione graviter affligebat: denique, priusquam BOLES LAUS, id ulturus, ex Hungaria in Poloniam rediret, cum Spoliis repetebat Bohemiam. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1132: *Ad Budam ergo BOESLAI Rex Polonorum Exercitum suum ducturus, jam penè medium Iter exegerat, cum Sobieslaus, Bohemiae Dux, Iuris Hospitii, Iuris quoque Affinitatis, quae BOESLAUM Poloniae Ducem contingebat, oblitus, Fœdere cum Bela Hungariae Rege iusto, satisfactus,*

ANNO 1132.

GERMANORUM Romanus Imperator **LOTHARIUS II.**
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Polonia Regnum ingressus, illud in WRATISLAVIENSI Regione pervasat, depopulatur & exurit. Quod novum ad BOLES LAUM in Hungariam perlatum, diu, quid ageret, quove Exercitum verteret, deliberantem in ambiguo tenuit. Vicit tandem vicinior & utilior Causa, Polonis quoque omnibus satius propria, quam aliena tueri conclamantibus, ex Hungaria reditum est, non sine Filiorum Stephani Regis, qui & ipsi in Castris jam tunc cum eo militabant, magna Tristitia & Mœrore. Ac contra Sobieslaum Bohemia Ducem directiori Viâ, Hungariâ relictâ, eundum erat. Sed Agmen grave, longum etiam Terrarum Spatium emensum tardius progressum, Sobieslao Bohemiæ Duci Spatium dedit, ut se cum suis & Pradâ in Bohemiam reciperet. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1132: Duxit deinde ad Budam Metropolin BOLES LAUS: sed in Itinere certior fit: Sobieslaum Boëmum, in Gratiam Ungarorum, Excursionem in Poloniam [Silesiam] fecisse, & WRATISLAVIENSEM Tractum Ferro & Igni vastare. Advocato castrensi Consilio, consulitur in medium, quid facto opus sit, vicitque ea Sententia, quæ propria defendenda potius, quam aliena vindicanda esse censebat. Itaque intermissô in præsens Ungarico Bello, BOLES LAUS magnis Itineribus adversus Boëmum, sua invadentem, rectâ per Moraviam contendit. Verum Boëmus, cognito BOESLAI Adventu, Domum se cum Pradâ raptim recepit: nec Anni Tempus Spatium nostris dabat, ingratum & perfidum Hostem ulciscendi.

ANNO 1133.

GERMANORUM Romanus Imperator **LOTHARIUS II.**
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

LIII. BOLES LAUS Sobieslaum intra Moraviam, Bohemis subditam, oppugnaturus, ut potius Clientibus suis Hungaris succurreret, persuadebatur. Interim, quantum poterat, Præsidium in Defensionem contra Hostes VRATISLAVIENSIBUS relinquebat. Sobieslaus hoc non satis validum majoribus Copiis aggressus vincebat: **SILESIIAM** circa Viadrum longè lateque vastabat: ne sacris Ædibus quidem Monasteriisque parcens, Ruinam Vicis & Villis plusquam trecentis per Ignem afferebat: ex
 qui-

ANNO 1133.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

quibus magnam Prædam in Bohemiam reportabat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1133: *In Bohemiæ Bellum inferendum, BOLES LAUS Polonorum Ducem magno Comitatu, magnâque & iusta Ira intentum, Filii Stephani Hungariæ Regis, & non nulli Barones & Nobiles, qui Belâ Rege deserto ad Filios Stephani Hungariæ Regis se contulerant, magnis Precibus expugnatum pervincunt, ut cum his Gentibus, quas contra Bohemiam paraverat, in Hungariam potius trajiceret. Provincia itaque WRATISLAVIENSI Militibus, ad opponendum Resistentiam Bohemis, relictis, ipse in Hungariam cum Copiis ire pergit. Ibidem post pauca: Sobieslaus interim cum omnibus Bohemiæ & Moraviæ Copiis in Poloniam [Silesiam] ingreditur, & WRATISLAVIENSES Milites Impetum ejus sustinere non posse rati, in Castra e Campo delabuntur. Sobieslaus autem Bohemiæ Dux Beneficia BOESLAI Polonorum Ducis, quibus illum olim Exsulem & calamitosum, Fratris sui Wladislai Bohemiæ Ducis fugientem Conspectum obligaverat, uberius repensurus, Monasteriis plerisque & Ecclesiis ac trecentis & amplius Villis, in SILESIA & WRATISLAVIENSI Regione, una cum Aedibus sacris Incendio conflagratis, Prædâ etiam Pecorum magnâ & Spoliorum abductâ in Bohemiam rediit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1133: de Boleslao: *Æstate, quæ consecuta est, parantem cum in Boëmōs Arma magnis precibus expugnant Exsules Ungari, qui ad Stephani Liberorum Partes multi indies perfugiebant, ut captam potius in Ungariam Expeditionem persequeretur. Itaque WRATISLAVIENSI Conventu & Comitatu omni Præsidio ad tutandas Fines suos adversus Vim Boëmorum relicto, cum reliquis Copiis & auxiliaribus Russis Ungariam ingreditur. Ibidem post pauca: Interim cognoscit, Boëmōs majore Vi SILESIAM rursus, recedentibus suis, qui relictî erant in Præsidio, nec sustinere Vim Hostium valentibus, crudeliter divexare. Itaque ommissis iterum Ungaris, transmissisque celeriter Montibus atque Sylvis, quæ Moraviam ab Ungaria disterminant, magnam Moraviæ Partem, ut par pari referret, depopulatus est, vastatisque Agris abactâ ingenti Prædâ in Poloniam revertit. Nec deinceps Reductionem Nepotum & Ungarorum Exsulum tentavit, ne majorem, quam pro Viribus, Belli Molem in se attraheret.* Ioachimus Curæus in*

ANNO 1133.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Silesiorum Annalibus, ad Annum 1133: de Boleslao III: *Proficiscitur ad Bellum Hungaricum, ut reduceret in Regnum Nepotes suos ex Sorore, & cum metueret Bellum Bohemicum, munivit VRATISLAVIAM Praesidio: sed Bohemi irrumpentes in SILESIAM, plures quam trecentos Vicos & Pagos exusserunt, abductâ ingenti Prædâ. Eadem Nicolaus Polius in Historia Incendiorum ad Annum 1133, commemorat.*

LIV. Tantam Sobieslao per Bohemos & Moravos in SILESIIOS exercendam Sævitiâ fuscitaverat, ut quidam referunt, BOLES LAUS, non tantum retento ex Silesia Tributo, quod Germanico Imperio debitum Romanus Imperator Duci Bohemorum concesserat: verum etiam Responso acuto, quod Legatis Tributa postulantibus dederat: Venisse missos, ut pro illatis Damnis, non præstarent, sed exigèrent Satisfactionem: quos Impendia pro Sobieslai Exsulis, intra Poloniam, ultra Triennium, Victu apportaturos esse putaverat. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI. ad Annum 1133: *Nec interim Sobieslaus Ferias agere, sed ferox infestusque VRATISLAVIENSEM in SILESIA Regionem persultare, quod ei jam à Triennio per BOLES LAUM non solveretur Tributum ex VRATISLAVIA debitum. Subdebat Stimulos ludicrum Responsum, Legatis hanc Causam apud BOLES LAUM agentibus redditum, BOESLAO per Ludibrium ita respondente: se existimasse, Legatos idcirco ad se missos esse, ut Pretium referrent Alimonia, quâ plus Triennium Exsul Sobieslaus in Polonia sustentatus fuerit: non autem, ut quicquam auferrent: cum antea e Gnesna atque aliis sacris profanisque Locis tantum abstulerint Boiemi, ut in hunc Diem illata Damna refarciri nequeant. Cæterum, mox cognito, quæ in SILESIA, tum adhuc POLONIA cognominata, designaverit Sobieslaus, colligit & ipse [Boleslaus] tumultuarium Militem, eumque in Moraviam mittit, ut totidem Plagis affigeret Moravos. Ergo multo, quam prius, infestior Sobieslaus SILESIAM repetit duobus Exercitibus, duobusque Itineribus, altero Boiemi, altero Moravi ibant, pro se utrique Itinere suo Maleficia, quanta poterant, facientes. Et postquam conjuncti sunt, totum illum Tractum, quæ ODERA ambit, in tantam Vastitatem adducentes, ut ex trecentis Pagis & Vicis ne unus quidem supersuerit integer reliquus.* Tan-

ANNO 1133.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

ti BOLESLAUS constitit Capillus, quò facetus videri adversus Sobieslaum volebat. Eadem Martinus Boregkius in Bohemiæ Chronico, Parte I, ad Annum 1132, narrat.

ANNO 1134.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

LV. Nec SILESIAE Calamitatibus his contentus erat Sobieslaus. Nam pluribus & Bohemis & Moravis iterum collectis, cum BOLESLAUS in Bohemia Villas, Vicos, Oppida perderet, Sobieslaus in SILESIA rursus Viadrinas Oras depopulari gaudebat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1134: *Magnâ igitur Parte Bohemiæ depopulata & exusta, dum neque vastandis Agris, neque urendis Tectis, cum non Villa solum, sed frequentes quoque Vici Incendiis fumarent, BOLESLAUS Polonorum Dux Bohemos ad Pugnam elicere posset, cum Prædâ & Captivis in Poloniam feliciter remeavit. Graviter eam Ignominiam & Exustionem Sobieslaus Dux Bohemiæ ferens, Bohemis & Moravis, in quanto majori Numero poterat, contractis, Polonico Exercitu in diversa Loca abeunte & disperso, in Poloniam [Silesiam] Agmine citato & torrenti, non nullos Vicos & Villas Bohemicali Oræ viciniores & versus Fluvium ODRAM porrectos, tumultuario magis, quam iusto Bello [BOLESLAUS enim Reditum verebatur] vastavit. Nec BOLESLAUS Vastationem tam repentinam prohibere potuit, & sua data Licentia dilapsis, & Anno jam in Hiemem porrecto. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1134: cum Boleslaus Expeditionem in Bohemiam descripsisset: *Noster [Boleslaus] Agris, Vicis, & Oppidis hostilibus fœdè vastatis, cum ad Pugnam elicere Hostem non posset, ingenti Prædâ onustum Exercitum reduxit atque dimisit. Nec multo post Bœmus [Sobieslaus] citato Agmine eam POLONIAE sive SILESIAE Oram, quæ ad ODRAM est, aliquantisper depopulatus, raptim se inde Domum recepit, veritus ne BOLESLAUS revocato, quem dimiserat Exercitu, Reditum suum impediret. Eadem Wenceslaus Hagecius & Martinus Boregkius in Bohemiæ Chronicis ad Annum 1134 narrant.**

ANNO 1135.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

LVI. Toties iteratis Polonorum & Bohemorum non tam Bellis, quam Irruptionibus, Provincias Imperio Germanico subjectas, potissimum SILESIAM devastantibus, ad Ultionem suscitatus LOTHARIUS Imperator, Dissidium inter BOLES LAUM Polonorum & Sobieslaum Bohemorum Duces, æquis Legibus tandem compositurus, utrumque Bambergam, Franconiæ Civitatem, ubi Comitia indixerat, evocabat: quò adveniebant. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI. de Boleslao & Sobieslao: *Cum inter discordes sibi que invicem implacabiles, nullus mutui Belli Finis expectaretur, & Cesar Lotharius Auxilio utriusque, ad sedandos Italiæ varios & graves Motus, opus haberet, utrumque Bambergam vocat, ut dissidentes in veterem Amicitiam restituat.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, cum Sobieslaum contra Boleslaum à Cæsare Lothario Auxilium petiisse dixisset: *BOLES LAUS jam senex, ideoque minus animosus, & cum peteretur Bello Moscovitico, ad Imperatorem profectus est Bambergam Anno 1135:*

LVII. Quò Cæsar Lotharius Titulò Duces Boleslaum & Sobieslaum, an utrumque, tanquam Romano Imperio ad Obsequia devinctum, Bambergam convocaverit: Germani Polonique dissentiunt.

LVIII. Poloni, qui Duces suos Imperatoribus Germanicis unquam vel subjectos, vel tributarios fuisse, nunquam non negant, confidentius, incertum, an securius asserunt: Boleslaum & Sobieslaum Ratione dispari Bambergam venire iussos ab Imperatore Lothario, ut Sobieslai supremo Iudice quidem, Boleslai autem voluntario Arbitro, tam suis, quam certantium Commodis, à quorum utroque Subsidium adversus Italos intenderit, studiosissimo. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1135: *Majoribus Copiis, majoreque Instructione & Apparatu in Bellum Bohemicum BOESLAO Polonorum Duci ultum suas Injurias profecturo, Literæ & Nuncii à Lotargio [Lothario] Romanorum Rege asferuntur: quibus BOESLAUS ipse benignè petebatur, quatenus Bello Bohemico omisso ad se venire personaliter non conctetur, offerens se inter eum & Ducem æquis Conditionibus Pacem compositurum. Lotargio autem Romanorum Regi prædicto, in Italiam ad Res Ecclesiæ turbatas ordinandas,*

ANNO 1135.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS III.

Et pro Adoptione Imperialis Coronæ ituro, à Sobieslao Bohemiæ Duce suggestum fuit, ut Dissidium horrendi prius Belli inter se & Polonos tolleret: neque enim Modum se reperturum, quò Lotargium in Italiam proficiscentem debito è suis Gentibus Subsidio juvare posset, Bello vicino implicatus. BOLES LAUS autem Polonorum Dux Lotargio Regi Romanorum sueque favorabili Invitationi, cum id frequens Consilium Polonorum probaret, gesturus Morem, in Comitiva insigni & notabili ad Lotargium Romanorum Regem in Almanniam in Bamberg transit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1135: de Boleslao: *Majore Apparatu ad Bohemicum Bellum se se accingebat. Hoc agentem, Legati Lotharii Caesaris Romani conveniunt: postulant, ut Iudicio sive Arbitrio Caesaris potius, quam Armis cum Boëmo de Injuriis disceptet: illum Caesaris esse Clientem ac Tributarium: à Cesare ad æqua omnia coactum iri, si Legatos ad Casarem cum summa Potestate mitteret: aut, si ipse eo proficisci dignaretur, quod quidem futurum esset Casari gratissimum. Hoc eò faciebat Lotharius, quod in Italiam festinabat, nec volebat Boemum Polonico Bello distineri, quò minus Auxilia ex Fœdere sibi mitteret. Proficiscitur BOLES LAUS ipse Bambergam ad Casarem perquam splendido Comitatu. Venerat eodem & Boëmus.*

LIX. His Scriptores Polonici addunt: Imperatori Lothario, cum HOMAGIUM ob Pomeraniam & Rugiam, tum etiam TRIBUTUM, si non etiam ob has Terras, certè ob SILESIAM, Germanicas Provincias, exigenti, BOLES LAUS & Homagium & Tributum denegavisse: quam Lotharius Animo quieto Repulsam tulerit. De quò in vetustioribus Ioannes Dlugoffus in Polonica Historia, Lib. IV. ad Annum 1136: de Imperatore Lothario: *Quem BOLES LAUS Polonorum Dux apud Bamberg offendens, plurimis illum & insignibus excepit honoravitque Muneribus: quibus ab eo acceptis Lotargius Imperator petebat, ut de Pomeranorum & Rugianorum Terris, quæ BOLES LAO Polonorum Duci parebant, sibi faceret Homagium: & redderet Tributum. Sed BOLES LAO Polonorum Duce, Pomeraniæ & Rugiæ Terras suas & Polonorum nativas esse, monstrante, Caesaris quievit Impetitio.*

LX.

ANNO 1135.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

LX. Ita verò Historici Polonici, quæ Romanis Cæsaribus in Polonicas Terras, fortassis non universas, omnino SILESIIACAS, summam Potestatem asserunt, aut voluntario Silentio transeunt, aut in alienum Sensum deflectunt, defendendis Polonicæ Libertatis Honoribus obnixè studentes. E Contrario planè diversas Circumstantias recensent Scriptores Germanici, partim Antiquitate, partim Sinceritate potiores: secundum quos, etiam in BOESLAUM, non in Sobieslaum solum, Lotharius Potestatem summam & habebat, & exercebat. Quamobrem, in Bellum contra Polonos, si non etiam ob Pomeraniam & Rugiam, certè ob SILESIIAM, Germanicas Provincias, & Tributum, & Obsequium Germanico Imperio denegantes, jam præparatus, Occasione commodissimâ lus suum obtenturus, BOESLAUM præsentem non admittebat, nisi residuo duodecim Annorum TRIBUTO [quod ad Annum 1122 solverat: sed ad Annum 1134 debebat] exhibitò; & præstitò in PERPETUAM Romanis Cæsaribus declarandam SUBIECTIONEM Iuramentò. Otto Frisingensis in Chronico, Lib. VII, Cap. XIX: de Lothario ex Italia in Germaniam reverso: *Inde in Saxoniam divertens, Polonorum Ducem cum multis Muneribus obvium habuit; quem tamen non ante dignatus est suo Conspectui præsentari, quam Tributum duodecim Annorum, hoc est, quingentas Libras ad singulos Annos persolveret: & de Pomeranis & Rugis [quos Boleslaus subegerat] HOMAGIUM sibi faceret, SUBIECTIONEMque PERPETUAM Sacramentò confirmaret.* Eadem, propemodum iisdem Verbis Theodorus Engelhusius, & Albericus trium Fontium Monachus in Chronica sua retulerunt: nisi quod Engelhusius *quingaginta Libras, pro Libris quingentis*: Albericus *Marcas quingaginta, pro quingentis Libris*, persolutas scribunt. Huldericus Mutius de Germanorum Rebus, Lib. XVII: de Lothario: *Per Germaniam Pace florente, nullis palam discordantibus, parat Expeditionem in Polonos, qui REBELLANT, & TRIBUTUM deinde dare recusabant. Poloni verò, Bellum timentes, Imperatori obviam mittunt Ducem suum cum magnis Muneribus: quem occurrentem in Saxonia ad se admittere noluit, nisi TRIBUTUM prius persolveret, quod duodecim Annis non solvebant: debebant autem singulis Annis quin-*
gen-

ANNO 1135.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

gentas Libras: præterea jurarent, se OBTEMPERATUROS IMPERIO IN PERPETUUM. Hæc omnia Dux fecit, & præterea Dona dedit magna: atque in hunc Modum Pacem fecit cum Polonis.

LXI. Quamobrem his, quæ narravimus, non repugnat: Ducem BOESLAUM Lothario Imperatori, post dictum Sacramentum, aulicum præstitisse MILITIS, hoc est, EQUITIS ARMIGERI Officium: quæle Boleslaus I. Silesiorum Polonorumque Dux olim Henrico II. Imperatori præstiterat: de quo diximus ad Annum 1013, Cap. VII. §. XLIV. Chronographus Saxo ad Annum 1135: cum Lotharium Bambergâ Quedlinburgum, Magdeburgum, tandem Martisburgum discessisse commemoravisset: *Illuc confluebant cum primariis Regni BOLIZLAUS atque Otihelricus Duces, & Legati Græcorum Imperatoris, honorifica secum Munera ferentes, Pacem ab Imperatore & Amicitiam ac Auxilia contra Rukerum [Ruthenum] Tyrannum poscentes: qui Partem Romani Imperii & etiam Terram Græcorum nimis vexaverat. Quibus decenter remuneratis cum suis Legatis Havelbergensi Anselmo & cæteris eis remisit in propria. BOLIZLAUS vero. post SACRAMENTA in Die sancto Manibus applicatis MILES ejus efficitur, & Cesari ad Ecclesiam processuro GLADIUM illius ante ipsum PORTAVIT.*

LXII. Cæterum in Bambergensibus Comitibus inter Imperii Romani Duces quidem tam Boleslaus Polonus, quam Sobieslaus Bohemus sedebant: Boleslaus autem à cæteris separato Loco, quem fastidiebat: si non errat Ioannes Dubravius in Bohemica Historia, Lib. XI: *Sed mirum in Modum Boleslaus abalienato Animo erat à Sobieslao: illudque multum præterea illi doluit, quod Caesar jussu sibi assidere Sobieslao in Ordine aliorum Principum, ei seorsim à Regione Subsellium apposuerit. Id namque ille in deteriorem vertit Partem.*

LXIII. Præterea ibidem Lotharius, ad Italicum Iter, quod differre nolebat, Ære Boleslai, Sobieslai Milite juvari cupidus [quò utroque potitus est] dissidentium Boleslai & Sobieslai obstinatis Animis, quoniam repudiabatur Pax, interea, dum reverteretur, Inducias ad Triennium seu persuadebat, seu præcipiebat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1135: *Quo [Bambergam] cum una & Sobies-*

ANNO 1135.

GERMANORUM Romanus Imperator **LOTHARIUS II.**
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Laus Bohemiae Dux advenisset, pluribus Diebus de Pace, inter Boleslaum Polonorum & Sobieslaum Bohemorum Duces reformanda, Lotargio Rege mediante, casto Labore certatum est, neque Pax aequis Conditionibus, utroque Duce plus iusto suas aestimante Injurias, componi poterat. Ne tamen Negotio infecto, & plus Animis his, quae utrinque iactata fuerant, Probris irritatis, quam pacatis, Discessio Ducum fieret, ipse quoque Lotargius, ne Bohemicali Subsidio frustraretur, prudenti Consilio usus, Boleslaum Polonorum Ducem Instantiis & Precibus multifariis pervicit, ut Bellum triennali Treuga [Pace] quoad ipse ex Italia rediret, suspenderet. In hanc itaque Conditionem Boleslaus Polonorum Dux Romanorum Regis Lotargii Desideriis pertractus, Sufferentias Triennales, Autoritate Lotargii firmatas, acceptat. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI. de Boleslao & Sobieslao: Quando igitur Pax inter illos conciliari non potuit, Inducia in Triennium utrinque pacta sunt, Polonusque Aere, Boiemus autem Milite Caesaris Expeditionem fecere expeditiorem. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V: Tentatur Pax inter dissidentes Principes [Boleslaum & Sobieslaum]: quae cum coire non posset, tamen, ne magis irritatis Animis ii discederent, trium Annorum Inducias, instante maxime & orante Cesare, inter se paciscuntur. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Boleslao: Ad Imperatorem profectus est Bambergam, Anno 1135. Eum datis Muneribus placavit: cum Bohemo pactus est Inducias trium Annorum.

ANNO 1137.

GERMANORUM Romanus Imperator **LOTHARIUS II.**
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS III.

Inter **BOLES LAUM** Polonorum & **SOBIES LAUM** Bohemorum Duces Pax intra **SILESIAM**.

LXIV. Nondum transierat Induciarum Triennium, cum inter **BOLES LAUM** Polonorum, & **SOBIES LAUM** Bohemorum Duces, Proceribus ex utroque Populo praesentibus, intra **SILESIAM**, in Urbe, quam Germani **GLACIUM**, Poloni **CLOSCUM** aliterque vocant, Pax com-

po-

ANNO 1137.

GERMANORUM Romanus Imperator LOTHARIUS II.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS III.

ponebatur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1137: *Priusquam Triennales Treuga [Induciæ] cum Sobieslao Bohemie Duce, per Lotargium [Lotharium] Romanorum Imperatorem confecta exspirarent, communibus Baronibus, tam Polonia, quam Bohemie agentibus, de Pace perpetua inter Regna & Duces firmanda, Tractatus haberi cepti sunt. Post quos utraque Parte in Pacem conspirante expedire visum est, ut Principes personalem agerent Conventionem: cui KLOCZKO Oppidum consignatum fuit, utroque Duce illuc adveniente. BOLESLAUS Polonorum Dux coram communibus Baronibus plurima se indigna à Sobieslao Bohemie Duce, pro multifariis in eum prestitis Beneficiis, passum deduxit: Sobieslao vero Bohemie Duce objecta purgante, in BOESLAUM Polonia Ducem suas quoque Injurias iactante, Interpositione communium Baronum omnes veteres Inimicitia, Contentiones, Querele, Injurie & Emulationes, Damna quoque hinc inde secuta, inter illos sedantur, complanantur & compensantur: & Pax perpetua inter eos eorumque Regna & Dominia stabilitur. Ibidem post pauca: In hanc Pacem BOESLAUM Polonia Ducem ideo tam facile constabat consensisse, ut Ora SLESITICA pacata, & Bello Bohemico extincto, cumulatius contra Rutenos Bellum gerere posset. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI: Sed ea mox BOESLAUS Animum subiit Penitentia rejecta Pacificationis, ut nec tertium Mensem [Annum] à Reditu in Poloniam transire passus fuerit, quin ultro per Legatos suos Sobieslaum occuparet, atque eum ad Pacem perpetuo confirmandam invitaret. Pollicitus hujus Rei Gratiâ, se venturum è VRATISLAVIA ad Oppidum Sobieslai GLATIVM, ibique ex bona Fide omnes Offensiones coram depositurum. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. extremo: cum narravisset Boleslai Cladem à Russis acceptam, quâ stimulatus, Pacem cum Bohemis ineundam statuerat: cum Sobeslao Bohemorum Principe CLOSCI Conventum egit, Pacemque fecit, Arbitris utriusque Populi Proceribus.*

CAPUT XI. SILESIIORUM RES.

ANNO 1139.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.

Post divisas POLONIAE Provincias,
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

Romano GERMANORUM Imperio subiectus.

I.

HÆc Provinciarum ad POLONIAM spectantium Divisio maximè notabilis, ex quâ novus Regiminis Modus provenit, POLONIS plures, SILESIIIS peculiare attulit DUCES. Quare Laboris præsentis, quod restat, Pensum maiore Cura peragendum statuimus, ut hinc evidentius perfectiusque Principia Mutationis pateant, quam deinde SILESIA suum in Commodum Ornamentumque convertit: quò longius à POLONIA tum Moribus, tum Iuribus recedens, eò propius ad GERMANIAE tam Consuetudines, quam Leges revertens.

II. GERMANIS post LOTHARIUM II. SAXONEM, Anno 1137 mortuum, CONRADUS III. ab Anno 1138 ad 1152 Imperator: SILESIIIS post BOLESLAUM III. Anno 1139, Ætatis LV. extinctum, VLADISLAUS II. Cognomento SPUTATOR, Filius, inter Fratres Poloniae Tetrarchas primarius, ad Annum 1146 Dux præerat. Per eum SILESIIOS fuisse CONRADO III. Imperatori subiectos, cum aliunde colligi potest, tum etiam Vladislai II. Successor BOLESLAUS IV, Silesiorum Dux, qui se cum duobus Fratribus eidem Cæsari subditos demonstravit, docet. De quo videantur, quæ proferemus ad Annum 1146 & sequentes.

III. BOLESLAUS III, Dux, imminente Fato supremo, quinque Filiis, VLADISLAO, BOLESLAO, MIESLAO, HENRICO, & CASIMIRO, ne Dissidiorum Materiam relinqueret præsentibus Proceribus, dividebat Provincias suas. Ex his attribuebat in patriam Hereditatem Proprietatemque VLADISLAO, qui natu maximus erat, SILESIIACAM,

Cra-

ANNO 1139.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

Cracoviensem, Siradiensem, Lanciciensem: cui addebat in cæteros Fratres Imperium: BOLES�AO Masoviensem, Dobriniensem, Cujaviensem, Culmensem: MIESLAO Gnesnensem, Posnaniensem, Calissiensem, Pomeranicam: HENRICO Sandomiriensem & Lublinensem. CASIMIRO, tenerrimo Puero, quem Vladislao educandum commiserat, nihil assignatum mirantibus, Causam exponebat: Currus, inquires, non nisi quatuor habet Rotas. Hæ superimpositum gerentes insidenti commodum præbent Locum. Eo fruetur quintus Filius.

IV. Paucis hæc tangit è Germanis Chronographus Saxo ad Annum 1138: *Eodem Anno obiit BOLIZLALLS Dux Polanorum, relinquens quinque Filios superstites, quibus & divisit Hereditatem suam coram Episcopis & Principibus illius Terræ. Plenius ea commemorat è Polonis Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XXVII: de Boleslao III: Qui dum fatale Munus jam à se exigi sentiret, testamentales mandat conscribi Codicillos: in quibus & avitarum Vices Virtutum, & Regni Successionem quatuor Filiis legat: certos Tetrarchiarum Limites determinans, eatenus, ut penes majorem natu & Cracoviensis Provincia Principatus, & Autoritas resideret principandi. De quò si quid humanitus obrigisset, semper Ætatis Majoribus & Primogenitura Ratio Litrem Successionis decideret. Suggestur ei de quinto Filio adhuc Infantulo, cur illius non meminit: cur nullà illum Legatorum Portione subscripserit. Quibus ille: Imo, inquit, longius præmemini & legam: [in Vratislaviensi MSto legitur, legavi.] Stupentibus illis, quænam quinta esse possit Portio inter quartas [quatuor]? Quidam [legendum videtur, Tum idem: quoniam Responsio, quæ subjungitur, ab aliis Boleslao ipsi adscribitur] nescio joculariter, an serio, subintulit: Non cernitis quatuor Tetrarchis Quadrigam Tetrarchia fabricatam. Sic isti Parvulo quintæ in Quadriga Rotæ legatur Successio.*

V. Eadem, quò diffusius, eò clarius describit Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1139: de Boleslao III. jam morituro: *Ne inter Filios pro Regno, se absunto, Bella, Odia aut Contentiones contingant, Polonia Regnum, cujus ipse in eam Diem unus fuit Princeps & Monarcha, inter Filios dividit. Et primogenito quidem WLADISLAO, ex Ru-*

ANNO 1139.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

tena suscepto, Cracoviensem, Siradiensem, Lancitiensem, SILESIIAMque & Pomeraniam Terras legat: decernens, ut circa eum Primogeniturae Iure Superioritas & principandi major & prima Autoritas consistat, omnibus alijs Fratribus sibi parere & intendere iussis: asserens, in Polonorum Regno nisi unus fuerit, ad quem totius Summa Cura referatur, universa in Ruinam solutum iri. BOLES�AO verò CRISPO Masoviensem, Dobrzinensem, Cujaviensem & Culmensensem: MIECSŁAO SENI Gnesnensem, Posnaniensem & Calissensem. HENRICO Primo Sandomiriensem & Lublinensem Terras, Districtus & Regiones pro Sortibus consignat. Restabat quintus Filius CAZIMIRUS, Anno superiori genitus, Infantulus, & Cunas adhuc observans: cui, cum omnibus Terris & Provinciis in quatuor Filios distributis, nullam Sortem reliquisset, Oblivione hæc illum aut Morbo neglectum fecisse, omnibus, qui Ordinationi ejus aderant, autumantibus, Nomen & Memoria quinti Filii CAZIMIRI Infantuli suggesta est, monitusque, ut & illi, velut teneriori, æquam inter Fratres Portionem relinqueret: respondet: Iam dudum illi Sortem suam delegavi. Admirantibus cunctis, & quamam quinta Sors esset, scrupulose inter se sciscitantibus: Non advertitis, inquit, inter quatuor Rotas Sedem quintam, quæ in Polonico Wasag appellatur, consistere, & in medio positam esse Partem nobiliorem, & à Natura Partium Appellationem derivatam usurpassè. Sic & huic Infanti, inter quatuor Tetrarchas Fratres, delegatur Successio, plus Venerationis & Amplitudinis, quam aliqua earum habitura.

VI. In cæteris consimilia, sed paulò aliter Provinciarum Divisionem Martinus Cromerus indicat: ex iis Pomeranicam, VLADISŁAO ademptam, MIESŁAO attribuens: & Lublinensem HENRICO assignatam omittens: in Polonorum Rebus, Lib.V. de Bolesłao III: Ubi Mortem appropinquare sibi sensit, convocatis Proceribus, qui Officii Causa undique convenerant, & quatuor Filijs adstantibus, de Concordia apud eos Verba fecit: partitusque omnia, quæ tunc erant Polonicæ Ditionis, inter quatuor Filios, Principatum & Summam Rerum penes VLADISŁAUM, natu maximum constituit, cæteros ejus Autoritatem sequi iussit. In Partitione quintum Filium, qui superiore Anno natus erat, præterierat. Id cum Proceres Oblivione

vione

ANNO 1139.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

*vione fecisse existimabant. Itaque admonent, ut ne illum exsortem Patri-
monii relinquat. Respondit Princeps: Iam illi quoque Portionem suam es-
se designatam. Admirantibus cunctis: Non advertitis, inquit, in Curru inter
quatuor Rotas quintam eam esse Partem Currus, cui Homines insident, & On-
nera imponunt: quæ quidem à Rotis sustentatur atque portatur? Eum igitur
Locum inter quatuor Fratres quintus obrinebit, illisque suo Tempore succe-
det. Ibidem Lib. VI: Partitione Regni, secundum Descriptionem Patris fa-
ctâ, WLADISLAO quidem natu maximo Cracoviensis, Siradiensis & Lenci-
ciensis Tractus, itemque SILESIA obtigere: BOLESLAO, qui CRISPUS appel-
latus est, Masovia & Cujavia, Culmensisque ac Dobrinensis Tractus: MIE-
CISLAO Gnesnensis, Poseniensis & Calissiensis & Pomerania: HENRICO Sen-
domiriensis. CAZIMIRUS vero Infans exsors, quemadmodum Pater volue-
rat, à WLADISLAO curandus atque educandus susceptus est.*

VII. Præterea Divisionis hujus Mentionem è Silesiis facit Ioachi-
mus Curæus in eorum Annalibus, de Boleslao III: Reliquit superstites Fi-
lios quinque: VLADISLAUM, cui attribuit Ditionem Cracoviensem & SI-
LESIAM cum summa Autoritate, ut esset Ethnarcha. BOLESLAO CRI-
SPO assignavit Masoviam & vicinas Oras: MIESLAO Poloniam majorem:
HENRICO Puero Oram Lublinensem. Præterit autem Filium Infantem CA-
SIMIRUM, natum paucis Mensibus ante suum Excessum. Rogatus Causam,
respondit: Currum gestari à quatuor Rotis, sed suum CASIMIRUM
in Medio Currus sessurum, & tandem ad istum Summam Rerum perven-
turam.

ANNO 1140.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

VIII. Hi quatuor Fratres, VLADISLAUS II. Sputator, BOLESLAUS
IV. Crispus, MIESLAUS Senex, & HENRICUS Primus, designati Polo-
nicarum Provinciarum Duces, ob earum ex Patris Sententiâ Dispositio-
nem, in Comitibus Cracoviensibus erant inter Initia quidem discordes,
uni

ANNO 1140.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

uni summum Regimen in universa nequaquam concessuri: sed tamen ad ultimum in certas Leges consentiebant, secundum quas Provinciis suis præessent. VLADISLAO, tanquam Primogenito, permanebat in cæteros Fratres Imperium: committebaturque CASIMIRUS II, Cognomento Iustus, educandus. Quod cum Ecclesiastici, tum Politici Proceres omnes approbabant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1140: *Postquam deinde Rerum publicarum Vacillatio, Principibus diversa sentientibus, diversaque jubentibus, oriri cœpit, & Principes quatuor Filii Boleslai juxta paternam Ordinationem ad Ducatus & Terras eis designatas se admitti flagitarent: fit apud Cracoviam omnium Terrarum generalis Convventus. Ubi post varios Tractatus & Deliberationes, WLADISLAUS Primogenitus & natu major Boleslai Patri in Monarchiam, omnium Prælatorum & Baronum Assensu & Ordinatione, successurus decernitur: utque circa ipsum Primævitas & Superioritas remaneat, statuunt. Ipse quoque cæteris Fratribus, videlicet BOLESLAO, MIECZLAO & HENRICO parentibus imperitet. Bella conformiter & ex æquo gerant, sed assumendi ea circa WLADISLAUM Autoritas consistat: cæteris non inferendi, sed repellendi Potestas permissa. His taliter ordinatis, tribus Principibus in suas Sortes, BOLESLAO CRISPO in Masoviam, MIECZLAO SENE in Posnaniam, HENRICO PRIMO in Sandomiriam secedentibus, WLADISLAUS Dux & Monarcha in Cracovia relictus est: & illic stando alios suos Principatus & Dominia, Remque publicam disponebat. Apud illum quoque CASIMIRUS Infans & quintus Dux relictus est, sibi que illius Cura, tam à cæteris Fratribus Ducibus, quam à cæteris Polonie Satrapis & Consiliariis mandata. In hunc Modum Corpus Polonie in plures Partes scissum est. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI: Tum demum Convventu apud Cracoviam instituto, cum Flagitatio Fratrum Studiaque & Factiones comparate, ad unum deferri universam Rerum Summam non paterentur, nec rectius quicquam in Mentem cuiquam veniret: necessario Boleslai Constitutio approbatur, ut Juvenes certis ac definitis à Patre Finibus dominarentur: Principatus verò & summa Belli Pacisque Autoritas penes natu maximum esset. Ibi dem, cum divisarum Polonicarum Mentionem fecisset: Ita ad suas quis.*

que

ANNO 1140.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

que Ditiones, & quasi Satrapias, discessere, ut Wladislaum tamen Principem agnoscerent, ejusque Majestatem comiter conservarent: qui jam sextum ac trigesimum agebat Annum. Nam hac Anno Christi 1140 acta sunt.

IX. Itaque, cum Reipublicæ Polonicæ Corpus dissolveretur, inter BOESLAI III. quatuor Filios Hæredes, Primogenitus VLADILAUS II. jam XXXVI Ætatis Annum ingressus, in cæteros Fratres Imperium, non Patris solum Testamento, verum etiam Procerum omnium, ex diversis Populis, quos repræsentabant, ad Comititia missorum, ipsorumque Fratrum Consensu Pactoque nactus, SILESII Dux contigit.

X. Cæterum VLADISLAUS, quanquam inter Fratres Principatum, in eosque magnam Potestatem nactus: attamen, si non etiam, quatenus SIRADIENSIIUM & LANCICIENSIIUM, certe quatenus CRACOVIIENSIIUM & SILESIORUM Dux, Romano GERMANORUM Imperio subiectus erat: quemadmodum postea demonstrabimus. Quò Pactò SILESIORUM CRACOVIIENSIIUMque Populus veterem subiit Statum. Etenim jam olim, ante Slavorum POLONORUM ad Germanos SILESII Accessum, Imperio Germanico tam in CRACOVIIENSIIUM, quam in SILESIORUM Terras, GERMANIÆ Finibus comprehensas, Ius idque summum erat: quarum utraque, sub QUADIS & LYGIIS, fuit Germaniæ Pars Occidentalis. Post illa, mutatis passim & Regionibus, & Nominibus, antiqua SILESIA, quæ Vistulam pro Limite suo ad Occidentem habebat, in duas Provincias distinguebatur: quarum altera quidem CRACOVIIENSIS, altera vero, quamvis omnino SILESIA, ideo, quia Poloniæ connexa Gubernatores suspiciebat Polonos, plerisque POLONIA vocabatur. Earum, tanquam diversarum, Mentio jam Sæculo XI facta reperitur. Ademarum Chabannensis [Anno 1030 superstes] in Chronico, quod Philippus Labbeus in MStorum Librorum Bibliotheca, Tomo II edidit, ad Annum 983: quò Cæsar Otto II. mortuus est: *Adalbertus convertit ad Fidem Christi quatuor istas Provincias, quæ antiquo Paganorum Errore detinebantur: scilicet POLLIANAM* [Poloniam, id est, Silesiam] *Sclavaniam, Waredoniam, CRACOVIAM.* Hinc & SILESIAM, & CRACOVII-

ANNO 1140.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

AM, tanquam veteris Silesiæ Plagam, Terris Germanicis adscriptas invenimus: quamvis hodiernæ Poloniæ minoris Portio Cracovia censeatur. Gobelinus Persona in Cosmodromio, Ætate I. Cap. V: *Ab Oriente incipiendo versus Meridiem Provincia GERMANIÆ sunt: CRACOVIA, POLONIA* [id est, SILESIA] *Bohemia, Sclavonia: quæ Provinciæ omnes utuntur Lingua Gothica* [Germanica] *vel Sclavonica.*

SILESIIORUM per SOBIESLAUM Bohemorum Ducem
Oppugnatio.

XI. Post Ducis BOLES LAI III. Excessum, divisis Poloniæ Provinciis, mutataque Gubernaculi Formâ, primus in Exteris SOBIESLAUS, Bohemorum Dux, implacabilis Polonorum Hostis, posthabito Pacis Fœdere, SILESIIAM peragando vastabat: eamque totam sibi, vel ut propriam, vel ut tributariam, subicere conabatur. In eâ fixam Bohemis Sedem, unde SILESIIOS aggredi & subigere possent, daturus, ad COSCENUM Vicum, inter Paludes, opportunum conditurus erat Oppidum, Munimentò Præsidiòque firmandum. At Proposito Successum speratum intercipiebat Mors, ulteriorem SOBIESLAO denegans Vitam. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1140: *SOBIESLAUS Bohemiæ Dux audiens BOLES LAUM Polonorum Ducem obiisse, & Polonorum Regnum quadrifariam scissum esse, Pactum & Fœdus, quod cum BOLES LAO Polonorum Duce iurisjurandi Obstrictione pepigerat, prævaricatus, Regnum Poloniæ & SILESIIICAM Oram invadit, depopulatur & vastat. Sed neque Vastatione hostili contentus, cum WLADISLAUS Poloniæ Dux, cui ea Ora obvenerat, Injuria opportunus videretur, in Animum inducit, ut Oram SILESIIICAM sibi faciat aut tributariam, aut proprietariam. Quapropter in Vico KOSCIAN vocato, undique Paludibus & Lacubus septo, & naturali Situ plurimum munito, Oppidum & Munitionem construere, & illi suum Præsidium imponere satagens, plures Dies in Opere moliendo consumit. Verum Ultio divina, quæ quoslibet Fœderam Transgressores ferire solita est, illico illum percussit. Nam Febribus correptus, cæpto abscedere compulsus, & à suis Am-*
bi-

ANNO 1140,

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

bitionem suam carpentibus Pragam reductus, invalescente Febre, XVI. Calendas Martii, mortuus. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib.III. Cap. XVIII: ad Annum 1140: Eodem Anno SOBIESLALLS Dux Bohemiae sciens, BOLESLAUM Krzyuousti Vitâ functum, SLESIAM vastavit, Principibus Poloniae quadrifariam divisit, nequicquam tamen repugnantibus: & eam sibi totam appropriare cupiens, Vicum KOSCZAN, undique Paludibus septum, instantè munire cepit: Præsidium eidem imponere volens, sed acutis correptus Febribus, in Pragamque delatus, Diem obiit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib.VI. ad Annum 1140: Exstincto Victore ac Terrore Gentium BOLESLAO Crinousto, mutatâque, uti diximus, Formâ Reipublicæ, non diu vicinorum Arma quievè. Primus omnium SOBESLALLS, Boemorum Dux, immemor Fæderum, quæ cum eo Principe & universa Polonia, Iurisjurandi Religione interpositâ, dudum icerat, nondum exacto à Morte BOESLAI Anno, SILESIAM infesto Exercitu longè lateque populatus est. Nec eâ Prædiâ, quamvis magnâ contentus, ad subigendam omnem eam Oram Animum adjecit. Et, quò facilius id faciat, Locum opportunum apud Vicum COSGENUM inter Lacus & Paludes Munitione & Præsidio firmare adoritur. Sed hoc molientem Vindicta Divina, justâ violati Fæderis & Iurisjurandi Ulkione, perculit. Nam validâ Febre correptus, incæpto desistere coactus est: relatusque Pragam, non multo post invalescente Morbo exstinctus est. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislao II: Initio statim Bohemi vastarunt SILESIAM. Ibidem post pauca: Bellum tamen hoc tunc cito desit, Principe Bohemorum mortuo. Præterea Irruptionis hujus meminerunt, Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib.I. Cap.XVIII. & Nicolaus Polius in Historia Incendiorum, ad Annum 1140,

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.SILESIIORUM Episcopus XIII. VRATISLAVIENSIS,
MAGNUS ZAREMBA, Polonus.

XII. RUPERTUS KORABITA, Episcopus Vratislaviensis in XV Annum, Rebus Silesiorum Ecclesiasticis laudabiliter præfuerat. De quo Ioannes Dlugossius in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XII: *Non solum spiritualia religiose administrans, verum etiam Temporalia animose defendens, & in omnibus providus fuit Præsul.*

XIII. Cum Gaudentius, qui Radostus aliis vocatur, Polonorum Cracoviensis Episcopus Anno 1141, Die Ianuarii XIX, vivis exemptus esset: clarus Meriti RUPERTUS noster, de VLADISLAI, tam Cracoviensium, quam SILESIIORUM Ducis Sententiâ, Cracoviensibus dabatur Episcopus. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1141: *Cracoviensis Antistes Radostus, XIX. Ianuarii, cum Annis XXV Cracoviensem Ecclesiam rexisset, tum demortuus est, & in Ecclesia Cracoviensi sepultus. Huic ROBERTUS seu RUPERTUS, Episcopus VRATISLAVIENSIS in Sedem Cracoviensis ab Innocentio Papa Secundo translatus, per Ordinationem Ducis VLADISLAI, qui & Cracoviensem, & Vratislaviensem regebat Principatus, successit. Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XII: Post Mortem Radosti, sive secundum alios, Gaudentii, apud Kalisch Oppidum, Anno Domini 1141, decima nona Mensis Ianuarii, defuncti, ordinante VLADISLAI Duce Regni Poloniae & Monarcha: in cuius Principatu Vratislaviensis & Cracoviensis consistebant Civitates, per Innocentium Papam II, eodem Anno, Capitulo Cracoviensi illum per Postulationem deposcente, ex Vratislaviensi in Cracoviensem translatus est Ecclesiam.*

XIV. Tum Canonici VRATISLAVIENSES, ad quos cæteroquin Episcopum eligendi Ius spectabat, Legum Ecclesiasticarum observantes, eligendum ab Innocentio II, Pontifice Romano expectabant Episcopum. Ioannes Dlugossius in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XIII: *Post Translationem itaque RUPERTI, Vratislaviensis Episcopi, visum est omnibus ab Electione & Postulatione qualibet abstinere, cum Ecclesia tunc non ex Morte sui Pontificis vacaret, sed in Cracoviensem Ecclesiam Translatione RIL-*
PER-

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

PERTI facta, in solius summi Pontificis Provisionem Ecclesia VRATISLAVIENSIS recideret.

XV. VLADISLAO Silesiorum Ducitum Cancellarius erat MAGNUS, Natione Polonus, intra Calisſienſium Provinciam nobili Familia progenitus, quæ ZAREMBARUM, aliis ZARAMBIORUM, aut ZAROMBARUM dicitur: de quâ Simon Okolskius in Orbe Polono, de Sarmatarum Gentilitiis Armis, Tomo III, prolixè agit. Erat verò simul Canonicus Gneſnenſis, Cracoviensis, Vratislaviensis, Ecclesiæ Custos. Huic VLADISLAI Ducis Autoritas, cui facilis Canonicorum Vratislaviensium Consensus accedebat, per Innocentium II. Romanum Pontificem, conciliabat Episcopatum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1141: *Ad Ecclesiam verò VRATISLAVIENSEM, per huiusmodi Translationem vacantem, MAGNIS in Episcopum Custos Gneſnenſis, Vratislaviensis & Cracoviensis Canonicus, Ducalis Cancellarius, Genere nobilis, de Domo ZAREMBA, per Innocentium Secundum est promotus. Et in Episcop. Vratisl. MStis, Num. XIII: Romanus itaque Pontifex Innocentius II. Literis & Pactionibus VLADISLAI Ducis Poloniae & Capituli Vratislaviensis permotus, RUPERTO in Cracoviensem Ecclesiam translato, & MAGNO Vratislaviensi & Cracoviensi Canonico, & Gneſnenſis Ecclesiæ Custodi, atque ejusdem VLADISLAI Ducis Ducatus Cancellario, Anno Domini 1141, de Vratislaviensi providit Ecclesia. Ibidem post quædam: Hic Natione Polonus, ex Terra Calischiensi Ortum ducens, nobilis de Domo & Familia, quæ se appellat ZAROMBA. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vratislaviensibus Episcopis: *Natus fuit ex Stirpe nobili ZARAMBIORUM, collocatus in Ecclesiam ex Aula. Fuit enim Principis Cancellarius.**

XVI. Non in Vratislaviensium, sed ad præcedentium Episcoporum nondum mutatum Exemplum, in extero Gneſnenſium Templo, per Iacobum I. Gneſnenſem Archiepiscopum, consueta Solennitate consecrabatur. Ioannes Dlugossus in Episcop. Vratisl. MStis, Num. XIII: de Magno: *Iacobus I. Gneſnenſis Archiepiscopus, de summi Pontificis Consensu, illum in Ecclesia Gneſnenſi consecrat.*

XVII. Vir eruditus, in suos liberalis, ad Honores proclivis, ab Ira

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

non alienus erat. Ioannes Dlugossus ibidem: *Vir in Literis Divinis & humanis eruditus, ad Iram proclivis, in Cognatos & Nepotes liberalior, quorum aliquos parum dignos in Honores & Dignitates Ecclesiæ promoverat.* Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vratisl. Episcopis: *Uir politicus, quæsit Dignitates, locupletavit suos Cognatos. Commendabat eum Eruditio.*

VLADISLAI II. SILESIORUM Ducis
cum Fratribus Dissidium.

XVIII. VLADISLAUS II, non SILESIORUM tantum, sed POLONORUM etiam Dux, in Provinciis suis Germanicam, eamque Romano GERMANORUM Imperio subiectam SILESIAM, velut Beneficium, quod Cæsari CONRADO III. debebat, consecutus, non eâ, non ceteris, quas intra Poloniam obtinuerat, Terris contentus, Fratres assignatis occupatisque Provinciis orbare cupiebat, ex Asse futurus Patris Hæres. Chronographus Saxo ad Annum 1146: *CONRADUS Rex dum Cumæ Curiam haberet, WLADISLAZO [Vladislaus] qui erat Senior inter Fratres, & qui Sororem [Cognatam] Regis habebat in Coniugio, Regem adiit, ac suscepta Patria, ut solus Ducatum obtineret, exheredare conatus est.* Aliquantô clarius hæc profert Anonymus Autor [Anno 1225 superstes] in Montis Sereni, hoc est, Lauterbergensis intra Diocæsin Magdeburgicam Monasterii Chronico, quod Ioachim Iohannes Maderus primum edidit, ad Annum 1146: *CONRADUS Rex cum Conventum haberet, WLADISLAIUS Gener [Affinis] ejus ipsum adiit, & recepto ab eo POLONIÆ [SILESIÆ] Ducatu, Fratres suos exheredare conatus est.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica Lib. V, ad Annum 1141: *Regni Polonia quadrifaria, quam demonstravimus, Scissura, haud multo Tempore æquis Animis poterat perferri: sed penè in ipso sui Initio intestinorum Bellorum excivit Stridores.* WLADISLAIUS siquidem Polonorum Dux primogenitus & natu major, etsi inter Fratres potiore & magis insignem Portionem, Cracoviensem videlicet Ducatum accepisset, & tam Patris, dum viveret, quam Prælatorum, Baronum & Procerum Polonia Designatione, Fra.

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

Fratrum insuper Consensu Superioritas & Monarchia Regni circa eum consisteret: omnes tamen eos Principatus & Dominia, quæ in Fratrum Sortem cesserant, detracta & erepta sibi ratus, multifariis Angoribus Anxietatibusque Spiritum gestabat turbulentum & afflictum, frequentesque Amicis hujus suæ Ignominia & Spolii repetebat Querelas.

XIX. Istius Culpæ, quam VLADISLAUS II. omnes Fratribus Provincias erepturus incurrit, Partem maximam Poloni transferunt in Uxorem, cujus ille paruerit Consiliis. Hujus verum & Nomen, & Stemma plurimos latet. Utrumque diu occultum, ut ex Umbris tandem in Lucem prodeat, majore Cura perquiremus & proferemus: maximè, quoniam VLADISLAUS noster II, BOLESŁAI III, Cognomine Distorti, ex SUISLAVA, SUATOPOLCI Ducis Kioviensis Filia, Uxore primâ, Filius, trium Filiorum, quos SILESIA primos in propriis & hæreditariis habuit DUCES, Progenitor est.

XX. Nonnulli VLADISLAO Uxorem GERTRUDEM conjungunt, LEOPOLDI Marchionis Austriaci Filiam: cui Mater Agnes, Cæsarum HENRICI III. Filia, HENRICI V. Soror, FRIDERICI I. Cognata fuit. Inter hos Autores primarius est Radevicus Frisingensis, de Imperatoris Friderici I. Rebus gestis, Lib. I. Cap. II. Eum sequitur Guntherus in Ligurino, id est, Poemate, quod de Imperatoris ejusdem Vita composuit, Lib. V. Versu 59: de Vladislao nostro:

*Dux erat, & Nuptam cognatam Regis habebat,
Nomine GERTRUDEM, LEOPOLDO Patre creatam.*

Quibus Assensum præbet Ioannes Pistorius, & in Polonia Principum, & in Silesiæ Ducum Genealogia.

XI. Cateri, quos in hac Re consuluimus, omnes VLADISLAO assignant Conjugem Nomine CHRISTINAM, Cæsarum HENRICI V. Filiam, HENRICI IV. Neptem. In quâ Sententiâ sunt, præter Ioannem Dlugossium, Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap.

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

X. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. V. Iohannes Herburtus in Historia Polonica, Lib. IV, Cap. V. & IX. Alexander Guagninus in Poloniae Chronicorum Compendio, de Boleslao III. Stanislaus Sarnicius in Polonorum Annalibus, Lib. VI. ad Annum 1140. Salomon Neugebauerus in Historia Polonica, Lib. III, in Boleslao III. ad Annum 1110: & in Vladislao II. ad Annum 1140. Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI. ad Annum 1152. Cyriacus Spangenbergius in Saxoniae Chronico, Cap. CCXVII. Hieronymus Hennings in Genealogia Poloniae Ducum, Boleslao III. Curvo: & Silesiae Ducum, Boleslao Procero. Christianus Matthias in Theatro Historico, Imp. Henrico V. Cap. II. Ioannes Ifacius Pontanus Lib. V. Rerum Danicarum, in Canuto Rege LXXV, post Annum 1157. Philippus Iacobus Spenerus in Sylloge Genealogico-Historica, Familia Pfasteo-Polonica, Boleslao III. Distorto: & Familia Pfasteo-Silesiaca, Vladislao II. Bohuslaus Balbinus in Miscellaneis, Decade II. Lib. II. Parte I. Tabula Silesiae Ducum Genealogica. Georgius Crugerius in Pulveribus sacris, Mense Febuario, ad Diem XVII. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1140. Iohannes Schrammius in Silesiae Ducum Genealogia. Elias Reusnerus in Opere Genealogico, Parte V. in Pfastea Stirpe, Boleslao III. & Vladislao II. Iohannes Mollerus in Ducum Lignicensium Historia, Lib. I. Cap. XI. Iacobus Schickfusius in Silesiae Chronico, Lib. I. Cap. XVIII. Daniel Zepko in Gynæceo Silesiaco. Gotfridus Ferdinandus Buckisius in Ecclesiastica Silesiorum Historiae Prolegomenis, Cap. I. §. XXI. Fridericus Lucæ in Silesiae Memorabilibus, Parte I. Cap. III. Num. XII. Gothofredus Rhonius de quibusdam ineditis Historiae Silesiacæ Scriptoribus, Epistola III.

XXII. His ad Errorem, quantum perspicere possumus, Viam prævit Ioannes Dlugossus, omnibus, quos citavimus, antiquior. Quem si audimus: post Bellum [cujus Mentionem supra fecimus] inter HENRICUM V. Cæsarem, & BOLESLAUM III. Silesiorum Ducem, Anno 1109 gestum: Anno 1110, in Pacis Stabilimentum, intra Germaniæ Bambergensia Comitata, pro gemino Vinculo necessebatur geminum Matrimonium: quod

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESII Dux VLADISLAUS II.

quod BOLESLAUS quidem cum Cæsarum, HENRICI IV. Filia, HENRICI V. Sorore, ADELHEIDE, Viduus mox ibidem iniit: VLADISLAUS autem sex Annorum Puer [Anno 1104 natus, ut idem Dlugossus ad hunc Annum refert] cum CHRISTINA, Imperatoris HENRICI V. Filia, quondam ineundum promisit: quam BOLESLAUS ideo Bambergâ secum traductam, in Polonia educari curavit. Ea commemorat in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1110: BOLESLAUS, inquit, *Polonorum Dux, Sororem Regis [Imperatoris HENRICI V.] sibi in Sponsam, Filio vero suo WLADISLAO ex Rutena genito, Filiam Regis HENRICI CRISTINAM nomine, Virginem Formâ venustam, cepit petere in Uxorem. Quæ omnia HENRICUS REX sine Cunctatione concessit, & celebratis in Bamberg Nuptiis cum Sorore Cæsaris tam novam Nuptam sibi, quam Filio WLADISLAO Virginem CRISTINAM Iuvenculam cum Dote duplici, comitatus Militibus Cæsareis, in Poloniam deduxit.*

XXIII. Certè VLADISLAI nostri Conjux, nec Imperatoris HENRICI V. Filia, nec CHRISTINÆ Vocabulo nuncupata fuit.

XXIV. Nam primum, an Cæsar HENRICUS V. ex Mathilde, Henrici Primi, Anglorum Regis Filia, quam solam Tori Consortem habuit, Prolem ullam susceperit, controversum est. Sunt, quibus non quidem nullos Liberos, nullum tamen Filium reliquisse statuitur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1126: de Imperatoris Henrici V. Obitu locutus: *Nullum Filium post se reliquit Hæredem. Quæ illi Orbitas ideo iustâ Divinâ Ultione estimata est accidisse, qui Patrem suum Henricum Imperatorem, quem Præcepto Dominico honorare debuerat, captivans & in Carcerem recludens, eum in Carcere mori fecit. In hoc HENRICO Imperatore QUINTO Henricorum Progenies à Saxonibus descendendum in totum extincta est.* Huic Sententiæ subscribit Daniel Zepko in Gynæceo Silesiaco. Contra, nullam omnino Subolem Cæsari HENRICO V. fuisse tradunt in recentioribus Iacobus Spiegelius in Scholiis ad Guntheri Ligu-
rinum, Lib. VI. Versum 60. Martinus Crusius in Annalibus Suevicis, Parte II. Lib. IX. Cap. XI. Henricus Meibomius in Michaelis Sachsi Chronico, Parte III. de Henrico V. Cæsare, Cap. III. Horum Assertionem [quam Teste nullo stabiliunt] in vetustissimis confirmat Gaufridus Prior Vosiensis [Anno

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

1183 superstes] in Chronico [quod Philippus Labbeus in nova Bibliotheca MStorum Librorum, Tomo II. publicavit] Cap. XLIII: *Imperator HENRICUS accepit Mathildem, Filiam primi Henrici Regis Anglorum, quam ei genuerat nobilis Filia Regis Scotorum, qui dictus est David.* Ibidem post pauca: *Ipsa ex Imperatore nullam suscepit Prolem.*

XX. Deinde VLADISLAUS, septendecim Annorum Iuuenis, jam nubilem CHRISTINAM, Imperatoris HENRICI V. Filiam, Anno 1121, in Thalamum solenniter recepit. Quod, præter alios, Ioannes Dlugoffius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1121 narrat: *Annos nobiles CRISTINA Filia HENRICI Imperatoris QUINTI dum implevisset: quam BOLES-LAUS Polonorum Dux Filio suo, natu majori, primi Matrimonii, WLADIS-LAO desponsaverat: quamque in Polonia ex Almania devecam, Decennio jam exacto nutrierat, eò Tempore BOESLAIUS Polonia Dux Diem designans Nuptiarum, Stephanum Ungariæ Regem, Generum suum, cum Baronibus Ungariæ ac Primoribus, Iaroslauum Ducem Wladimirensem, Socerum suum, item alios Principes Russia, suisque Regni Polonia Prælatos, Barones & Proceres ad huiusmodi Nuptiarum Solennitatem, Nunciis & Literis invitat.* At verò Cæsar HENRICUS V. ipse Nuptias Anno 1114 celebravit. Quod, inter antiquissimos, Dodechinus in Appendice ad Mariani Scoti Chronicon: Robertus Montensis in Appendice ad Sigeberti Gemblacensis Chronicon: Conradus Urspergensis in Chronico ad Annum 1114 indicant. Quomodo igitur VLADISLAUS noster CHRISTINAM, Imperatoris HENRICI V. Filiam, ante Patris Nuptias, accipere potuit Anno 1110 quidem Sponsam: Anno autem 1121 Uxorem, sex Annorum Puellam?

XXVI. Ut igitur verum & Nomen, & Patrem Uxoris, quæ VLADISLAUS III, Silesiorum Ducem, trium Filiorum, BOESLAI, MIESLAI, CONRADI, Genitorem fecit, in medium afferamus: ea quidem non CHRISTINA, sed ADELHEIDA fuit appellata: nisi forte suspiceris, ADELHEIDAM CHRISTINAM prius dictam, postea Vocabulò aliis priore, aliis posteriore abjecto, suis ADELHEIDAM, Polonis CHRISTINAM esse vocatam. Quæ tamen Conjectura, sicuti nullum, cui acquiescat, Fundamentum habet: ita Probabilitatis excedit Fidem. Præterea fuit ab Impe-

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

peratore quidem HENRICO, non autem QUINTO, sed QUARTO, progenita.

XXVII. Utrumque nos ipse VLADISLAI Filius natu maximus, BOLESŁAUS Cognomine PROCERUS, aliis ALTUS, Silesiorum Dux, qui Matrem suam ignorare non potuit, omnium certissimus Testis, luculenter docet in diversis Privilegiis, quæ Locis Sacris intra Silesiam contulit. Unum allegabimus, quod Leubusino Monasterio, cum Annus 1179 ageretur, Lignicii dedit: nobis [ut arbitramur, nondum editum] integrum per Amici Manum, ex Archivo descriptum videre contigit. Ibi reperias hæc sub Initium: *In Nomine sanctæ & Individuæ Trinitatis. Ego BOLESŁAUS Dux ZLESŁÆ, Filius primogenitus illustris quondam Principis VLADISLAI, maximi Ducis ZLESŁÆ, inclytæque Domine ADELHEIDIS, Filie Imperatoris HENRICI QUARTI, universis Christi Fidelibus, tam futuris, quam presentibus, Salutem & Prosperitatem Vitæ præsentis pariter & future.* Sub finem: *Acta sunt hæc publicè & data in Legenitz, Anno ab Incarnatione Domini M. C. LXXVIII.*

XXVIII. ADELHEIDA proinde fuit Originis GERMANICÆ, quam Prærogativæ singulares ornaverunt, Augusta Princeps: cui Proavus Imperator CONRADUS II. Salicus: Avus Imperator HENRICUS III. Pater Imperator HENRICUS IV: Mater ADELHEIDA, Dux Russica: Patris Uxor posterior. Prior erat BERTHA, Ottonis Marchionis Italici Filia, Imperatoris HENRICI V. Mater: cujus Germana Soror AGNES, Friderici Suevorum Ducis, Hohenstufferum Comitis Uxor, non tantum Imperatoris CONRADI III. verum etiam Friderici Lusci, Suevicorum Ducum Mater, Imperatoris FRIDERICI I. Ænobarbi Avia fuit.

XXIX. Hanc VLADISLAI nostri Conjugem ADELHEIDAM, non CHRISTINAM, Imperatoris HENRICI QUARTI, non QUINTI, Filiam, Poloni Causam potioris ingentis Calamitatis, quam SILESIA, potissimum POLONIA, Bellis agitata civilibus diu sensit, donec SILESII à POLONIS, non in solidæ quidem Secessionis Complementum, sed in magnæ tamen Libertatis Augmentum, se monstraverunt separabiles, tandem

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

adepti, Genitore VLADISLAO II procreatos, tres & proprios, & hæreditarios, nullisque, nisi naturalibus, Legibus obstrictæ Potestatis Duces. Summa, dubites, Convitiorum potius, an Vitiorum, quibus Poloni suam CHRISTINAM, [non à Christo CHRISTINAM, sed à Cris̃ta CRISTINAM nominare soliti] nostram ADELHEIDAM notant, hæc est: Fuisse quidem callidissimam Fœminam, POLONOS autem fastidientem, GERMANOS evehentem, Cæsareo Familiæ Spiritu celsiora semper intendentem, Monarchæ, non Tetrarchæ futuro nuptam, Mariti reverâ Dominam. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1141: *Animum autem WLADISLAI Ducis suapte huiusmodi Ambitionis & Livoris Peste flagrantem & infectum, superbum & immitem, Consortis suæ Ducissæ CRISTINÆ, Sororis Imperatoris Henrici, Sermones Contumeliosus & Improperius [Convitiis] referti, ad hauriendam ampliorem in Facinus Bilem inflammabat. Non in hanc, inquit, tam truncatam & tenuem, quæ tibi relicta est, Portionem, sed in totius Polonia Regni Spem, unius Filia Cæsaris existens, & alterius Soror, Sponsa Etate viridis tibi tradebar: potentiori & ditiori, nisi hæc Spes Genitorem Cæsarem fefellisset, desponsanda. Ibidem post quædam: Ex eo siquidem Regno, in quo demorituri Patris Voluntas, & major Sanguis, splendendumque, quod ex me nactus es, Coniugium, Hæredem & Monarcham efficiunt, in quartam tantummodo Partem es detrusus, laceratoque tuo Principatu, & in tres alios Fratres, quos magis tibi servire, & tuo parere Imperio, quam ex æquo principari, translati, non nisi Semiprinceps mereris vocari, tribus Filiis in Spem Regni Poloniae genitis, exiguam Sortem, & obscuriores Fasces atque Titulos relicturus. Eligibilis mihi fuisset, Fatis absumi, quam in tam ignobile Connubium, Generis mei Splendorem obfuscaturum, prolapsam esse. Expergiscere itaque, & tam fœdam Conditionem, tibi & Proli tuæ perpetuum Dedecus dissolve, omnesque Principatus à Fratribus occupatos, iterum & repete, & tam tuæ, quam meæ præsentis & futuræ Ignominia, si Virum te censes, non Fœminam, dum licet, consule.* His respondentia commemorat Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. de Vladislao II: *Ægrum sua Sponte ejus Animum Uxor CHRISTINA superba, avara & ambitiosa Mulier, & quæ POLONOS omnes in Porcorum Loco habebat, nec eos ad*
Mi.

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

Ministerium, ac vix ad Conspectum suum admittebat, GERMANIS suis impendio delectata, magis etiam inflammavit: quod cum præter Mores luraque Gentium ad quartam modo Partem Principatus detrusum esse dictitaret, qui in universum Principatum Patri, utpote natu maximus, succedere debuisset. Se Cæsaris Filiam, Cæsaris Neptem, ex incluta Familia, cum amplissima Dote, in Spem universi Principatus ipsi nupsisse: nunc vero ad exiguam Sortem cum Liberis communibus redigi: qui quidem, post Patris Mortem ad Egestatem, indignam suo Genere & ipsorum Ordine redituri essent. Quod si ille Vir esse pergeret, nec à Moribus & Virtute paterna degeneraret, brevi se visuram esse domi totum Regnum.

XXX. Speciatim ADELHEIDÆ, quam CHRISTINAM nominat, Mores à Polonicis, quibus Germanicos prætulit, prorsus abhorrentes exponit Ioannes Dubravius in Historia Bohemica, Lib. XI. ad Annum 1152: *Nec in Conventu transigi Negotium potuit, non tam VLADISLAO, quam CHRISTINA uxore, apud POLONOS implacabili Odio laborante, propter Fastidium ejus Gentis, quam sic fastidiosè despiciebat, ut ne quidem Ministerio ullo in Aula sua GERMANIS referta, dignos duceret, sed abigendos eos ab illa curaret, quasi agrestes inconcinnosque, & Haris potius ob Sordes, ut dicebat, quam Aulis aptiores.* Similia de Christina profert Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XVII.

XXXI. Contra, Miseriæ, quam VLADISLAUS Imperium Polonicum solus affectare gavissus, tandem subiit, Causam non postremam GERMANI, potissimum SILESII, quemadmodum eorum MSta Chronica docent, adscribunt POLONIS: partim VLADISLAI Credulitatem Patientiamque nimiam in enormem Licentiæ Superbiam, Germanis noxiam, convertentibus: partim vero ADELHEIDÆ, cui Nomen CHRISTINÆ solet imponi, talia, [quibus in humaniores delictioresque Mores composita irritabatur] detestantis irritantisque Stirpem, ipsiusque Potestatem Cæsaris contemnentibus. De quibus Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, de Fratrum Polonicorum Dissidio:

ANNO 1141.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

Culpam hujus Rei Poloni transferunt in CHRISTINAM Uxorem, VLADISLAI, Filiam Henrici Quinti, cui tribuunt Fastum intolerabilem, Ambitionem, Avaritiam, & in primis Contemptum Gentis Polonica. Fuit quidem Femina nobilissima, cujus Proavus, Avus, Pater imperaverant, & ipse CONRADUS Caesar, qui fuit natus ex Sorore Henrici Quinti, propinquo Gradu Cognationis eam attingebat. Hæc tanta Claritas fortassis muliebri Animo auxit Spiritus: sed fuit certè Superbia & Contumacia Nobilitatis Polonica flagitiosa, quæ & ipsam, & Casarem quoque fastidiebat, & VLADISLAI Patientia & Credulitate abutebatur. Eadem Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVIII. refert.

XXXII. Ideo Scriptores Polonici reperiuntur, qui Odiis Frena plus æquò laxantes, tantum non omnia, quæ VLADISLAUS & ADELHEIDA gesserunt, Opprobriis excipiunt: & partim quæ dubia sunt, quamvis meliorem in Sententiam verti possint, non ex Animo, sed in Speciem suscepta judicant: partim, quæ fuerunt quidem injusta, sed tamen, pro Circumstantiarum Habitu, Censuram leniorem promerentur, asperimis durissimisque Vocabulis notant. Proinde non mireris Testimonia quædam, non tam ex Vero, quam ex Affectu profecta, quibus VLADISLAI Acta confirmabimus.

ANNO 1142.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

XXXIII. Certè VLADISLAUS, seu propriò, seu Uxoris Consiliò, partim Modestix, partim etiam Prudentix Documentum edebat, cum Monarchiam Terris Polonicis redditurus, advocatis Cracoviam Proceribus, præsentem Conjugem monstrabat, peractam Provinciarum Divisionem Polonico Imperio allaturam Periculum, imò Exitium. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1142: *Ad occupandum Germanorum suorum, BOLES LAI, MIECS LAI & HENRICI Sortes & Principatus, VLADISLAUS Poloniae Dux Animum diutius intendendum jam muliebribus subjectionibus inescatus, ad Executionem Propositi procedere decrevisset, frequen-*

ANNO 1142.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

ti Numero Prelatorum & Baronum in Cracoviam advocat, an cogitata per eum prosequenda sint, cum illis deliberat. Adhibita est ad id Consilium, quò in Votum Ducale Consiliariorum Mentes & Sententiæ facilius irent, Ducissa CHRISTINA [ADELHEIDA] pleraque & colorandum Ambitionis Fervorem callido Ingenio proposita, inter quæ, id unum præcipuum erat, expedire Reipublicæ Polonorum, unum esse Principem, unum Rectorem, unum Monarcham, Divisionemque Principatum inter Fratres celebratam, pro Salute totius Corporis, rescindendam: & Fratres, non Provinciis, non Principatibus, sed aliquibus Oppidis & Villagiis donandos, eosque non pares, sed subiectos & obsequentes WLADISLAO, velut Monarchæ, à Patre & universo Consilio Polonorum designato, fieri oportere. Secus Re actâ, & Corpore Regni Poloniæ in plures Sortes scisso, & Poloniam perditum eversumque iri, & in Prædam vicinis Regionibus opportunè, Virtute debilitatâ, concludebat exponi. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. de Vladislao: Ut sub honesto Prætextu lateret Scelus, & quò facilius vel adjuvante, vel non adversante Multitudinæ Suorum, cogitata perficeret, Senatum convocat. Queritur, perniciosam & exitialem esse Reipublicæ Partitionem Principatus à Patre suo institutam, propterea, quod Multitudo Principum cum Hostes ad invadendum audaciores, tum Cives ad resistendum infirmiores redderet. Ibi-
dem post quædam: Neque verò diu quietam esse posse ab intestinis Discordiis atque civilibus Bellis eam Rempublicam, quæ à pluribus ex æquato Dominatu, non certis Legibus, sed Arbitrio cujusque gubernetur. Nec diu Majestatem unius cujuspiam ab iis conservari solere, qui non modo Genere, sed Viribus etiam & Potentiâ uni illi pares se esse sentirent. Iterum post quædam: Quocirca vellent, juberent, ut penes unum se, quem Primogeniti Prærogativa cæteris Fratribus prætulisset, verè esset Regnum. Attributurum se esse Fratribus, aut definitos à Fisco suo Reditus, aut verò Agros nonnullos & Territoria: in quibus illi Vitam honeste sustentare queant, nec tamen calcitrandi Materiam aut Occasionem habeant. Multò esse præstabilius, paucos quosdam Incommodo ac Detrimento affici, quam universos perire. Postea, quid pro Exemplo Adelheida, quam Christinam vocat, Mariti confirmatura Sententiam, subjecerit, commemorat. His addit: CHRISTINA [aderat enim in Sena-

ANNO 1142.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

tu, quò minus liberè, ejus Intuitu, Sententiæ dicerentur] cum alia, quæ videbantur, tum, sic in sua Germania, sic apud alias Gentes, quæ Cultu Vtæ, Ingeniis & Sapientia præcellerent, Moribus atque Legibus receptum esse, ut maximus natu in Bona paterna succedat, cæteris Fratribus paululum aliquid præ Manibus det, unde vivant.

XXXIV. Poterant hæc, ut salutaria, sub commodam Exsecutionis Formam redigenda, tum VLADISLAI Fratribus, tum Poloniae Proceribus admitti: quæ tamen pluribus displicebant: multis naturali Genio ductis, à quò sæpe Licentia, quamvis noxia, speciosum Libertatis Nomen accipit: sub plurium, quam unius Regimine, solutiores Cives statuentibus: maximè, quos nec inanis, & inveterata Suspicio tenebat, VLADISLAUM non tam suò Polonicò, quam Uxoris Germanicò Ingeniò regi solitum, Mores alios, aliam Vitam subiectis, Exemplò prævium, Imperiò prævalidum, quod Præsidio Fratrum effugere non possent, præscripturum. Neque commovebat eos divisa Potentia, qui malebant adversus communes Hostes jungendis, quam conjunctis gaudere Viribus. Adhæc, Fratres ipsos aut immemores, aut incuriosos, minimè sollicitos habebat Irreverentia simul & Contumacia prior, quam nondum in VLADISLAI Animo deleverat Oblivio, cum Provincias divisuri, se patrio Testamento minus addictos patefacere, Primogenito Fratri destinatum in juniores Imperium agrè concedentes: de quo diximus §. VII. Unde VLADISLAUS, quoniam in Fratrum Constantia firmum ponere Momentum non potuit, magis fuit excusabilis, cum veterem Imperii Polonici Formam, quam sibi, quam cæteris omnibus aptiorem felicioremque judicavit, solennibus in Comitibus, non per Minas importunas, sed per sapientes Rationes intendit.

XXXV. At enim, melior Causa Proceribus iis commendabat Dissensum, qui, pro Temporis præsentis Statu, VLADISLAI Fratribus, ad Genitoris Mentem, jam obtentas Provincias repugnaturis non nisi per interminum Bellum extorqueri posse videbant. Hinc easdem, quas Voluntati Patris adhærentibus Consilio subtrahendas desperabant, Vi eripiendas utique prudenter VLADISLAO dissuadebant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1142: *Requisitis deinde Consiliariorum Sen-*

ten-

ANNO 1142.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

tentiis, Primores omnes fere Propositum Ducale detestabantur, impium adstruebant & crudele, & ab Humanitate alienum, Fratres de suis Sedibus atque Sortibus exturbati, Iuraque Gentium & Instituta tam divinarum, quam humanarum Legum pessundari & confundi: nil sancti, nil pensi, nil iusti inter Homines hoc Exemplo relinqui. Nec eam Rem impune cessuram, sed Divinitatem Parti laesa contra Ius Fasque patrocinatorum. Ibidem post quædam: Orabant deinde WLADISLAIM Ducem, quatenus a tam exitiali Crimine, sibi & suis nocituro, Animum averteret, & Germanitatis Memoriam subire in Pectus pateretur. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI: Sententias rogati Senatores, cum stupefacti Rei Novitate, aliquandiu Silentium tenuissent, tandem omnes, paucis a CRISTINA [Adelheida] subornatis exceptis, impium & crudele Principis Consilium detestari, orare, monere, ne Patris ultimam Voluntatem irritam faciat: ne universæ Poloniæ Consensum aspernetur: ne Leges Naturæ labefaciat. Ibidem post quædam: Magis autem consultum esse Reipublicæ, si plurimum ea Consiliis & Armis conjunctis defendatur, quam si ex unius Iudicio & Propugnatione dependeat.

XXXVI. Victus his Argumentis VLADISLAUS, nihil Rerum novarum moliturus plerisque videbatur, sed videbatur. Mox enim [ut Partium Polonicarum Sectatores affirmant] tum ab Uxore, tum ab aliis per Rationes contrarias in Scopum semel præfixum directus, tanquam ex ipso Patris Testamento, cui parere par censebat, & Primatum, & Imperium in Fratres nactus, horum Patientiam Obedientiamque judicabat tentandam, cum ab iis eorumque Provinciis pecuniarium Subsidium posceret; seu, ut Reverentiam experiretur, qua recedere juberetur à Proposito, seu, ut Causam consequeretur, ob quam perseveraret, tum in præscriptæ Subjectionis, tum in Securitatis plenæ Diffidentia, contumacibusque tantò justius inferret Bellum. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1142: *In hanc [de Patrimonio Fratribus relinquendo] Sententiam cum pene omnes Consiliarii Pedibus iissent, Dux etiam WLADISLAUS illam secuturus sperabatur, Natura tamen Impotentia, & Uxoris Amor, & paucorum Consiliariorum*

ANNO 1142.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

Respectus, qui assentando magis, quam consulendo in Rem ibant, modestum ejus Propositum & labefactavit & pervicit. Itaque tam Uxoris Consilii, quam Precibus & Improperii [Convitiis] expugnatus, in Facinus dudum cogitatum consentiens, primum quidem, ne Tyrannis sua ab omnibus notaretur, Subjectionem & Tributum ab omnibus Principatibus, qui in Fratrum suorum Sortem cesserant, jubet sibi, tanquam Polonorum Monarchæ, persolvi. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI. His & aliis Dictis propemodum ad Sanitatem revocata erat Mens Principis, nisi violentior Uxoris Amor, nocturnæque ejus Persuasiones & Blanditiæ, quæ plurimum apud uxorios Viros valent, tantòque pestilentiores sunt, quantò plus potestis, quem superant, præcipitem egissent. Deliberato Scelere, Tributum sive Subsidium pecuniarium Fratribus & fraternis Ditionibus primum imperat, ut eorum tentaret Patientiam: & si renuerent, justum haberet Belli ipsis inferendi Prætextum.

XXXVII. Num hac Occasione Fratres, postulatam Nummorum Summam, seu recusantes, seu conferentes, quoddam Subjectionis Specimen VLADISLAO ediderint: an potius, vel importuna Repugnantia, vel immodicâ Rixâ, Bilem tantò magis commoverint, non habemus cognitum. Certè posthabitis mandatis, graviolem in Modum irritatus videtur VLADISLAUS, quoniam deinde violenter a Fratribus eorumque Populis exegit & Obsequium, & Tributum. Imperata recusantes, aut Verberibus, aut Vinculis, aut Multis terruit: tandem Possessionibus paternis tantum non omnibus, quas pro fiduciariis habebat, spoliare Fratres aggressus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1142: de Vladislao: Mox deinde jubet sibi & nulli alteri per singulas Regiones parere, rebelles & contumaces aut Verbere, aut Carcere, aut Bonorum Ademptione percelli. Et quoniam Polonorum Procere Nobilesque ad id facinus tutò perpetrandum, rebatur sibi parum fidos: ex Rutenis, cum & ipse Matre Rutena genitus sit, quosdam auxiliares accersit, eorumque Ministerio Occupationem Bonorum fratrum perrexit: eo quoque processit Injuria, ut ex omnibus Possessionibus Fratres deturbaret. Eadem Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI. aliiq; commemorant.

ANNO

ANNO 1143.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

XXXVIII. Tum demum Fratres videntes VLADISLAO se non pares, ab Armis ad Preces confugiebant: quibus nihil ab ADELHEIDA [Polonis CHRISTINA dicta] VLADISLAI Coniuge simul & Rectrice poterant impetrare, nisi Monitum, quò parere VLADISLAO, tanquam Monarchæ, jubebantur, & in suam, & in publicam Salutem, Ioannes Dlugofus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1143: *Gliscente indies WLADISLAI Polonorum Ducis in Fratres suos BOLESLAUM, MIECZLAUM & HENRICUM Duces seua Tyrannide, cumque jam Fratres in pluribus Castris, Civitatibus, Oppidis, Munitionibus & Possessionibus à prefato WLADISLAO Duce, quem sua pupillaris Conditionis Protectorem speraverant, exuti forent, quid agant, quò se vererant, cuius Opem implorent, resisterentne Fratri Duci WLADISLAO, an suos Principatus occupari sinant, prorsus ignorant. In publicum quidem venire cum Fratre Certamen, & Ætas infirmior, & Fratribus WLADISLAI Potentia, illorum Viribus longe superior, eos, qui ab illorum Partibus erant, prohibebat. Ibidem post quædam: In Misericordia uagari & Precibus omnem Spem reponendam censebant, & orandum WLADISLAUM Ducem, ut sua Sorte contentus, Fratrem se gereret, non Hostem. Primum tamen Consortem illius Ducissam CHRISTINAM [Adelheidam] omnium eorum, quæ tum agebantur, Commentricem, adire suadebant. Eâ enim placatâ, & Virum Pietate flecti posse: muliebri verò Irâ non expugnatâ, & Maritum inexorabilem fore. Quibus ibidem, cum lamentabiles Fratrum Preces in medium attulisset, ADELHEIDÆ, quam CHRISTINAM vocat, cui plus, quam virilem Animi Duritiem fuisse commemorat, Responsum annexit: Non, inquiens, movit truce[m] Feminam, neque jacentium ad Pedes suos Ducum & Levirorum Fratrum etiam suorum Respectus, non Preces, non Lachrimæ, non Ejulatus, obstinato ad hæc omnia Pectore Preces Pupillorum repudiâns: WLADISLAUM, Virum suum, respondit, justam & necessariam Rem egisse: neque ob id carpendum fore, cum Status Reipublica Polonorum, nisi Regno reunito, servari & prosperari non possit. Scissionem ejus, si & ipsi sapere possent, cunctis exitialem esse. Salutarius eos atque magis sensatè aeturos, si se & sua Arbitrio & Voluntati Ducis WLADISLAI, velut natu majoris, permitterent, Rebellionem quamlibet & Resistentiam in Capita eorum,*

Y y 2

quique

ANNO 1143.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

quique illis adhererent, recisuram. His consimilia profert Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI. ut alios Silentio prætereamus.

ANNO 1145.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.

SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

XXXIX. VLADISLAUS, ad quem multi Proceres Poloni, seu Fortunâ, seu Causa ducti, à pressis Fratribus defecerant, BOLESLAU & HENRICUM Terris suis orbaverat. Supererat MIESLAUS pari Conditione subigendus, ad quem in maiorem Poloniam BOLESLAUS & HENRICUS confugiebant. Ibi munitam Urbis Posnaniensis Arcem Militibus instruebant, se contra VLADISLAU Nervis omnibus defensuri. Ioannes Długossus in Historia Polonica, Lib. V. cum Boleslau & Henricum è Dominiis suis expulsos narravisset. *unus tantummodo MIECSLAUS Senex vocatus vivebat, Gnesnensis, Posnaniensis & maioris Poloniae Dux: ad quem hi duo Fratres, BOLESLAUS Crispus Masovia, & HENRICUS Sandomiriensis Duces Sedibus suis pulsi diffugerant, Arcemque Posnaniensem omnes tres ad-euntes etiam Viris Armisque eum munierant, Resistentiam Duci WLADISLAO, si illic quoque impeterentur, opposituri.*

XL. Quare VLADISLAUS Fratres Posnaniæ conjunctos celerrimo Adventu capturus, quos in Deditionem non experiebatur faciles, obsidebat. Illi veriti, ne sub Potestatem redactos inhumanius tractaret, missis ad eum Legatis, non violentis, ut Hostes, Armis oppugnari, sed concessis, ut Fratres, Patrimoniis recreari cupiebant. Non impetrantes Pacem, ad sui Tutelam, ipsa Desperatione stimulati, fortius incitabantur. Idem Długossus ibidem: *Quod ubi Dux WLADISLAUS agnovit, ocus illic ire pergit, celeriori quoque, quò potest, Cursu, Exercitum admovit, & Posnaniense Castrum fortissima Obsidione vallavit, universos Fratres uno Loco, unaque Obsidione debellaturus & comprehensurus.* Ibidem post quædam: *Principes autem, BOLESLAUS, MIECSLAUS & HENRICUS, videntes, se per Obsidionem illam plurimum coarctatos, ne vivi in Manus hostiles venirent, ne quoque in captos quicquam gravius statui contingeret, mittunt nuncios ad WLADIS-*

ANNO 1145.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

DISLAUM Poloniae Ducem, rogantes, ut Nubilo sua Indignationis mitigato, illos hostiliter impetere, & Principatus eorum occupare desineret, solveretque Obsidionem, & Fratrem se atque Defensorem, non Hostem gereret, Sorteque sua contentos esse, neque in Exterminium eorum, qui eodem Patre essent geniti, & æquale in Poloniae Regno Ius cum eo haberent, adspiraret, memor humanarum Rerum, & suam Fortunam modestè regeret, & aliena ne urgeret. Iterum post quædam . cum Vladislaum his Argumentis ab Obsidione non revocatum dixisset: *Dux VLADISLAUS* non aliter existimabatur quieturus, donec cum Fratrum Exterminio plenum illi Regimen Regni Poloniae proveniret, perseverare in Obsidione, eamque tolerare & omnia extrema pati desiniunt. His plura, quæ contigerunt, dum Obsidio duravit, subjungunt, Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib.III. Cap.XVII. & Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib.VI.

XLI. Dum obsessi Fratres ab Excursionibus, quibus VLADISLAO nocuerant, ob Præsidii Tenuitatem abstinent. In Castris VLADISLAUS Infidiatores Proditoresque multos habet: securiores Poloni, maxime Russi, Prædis, Ludis, Conviviis, Somnis potius, quam Excubiis vacantes, ab Oppidanis, tam supinæ militaris Negligentiæ consciis, ex improvviso invaduntur, accensis Tabernaculis in Terrorem acti opprimuntur, inque Fugam dispelluntur. Paucis hæc tangit vetus Autor in Montis Sereni Chronico, ad Annum 1146: de Vladislao II: *Fratres suos exhæredare conatus est. Denique cum [à Cæsare Conrado III] reversus Civitatem Posnam cum Exerçitu obsideret, Fratres ejus collectis paucis ex improvviso ei irruentes multos de Exercitu ejus prostraverunt.* Pleniorem in Modum describit eadem Ioannes Dlugossus, in Historia Polonica, Lib.V. ad Annum 1145: cum Velitationum inter obsessos & obsidentes meminisset: *Pluribus deinde Diebus ab obsessis nil movebatur, Principesque obsessi omnes suos intra Arcem continebant, cum lacessendi magis, quam sustinendi Hostes levibus Certaminibus Experientiam acceperant, nulla Parte Viribus Hostium pares.* Dilapsi Hostes ex Stationibus Custodiâque Operum, ac cæteri WLADISLAI Milites, postquam ab obsessis Copia Pugna non fieret, Corpora curabant, aut Luxui Ebrietatique operam dabant, omniaque in Castris WLADISLAI, quasi victi & expugnati Ho-

ANNO 1145.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

*stes, solutiora forent: fractor quoque & ultima Desperatione fatigatos Principes, BOLESLAUM, MIECISLAUM & HENRICUM, eosque, qui secum unâ obsidebantur, ratus, latus & gloriabundus Deditionem eorum VLADISLAUS Dux operiebatur. Contemptus deinde Hostium, Negligentia in Exercitu VLADISLAI, velut Re prosperè succedente & successura haberi cæptus est. Paucis ad Stationes & Opera relictis, cæteri se in varia Loca sparse-
rant, plerique in Lasciviam explendam abierant, Pars aut Ludo, aut Comestationi vacabat: quidam hesternam & uctantes Crapulam Somno strati jacebant, inermes, inordinati, ut quibus velut pro comperto erat, obsessos de cætero nil hostile moturos. Ibidem post quædam, cum Eruptionem Oppidanorum, repentinam & ingentem Hostium Consternationem narravisset: Pauci itaque inermes Equis utcunque correptis, dum ordinatis & armatis occurrerent, facile trucidantur sparsi, & ferè omnes opprimuntur. Iterum post quædam: In castra hostili igne ingesto, Incendium late diffundi cæpit. Porro interpositis paucis: Et dum in omnes Partes capeffunt Fugam, Equites fugientes persecuti, magnam Cædem in fugientibus, Rutenis præsertim, ediderunt. Eadem non multo aliter commemorant, Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. XVII. & Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: Obsedit VLADISLAUS Fratres in Urbe Posnaniensi, Anno 1145. Ibidem post quædam: Tandem cum sui negligenter custodirent Castra, & omnia circa ipsum plena essent Proditionum & Insidiarum, obsessi eruperunt, & Exercitum Interneccione deleverunt.*

XLII. Ipse VLADISLAUS, à suis Partem maximam profugis desertus, in Poloniam minorem secedebat; ubi Cracoviam Securitati suæ commodam credebat Sedem. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1145: VLADISLAUS Polonorum Dux cum Rutenorum Ducibus & paucis quibusdam effugiens, versus Cracoviam à suis desertus concessit, mærensque & Calamitate plenus Equos mutando, Cracoviam sine Militum Frequentia, perinde, atque privatus foret, advenit. Eadem Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. XVII. & Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI. tradunt.

XLIII.

ANNO 1145.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

XLIII. Dum VLADISLAUS in Urbe Cracovia hæret, multis, ut fieri solet, eo se convertentibus, quò Fortuna propendet, à victo ad Victores transgressis, Fratres BOLESLAUS, MIESLAUS & HENRICUS majore Potentiâ conspicui, Provincias suas recuperant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1145: *Ex còque Tempore Res eorum contra WLADISLAUM prosperatæ sunt, & omnia, quæ illis abstulerat, brevi sunt recuperata.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1145: *Magna fit statim eâ [Fratrum] Victoriâ Rerum Commutatio. Desfluebant omnes passim à victo ad Victores, & augebant eorum Exercitum: Arces & Munitiones interceptæ, & in Fidem & Potestatem pristinorum Dominorum ultro redibant.*

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

XLIV. Hinc subverso Rerum Statu, BOLESLAUS, MIESLAUS, HENRICUS Fratres, Provinciis suis receptis, VLADISLAUM, quò intra Poloniam vivente, sibi suisque nullam Securitatem promittebant, ex Urbe Cracoviensi depellere properabant. Otto Frisingensis in Chronico, Lib. VII. Cap. XXIV. ad Annum 1146: *In Polonia etiam inter III. [III.] Fratres Terræ Principes miserabilis auditur Tumultuatio.* Quæ suum in Chronicon transtulit Albericus trium Montium Monachus, ad Annum 1146. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1146: *Principibus propriis BOLESLAUS, MIECZLAUS & HENRICUS, miro omnium Baronum & Nobilium Favore & Consensu recuperatis, cum præter insitam Invidiam & Exsecrationem, quâ erga WLADISLAUM Ducem Occupatorem injustum Milites Polonia tenebantur, etiam in eam Partem versi sunt, quò se jam Fortuna inclinarat, collectis tam equestribus, quam pedestribus Copiis, ad Cracoviensem Urbem & Arcem, in quâ WLADISLAUS post Fugam delitescibat, procedunt, WLADISLAUM inde propulsaturi, & suas Injurias Damnaque, antequam ex Glade apud Posnaniam accepta se resciceret, ulturi,*

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

rati, eò Monarchiam Polonorum obtinente, novis Bellis cum Rutenorum Assistentiâ, se quandoque infestaturos. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XVII: Duces verò, utpote BOLESŁAIS Crispus, HENRICUS & Senex MIECZŁAIS, ex Manubiis atriusque Exercitus, tum Polonici, tum Ruthenici, ditati, plures ex forensibus Milites armaverunt, propriosque omnes asciverunt, & WLADISLAUM insequentes Cracoviam pervenerunt.

XLV. VLADISLAUS, Pofnaniensem Fortunam veritus, à plurimis desertus, non in Urbe, non in Arce Cracoviensi tutum se ratus, nec in Fratrura Clementia, quibus eam ex Diffidentiâ denegaverat, Fiduciam reponere sustinens, ibi ADELHEIDA Uxore, tribusque Filiis, BOESLAO, MIESLAO, CONRADO relictis, Fugam, optimum Salutis Præsidium, arripiebat. SILESIAM, Provinciam suam ingressus, per ejus RATIBORENSEM Terram Exsul Auxilia quæsiturus, in Germaniam ulteriorem, ad Imperatorem CONRADUM III, Affinem suum contendebat. Ioannes Długossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1146: WLADISLAUS autem Dux Clade Pofnaniensi perculsus, & tam Militibus, quam Fortunis Armisque exutus cum & Homines omnes, omnia Loca, Animis ab eo alienatis, suspecta haberet, nec satis cuiquam fideret, de Cracoviâ in RATIBOR, & exinde in Almanniam [Germaniam] per SILESIÆ Oram ad CONRADUM Romanorum Regem Auxilia sua imploraturus, ne in iratorum & pro suo Merito sibi infestorum Fratrum Manus incideret, confugit: Uxore & tribus Liberis in Arce Cracoviensi relictis. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI: Quod [Fratres Cracoviam tendere] cum WLADISLAO nunciatum esset, diffusus Munitioni Arcis, suorum Studiis & Voluntatibus, & Fratrum desperatâ Misericordiâ, quippe quos ipse supplices nullâ Misericordiâ dignatus esset, relicta Cracoviâ Uxore, ac tribus Filiis, per SILESIAM in Germaniam profugit: CONRADI III. Caesaris, Uxoris sua Sobrini, Opem imploraturus. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: Ipse VLADISLAUS desertus ab omnibus suis, profectus est in Germaniam ad CONRADUM, petiturus ab ipso Auxilia.

XLVI. Cracoviensium prius Urbs, deinceps Arx, cum aliquandiu Ob-

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

festoribus Fratribus restitisset, per Deditionem sub eorum Potestatem redigebatur. Victores hinc, tum ADELHEIDAM, tum Filios, BOESLAUM, MIESLAUM, CONRADUM, non inhumaniter habitos, ad Maritum Patremque VLADISLAUM in Germaniam, permissâ Bonorum Supellestili, non citra Præsidium additum, discedere jubebant. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.V. ad Annum 1146: *Cracovienses autem Cives, cum Ducibus BOESLAO, MIECSLAO & HENRICO Urbem obsidentibus aliquantisper Diebus obstitissent, tandem, dum nil Spei in VLADISLAO & Filiis ejus sibi viderent superesse, Portas aperiunt, timentes, ne quid hostile paterentur. Nec ita post multos Dies Arx cum Uxore & Filiis VLADISLAI dedita est. Ibidem post quædam: Neque animadversum quicquam, neque scitum est: sed sine Injuria, sine Contumelia [Uxor Vladislai] habitæ est: & omnis illi Honos ab exacerbatis, justæque Iræ candentibus Victoribus Ducibus & Leviris servatus. Ibidem post quædam: In Almanniam [Germaniam] cum tribus Filiis suis ex VLADISLAO susceptis, BOESLAO A'to, MIECZLAO & CONRADO Loripede ad Virum suum deducta est. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI: *Cracovienses, cum primum advenientibus BOESLAO, MIECISLAO, & HENRICO Portas clausissent, cognita Principis longiore Fuga, & Consensu totius Polonia [videtur legendum, Populi] aperuere: nec multo post Arx etiam deditur. In quâ recipiendâ summa Animorum Moderatione Juvenes usi sunt. Liberos & Uxorem VLADISLAI, quamvis infestam sibi, & quæ Origo Malorum illorum fuerat, ab omni Injuria & Contumelia iratorum Militum atque Procerum defenderunt: & cum omni Supellestili in Germaniam, aut quò vellent, additis, Præsidii Causa, qui abeuntes deducerent, dimiserunt. Paucioribus hæc tangit Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib.III. Cap. XIV. Parem in Modum Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: *Poloni CHRISTINAM [Adelheidam] Conjugem VLADISLAI, Dominam ipsorum cum parvis Liberis, nullâ habitâ Ratione Sexus & Ætatis, ejecerunt.***

XLVII. Admiratione tantam excipias in Hostis VLADISLAI Fratribus erga deditos Uxorem & Filios Clementiam, quamvis & Victoribus, & Juvenibus. At ea quidem Humanitas non habuit nativas singularis Virtutis Radices.

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II.

XLVIII. Nam primum, quibus Conditionibus Cracoviensis Arx Deditionem obsidentibus fecerit, non invenimus consignatum. Credibile, VLADISLAI & Uxorem, & Filios liberum in Germaniam ex Pacto intravisse Transitum. Quare VLADISLAI Fratres, cum ad Exsilium destinatos, & illæfos, & Præsidio in Tutelam instructos, ad Germanicas Terras progredi permiserunt: Iustitiæ, non Misericordiæ videntur meruisse Laudem.

XLIX. Deinde Victores, Commodis suis studentes, tutius esse iudicabant, dimittere, quam retinere VLADISLAI tum Filios, tum in primis Conjugem, ingeniosissimam Fœminam, novas Res Arte, quas Marte non posset, perniciosioribus Consiliis, quam Armis, facile suscitaturam. Quod innuit Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1146: de Vladislai Uxore: *Liquebat, ea in Polonia manente, Poloniam satis pacificam esse non posse.*

L. Accedit illa quoque Causa, quod Victoribus in VLADISLAI Uxorem Filiosque pro Sævitia Lenitatem suadere potuerit Cæsaris CONRADUS III. & Autoritas, & Potentia: quem ultra Modum irritare non sustinuerint, VLADISLAO per Affinitatem, Uxori & Filiis per Consanguinitatem annexum: maximè, quoniam eundem alio etiam Titulo verendum habebant Ultorem. Nam in hujus manifestam Injuriam, VLADISLAUM, Romani Germanorum Imperii, ob SILESIAM, Germaniæ Provinciam, fortassis cœteras etiam Terras, in Polonia sitas, Fiduciarium Ducem, nondum ab ordinario supremoque Iudicio vel auditum, adeo neque convictum, neque damnatum, & Fratrem, & Primogenitum, cui subesse, cui parere, non tantum ipso Patris Testamento, verum etiam omnium Poloniæ Procerum Populorumque Consensu, ex confirmato sub novi Regiminis Principium Pacto, jubebantur, à suis desertum, per Vim, Arbitrio magis privato, quam publico, tandem universo Patrimonio Principatuque spoliabant: itaque Superiorem neminem, nullam Legem patientibus Armis superato, & sub extremam Periculi Necessitatem redactio miserum Exsilii Iugum imponebant.

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux VLADISLAUS II.

LI. Quo respicere videtur Scriptor illius Temporis, quo VLADISLAUS in Exilium abiit, superstes, Radevicus, Frisingensis Canonicus [de quo videatur §. LIII.] quid inter Vladislaum II. ejusque Fratres contigerit, narraturus, cum de Polonis grave Iudicium fert in Chronico, Lib.I. Cap. I: *Nec Principibus suis, inquit, fidem, nec Naturâ propinquis debitam inveniuntur Gratiâ conservare.*

LII. Præterea prorsus diversum Rebus Polonicis, quas è Polonicis potissimum Antiquitatibus in medium hæctenus attulimus, Habitum induit, cum in VLADISLAI, non Germanicam Uxorem, sed iniquissimos Fratres Culpam civilis Belli, & quicquid ex eo provenit, transfert Guntherus in Ligurino, id est, Poematum Libris, quos de Friderici I. Cæsaris [ab Anno 1152 ad 1190 imperantis] Rebus ad ipsum Fridericum scripsit: ubi hæc Lib. VI. Versu 54 & sequentibus, de Polonia & in eâ gestis refert:

*Hæc siquidem Tellus communi Iure tenenda
Funiculi sub Sorte, tribus [quatuor] devenerat olim
Fratribus egregii Generis: sed Nomina nostris
Barbara legitime nequeunt accedere Libris.
Horum, qui reliquos Ortu præcesserat, unus
Dux erat, & nuptam cognatam Regis habebat:
Cujus ob Invidiam Fratres Cervice rebelli
Abjecere Iugum, pulsumque è Sede paterna
Compulerunt totâ profugum discedere Terrâ.
Ille suâ pariter fugiens cum Coniuge, Regem
CHUNRADUM petiit: scelerataque Facta suorum,
Ærumnasque suas, ereptaque Iura Ducatus
Affini Regique suo deslebat. - - -*

SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subjecti.

LIII. VLADISLAO II, in Exilium depulso, Frater natu proximus BO-

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

LES LAUS IV. ob Capillos Cognomento CRISPUS, consentientibus & Fratribus, & Proceribus, Primatum & Imperium in Fratres consecutus, retentis Masovienſium, Dobrinenſium, Cujavienſium, Culmenſium, quas in Patrimonium acceperat, Terris: omnes VLADISLAI Provinciis, SILESIIORUM, Cracoviienſium, Siradenſium, Lencicienſium acquirebat: eâ Lege tamen, ut CASIMIRUM natu minimum Fratrem, cui nullum à Genitore Patrimonium erat destinatum, ſuis Opibus educaret atque ſuſtenteret. Ioannes Dlugoffius in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1146: *Pulſo WLADISLAO Duce ex Polonia, pulſa tandem Duciffa CRISTINA [Adelheida] Conſorte ſua, pulſis Filiis, dum integra per omnes Regiones Poloniae Quies affuſiſſet, BOLES LAUS CRISPUS Cognomine, inter Fratres ſecundi Matrimonii natu maior, & Fratrum Prælatorumque, & omnium Baronum Militariumque Conſenſu, maiorem Principatum & Monarchiam Polonorum obtinuit: & Sorte ſua, videlicet Ducatu Maſovia & Cujavia, & ejus Ditione integrè remanente, etiam Cracoviienſis Principatus illi ita, ut Fratrem minimum natu CASIMIRUM, cui à Patre nulla Sors relicta erat, curaret, adjectus eſt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: Exaſto cum Uxore & Liberis WLADISLAO Principe, concordi Fratrum juxta ac Procerum Nobilitatisque Sententiâ, ad BOLES LAUM, qui WLADISLAO natu proximus erat, Principatus & Summa Rerum deſertur, & quæcunque in Ditione WLADISLAI fuerant. CASIMIRUS etiam, natu minimus Frater, ejus Cura commendatus eſt. Ioachimus Curæus in Sileſiorum Annalibus, de Boleslao IV: Creatus eſt Etbarcha, pulſo Fratre, Anno 1146. Fuit Princeps bonus & fortis, ſed, ut apparet, Offenſionum tenax & vaſer.*

LIV. Tum SILESIIOS, Ducem BOLES LAUM IV. naſtos, etiam Germanico Imperio ſubjectos fuiſſe docet Otto, Friſingenſis Epiſcopus, qui Chronicon ſuum Anno 1146 ſcripſit. Nam Lib. VII. Cap. XXXIV: *Mutabilium, inquit, Rerum ab Adam uſque in præſentem Annum, qui ab Incarnatione Domini 1146, ab Urbe condita 1718, CONRADI nonageſimi quarti ab Auguſto, nonus, Eugenii tertii, ſummi Pontificis, ſecundus eſt, Seriẽm qualitercunque percenſui. De Polonia vero narrat hæc, Lib. VI. Cap. XXVIII, ad Annum 1025: Exhinc Provincia illa Regibus [Imperatoribus] noſtris ſub-*

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

*sub TRIBUTO servire cognoscitur. Videantur, quæ proferemus ad Annum
1148. §. LXIX.*

SILESIIORUM Episcopus XIV. VRATISLAVIENSIS,
IOHANNES II. GRYPHUS, Polonus.

LV. MAGNUS ZAREMBA, per Annos quinque supremus SILESIIORUM Præful VRATISLAVIENSIS, Febre correptus, Anno 1146 edebat Spiritum: in Vratislaviensium Ecclesia sepulcrum nactus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.V. ad Annum 1146: *Moritur eo Anno MAGNUS Vratislaviensis Episcopus, cum paulo plus, quam Lustro uno Cathedra Vratislaviensi prædisset. Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XIII: Cum Annis quinque & Dimidio in Vratislaviensi Ecclesia sedisset, in Febrim quartanam incidit, & Anno Domini 1146 moritur, in Ecclesia Vratislaviensi sepultus.*

LVI. Ad BOLES LAI Ducis Mentem, Successor à concorde Canonicorum Vratislaviensium Collegio eligebatur, quibusdam IANICUS, aliis IANISLAUS, plerisque IOHANNES dictus, Familia GRYPHUS, Clementis & Annæ Filius, in Polonia minoris Provincia Sendomiriensi natus, Patria BRENIZANUS, Ortu nobilis, Officio Præpositus Vratislaviensis, Canonicus Cracoviensis & Gnesnensis. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1146: *IOANNES Secundus vocatus IANICK concorditer à Capitularibus electus, de Consensu & Favore BOLES LAI CRISPI, Polonorum Ducis & Monarchæ, succedens. Ibidem post quædam: Natione Polonus & Genere nobilis, de Domo GRIPHONIM. Et in Episcopis Vratisl. MStis, Num. XIV: MAGNO Vratislaviensi Episcopo absumto, Prælati & Canonici Capitulares, Scrutinii Viâ, tanquam modestiori, probatâ. IOANNEM de BRZESNIZA, qui & IANICK, alias IANISLAUS vocabatur, Præpositum Vratislaviensem, & Canonicum Cracoviensem & Gnesnensem, ob Intercessionem BOLES LAI CRISPI Ducis & Monarchæ Polonia, conformiter eligunt in Successorem. Ibidem post quædam: Hic ex Terra Sandomiriensi & Brzesniza Ortum ducens, nobilis de Domo & Familia GRYPHORUM, Gryphem album in Campo rubeo pro Insigni deferentium, Clemente & Matre*

ANNO 1146.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Anna genitus. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad An. 1145: *IANICUS*, qui postea *Wratislaviensis Episcopus*, ac deinde *Archiepiscopus Gnesnensis* fuit, *IANISLAI*sque dictus est.

LVII. More solito, per Archiepiscopum Gnesnensem, Iacobum Primum, obtinebat publicam novi Muneris sui Declarationem. De qua Ioannes Dlugossius in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XIV: *Electio-*
nem conformem & Consensum Principis nactus, à *Iacobo Gnesnensi Archiepi-*
scopo facile Confirmationem sua Electionis consecutus est, & *Ordinis E-*
piscopalis Benedictionem. De quo plura dicemus ad Annum 1148. §. LXIV.

ANNO 1147.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

LVIII. Imperator CONRADUS III, Exsulem VLADISLAUM II, Silesio-
rum Polonorumque Ducem, cum ADELHEIDA, quæ Polonis CHRISTINA
dicitur, Uxore, tribusque Filiis, BOLESLAO, MIESLAO, CONRADO, re-
ceptos, à quibus ad ferendam Opem continuis Precibus sollicitabatur, eri-
gebat quidem in Restitutionis Spem, at eam implere statim non poterat:
tum potioribus Imperii Negotiis adductus, Expeditionemque pro Christia-
nis adversus Barbaros in Palæstinam suscepturus. Ioannes Dlugossius in
Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1147: *Venientem ad se WLADIS-*
LAUM Polonorum Ducem CONRADUS Romanorum Imperator primo beni-
gnè comiterque excipiens, cum Adventus Causas intellexisset, Spe bona data, A-
nimum bonum VLADISLAO Polonorum Duci habere iussit. Postquam vero
VLADISLAI Ducis Consors Ducissa CRISTINA cum tribus Filiis, à *Le-*
viris de Polonia expulsa, suos & Mariti Filiorumque Casus & Aerumnas lon-
go Sermone CONRADO Romanorum Regi narravisset, ut sui & Filiorum suo-
rum misereri dignaretur, per *Ius Sanguinis* & per *Officium Imperatorium*,
adjectis Lachrimis, precabatur. *VLADISLAUS* autem Polonorum Dux &
per seipsum, & per *Aulicos Regis sedulis Precibus CONRADUM Regem*, ut
sue *Clamitati præstaret Auxilium*, & se cum *Uxore & Filiis in Exilio con-*
sene-

ANNO 1147.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

senescere non sineret, fatigabat. Ibidem post quædam: CONRADUS autem Romanorum Rex, etsi Precibus WLADISLAI Polonorum Ducis & Consortis sue CRISTINÆ Ducisse motus, auxiliaturum se eorum Cause, & restitutum in Regnum pollicitus frequentius fuisset, Rebus tamen Imperii & Calamitatibus, quæ Terræ sanctæ & Christianis in ea habitantibus inferebantur, pluribusque aliis, privatis & publicis Negotiis, ne, quam pollicitus fuerat, Fidem WLADISLAO præstaret, avertebatur. Horum Mentionem quoque facit Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI.

LIX. Sed tamen CONRADUS Imperator VLADISLAO Exsuli ne prorsus deesse videretur, instructo Militibus Germanis, duo intra SILESIAM Castra, NIMECIUM [quod etiam Nemicium, NEMCIUM, NIMPTSCHIUM dicitur] & GRODISIUM, [quod etiam GREDISIUM, GREDISBERGA, GROTHECIUM vocatur] intra Bregensem Ducatum reparanda concedebat: unde VLADISLAUS in reliquas Silesiæ Plagas, ipsamque Poloniam sæpe faciebat Impetum. Ioannes Długossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1147: *Ne autem CONRADUS Romanorum Rex Causam WLADISLAI Polonorum Ducis prorsus deseruisse & ex Animo remisisse putaretur, primum quidem Gentes Almanorum [Germanorum] illi concessit, quorum Adjutorio Castra duo NIEMCE & GREDIS construens, pluribus Excursionibus Poloniam laceßebat.*

LX. VLADISLAUS tamen, citra Dubium, invisus ibidem Polonis plurimis, quanquam Silesiis non nullis acceptus, his Castris non diu videtur gavisus: quoniam in Aula Cæsaris eum postea commoratum fuisse constat. Videantur, quæ proferemus ad Annum 1152, s. LXXV.

LXI. Præterea CONRADUS Cæsar Legatis, ad BOLESLAUM Silesiorum Polonorumque Ducem missis, Provincias VLADISLAO Fratri ereptas restituere conabatur. Id Sponte suâ non præstituro BOLESLAO Bellum minabatur, VLADISLAUM, & Affinem, & calamitosum, & supplicem non deserturus. At BOLESLAUS Nomine suo & Fratrum, & Procerum respondebat: VLADISLAUM Fratribus injuriosum, Polonis noxium,

neu-

ANNO 1147.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

neutris posse, nisi Perniciem indeclinabilem admissuris, recipi: ab omnibus ob inemendabilem Vitam, Sententia iusta semel damnatum & ejectum, nunquam recipiendum. Ita vero, quanquam SILESIÆ, quanquam Provinciarum aliarum Polonicarum supremus PRINCEPS, nihil à suis fiduciariis Ducibus, Imperator CONRADUS, aut Precibus, aut Præceptis, aut Minis obtinebat. Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 67: de Conrado III. Imperatore:

- - - - - At ille

Imperiosa satis Regni Mandata Minasque

Misit, & ereptos [Vladislao] reddi præcepit Honores.

Intumuerunt truces, nec Regia Iussa, nec acres

Exaudire Minas, nec jam parere jubenti

Curabant. - - - - -

Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1147: Deinde [Conradus Imperator] Nunciis & Literis apud BOLESLAUM CRISPIUM Polonorum Ducem & Monarcham, Fratresque suos institit, quatenus Sors WLADISLAUM contingens sibi redderetur, sibi quoque adimeretur Necessitas, & Affinem, & oppressum adjuvandi. Huic Legationi à BOLESLAO CRISPO Polonorum Duce & Fratribus modestum Responsum editum est. Hoc Responsum, ibi subiectum, Verbis Martini Cromeri, eadem Libro VI. commemorantis, referre malumus: Ne tamen WLADISLAI Causam penitus deseruisse videretur Cæsar, misit Legationem ad BOLESLAUM ceterosque Fratres, ut WLADISLAO ereptum Patrimonium & Principatum sua Sponte redderent potius, quam Arma sua experirentur. Neque enim se recte & Affini, & calamitoso ac supplici Principi deesse posse. Cui Legationi BOLESLAUS Princeps, de Sententia Fratrum & Procerum, ita respondit: Nulla à se Fratribusque suis Injuriâ affectum esse WLADISLAUM: se, nequicquam deprecantes, impio Bello ab eo petitos, & attributis à Patre & ab universa Republica Possessionibus ac Dominationibus jam pene exutos, cum Pacem tamen nullis æquis Conditionibus impetrare possent, Vitam defendisse suam, illum -

ANNO 1147.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

illumque omnis divini & humani Iuris Violatorem, Fratres infantes & obsequentiſſimos ejicientem, intolerabilemque in liberos Populos Dominatum uſurpantem, non tam ipſorum Viribus, quam divinâ Ultione percuſſum fugientemque, univerſo Poloniæ Conſenſu, ſempiterno Exſilio damnatum eſſe. Recipere eum talem, tamque juſtè Conſenſu publico pulſum, neque ſibi tutum eſſe, neque Poloniſ expedire. Ne ergo Cæſar id à ſe poſtularet, nève ab invitiſ extorquere pergeret, quod ſine Periculo & ſine magno Malo Reipublicæ facere non poſſent. Ioachimus Curæuſ hæc pauciſſimis tangit in Sileſiorum Annalibus, de Boeſlao IV. Criſpo: *Magno Studio apud ipſum contendebat CONRADUS Suevius Cæſar, ut reſtitueret Fratrem cum Coniuge & Liberis, ſed fruſtra.*

LXII. Poſt hæc CONRADUS Cæſar, in Aſiam progreſſurus, cum breviorẽ tutiorẽque Viam, per SILESIAM & POLONIAM, ad Pontum Euxinum tenderet, ipſe BOEſLAO ejuſque Fratribus gravis Autor erat, ut VLADISLAUM in ſua reſtitueret. Sed à contumacibus, &, recepto VLADISLAO, peſſima ſeu timentibus, ſeu timenda prætendentibus, id obtinere non poterat: qui tum ad nobilius Opus Arma deſtinaverat. Ea nihilo ſecius metuentes, ut BOEſLAUS, ita MIEſLAUS & HENRICUS, in Subjectionis Documentum, ex Aſia reverſo Imperatori OBSEQUIUM promittebant. Ioannes Dlugoſſus in Hiſtoria Polonica, Lib.V. ad Annum 1147: cum Cæſariſ Conradi Adventum in Poloniam deſcripſiſſet: *Egit tamen Romanorum Rex WLADISLAI Ducis Polonorum apud BOEſLAUM & Fratres ſuos, HENRICUM & MIECſLAUM, Cauſam, inſtareque, quamdiu in Polonia moratus eſt, non deſiit, ut BOEſLAUS Polonorum Dux, & Fratres ſui, præteritarum Injuriarum obliti, cum WLADISLAO in Amicitiam redirent. Nec Cæſar ſolum, ſed & Wladislaus Bohemiæ Dux, ceterique Almaniæ [Germaniæ] Principes, ut cum Fratre WLADISLAO Duce in Gratiã redirent, BOEſLAUM & Fratres ejuſ crebris Obſecrationibus perurgebant. BOEſLAUS contra hæc, etſi multis Facinoribus, quibus à WLADISLAO Duce ipſe & Fratres ejuſ afficiebantur, enarratiſ, omnem Reconciliatiõnem, majores Actus, pernicioſesque utriſque Simultates, Livores, Bellorumque Stridores ſuſcitaturam reſpondiſſet: in CÆſariſ tamen POTESTATE, poſtquam Paſſagio [Itinere] proſpere actõ rediret, ſe & Fratres ſuos futurum*

ANNO 1147.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

pollicebatur. Quæ postrema Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus clariorem in Modum exponit: Anno 1147, CONRADUS Polonis minatus est Bellum: sed cum Poloni, præsertim distracti in plures Dominos, urgerentur Bello Moscovitico, promiserunt se futuros in POTESTATE CÆSARIS & PARITUROS IIII. Martinus autem Cromerus eadem Verba obscuriorem in Sensum fleçit, Lib. VI. Rerum Polonicarum, de Conrado Imperatore: Cæterum, inquiens, de Reconciliatione nihil tunc aliud impetravit, nisi quo d. pollicitus est BOLESLAUS cum Fratribus, se, cum revertisset ab illa Expeditione Cæsar, quæ is VELLEET, facturum esse.

LXIII. Tum in hoc Responso acquiescentem CONRADUM Cæsarem, ut securiorem sibi propensorem BOLESLAUS, MIESLAUS & HENRICUS facerent, quem satis reverenter exceperant venientem, præsentemque liberaliter tractaverant [quod, præter Ioannem Dlugossum, Martinus Cromerus indicat] per suas Terras ad Urbem Constantinopolitanam digressurum comitabantur. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: Dumque CONRADUS Anno 1147, pro Subsidio Terræ sanctæ ferendo iret per Poloniam, cum frequentissima suorum Principum & Militum Multitudine: & BOLESLAUS Crispus cum Germanis MYECSLAO & HENRICO in Metis [Finibus] ei personaliter occurrentes cum magna Veneratione præfatum Romanorum Regem & ipsius Exercitum per Poloniam conducentes, omnes sumtus & Expensas liberaliter tribuerunt: Pontes & Passagia [Vias] refecerunt: ad extremamque Constantinopolin versus deduxerunt.

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

SILESIIORUM Episcopus XV. VRATISLAVIENSIS,
WALTHERUS ZADORA, Polonus.

LXIV. In Polonia Gnesnenses, Anno 1148, Archiepiscopum suum Iacobum I. amiserant. Huius in Cathedram per BOLESLAUM Silesiorum Ducem IOHANNES GRYPHUS, duobus Annis Episcopus Vratisla-

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

laviensis, evehebatur. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1148: *Absumptus est eo Anno Iacobus Gnesnensis Archiepiscopus, Vir optimus & grandævus, qui in Ecclesiæ Gnesnensis Regimine multas de se Probitates & Virtutes Annis XXVIII vivens monstraverat, in Ecclesia Gnesnensi Pontificali Honore tumulatus. Successit autem ei IOANNES, alias IANIK sive IANISLAUS, Wratislaviensis Episcopus, de Ecclesia Wratislaviensi, ordinante BOLESLAO Crispo Polonorum Duce, à Papa Eugenio III. translatus.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI. ad Annum 1147: *Per hoc Tempus Iacobus Archiepiscopus Gnesnensis mortuus, IANICUM sive IANISLAUM, cuius paulo ante Mentionem fecimus, è Wratislaviensi Episcopa evocatum, BOESLAI Principis Studio adjutum, Successorem accepit.*

LXV. De Cisterciensis Ordinis Andreoviensi Monasterio, quod IOHANNES GRYPHUS, cum Fratre suo Clemente, intra Poloniæ minoris Cracoviensem Terram, in patrio Fundo BRESNICA, seu ante Vratislaviensem Episcopatum, Anno 1146: seu post Gnesnensem Archiepiscopatum Anno 1148 susceptum, condidit, agunt Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1140 & 1146. Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XIV. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. XVIII. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. in Vladislao II. Caspar Jongelinus in Ordinis Cisterciensis Abbatiarum Notitia, Lib. IV. de Poloniæ Monasteriis. Chrysostomus Henriquez in Cisterciensi Menologio, ad Februarii II. & Iunii XIII Diem.

LXVI. In IOHANNIS GRYPHI Episcopatum Vratislaviensem BOLESLAUS CRISPUS, id est, Quartus, Silesiorum Dux, [non, ut quidam scribunt, BOLESLAUS PROCERUS, alijs ALTUS: quem Silesii demum Anno 1163 Ducem acceperunt] provehebat Cancellarium suum, WALTHERUM, alijs VALTHERUM dictum, Equestri ZADOREORUM Prosapia Polonum: Canonicum Vratislaviensem, Cracoviensemque Scholasticum: quem Iohannes Gryphus, Archiepiscopus Gnesnensis consecrabat. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1148: *WRATIS-*

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

LAVIENSI vero Ecclesiæ, ex Translatione hujusmodi vacanti, *WALTHERUS* Polonus Genere, præfectus est, Scholasticus Cracoviensis & Canonicus Vratislaviensis, à Gnesnensi Archiepiscopo Ioanne, juxta Electionem Canonicam, confirmatus & consecratus, Nobilis de Domo ZADORA. Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XV: Translato IOANNE Secundo, Vratislaviensi Episcopo ad Gnesnam, *WALTHERUS*, Vir laudatissimus, ex Equestri ZADOREORUM Familia, Scholasticus Cracoviensis, Canonicus Vratislaviensis, & Ducis BOESLAI ALTI [legendum, Crispi] Cancellarius, per Eugenium Papam III, ad Petitionem & Intercessionem præfati BOESLAI ALTI, Ducis Poloniæ, ad Vratislaviensem Ecclesiam Anno Domini 1148 suffectus est, & à Gnesnensi Archiepiscopo Ioanne in Episcopum VRATISLAVIENSEM consecratus. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1148: Electus est in Episcopum VRATISLAVIENSEM nobilis Polonus *WALTHERUS*. Ibidem in Vratislaviensibus Episcopis, de Walthero: Etiam iste fuit Cancellarius Principis BOESLAI PROCERI. Pro quo legendum, CRISPI.

LXVII. Res in Gallia, Studiis addictus, observatas in SILESIAM tum reflorescentem introducendas censuit: cum peregrini Splendoris Amator, VRATISLAVIENSIIUM Cathedrale Templum ex Ligneo Lapideum formavit, quale nunc Temporis conspicitur, XXII Annorum Labore constructum: Ecclesiam pro Cerimoniis Poloniæ Cracoviensibus [quas Episcopus ZYROSLAUS I. instituerat] Lugdunensibus Galliæ Ritibus condecoravit: Insigniumque suorum Clypeo Lilia primus indidit. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1148: de Walthero: Ecclesiam VRATISLAVIENSEM ad id Tempus ligneam Muro fabricavit, & Ecclesiæ Lugdunensis ex Galliis Habitum & Cultum in eam introduxit. Ibidem ad Annum 1170: VRATISLAVIENSEM Ecclesiam ligneam reperiens, pulcherri-
mo Muro fabricavit, & Lugdunensis Galliarum Ecclesiæ Ceremonias, Ordinem & Cantum introduxit. Et in Episcopis Vratislaviensibus MStis, Num. XV: Hic primo veterem destructam Ecclesiam VRATISLAVIENSEM novam ex quadrato & lateritio Lapide & ampliore Area, que nunc videtur, toto Pontificatus sui Tempore, perceptis ad hoc compluribus Contributionibus, robusto Opere,

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Opere, videlicet XXII Annis consummavit, Observantias, Cantum, Ritus & Habitum Ecclesiæ Lugdunensis, una cum VI. Liliorum Insignibus ex Francia introduxit. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1147: de Iohanne Grypho: Hic vero WALTHERIUS, Equestri ZADOREORUM ortus Familia, successit: qui Basilicam WRATISLAVIENSEM ligneam ad id Tempus, Muro exadificavit, Ritusque Lugdunensis Basilica in eam induxit. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1148: Is, cum SILESIA eâ Ætate subinde excoleretur, etiam suum Collegium emendavit. Templum Cathedralis ex Lapide construxit, & instituit Ritus in Ceremoniis & Vestitu, quas attulisse dicitur Lugduno ex Gallia. Ibidem de Vratislaviensibus Episcopis: Induit aliam Formam Ecclesiæ suæ. Voluit imitari Splendorem Gallicum. Nam in illud Regnum tunc nostri Homines proficiscebantur ad Studia. Usurpavit Insignia Gallica Liliorum, & Lugduno accersivit Ordinem Ceremoniarum Cantus & Vestitus in sua Collegia. Totos Annos XXII, quamdiu fuit in Gubernatione, consumpsit in Constructione Templi Cathedralis. Forma Ædificationis nunc etiam conspicitur. Fecit graves sumtus. Nam, ut Homo Aulicus, amabat Pompam: & SILESIA jam propemodum alienatâ à Polonia, voluit etiam Distinctionem in Ritibus servari.

LXVIII. Diu in Ecclesiasticis Rebus ad maiorem Ornatum & Cultum evehendis omnes Vires impendere conatus, impar superandis Colicæ Doloribus succubuit, Die XXVII Ianuarii: Anno quidem 1170: ut Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1170: Anno autem 1176: ut Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX. at perperam uterque tradit. Waltherus enim noster adhuc vivebat Anno 1178: quo, ad illius Preces, BOLESLAUS Procerus, Silesiorum Dux, Monasterio Leubusino Privilegium donabat: cujus Mentionem fecimus ad Annum 1141, §. XXVII.

Imperatoris CONRADI III.

Pro VLADISLAVO II. contra BOLESLAUM IV.

in SILESIAM Adventus.

LXIX. CONRADUS Imperator, ex Asia reversus, ab Exsule VLA-

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

DISLAO admonitus, tanquam summus Provinciarum Polonicarum, potissimum SILESIAE Princeps, [ut ex antecedentibus patet] iterum exigebat per Nuncios, ut BOLELAUS Promissi memor, quod, in Obedientiae quandam velut Tesseram, suum Caesareo Arbitrium subjecerat, VLADISLAO, jam satis Aërumnarum, in perperam commissorum Poenam, perpresso, ereptas Provincias, inter quas SILESIA fuerat, obsequiosum in Modum redderet. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1148: *CONRADUM itaque Romanorum Regem ex Passagio [Itinere] praedicto reversum, WLADISLAUS Polonorum Dux Exsiliu in Almania [Germania] agens, accedit, & ut Rebus suis Filiorumque suorum consulat, flagitare cepit.* CONRADUS vero, quia in sua ad Terram sanctam Professione, ex BOLES LAI Polonorum Ducis Verbis, Spe certificatus erat, singula pro ARBITRIO suo BOLES LAUM Polonorum Ducem in ea Re OBEDIENTER facturum, WLADISLAUM Ducem & ipse, quibus Verbis potest, eam Spem sequi confirmat. Mittuntur itaque à CONRADO Romanorum Rege ad Polonorum Ducem BOLES LAUM Nuncii, qui BOLES LAO apud Cracoviam offenso MANDATA edicunt: precanturque, ut Pollicitationi suae praestita Fide, WLADISLAUM Polonorum Ducem in Sortem suam, Cracoviensem videlicet & SILESITICUM Principatum restituat, Commiserationemque Fratri tanto Tempore cum Uxore & Filiis exsulanti impendat, satis eum Poena, pro Temeritate & Piaculo exsolvisse. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: *Reversus tandem post medium Annum CONRADUS, per WLADISLAUMque sollicitatus, per suos Oratores adhortatus est, ut BOLES LAUS suae Promissionis memor, WLADISLAUM in Principatus ad eum spectantes re-collectos reacceptaret.*

LXX. BOLES LAUS Polonus se non Germana Fide, quamvis Germanico Caesari CONRADO, in Asiam discessuro, quem forsan hinc non reditum crediderat, Restitutionem VLADISLAI promississe, patefaciebat, Legatis respondens: CONRADO quidem nec se, nec Fratres suos repugnatos, at certos esse, Poloniam recepto VLADISLAO, Bellum inter Fratres cruentum sensuram: quod ipsi Damnum Caesari procreaturum sit. Radevicus Frisingensis in Chronico, Lib. I. Cap. II: *Quo [Vladisla] à Fratribus*

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

tribus per Vim, cum Regalis Sanguinis Uxore, projecto, & ad CONRADUM Romani Imperii tunc Principem, Perfuga profecto, & clementer recepto: missa ad prænominatos Tyrannos crebra Legatione, ut in pristinum Statum Fratrem reciperent, Rex spectus est. Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 71, & sequentibus, de Conrado:

- - Nec jam parere jubenti

Curabant: missisque aliis, iterumque remissis

Spernebant tumidi, fraternaue iura tenebant.

Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1148: *BOLES LAUS autem Polonorum Dux Legatis Casareis magnifico sumtu, magnificisque Donariis tractatis, ambiguum dat Responsum. Restitutionem WLADIS LAI Ducis Poloniae in Regnum sibi quidem & Fratribus suis MIECISLAO & HENRICO, ajens, non adversam esse: pro Honoreque & Benevolentia Caesaris, Desiderio & Voluntati suae & Fratres suos Morem gesturos: verum probe sibi perspectum ac notum esse, Reditum WLADIS LAI Ducis Statum Regni Poloniae hactenus pacificum turbaturum, Cladibusque & Sanguine civili fœdaturum. Proinde in Re tali, cum pari Sanguine omnes Fratres Casari jungantur, Casarem prospicere equum censebat: ne, dum suae Instantiae & Decreto paritum sit, bellicus Furor inter Fratres altius serpens, mutua Collisione Regnum Poloniae, horrenda Pernicie, ipsum Casarem miserabiliter involvat. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: BOLES LAUS verò CONRADUM certiore reddidit, Fratris WLADIS LAI Reassumptionem non abnuere, dum modo Regni Scisso, novaque Bella exinde non orirentur: quod non evenire, haud esse verisimile affirmabat.*

ANNO 1149.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

LXXI. Hac BOLES LAI & Fratrum Obstinatione, contra Fidem, contra Obsequium, prorsus inflexibili, graviter irritatus CONRADUS, non am-

ANNO 1148.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

amplius Verbis, sed tandem Armis BOLESLAUM ad Terras Clienti suo VLADISLAO ademtas, sæpius repetitas, omnino reddendas, adigendum esse statuebat. In quem Finem adducto secum VLADISLAO, cum Exercitu SILESIAM intrabat. Inde progressurus, circa VIADRUM, quem, ob Alvei Tumorem, transire prohibebatur, de novis Germaniæ Motibus accepto Nuncio, an pergeret, dubius, gemina Necessitate compulsus hærebat. BOLESLAUS se cum Fratribus impares tanto Adversario videntes, Ingenium CONRADI & placidum, & simplex in suum suorumque Commodum vertebant. Ex iis BOLESLAUS, promissa Fide publica tutus, ad Colloquium in Castris admissus, CONRADI partim Animum, partim Aulam, & Rationibus, & Rationes facientibus ponderosiores Muneribus vincebat: Iram Polonis Bellum illaturam leniebat: efficiebatque solerter, ut Imperatori Proceres, jam in Germaniam reversuro, Litem inter Fratres non Bellò, sed Iudiciò dirimendam persuaderent: potissimum renovatò Fallaciæ Consiliò, cum se BOLESLAUS ejusque Fratres ad æquam Cæsaris Sententiam amplectendam proclives offerrent. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1149: CONRADUS itaque Romanorum Rex non amplius differendum ratus, Expeditionem contra Poloniam indicit, ex Regionibusque Almania [Germaniæ] Imperio subiectis, tam equestribus, quam pedestribus Copiis collectis, Poloniam invasurus, & WLADISLAUM Ducem Exsulem secum presentem restitutus procedit. Ibidem post quædam: Iam ad Metas [id est, Fines] perventum erat. Odra quoque Fluvius tunc solito plus undis inflatus, & quidam Motus ex Almania nunciati, CONRADUM Regem & suum Exercitum, ne trajiceret, distinebant. Iterum post quædam, de Boleslao: Verum, antequam Res ad Ferrum & Armam veniret, Ingeniis Verbisque magis, quam Acie dimicaturus, & super imminentem bellicam Molem, cui se nequaquam videbat parem, dissoluturus: in Casarea Castra, petita & præstita Securitate pervenit, in frequentique Concilio à Casare dato, fraternis Facinoribus, Ducis videlicet WLADISLAI expositis, adeo de Iustitia sua atque Æquitate disseruit, ut Cæsar & Principes Respon- sione WLADISLAI Ducis satis facile à concepto Furore lentescerent, & de Pace magis, quam de Bello agendum, componendasque fraternas Discordias

ANNO 1149.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

putarent. Iterum post pauca: Verbis extemplo BOLESLAUS Polonorum Dux Res adjecit, & primum CONRADUM Regem, deinde Primores Principum & Baronum, eos praesertim, quorum Consiliis & Monitis didicerat, Regem agi, sumtuosa Largitione & Donatione pervicit, effecitque, ut Discessionem Reversionemque frequentes decernerent: nec in eo Bello, quod non solum inter Domesticos, sed etiam Germanos gerendum erat, BOESLAO Polonorum Duce & Fratribus ejus, quicquid Caesar equum censeret, acceptare se offerentibus, inamorandum. Eadem Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: & Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. narrant. Alexander Guagninus in Poloniae Chronicorum Compendio, ad Annum 1146: BOLESLAUS Crispus à Capillis contortis dictus, Fratrem WLADISLAO seditioso expulso, Habenas Regni suscepit. A CONRADO Imperatore frequenter sollicitabatur, ut aliquam Regionem Fratri concederet: quod ille strenuè repugnabat. Quà de Causa Imperator in SILESIAM Exercitum duxit. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1149, de Boeslao: CONRADUS Caesar conatus est reducere VLADISLAUM Exsulem. BOLESLAUS, Vir callidus, Excursionibus repentinis interduisit Cesari Commeatum, & tandem, cum ad VIADRUM, qui tunc valde Aquâ intumuerat, Castra haberet, venit ad Caesarem cum Fratribus: ubi cum denuo Causam se equo Iudicio Caesaris permissurum responderet, Caesar, qui erat Ingenio non solum placido, verum etiam simplici, promisit illi Pacem, & reduxit Exercitum: neque tamen à BOESLAO Conditiones implete sunt.

LXXI. Hac Occasione quidam Saxonum Duces, intra Poloniam Imperatori CONRADO adhærentes, cum BOESLAO ejusque Fratribus Amicitiam in Poloniae majoris Urbe Cuscuicia inibant. Chronographus Saxo ad Annum 1149: Magdeburgi Archiepiscopus Fridericus & quidam alii Principes Saxoniae Polonicis Ducibus BOLIZLAVO & MISECONI in Epiphania Domini occurrentes in Crulawice Fœdus Amicitiae cum eis ini-
runt.

ANNO 1150.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

LXXII. Ita sæpius intentâ, nunc iterum vanâ Restitutionis Spe, Lûdibrium à conjuratis Fratrum Odiis passus VLADISLAUS, in qualecunque Solatium, ab Imperatore CONRADO, per iteratam in Polonicas Terras Expeditionem, ad ferendum efficacius Auxilium, non Valetudine tantum Sinistrâ, sed gravioribus etiam Negotiis hæctenus impedito, quasdam obtinebat intra Germaniam Possessiones, dum in meliorem transferretur Statum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1150: *Non quieuit tamen WLADISLAI Polonia Ducis Instantia: quin CONRADUM Romanorum Regem in novam Expeditionem Polonia inferendam accenderet. Consecutusque WLADISLAUS Polonorum Dux suarum Molitionum Effectum fuisset, nisi interim CONRADUM Regem Valetudo adversa oppressisset: cuius diuturnus Languor WLADISLAUM Ducem Instantiam suam remittere coegit. Non nullas tamen Possessiones & Reditus WLADISLAO Duci Caesar Largitus est: quò & equanimius Restitutionem suam, Bel-lumque contra Poloniam instaurandum ferret, & Honestati atque Conditioni sue congruum Statum ageret.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: *WLADISLAUS Exsul, quamvis Desiderio & Spe sua frustratus iterum atque iterum, pergebat tamen molestus esse Casari de Reductione sua: & commovebat quidem Casarem, cum assidua Flagitatione & Querimonia, tum Aspectu ipso miserabili, ac tantâ Fortune Commutatione. Pudor etiam cum Indignatione mixtus Casarem stimulabat, quod contemni & postulata, & Minas suas, nec promissa præstari à Polonis Principibus, Majestate sua indignum judicaret. Sed tamen Exsulem reducere non potuit, partim adversa Valetudine ac diuturno Morbo impeditus, partim etiam propriis & necessariis Negotiis, & non nulla Imperii Perturbatione distentus.*

ANNO 1152.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

LXXIII. Tandem ad majus Exilii sui adeo diuturni Lenimentum VLADISLAUS in suam, Uxoris & Filiorum, partim Defensionem, partim Sustentationem, ab Imperatore CONRADO accipiebat Germanicos Mi-lites:

ANNO 1152.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

lites: quorum Ope duas intra SILESIAM cum Oppidis Arces, NEMICIUM & GREDISIUM antea munitas, sed relictas occuparet atque firmaret. Ex quibus, sicut antea, vicinam Civitatem Terramque VRATISLAVIENSEM, ipsamque Poloniam sæpius affligebat. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1152: *Moram itaque tam longam atque continuatam WLADISLAUS non ferens, Militiam saltem sibi à CONRADO Rege dari petiit. Quam cum Liberalitate Cesaris impetravisset, in Poloniam [Silesiam] venit, & duo Castra superiori Tempore à se constructa, videlicet GREDISZ & NIEMCE ex Tralib' corporibusque fortificat, Fossisque & Vallis munivit, & Militum Praedio utrique imposito, VRATISLAVIENSEM Civitatem, quæ vicinior exstabat, ceterasque Polonici Regni Oras affligere & infestare cœpit.* Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. XIX: *VLADISLAUS Promissis BOLES LAI ludificatus, acceptis ab Imperatore Militum Subsidiis, & SLESIAE applicans, nec Gratiam Fratrum reperiens, duo edificavit Castra, NYMCZE & GREDIS: ex quibus Spolia & Incuriones agere cœpit.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: *Verum, quò levius interea WLADISLAUS ferret Exsilium, Possessiones quasdam ei dedit utendas fruendas, unde se & Uxorem Liberosque sustentaret: adjunxitque exiguas Equitum Peditumque Copias, cum quibus ille crebris Excursionibus VRATISLAVIENSEM Tractum & Viciniam illam omnem, exstructis in Confinio duabus Arcibus NEMCIO & GROTHECIO, quò se tuto recipiebat, infestavit.*

LXXIV. At infelix semper VLADISLAUS eò duriores postea sentiebat BOLES LAUM Fratrem. Nam ille Suppetias SILESIIS ferens, conjunctis suis & Fratrum Copiis Arces illas obsidebat: easque, dum VLADISLAUS in Germaniam conquirendis Auxiliis ad CONRADUM Cæsarem digressus, Moras longiores facit, ab Obsessis Famem Morbumque patientibus, per Deditionem, nihil amplius hostile subituris, sub Potestatem suam redigebat. Ita pristinam Exsilii Conditionem VLADISLAUS obire coge batur. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1152: *Non tulit eam BOLES LAUS Polonorum Monarcha Injuriam, sed cum utroque Germano, MIECISLAO videlicet & HENRICO, & Exerci-*

ANNO 1152.

GERMANORUM Romanus Imperator CONRADUS III.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

tu Dominiorum suorum consurgens, utrumque Castrum Obsidione vallavit, Populationemque Regni sui prohibuit. WLADISLAUS Dux super imminentem non ferens, sed strenuis Militibus in Castris relictis ad CONRADUM pro Auxilio Militum, quo Obsidione solvi posset, rediit. Et quamvis Milites WLADISLAI animose Castra suae Fidei credita tutati fuissent: longā tamen Morā Obsidionis fracti, dum ex Almania [Germania] ferendum Subsidium Spes eorum sefellisset, & Fames primum, Morbi deinde in Corpora succrescerent, Castra BOLESLAUS Crispo Duci & Monarchae, pacti, ne quid hostile paterentur, tradunt. Matthius Michovius, Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: BOLESLAUS autem cum Fratribus & suis pro tunc habitis Militibus Castra occupavit. WLADISLAO vero pro Auxilio ad CONRADUM redeunte, quod antequam per eum adductum esset, obsessi Milites ex Pacto cum Principibus inito, ne quid hostile paterentur, in Germaniam avenerunt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: Non tulit hoc BOLESLAUS. Nam coacto Exercitu ad Predatores illos persequendos & Arces evertendas profectus est. Id ubi cognovit WLADISLAUS, munitis Praesidio Militum Arcibus, in Germaniam se recepit, sive Metu sive Auxiliorum petendorum Gratia. Qui in Praesidiis relictī erant, Germani sive Boemi, sustinuerunt aliquandiu Impetum & Obsidionem Polonorum, tandem deficiente Annona & Morbis invalescentibus ac desperatis Auxiliis Deditionem fecere.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti.

LXXV. GERMANIS, post CONRADUM III. Anno 1152 extinctum, FRIDERICUS I. Cognomento vel BARBAROSSA, vel AENOBARDUS, ad Annum 1190 Imperator: BOLESLAUS IV. Cognomento CRISPUS, postea Sortem mutatam expertus, SILESII ad Annum 1163: POLONIS ad Annum 1174 Dux praefuit. His etiam Temporibus SILESIIOS Romano GERMANORUM Imperio subiectos atque tributarios fuisse luculenter indicat Helmoldus, Bosoviensis Presbyter, Friderici I. Caesaris Aetate superstes, Anno 1170 mortuus, in Slavorum Chronico, Lib.

ANNO 1152.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Lib.I. Cap.I. §.IX: de Polonia, magna Slavorum Provincia: *Quondam habuit Regem, NUNC autem [divisa] DUCIBUS gubernatur. SERVIT & ipsa, sicut Boëmia, SUB TRIBUTO Imperatoris Majestati.* Confirmat hoc ipse Fridericus I. Cæsar: cujus Verba referemus ad Annum 1158. §. CXXX.

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

PETRUS DANUS, Comes POLONORUM Scrinnensis,
SILESIORUM Præfectus VRATISLAVIENSIS,
Et mutus, & cæcus è vivis decedit.

LXXVI. PETRUS ille, cujus Vitam ex Annalibus tam Polonorum, Germanorum concinnabimus, variis denotatur Cognomentis, tum in Monumentis antiquis, tum in recentioribus Historiis. Reperitur enim dictus interdum PETRUS VLASTIUS, quod è Vlastiorum Familia fuerit progenitus: sæpe numero PETRUS DANUS. Id Cognomentum corruptentibus aut PETRUS DUNINUS, aut PETRUS DURINUS, aut PETRUS DUVINUS: ex Vocabulo autem uno facientibus duo, aliis PETRUS DUNINUS DANUS, aliis PETRUS DURINUS DANUS, aliis PETRUS DUVINUS DANUS appellatur. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib.V. ad Annum 1124: *Florent adhuc in Polonia huius ipsius PETRI Posterii, Cygno in Rubro Scuto Insigni utentes: indeque LABENCIORUM Nomen habet ea Familia. Non nulli etiam peculiariter DUNINI, hoc est, DANI vocantur.* De quorum Nominibus & Familiis agit Simon Okolskius in Orbis Poloni Tomo II, de Labenciis.

LXXVII. Patre GUILIELMO, in Daniæ Proceribus eminente, maximis Rebus præfecto, natus, singulari Exterorum Notitia ducebatur. Poloniam ingressus, non tam ob Danorum Regis commendatitias Literas, quam per Ingenii Solertiam, Morum Suavitatem, Officiorum & Promptitudinem, & Dexteritatem, ita se Polonorum Silesiorumque Duci approbat,

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

ut ab eo magnas Possessiones, in iisque Comitatum minoris Poloniæ Scrinensensem adeptus, denique MARIAM, VLODOMIRI Russorum Ducis Filiam, Uxorem nactus, in Affinitatem admitteretur: totusque, potissimum ob feliciter acquisitos, cum Linguae, tum Indolis Poloniæ Characteres, videretur Polonus. De quò hæc commemorant, præter alios, Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1124. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1124. Cæterum Petro quidem Mariam Uxorem, non autem Russicam, sed Germanicam, Francorum Ducis Filiam ditissimam, [nullo Vetustatis, uno, hauserint, Indicio] attribuant e junioribus, Ephraïmus Ignatius Naso in Sudanicensis & Iauroviensis Ducatum Phœnice redivivo, de Zobteno & Furanberga Oppidis. Et Gotfridus Ferdinandus Buckisius in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. XVIII.

LXXVIII. Quando PETRUS in Poloniam venerit, maxime dubium est. Nam ex quibus probabiliter colligi possit Tempus, ea cæteris contraria sunt Circumstantiis. Petri Genitor GUILIELMUS, quem non prius Filio ex Dania in Poloniam discessisse constat, jam Anno 1103 in Silesiorum Monte Sabotho habebat Domicilium: quemadmodum Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVII. & Lib. IV. Cap. XIII, refert. Sicut autem Ioannes Dlugossius & Martinus Cromerus [quos alii sequuntur] statuunt: PETRUS Rege Danorum HENRICO vixit: quem ABELUS Frater occiderit: contra quem BOLESLAO III, Polonorum Silesiorumque Duci suaserit Expeditionem in Danicas Terras, Anno 1124 susceptam: quò Petri Pater ipse migraverit in Poloniam.

LXXIX. At nullus unquam Rex Danis HENRICUS fuit, quibus ERICI plures fuerunt. Ex his ERICUS IV. Cognomento Emundus, legitimo Filio destitutus, violenta quidem Morte fuit extinctus: eum verò non Anno 1124, sed 1139: non ABELUS Frater, sed PLOCUS Sicarius interemit. ERICUM VI. trucidavit quidem Frater ABELUS, sed Anno 1250. De quibus consentiunt, partim Chronologi, Iohannes Henricus Alstedius in Chronologico Thesauro, Chronologia XXV. Ioannes Baptista Ricciolus in Chronologia Reformata, Tomo III. Catalogo XLII. Io-

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

hannes Suaningus in Chronologia Danica, ad Annum 1139. & 1250. Partim Danicarum Historiarum Scriptores, Ioannes Meursius inter priores Lib. V. & inter posteriores, Lib. I. in Erico IV. & VI. Iohannes Ifacius Pontanus Lib. V. ad Annum 1139. & Lib. VII. ad Annum 1250. Quare citati Polonicorum Annalium Conditores, Ericum VI. Danorum Regem intelligentes, manifestum, maioremque toto Sæculo Errorem committunt. Non tamen ideo PETRI Adventus in Poloniam ipse dubius est, quoniam ejus incertum est Tempus.

LXXX. Nec est, cur raras PETRI Opes in Controversiam vocemus: quas Effectus in Polonia Silesiaque satis etiamnum conspicuus omnino magnas loquitur. Harum Fontem, sicut in Polonicis Chronicis descriptum invenimus, intuendum monstrabimus. GUILIELMUS, PETRI Genitor, Regio Thesauro, cujus ipse propemodum solus habebat Conscientiam, præfectus, post Regis Cadem, turbatissimo Daniæ Statu, Consilium Filio dabat, quemadmodum tanta Pecunia, Regicidæ subtrahenda, posset transferri clam in Poloniam. Id secutus PETRUS facile BOLESLAO III, Polonorum Silesiorumque Duci persuadebat, ut, quasi Danis adversus Regis Parricidam ultro in Auxilium venturus, Dantisco cum Exercitu in Daniam profectus, relictis Arbitrio suo dissidentibus Danis, ex eâ GUILIELMUM, Cognatos, ipsosque Nummos in Poloniam reportaret: quo Pacto inter Poloniæ Procere omnium ditissimus evaserit PETRUS. Hæc narrant, Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1124. Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1124. Præterea Iohannes Ifacius Pontanus de Rebus Danicis, Lib. V. in Canuto Rege LXXXV. post Annum 1157. & Lib. VII. in Abelæ Rege LXXXIII. ad Annum 1251: ut de narratis fert hoc Iudicium: *Cum ista BOLESLAO III. cui Cruovist Cognomen fuit, qui Anno M.C.XXXIV. [legendum, M.C.XXXIX.] id est, integro plus Sæculo, antequam ad Regnum promoveretur, imo rarus esset ABELIUS, in Fata concefferat, attribuant: quomodo ad hos Annos M.CC.L. aut Res Abelis pertineant, non video: nisi Res & Tempora hic esse confusa, ac veris falsa commixta dicamus. Danici Annales nihil ejusmodi vel isto, aut alio etiam Tempore accidisse commemorant.*

LXXXI.

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

LXXXI. PETRI Genitor GUILIELMUS intra SILESIAM in Monte SABOTHO Sedem formabat sibi commodam: cujus meminit Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVII. Patrish hoc Castrum Filio Petro attribuitur in vetusto MSto, quod ibidem Lib. IV. Cap. VIII. & in Nicolai Henelii Breslographia, Cap. III, editum reperitur, de Regularibus Silesiæ Canonicis: *Prius habitabant in Monte SILENTII, alias SABOTHA, à Vratislaviensi Civitate distante per Millaria quinque: ubi PETRUS Comes in Vertice ipsius Montis suum habebat Castrum: prout exstant adhuc Reliquiæ Castri ejusdem.*

LXXXII. Cæterum PETRUS illam, de quâ diximus, Solertiæ Vitiâ partam Opulentiam, in laudabilem, sanè laudatam Virtutis Materiam convertibat. Romæ, pro Criminum suorum seu Copia, seu Magnitudine, iussus, in Satisfactionis Partem, Tempa septem condere, condebat septuaginta septem. Id commemorant, Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1124. & 1144, Matthias Michovius in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. XVII. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1124. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1140. Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVIII. Nicolaus Polius in Hemerologio Silesiaco, ad Aprilis Diem XXII. Gotfridus Ferdinandus Bucksius in Ecclesiasticæ Silesiorum Historiæ Prolegomenis, Cap. I. §. XIX.

LXXXIII. In tot Ædibus sacris, quarum plerisque Poloniam fecit conspectiorem, nos tantum intra SILESIAM excitatas recensebimus: quarum tres VRATISLAVIENSIBUS proprias esse voluit.

LXXXIV. Inter has primarium Templum, cui Monasterium addidit, antea ortam Urbis VRATISLAVIENSIS Arenariam, totum lapideum extruxit, S. VINCENTIO dicavit, magnis Reditibus dotavit. Monachis hoc [ut ejus Antiquitates, quas MStas obtinuimus, indicant] BENEDICTINIS contulit: quorum primus Abbas, cum id per WALTHERUM Zadoram, Episcopum Vratislaviensem, præsentè Matthia, Cracoviensium Episcopo, Anno 1149, consecraretur, Rudolphus erat: pro quibus BENEDICTINIS nigris candidos PRÆMONSTRATENSES Anno

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

1219 suscepit: Anno 1529, Turcis Viennam obsidentibus, in VRATISLAVIÆ tantò maiorem Securitatem, destructum, intra ipsam Urbem, Locum magis tutum accepit. Quare statim ab ipso PETRO Præmonstratensibus traditum credentes falluntur. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. IV. ad Annum 1124: de Petro: *Aliud* [Monasterium] *S. VINCENTII extra Muros VRATISLAVIENSES, quadrato etiam Lapide, summoque ædificatum, de Ordine PRÆMONSTRATENSI, qui sub eo Tempore, velut novus, multum Venerationis habebat, Duce BOLESLAO Polonorum permitte-
rente, funditus munificè dotat.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus. Lib. V. ad Annum 1124: de Petro: *Duo Monasteria* [extruxit] *his, quæ PRÆMONSTRATENSES vocant, qui tunc primum exstiterunt: alterum quidem Puellis in Vladislaviensi Diocesi, in Chalino Pago, quod postea Strel-num transtulit: alterum verò Viris, in Suburbanis VRATISLAVIENSIBUS, Titulo S. VINCENTII.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1139: *Is PETRUS condidit Monasterium S. VINCENTII, in quod collocavit Monachos PRÆMONSTRATENSES.* Ibidem post quædam: *Illud Metu Belli Turcici Senatus VRATISLAVIENSIS demolitus est. Monumenta Foundationis Monasterii Vincentini edita sunt Anno 1139.* Eadem refert Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVIII.

LXXXV. Alterum Templum PETRUS ad VRATISLAVIAM, intra Insulam, quæ Nomen ARENÆ sustinet, S. MARIÆ dicavit: cui postea Cœnobium per PETRI Uxorem MARIAM, Vlodomiri Russorum Ducis Filiam, ejusque Filium SUENTOSLAUM accessit, Regularium Ordinis Augustiniani Canonicorum Monachis concessum. In eo spectabile Monumentum, quod S. Mariam, Christi Matrem, sedentem repræsentat. Huic ad Dexteram Maria, Petri Uxor, Templum offert: ad Sinistram Filius Suentoslaus adstat supplex; additis Versibus:

Has, Mater Venia, Tibi do MARIA MARIÆ:

Has adfert Aedes SUENTOSLAUS mea Proles.

LXXXVI. Tertium Templum PETRUS ad VRATISLAVIAM,

Ccc

ante

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

ante Portam Arenariam, S. MICHAELI dedicavit: ut indicant, quos
§.LXXXVII. citabimus. Illius verò Structuram Inscriptio vetus non ad
PETRUM, sed ad IAXAM, Serborum Ducem, ejusque Conjugem, Petri
Filiam, refert:

IAXA Principium Templi fuit hujus & Autor:

Post Obitum cujus Operi Finem dedit Uxor.

Presbyter ejusdem fuit OTTO primus: & idem

Est bis Ierusalem peregrè progressus ad Urbem.

IAXA Decus Morum, Recti Via, Forma Bonorum.

Asit Lux Christi tibi, Bustum cujus adisti.

LXXXVII. Quartum Templum PETRUS ad VRATISLAVIAM, in-
tra S. Iohannis Insulam, S. MARTINO attribuit: quod deinceps OMNI-
BUS SANCTIS est adscriptum. Horum quatuor à Petro excitatorum
Templorum Vratislaviensium Mentionem faciunt, Ioannes Dlugossus in
Historia Polonica Lib. V. ad Annum 1144. Matthias Michovius in Polo-
niæ Chronico, Lib. III. Cap. XVII. Ioachim Curæus in Silesiorum An-
nalibus, ad Annum 1140. Nicolaus Henelius in Breslographia, Cap. III.
Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XVIII.

LXXXVIII. Præterea PETRO debuerunt SILESII & Templum, &
Cœnobium in Monte SABOTHO conditum, Regularibus S. Augustini Ca-
nonicis donatum: ex quo, asperioris Aeris impatientes, in Vratislaviense
Monasterium S. Mariæ, quod in Arena reperitur, migraverunt. Quæ no-
bis ex Antiquitatibus MStis de Monasteriis Vratislaviensibus innotuerunt.
Cæterum de hoc Sabothi Cœnobio deserto nihil tandem Posteritati reli-
quit Temporum Injuria.

LXXXIX. PETRUS igitur supra omnes Largitionibus in Ecclesiam
nobilis, in Aula Consiliis præpotens, Honoribus in Populo eminens, tot
Prærogativis cum sibi, tum aliis videbatur satis beatus: sub Polonorum Si-
lesiorumque Ducibus, BOESLAO III quidem duarum in Polonia Pro-
vinciarum, Calissiensis & Crusiciensis Administrator: sub VLADISLAO

II au.

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

II autem SILESIORUM Præfectus VRATISLAVIENSIS. Martinus Crcmerus de Polonorum Rebus Lib. VI. ad Annum 1144: *Erat enim Vir ingenti Spiritu PETRUS, summâque Potentia præditus: quippe, qui præter privatas Opes & Facultates amplissimas, Calissimam Cracoviamque Tractum omnem, BOESLAI Cracovici Nomine administrasset: tunc autem VRATISLAVIENSI præfesset. Ideo Petrum Capitaneis Silesiorum Vratislaviensibus annumerat Nicolaus Polius in Urbis Vratislaviensis Descriptione, quam Incendiorum Historiis addidit.*

XC. Sed, quò plus Felicitatis possederat, eò plus Calamitatis subibat. Diu tam Duci VLADISL AO II, quam ipsius Uxori ADELHEIDÆ, quam Poloni solent CHRISTINAM vocare, charissimus: tandem utrique fiebat exosus. ADELHEIDÆ Favorem imminuerat, partim, cum tenaciorum, honoraria Subditorum Munera in necessaria Tributorum Onera mutantem, culparet: partim, cum severiorem, VLADISL AO in Fratres duriora sæpe suadentem mitioribus Monitis, ne, quos premebat, opprimeret, cohiberet. Accedebat, quod ADELHEIDA Juvenem in Aula DOBES SUM, Germanum, Stirpis Equestris, præcellentis Formæ, cum quo familiarius agere consueverat, Polonis invisum, reddiderat suspectum. Inde mirus fatalisque provenit PETRO Casus.

XCi. VLADISLAUS in Consortium assumpto PETRO, Feris persequendis per totum Diem in Silva defatigatus, sub Noctem vili Cœna Corpus reficiebat. Humum pro Lecto pressurus, liberiore loco PETRUM compellabat: *Molliorem, inquit, Uxor tua cum ABBATE Scrinnensi capiet Quietem. Et tua fortassis,* respondebat PETRUS *cum DOBESSO. Quæ par, sed ad disparem inverecundior Licentia cruciabat dissimulantem Dolores VLADISLAUM. Hinc ADELHEIDA, cui VLADISLAUS internum Pectoris Vulnus, post Tristitiæ Causam, Blanditiis placentibus investigatam, detexerat, in Ultionem Injuriam capitalem accendebatur. Ad eam obtinendam, utebatur Operâ DOBESSI: quem & promissi Magnitudo Præmii fortiter movebat, & Scematis hujus Infamia juveniliter [ut ADELHEIDAM muliebriter] mordebat.*

XCII. PETRUS Filia, quam Serborum Dux IAXA Conjugem sibi

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

delegerat, Nuptias in VRATISLAVIENSIIUM Civitate solennes adorna-
bat. Ibi DOBESSUS, Sodalibus in Auxilium instructus, PETRUM, à Mi-
nistris aliud peragentibus nudum conspicatus, nihil tale cogitantem arri-
piebat, & dispositis Equis celeriter impositum VLADISLAO adducebat.
Is tanti & Amici, & Affinis, tum Merita publica, tum popularem Gratiam
reveritus, quid ageret. aliquandiu hærebat dubius. Tandem Uxoris, quæ
tam enorme Probrum impune pati non poterat, perpetuis Stimulis vince-
batur: maxime, cum & Divortium minaretur, & Periculum ostenderet, quod
subiturus esset: quoniam dimissus PETRUS, in posterum Hostis, ob suam
prius Conjugem eadem Adulterii Macula conspersam, graviter irritatus,
audacemque locum loco simili ausus castigare, jam violenter captus, à Vin-
dicta non temere futurus sit revocabilis. Sic VLADISLAO & ADELHEI-
DA consentientibus, Anno 1144, ad Pœnam Morte graviorem damnatus
PETRUS, & Linguam, & Oculos amittebat: suoque partim sentiebat;
partim docebat Exemplo, nunquam Humanæ, quamvis maximæ, Gratiæ
nimis esse confidendum.

XCIII. Hæc, quæ summam exposuimus, longe prolixius commemo-
rant, præter alios, duo primarii Rerum Polonicarum Scriptores. Quo-
rum Testimoniis posteriora solum, prioribus notabilia, confirmabi-
mus. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1144:
*PETRUS, Skrzynensis Comes, Filiam suam IAXÆ Duci Serbiæ nuptum dat,
Celebrationemque Nuptiarum in VRATISLAVIENSI Civitate, ut Receptacu-
lum Hospitibus esset, & Harum Ludos Præmio proposito Victoribus indixe-
rat. Illic DOBIESZ, Frequentia Satellitum fulsus, accedens, PETRUM,
Comitem Skrzynensem, incautius se in Hospitis Morem gerentem, captivat,
vinculumque ex VRATISLAVIA educit, & VLADISLAO præsentat, Nuptia-
rumque Solemnitatem perturbans, Convivium fœdat. Diu in eum WLA-
DISLAVIS Dux quicquam gravius consulere cunctabatur: & Innocentia Viri,
& Meritorum ejus in se & Patrem Patriamque Recordatione deterritus. Ve-
rita Ducissa CRISTINA, ne Misericordia Viri captivum PETRUM absolvisset,
non Precibus solum & Consiliis, sed Minis, discessuram se ab eo, si violatam
suam Honestatem à PETRO inultum iri sineret, contestans, perpulit Virum, ut*

Sup-

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.

SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

Supplicium de optimo atque bene merito Milite fumeretur. Missi Carnifices, qui Linguam illi præcidant, & utroque Lamine PETRUM cæcant. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1144: Subornat tandem DOBESSUM CRISTINA, partim Probri Infamiâ irritatum, partim Pollicitatione Bonorum PETRI illectum, ut eum quovis Modo vel caperet, vel interficeret. Non est tamen ausus DOBESSUS Hominem apertâ Vi aggredi: sed observabat Tempus, quo per Fraudem eum incautum opprimeret. Forte PETRUS Nuptias Filie, quam IAXÆ Serborum sive Vinidarum Duci in Matrimonium collocabat, WRATISLAVIÆ insigni Pompa atque Celebritate apparabat. Eo se DOBESSUS quoque magno Comitatu confert, securumque & nihil ejusmodi suspicantem PETRUM solum forte conspicatus, dum Ministri circa apparandas Nuptias & Hospites comiter accipiendos satagunt, correptum celeriter paratis & dispositis ad hoc Equis asportat, & ad Principem adducit. Diu, quid eo faceret, WLADISLAUS Animi dubius fuit. Reverebatur Hominis Dignitatem Gratiâque popularem: reminiscébatur, quo is Honore apud Patrem fuisset. Contra suggerebat CRISTINA, si incolumis PETRUS dimittatur, acerbior eum capitalemque Hostem fore Principi, Injuriam illa exacerbatum. Ubi cunctari Virum videt, minatur, se ab eo discessuram, ubi impune Probro prostituta Pudicitia afficeretur. Vicit tandem perfecitque, ut indicta Causa, Lingua PETRO præcideretur atque Oculi effoderentur.

XCIV. Eadem VLADISLAI & PETRI Facta, quemadmodum Ioachim Curæus in Silesiorum Annalibus ad Annum 1144 commemorat, integra subjungemus: *Fuerat PETRUS comitatus Principem [Vladislaum] ad Venationes, Ibi, cum Nox eos in Sylvis oppressisset, in Cespite parçe cænantibus, & deinde super vile Stragulum se se projecerunt. Ibi Princeps per Iocum appellans PETRUM, inquit: Amice, tua Uxor hac Nocte cum ABBATE Scrinensi longè melius cubat. PETRUS, in quo fuit Fastus magnus, ut Principem rursus morderet, respondit: Fortassis, Domine, & tua cum DOBIESSO mollius quiescit. Erat autem DOBIESSUS nobilis Germanus, quem Poloni oderant, & vulgo spargebant, parum honestam illi cum Domina esse Familiaritatem. Hoc Scommâ petulantius valde vulneravit Pectus Principis, ad*

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

quem prius Rumores hujus Reierant delati. Tunc quidem tacuit, sed cum Conjugi Sollicitudinem suam exponeret, illa, sicut par est, graves in PETRUM concepit Iras. Ex Occasione autem hujus Dissensionis, cum minus charus etiam esset Principi, Conjux Maritum Principem persuasit, ut eum ex Urbe VRATISLAVIENSI, ubi Filia sue celebrabat Nuptias, rapi curaret: deinde Linguam & Oculos exsecuit. Accidit hoc Anno 1144.

XCV. Ita PETRUS simul & mutus, & cæcus, in quem Annum residuam Vitæ miserrimæ Partem protraxerit, non inter omnes convenit. Post Linguam & Oculos Anno 1144 ablato Quinquennio superstitem, & quod inde colligas, Anno 1149 mortuum fuisse, plures tradunt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. V. ad Annum 1144: *Vixit tamen, post eam Calamitatem, PETRUS quinque Annos.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1144: *Fuit post hanc Calamitatem superstes Quinquennium.* Iohannes Isacius Pontanus in Rerum Danicarum Historia, Lib. V. Rege LXXV. Canuto, ad Annum 1157: *Eumque in Modum mutilatus deformatusque integro adhuc Quinquennio superstit, mortuus scilicet Anno M. C. XLIX, cum illud sub Initium Imperii Suenoniani, Annum circiter M. C. XLIV. contigisset.*

XCVI. Sed videtur hos in Errorem duxisse Ioannes Dlugoffus, cum narrat, PETRUM, ob multa piæ Liberalitatis Documenta, post plenam cum videndi, tum etiam loquendi Facultatem, singulari quodam Miraculo, instauratis cum Lingua Oculis, recuperatam: non autem post eam in Organis amissam: Quinquennio adhuc vivum, maximè Locis sacris à se conditis largas contulisse Donationes. Hunc enim omnino Sensum habere possunt, quæ scribit in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1144: *A Scriptoribus Polonorum tantum uni huic Viro tribuitur, ut pro insigni sua Innocentiae atque Virtutis Memoria referatur, Divina [Dei] Propitiatione & Miraculo, in quem tot Pietatis Facinora contulerat, & Oculos plenamque Potentiam Visionis, & integram Loquelam, Lingua instauratâ, illum recuperasse, & Quinquennio, quo post vixit, Monasteriis, Ecclesiis & piis Locis, his præferim, quæ ipse fabricaverat, & fundaverat, largas Donationes fecisse.*

XCVII. Nam, quod Antiquitates de Vratislaviensibus Monasteriis
MSta

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

MSta confirmant, rectius PETRUM Anno 1153, Die XXII Aprilis mortuum commemorant, Nicolaus Polius in Hemerologio Silesiaco ad Aprilis Diem XXII. & Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib.I. Cap.XVIII. Quos sequitur Fridericus Lucæ in Silesiorum Memorabilibus, Parte I. Cap.III. Num. XII.

XCVIII. Cœterum PETRUS, superstite GUILIELMO Patre, intra Silesiæ VRATISLAVIAM, si Mortem non subiit, tamen obtinuit Sepulcrum, in S. VINCENTII Monasterio, quod ipse condiderat: ibi honorificas Exsequias, & cum Uxorē MARIA Monumentum consecutus marmoreum, cujus hæc Inscriptio:

Hic Situs est PETRUS, MARIA Coniuge fretus:

Marmore splendente, Patre WILHELMO per agente.

Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.V. ad Annum 1144: *Celebrem decedens habuit in Monasterio S.VINCENTII extra Muros VRATISLAVIENSIS Ordinis Præmonstratensis, quod ipse vivens fundaverat, in Chori Medio, Terræ mandatus Sepulturam, magna Polonorum [Silesiorum] Frequentiâ ejus honestante Exsequias, ipsisque Funebriis monstrante, quantum vivum amaverant: sed & in hanc Diem PETRI Comitis Skrynensis Nomen apud Polonos existat sonorum ac celebre. Consors sua MARIA exposit Fatis intercepta, in eadem, qua PETRUS, Urna Mariti consocianda Cineribus condita est. Duo insuper Versus hujusmodi inscripti Sepulcro, utriusque attestante Sepulturam, qui tales sunt:*

Hic situs est PETRUS, MARIA Consorte [legendum, Coniuge] fretus:

Marmore splendente, Patre WILHELMO per agente.

Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib.VI. ad Annum 1144: *Mortuus apud VRATISLAVIAM in S. VINCENTII, quod Templum & Monasterium ipse condiderat, honorifice sepultus est. Narrant eadem Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib.III. Cap.XVII. & Ioachimus Curæus in Silesiæ Annalibus, ad Annum 1144.*

FRI-

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.

SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

FRIDERICI I. Cæsaris pro SILESIORUM Duce VLADISLAO II.

In Provincias hæreditarias restituendo,

Adversus BOLESLAUM IV. ejusque Fratres,

In Silesia & Polonia Bellum.

XCIX. FRIDERICUS I. Imperator, ex Italia in Germaniam reversus, Herbipolensibus in Franconia Comitibus vacabat. Ab eo, cujus Opem nunquam defatigatus imploraverat, VLADISLAUS, Silesiorum & Polonorum Dux, in XII Annum Exsul, Restitutionem in patrias Poloniae Provincias summo Studio expetebat. Ibi, revocatis ad Animum Injuriis, quas in CONRADUM III Cæsarem Fratres Poloni Duces commiserant, imperata miris Technis eludentes, ipse multo celsioris Ingenii, & acriore Spiritu, quam ut obstinatum contemptum perferre posset, consentientibus Imperii Germanici Proceribus, quos VLADISLAUS sibi Familiaritate longa propensos fecerat, FRIDERICUS statuebat, Polonorum Ducibus, BOLESLAO IV, MIESLAO & HENRICO, Fratribus, tanquam rebellibus, inferendum Bellum: partim ob neglectum FIDELITATIS Iuramentum, partim ob intermissam TRIBUTI Solutionem: singillatim, ob denegatam VLADISLAO Fratri Exsuli, quam dudum CONRADUS III. Cæsar imperaverat, ereptarum Terrarum, quo SILESIA pertinebat, Restitutionem. Radevicus Frisingensis de Friderici I. Gestis, Lib. I. Cap. I: *Anno itaque ab incarnatione Domini M.C. LVII. Mense Augusto, contra Polonos Procinctum movet.* Ibidem Cap. II. de Vladislai Fratribus, Polonorum Ducibus: *Divo autem Principe FRIDERICO Rerum Summam gubernante, pari Modo [ut CONRADI Cæsaris de VLADISLAO in pristinum Statum reponendo] Mandatum ejus Flocci pendere sibi impune arbitrabantur. Cessit vero his secus, ac rati sunt. Nam & altioris Spiritus, & acrioris Ingenii Principem, multiplicata Injurie ulterius dissimulare Facinus non sinebant. Accessit siquidem ad hæc, quod vel debitum FIDELITATIS Sacramentum offerre, vel solitum singulis Annis TRIBUTUM quingentarum Marcarum publico Aerario inferre jam desueverant: talibusque Indiciis aperte se ab Imperio descivisse, & non clanculum, sed evidentem REBELLIONEM moliri protestabantur.*

C. Ho-

ANNO 1157.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

C. Horum, sed omissis, quæ displicuerunt, Mentionem faciunt etiam Historiarum Polonicarum Scriptores. Inter hos Princeps, Ioannes Dlugossius Lib. V. ad Annum 1157: *Ex Italia & Galliis FRIDERICUS Imperator discedens, & in Almanniam [Germaniam] rediens, omnium Principum Almania in Wierzburg, alias Herbioli, pro Pentecostes Festo Die agit Conventum. Ibidem post quædam: Inter hæc & WLADISLAIUS Polonorum Dux coram Cesare & Principibus Causam suam agere cepit. Duodecimus, inquit, Cesar optime, labitur Annus, ex quo cum Coniuge & Liberis, per Fratrum Odium & Livorem Patria pulsus sum: in Terris tuis indignum Exsiliū ago: nec Spei meæ Pollicitationique Cesareæ aliquis Effectus respondit. Prædecessor quidem tuus, CONRADUS, dum crebris Legationibus Restitutionem mei efficere nequiret, Armis illam effecturus, Legiones in Poloniam duxerat, sed à Fratribus meis, Polonia Ducibus, falsis Promissis & Blanditiis victus, Campoque detractus est: neque post hæc Curis Imperii & Languore distentus, Arma in mei Restitutionem, licet id crebro polliceretur, resumpsit. Ibidem, interpositis aliis, ad Commiserationem & Restitutionem, quam Vladislaus expetebat, spectantibus: Tres Filios jam Adolescentiam transgressos, pulcherrimæ & raræ Indolis Iuvenes, Pedibus Imperatoris, quò facilius eum in Miserationem flecteret, admovit. Extorrem se factum Habitationis patriæ subintulit. Terram, in quâ sit natus, negari sibi. BOESLAIM, MIECTSLAIM, & HENRICUM incubare Principatibus suis, qui sibi & Filiis per Scelus crepti forent. Dux deinde Bohemia, Vladislaus, Livoris magis in Polonos, uam Pietatis in Exsulem Respectu, ne id Ludibrium ferat Cesar, Pertinaciamque Polonia Principum suo Calcaneo adversantium domaret, admonuit. Universi deinde Principes Almania, huic Petitioni assensu, ut Restitutionem WLADISLAI Polonorum Ducis efficeret, Cesare Consiliis Precibusque impellebant. WLADISLAIUS enim Polonorum Dux, & ex continuo Contubernio, ex diutina Mora, fere omnium sibi Almania Principum & Familiaritates & Amicitias meruerat.*

CI. Eadem, sed in breviorē Formam redacta proferunt, Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: *Reversum autem [Fridericum Imperatorem] in Germaniam, & Conventum totius*

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Germania agentem, Virceburgi sive Herbipoli, supplex adit WLADISLAUS, orat de Reductione sua: & quò magis eum ad Misericordiam flecteret, tres Filios Invenes Pedibus propinqui Imperatoris admovit. Idem pro eo petit Wladislaus Princeps Boëmorum, Fastum Polonorum & Contemtionem Casarea Majestatis & Autoritatis exaggerans. Idem plerique Germanorum Principes atque Duces, quibus jam WLADISLAUS Exsul diuturna Consuetudine familiaris factus erat, quosque ea de Re prebensaverat. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus: Cum autem [Fridericus Cæsar] reversus esset in Germaniam, & Conventum Principum convocasset Herbipolim: VLADISLAUS Exsul, quem tunc alebant Reditus aliqui donati ipsi à CONRADO, cum tribus Filiis Adolescentulis, supplex factus est Imperatori, & petivit Opem contra Injurias Polonorum. FRIDERICUM suâ Sponte, sicut fuit in eo Animus excelsus, incensum hortabantur Principes Germani, ne Imperii & Propinquorum suorum Misérias negligeret. Eadem Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV. commemorat.

CII. Quare FRIDERICUS, quamvis ad Bellum Mediolanensibus inferendum proclivis, tot Precibus Monitisque victus, VLADISLAO statim succurrendum censebat. Prius Verbis, quam Armis Polonos ad Obsequium instigaturus, è Comitibus Herbipolensibus BOLESLAUM, MIESLAUM & HENRICUM Fratres, Polonorum Duces, urgebat per Nuncios, Cracoviam missos, ut Imperatori HOMAGIUM præstarent, & TRIBUTUM solverent: VLADISLAO Fratri Patrimonium redderent. BOLESLAUS cum Fratribus Cracoviam in Deliberationem convocatis respondebat: se nec turbulentum Fratrem VLADISLAUM recepturos, nec præscriptum HOMAGIUM præstituros, neque postulatum TRIBUTUM soluturos.

CIII. Horum, quæ diximus, nec omnium, & paucis meminit Guntherus in Ligurino, de Imperatoris Friderici I. Rebus gestis, Lib. VI. Versu 76 & subsequentibus: in præcedentibus de Conrado III. Cæsare, cujus Imperio Fidem Tributumque Poloni denegaverant, locutus:

ANNO 1153.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESII Dux BOLESLAUS IV.

*Ast ubi felici FRIDERICUS Regia gessit
Sceptra Manu, Patruisque Loco suscepit agendum,
Quicquid in expletum dubiumve reliquerat ille.
Sapius admoniti, nec tunc quoque rapta iubentem
Reddere Germano, timuerunt spernere Regem:
Nec jurare FIDEM, nec prisco More TRIBUTA
Annua, quingentas curabant pendere Marcas.*

CIV. Eadem verò secundum Circumstantias plures, at contra Germaniæ Ius priscum, in Poloniæ novum Decus applicata commemorat Ioannes Dlugossius, in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1157: FRIDERICUS autem Caesar, cum & suapte ad ferendum Exsuli Subsidium moveretur, frequentibus tamen Principum Consiliis, Sententiis & Precibus adeo pervictus accensusque est, ut prius in Polonos, quam in Mediolanenses, Expeditionem indiceret, & Exsulis Causam citius agi, quam propriam mallet. Verum, quia Æstate illa Expeditio ipsa minime propter Temporis Defectum proventura videbatur, quo iustior Belli Causa esset, mitti primum ad Duces Polonia, qui Nomine Caesaris Restitutionem Exsulis admonerent, Belloque inferendo terrent, placuit Legatos. Hi cum ex eodem Conventu in Wiczbürg habito missi essent, BOLESLAUM quoque Ducem & Monarcham Cracovia offendissent, Imperialia Mandata, ut erant instructi & iussi, coram eo & duobus reliquis Fratribus, MIECYSLAO & HENRICO, quos Gratia audienda Legationis præfata, BOLESLAUS Cracoviam acciverat, edicunt. Ibidem post quædam, cum postulata solius Restitutionis meminisset: BOLESLAUS autem Polonorum Dux & Monarcha, Fratrum & Consiliariorum Deliberatione Legationem Cesaream expendens, respondit: Nullius se & Fratres suos in WLADISLAUM Ducem admissi Facinoris conscios, neque se Fratri Bellum intulisse, sed illatum propulsasse. Quibusdam iterum interjectis: Se quidem non tam impios esse, ut non velint Fratri, tanto Tempore Exsuli, misereri, sed vereri, ne restitutus ad Exterminium eorum ardentius, dum ambitioso Animo exulceratus accefferit, intendat. Rogarent proinde Casarem, ut erga illos Indigna-

ANNO 1157.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

tionem non moveret: Restitutionem Fratris civile Bellum, Cædemque & Exterminium multorum effecturam. Quibus post pauca, quid Polonorum Duces Imperatori de Iuramento requisito & Tributo exacto responderint, [Historicorum Germanicorum Assertioni, More Polonorum, contrarius] addit: Imperatori autem Sacramentum FIDELITATIS præstare, & TRIBUTUM quingentarum Marcarum Argenti, Annis singulis, publico Aerario Imperii offerre, ab eis exigenti negabant: satius ducentes mori, quam Polonia Regnum subijci Tributis, apertisque & evidentibus Responsis, nunquam se sub Imperio aut Tributis fuisse, & non clanculariam, sed manifestam Oppositionem se pro Libertate facturos moliebantur.

CV. Ioannis Dlugossi Vestigiis Matthias Michovius non omnibus insistent, Restitutionis & Tributi meminit, Iuramentum autem Silentio transit in Polonia Chronico, Lib. III. Cap. XIX: *Advenere, inquit, Legati Imperatoris FRIDERICI Barbarussæ ex Herbipoli, requirentes prædictos Duces Polonia, ut WLADISLAO apud Imperatorem exsulanti redderent Hereditatem: & ut quingentas Marcas Argenti singulis Annis ad Aerarium Cæsaris inferrent. Respondit Dux BOLESLAUS cum suis Germanis: ex Restitutione Fratris Bellum civile, & Exterminium Patria futurum esse. Sub Imperatore vero & Tributis nunquam fuisse Regnum Polonia. Rogarent proinde Cæsarem Nuncii, ut contra Duces Indignatione non moveretur.*

CVI. Eadem aggressus narrare Martinus Cromerus, & Iuramentum omittit, neque Tributum, nisi quod FRIDERICO VLADISLAUS Exsul fortasse promiserit, postulatum [certè, pro Sagacitate, quâ pollet, minus congruenter] adjicit: de Polonorum Rebus Lib. VI: *Quamquam autem, inquit, rebellarant Imperatori Mediolanenses cum Sociis suis, tamen exoratus FRIDERICUS, priorem in Polonos Expeditionem, de amplissimi Senatus Sententiâ, decernit. Ac Legatos quidem statim ex illis Comitibus ad BOLESLAUM Principem & Fratres ejus misit, qui ipsis, nisi reciperent WLADISLAUM, aut nisi ipsi TRIBUTUM, quod fortasse pollicebatur WLADISLAUS, Imperatori Romano penderent, Bellum denuncient: ipse vero Hiemem illam in Apparatu Belli consumpsit. Reverſi Cracovia Legati, non dissimile ejus, quod CONRADO datum erat, Responsum retulerunt: cuius ea Vis erat, ut qui*

ANNO 1157.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

*quidvis potius passuri Poloni Principes [quia de Re Cracoviam ad BOLES-
LAUM convenerant] quam aut tam immanem ac turbulentum Fratrem ac-
cepturi, aut TRIBUTUM cuiquam pensuri viderentur.*

CVII. Alium in Modum, etiam Tributi, non Restitutionis tantum, Mentionem facit Ioachimus Curaus in Silesiorum Annalibus, de Friderico I: *Etsi igitur stulti Motus Mediolanensium eum vocabant: tamen prius Bellum in Poloniam decrevit. Missis verò Legatis in Poloniam, iubebat, ut aut VLADISLAVUM cum Filiis restituerent, Imperio solverent TRIBUTUM, aut expectarent Bellum. Ipse, cum Poloni in Sententia persisterent, Hiemem in Apparatu Belli consumsit.*

CVIII. Triplicem Legationis Causam [quam Radevicius Frisingensis, ut §. XCVIII. diximus, delineat] simul & HOMAGII Præstationem, & TRIBUTI Solutionem, & VLADISLAVI Restitutionem postulandas, indicat Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV: *Solches [dem Vladislao zu seinem väterlichen Erbe zu verhelfen] hat im der Keyser zugesagt, und eine Legation an die andern Bruder abgefertigt, und inen ernstlich auferlegt und befohlen, iren Bruder Herzog LASLEN und seinen Kindern, ir ERBTHEIL one weitem Aufzug einzuraumen: die LEHEN bey dem Reich zu suchen, und gebührliche Huldung zu thun, und die 500 Marck jährlichs TRIBUTS zu erlegen: oder eines andern Ernstes zu erwarten. Aber dieses ward von den Polnischen Fürsten alles verachtet und in Wind geschlagen.*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

CIX. His tantò magis ad Vindictam contra Polonos excitatus Imperator FRIDERICUS, collecto ex Suevis, Lotharingis, Rhenensibus, Francis, Bavaris, Bohemis, Moravis, Misnensibus, Saxonibus Exercitu, SILESIAM ingressus, VIADRUM, Die XXII Sextilis, nemine prohibente, trajiciebat: per SILESIORUM VRATISLAVIENSES, & POLONORUM POSNANIENSES Agros impune grassabatur. Ra-

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

devicus Frisingensis Lib. I. de Friderici Cæsaris Rebus gestis, Cap. III: *Imperator ergo cum magnis Copiis Poloniam, quamvis Arte & Natura admodum munita sit, ita, ut priores Reges seu Imperatores vix magna Difficultate ad Fluvium ODERAM pervenissent: fretus Ope Divinâ, quæ visibiliter Exercitum præcessit, Clausuras illorum, quas in angustis Locis, præcisa Densitate Sylvarum, fecerant, & magna Mole ingeniosè obstruxerant, penetravit: & XI. Kalendas Septembris, prænominatum Annem, qui ex illa Parte totam Poloniam, quasi Murus, ambit, & Profunditate sui Gurgitis omnes excludit Aditus, præter Opinionem Incolarum, cum magno Exercitu transvadavit. Tantum enim omnes tenebat transeundi Desiderium, ut alii natandi, alii quodlibet Instrumentum Fors obtulisset, eò pro Navicula utendo transirent. Quæ sic exprimit Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 83 & sequentibus, de Friderico I. Cæsare:*

- - Nam, postquam sepe Repulsâ
Infremuit justâ Patientia nobilis Irâ,
Agmina confestim rapiens per iniqua Viarum,
Difficilesque Locos, & quos præstruxerat Hostis,
Obicibus vastis Aditus, pervenit ad usque
ODERA Germanos quâ separat atque Polonos.
Hanc neque CHUNRADUS, neque Regum Tempore prisco
Distantem Ripis, tumidamque rapacibus Undis
Armata transire Manu tentaverat ullus.
At Rex invictum, quod suscepisset agendum,
Nil patiens, ipsam, quæ cunctis imperat, acri
Ingenio fervens, Naturam vincere tentat.
Protinus innumeras Sociis contexere Puppes
Imperat, ut rapidum toto simul Agmine Flumen
Exsuperet, pariterque Viros transmittat Equosque.
CX. His antiquissimis subjungemus recentiora Testimonia, plures
Cir.

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Circumstantias indicantia. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158: *BOLESLAI Monarchæ Ducisque Polonorum & Fratrum suorum, MIECSLAI & HENRICI Responsione FRIDERICUS Romanorum Imperator irritatus magnas concepit Iras, & suo in Herbipoli condito Decreto satisfacturus, Expeditionem in Poloniam movet, maximumque tam ex equestribus, quam ex pedestribus Copiis, Mense Augusto, per Saxoniam traducens, illam ingreditur, cum in Saxonia Finibus, Wladislaus Bohemæ Dux cum Bohemis Moravisque se coniungit, & Exercitum Imperatoris per se magnum efficit ampliorem. Omnes enim Imperii Vires, & omnem Almanicam Nationem, Francos, Suevos, Rinenſes, Bavaros, Saxones, Lotharingos, Misnenses, quod magnæ Exsecrationis poterat videri, ipsos etiam Moravos & Bohemos unius pene Nationis cum Polonis & Lingua, contra Polonos vidisses infesta Arma induisse. Imperator itaque FRIDERICUS contra Polonos Exercitum movens, cum maximis Copiis ad Fluvium ODRAM, cum magna Difficultate penetravit, & undecimo Kalendis Septembris ODRAM cum Exercitu præter Opinionem transnavavit. Eadem Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. XIX. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI. Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV. narrant. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158: *FRIDERICUS Viadrum XXII. Augusti, nemine prohibente, transiit: vagatur impune in Agris Posnaniensibus & VRATISLAVIENSIBUS.**

CXI. Tot depellendis Germanorum Copiis tres Polonorum Duces, licet amplissimis Russorum, Tartarorum, Prussorum & Pomeranorum Auxiliis ad hoc Bellum convocatis gavisi, tamen sibi suisque Provinciis Exitium metuentes, neque Robur suum audentes opponere, Salutem in Fuga sola quærebant. Hostibus, & Pabulum, & Sedem ablaturi, ut nocerent, nocebant suis, cum Poloniæ, tum etiam SILESIÆ Partem magnam devastantes: in qua duas Urbes, GLOGOVIAM & BEUTHENAM Viadro adfitas subjectis Flammis debebant. Radevicus Frisingensis de Friderici I. Cæsaris Rebus gestis, Lib. I. Cap. III: *Poloni de tam improvise Malo perculsi & vehementer exterriti, cum jam nihil, præter Exitium sui, & Destructionem Terræ, superesse viderent, quamvis Auxilia vicinarum Gentium, Ruthenorum*
vide.

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLELAUS IV.

videlicet, Parthorum [id est, Tartarorum] Pruschorum & Pomeranorum maximum collegissent Exercitum, in sola Fuga Spem Vitæ constituunt: adeo Desperatione correpti, ut proprium Solum, propriam Patriam, suis Manibus incendiando devastarent, insuper & Arces ac Munitiones destruerent. Inter quas munitissima Castra, GLOGOVIA videlicet & BITUM, quæ prius ab Hoste capta non fuerant, ne à nostris ibidem Præsidia ponerentur, cremaverunt. Guntherus in Ligurino, Lib. VI, Versu 98 & sequentibus, de Polonis:

*Obstupuere Rei, postquam sua Rura tenere,
Et Ripam cunctis intactam Regibus ante
Conspexere Virum, Vexillaque Regia Campis
Irradiare suis: pavidique fugacia turpi
Terga dedere Fuga: quamvis ea Castra Polonos,
Pomerios, Bruscos, Parthos simul atque Rutenos,
Atque truces Populos Scythiæ totius haberent;
Neve secuturis optata Cibaria Tellus
Præsidiumve ferat, Villas atque Oppida tuta,
Castraque per longos vix expugnanda Labores
Exurunt Flammis, spoliataque Rura relinquunt.*

CXII. Ab his non dissentientia commemorant, è Scriptoribus Polonicis, Ioannes Dlugossius, Lib. V. ad Annum 1158: BOLESLAUS itaque, MIECSLAUS & HENRICUS Polonorum Duces, quamvis & ipsi cum suorum Militum exercitatuissimo Robore Imperatori FRIDERICO occurrissent: Vires tamen suas metiendo, dum illas constaret hostilibus multo inferiores & dispares, Hostem ex Insidiis & paludinosus, & iniquis Locis lacessentes, in Discrimen notorium universæ Dimicationis veniunt, Turmis quoque Militum, & Belli Muneribus inter se partitis, in Loca diversa abeunt: atque ex illis Hostes incautius prædatum aut pabulatum progressos, aut

ca-

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

capiunt, aut interimunt. Omnia insuper Loca, per quæ Imperatoris Exercitus transiturus erat, ab eis viciniora, interque Castra & Oppida munita, videlicet GLOGOW & BITOM Igne injecto consumunt: quæ Res in magnas Difficultates, Commeatu & Pabulo deficiente, Imperatorum Exercitum induxit. Martinus Cromerus Lib.VI. ad Annum 1158: cum Fridericum Cæsarem, superato Viadro, per Silesiam in Poloniam penetravisse dixisset: Poloni Principes, etsi non contemnendam & ipsi Manum habebant: nusquam tamen ausi sunt aperte eam tanto ac tam valido Exercitui opponere: sed Munera inter se Copiasque partiti, quod Equitatu abundarent, & levi Armatura uterentur, partim in Prædatores & Pabulatores ex Insidiis Vim faciebant: partim Villas & Oppida sua, quæ iter facturum esse Imperatorem suspicabantur, ipsi comburebant: partim etiam Munitiones deiciebant, ita ut neque progredi recte Imperator, propter Pabuli & Commeatus Inopiam, neque Vestigium ponere firmo aliquo & munito Loco posset. Eo nostrorum Incendio tunc BYTHOMIA, cujus etiam superius Mentio facta est, atque GLOGOVIA, non obscura Oppida, conflagraverunt.

CXIII. Ex Scriptoribus Germanicis recentioribus, Ioachimus Curaus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158: BOLESLAUS etiam in illo diuturno Metu Belli Germanici magnas contraxerat Copias, & habebat Auxilia vicinarum Gentium valida: tamen ratus, se se impari futurum Robori Germanico, SILESIAM ultra VIADRIUM miserabiliter exussit: ut ita Hosti Copiam Commeatum præcideret. Conflarunt tunc BYTHONIA, GLOGOVIA & alia bona Oppida, incensa à suis. Eadem Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxónico, Cap. CCXXV. Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib.I. Cap. XIX. & Nicolaus Polius in Incendiorum Historia, Num. XII. ad Annum 1158. recentent.

CXIV. Germani Polonos, ne suis quidem parcentes, velut imitaturi, passim eorum Terras, in SILESIA VRATISLAVIEN-SES, in Polonia Połnanienses, potissimum Episcopatui utrique proprias, Spoliis & Incendiis devastabant. Radevicus Frisingensis Lib. I.

Ece

Cap.

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

Cap. III: de Friderico I: *Imperator fugientes [Polonos] infecutus, & Territorium Episcopii, quod vocatur VRATISLAVIA, transcurrens, in Episcopatum Posnaniensem, totamque Terram etiam ipse Igne & Gladio depopulatus est: indignum aestimans, eis parcere, qui in seipsos tam crudeles Hostes inventi essent.* Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 109, & sequentibus, de Friderico I:

*Nec minus à Tergo quacunque illaesa manebant,
Vastabat Princeps: his, qui sibi Mente feroci
Parcere noluerant, indignum parcere ducens.*

Aeneas Sylvius in Friderici III. Caesaris Rerum Historia, quam Ioannes Henricus Bœclerus edendam curavit, Ioannes Georgius Kulpisius primum edidit: de Friderico I. Imperatore: *Quiescentibus Germaniae Rebus, Albina atque ODERAM & Viscellam [Vistulam] Fluvios pretergressus, in Agro Sarmatarum, Polonos, Pomeranos, Ruthenosque solo Adventus sui Nomine Fugam arripere compulit: Regionem usque Posnaniam longe lateque populatus.* Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158: de Friderico I: *Quid tamen ageret, aut quem Fructum ex Bello huiusmodi sperare possit, cum Poloni in Aciem non prodirent, assidua angebatur Perplexitate. Sed nec Expugnationi Castrorum aut Urbium intendere poterat: quippe Urbes raræ & Castra apud Polonos eâ Tempestate habebantur: sed & plerasque Poloni, sub Adventu Caesaris, proprio Igne deleverant, ad paludinosaque & invia Loca nonnullis desertis diverterant. Sola itaque Agrorum Populatione tam validus & numerosus Exercitus contentus, Tectis innocuis Ignem injiciebat. Territoria quoque & Districtus VRATISLAVIENSEM & Posnaniensem Incendio & Spolio devastabant.* Horum meminit etiam Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. XXV.

CXV. Hujus Belli Eventus plane disparem in Modum consignatus reperitur. Secundum Polonicos Scriptores: FRIDERICUS, Militibus Famem Morbumque patientibus, infelicem Sarmaticam Expeditionem detestantibus, summa Necessitate compulsus, ut nec invitos, si peristeret, Italicis Mediolanensium Plagis oppugnandis promtiores à Bello magis necessario

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.

SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

sario retraheret: neque digressus, Germanicas Provincias Incurfionibus Polonicis obnoxias redderet: id per subornatos, in primis per Vladislaum Bohemorum Ducem, agebat, ut BOLES LAO ubique non ad Pugnam, sed ad Fugam propenso, innotesceret: Pacem, quam Dignitatis observantissimus offerre nolebat, ne, aut videretur victus, aut haberetur contemptus, petituro se non denegaturum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158: cum Indigentiam Miseriamque Militum Casareanorum descripsisset: *Inter hac solertissimus Imperator, & Expeditionem illam, cuius illum saepe poenitebat, & Discessionem suam, quam Fames & Morborum Pernicies, Militumque Clamor & Vociferatio exigebat, honestaturus, per Vladislaum Bohemia Ducem, velut communem Partium Amicum, egit, ut Polonorum Duces BOLES LAUS, MIECS LAUS & HENRICUS Pacem à Casare expeterent, Certitudine facta, eos Pacem consecuturos.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1158: *Erat in magna Difficultate Res Germanorum: quippe quibus neque Frumentum, neque Pecudes ad vescendum, neque Vinum aut Cerevisia ad bibendum suppeteret, omnia Itinera nostris obsidentibus.* Itaque Intestinorum Dolore laborari vulgo captum, quo Morbo multi Mortales absumti sunt. Iamque non mussitabant Milites, sed apertis Convitiis & Maledictis Imperatorem incessabant, quod ab eo inauspicatum Bellum ob Rem alienameducti essent. Quibus Rebus permotus FRIDERICUS, simul quod Res Italica Discessu ejus turbata, eum ad se revocabant, de reducendo Exercitu cogitare cepit. Verum metuebat, si nulla Pace facta retrocederet, ut satis tuto id facere posset: quod non dubitabat, nostros Terga revertentium pressuros, & aliquam Germania Oram, dimisso à se Exercitu, vicissim invasuros ac devastaturos esse. Sin Pacis Mentionem prior fecisset, pro victo se habitum atque contemptum iri: utrumque autem non ex Dignitate Imperatoria fore. Ibidem post pauca: *Eum [de Pace Polonis danda] Sensum Imperatoris, cum probe calleret Boemorum Princeps, sive iustus, sive pertusus & ipse Belli, agit cum Polonis, ut de Pace ad Imperatorem mittant, aut ipsi veniant: sperare se ac recipere, aequis Conditionibus eam iri compositum. Placabiliorem enim ipsis FRIDERICUM se redidisse.*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

CXVI. Contra, secundum Germanicos, eosque multo antiquiores Scriptores, FRIDERICUS, etiam variis pressio Malis Exercitu, se tamen à Polonis opprimendis averti Heroico Spiritu non patiebatur. BOLES LAUS verò à Germanis tandem summas in Angustias redactus, cum extremum sibi suoque Populo Periculum imminere videret, Obstationis Poenitentia ductus, Sponte sua, Precibus & Donis præcipuos Aulicos, maximè Principes quosdam Germanicos, & Vladislaum Bohemorum Ducem sollicitabat, ut per eos Cæsari commendatus in Gratiam reciperetur, futurus posthac subjectus. Sic BOESLAO Deditionem facturo FRIDERICUS se propitium pollicebatur. Radevicus Frisingensis Lib.I. Cap.IV. BOESLAUS Dux Rebus suis ultimum Fatum cernens imminere, cum totam Terram Populumque suum periclitari, & prope esse ad Interitum cerneret: Barones & Principes nostros, tum per Nuncios, tum in propria Persona sua conveniens, multis Precibus, multis Lachrimis, multis quoque Promissionibus, ut sub Iugum Romanæ Ditionis & Gratiam Principis recipi mereretur, postulavit. Satisfacere secutus Consilium, ante intolerabilem Calamitatem, REBELLIONIS mutare Sententiam: debere autem dedignari Dominos humiliores, non eum, cujus in Potestate sit Romanum Imperium. Imperator jam dudum edoctus hanc Nobilitatem,

*Parcere prostratis, & debellare superbos,
præmaturam, subitam & à Deo datam nolens cruentare Victoriâ, Ducem ad Deditionem recipiendum decrevit. Guntherus in Liguino, Lib.VI. Versu 112, & sequentibus: de Boeslao Polonorum Duce:*

*Tum demum tumidis è Fratribus alter, iniqua
Qui profugi Fratris Sedem Ditione tenebat,
Ut videt Interitum tandem certumque gravemque
Advenisse suis, irato Principe, Rebus,
Clamque palamque suos mittens, iterumque remittens,
Sæpius accitos Affatu supplice cœpit*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.*Compellare Patres, & Deditionis aperta**Principis Arbitrio Legem Veniamque pacisci.*

Otto de S. Blasio in Appendice, quam ad Ottonis Frisingensis de Friderici I. Cæsaris Rebus gestis Chronicon composuit [Anno 1210 superstes] Cap. VI: FRIDERICUS Rex contra Ducem Polonorum Procinctum movens, Regionem ipsius armata Manu ingressus est: transitoque præter Spem quodam Fluvio cum Exercitu, Regione devastatâ, ipsum ad Deditionem coegit.

CXVII. Eadem proinde, non citra Vetustatis evidentissimum, idque multiplex Testimonium recentiores scribunt. Anonymus Autor in Montis Sereni Chronico, quod Ioachimus Iohannes Maderus edidit, de Friderico I. ad Annum 1157: *Imperator cum Saxonibus Poloniam hostiliter ingressus, ad Deditionem eos [Polonos] compulit.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158: de Friderico I: *Exercitum quidem Cæsaris, ex malu Victu & Inopia Rerum necessariarum, invasit Morbus contagiosus, præsertim Dysentericus: ipse tamen, ut Vir Heroicus, nihil de Ardore suo remittebat.* Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV: *Wiewol die rote Ruhre unter das Keyserliche Kriegsvolck kam: lies er doch nit ab von seinem furgenommenen Ernst, die Polen entweder zu Gehorsam zu bringen, oder das Land gar zu verterben. Als nun die Herzogen solchen Ernst vermerckten: haben sie durch den Herzogen zu Behem, und etliche Deutsche Fursten, mit bitten und flehen, Gaben und Geschencken, so viel erhalten, das sie der Keyser fur sich kommen lassen.*

CXVIII. Hinc, cum maxime circa Res sub Imperatore FRIDERICO I. gestas Poloni à Germanis planè dissentiant: nos Germanis, extra justam Suspicionem positis, præsertim antiquioribus quam Polonorum quisquam Historiis Populi sui consignandis Manum admovit, non immerito Calculum addendum esse iudicamus. Sanè, quas porro sagacioribus Veritatis Æstimatoribus intuendas proponemus Germanorum Narrationes Polonicis contrarias, per se magis, ut credibiles, sic probabiles, confirmabunt ea, quæ mox in medium afferemus.

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

CXIX. Tum FRIDERICUS Cæsar intra Polonia majoris Posnanien-
sem Provinciam commorabatur. Ad eum tres Polonorum Duces Fra-
tres, BOLESLAUS, MIESLAUS & HENRICUS, obtenturi Pacem in
Castra veniebant. Ioannes Dlugossus Lib. V. ad Annum 1158: de tribus
Polonorum Ducibus jam indicatis: *Sub Securitatis Conductu, in Cæ-
sarea Castra apud Villam Kriszogove Stativa habenti perveniunt, & in Ta-
bernaculum Imperiale, ubi frequens Consiliariorum Numerus convenerat,
deducti, per Organum BOESLAI, Verba faciunt. Si scrupulosus,
inquit, Cæsar optime, & nostram, & Fratris nostri WLADISLAI, in cuius Re-
stitutionem & Favorem, Bellum nobis infers, Causam examinasses, nequa-
quam contra nos hostilem Animum induisses. Eâ enim Iustitiâ Causam no-
stram conspiceres esse præditam, ut magis illi Defensio, quam Vexatio debea-
tur. Ibidem post quædam: Et quamvis plurimis Damnis Patriam nostram
sine Demerito affligeris, in Castra tua venimus, singulis Causis & Querelis,
quibus nos injuste coram Cæsarea tua Majestate oneravit, in Faciem præsentis
responsuri. His dictis FRIDERICUS Romanorum Imperator Ducibus Polo-
niæ sereno Vultu exceptis benignè respondens, ait: Fratris vestri WLADISLAE
Calamitate, cui nullam Miserationem à nobis & Prædecessore nostro CONRA-
DO rogati, præstare voluistis, moti in præsens Bellum descendimus. Iterum
post quædam: Interponuntur post hæc de Pace & Reconciliatione Tractatus
inter Imperatorem FRIDERICUM & Duces Polonorum.*

CXX. Hæc innuere videntur, Pacem inter Polonos & Germanos
haud difficulter initam, Polonorum potius, quam Germanorum Æquitati
adscribendam: quoniam illos vel nulla, vel longè minor, quam hos impu-
lerit ad Bellum componendum Necessitas. At verò, nec Autoritatis, nec
Fiduciæ tantum, quantum habuisse dicuntur, habebant tres Polonorum Du-
ces BOLESLAUS, MIESLAUS & HENRICUS: si credimus Germanorum
Antiquitatibus: quorum Fidem Circumstantiæ stabiliunt. Nam hæc vix, ac ne
vix quidem admittunt, ut idoneis Iudicibus persuadeatur: Polonorum Du-
ces, antehac Imperatori CONRADO, quem minus timebant, obstinatissi-
mos, jam Hostium Robur, aut Infidiis, aut Defectibus enervatum, jam
FRIDERICO Ruinam ex Morbis, & Dissensionibus Militum præsentissi-
mam

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

nam imminere videntes, in Pacem adeo fuisse proclives: nisi ad eam stimulavisset suorum aut miser Status, aut celer Metus Oppressionis: ceteroquin Exemplum notabile statuturos, ne porro Germani, frustra Viribus suis confisi, suam incurrerent, dum intenderent Polonis Perniciem: qui semper maluerunt fieri Solertiâ, cum non valuerunt esse Potentiâ, Victores.

CXXI. Certè, sicut & Germanorum & aliorum Annales commemorant: sæpius indicati Polonorum Duces, quò majus sibi suisque Provinciis Malum appropinquare conspiciebant: cò Pacis appetentiores, eòque Submissionis observantiores FRIDERICO Deditionem faciebant: à quò humaniter quidem, sed præscriptis adstricti Conditionibus in Gratiâ suscipiebantur. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: *Itaque in prædicto Territorio Episcopatus Poseniensis, circa Partes Crisgrove, præfatus [Boleslaus, Polonorum] Dux Pedibus Imperatoris provolutus, Interventu Principum, hoc Tenore [quem deinceps indicat] receptus est.* Autor Anonymus [ante 1209 Annum superstes] in Chronico Stederburgensi, quod Henricus Meibomius in Rerum Germanicarum Scriptoribus, Tomo I, edidit: ad Annum 1157: *FRIDERICUS Imperator in Poloniam profectus Provinciam cum Duce suo in Deditionem honorifice suscepit.* Æneas Sylvius in Historia de Friderici III. Cæsaris Rebus, cum ab Imperatore Friderico I. Boleslaum ejusque Fratres victos indicavisset: *Supplices & ad Genua sua prostratos petere Pacem compulit.* Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico Cap. CCXXV: cum Polonorum Duces ad Cæsarem Fridericum admissos narravisset: *Deme sie einen Fuszfall gethan, Gnade begeret, und sich aller Un-erthænigkeit erbotten.*

CXXII. Eadem igitur Silesiorum Historiæ non citra Fundamentum indicant. Ioachimus Curæus in Silesiæ Annalibus ad Annum 1158: *Ipsæ Principes Fratres, metuentes suis Provinciis, impetratâ Potestate adeundi Cæsarem per Bohemum, profecti sunt in Castra Cæsaris, & supplices ad Genua ipsius prostrati, Veniam & Pacem petierunt.* His subscribit Iacobus Schieckfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX.

CXXIII. Quibus Legibus Imperator FRIDERICUS, Bellum compositu-

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

siturus, tres Polonorum Duces, BOLESLAUM, MIESLAUM & HENRICUM, Fratres, in Gratiam receptos, Pace donaverit, Historici Germani Polonique non in omnibus consentiunt. Nos eas Leges singulas Ordine proferemus, Testimoniisque confirmabimus.

CXXIV. Prima Lex erat, ut BOLESLAUS, MIESLAUS & HENRICUS Fratres Iurejurando testarentur, à se VLADISLAUM Fratrem, Silesiorum Polonorumque Ducem, non in Romani Germanorum Imperii [cujus erat fiduciarius, Cæsari subjectus & tributarius Princeps] Contumeliam, & Provinciis patriis ejectum. Eò defungebantur in Cæsareanis Castris Officio. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: *Primo [Boleslaus] juravit pro se & pro omnibus Polonis, quod Frater suus Exsul ad Ignominiam Romani Imperii non fuerit expulsus.* Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 129 & 130: ubi refert, Boleslaum inter alia jussum, ut

Nec se de Solio Fratrem pepulisse paterno

Dedecus ob Regni jurando Iure probaret.

Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158: *Purgavit etiam tunc se BOLESLAUS Poloniae Dux cum Fratribus Iurejurando, quod Fratrem suum VLADISLAUM non ad Ignominiam Imperii expulisset.* Ioachimus Curzius in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158: *FRIDERICUS, ut consuleret Honori Imperii, coegit BOLESLAUM, primum Iuramentum se purgare, quod non ad Contumeliam Imperii, sed aliis de Causis Fratrem ejecisset.* Conditionis hujus meminit etiam Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV. & Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX.

CXXV. Secunda Lex obligabat BOLESLAUM, ut circa proximum Festum Christo nato sacrum, [tanquam Romano Imperio subjectus] Germanico Magdeburgensium Iudicio præsens, ob expulsam VLADISLAUM, redderet Rationem, & secundum Sententiam à Polonis & Bohemis pronunciatam, præstaret Obsequium. Id pariter juratus promittebat. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: *Deinde [Boleslaus] juravit, ut in proxima Nativitate Domini, ad Curiam Magdeburg celebrandam venire deberet, juxta*
Indi-

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Iudicium & Sententiam Polonorum & Boëmorum, super Querimonia Fratris expulsi plenariè responsurus. Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 120 & 131: ubi narrat, Boleslaum adactum, ut

Denique Virgineam se presentaret in Urbem,

Staturus Fratri, summo sub Iudice Regni.

Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158: *Pollicitus* [Friderico Boleslaus] *pro Die Nativitatis Christi, ad Curiam in Maideburg personaliter venire, & juxta Iudicium & Sententiam Polonorum & Bohemorum super Expulsione Fratris sui WLADISLAI respondere & parere.* Conditionis hujus meminit etiam Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158. Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV. Iacobus Schickfusus in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX.

CXXVI. At his Promissis [ut aliis, de quibus postea dicemus] et si Iurejurando firmatis, BOLESLAUS non satisfaciebat: citra Dubium veritus, partim, ne Subjectionem suam, toti Germaniæ conspicuam, Populis exteris patefaceret: partim, ne VLADISLAO Victore, caderet Causa, Poenamque commissorum pateretur. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: de Boleslao: *Nec ad Curiam venit, nec sufficientes pro se Procuratores misit.* Quibus adeo conveniunt, ut ex Radevico hausta videantur, quæ Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158, de Boleslao scribit: *Omnibus tamen, quæ promiserat, neglectis, nec ad Curiam Cæsaris pro Die constituto venit, nec sufficientes pro se Procuratores misit.*

CXXVII. Tertia Lex imperabat BOLESLAO, MIESLAO & HENRICO, ut VLADISLAO Exfuli restituerent Patrimonium. Hoc integrum [sicut indicavimus §. III.] non tantum in Germania Silesiam, verum etiam in Polonia minore Cracoviensem, majore Siradiensem & Lanciciensem Provinciam complectebatur. Ioannes Dlugossus Loco dicto: *Pax* [inter Fridericum Cæsarem, & Boleslaum, Mieslaum, Henricum, Polonorum Duces] *componitur, ut videlicet Fratrem WLADISLAI suis Ducatibus Polonorum restituant.* Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. XIX: *Turperatus Cæsar, absque Fructu discedere, per Medium Wladis-*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

laci Ducis Bohemiæ, circa Villam Crisgowe, inter Wratislaviam & Pofnaniam consistentem, in hunc Modum cum Principibus Polonorum convenit, ut Fratrem eorum WLADISLAUM Exfulem in suos Ducatus restituerent. Conditionis hujus etiam meminit Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxónico, Cap. CCXXV. & Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX.

CXXVIII. His Autoribus contrarius est Martinus Cromerus, Imperatorem FRIDERICUM Exfuli VLADISLAO tantum SILESIIAM, non simul Cracoviensem, Siradiensem, Lanciciensem Provinceiam, [quibus totum Patrimonium constabat] restituendam in Pacis Conditionibus obtinuisse scribens, de Polonorum Rebus, Lib. VI: *Multis ultro citroque habitis [inter Fridericum Cæsarem, & Boleslaum ejusque Fratres] Sermonibus, Pax tandem his Legibus constituitur: ut WLADISLAUS ad SILESIIÆ Dominatum modo restituatur, cæteris se absteineat.* Cromerum sequuntur [ut in plerisque solent] Historiographi Polonici Ioannes Herburtus Lib. I. Cap. VI. & Salomon Neugebauerus Lib. III. in Boleslao IV. ad Annum 1158.

CXXIX. Quarta Lex BOLESLAO, cum in Censum per aliquot Annos residuum, tum etiam in Pœnam, ob neglectam Cæsaream Curiam, quò, tanquam Dux Romano Imperio subjectus, ad præstandum Fidei Sacramentum, venire posthabuerat, præscribebat ponderosas Pecuniarum Summas, partim Cæsari, partim Augustæ, partim Aulicis, partim militantibus Proceribus solvendas. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V. de Boleslao: *Deinde pollicitus est dare duo Millia Marcarum Imperatori, & Principibus Mille, Imperatrici Viginti Marcas Auri, Curia Ducentas Marcas Argenti, ob eam Negligentiam, quod ad Curiam non venerat, nec de Terra debitam fecerat Fidelitatem.* Guntherus in Ligurino, Lib. V. Versu 120, & sequentibus, de Boleslao:

*Quam miser hoc Pacto tandem tulit, ut duo Regi
Millia Marcarum, bis centum verò Ministris
Penderet Argenti Marcas, bis mille probati:
Mille alias Proceres Studiorum Præmia ferrent,
Bis centum sacra daret Officialibus Aula.
At tibi, quæ rutilo fulgebas digna Metallo,*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.*Corporis ad Cultum, generosi Germenis, Aurum**Viginti magnas daret, Uxor Regia, Marcas.*

Otto de S. Blasio in Appendice ad Ottonis Frisingensis de Friderici I. Cæsaris Rebus Chronicon, Cap. VII: *Ipsum [Boleslaum Fridericus] ad Deditionem coegit, ac Censum jam per aliquot Annos neglectum, reddere compellens.* Huldericus Mutius in Germaniæ Chronico, Lib. XV, II, de Boleslao: *Polonorum Dux, Fœdus & Fidem Imperatori non servans, vincitur & sub Iugum mittitur, cogiturque Tributum dare majus, quam antea unquam.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158: de Pacis inter Fridericum & Boleslaum Conditionibus: *Imperatori, Multæ Nomine, solvat bis Mille Libras Argenti: Principibus, qui Cæsari militarunt, Libras mille: Aulicis ipsius Ducentas: Conjugi vero Cæsaris Viginti Libras Auri.* Conditionis hujus etiam meminit Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV. & Iacobus Schickfufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX.

CXXX. Quinta Lex jubebat BOESLAUM ejusque duos Fratres [ad Principum aliorum, Romano Imperio subditorum, Exemplum] Cæsari FRIDERICO in Bellum Italicum, contra Mediolanenses, mittere pro Auxilio Impendiis suis trecentos Equites hastatos. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: de Boleslao: *Iuravit quoque [Friderico] Italicam Expeditionem.* Hoc Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 133. & 134, ita explicat:

*Signaque trans Alpes devotus regia Miles**Prævaricatricem Ligurum sequeretur ad Urbem.*

Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1158: *Pax componitur, ut videlicet Fratrem WLADISLAUM suis Ducatibus Duces Polonorum restituant, & trecentas Lanceas Cæsari mittant.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1158: cum dixisset, Pax componitur inter Fridericum & Boleslaum: *Ut BOESLAUS una cum Fratribus trecentos hastatos Equites FRIDERICO in Auxilium ad Mediolanense sive Longobardicum Bellum mittat.* Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158: de Pacis inter Fridericum & Boleslaum Conditionibus: *Postremo [Boleslaus] Imperatori proficiscenti ad Bellum Italicum, suo Summa*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLES LAUS IV.

mittat in Auxilium trecentos Equites. Conditionis hujus etiam meminit Cyriacus Spangenbergius in Chronico Saxonico, Cap. CCXXV. & Iacobus Schickfusius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX.

CXXXI. Huic Legi BOLES LAUM satisfecisse, Dlugoffius affirmat, cum coeteras neglexisse dixisset: *Italicam tamen Expeditionem adimplevit, magnifice & animose.* Radevicus autem id negat: *Italicam quoque Expeditionem, violatò Sacramento, mentitus est.* Fortassis hæ duæ contrariæ Sententiæ sic conciliabiles sunt: BOLES LAUM misisse quidem promissos Milites, non autem ipsum eorum Ducem adfuisse FRIDERICO.

CXXXII. Sexta Lex ad ultimum poscebat, ut BOLES LAUS Silesiorum Polonorumque Dux [suo certè, si non & Fratrum Nomine] FIDEM SUBIECTIONEMque Romano Germanorum Imperio præstandam juraret: quam etiam se præstiturum jurabat. In has Leges Pacem inter FRIDERICUM Cæsarem & BOLES LAUM, MIES LAUM, HENRICUM Duces, initam Obsides, in primis CASIMIRUS, natu minimus Frater, FRIDERICO traditus, confirmabant. Radevicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: *IURATA Principi* [Cæsari Friderico à Boleslao] *FIDELITATE, sicut mos est, & de supra dictis omnibus fideliter adimplendis, acceptis Obsidibus, CASIMIRO videlicet, Fratre Ducis, & aliis Nobilibus, gloriosam adeptus Victoriam, Deo Duce, feliciter Augustus revertitur.* Guntherus in Ligurino, Lib. V. Versu 128: inter Pacis Conditiones Boleslaum eò impulsu indicat, ut

Iuraretque FIDEM Regi [Cæsari] *dignumque Favorem.*

Otto de S. Blasio in Appendice ad Ottonis Frisingensis Chronicon, Cap. VII: de Friderico: *Expeditionem Italicam ipsi* [Boleslao] *indicens, OMNIMODAM SUBIECTIONEM Sacramento sibi firmari fecit.* Æneas Sylvius in Historia de Imperatoris Friderici III. Rebus: ubi de Polonorum tribus Ducibus, à Cæsare Friderico I. victis agit: *De Lite fraterna Iudicium sibi retinuit: IURAMENTA FIDELITATIS: & ad eas Res justos accepit Obsides: inter quos juniorem Fratrem CASIMIRUM.*

CXXXIII. Hanc Polonis Pacem, utique difficillimum in Modum obtentam, duo Marchiones, Albertus Brandenburgicus & Conradus Misnensis conciliabant. Anonymus Autor in Lauterbergico, id est, Montis Se-
reni

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

reni Chronico, sicut editum reperitur, ad Annum 1146: de Conradi III. Cæsaris Rebus: quibus autem Res sub Imperatore Friderico I. gestas subiungit: cum de Polonorum Ducibus, etsi Fratribus, tamen maximè discordibus quædam retulisset: *Tandem Consilio Adelberti & Conradi Marchionis, Obsidibus vicissim datis, Regem [Imperatorem Fridericum] adeunt, & promissa Pecuniâ, Patriam [Poloniam] ab ipso suscipiunt, juniore Fratris [Casimiro] Obside dato.*

CXXXIV. Hæc ex eodem Chronico, tum nondum edito, aliisque Monumentis antiquis, evidentius, quanquam non citra Errores, forsan Librario imputandos, Georgius Fabricius in Saxonice Originibus, Lib. V. ad Annum 1146, profert: cum Expeditionis, quam Conradus III. Imperator adversus Polonos suscepit, meminisset: *Eandem Expeditionem postea renovat FRIDERICUS Barbarossa: in quâ, illâ Causâ, sæpius agitata, tandem Marchionum Alberti Brandenburgii & Conradi Misiensis componitur Prudentiâ, & BOESLAI, qui Regnum [Imperium VLADISLAI II. ereptum] fraternum tenebat, Humanitate & Liberalitate. Fratres alteri duo Boleslaus & Mizeslaus [legendum, Mizeslaus & Henricus] Imperatori supplices efficiunt, ut Possessio paterna eis confirmetur: quæ Henricum [legendum, Casimirus] Fratrem natu minimum ad Tempus dant Obsidem.*

CXXXV. At BOLESLAUS, MIESLAUS & HENRICUS, Polonorum Duces, nihil horum, quæ promiserant, præstabant vel in Cæsarem FRIDERICUM, vel in Fratrem VLADISLAUM sincerâ Fide: quam, digresso ad Burgundos FRIDERICO, quamvis juratam, posthabebant: Magdeburgum, ad implenda, quæ sponponderant, venire superfedentes. Radovicus Frisingensis Lib. I. Cap. V: *Ipse tamen Dux [Boleslaus] plenus Dotis, & acerbam Dominationis Cupidinem Mente gerens, jam jam suis Promissionibus [ut postmodum patuit] moliebatur Insidias. Ibidem, Cap. XII: de Friderico: In Saxoniam Iter [è Burgundia] sedit: Diesque Nativitatis Domini in Civitate Magdeburg celebravit, Experimentum accipiens de Polonis, qui [ut præfati sumus] suis Negotiis tunc Finem facere debuerant, quod ipsi Avaritiâ pariter & Ambitione cæcati, de Promissis Fidem & Sacramenta vile quid judicarent. Guntherus in Ligurino, Lib. VI. Versu 135, & sequentibus: de Boleslao:*

ANNO 1158.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

*Hec ubi jurando firmavit, & Obside multo,
Rursus ad obscænos Mores Vitiumque recurrens,
Rupit, & Aëliis dedit irrita ferre Procellis.*

Ibidem, Versu 396, & sequentibus, de Friderico:

*Iamque tuos Cæsar peragrans, Germania, Campos
Saxonie Fines, claramque intraverat Urbem,
Quam prius infidis indixerat ille Polonis:
Quos ubi velle Dolum, jurataque pendere parvi
Indefensa Fidem cunctis Absentia fecit,
Signa Ratisbonam sua fert. —*

Otto de S. Blasio in Appendice ad Ottonis Frisingensis Chronicon, Cap. VII; de Boleslao: *Post Regressum Regis [Imperatoris Friderici] perjurus effectus, nec Expeditioni interfuit, nec cætera, quæ Sacramentis firmaverat, custodiens, Iram denuo Regis promeruit.*

CXXXVI. Tam enormem in BOESLAO Defectum Fidei non diffite-
tur e Polonis Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum
1158: de Boleslao: *Omnibus tamen, quæ promiserat, neglectis, nec ad Cu-
riam Cæsaris pro Die constituto venit, nec sufficientes pro se Procuratores
misit. Ubi tamen solam Expeditionem Italicam, cui Boleslaus satisfecerit, excipit: de quâ diximus §. CXXX. Quare nihil à verò alienum Ioa-
chimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1158, narrat: His Con-
ditionibus, quamvis durissimis, transegit [cum Friderico] BOESLAUS, ad-
ductus Metu extremorum Malorum: Fidem tamen deinde in eo fuisse deside-
ratam, multi scribunt,*

ANNO 1159.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

CXXXVII. Ideo FRIDERICUS Cæsar BOESLAO Duci, ob Fidem
adeo irreverenter violatam, iratus, TRIBUTUM [fortassis unice, si non
maximè, propter SILESIAM, Germanicam Provinciam] Imperio Ger-
manico debitum, quod Imperatores aliquoties Bohemorum Ducibus do-
na-

ANNO 1159.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

naverant, in Comitibus Ratisbonensibus, Anno 1159 celebratis, VLADISLAO, Bohemorum Duci, quem creabat Regem, in Auxilii contra Polonos præstiti quoddam Præmium, Die XVIII Ianuarii, concedebat. Radevici Frisingensis Lib. I. Cap. XIII: *In eadem [Ratisbonensium] Curia Dux Boëmorum LABEZLAUS [Vladislaus] Vir Ingenio validus, Viribus præpollens, Consilio, Manu, Audaciâque magnus, cujus antehac Industrie, Obsequii multa præcesserant Experimenta, maximeque nuper in Expeditione Polonica, magna Virtus claruerat, adeo, ut ob Merita sua omnibus charus esset, ab Imperatore ac Imperii Primis, ex Duce Rex creatur, Anno ab Incarnatione Domini M. C. LIIIX: pro quo legendum, LIX.* Ipse Fridericus I. Cæsar in Privilegio, quod Bohemorum Duci, VLADISLAO, præter Dignitatem Regiam, Tributum Polonicum, XV. Calendas Februarii, Anno M. C. LIX. in Ratisbonensium Civitate, contulit: Melchior Goldastus, in Appendice Commentariorum de Bohemia, Documentum XCII esse voluit: *Ad hæc prædicto Duci Bohemiæ & Successoribus ejus addimus & concedimus CENSUM de Terra POLONIÆ, quem Antecessores ejus Duces Bohemiæ à POLONIS, retro actis Temporibus accipere solebant.* Quibus Verbis Bohuslaus Balbinus in Bohemiæ Miscellaneis Decade I. Libro VIII. Volumine I. ad Marginem addit: *POLONIÆ Nomine, hoc Loco, SILESIA, ut putamus, accipienda est.*

VLADISLAI II. Silesiorum Ducis Exsulis
ultimum Fatum.

CXXXVIII. VLADISLAUS II. Boleslai III, Cognomento Polonico Crivousti, hoc est, Distorti, Filius primogenitus, ad Testamenti patrii Legem, divisis Poloniæ Provinciis, summum in Fratres Imperium nactus, SILESIIORUM, Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Dux, amissis omnibus Terris, nunquam recuperatis, per tredecim Annos Exsul, Anno 1159, Ætatis LV, Die IV. Julii, claudebat Vitam: incertum, quo Loco.

CXXXIX. Plerique narrant, jam Itineri ad recipiendas Provincias suas

ANNO 1159.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLELAUS IV.

suas præparatum, in Holsatia mortuum, Oldenburgi sepultum: cujus etiam deinceps ibidem Uxor ADELHEIDA, quæ Polonis vocatur CHRISTINA, vivis excesserit. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1159: *Ad Patriam & Principatus suos ex diuturno calamitosoque Exsilio, quod in Almania [Germaniæ] Oris, Annis XIII. cum Coniuge & Liberis, Stipe alienâ & precario vivens WLADISLAUS Polonorum Dux pertulerat: quos sibi Fratrum Benignitas, juxta Fœdus cum FRIDERICO Cæsare iktum, restituendos sponponderant, reversurus, Arma, Equos, Quadrigasque & Subvectiones cæteras, quibus Sarcina deferri possent, & Reversionis in Patriam, & Rehabilitationis Dominiorum cupidus, expediebat, cum interim Languor gravissimus illum occupat: à quò Hebdomadis aliquot cruciatus, quarto Nonas Iulii, tandem Animam exhalat, & in Aldenburg accepit Sepulturam. Quem quidem Locum Consors sua CRISTINA usquequo Fatis intercepta est, incoluit. Matthias Michovius in Poloniæ Chronico, Lib. III. Cap. XIX: Post Fœdus & huiusmodi Promissa, de restituendo WLADISLAO facta, WLADISLAUS de calamitoso Exsilio redire volens, parabat necessaria Commeatui, sed gravissimo correptus Morbo, quarto Nonas Iunii, Anno Christi 1159, Animam exhalavit, & in Aldenburg Sepulturam percepit: ubi & sua Consors CHRISTINA commorans, postea Fato ex humanis raptâ, Marito est apposta. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus Lib. VI: Apparabat jam WLADISLAUS Reditum in Patriam, Operâ & Beneficio FRIDERICI Imperatoris impetratum, post tredecim Annorum Exsiliū. Verum in ipso Apparatu exstinctus, & Aldenburgi in Holsatia, quæ Urbs à Slavis condita, Starigardum olim dicta fuit, sepultus est. Ibidem post quædam: Vixit autem WLADISLAUS LV, præfuit Polonis non totos VI. Annos. Iterum post quædam: CRISTINA verò WLADISLAI Uxor, Aldenburgi in Exsilio consenuit, & Vitam cum Morte commutavit.*

CXL. Quidam verò tradunt, VLADISLAUM in SILESIAM reversum, tres ibidem Arces, WOLAVIENSEM, GREDESIENSEM, NIMICENSEM, Impendiis Cæsareis munitas, possidentem, in Masovię Plocensem Urbem à suis Fratribus, quibus Bellum intulerit, Spe Pa-

ANNO 1159.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

cis evocatum, Veneno peremptum, ibique conditum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1159: *Esse, quod nulli asserant, WLADISLAUM prefatum Ducem in Poloniam [Silesiam] cum Pignoribus & Suppellectili tunc reversum, tria Castra, Imperatoris Sumtibus & Suffragio, videlicet WELEN, GROTECZ, & NIEMCZE edificasse, Bellumque Fratribus intulisse: pro quo rescindendo, dum ad Colloquium Plocko cum Fratribus venisset, Veneno extinctum fuisse.* Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: *Refert alia Polonorum Historia, WLADISLAUM in Fines Poloniae venisse, & innovatis Castris, GROTECZ, VELEN, NIEMCZE, Poloniam continuis Invasionibus perturbasse, evocatusque per Fratres ad Colloquium in Plocko, Veneno sumto occubuisse, & in eodem Plocko Sepulturam habuisse.* Alexander Guagninus in Polonicorum Chronicorum Compendio, de Boleslao IV: *Eadem de Causa cum FRIDERICO Barbarossa Imperatore BOLESLAUS Bella gessit: Inimicitiasque utrinque compositis, WLADISLAUM Fratrem ex Germania revocatum, in Gratiam accepit: qui, postquam advenit, in Plocko Civitate, non sine Veneni Suspicionem, Spiritum exhibavit.*

CXLI. His partim consentit, partim dissentit Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1159: *VLADISLAUS post Exsilium tredecim Annorum, Reditum in Patriam paravit: seu Morbo, seu Veneno à Fratribus dato, ut aliqui scribunt, exstinguitur. Sepultus est Aldenburgi: ubi etiam CHRISTINA [Adelheida] Uxor consenuit: qua nunquam amplius Poloniam appetivit.*

VLADISLAI II. Silesiorum Ducis Exsulis

Relictorum trium Filiorum

BOLESLAI, MIESLAI, CONRADI

Status.

CXLII. Quemadmodum, ubi VLADISLAUS exspiraverit, sic ubi tum ipsius tres Filii, BOLESLAUS, MIESLAUS, CONRADUS vixerint, dubium est. Quantum perspicere possumus, extra SILESIAM subsistentes, Casare FRIDERICO adhuc intra Italiam bellicis Actionibus distracto,

ANNO 1159.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

Patruis suis BOESLAO, MIESLAO, HENRICO, factam cum Imperatore Pactionem, quasi VLADISLAUS Morte sua dissolvisset, tantò minus attendentibus diffidentes, ad ereptum recipiendumque Patrimonium in Patriam redire nondum audebant. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1159: *Post cuius [Vladislai] è Vita Excessum, tres Filii, videlicet BOESLAUS, MIECYSLAUS & CONRADUS Loripes, Principes ab eo relictì, Poloniam redire cunctabantur, veriti, ne pro paterno Facinore à Patruis grave aliquid in eos statui contigisset, ut non in Patrem solum, sed etiam in Filios diffunderetur sceleris Animadversio. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1159: Mortuo Patre [Vladislao, Fratres] Principes Poloni, Nepotes Orphanos etiam contra Pacta non receperunt.*

ANNO 1161.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLES LAUS IV.

BOESLAUS, Vladislai II. Filius, Cognomine PROCERUS,
Mediolanensium Gigantis Victor.

CXLIII. Interea, dum Eventum præsolabatur, BOESLAUS Cognomento aliis PROCERUS, aliis ALTUS, inter Fratres simul Ætate, simul Virtute maximus, inertem Desidiæ Mollitiem, cuius impatientior erat, strenuo Armorum Usu permutaturus, ADELHEIDÆ Matri Fratribus MIESLAO & CONRADO in Curam soli permissis, ad FRIDERICUM Cæsarem in Italia Mediolanenses oppugnantem, transibat. Ioannes Dlugoffus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1161: *FRIDERICUS ipse nova Expeditione indictâ, Mediolanum fortissimâ Militiâ obsidere capit, tantòque, contra Mediolanenses Gratia & Misericordia suâ abusos, Fervore incanduit, ut jurasset, se ab Obsidione, non nisi victâ Mediolano, discessurum. BOESLAUS itaque ALTUS Polonorum Dux, VLADISLAI Ducis & Exsulis primogenitus, ne Otio & Desidia torperet, cum in Patriam & Principatus suos, duobus Germanis, MIECSLAO & CONRADO, sub Cura Genitricis suæ CRISTINÆ [Adelheidæ] in Almania [Germania] relictis, in Italiam se contulit, &*

in

ANNO 1161.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

in Castra Imperatoris, Mediolanum obsidentis, pervenit, Militum suam & Animositatem, ubi facto opus foret, monstraturus.

CXLIV. Tum quidam Eques, inusitatâ Corporis Proceritate conspicuus, Mediolano egressus, Fiducia Virium nimia sæpius ad singularem Pugnam Germanos ignominiosis Vocibus provocare gaudebat. Radevicus Frisingensis Lib.I. Cap. XXXVII: *Illud etiam non ab Re est memorare, quod quidam ex Oppidanis Vir in Oculis suis sibi placitus, progressus versus Castra Imperatoris, velut Imperitiam equitandi nostris exprobrans, quedam superba prolocutus est: & quemlibet fortissimum ac equitandi peritissimum ad singulare Certamen provocavit: capitque vertibilem Equum modo Impetu vehementi dimittere, modo strictis Habenis in Gyrum, ut huic Negotio Mos est, revocare: moxque varios perplexosque per Anfractus discurrere.* Guntherus in Ligurino, Lib. VII. Versu 666 & sequentibus:

*Non mihi cujusdam Liguris reticenda videtur
Improbitas, stultaque ferox Vesania Mentis,
Qui rapido fremendus Equo, fulgentibus Armis
Conspicius longè, nostris illudere Castris,
Militiaque rudes, equitandi Lege carentes
Dicere Teutonicos, probrosa que multa pudendis
Gaudebat jactare Sonis, vanamque superbus
Ostentans Artem, rapido modo Turbine vectus
Quadrupedantis Equi, nunc certa Lege reductis
In Gyrum Franis sinuosa Volumina torquens:
Unum de multis, potiusve ex omnibus unum
Electum, dignumque sibi concurrere, crebro
Poscebat, captosque Metu ridebat inani.*

Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.V. ad Annum 1161: *Sub ipso*

ANNO 1161.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

*autem obsidionis Tempore, Miles quidam Mediolanensis, & Roboris & Statu-
re singularis, & qui ad Cyclosum Staturam accedebat, Eques ex Mediolano
prodibat, provocans Cesareanos Milites, de Viribus Corporis fretus ad singu-
lare Certamen. Cumque pluribus Diebus Provocationem ipsam repeteret, &
omnes evidens Periculum declinarent: Miles ipse Improperiis [Convitiis] er-
ga Cesareanos usus, Timiditatem illis & Mollitiem Pectoris exprobrabat.*

CXLV. Hunc Equitem, tanquam Goliathum Mediolanensem, quis-
nam ex Cesareanis, quasi Davides, seu vicerit, seu etiam occiderit, non in-
ter Autores convenit. Sunt, quibus ab Alberto, Tirolinensi Comite pro-
stratus, sed [quoniam ea Victor Gloria contentus fuerit] non interfectus
scribitur. Radevicus Frisingensis Loco dicto: *Cum autem diu nemo pro-
cederet, multaque ille nostrorum Timiditati illuderet, nobilis Comes Albertus
de Tyrol, ad omnem Virtutis Commendationem idoneus, inermis & Palefrido
sedens, solo Chyreo accepto & Hasta, presato Liguri obviam venit, eumque
tripudiantem & vana jactantem dejecit, cadentemque dedignatur occi-
dere, contentus ad tandem, quia visus est potuisse. Guntherus etiam Lo-
co dicto:*

*Non tulit elate Comes Ostentamina Mentis
[Albertus Tyrolensis erat] vanamque superbi
Stultitiam Liguris digna compescere Poena,
Teutoniceque parat Gentis remove Pudorem.
Non tamen aut Galea muniri Tempora curat,
Aut Gladio Lumbos, aut Ferro Pectora texit,
Aut Cursoris Equi, quo Prælia semper agebat,
Officio fungi: Chyreo contentus & Hasta
Terga minoræ premens, vibrata Cuspide, segnem
Impulit, armatumque Solo dejecit inermis:
Sed neque degeneri dignatus tingere Ferrum
Sanguine, non Spoliis nullo Discrimine partis
Victrices ornare Manus, Tellure jacentem*

ANNO 1161.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

Liquit: & hoc aliis magni reputantibus, ipse

Negligit, & modico factum metitur Honore.

Cum quibus consentit Carolus Sigonius de Italia Regno, Lib. XII. ad Annum 1159.

CXLVI. An idem Gigas, licet victus Opprobriumque factus, majore tamen Audacia Provocationem iterare sustinuerit, non reperimus apud Scriptores, neque citatos, nec alios: quo cum dissentientibus conciliari possent.

CXLVII. Nam contra sunt, quibus non ALBERTUS Comes Tirolinensis, sed BOLESLAUS, Vladislai II. Silesiorum Ducis Filius, Cognomento Staturaque PROCERUS, Roboris raro, rarioris Fortitudinis Specimine, dicitur Gigantem illum Mediolanensem, tam superavisse, quam occidisse: cujus opima Spolia reportaverit, singularem in toto Germanorum Exercitu Gloriam, toto Cæsaris Palatio Gratiam promeritus Victor. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1161: cum Mediolanensis Equitis lactantiam descripsisset: *Quæ Res ad demonstrandam Heroici Animi Virtutem BOESLAO Polonia Duci, Audaciam cum Fortune Ingenio subministravit. Ipse siquidem BOESLAUS Polonorum Dux, Gloriæ Famaque avidus, cum & de Corporis Virtute satis fideret, & nulla Re alia, quam in huiusmodi singulari Certamine Audaciam & Virtutem suam æque explicari, atque apud Imperatorem, Nomen & Gratiam mereri posse videret: Imperatore etiam FRIDERICO inconsulto & Injussu ejus, in Certamen singulare cum Milite Gigante iturus, Equum & ipse conscendit, magnumque Spectaculum utrique Exercitui præbuit, cum & Imperatorii Milites ex Castris effusi, & Mediolanenses ex Turribus & Mœnii Eventum futuri Certaminis cum Silentio & magna omnium Admiratione spectaturi convenissent. Subibat autem Casareanos Milites vehemens Indignatio atque Cura, cur tam periculosum, difficile & dispar Certamen BOESLAUS Polonorum Dux, Injussu Imperatoris & suorum Præfectorum suscepisset, & se aperto injecisset Periculo, magnum Dedecus non tam sibi, quam Imperatori & universo Exercitui, si eum vinci contigerit, incussurus. Dissimulante tamen magis, quam*

ANNO 1161.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Dux BOLESLAUS IV.

probante Imperiali Exercitu, singulare inter utrumque Certamen initur, & rapacissimo Equorum Cursu, infestis que Lanceis primum concurrunt, & Mediolanensi Milite, frustra sine Tantu currente, BOLESLAUS Polonorum Dux, adeo illum Lancea accepit, vibravit que, ut lethali Vulnere Gigas excepto, moribundus ex Equo in Terram cecidisset. At BOLESLAUS nil cunctatus, cum Vir rare Agilitatis esset, ex Equo & ipse in Terram desiliit, & jacentem Gigantem obtruncat, Armisque spoliatum, Cadaver exanime in Palastra Medio relinquit. Ibidem post quædam: Cui & tum, & deinceps, & à Cesare, & à Principibus suis atque universo Exercitu maximus pro devicto Hoste Honos habitus est, in altumque Gradum sua crescere & ascendere capit Æstimatio. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: Praclarum Virtutis sua Specimen in Exercitu ipsius [Cæsaris Friderici] apud Mediolanum ediderat. Nam cum Eques quispiam vasto Corpore & gigantea Statura Mediolano prodiens, identidem Casareanos contumeliosis Verbis ad singulare Certamen provocaret, nec prodiret quispiam: prodiit hic BOLESLAUS, inconsulto Imperatore, & inscius omnibus, non ferens universi Exercitus Ignominiam. Cumque infestis Hastis concurrissent, effuso ad Spectaculum omni Exercitu, obsessis quoque de Mœnibus prospectantibus, & utrisque Eventum Pugne expectantibus: primo Impetu dejecit noster Hostem, humique prostratum celeriter de Equo desiliens confecit, & cum opimis Spoliis Victor in Castra reversus est, acclamante & applaudente universo Exercitu, & BOLESLAUS Virtutem ad Sidera efferente. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Vladislai relictis Filiis, Patrimonium non consecutis: BOLESLAUS, qui erat Iuvenis egregius, secutus est Cæsarem ad Bellum Italicum, & in Obsidione Mediolanensi ex Provocatione dimicavit cum Equite Longobardo, Staturæ & Roboris validissimi, quem superatum occidit. Iohannes Schrammius in Silesiæ Ducum Eignicensium Genealogia, Cap. XIII: Quanta BOLESLAUS Virtus fuerit, vel inde liquet. Cum apud FRIDERICUM Imperatorem, qui Mediolanum obsederat, in Castris esset adhuc Iuvenis: & quidam Militum Mediolanensium, vasto & immani Corpore, tanquam Goliath, à Cæsaris Exercitu Antagonistam provocaret, atque ad Monomachiam deposceret: BOLESLAUS impavido Animo, cum eo congressus fortiterque confliens, victum interfecit.

ANNO 1161.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV.

cit. Elias Reufnerus in Opere Genealogico, Parte V. Piaſtea Stirpe, Stemmate II: BOLESLAUS ALTIUS ſive PROCERUS apud FRIDERICUM I. Imperatorem, in Expeditione Mediolanenſi, Stipendia merens: præclarum iſtic Virtutis ſue Specimen edidit, occiſo Equite giganteæ Staturæ, Verbis contumelioſis Caſareanos ad Monomachiam provocante. Iohannes Mollerus in Ducum Lignicenſium Hiſtoria Lib. II. Cap. II: de Boeſlao Procero:

*Acer hic ad Palma ſummos curſurus Honores,
Caſarem in Italiam ſponte ſecutus erat.*

Ibidem poſt quædam:

*Quotidie Inſubrium hic erumpens Urbe, Duellum
Ad grave Germanos ſollicitabat Eques:
Barba cui Nomen dedit olim longa, vel ipſos
Herculis exæquans Moie minace Toros.
Hunc alacri, congreſſus Equo, Mavorte peremit
Dux tener, & Viſtor lata Trophea tulit.*

CAPUT XII.
SILESIORUM RES.

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.

Post diviſas POLONIÆ Provincias,
Peculiares SILESIORUM Duces,
BOLESLAUS Procerus, MIESLAUS,
CONRADUS Loripes.

I.

Supereſt, ut proferamus, quos denique SILESIA, Terris POLONIÆ
diviſis, poſt VLADISLAUM II, in Germania quidem SILESIORUM,
in

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I
SILESIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

in Polonia vero simul Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Du-
cem Exulem, Anno 1159 mortuum, peculiare, cum Polonis adhuc con-
nexos, non tamen ex Polonorum Arbitrio pendentem, sed absolutam Po-
testatem habentes, acceperit Duces. Reliquerat ille VLADISLAUS ex
ADELHEIDA, [non CHRISTINA, quemadmodum Polonis vocatur] Cæ-
sarum HENRICI IV. Filia, HENRICI III. Nepte, CONRADI II. Prone-
pte, Filios tres: BOLESLAUM, ob Staturam Cognomento vel PROCE-
RUM, vel ALTUM: [de quo diximus ad Annum 1161. Cap. XI. §. CXLII
& CXLVI:] MIESLAUM & CONRADUM ob Crura Cognomento aut
LORIPEDEM, aut LASCONOGUM. Ad eos, sicut Capite præceden-
te commemoravimus, Patrimonium spectabat integrum: quod ipsi Patri
VLADISLAO reddendum FRIDERICUS Cæsar BOLESLAO IV. Crispo,
MIESLAO Seni, & HENRICO Primo, Fratribus, Polonorum Ducibus,
tanquam injustis Possessoribus, præceperat quidem: hæcenus tamen, per-
petuo in Fratrem Odio ducti, qualibet in Moram Occasione stimulati,
reddere distulerant.

II. Tandem igitur FRIDERICUS Imperator, capto funditusque
subverso Mediolano, ex Italia in Germaniam reversus, BOLESLAO
Crispo, MIESLAO Seni & HENRICO Primo, Fratribus, Polonorum
Ducibus, ad Obstinatorem, contra Fidem, Subjectionem, Obedientiam.
que juratam, per Quinquennium prorsus induratis, Autor erat per Lite-
ras & Nuncios, ut VLADISLAI Fratris Exfulis defunctisque tribus Filiis,
BOLESLAO, [quem Cæsar secum ex Italia in Germaniam reduxerat]
MIESLAO & CONRADO hæreditarias Provincias omnes, adeoque to-
tum Patrimonium, ex Pacto nuper inito, restituerent. Monitis addebat
Minas: nisi parerent, non Clementiâ, sed Potentiâ se contumacibus Ob-
sequia persuasurum. Quæ partim jam supra in medium allatis respondent:
partim in MStis Silesiorum Chronicis clarum in Modum exposita repe-
riuntur.

III. Tamen, More suo, quibusdam vel omisissis, vel inflexis eadem Io-
annes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1163, tradit: cum
Bel-

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

Bellum Mediolanense finitum attigisset: *Imperatorque* [Fridericus] *Victoria potitus, Principes & Gentes auxiliares, pro majori Parte in Domos remisit: inter quos & BOLESLAUS Polonorum Dux Spolia victi à se Gigantis, Imperatorisque Dona referens, remeabat. Scripsit autem FRIDERICUS Imperator BOLESLAO Crispo Polonorum Duci & Monarchæ, scripsit & MIECSLAO, HENRICOque Ducibus Polonorum, Patruis ejus Germanis, in Favorem BOESLAI Alti Literas, Virtutem ejus magnopere commendans, petens, & Vigore Paſtorum ſecum initorum requirens, ut præſatum BOESLAUM, & Fratres ſuos MIECSLAUM & CONRADUM ad ſuos PRINCIPATUS & DOMINIA reſtituerent: præſertim cum Pater eorum WLADISLAUS, non Exſilio tantum diuturno, ſed & Morte Scelus in eos admiſſum expiaſſet. Nec Literis ſolum contentus, etiam Nuncios, qui hoc ingeminarent, & ſi Preces & Adhortationes parum proficerent, terrerent, ad Polonorum Duces transmittit.*

IV. Sincerius hæc narrat Ioachimus Curæus in Sileſiorum Anna-
libus, ad Annum 1163: FRIDERICUS igitur capto & tandem deleto
Mediolano reverſus in Germaniam, Anno 1163, Principibus Poloniæ
SERIO MANDAVIT, ut, ſecundum Pacta, Nepotibus Patrimonium red-
derent. Iohannes Möllerus in Ducum Lignicenſium Hiſtoria, Lib. II.
Cap. I:

Ergo REBELLANDO rurſum Fas omne reſignat,

Exſulibus CRISPIIS Regna negando ſua:

Donec ab Italico Caſar Mavorte reverſus

[*Quæ Genus Inſubrium moverat Arma ferox*]

Bella reſſiſtenti Mortemque minando, paterna

Cogeret hunc Natis reſtituiſſe Bona.

Quibus conſentanea ſcribit Iacobus Schickfuſius in Sileſiæ Chronico, Lib.
I. Cap. XIX.

V. Tum VLADISLAI II. tres Fratres, BOLESLAUS Criſpus, Mies-

Hh h

laus

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

laus Senex, HENRICUS Primus in ambiguis hærebant Consiliis: quorum Momenta, si non fuerunt, certè potuerunt, imò debuerunt esse potissimum ea, quæ paucis delineabimus.

VI. Primum, Anno 1139, BOLES LAUS III. Distortus, Pater, omnium ad Poloniam Ætate suâ pertinentium Provinciarum Dux, eas divisurus, consentientibus Proceribus, earundem Populos representantibus, Testamentum condiderat: per quod primogenito Filio VLADISLAO II. in Germania quidem SILESIORUM, in Polonia verò CRACOVIIENSIIUM, SIRADIENSIIUM & LANCICIENSIIUM Terram, cum Imperio in cæteros Fratres [citra Dubium, si Germanicum, cui BOLES LAUS ipse Distortus, tanquam fiduciarius Princeps, subiectus erat, excipias] summo, destinaverat: ut ostendimus ad Annum 1138: Cap. XI. §. III.

VII. Secundo, iidem Fratres hanc Genitoris ultimam Voluntatem, cum, secundum eam, Provincias, Anno 1140, & dividerent, & occuparent, comprobant: ut ibidem ostendimus ad Annum 1140, §. VII. Sic Testamentum BOESLAI Distorti reddebatur Regiminis intra Polonicam Rempublicam in posterum retinendi Fundamentum.

VIII. Tertiò, id quidem, Anno 1141, Primogenitus VLADISLAUS II. subvertere conabatur: sed non satis constat, utrum maximè suâ, Imperium nimis extendere cupientis, an potius Fratrum debitam Reverentiam exuentium, Obedientiamque iustam recusantium, Culpâ: quoniam Historiæ Pars ea, secundum Circumstantias singulares, propemodum è Scripturis Polonicis solis [crebro, quæ displicent, aut omittentibus, aut mutantibus, ut ex antecedentibus liquet] haurienda, multas, ut Suspiciones, sic Dubitationes admittit. Quare Ius in VLADISLAUM, à Proposito suo retrahendum, Fratres inter Initia consequebantur ex solo Patris Testamento: contra quod vel agebat, vel agere iudicabatur.

IX. Quartò, hinc videbantur quidem novum obtinere Ius, quod violenter opprimendis Lex naturalis in Defensionem sui necessariam concedit: at eo gaudere propterea non poterant, quoniam & certaturi, & certantes supra se communem habebant Iudicem, CONRADUM III. Imperato-

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

ratorem. Ad hunc enim Ius spectabat supremum in Polonia Provincias, si non universas, certè quas VLADISLAUS acceperat hæreditarias, Ortum Germanicas, potissimum SILESIAM, à Romano Germanorum Imperio in Beneficium hæcenus Polonia Ducibus concessas. De quo egimus ad Annum 1141, Cap. XI. §. XVII, & sequentibus.

X. Quinto, cum VLADISLAUS Bellum excitavisset intestinum, Exsul quidem Iacturam faciebat omnium suarum Provinciarum, sed à solis Fratribus, Autoritate propria, per Vim ereptarum: citra Consensum Cæsaris CONRADI III: cui, tanquam summo Principi, [ne quid jam de Provinciis cæteris addam] SILESIAM subjectam fuisse constat. Quamobrem VLADISLAO, in Exsilium depulso, Frater natus proximus BOLESLAUS IV. Crispus, omnium Fratris ejecti Provinciarum, à solis Fratribus MIESLAO & HENRICO declaratus, Anno 1145, Dominus, magis Usurpator, quam Possessor erat: cui obstinatissimo sæpe CONRADUS III. Cæsar imperabat Restitutionem: ut indicavimus ad Annum 1147, Cap. XI. §. LX, & sequentibus.

XI. Sexto: BOLESLAUS IV. Crispus, ab Imperatoris CONRADI III. Successore FRIDERICO I. Ænobarbo, in Comitibus Herbipolensibus Anno 1157 celebratis, ad reddendam de Provinciis VLADISLAO Fratri ablati Rationem, in Curiam Magdeburgicam evocatus, non veniebat: tantum aberat, ut iterum præceptam Restitutionem præstaret: propterea Romano Germanorum Imperio Rebellis habitus. Tum igitur, cum adhuc esset sub Iudice, non Provinciarum jam imperata Restitutio, sed earum præpostera Ereptio: per eam commissa Germanici Iuris, in publicum Cæsaris Dedecus, Violatio: & ob utramque Satisfactio: VLADISLAUS Exsul in amissas Provincias Ius suum nondum perdiderat. Videantur, quæ diximus ad Annum 1152. Cap. XI. §. XCVIII. & CI.

XII. Septimo: idem BOLESLAUS IV. Crispus, ejusque Fratres MIESLAUS & HENRICUS tandem FRIDERICO Armis superati, se non tantum generatim ad præstandam in posterum Germanico Imperio Fidem atque subjectionem: verum etiam singillatim ad restituendum VLA-

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIES LAUS, CON-
RADUS.

DISLAO Fratri Patrimonium, per Iuramenta obligaverant. Id proinde VLADISLAO, quod Iudice FRIDERICO Imperatore, jurati promiserant, perjuri negabant. De quo agit ad Annum 1158, Caput XI. §. CXXVI.

XIII. Quæ cum ita se haberent: & Anno 1163, FRIDERICUS Cæsar BOESLAUM IV. Crispum, MIESLAUM & HENRICUM, ad Provincias dudum VLADISLAO debitas, post ipsius Fatum supremum, tribus Filiis, BOESLAO Procero, MIESLAO & CONRADO restituendasurgeret: num omnes, an nullam restituerent, ardua Quæstionis Materiâ exercebantur non bonæ Fidei Possessores. Nihil reddere, quid aliud videri poterat, nisi fortem, acrem, potentemque suis advocare Provinciis Adversarium Cæsarem, Injuriarum semper impatientissimum? Cujus senserant prævalidam invictamque Manum, satis jam Promissis Sacramentisque vanis exulcerato Animo Frenos laxaturam, non temere commovendam in multo graviolem Vindictam. Omnia reddere, judicabant Polonico Regimini, cujus Habenas potiores BOESLAUS IV. Crispus tenebat, eo magis noxium, quo minores ille Vires, post Silesiorum, Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium amissam Terram, retineret, sibi Fratribusque suis defendendis necessarias: revocante Propensionem, quam in Restitutionem suscitare poterat Æquitas, Metu, ne Patruelibus, Nervos Rerum gerendarum potiores nactis, præsertim vel Cognatorum, vel Affinium Germanorum Auxilia consecutis, tanto facilius ad Inimicos ulciscendos opprimendosque patrius revivisceret Spiritus.

XIV. Quare BOESLAUS IV. Crispus, MIESLAUS Senex, & HENRICUS Primus, in solidum VLADISLAI Fratris Patrimonium Filiis relictis non reddendum conspirantes: intra POLONIAM tribus, CRACOVIANSIUM, SIRADIENSIUM, LANCICIENSIUM Provinciis retentis [quantumvis ad veterem QUADORUM LYGIORUMque SILESIAM, cujus ad Orientem Vistula, & in Septentrionem Varta pro Limite fuit, pertinentibus] solam in Germania recentiore SILESIAM, tum Poloniæ, Moraviæ, Bohemiæ, Misniæ [non Lusatia, cujus Pars superior, Ditioni Po-

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

Polonorum subdita, propter Viciniam, ad Silesiam referebatur] & Marchiæ Brandenburgicæ Finibus circumdatam, suis Patruelibus, BOLESLAO Procero, MIESLAO & CONRADO, ab Exsilio in Silesiam reversis, concedendam, in perpetuam Proprietatem, omnes ad Posterorū hæreditario Iure transmittendam, offerebant.

XV. Offerebant vero SILESIAM, non universam, sed quibusdam retentis Urbibus, Patruī Patruelibus, non, ut Debitum in Solutionis Partem, sed ut Donum, in Gratia Signum: ad Imperatoris FRIDERICI, non præscriptas Leges sed iteratas Preces: quemadmodum Polonicarum Partium Affectu scribunt. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XXXI: *Quia verò Natura Pietatis est Imperatrix, & Pietas Gratia Collata*, [Nutrix]: BOLESLAUS [IV. Crispus] qui ab Imperatore vin-
ci non potuit, Nature non dedignatur obedire Imperio, & gratuito Amplexu Fraternos [Patruelles] ab Exsilio excipit: quorum Nomina, adultioris BOLES-
LAUS, minoris MIESKO, minimi CONRADUS. Eosque sacra SILE-
CII [Silesiæ] donat Provinciâ, tam ob Gratia Insigne, quam ob Orbitatis Solatium. Ubi vetus Commentator: Ejusdem BOESLAI [IV. Crispi] naturalem Pietatem explicat: quia Pietate naturali, mortuo Fratre WLA-
DISLAO Exsule, motus BOLESLAUS, Filios dicti Fratris sui mortui, BOLES-
LAUM videlicet, MIESZKONEM, CONRADUMque Loripedem ad se ad-
vocat, & gratè accipit. Quibus Provinciam SILESIAM [Silesiam] gra-
tiosè ad Consolationem Orbitatis, certis cum Civitatibus sibi exceptis, con-
navit. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1163: His [Legati, quem Cæsar Fridericus ad Boleslaum IV. Crispum ejusque Fra-
tres, ob restituendas Patruelibus Provincias, in Poloniam miserat, & II. allegatis] Verbis BOLESLAUS [IV. Crispus] Monarcha, MIESLAUS &
HENRICUS, Polonorum Duces permoti, cum & Cæsaris formidarent Iræ,
& [suorum ex Fratre Vladislao] Nepotum, BOESLAI [Proceri] præcipue, ma-
joris natu, propter Virtutes illius & Decora, Misericordiâ commoverentur,
Petitionibus Cæsaris acquieverunt, Veniamque Nepotibus se daturorū, patra-
tum Scelus ignoscituros, promittunt: & ut intelligeret illos Cæsar suis ju-

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

stis Intercessionibus morigeros, respondent: Fratri [Vladislao] ideo se non ignovisse, ne, eò susceptò, Bella & Seditiones peiores prioribus fuissent. Responsis huiusmodi datis Facta amicitiora adjiunt, Viaticum conferunt, Oram SLESIAE, quam ODRA Fluvius percurrit, usque ad Terminos Saxonicos & Bohemicos protensam, duas habentem insignes WRATISLAVIENSEM & LUBUENSEM Diæceses, in Sortem perpetuæ Hereditatis illis attribunt, catenariosque Milites, qui Nepotes prædictos ex Almaniam [Germania] reducerent, transmittunt. Quos advenientes, benigne & comiter appellatos excipiunt, ac universam SLESIAE Regionem usque ad Alpes & Sylvas Hercynias, Poloniam dividentes, à Bohemia se protendentem in perpetuam illis Possessionem atque Sortem tradunt. Matthias Michovius in Poloniae Chronico, Lib. III. Cap. XIX: Post cuius [Vladislai Patris] è Vita Excessum, tres Filii ipsius, BOLESLAUS ALTIUS, MYECZLAUS & CONRADUS Loripes, ad Promotionem Imperatoris FRIDERICI Barbarussæ per BOLESLAUM Crispum & ejus Fratres, Adolescentum Patruos, SLESIA precarie dotati sunt. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1163: Instante Precibus atque Minis apud BOLESLAUM [IV. Crispum] FRIDERICO, cum is ab Italica Expeditione, capto eversoque Mediolano revertisset, revocati [Patruales] SILESIIAM omnem, qua continentibus Sylvis à reliqua Polonia dirimitur, usque ad Boemorum, Mysnensium, Saxonumque Fines, in Ditionem acceperunt.

XVI. At non est, cur his Testimoniis omnino credamus. Certè BOLESLAUS Procerus, MIESLAUS & CONRADUS in SILESIIAM, ceu Donum, ex Patruorum Gratiâ, recipiendam [præsertim, cum BOLESLAUS Crispus non nullas sibi reservaturus Silesiorum Urbes exciperet] minime consentiebant: quia per iniquam Vim Provinciis spoliati Genitoris VLADISLAI Personam repræsentantes, par esse judicabant, ut, tanquam legitimi Hæredes, in Patrimonium integrum restituerentur. Hoc cæteris antiquior, Vincentius Kadlubko ipse commemorat in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XXXI: *Quia verò quasdam illius Provincia [Silesiæ] Urbes ad abundantiorē Cautelam Donationi exceperat: multorum ea Res Malorum*

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

*rum peperit Occasionem, & fovit Incentivum Pœnæ: Siquidem in ipso Ingressus Vestibulo, non DONATIONIS, non BENEFICII Titulo, sed HÆREDIBUS utpote LEGITIMIS, SUCCESSIONE LEGITIMA dicta sibi accessisse asserunt [Patrueles] WLADISLAIDÆ: imò ad Similitudinem postliminio reverforum, IURE POSTLIMINII, Restitutionem petunt. Submove-
tur illorum Intentio Transactionis Exceptione. Renunciastis, inquit [Boleslaus Crispus] Princeps, hac in Parte Iuri vestro: cum sit Iuris exploratissimi, omnibus licere, quæ pro se indulta sunt, renunciare. Probationem illi [Patrueles] Exceptionis non exigunt, sed replicant: Renunciassse nos fatemur, sed exspoliatos, sed coactos: ideoque IUS RESTITUTIONIS nobis competere. Qua pendente, nolunt perdere, sed exspoliatorum IURE poscunt restitui: ne, quod Ius non patitur, inviti agere cogantur.*

XVII. Patrueles igitur, BOLESLAUS Procerus, MIESLAUS & CONRADUS, quia Provinciarum omnium Restitutionem à suis Patruis obtinere non valebant: SILESIA & sola, nec universa, potiri, quam toto Patrimonio carere malebant. Hanc, etsi non, ut Donum, sed, ut Debitum, quò tamen Animo, quem plura consequendi Spes non nihil erigebat, susceperint, cogitari facilius, quam dici potest. Nam eos id facere jubebat, Cæsare FRIDERICO Italicis Germanicisque Negotiis occupatissimo, aliunde Subsidiiis sperandis orbatos, severa Temporis Necessitas, non necessaria Iuris Severitas: cum Genti Polonorum cederent plus in restituendis, quam in restitutis accipiebant. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1163: *Cum autem Cæsar [Fridericus] gravissimo Bello implicaretur, Fraude & Scelere Alexandri Pontificis, ita ut Filii VLADISLAI ab eo non possent sperare Opem: transegerunt cum Patruis, ut omissa Polonia minori, contenti essent eâ Provincia, quæ SILESIAE Nomine censebatur.*

XVIII. Sic Patruis, BOLESLAUS Crispus, MIESLAUS & HENRICUS, contra Fidem, licet juratam: contra Æquitatem, licet imperatam: nullo Pactionis, nullo Consanguinitatis Respectu, audacter plus sibi reservantes, quam BOESLAO Procero, MIESLAO & CONRADO, Patruelibus reddentes, quâ Fronte, quò Iudicio ad Imperatoris FRIDERICI

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS,

non Leges, sed Preces, ut Propinquis benefacerent, non ut satisfacerent, dici possunt præstitisse, quicquid præstiterunt: ne ob Iustitiam quidem, adeo non ob Munificentiam commendabiles?

XIX. Conditiones, quibus recentes SILESIIORUM Duces, BOLES LAUS Procerus, MIESLAUS & CONRADUS, solâ eâque non universa SILESIA pro Tempore, contenti fuerint, speciatim consignatas non reperimus.

XX. Si Polonicos audimus Historicos: illi tres Fratres, ad BOLES LAUM IV. Crispum, inter Patruos natu maximum, tanquam Reipublicæ Polonicæ Caput, cui, velut Membra, cohærebant, non tantum Reverentiâ, ut Patruum inter Fratres, Polonorum Duces, Primatu eminentem; verum etiam, ut Monarcham, Subjectione colendum, obligari se patiebantur. Id, præter alios narrat Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1163: *Monet illos [Boleslaum Procerum, Mieslaum & Conradum, Silesiorum Duces] BOLES LAUS [Crispus] Polonorum Dux & Monarcha, quatenus pacisci, sibi que, velut Monarcha, subiecti vivant: paternam quoque Tyrannidem caveant imitari, ne Calamitate paternâ involvantur ob Temeritatem: neque Principatus à se & Fratribus ejus largitos Iure, sed precario se arbitrentur adeptos, Benignitate Patronorum donatos potius, quam redditos. Quod se illi cum Patronorum Sinceritate custodituros & impleturos sponderant.*

XXI. At hujus Generis Narrationes [quales in antecedentibus Refutatione dignas judicavimus] quia Defectu laborantis Satisfactionis Officium, ab Imperatore FRIDERICO mandatum, denique Minis extortum, in Spontaneum ingenuæ Liberalitatis Munus convertentes, falsa veris admiscant, quem obtinere possunt apud sagaciores Fidem?

XXII. Nos sanè Causam reperire non possumus, quæ natos SILESIIORUM Duces jussit, se BOESLAO IV. Crispo, Polonorum Duci, quantumvis & Patruo, & inter Fratres Primatum consecuto, ut Monarchæ, subiectos seu profiteri, seu facere, propter non datam, sed redditam, ad formidabilis Cæsaris antehac efficaces Minas, legitimis Hæredibus SILESIIAM, Ger-

ANNO 1163.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

Germaniæ Provinciam, ab ipsius CAROLI Magni Temporibus, ad FRIDERICI Ænobarbi Ævum, Imperatoribus Germanis Devotione plurimum, semper Obligatione subiectam: ob quam, eique connexam Poloniam, maxime FRIDERICUS Ænobarbus, se POLONORUM etiam, non tantum SILESIIORUM esse MONARCHAM, luculentis hæcenus Indiciis & Polonos, & Silesios docuerat. Non enim Veritatis probabilem habet Speciem, hos Germanis addictissimos SILESIIORUM Duces, contra Cæsaris Autoritatem, nimiam, eaque non necessariam Submissionem, majus in POLONORUM sperandis Beneficiis, quam obtinendis GERMANORUM Auxiliis, posuisse Momentum: satis & conscios, & memores, ad restituendam e quatuor patriis Provinciis unam, non nisi Germanorum Arma, diu reluctantibus extremam Perniciem inferendo, pronas effecisse Polonis Dexteras.

XXIII. Accedit huc, quod tres illi Fratres, SILESIIORUM Duces, integrum Patrimonium suum obtinere non valentes, lura sua, donec simul & proponendis, & exsequendis justis Desideriis suis essent pares, reservaverint: ideoque BOLES LAUM Crispum adhuc magnum Debitorem habentes, ad plurimum Restitutionem sollicitaverint: tandem Occasione commoda, Viribus Polonorum debilitatis, Silesiorum adauctis, ad retentam SILESIIÆ Partem reddendam, Bello aegerint: ut e dicendis patebit, ad Annum 1169: §. XXXIX.

ANNO 1164.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS,

Cum POLONORUM Ducibus conjuncti
Bellum gerunt adversus BORUSSOS.

XXIV. Tum SILESIIORUM Duces, quorum Libertas neminem, nisi GERMANORUM Romanum Imperatorem superiorem in Terris a-

ANNO 1164.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

gnoscebat, quamlibet à cœteris Populis omnibus distinctam Rempubli-
cam sibi formare poterant, omnino à POLONORUM Ducibus separabi-
les: se tamen non separandos censebant ob Viciniam, potissimum ob
Consanguinitatem propinquam: ex quâ pendeat, ob residuam Patri-
monii Partem, in Damni, quod perferebant, si non plenam Reparatio-
nem, tamen Allevationem quandam, intenta plurium Terrarum seu Hæ-
reditatis, seu Occupationis Spes. Idque partim Rationes probabi-
les, partim MSta Silesiorum Chronica, non tantum Eventus ipse,
docet.

XXV. Mox igitur SILESIORUM Duces, in Societatis cum POLO-
NORUM Ducibus initæ publicum Documentum, ad Comitæ, quæ BO-
LESLAUS IV. Crispus ob Bellum adversus Borussos suscipiendum indi-
xerat, vocati veniebant: in quò Vires suas Polonicis conjungebant SI-
LESII. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1164:
*Hostili Metu, qui à Cesare Almanisque propter Ducis WLADISLAI & Filio-
rum suorum Propulsionem & Exsilium superimpendere videbatur, sublato-
cum & ex reliquis Regionibus Polonia Regno vicinis nihil timeretur hostile:
BOLESLAUS Polonorum Dux & Monarcha, communicato Fratrum suorum
[Mieslai & Henrici] & [ex Fratre Vladislao] Nepotum Principum Poloniæ
[Silesiæ] Consilio, Expeditionem contra Prussicam Gentem, Idololatriæ in eam
Diæmo Aeditam, inducit, Fidei sacræ Catholicæ, & suæ Ditioni illam subjugatu-
rus.* Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: *Restitutis WLA-
DISLAI Filiis, sublatoque omni Metu Belli, BOLESLAUS Crispus, Princeps
Polonorum, ex Fratrum, & Fratris Filiorum, Consilii que totius Sententiâ,
Prussis, qui jam inde à Boleslai Crivoussi Morte, à Fide Principum Polo-
niæ, & à Religione Christiana desciverant, Bellum facit.* Ioachimus Curæus
in Silesiorum Annalibus, ad Annum 1164: *SILESII igitur conjuncti cum
POLONIS moverunt Bellum in Prutenos, qui aspernabantur Imperium Po-
lonorum, & simul Religionem Christianam projecерant.*

ANNO

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

Retentam SILESIAE, Patrimonii sui, Partem,
Bello Victores, Ducibus POLONORUM eripiunt.

XXVI. In Borussico Bello HENRICUS Polonorum Dux Anno 1167 perierat. Hinc, quoniam Cœlebs Vitam peregerat, de Sandomiriensium & Lublinensium Terris, ab eo relictis, BOLES LAUS IV. Crispus, & MIESLAUS Senex, Fratres, in Comitibus Cracoviensibus Anno 1168 delibabant. Ad ea non invitatis Patribus, SILESIORUM Ducibus, BOLES LAO Procero, MIESLAO & CONRADO, stabant per se, cum Affectis suis Proceribus, utramque Provinciam, prius BOLES LAO Crispo, in publicorum Impendiorum quoddam Levamentum, concedendam: postea, cum ille vivis excessisset, ad CASIMIRUM Fratrem natu minimum, Patrimonio destitutum, jam XX Annis majorem, hæreditario lure transferendam. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1168: *De ordinando tandem duarum Terrarum & Principatuum, Sandomiriensis & Lublinensis Statu, quorum Vacatio ex Morte illustris Viri HENRICI inciderat, Conventus per utrumque Principem BOESLAUM & MIESLAUM, Praetoresque & Barones Poloniae apud Cracoviam habitus est, ut provideretur, cui eorandem Principatuum deberetur Successio, cum Dux HENRICUS cœlibem in illud Tempus Vitam agens, nullam Prolem reliquerit. Et quamvis longa Concertatio, de partiendis huiusmodi Terris, BOESLAUM & MIESLAUM Duces tenuerit: id tamen post multos Tractatus super Re huiusmodi interpositos, communi Consensu & Decreto acceptum est, ut quintus Ducis BOESLAI Krzywostii Filius Princeps CASIMIRUS Annum XX supergressus, cui Pater moriturus in Divisione Filiis facta nullam Sortem inter Fratres reliquerat, in vacantes succederet Sandomiriensem & Lublinensem Ducatus, qui in id Tempus nullam propriam & firmam Sedem retinens, BOESLAI Ducis Cracoviensis & Monarchæ Liberalitate alebatur. Verum, quia praefatus Dux Cracoviensis BOESLAUS in administranda Monarchia querebatur, se singulis suis Introitibus exhaustum & multipliciter gravatum extenuatumque esse, elegantior Pars Ducatus Sandomiriensis, Civitas scilicet Sandomiria cum suis Teloneis & Districtibus: Duce etiam CASIMIRO, pro fraterna Charitate,*

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIES LAUS, CON-
RADUS.

utro assentiente, sibi decreta & ad Vita sue duntaxat Tempora, donata est: eo assumpto, ad CAZIMIRUM recisura. Martinus Cromerus de Polono-
rum Rebus, Lib. VI. ad Annum 1167: *Sub Finem ejusdem Anni edixit Comi-
tia Cracoviam BOLES LAUS, cum aliis de Rebus, tum de Sandomiriensi Do-
minatu, HENRICO sine Liberis extincto, quid fieri oporteret. Post longam
Consultationem placuit, ut CAZIMIRO minimo de BOLES LAI Crivou-
sti, qui ad Diem exfors Patrimonii fuerat, Principatus ille mandaretur: ta-
met si Sandomiriensis illis cum Territoria & aliis quibusdam proximis Oppidis,
consentiente CAZIMIRO, BOLES LAO Crispo concessa est, quo ad viveret: quò
commodius Onera Principatus posset sustinere.* Ioachimus Curæus in Sile-
siorum Annalibus, ad Annum 1169: *Regio ipsius [Henrici Polonorum Du-
cis] attributa est CASIMIRO, qui fuit natus minimus inter Filios BOLES-
LAI Disforti.*

XXVII. Hoc trium Polonia Ducum, BOLES LAI Crispi, MIES LAI
& CASIMIRI Decreto, se posthabitis factò, irritabantur SILESIAE Duces,
BOLES LAUS Procerus MIES LAUS & CONRADUS: quibus Nefas re-
centissimum veteres in Patrem, nuperrimas in seipsos Injurias, redintegra-
tò iusti Doloris Sensu, reddebat intolerabiles. Nam conquirebantur: BO-
LES LAUM Crispum, solo Fratrum, non suo Patruelum, Consensu, tene-
re Primatum: ad se, tanquam Primogeniti, cui fuerit cum Terris ereptus,
Filios pertinentem: porro retinere cum Siradiensem, Lanciciensem, Cra-
coviensem Provincias, tum etiam nonnullas intra SILESIAM Urbes, in
quas nullum Patruum, evidentissimum ipsi Patruum Ius Hereditatis habeant:
præterea, se insciis, duas HENRICI Fratris extincti Regiones adjudicavisse
prius sibi, deinde CASIMIRO Fratri possidendas: in quas Iure Succes-
sionis non destituantur Patruum. Ideoque contra iniquos Patruos, An-
no 1169, parabant Bellum: ad quod meliore Fortuna gerendum, non suis
tantum, verum etiam vicinis Germanorum Copiis, partim Amicitia con-
quisitis, partim Ære collectis, tam equestribus, quam pedestribus plenum
componebant Exercitum. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib.
V. ad Annum 1169: *Nondum Prutenice Gladis inflictum Vulcanus Re aut Tem-
pore*

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIOREM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

pore curari ceptum erat, dum BOLESLAUM Polonorum Ducem & Monarcham novum & intestinum excipit Bellum. Nepotes [ex Fratre] siquidem sui, BOLESLAUS Altus, & MIECSLAUS, Filii WLADISLAI, quibus de Exsilio Almanico [Germanico] revocatis, SILESICAM Oram partitus erat, & paternas, & suas in BOESLAO Crispo Monarcha Injurias ultum iri satagentes, Arma adversus illum expediunt, & Bellum indicunt. Causis Injuriarum & Belli exponunt: quod & Cracoviensem Ducatum ad illos pertinentem detineat: & Monarchia Principatum, qui illis Successione paterna debeatur, usurpet. & non nullas in SLESIA res, quas sibi BOLESLAUS Crispus in Signum Monarchie & superioris Principatus retinuerat, in eam Diem teneat occupatas: satis equidem superque se pressos, & Injurias longi Exsilio perpressos esse. Nec post tam diuturnam Calamitatem, quod justum atque equum foret, ullam Gratiam ab iratis Patruis percepisse: qui etiam se in Vacatione Ducatum, Sandomiriensis & Lublinensis, neglexissent, cum illorum aqua eis contingeret Successio. Nec tantummodo propriis Militibus ad id Bellum gerendum contenti, auxiliares quosdam ex Almania [Germania] propter materni Sanguinis Affinitatem eis fauentes, partim Prece & Benevolentia, partim Pretio acciverant: iustoque Exercitu tam ex equestribus, quam pedestribus confecto, civile & domesticum Bellum. Periculo perniciosius, oriebatur. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: Displicuerat id, quod factum erat, de Sandomiriensi Ditione, Filiis WLADISLAI: existimabantque ii, Partem ejus aliquam, post Patruum Mortem, Agnationis Iure ad se pertinere. Et jam ante alienioribus erant Animis a BOESLAO Patruo, quod is Munitiones quasdam in SILESIA, cum eam ipsis traderet, in Potestate sua retinisset. Residebant etiam in Animis eorum Iræ veteres & Dolor Exsilio, creptique summi Principatus, & Cracoviensis Ditionis: que utraque hereditario Iure sibi arrogabant. Ibidem post quædam: Itaque aperte querebantur de Injuriis BOESLAI Principis: Arma Bellumque civile non dissimulanter parabant: & Germania Auxilia & mercenarios Milites accersebant. Ioachimus Curæus in Silesiorum Annalibus, de Rebus Anni 1167 locutus: Post Biennium Principes SILESII parant Bellum in BOESLAUM Ethnarcham [Polonorum] propter veteres & recentes Injurias.

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

XXVIII. Eidem suscipiendo Bello serviebat Odium Polonorum in Ducem BOESLAUM Crispum, Belli Borussici, quò miserabilem in Modum enervata Polonia Viribus carebat, Autorem: cui vel Interitum, vel Exsilium clandestinis Motibus præsertim Proceres intentabant: ideo satis ad eos avertendos opprimendosque sollicito & occupato. Martinus Cromerus de Polonorum Rebus, Lib. VI: *Hæc [à Boleslao Crispo] omnia repetendi per commodam Occasionem oblatam sibi esse [Silesiorum Duces] arbitrabantur, quod invisum esse Offensione illi. Et Re malè atque inconsideratè gestà Imperium nomenque BOESLAI Proceribus & Equitibus plerisque animadvertabant.* De quibus agit copiosius Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1167. & 1170.

XXIX. SILESIIORUM ergo Duces tantò acrioribus Animis, felicioribusque Successibus primum retentas intra SILESIAM Urbes BOESLAO Crispo Duci Polonorum eripiebant. Hoc ille non tantum perferebat, verum etiam comprobabat, æquior ad extremum, quam sub Initium Observator Iuris. Vincentius Kadlubko in Historia Polonica, Lib. III. Epist. XXXI: *Urgentioribus interea occupato Principe [BOESLAO IV. Crispo] occupant illi [Duces Silesiorum] Municipia, Arte muniunt, roborant Præsidis. Quod prius Princeps æquanimiter tulit: asserens, nihil Honoribus, nihil Utilitati Rei. publicæ hac in Re detractum: si, quæ sunt aliena, reddantur.* Ad quem Locum Commentator vetus: *Discordias & Bella inter præfatos Filios WLA-DISLAI Exsulis, videlicet BOESLAUM [Procerum,] MIESKONEM & [Conradum] LORIPEDEM Parte ex una: & BOESLAUM [Crispum] Regem [Ducem] Poloniæ, Parte ex altera prosequitur. Quapropter dictarum Civitatum in SILEICIA [Silesia] ad abundantiorē Cautelam per BOESLAUM exceptarum, à Possessione Nepotum [Patruelium] Ortum habuerunt. Quas ipsi habere gestientes, prædictas Discordias & Bella crebrius inflixerunt: & tandem ipsas Civitates exceptas BOESLAO, circa magis ardua occupato, obtinuerunt.*

XXXI. Hæc si vera sunt, quæ Vincentius Kadlubko, Temporibus, de quibus agimus. proximus [Anno 1208 Cracoviensis Episcopus creatus] scripsit:

me

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIORUM Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

merito mireris, imo indigneris, pluribus Sæculis juniores Annalium Poloni-
corum Conditores, non citra enormem, aut nullius, aut subleſtæ Fidei No-
tam, commemorare: POLONOS, in eam Diem, quâ cedebant, retentas in-
tra SILESIAM Urbes, quasi nondum à SILESIIS subactas, itaque tum de-
mum evocatis Præſidiis Polonicis nudatas, DONAVISSE Ducibus SILE-
SIORUM: qui eas fortiter expugnatas, duplici Iure, tum Patrimonii, tum
etiam Belli, jam possidebant.

XXXI. Quare fallit, ut interdum solet, Martinus Cromerus, cum in
Polonorum Rebus Lib. VI. d. BOESLAO Crispo narrat, cum respondisse
Patrue libus, SILESIORUM Ducibus, pacem inituris: *LIBERALITER se eis
remittere & CONDONARE, quæ ad eam Diem in SILESIA retinuiſſet, quo
majorem in se Patruī Benignitatem agnoscerent.*

XXXII. Cujus Generis recentioribus Testimoniis etiam Ioachimus
Curæus deceptus, in Silesiorum Annalibus tradit, ob Pacem inter Silesios
& Polonos initam, ex retentis Urbibus Silesiacis à BOESLAO Crispo evo-
cata Præſidia Polonica fuisse: quasi à SILESIORUM Ducibus ante Pacem ini-
tam, seu ejecta, seu oppressa non fuissent. Nam, BOESLAUS Crispus, inquit,
*qui venerat in Odium Nobilitatis & Populi, Interceſſione Sacerdotum, conse-
cit cum illis [Silesiorum Ducibus] Pacem, Præſidiis suis ex tota SILESIA de-
ductis.* In quam Curæi Sententiam securiores iverunt, Iacobus Schick-
fufius in Silesiæ Chronico, Lib. I. Cap. XIX. & Fridericus Lucæ in Silesio-
rum Memorabilibus, Parte I. Cap. II. Num. XIII.

XXXIII. Certè SILESIIS per Vim obtentas intra SILESIAM residuas
Urbes Sponte sua reddere nolentibus eripere Manu armata non audebant
POLONI, tum in extremas per Boruſſicum Bellum Angustias redacti. Quam-
obrem, nondum his contenti Progressibus, excitatiores SILESIORUM Du-
ces, in majore Polonia Poſnaniensem MIESLAI Ducis, Cognomento Se-
nis, Provinciam invadebant & devastabant. Ioannes Dlugoffus in Histo-
ria Polonica, Lib. V. ad Annum 1169: de Silesiorum Ducibus: *Poſnaniem-
ſemque Diſtrictum & Regionem vaſtabant: cum ad id, præter inſtam Animo-
rum Irritationem, etiam Temporis Opportunitate, quod recens Prutenica Cla-
des Legiones, Fortunas & Vires Polonorum abſumſiſſet, ſolicitantur.*

XXXIV.

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIESLAUS, CON-
RADUS.

XXXIV. Hinc, ne majores Incendium Belli jam ortum Vires caperet, in primis Flammis exstinguendum ratus BOLES LAUS IV. Crispus, Victor, SILESIIORUM Duces, quos Armis superare non poterat, Injuriis exacerbatos, Rationibus delinitos in Pacem flectere studebat. Quos, ut vinceret tantò facilius Verbis, Ecclesiasticos etiam, non tantum Politicos Viros, in Consiliorum Auxiliorumque Partem adhibebat: hos Scientiam, illos Conscientiam Patruelium ad Concordiam disposituros. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1169: *BOLES LAUS autem Crispus Polonorum Dux Monarcha, cum se nuper & Militibus, & Armis exutum nosset, & eos, qui superstitibus remanserant, agrè in Militiam cogi posse intelligeret: de Pace per communes Consiliarios Ecclesiasticos & Seculares agendum duxit, & cum Nepotibus [Patruelibus] pro Die constituto conveniens, Belli Causas brevi & prudenti extenuabat Responsione.* Martinus Cromerus in Polonorum Rebus, Lib. VI. de Boleslao Crispo: *Virum suarum & Offensionis popularis sibi conscius, ac veritus, ne latius Incendium illud diffunderetur, neu cepta finitimarum Gentium Fiducia Rem illam Iuvenes inceptarent [pro quo, ut ex antecedentibus constat, nisi maluisset dissimulare displicentia, rectius scripsisset, inceptam prosequerentur:] per Proceres & Consiliarios communes de componendis Rebus agit.*

XXXV. Primum BOLES LAUS IV. Crispus assererat, seu vero, seu falso Iuris Colore, Polonicum inter Duces Primatum, ad Patris BOLES LAI III. Distorti, Provincias Polonicas dividendis, Mentem, Cracoviensi Territorio esse proprium & perpetuum. Se Ducem Cracoviensium non posse non esse Polonorum Principem, cæteris Polonico Regimini addictis superiore Ducibus, Accedere, quod VLADISLAO, Primogenito Fratri mortuo sit natu proximus: ad quem hoc etiam Iure Primatus pertineat: Consensu Polonorum omnium sibi confirmatus. Ioannes Dlugossius Loco dicto: de Boleslao Crispo: *Ducatum siquidem Cracoviensem extra Sororem fore, & non nisi à Monarcha obtineri rite posse declaravit. Ius verò Monarchiæ, etiam si Pater eorum ab eo defectus non fuisset, illo tamen mortuo, in se Iure decidisse, quod & natu major esset, & universali Consensu electus, docuit.* Martinus Cro-

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESII Duces BOLESLAUS, MIESLAUS, CONRADUS.

Cromerus etiam Loco dicto: de Boleslao Crispo: *De summo quidem Principatu, ac de Cracoviensi itemque Sendomiriensi Ditione Postulata Filiorum Fratris modeste refutavit: quod Cracoviensem Ditionem cum summo Principatu, totius Polonia Consensu, conjunctam esse diceret: Principatum autem jussu ejecto Patre eorum, summâ omnium Voluntate, ad se delatum: Et aliqui illo è vivis sublato, ad se, qui illi esset natu proximus, non merito attingere.*

XXXVI. Nobis hæc ad SILESII Duces in Pacem propensiores faciendos aut nihil, aut parum Nervorum habuisse videntur. Nam primum, in Quæstionem venit: num BOLESLAUS III. Distortus VLADISLAO II. Primogenito Filio Primatum contulerit, ad Filios, an ad Fratres suos hæreditario Iure transmittendum. De quo, cum & Testamentum desideretur, & Antiquitas fileat, nihil certum statui potest. Deinde fac, Primatum ab eodem BOLESLAO Distorto ad solam Cracoviensem Provinciam restrictum fuisse: cujus Possessor agnoscendus fuerit cæterorum Ducum Princeps. Non eâ de Causa Primatum BOLESLAUS Crispus sibi attribuere poterat: quoniam non bona Fide Cracoviensem Provinciam tenebat, VLADISLAO Fratri, per intestinum Bellum, citra supremi Iudicis, Romani Cæsaris Consensum, ademptam: Iuramentô ad Restitutionem obligatus: nihilô secius sibi retinere nihil manifestum Nefas: etsi fortassis omnibus ad illorum consentientibus: sicut ex antecedentibus patet.

XXXVII. Præterea BOLESLAUS Crispus Patruelibus ostendebat, æquum fuisse, CASIMIRO Fratri suo minimo, nullam è patriis Terris Partem unquam consecuto, quem Genitor Hæredem Fratrum absque Liberis excedentium declaraverit, Sandomiriensem atque Lublinensem destinare Provinciam: quarum interim Reditibus ipse quidem fruatur, sed in publicam, non in domesticam Utilitatem: non invito Fratre CASIMIRO. Ioannes Dlugossius in Historia Polonica, Lib. V. ad Annum 1169: de Boleslao Crispo: *Ducatum Sandomiriensem & Lublinensem, Portionem soli Duci CASIMIRO, quia solus in eam Diem Portionis paternæ expers erat, jussu celsissè differt.* Martinus Cromerus in Polonorum Rebus, Lib. VI. de Boleslao Crispo, qui Acta sua defensurus dixerit: *Porro Sandomiriensem [eoque spectantem Lublinensem] Ditionem rectè Fratri CASIMIRO datam: quem non*

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I.
SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIES LAUS, CON-
RADUS,

*oporteret exsortem esse Patrimonii. Eam fuisse Mentem Patris, ut is cæte-
ris Fratribus absque Liberis decedentibus succederet. De Sendomiriensi non
nihil se Voluntate ejus detraxisse, quò rectius Onera ac Dignitatem Princi-
patus sustineret.*

XXXVIII. At credibile vix est, SILESIIORUM Duces, contra Testa-
mentum Avi, quod certè non ignoraverint, & Primatum Patris, & Patru-
i Hereditatem postulavisse tam confidenter, tam constanter inhiantes alie-
nis, nondum in suis omnia consecutos: Terram Siradiensem & Lancicien-
sem, præter Cracoviensem, adhuc desiderantes. Præterea BOESLAI
Crispi non erat, connivente MIESLAI Fratre solo, Sendomiriensem &
Lublinensem Provinciam prius sibi, deinde CASIMIRO destinare possi-
dendam, sine Patruelium, SILESII Ducum, jam in renovatam Imperii Po-
lonici Societatem receptorum, Suffragiis Cracoviensem Patruorum confir-
mantibus Decretum.

XXXIX. Denique BOESLAUS Crispus nondum quiescentibus SI-
LESIIORUM Ducibus permittebat, ut à se quidem hætenus reservatas,
nunc autem ab ipsis Bello acquisitas intra SILESIIAM Urbes sibi retine-
rent: itaque tota SILESIIA pacis suadebat, ut cum Polonis Pacem cole-
rent. Ioannes Dlugossus in Historia Polonica, Lib. 7. ad Annum 1169: *Et,
quamvis Iudicio Consiliariorum communium BOESLAI Ducis Responsio, sin-
gulas Nepotum [Patruelium] Querelas ita confutasset, ut Bellum motum &
movendum injustum sibi videri pronunciassent: iisdem tamen communibus a-
gentibus Consiliariis, BOESLAUS Monarcha Nepotes quietaturus, de Urbi-
bus, quas in SILESIIA tenuerat, cessit, & eas inter Nepotes sortiri consensit.*

XL. Tum videntes SILESIIORUM Duces, non aliâ Lege Pacem à du-
rissimis Patruis, ad extrema quæque propendentibus, impetrabilem: pro
infelici Temporis Habitu, admittere prudentius esse judicabant, quam Suc-
cessui Armorum prospero ulterius confidere: potissimum, quia de FRI-
DERICI tum occupatissimi Cæsaris majoribus in Opem Copiis, propter
afflictum Imperii Romani Statum, aut fero, aut nunquam consequendis
dubitantes, Propositum suum exsequi totum non sustinebant.

XLI. Quæ cum ita sint: ut evidenter à nobis exposita indicant: non
habebant POLONORUM Duces, cur restitutam, quasi donatam, SILE-
SIO-

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator **FRIDERICUS I.**
SILESIORUM Duces **BOLESLAUS, MESLAUS, CONRADUS.**
SILIORUM Ducibus tandem universam **SILESIAM** in Gentis suæ Laudem converterent: non, quicquid præstabant, præstantes quadam in Patruelles Clementiâ ducti, sed ob Cladem Borussicam invalidi, adhæc timendorum **GERMANORUM** auxiliarium Potentiâ territi: quâ **SILESIORUM** Duces in Polonia residuas, Siradiensem, Lanciciensem, Cracoviensem, Provincias, se Potestati suæ fortiter subjecturos sperabant.

XLII. Tantæ Molis, tanti Laboris erat, **SILESIO** à **POLONIS**, quanquam invito magis, quam voluntario, tamen pro Circumstantiarum Momentis, cordato Assensu, certiora dubiis, tutiora periculosis anteponentes, non, ut Vanitas Hostium gloriatur, in quoddam Liberalitatis Munus, sed, ut ipsa Rerum Veritas loquitur, in Satisfactionis quoddam Pignus, acquirere suis Ducibus universam **SILESIAM**.

SILESIORUM Duces **BOLESLAUS, MIESLAUS, CONRADUS** universam inter se dividunt **SILESIAM**.

XLIII. Hanc inter se dividentes **SILESIORUM DUCES**, acceperunt: Mediam **BOLESLAUS**, ob Staturam Corporis cellam, Cognomento vel **PROCERUS**, vel **ALTUS**, vel **LONGUS**, Dux **Vratislaviensem**, **Lignicensem**, **Bregensem**, **Suidnicensem**, **Iavorensem**, **Olsnensem**: Superiorem, partim majori **Poloniæ**, partim **Moraviæ** propinquam, **MIESLAUS**, Dux **Oppoliensem**, **Ratiborensem**, **Leicnicensem**, **Carnoviensem**, **Troppaviensem**: Inferiorem, partim **Poloniæ** minori, partim **Marchiæ Brandenburgicæ** vicinam, **CONRADUS**, ob Crurum Gracilitatem, Cognomento aut **LORIPES**, aut **LASCONOGUS**, Dux **Glogoviensem**, **Saganensem**, **Crosnensem**: ad quorum Terras, quicquid hodie **Locorum Silesiacorum** Nominibus indicari solet, pertinebat. Quicquid autem **LUSATIÆ**, quam sibi **Marchiones Misnenses** totam vindicabant, tum ad **SILESIAM** spectabat, donec Litigium ideo subortum inter **Silesios** & **Misnenses** finiretur, indivisum relinquebatur.

XLIV. Ab his, **POLONORUM** Ducis **POLESLAI III.** Cognomine Polonico **CRIVOUSTI**, Latino aut **DISTORTI**, aut **CURVI**, Provincias Polonicas, iisque cohærentes, in Hæreditatem inter Filios distribuentis, Nepotibus: **VLADISLAI II.** Cognomento **SPUTATORIS**, tandem **Exsulis**, duobus Filiis [quorum Frater **CONRADUS** sine Liberis obiit]

ANNO 1169.

GERMANORUM Romanus Imperator FRIDERICUS I. SILESIIORUM Duces BOLES LAUS, MIES LAUS, CONRADUS. BOLES LAO & MIES LAO nati sunt longa serie in septimum Sæculum SILESII Duces. Ex quibus postremus BOESLAI Proceri Nepos, GEORGIUS WILHELMUS, Lignicensium & Bregensium Dux, Stemma suum PIASTÆUM præmature Excessu finiit Anno M. DC. LXXV.

XLV. Ita vetus SILESIE POPULUS, cujus MAIORES, ab Orbe condito, in Noachicis IAPHETICOS, in Iapheticis CELTAS, in Celtis GERMANOS, in Germanis SUEVOS, in Suevis partim QUADOS, partim LYGIOS, ad Annum CHRISTI 550, in nostris Antiquitatibus delineavimus intuentes: ab eodem Anno 550, quò, etsi non amplius Suevicus, tamen adhuc GERMANICUS, partim QUADICUS, partim LYGIUS, cum peregrina dissimillimæque SARMATARUM SLAVORUM POLONORUM Gente Societatem inibat, diu alienum. prius SLAVORUM, deinde POLONORUM Nomen, aut obscuratis, aut imminutis, præsertim laudabiliter gestis, sustinere solitus, post DC. XIII Annos, per quos cum POLONIS plerumque sub eodem Capite fuerat connexus, aliam Reipublicæ Formam recipiebat: pro temporariis PRÆFECTIS, perpetuos DUCES Anno 1163, eosque totius SILESIE Possessores Anno 1169 consecutus.

XLVI. Post ea SILESII, quanquam POLONIS adhuc per duo Sæcula, [*Germanicos semper, nunquam separati*] non nunquam superiori, plerumque pari Iure cohæserunt: *tamen longe* conspectioribus Indiciis se monstrabant ex Indigenis ortos GERMANOS, sub *proprie* DUCIBUS, Origine patriâ quidem POLONIS, maternâ verò GERMANIS: Sedem in SILESIA fixam tenentibus: Polonicam exuentibus, induentibus Germanicam indolem: tantòque facilius, ad Exemplum suum, exteros Incolas novò, Germanos Cives instauratò exornantibus melioris Iuris, Sermonis, Moris Habitu.

XLVII. Tot Rerum, quas in Exercitationibus his exposuimus, vario Eventu contigit, ut SILESII, potissimum ab Anno 1170, magis magisque SLAVORUM & Legem, & Linguam, & Consuetudinem dediscentes, contra propius propiusque natorum GERMANORUM assumendis Proprietatibus accedentes, cultioribus Europæ Nationibus consimiles, ostenderent clarioribus Eruditionis, Virtutis, Libertatis, Existimationis, Felicitatis Accessionibus redintegratam SILESIAM.

INDEX

INDEX PRIMUS CAPITUM.

CAPUT I.

GRÆCORUM Romano Imperatore IUSTINIANO I.

ANno 550: SILESII GERMANORUM cum POLONIS SLAVIS
conjunctorum Origo: SILESII Dux LECHUS I. §. I.

Unde SLAVORUM Nomen. §. VI.

Quis SLAVORUM Populus. §. X.

Unde SILESII intraverint SLAVI. §. XXVII.

Quando SILESII intraverint SLAVI. §. XXXII.

An SILESII deleverint SLAVI. §. XXXVII.

SILESII Germani ob Slavos admixtos Cognomento SLAVI. §. XLVI.

SILESII Germani Slavos Polonis coherentes Cognomine POLONI. §.
XLVII.

SILESII, quamvis Cognomento aut SLAVI, aut POLONI, revera GER-
MANI. §. LXI.

Quid SILESII Germani cum POLONIS Slavos conjuncti, ab Anno 550
ad 600 gesserint. §. LXXX.

CAPUT II.

GRÆCORUM Romano Imperatore CONSTANTINO III.

Anno 680: SILESII Gubernatores PALATINI. §. I.

GERMANORUM Francorum Duce PIPINO I.

Anno 690: SILESII à POLONIS separati. §. VII.

CAPUT III.

Anno 701: POLONORUM Dux Cracus I: SILESII à POLONIS
separati. §. I.

Anno 710: SILESII ad POLONOS reversorum Dux CRACUS
I. §. X.

Anno 745: SILESII Dux LECHUS II. §. XII.

Anno 750: SILESII Dux VENDA. §. XIII.

GERMANORUM Francorum Rege PIPINO II.

Anno 753: SILESII Gubernatores PALATINI. §. XIV.

Anno 760: SILESII Dux LESCUS I. §. XVIII.

CAPUT IV.

GERMANORUM Romano Imperatore CAROLO Magno.

Anno 805: SILESII Dux LESCUS II: SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii. §. I.

Anno 811: SILESII Dux LESCUS III. §. XXXI.

GERMANORUM Romano Imperatore LUDOVICO Pio.

Anno 815: SILESII Dux POPIELUS I. §. XXXV.

Anno 830: SILESII Dux POPIELUS II. §. XXXVII.

Anno 833: SILESII, Ducem nullum habentes, liberrimus Populus. §. XXXIX.

CAPUT V.

GERMANORUM Romano Imperatore LOTHARIO I.

Anno 842: SILESII Dux PIASTUS. §. I.

GERMANORUM Romano Imperatore LUDOVICO II.

Anno 861: SILESII Dux SEMOVITUS. §. XII.

Anno 870: SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii. §. XIV. & XXI.

GERMANORUM Romano Imperatore ARNOLPHO.

Anno 893: SILESII Dux LESCUS IV. An SILESII Suatopluko Moravorum Regi paruerint. §. XXIII.

CAPUT VI.

GERMANORUM Romano Imperatore HENRICO I.

Anno 913: SILESII Dux SEMOMISLAUS. §. I.

Anno 921: SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii. §. II.

GERMANORUM Romano Imperatore OTTONE I.

Anno 941: SILESII Romano GERMANORUM Imperio Tributarii. §. V.

ANNO 964: SILESII Dux MIESLAUS I. §. IX.

CAPUT VII.

Anno 965: Origo SILESII Christianorum. §. I.

Anno

Anno 966: SILESIORUM Episcopus I. Smogrensis, GOTHOFREDUS Romanus. §. XIII.

Anno 970: SILESIORUM Templum Christianum Smograz primum. §. XXIII.

GERMANORUM Romano Imperatore OTTONE II.

Anno 973: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. XXIV.

Anno 983: SILESIORUM Episcopus II. Smogrensis, URBANUS Romanus. §. XXVII. SILESIORUM prima Schola Smogrensis. §. XXIX.

GERMANORUM Romano Imperatore OTTONE III.

Anno 984: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. XXXI.

Anno 999: SILESIAE Caput VRATISLAVIA, num à MIESLAO I: SILESIORUM Duce Christiano primo, intra 964 & 999 Annum condita sit. §. LXXXVIII.

CAPUT VIII.

Anno 1001: SILESIORUM Dux BOLESLAUS I: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. I.

GERMANORUM Romano Imperatore HENRICO II.

Anno 1002: SILESIORUM Regio Glacensis per Boleslaum III. Bohemorum Ducem occupata. §. XXX.

Anno 1005: SILESIORUM Episcopus III. Smogrensis, CLEMENS Italus. §. XXXII.

Anno 1006: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. XXXIV.

GERMANORUM Romano Imperatore CONRADO II.

Anno 1015: SILESIORUM Dux MIESLAUS II: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. LX.

Anno 1017: SILESIORUM Episcopus IV. Smogrensis, LUCILIUS Italus. §. LXII.

Anno 1032: SILESIORUM à POLONIS separatorum Cæsareus Præfectus Germanus. §. LXXVIII.

Anno 1036: SILESIORUM Episcopus V. Smogrensis, LEONHARDUS Italus. §. LXXXII. SILESII tumultuantibus POLONIS quieti. §. LXXXV.

Anno 1038: SILESIORUM cum BOHEMIS Bellum. §. XCI.

GER.

GERMANORUM Romano Imperatore HENRICO III.

Anno 1040: SILESII a POLONIS separatorum Gubernator
BRETISLAUS Bohemus. §. XCIII.

Anno 1041: POLONORUM Dux Casimirus I. §. XCVII. SILESIO-
RUM Episcopatus ex Smograno BICINENSIS. §. CII.

Anno 1042: SILESII, Romano intra GERMANIAM Imperio
subjectorum Dux BRETISLAUS. §. CIV.

Anno 1044: SILESII Monasterium primum LEUBUSINUM. §.
CVIII.

Anno 1045: SILESII Episcopus VI. Bicenensis, TIMOTHEUS,
Italus. §. CX. S. Petri Denarius POLONIS, non SILESII, imperatus. §. CXIII.

Anno 1051: SILESII Episcopus VII. Bicenensis, HIERONYMUS,
Italus. §. CXVIII.

Anno 1052: SILESII Dux CASIMIRUS I. §. CXIX. SILESIO-
RUM Episcopatus ex Bicenensi VRATISLAVIENSIS. §. CXX.

GERMANORUM Romano Imperatore HENRICO IV.

Anno 1058: SILESII Dux BOLESLAUS II. §. CXXII. SILESII
Romano GERMANORUM Imperio subjecti. §. CXXIII.

Anno 1062: SILESII cum BOHEMIS Bellum. §. CXXIV.

Anno 1063: SILESII Episcopus VIII. Vratislaviensis, IOHAN-
NES I. Familiae Cognomento ACCIPITER, Polonus. §. CXXV.

Anno 1071: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subjecti. §.
CXXVIII.

Anno 1072: SILESII Episcopus IX. Vratislaviensis, PETRUS I.
Familiae Cognomento VULPINUS, Polonus. §. CXXIX.

Anno 1077: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subtrahiti. §.
CXXX.

Anno 1079: SILESII publicus DEI Cultus impeditus. §. CXXXIII.

CAPUT IX.

Anno 1082: SILESII Dux VLADISLAUS I. SILESII Ca-
pitaneus I. Vratislaviensis, MAGNUS Comes. §. I. SILESII Romano GER-
MANORUM Imperio subjecti. §. IX.

Anno 1092: SILESII Episcopus X. Vratislaviensis, ZYROSLAUS
I. Familiae Cognomento ROSA, Polonus. §. XIII.

Anno 1093: SILESII cum BOHEMIS Bellum. §. XVI.

Anno 1094: SILESII, Castrum CAMENCIUM a BOHEMIS
conditum. §. XX.

Anno

Anno 1096: SILESIIORUM cum POLONIS Dissidium. §. XXIII. SILESIIORUM Capitaneus II. Vratislaviensis, VOISLAUS. §. XXXII. SILESIIORUM cum BOHEMIS Bellum. §. XXXIV.

Anno 1099: SILESII Castrum CAMENCIUM à BOHEMIS redditum. §. XLV.

CAPUT X.

GERMANORUM Romano Imperatore HENRICO V.

Anno 1102: SILESIIORUM Dux BOLESLAUS III. Cognomine Polonico CRIVOUSTUS, Latino Distortus, Curvus. SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. I.

Anno 1109: SILESIIORUM cum cæteris GERMANIS pro POLONIS Bellum. §. V.

Anno 1112: SILESIIORUM per SBIGNEI Poloni Bohemicos Milites Oppugnatio. §. XL.

Anno 1114: SILESIIÆ Glacensem Regionem, BOHEMIS subiectam, BOLESLAUS III. Silesiorum Dux oppugnat & devastat. §. XLI.

Anno 1115: BOESLAI III. Silesiorum Ducis cum VLADISLAO Bohemorum Duce Pax intra SILESIIAM composita. §. XLII.

Anno 1120: SILESIIORUM Episcopus XI. Vratislaviensis, IMISLAUS, Familiae Cognomento LESCITA, Polonus. §. XLIII. SILESIIORUM Collegii GLOGOVIENSIS Canonicorum Origo. §. XLVII.

Anno 1123: VOISLAI, Glogoviensium Præfetti, Animum adversus Latrones Peregrinatoribus præstitum. §. XLVIII.

GERMANORUM Romano Imperatore LOTHARIO II.

Anno 1125: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. XLIX.

Anno 1126: SILESIIORUM Episcopus XII. Vratislaviensis, RUPERTUS, Familiae Cognomento KORABITA, Polonus. §. XX.

Anno 1128: SILESIIÆ Regionem Vratislaviensem SOBIESLAUS Bohemorum Dux oppugnat & devastat. §. LII.

Anno 1137: Inter BOLESLAUM III. Silesiorum, & SOBIESLAUM Bohemorum Duces, Pax intra SILESIIAM. §. LXIV.

CAPUT XI.

GERMANORUM Romano Imperatore CONRADO III.

Anno 1139: Post divisas POLONIE Provincias, SILESIIORUM Dux VLADISLAUS II. Romano GERMANORUM Imperio subiectus. §. I.

Anno 1140: SILESIIORUM per SOBIESLAUM Bohemorum Ducem Oppugnatio. §. XI.

Anno 1141: SILESIORUM Episcopus XIII. Vratislaviensis, MAGNUS, Familiae Cognomento ZAREMBA, Polonus. §. XII.

Anno 1142: VLADISLAI II. Silesiorum Ducis cum Fratribus Dissidium. §. XVIII.

Anno 1146: SILESIORUM Dux BOLESLAUS IV. Cognomento CRISPUS. SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. LIII. SILESIORUM Episcopus XIV. Vratislaviensis, IOHANNES II. Familiae Cognomento GRYPHUS, Polonus. §. LV.

Anno 1148: SILESIORUM Episcopus XV. Vratislaviensis, WALTHERUS, Familiae Cognomento ZADORA, Polonus. §. LXIV. Imperatoris CONRADI III. pro VLADISLAO II. Silesiorum Duce Exfule, contra BOLESLAUM IV. Silesiorum Ducem in SILESIAM Adventus. §. LXIX.

GERMANORUM Romano Imperatore FRIDERICO I.

Anno 1152: SILESII Romano GERMANORUM Imperio subiecti. §. LXV.

Anno 1153: PETRUS DANUS, Comes Polonorum Scrinensis, SILESIORUM Praefectus VRATISLAVIENSIS, & mutus, & coecus e vivis decedit. §. LXXVI.

Anno 1157: Imperatoris FRIDERICI I. pro SILESIORUM Duce VLADISLAO II. in Provincias hereditarias restituendo, adversus BOLESLAUM IV. ejusque Fratres, in SILESIA & POLONIA Bellum. §. XCIX.

Anno 1157. VI. ADISLAI II. Silesiorum Ducis Exfulis ultimum Fatum. §. CXXXVIII. Relictorum trium BOESLAI Proceri, MIESLAI, & CONRADI Loripedis Status. §. CXLII.

Anno 1161: BOESLAUS Procerus, Dux SILESIORUM Exful, Mediolanensium Gigantis in Italia Victor. §. CXLI.

CAPUT XII.

Anno 1163: Post divisas POLONIAE Provincias, peculiare SILESIORUM Duces, BOESLAUS Procerus, MIESLAUS & CONRADUS Loripes. §. I.

Anno 1164: Idem SILESIORUM Duces, cum POLONORUM Ducibus conjuncti, Bellum gerunt adversus BORUSSOS. §. XXIV.

Anno 1169: Idem SILESIORUM Duces, retentam SILESIAE, Patrimoni sui, Partem, Bello Victores, Ducibus POLONORUM eripiunt. §. XXVI. Universam inter se dividunt SILESIAM: mediam BOESLAUS Cognomine PROCERUS: superiorem MIESLAUS: inferiorem CONRADUS Cognomine LORIPES accipit. §. XLIII.

INDEX

INDEX SECUNDUS, SILESIÆ Ducum Genealogicus.

Ab Anno 550 ad 1170.

I.

LECHUS I. in Sarmatis **SLAVUS**, in *Slavis* **OLONUS**, [Zechi, Sarmatæ Slavi Bohemi Frater] veteris **GERMANIÆ** Provincias, **QUADIAM** & **LYGIAM**, id est, **SILESIAM**, circiter Annum 550, ingressus: Primus **SILESIIORUM** cum **OLONIS** conjunctorum Dux, ad Annum circiter 600: nullis [ut Scriptores potiores indicant] Liberis relictis. Postea, quem **SILESIA** Gubernatorem habuerit, ad Annum 680, non invenitur.

II.

SILESIIORUM cum **OLONIS** conjunctorum Gubernatores **PALATINI**, ab Anno 680 ad 700. Sub quorum Imperio **SILESII** à **OLONIS** separati, Germanica Libertate gaudebant, ab Anno circiter 690 ad 710.

III.

CRACUS, incertum, Natione **SLAVUS**, an **GERMANUS: OLONUS** an **SILESIUS**: electus **SILESIIORUM** ad **OLONOS** reverforum Dux, Anno circiter 710, ad 745.

LECHUS II. electus **SILESIIORUM** cum **OLONIS** conjunctorum Dux, Anno circiter 745: ob Fratrem natu majorem Cracum II. peremtum, in Exilium actus, Anno circiter 750.

VENDA Virgo, electa **SILESIIORUM** cum **OLONIS** conjunctorum Dux, Anno circiter 750: intra Vistulam Morte voluntaria periit, Anno circiter 753.

IV.

SILESIIORUM cum **OLONIS** conjunctorum Gubernatores **PALATINI**, ab Anno circiter 753, ad 760.

V.

LESCUS I. ante susceptum Regimen **PRÆMISLAUS**, quibusdam **LITIGIUS** dictus: incertum, Natione **SLAVUS**, an **GERMANUS: OLONUS**, an **SILESIUS**: electus **SILESIIORUM** cum **OLONIS** conjunctorum Dux, Anno circiter 760, ad 803.

VI.

LESCUS II. incertum, Natione **Slavus**, an **GERMANUS: OLONUS**,

an SILESIUS: electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno circiter 804. Intra Prælium cum Romani GERMANORUM Imperatoris CAROLI Magni Filio CAROLO, ad VIADRI Fluminis Ripam, in SILESIA commissum, periit Anno 805.

LESCUS III. electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 805, Romano GERMANORUM Imperatori CAROLO Magno Tributarius. †. Anno circiter 815.

A.

POPIELUS I. electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno circiter 815. Romano GERMANORUM Imperatori LUDOVICO Pio Tributarius. †. Anno circiter 830.

POPIELUS II. electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno circiter 830: Romano GERMANORUM Imperatori LUDOVICO Pio Tributarius. Cujus Regimen [ad quod inhabilis erat] Uxor Germanica [incertum est, cujus] vicini Germanorum Principis Filia, suo Arbitrio, sed Mariti Nomine, administrabat. †. Anno circiter 833.

VII.

ESSII. nullam cum POLONIS Societatem colentes, Ducem nullum habentes, liberrimus Populus, ab Anno 833, ad 842.

VIII.

PIASTUS, Cossiconis, Civis Crusuiciensis, in hodiernæ POLONIÆ Majoris Parte, quam SILESII veteres, non QUADI, sed ex LYGIIS ELYSII possederunt, natus: incertum, Origine POLONUS SLAVUS, an SILESIIUS GERMANUS: electus SILESIIORUM ad POLONOS reverterum Dux, quibusdam Rex dictus: REPICHÆ Maritus. †. Secundum eos, quibus Anno 775 natus creditur, Anno Ætatis CXX: secundum meliores Chronologos, dubiam Ætatem statuentes, Anno Regiminis XIX, Christi 861.

SEMOVITUS, electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 861: Romano GERMANORUM Imperatori LUDOVICO II. Tributarius. †. Anno Regiminis XXXI, Christi 892.

LESCUS IV. electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 892: Romano GERMANORUM Imperatori ARNOLPHO Tributarius. †. Anno Regiminis XXI, Christi 913.

SE-

VIII.

SEMOMISLAUS, (aliis SEMOMISLUS) electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 913: Romanis GERMANORUM Imperatoribus HENRICO I. & OTTONI I. subjectus. †. Anno Regiminis LI, Christi 964.

MIESLAUS I. [aliis vel MIECISLAUS, vel MIESCO, vel MISECO, vel MIESCA, vel MISCA dictus] electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 964. Cæcus natus: septennis ad Tonsuræ Paganæ Ritum Visu donatus: CHRISTIANUS Anno 965, Die V. Martii, baptizatus. SILESIIORUM Urbis VRATISLAVIÆ Conditor, circiter Annum 966. Romanis GERMANORUM Imperatoribus, OTTONI I. II. & III. subjectus. †. Anno Regiminis XXXV, Christi 999.

Uxor Anno 965, Die V. Martii, DAMBRONICA, Polonis DAMBROUCA, Bohemorum Ducis Boleslai I. Filia, Boleslai II. Soror, Virgo Christiana. †. Anno 977.

BOLESLAUS I. Cognomine Polonico CHROBRIUS, Latino ACER, hæreditarius SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 999. Romanis GERMANORUM Imperatoribus OTTONI III. HENRICO II. & CONRADO II. subjectus. Natus Anno 967: †. Die III. Aprilis. Anno Regiminis XXVI, Ætatis LVIII, Christi 1024.

Uxor Anno 984. IUDITHA, Hungarorum Ducis Geysæ Filia, Stephani Soror. †. Anno 1017.

MIESLAUS II. hæreditarius SILESIIORUM cum OTTO, à Fratre Mieslao, POLONIS conjunctorum Dux, Anno 1025. Romano GERMANORUM Imperatori OTTONI cui Obsequium, quod Imperatori CONRADO III. subjectus. Natus Anno 990: †. Die XV. Martii, Anno Regiminis IX, Ætatis XLIV, Christi 1031. II. debebat, continuandum suaserat, in Exilium depulsus: ab eodem Imperatore, post Mieslaum profligatum, Dux Polonorum [non Silesiorum, quos Imperator sibi tenebat uni subjectos] creatus Anno 1032: ex Insidiis eodem Anno trucidatus.

Uxor, Anno 1001, desponsata: Anno 1013 ducta, RIXA, Ehrenfredi [aliis Gothofredi, aut Esonis, aut Ezelini] Comitis Palatini Rhenani, & Mechtildæ [aliis Mathildæ] cui Cæsar OTTO III. fuit Frater, Filia. Mortuò Maritò à Polonis Anno 1036, cum Filio CASIMIRO [deinde Monacho] in Exilium acta. †. Salsfeldiæ Thuringorum.

IX.

SILESIIORUM à POLONIS separatorum, sub Romano GERMANORUM Imperatore CONRADO II. Praefectus Germanus, ab Anno 1032, ad 1038.

X.

SILESIIORUM à POLONIS separatorum, à BOHEMIS superatorum Gubernator, ab Anno 1038 ad 1042: postea, Romani GERMANORUM Imperatoris CONRADI II. Consensu Dux, BRETISLAUS, Bohemorum Dux, ab Anno 1042, ad 1052.

XI.

CASIMIRUS I. Cognomine MONACHUS: MIESLAI II. Silesiorum Polonorumque Ducis Filius: electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 1052: Romano GERMANORUM Imperatori HENRICO IV. subiectus. Natus Die XXV. Iulii, Anno 1016: †. Die XXVIII. Novembris, Anno Regiminis VII, Ætatis XLII, Christi 1058.

Uxor, Anno 1041, DOBROGNEVA, deinde MARIA dicta, Volodomiri, Russorum Ducis, Filia. †. Post Mariti Excessum.

BOLESLAUS II. Cognomento AUDAX, aliis EFFERUS, electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 1058. Romano GERMANORUM Imperatori HENRICO IV. subiectus. Natus Anno 1042: post Stanislaum Episcopum Cracoviensem Anno 1079 trucidatum, in Exsilium Anno 1081 actus: in quo, post Filium Mieslaum Anno 1089 extinctum, †. Anno 1091.

Uxor, Anno 1067, VISSLAVA, Visselai, Russorum Ducis, Filia. †. Anno 1089.

VLADISLAUS I. Cognomento Germanico HERMANNUS, electus SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 1082. Romano GERMANORUM Imperatori HENRICO IV. subiectus. Natus Anno 1043: †. Die V. Iunii, Anno Regiminis XXI, Ætatis LIX, Christi 1102.

Uxor, Anno 1083, IUDITHA, Vratislai Bohemorum Ducis Filia, †. Die XXIV. Decembris, Anno 1084.

BOLESLAUS III. Cognomine Polonico CRIVOUSTUS, Latino aut DISTORTUS, aut CURVUS, hæreditarius SILESIIORUM cum POLONIS conjunctorum Dux, Anno 1102: Romanis GERMANORUM Imperatoribus, HENRICO V. & LOTHARIO II. subiectus. Natus Anno 1086: †. Anno Regiminis XXXVII, Ætatis LIII, Christi 1139. Quo

Anno

Anno Provincias omnes Polonicas Filiis suis hæreditarium in Modum possidendas divisit.

Uxor I, Anno 1104, SUISLAVA [quibusdam SIBISLAVA] Michælis [Suatopolci] Kioviensium Ducis Filia, †. Anno 1108.

A.

VLADISLAUS II. hæreditarius SILESIORUM Germanorum: POLONORUM Cracoviensium, Siradiensium, Anno 1139: Romano GERMANORUM Imperatori CONRADO III. subjectus: à suis Fratribus in Exsilium depulsus, Anno 1146. Natus Anno 1104: †. Die IV. Iulii, Anno Ætatis LV, Christi 1159.

Uxor, Anno 1121, non, ut plerique statuunt, CHRISTINA, Cæsarum Henrici V. Filia, Henrici IV. Neptis: sed ADELHEIDA, Cæsarum Henrici IV. Filia, Henrici III. Neptis: CONRADI II. Proneptis: Anno 1146, à Polonis in Exsilium acta cum tribus Filiis. †. Oldenburgi Hofatorum.

C.

Post hæc SILESII cum POLONIS quidem porro, per duo Sæcula, sed aliam Societatem colentes, acceperunt, Anno 1163, DUCES proprios, à Polonorum Ducibus & distinctos, & separabiles: prius quidem non nisi

Uxor II. ut Poloni tradunt, à quibus alii dissentiunt] Anno 1110, ADELHEIDA, Cæsarum Henrici III. Filia, Henrici IV. Soror.

B.

BOLESLAUS IV. Cognomento CRISPUS, hæreditarius POLONORUM Masoviensium, Dobriniensium, Cujaviensium: PRUSSORUM Culmensium Dux: post Fratrem VLADISLAUM II. Exsulem, Anno 1146, ex cæterorum Fratrum Sententiâ, hæreditarius, etiam SILESIORUM Germanorum: POLONORUM Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Dux. Anno 1163, retentis Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium in Polonia Provinciis, solam in Germania SILESIAM, eamque non universam: tandem Anno 1169, universam Patruelibus suis Vladislai II. tribus Filiis reddere, Vi Arumorum coactus. †. Die XXX. Septembris, Anno Regiminis XXIV, Ætatis XLVI, Christi 1173.

MIESLAUS HENRICUS CASIMIRUS, Anno 1139. I. hæreditarius: nihil hæreditatis patriæ consecutus: post Fratrem Mieslaum Sendonensem & Lublensem: GERMANNORUM Dux, Anno 1139. Natus Anno 1139. Ab Imperio remotus Anno 1177: Successorem Fratrem Casimirum nactus. XXXV. Natus Anno 1131. †. Anno 1167. Ætatis LXX, Christi 1202.

1194.

Romanum GERMANORUM Imperatorem agnoscens superiorem: postea verò, id est, post FRIDERICUM I. Ænobarbum, Anno 1190 mortuum, absolutæ, sicut Potestatis, ita Libertatis Germanicæ Possessores, VLADISLAI II. non tantum SILESIO in Germania, verum etiam CRACOVENSIS, SIRADIENSIS, & LANCICIENSIS in Polonia DUCIS relictos tres Filios: in quorum Hæreditatem tota SILESIA pervenit Anno 1169. Inde factus est:

BOLESLAUS *Cognomine PROCERUS, aliis vel ALTUS, vel LONGUS, mediæ SILESIE Dux Vratislaviensis, Lignicensis, Bregensis, Monsterbergensis, Suidnicensis, Iavorensis, Olsnensis, Anno 1169. †. Die VI. Decembris, Anno 1201.*

Hujus Posteritas virilis in ultimo Lignicensium & Bregensium Duce **GEORGIO WILHEMO** exspiravit, Anno 1675.

MIESLAUS superioris SILESIE Dux Oppoliensis, Ratiborensis, Teschinensis, Carnoviensis, Troppaviensis, Anno 1169. †. Die XVII. Maji, Anno 1211.

Hujus Posteritas virilis in ultimo Teschinensium Duce, **FRIDERICO WILHELMO** exspiravit Anno 1625.

CONRADUS, Cognomento aut **LORIPES**, aut **LASCONOGUS**, inferioris SILESIE Dux Glogoviensis, Saganensis, Crossnensis, Anno 1169. †. sine Liberis, Anno 1178.

Hinc postea novam Divisionem passa, in Superiorem & Inferiorem distingui cœpit universa SILESIA.

INDEX TERTIUS AUTORUM.

NUMERUS Romanus Caput: **Barbarus** Periodum: **P.** Præfationem, eique **Numerus** additus Periodum indicat.

A.

Abdias Babylonius. IV. 18.
Adamus Bremensis Canonicus, quando vixerit. I. 14. 57. V. 14. 16. VI. 2. 6. VIII. 7. P. 18.

Ademarus Benedictinus Monachus. IV. 21.

Ademarus Chabanensis Monachus. I. 57. IV. 21. XI. 10.

Iulius Africanus. IV. 18.

Albericus trium Fontium Monachus. IV. 17. 21. X. 60. XI. 44. P. 21.

Leander Albertus. I. 13.

Al-

- Albertus Scaenensis* Abbas. V. 17.
VI.2.6. VIII.36. X.23. quando vixerit.
P. 20.
Petrus Albinus. I.16.30. VII.39.
Iohannes Henricus Alstedius. I.34.
XI. 79.
Apollonius Rhodius. I.13.
Wolfromus Christianus Arzatus.
P. 15.
Ioannes Aventinus. IV. 19. V. 13.
VI.4. VIII.66. 68.70. 117.
Aut. Annalium de Carolo Magno. IV.21.
Aut. Annalium Francicorum Fuldensium. IV.21. V.13. 22. P. 16.
Aut. Annalium Francicorum Metensium. IV.27.
Aut. Anonymus, Chronographus Saxo. VI.6. VII.20. VIII.8.10.31.
34.40.41.43.44.48.49.50. X.17. 23.
61. XI.4.18.71. P.21.
Aut. Anonymus, Commentator Vincentii Kadlub... V.111.6.15.
X.21.26. XII.15.29. P.23.
Aut. Anonymus, Monachus Engolismensis. IV.21.
Aut. Chronici Belgici, Canonici Nussienensis. IV.17.
Aut. Chronici Hildesheimensis. VIII. 8.
Aut. Chronici Magdeburgici de Archiepiscopis. VII.20. 70. VIII.8.
10. 42.
Aut. Chronici Montis Sereni, hoc est, Lautenbergici. XI.18. 41.
117. 133.
Aut. Chronici Polonici MSti. III.1. V.2.6. IX.30. X.21. P.5.
Aut. Chronici Silesiaci MSti. P.15.
Aut. Chronici Stederburgensis. XI.121.
Aut. Epitaphii Polonici. VIII.15.
Aut. Vitæ Adalberti, Episcopi Pragensis. VIII.2.3.
Aut. Vitæ Cyrilli & Methodii Monachorum. VII.2.3.
Aut. Vitæ Henrici II. Imperatoris. VIII.37.
B.
Bohuslaus Balbinus. I.7.12.16.19.
21. sæpius errat. I.22. in suis Opinioni-
bus inconstans. I.23.27.33.34. in af-
ferendis audax. 66. errat. 70.77. IV.
7.22. 23. errat. 24. VII.2.46. errat.
60. VIII.2.17. XI.21.137.
Henricus Bangertus. I.16.30.34.
Cæsar Bar... VII.6.14.36.
Laurentius Barreus. IV.18.
Georgius Bartholdus. I.35.
Basco Pofnanienfis. P.22.
Petrus Bertius. I.5.
Iohannes Michael Bentherus. I.
16.
Michael Bentherus. I.16.27.
Blondus Flavius. I.16. IV.26.
Iohannes Henricus Bæclerus. XI.
114.
Ioannes Bollandus. VII.2.
Antonius Bonfinius. IV.26. VII.36.
81.83. VIII.95. IX.12.
Martinus Boregius. I.35. IV.22.
VII.47. X.54.55.
M m m Mar.

Marcus Zuerius *Boxhornius*. I. 35.
VIII. 17.

Ernestus *Brotuffius*. I. 15.

Abrahamus *Bucholcerus*. VIII. 17.

Gothofredus Ferdinandus *Buckius*. VII. 11. 18. 26. 30. VIII. 16. 64.
99. 108. 121. X. 47. XI. 21. 77. 81. P.
28.

C.

Aloysius *Cadamustus*. I. 43.

Iulius *Cesar*. I. 13.

Ioannes *Casarius*. VII. 36.

Sethus *Calvisius*. I. 34.

Henricus *Canisius*. VIII. 2. 37.

Ioannes *Cario*. VII. 39.

Imperator *Carolus* Quartus. I.
59.

Imperator *Carolus* Quintus. VII.

43.

~~Conradus~~ *Eniscopus*. VII. 36.

Davides *Chytraeus*. I. 33. VI. 2.

Philippus *Cluverius*. I. 13. 16. 75.

Petrus *Codicillus*. I. 33. VII. 46.

Conradus Urspergensis Abbas. IV.
21. VIII. 96. 103. X. 6. XI. 25. quando
mortuus. P. 20.

Hermannus *Conringius*. I. 14. 16.
51. errat. I. 52. IV. 7. 12. VIII. 20. P.
38.

Hermannus *Contractus*. I. 22. IV.
24. VIII. 36. 96. 103. 117. quando
mortuus. P. 18.

Cosmas Pragensis. I. 59. IV. 22. VII.
47. 81. quando vixerit. VII. 90.
VIII. 2. 103. 119. IX. 10. X. 8. 11. 42. 48.
P. 27.

Gabriel *Cossartius*. VII. 2. 6. VIII.
130.

Martinus *Cromerus*. I. 7. 16. 22. 27.
30. 34. 43. 53. 64. 74. 82. II. 2. 7. 11. III.
3. 7. 8. 10. 11. 15. IV. 28. 36. 37. V. 2.
3. 9. 10. 11. 22. VII. 8. 9. 13. 14.
16. 26. 35. 81. VIII. 6. 15. 30. errat.
VIII. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 87. 91. 92.
97. 106. 124. 131. 133. 134. IX. 4. 11. 20.
22. 24. 25. 26. 27. 29. 32. 34. 36. 37. 43. 44.
47. X. 4. 5. 8. 12. 13. 17. 19. 22. 25. 26.
28. refutatur. 29. 32. 33. 41. 42. 52. 53. 55.
59. 63. 64. XI. 6. 8. 11. 21. 29. 33. 35. 36.
37. 38. 40. 41. 42. 43. 45. 46. 53. 56. 58.
61. 62. 65. 67. 71. 73. 75. 76. 77. 80. 82.
84. 89. 93. 95. 98. 101. 105. 110. 114. 115.
128. 130. 139. 147. XII. 31. 37. 38. P. 8.
9. 10. 11. 22. 23. 26. 38.

Martinus *Crusius*. XI. 24.

Georgius *Crugerus*. XI. 21.

Ioachimus *Cureus*. I. 12. 44. 55. 75.
III. 11. IV. 26. 32. VII. 2. 8. 9. 11. 14.
16. 17. 18. 23. 26. 27. 81. 88. VIII.
16. 61. 63. 64. 87. 91. 99. 101. 108. 110.
119. 120. 121. 127. 129. 134. 135. 136. IX.
12. 13. 15. 16. 24. 26. 29. 34. 36. 47. X. 8. 9.
12. 13. 17. 19. 22. 25. 26. 30. 39. 40. 47. 53.
63. XI. 6. 11. 15. 21. 30. 41. 46. 62. 66.
67. 70. 80. 82. 84. 87. 94. 95. 101. 107.
110. 113. 117. 122. 124. 125. 129. 141. 142. 147.
XII. 4. 25. 26. errat. 31. 37. P. 28.

Quintus *Curtius*. I. 13.

D.

Stephanus *Damalevicius*. VIII. 6.
83.

Petrus *Damianus*. VII. 36.

Iodo-

Iodocus Ludovicus *Decius*. I. 64.
88. III. II. IV. 36. V. II. VI. 10.

Paulus *Diaconus* Aquilegiensis. I.
8. 22.

Dionysius Halicarnassensis. I. 49.

Ditmarus Martisburgensis Epi-
scopus. I. 56. 74. VI. 16. 17. 18. 23. 25.
26. VII. 20. 25. 32. 33. 53. 65. VIII. 4. 8.
10. 20. 22. 29. 31. 34. 38. 39. 43. 44. 46.
47. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. quando vixe-
rit, scripserit, obierit. P. 18.

Ioannes, Cognomento Polonico
Dlugoffus, Latino Longinus. I. 27. 41.
54. 59. 75. 82. 87. II. 2. 7. III. 1. 2. 8. 10. 11.
14. 15. 17. IV. 28. 36. 37. 39. V. 1. 2. 3. 4. 5. 9.
10. 11. VI. 10. 12. VII. 2. 3. 6. 8. 9. 11. 13. 14.
15. 23. 26. 28. 35. 59. 81. quando mortuus.
VII. 90. VIII. 2. 4. 6. 15. 24. 30. 32. 61. 73.
79. 80. 83. 84. 86. 89. 91. 96. 103. 108. 110.
111. 112. 113. 114. 117. 118. 120. 121. 124.
126. 127. 129. 133. 134. 135. 136. IX. 1. 2. 3.
4. 5. 13. 14. 16. 17. 25. 27. 28. 29. 30. 33. 34.
35. 37. 40. 41. 43. 44. 45. X. 3. 4. 8. 9. 12.
13. 15. 18. 19. 20. 21. 25. 26. 30. 32. 33. 34.
36. 38. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 50.
51. 52. 53. 55. 58. 59. 63. 64. XI. 5. 8. II. 12.
13. 14. 15. 18. 21. 22. 24. 25. 29. 33. 35. 36.
37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 49.
53. 55. 56. 58. 59. 61. 62. 64. 65. 66. 67.
68. 69. 70. 71. 72. 73. 75. 77. 80. 82. er-
rat. 84. 87. 93. 96. 98. 100. 103. 110. 112.
114. 115. 119. 124. 125. 126. 127. 130. 131.
139. 140. 142. 143. 144. 147. XII. 3. 15.
20. refutatur. 21. 22. 25. 26. 27. 33. 34. 39.
P. 8. 15. 22. 23.

Herbultus *Dobromilskius*, P. 23.

Dodechinus. XI. 25.

Matthæus *Dresserus*. I. 12. 35.
VII. 11.

Ioannes *Dubravius*, III. 6. IV. 22.
VII. 47. 50. 81. VIII. 91. 96. 99. 105. 124.
IX. 16. 18. 20. X. 8. 9. 17. 41. 54. 56. 62.
63. 64. XI. 21. 30. P. 27.

Andreas *Duchefnius*. IV. 21. V. 13.
P. 16.

Carolus *Duchefnius*, P. 23.

Franciscus *Duchefnius*. II. 8. IV.
27.

E.

Iohannes Georgius *Eccardus*. P. 18.

Eginhardus. IV. 3. 18. P. 16.

Theodorus *Engelhusius*. VIII. 7.
X. 60.

Ernestus Ludovicus, Pomerano-
rum Dux. VII. 39.

F.

Franciscus Kœckericius, Cogno-
mento *Faber*. I. 75. X. 27. P. 15.

Georgius *Fabricius*. VII. 20. 70.
VIII. 8. 34. 46. XI. 13. 4.

Carolus Annibal *Fabrotus*. I. 8.

Marquardus *Freberus*. IV. 21. V.
13. VIII. 2. P. 16. 27.

Fridericus I. Imperator. IX. 39.
XI. 137.

G.

Martinus *Gallicus*, alijs Gallus IV.
28. P. 22.

M m m 2

Gan-

Gaufredus Vofienſis quando vixerit. XI. 24.

Gabelinus Perſona. VII. 20. XI. 10.

Melchior Goldaſtus. I. 12. 27. 43. 44. V. 13. 15. XI. 137. P. 16. 34.

Gotfridus Viterbienſis Presbyter. I. 58. IV. 17. VIII. 58. 65. 72.

Gregorius Magnus. I. 8.

Gregorius VII. Pontifex Romanus. VIII. 130.

Hugo Grotius. I. 31.

Ianus Gruterus. I. 8. 52.

Alexander Guagninus. I. 34. II. 10. II. III. 5. 10. 11. IV. 36. V. 3. 8. VI. 10. VII. 35. VIII. 15. IX. 46. X. 22. 25. 26. XI. 21. 52. 61. 70. 71. P. 25.

Guntherus Poeta. I. 58. XI. 20. 103. 109. III. 114. II. 6. 124. 125. 129. 130. 132. 135. 140. 144. 145. P. 6. quando vixit. 19. H.

Paulus Hachenbergius. I. 15.

Wenceslaus Hagecius. I. 35. III. 7. IV. 22. VII. 47. 81. X. 55.

Martinus Hankius. I. I. 23. 37. 62. 77. 80. IV. 5. 14. VI. 26. VII. 4. 66. 67. X. 29.

Chriſtophorus Hartknochius. I. 30. 48. 82. III. 11. IV. 10. 6. 18. 22. V. 8. 15. VIII. 119. IX. 21. P. 38.

Helmoldus Boſovienſis Presbyter quando mortuus. I. 14. V. 21. VI. 6. VIII. 7. XI. 75.

Nicolaus Henelius. I. 30. 55. VII. 60. 88. X. 26. XI. 81. 87. P. 28.

Hieronymus Henniges. XI. 21.

Sebaſtianus Henricpetrus. P. 24.

Chryſoſtomus Henriquezius. XI. 65.

Godefridus Henſchenius. VII. 2. VIII. 2.

Ioannes Herbartus. I. 34. 82. 88. III. 8. 11. IV. 36. V. 8. 9. 10. 11. VIII. 6. 15. 133. XI. 21. 128. P. 26.

Herodotus Halicarnaffenſis. I. 10. 13. VII. 44.

Homerus. I. 13.

Georgius Hornius. VIII. 17.

Rodolphus Hoſpinianus. VII. 11.

I.

Clemens Lanitius. III. 11. VII. 16.

Albertus Ines. I. 34.

Iohannes Chronici Polonici Latini MSti Autor. III. 19. X. 27. P. 15.

Iohannes VIII. (aliis IX.) Pontifex Romanus. VII. 6.

Caspar Iongelinus. VIII. 17. 108. 109. XI. 65.

Thomas Iordanus. VIII. 17.

Iornandes Ravennensis Episcopus. I. 8. 22. 23. quando vixerit. I. 52.

Franciscus Irenicus. I. 16.

Petrus Iuſtinianus. I. 13.

Iuſtinus Historicus. VII. 44.

K.

Vincentius Kadlubko. I. 41. III. 11. 15. 16. 17. V. 2. VI. 10. VII. 9. VIII. 4. 6. 7. 15. 13. X. 6. 9. 12. 15. 21. 25. 26. XI. 4. XII. 15. 16. 29. P. 15. 23.

Chriſtophorus Kaſkius. VII. 36.

Albertus Kojalovicus. IX. 46.

Albertus Krantzius. I. 7. non primus Autor Vandalorum Germanorum

- rum pro Vendis Slavis habitorum. 14.27.43.54.64. IV.21.V.21.26.VI.2. VII.5c. VIII.17.
 Augustinus *Kromayerus*. P. 15.
 Ioannes Georgius *Kulpifius*. XI. 114.
 L.
 Philippus *Labbaus*. I.57. VIII.5.6. 130. XI.10.24.
 Lambertus *Schafnaburgensis* Monachus. I.58. VIII.128.130.131. defensus.132. quando vixerit. P.18.
 Iohannes *Lampadius*. I.33.
 Paulus *Langius*. VI.6. VIII.7. IX. 12.
 Godefridus Guilielmus *Leibniti-
 tius*. VIII.21. P.18.
 Ioannes *Leunclavius*. I.52.
 Fridericus *Lindenbrogius*. I.8.52. VIII.24. IX.39.
 Titus *Livius*. I.13.49.
 Stanislaus *Lubienskius*. VII.16. VIII.15.
 Fridericus *Lucæ*. I.55.83. VI.2. VII. 9.11.30.88. VIII.16.33.64.99.108. 121. 136. IX.31. XI.97. XII.32. P.28.
 Luitprandus *Ticinensis* Diaconus. V.2.
 Procopius *Lupacius*. I.6.35.
 M.
 Ioachimus Ioannes *Maderus*. I. 56. VIII.21. XI.18.117. P.18.
 Ioannes *Magnus*. I.15.
 Clandius *Maltretus*. I.8.
 Christianus *Matthias*. XI.21.
 Henricus *Meibomius*. VII.20.70. XI.24.121.
 Pomponius *Mela*. I.10.
 Ioannes *Meursius*. XI.79.
 Matthias *Michovius*. I.10.59.82. 87.111.8.10.11.36.V.3.11.23. VII.9.10.11. 13.23.35.81. V.3. VIII.6.15.91.108.120. 124. 133. IX.5.33.36. X.9.12.13.17. 22.25.26.40. XI.11.21.30.40.41. 42.44.46.63.65.70.71.73.75.82.87. 105.110.127.139.140. P.23.
 Iohannes *Micrælius*. I.16.34. VIII.17.
 Iosephus *Moletius*. I.50.
 Iohannes *Mollerus*. VII.9.11. VIII. 16. XI.21.147. XII.4. P.28.
 Huldericus *Mutius*. V.3. VIII.58. 66.68.69. X.6.24.60. XI.129.
 Arnoldus *Mylius*. P.24.
 N.
 Ephraimus Ignatius *Nasø*. XI. 77.
 Ioannes *Nauclerus*. I.54. VIII.58. 66.68.69.70. X.6.
 Cornelius *Nepos*. I.13.
 Christophorus *Neubarthius*. VII. 40.
 Iohannes *Neubarthius*. VII.40.
 Salomon *Neugebauerus*. I.34.87. II.11. III.8.11. IV.36.40. V.8.9.11. VIII.6.15.133. XI.21.128. P.26.
 Theodoricus *Niemus*. I.59.
 Leovoldus *Northofius*. I.14.
 Nuba Arabs quando vixerit. I.58.
 O.
 Simon *Okolskius*. XI.15.76.
 M m m 3

- Philippus Andreas Oldenburgerfis. 135. 137. 144. 145. quando vixerit. P. 19.
- L51.
 Petrus Opmeerus. I. 33.
 Ioannes Oporinus. P. 24.
 Otto Frisingensis Episcopus. I. 58.
 VIII. 37. 58. 65. 67. 68. 70. 72. X. 60. XI. 44. quando mortuus. P. 19.
- P.
 Daniel Papebrochius. VII. 2. VIII. 2.
 Ioachimus Pastorius. I. 34. 82. 88.
 III. 11. IV. 36. V. 11. VIII. 17. IX. 6.
 Caspar Peucerus. VII. 39.
 Christophorus Pezelius. I. 33.
 Bilibaldus Pirckheimerus. I. 16.
 Ioannes Pistorius. VIII. 17. XI. 20.
 P. 24. 25.
 Petrus Pitbaurs. I. 8. IV. 21. V. 13. P. 16.
 Plinius Historiographus. I. 10. 13. 16. 49. VII. 44. P. 6.
 Nicolaus Polius. VII. 9. 11. 26. 59. 81.
 VIII. 121. IX. 12. 16. 34. X. 26. 40. XI. 11. 82. 89. 97. III. 113. P. 15. 28.
 Martinus Polonus. VIII. 4.
 Iacobus Pontanus. I. 8.
 Ioannes Isacius Pontanus. XI. 20. 21. 79. 80. 95.
 Procopius Cæsareensis. I. 8. quando vixerit. I. 23.
 Claudius Ptolemaeus. I. 10. 17. 50. 75. VII. 58.
- R.
 Radevicus Frisingensis Canonicus. I. 58. XI. 20. 51. 70. 100. 109. 111. 114. 116. 121. 124. 125. 126. 129. 130. 131. 132.
135. 137. 144. 145. quando vixerit. P. 19.
 Martinus Rango. I. 30.
 Regino Prumiensis Abbas. IV. 21. V. 24. quando vixerit. P. 17.
 Reinerus Reineccius. I. 10. 56. VIII. 20. 21. P. 18.
 Elias Reusnerus. I. 33. XI. 21. 147.
 Petrus Reva. VII. 36.
 Beatus Rhenanus. I. 16. 30.
 Gothofredus Rhonius. XI. 21.
 Ioannes Baptista Ricciolus. I. 34. IV. 22. XI. 79.
 Franciscus Robortellus. P. 9.
 Rogerius Neapolitanorum Rex. IX. 39.
- S.
 Marcus Antonius Coccius Sabellius. I. 54. IV. 31.
 Michael Sachsus. XI. 21.
 Landolphus Sagax. I. 8.
 Stanislaus Sarnicius. I. 34. 59. III. 11. IV. 36. 37. 40. V. 8. 11. VII. 2. 6. VIII. 17. 131.
 Christianus Scala. VII. 23.
 Hartmannus Schedelius. III. 11.
 Iacobus Schickfusius. I. 34. 44. 55. 83. VI. 2. VII. 9. 11. 18. 22. 23. 26. 30. 60. 81. 88. VIII. 16. 33. 64. 99. 108. 119. 121. IX. 12. 31. X. 47. XI. 11. 21. 32. 68. 78. 81. 82. 84. 87. 97. 111. 113. 124. 125. 127. 129. 130. XII. 4. 32. P. 28.
 Iohannes Schiphowerus. I. 14.
 Iohannes Schrammius. XI. 21. 147. P. 28.

- Iohannes *Schultzius*. I. 34. IV. 6. 10. VII. 6. 90. VIII. 7. 103. 104. 105. 106. IX. 12. XI. 114. 121. 132. P. 27.
- Caspar *Schutzius*. VIII. 17.
- Marianus *Scotus*. I. 22. IV. 21. VII. 7. VIII. 36. 96. 103.
- Servius* Grammaticus. I. 13.
- Sigebertus* Gemblacensis. I. 22. IV. 21. quando mortuus. P. 19.
- Carolus *Sigonius*. XI. 145.
- Theophilactus *Simocatta*. I. 8.
- Gabriel *Sionita*. I. 58.
- Solinus*. I. 13.
- Cyriacus *Spangenbergius*. I. 16. 30. VI. 4. VIII. 117. X. 6. 31. XI. 21. 108. 110. 111. 117. 121. 124. 125. 127. 129. 130.
- Philippus Iacobus *Spenerus*. XI. 21.
- Iacobus *Spiegelius*. XI. 21.
- Simon *Starovolscius*. I. 32.
- Stephanus Byzantius. I. 49.
- Walafridus *Strabo*. V. 13.
- Andreas *Stredonius*. I. 27. 43.
- Matthias *Strikouskius*. P. 25.
- Iohannes *Stumpfius*. VII. 56.
- Ioannes *Suanningus*. XI. 79.
- Suidas*. I. 17.
- Henricus *Surius*. VII. 36.
- Aeneas Sylvius*. I. 7. 18. 51. V. 25.
- Cornelius Tacitus*. I. 13. 16.
- Tassilo* Bavarorum Dux. VIII. 24.
- Gothofredus *Thilo*. P. 15.
- Iacobus Augustus *Thuanus*. I. 54.
- Thomas *Treterus*. VII. 14.
- Ioannes *Tritheimius*. IV. 21.
- U.
- Bernhardus *Vapovius*. I. 34. VIII. 6.
- Marcus *Velferus*. I. 16.
- Alphonfus *Vignolius*. P. 18.
- Virgilius* Maro. I. 49.
- Caspar *Ursinus* Velius. V. 6.
- Bonaventura *Vulcanius*. I. 51.
- W.
- Daniel *Weleslavinus*. IV. 24. VII. 46.
- Wippo* Presbyter I. 57. VIII. 58. 65. 67. 68. 69. 70. 72. 73. 101. quando vixerit. P. 18.
- Witichindus* Corbejenfis Monachus. VI. 7. 23. 25. 26. quando mortuus. P. 17.
- Z.
- Thomas Ioannes *Pessina Zechorodius*. I. 16. V. 18. VII. 81. VIII. 17.
- Daniel *Zepko*. XI. 21.

INDEX QUARTUS RERUM.

A.

- Accipitrum* Familia nobilis Polonica. VIII. 126.
- Acervorum* Familia nobilis Polonica. X. 44.
- Adalbertus* Bohemus, Episcopus

Pragensis, à Polonis ad Borussiae ingressus, Martyr. VIII. 2. Imp. Ottonis III. Amicus familiaris. VIII. 3. an Gnesnensium fuerit Archiepiscopus. VIII. 6. 7.

Adalbertus Germanus, Archiepiscopus Magdeburgensis, ab Imp. Ottone III. Ephorus Silesiorum & Polonorum Episcopis praefectus. VII. 20. VIII. 2.

Adelheida Polonis Christina dicta, Imp. Henrici non V. sed IV. Filia, Vladislai II. Silesiorum Polonorumque Ducis Uxor. XI. 27. 28. Germanis amica, Polonis infensa. XI. 29. à Polonorum Moribus abhorret. XI. 30. monet Mariti Fratres, ut Regimen Monarchicum Polonis utilius Aristocratico praeferant. XI. 38. Exsul è Polonia in Germaniam abit. XI. 46. ad Imp. Conradum III. Cognatum suum. XI. 58. cur Petrum Danum tandem oderit. XI. 90. efficit, ut Lingua & Oculis, in Ultionem infamis loci, privetur. XI. 92. 93.

Aegidius Cardinalis, Episcopus Tusculanus, ad Silesios & Polonos, recentes Christianos, ob Ius supremum Ecclesiasticum in eos Pontifici Romano stabiliendum missus. VII. 14.

Agnes, Uxor Leopoldi, Austriaci Marchionis, Caesarum, Henrici IV. Filia, Henrici V. Soror. XI. 20.

Albertus, Comes Tirolinensis, Mediolanensem Equitem Gigantem vincit. XI. 145.

Albertus, Marchio Brandenburgicus, Boleslao IV. Silesiorum Polonorumque Duci Pacem cum Imp. Friderico I. conciliat. XI. 133.

Alexander Magnus Polonis habi-

tus, Dux Germanus Hostis Poloniam & Silesiam ingreditur. III. 16. 17.

Andreoviensis in Polonia Monasterii Conditor Iohannes II. Gryphus, prius Episcopus Vratislaviensis, postea Gnesnensis Archiepiscopus. XI. 65.

Aquila candida cur Polonorum Insigne. I. 82. num talis Aquila Silesiorum etiam Insigne. I. 83.

Aquila Silesiorum Insigne quando adhiberi coeperit. I. 85.

Aquila Nidus in Majore Polonia inventus Nomen ibidem Urbi Gnesnensi dedit. I. 82.

Arena, Insula Vratislaviensis. XI. 85.

Armiger, Scuti Gladiique Portator. VIII. 44.

B.

Bambergæ, Francorum Urbe, Lotharius II. Imperator Comitia celebrat. X. 56. ad ea Boleslaus III. Polonorum, & Sobieslaus Bohemorum Duces, ob Bellum inter eos componendum, vocati veniunt. X. 58. 60. 62.

Bardum, Silesiæ Castrum, Bretislaus Bohemorum Dux Flammiis delet. IX. 34.

Beccerum, Silesiorum in Vratislaviensi Ducatu Arx. IX. 16.

Bethania, Beuthena, Bythonia, Silesiorum in Glogoviensi Ducatu Oppidum. X. 9. id Flammiis devastat Boleslaus IV. Silesiorum Polonorumque

que Dux Imp. Fridericum I. Hostem in Silesia fugiens. XI. 111.

Bibliothecam in Silesia primus sibi comparat Lucilius, Episcopus Smogrensis. VIII. 64.

Bicinenfes Silesiorum Episcopi: Leonhardus Italus. VIII. 82. 102. 110. Timotheus Italus. VIII. 110. 118. Hieronymus Italus. VIII. 118. 120. etiam dicuntur Vratislavienses Episcopi. VIII. 114. quoniam postea Bicinenfis Episcopatus factus est Vratislaviensis. VIII. 120.

Bisetislaus: vide, Bretislaus.

Boberus Silesiæ Fluvius. X. 48.

Bohemiam occupat Boleslaus I. Silesiorum Polonorumque Dux. VIII. 31.

Bohemorum Duces: Boleslaus I. Filiam Dambronicam Mieslao I. Silesiorum Polonorumque Duci dat Uxorem. VII. 9. Boleslaus III. Regionem Silesiorum Glacensem occupat. VIII. 31. Udalricus capit Mieslaum II. Boleslai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Filium. VIII. 47. Imp. Conradi II. Adversarius. VIII. 67. subdolanus Mieslai II. Polonorum Ducis Amicus. VIII. 68. Bretislaus ab Imp. Henrico III. ob Silesiam & Poloniam devastatam debellatur. VIII. 103. Vladislaus à Silesiorum Duce Boleslao III. debellatur. X. 41. cum eo Pacem init. X. 42. Sobieslaus cum Boleslao III. Silesiorum & Polonorum Duce triennales Inducias init. X. 63. Pacem init. X. 64. Suatoplucus cum

Imp. Henrico V. Silesios debellat. X. 8.

Bolani Itali. I. 49. Poloni. I. 57.

Boleslaus I. Bohemorum Dux Filiam Dambroucam Virginem Christianam dat Uxorem Mieslao I. Silesiorum Polonorumque Duci baptizando Christiano. VII. 9.

Boleslaus III. Bohemorum Dux Regionem Silesiorum Glacensem occupat. VIII. 31. Auxilium Boleslai I. Silesiorum Polonorumque Ducis, contra Cæsarem Henricum II. impetrat. VIII. 38.

Boleslaus I. Silesiorum Polonorumque Dux Imp. Ottoni III. subiectus. VIII. 113. an ab eodem Imperatore sit creatus Polonorum Rex, à Tributo & Obsequio Germanis præstito liber. VIII. 15. 16. 17. violatâ Fide promissâ, Regiam & Potestatem, & Dignitatem amittit: VIII. 21. 25. Imp. Henrico II. promittit, sed non servat Pacem. VIII. 28. Lusatiam oppugnat, Misniam occupat. VIII. 29. Boleslai III. Bohemorum Ducis Injuriam, ob Regionem Glacensem Silesiis ereptam, ulturus, Bohemiam invadit. VIII. 31. experitur in Silesia & Polonia Vindicem Henricum II. Cæsarem, à quo Pacem expetitam obtinet. VIII. 34. Boleslaum III. Bohemorum Ducem Auxiliis adversus eundem Cæsarem in-
fruit, cujus Lusatiam & Misniam invadit. VIII. 38. Pacem ab Imp. Henrico II. frustra expetit. VIII. 42. tan-
dem

dem ipse Martisburgum ad eum profectus obtinet. VIII. 44. Fit Imperatoris ejusdem Miles, id est, Eques Armiger. VIII. 44. Promissam eidem Imperatori non servat Fidem. VIII. 46. iterum violat. VIII. 48. eundem in Silesia & Polonia experitur Hostem. VIII. 49. victus fugit. VIII. 50. Pace falsa circumvenire conatur. VIII. 51. iterum ab eo expeditam Pacem desperans, depradatur Bohemiam, eidem Imperatori subditam. VIII. 52. eundem in Silesia iterum sentit Hostem. VIII. 53. ab eo Pacem obtinet apud Budissinenses. VIII. 54. cum eo nunquam colit stabilem Amicitiam. VIII. 56. Silesiam amittit. VIII. 55. recuperat. VIII. 56. post Imp. Henricum II. mortuum, affectat Polonorum Regis & Titulum, & Imperium, in Conradi II. Cæsaris Injuriam. VIII. 58. Tributarius & subiectus Imperatoribus Germanicis Ottoni III. & Henrico Secundo. VIII. 58. moritur. VIII. 59. Uxorem habuit Iuditham Ducis Hungarorum Geysæ Filiam, Stephani Sororem. VIII. 59.

Boleslaus II. Silesiorum Polonorumque Dux, Cognomento *Audax*, aliis *Efferus*. VIII. 123. Iaromirum, Vratislai Bohemorum Ducis Fratrem recipiendo, Bellum Silesiæ attrahit. VIII. 124. Episcoporum Vratislavensium interest electioni. VIII. 126. 129. ab Imp. Henrico IV. Misenam vocatus, ad Pacem cum Vratislao Bohe-

morum Duce colendam adigitur. VIII. 128. Polonorum Dux, non Rex. VIII. 130. Imp. Henrico IV. Obsequium denegaturus, affectat Regis & Nomen, & Ius. VIII. 130. Audax Stanislaum, Episcopum Cracoviensem in Templo ad Aram occidit. VIII. 133. ideo invisus omnibus, ultro Exsul, moritur. VIII. 137.

Boleslaus III. Silesiorum Polonorumque Dux, Cognomine Polonico *Crivoustus*, Latino aut *Disfortus*, aut *Curvus*, duodecennis, fit Capitaneus Vratislavensis cum Voislao Ephoro suo IX. 33. divisit à Patre Provinciis, Silesiam accipit. IX. 35. Bohemos à Silesiorum Finibus depulsurus, ducit Exercitum. IX. 37. cum Fratre Sbigneo adversus Secechum, Cracoviensem Palatinum, in mutuam Opem Foedus init. IX. 38. Silesiorum, maximè Vratislavensium, Auxilium expetit. IX. 41. impetrat. IX. 42. Patre mortuo, nactus Imperium, Pomeranos debellaturus, se Bohemos debellaturum simulat. X. 3. Copias ad Glogoviam in Silesia congregat. X. 3. in Oppolienfi Ducatu combustum Castrum Coslam reparat. X. 4. Hungaros adjuvans, Bohemos oppugnans, offendit Henricum IV. Cæsarem. X. 5. offendit eundem ob Tributum denegatum. X. 6. ab eodem Cæsare, Glogoviam obsidente, Pacem expetit. X. 18. Conditiones Pacis præscriptas repudiat. X. 19. cum eodem Cæsare acerrimum in Silesia Prælium prope Vratislaviam in

Campo Hundesfeldiano committit. X.21.22. victus. X.24. Victor. X.25. quibus Legibus cum eodem Casare Pacem inierit. X.31.32.33.34. Pacem petiturus, ad eum Bambergam in Francconiam venit. X.33. cum eo Pactum renovat initum inter Imp. Ottonem III. & Boleslaum I. Polonorum Ducem. X.34.35. in Silesia Glogoviam concussam reparat. X.39. Vladislaum Bohemorum Ducem debellat. X.41. cum eo Pacem intra Silesiam init. X.42. Autor Collegii Canonicorum Glogoviensium. X.47. Hungaros debellat. X.52.53. Responso acuto Sobieslaum Bohemorum Ducem irritat. X.54. ab Imp. Lothario I. citatus ad Bambergensia Comititia in Francconiam venit, ob componendum cum Sobieslao Dissidium. X.56.58. eidem Imperatori & Tributum, & Homagium præstare jubetur. X.59. fit ejusdem Imperatoris Miles [Eques] Armiger. X.61. sedet in Comititiis Bambergensibus inter Imperii Romani Duces. X.62. cum Sobieslao Inducias triennales init. X.63. Pacem intra Silesiam init. X.64. Provincias suas inter quatuor Filios dividit. XI.2. quam habuerit Uxorem. XI.19. an Gertrudem. XI.20.

Boleslaus IV. Cognomento Crispus, Boleslai III, Silesiorum Polonorumque Ducis Filius : Polonorum Masoviensium, Dobriniensium, Cujaviensium, & Borussorum Culmen-

sum Dux. XI.3. cum Fratribus Henrico & Mieslao intra Posnaniam obsessus, adversus Fratrem Vladislaum II. Germanorum Silesiorum, Polonorum Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Ducem, se defendit. XI.39.40. Vladislaum in Fugam pellit. XI.41. amissis Provinciis recuperatis persequitur. XI.44. Deditio-
ne Cracoviam occupat. XI.46. cur Vladislai Uxorem & Filios obsessos humaniter habitos, in Exsilium abire concesserit. XI.47.48.49.50. Vladislai arreptis Provinciis Successor, Silesiorum Dux. XI.53. Cancellarium habet in Silesia Waltherum Zadoram Polonum, postea Episcopum Vratislaviensem. XI.66. ab Imp. Conrado II. admonetur, ut Fratri Exsuli Patrimonium restituat. XI.69. non restituit. XI.70. Ideo in Silesia Conradum sentit Hostem. XI.71. Promissis vanis placat. XI.71. Arces Silesiæ duas cum Oppidis Nemicium & Gredisium Vladislao II. Fratri eripit. XI.75. Petro Dano fit ex Amico inimicus. XI.90.91. Linguam & Oculos eripit. XI.92.93. ab Imp. Friderico I. ob Homagium non præstitum, Tributum non solutum, Fratri Vladislao Patrimonium non restitutum, in Comititiis Herbipolensibus declaratur Rebellis. XI.99. imperata facere jubetur. XI.102.103.104.105.106.107.108. immoriger ab Imp. Friderico debellatur intra Silesiam. XI.109. Fu-

gā sibi consulturus, Silesiam in No-
eumentum tam suum, quam Hosti-
um devastat. XI. 111. secundum Polo-
nos, Pacem Arte quāsitam cum Im-
peratore init. XI. 115. secundum Ger-
manos, ab eo in Angustias redactus,
Pacem expetit. XI. 116. 117. 118. ad eam
obtinendam in Imperatoris Castra
venit. XI. 119. eam supplex difficulter
obtinet. XI. 120. 121. quibus eam Le-
gibus obtinuerit. XI. 123. jurat, non
in Imperii Romani Contumeliam, a
se Fratrem Vladislau Patrimonio
privatum. XI. 124. ab Imperatore ju-
betur, Vladislao restituere Patrimo-
nium. XI. 127. ob Tributum & Obse-
quium recusatum, luit pecuniariam
Poenam. XI. 129. obligatur ad mitten-
dos trecentos Equites hastatos, in Au-
xilium contra Mediolanenses. XI. 130.
ad Fidem Subjectionemque Roma-
no Imperio prāstandam, Iuramento
se obstringit. XI. 132. fallax Promissa
non servat. XI. 135. 136. Vladislao Fra-
tri Patrimonium restituere jubetur.
XII. 2. circa Restitutionem quid cum
Fratribus respexerit, & respicere po-
tuerit. XII. 5. 13. Vladislai Fratris mor-
tui Filiis solam reddit Silesiam, eam-
que non totam. XII. 14. & in Donum,
XII. 15. accipientibus, non ut Donum,
sed ut Debitum, in Patrimonii resti-
tuendi Partem. XII. 16. cœlibe mortuo
Henrico Fratre, nihil relictī Patrimo-
nii concedit Patruelibus, Silesiorum
Ducibus. XII. 26. ab iis ob hanc & a-

lias Injuriis Bello petitur. XII. 27. Ob
Bellum Borussicum infeliciter ge-
stum Polonis exosus. XII. 28. Patru-
les Armis non superabiles, Rationi-
bus in Pacem flectere conatur. XII.
34. 35. 37. placat residuis in Silesia col-
latis Urbibus. XII. 39. cur iis contenti
fuerint? XII. 40.

Boleslaus Cognomine *Procerus*,
aliis *Longus*, aliis *Altus*, Vladislai II.
Silesiorum in Germania, Cracovien-
sium, Siradiensium, Lanciciensium
in Polonia Ducis, Filius, Silesiorum
Dux, quam habuerit Matrem. XI. 26.
27. ē Patria Polonia Exsul in Germa-
niam abit. XI. 46. ad Imp. Conradum
III. Cognatum suum. XI. 58. diu in
Germania vivit. XI. 142. in Italia con-
tra Mediolanenses Imp. Friderico I.
militat. XI. 143. vincit & occidit Me-
diolanensem Gigantem Equitem. XI.
146. cum Fratribus Mieslao & Con-
rado, a Boleslao IV. Patruēle, Maso-
viensium, Dobriniensium, Cujavien-
sium intra Poloniam, Culmensium
intra Borussiam Duce, retentis Cra-
coviensi, Siradiensi, Lanciciensi Pro-
vinciis, tandem Silesiam, eamque
non universam accipit. XII. 14. 15. non
ut Donum, sed ut Debitum, in Patri-
monii restituendi Partem. XII. 16. an
cum Obligatione Subjectionis erga
Patruos. XII. 20. 21. 22. cur a Polonis
se non statim separaverit. XII. 24. Pa-
truis Borussos debellantibus Auxili-
um prāstat. XII. 25. mortuo Patruo
Hen.

Henrico cœlibe, nihil Hæreditatis à Patruelibus impetrat. XII. 26. hanc & alias Injurias ulturus, infert Patruis Bellum. XII. 27. retentas intra Silesiam Urbes Armis obtinet. XII. 29. Pacis Lege concessas retinet. XII. 39. cur Silesia sola fuerit contentus. XII. 40. divisæ inter Fratres Silesiæ fit mediæ Dux Vratislaviensis, Lignicensis, Bregensis, Suidnicensis, Javorensis, Olnensis, XII. 43. Monasterium Leubusinum ab Ordine Benedictino transfert in Ordinem Cisterciensem. VIII. 109.

Boruffos Poloni Auxiliis Silesiorum debellant. XII. 25.

Bossuta Gnesnensium Archiepiscopus. VIII. 83.

Bretislaus: vide, Bretislaus.

Bretislavia Vratislavia. VII. 83. 84. 85. 91.

Bretislaus: vide, Bretislaus.

Bregam Silesiorum Urbem diripit Bretislaus Bohemorum Dux. IX. 20.

Bregensium in Ducatu Castrum Grodisium. XI. 59.

Breniza Poloniæ Minoris Oppidum in Sandomiriensi Provincia. XI. 56.

Bresla, Silesiæ Caput, prius Vocabulo Germanico Worzelavia dicta, postea Nomen à primo Reparatore, non Conditore, Bohemorum Duce Bretislao Slavicum consecuta Bretislavia, Bretslavia, Breslavia, Bresla. VII. 83. 87. 91.

Bretislaus, Udalrici Filius, Bohemorum Dux, Imperatori Conrado II. subiectus, Silesiam oppugnat, Vratislaviam [tum Worzelaviam dictam] occupat & incendit. VII. 80. Poloniam invadit, Posnaniam & Gnesnam devastat. VIII. 91. Vratislaviam reficit, Silesiam occupatam retinet. VIII. 91. 93. ideo ab Imp. Henrico III. in Bohemia debellatur. VIII. 103. eidem Imperatori supplex & subiectus fit. VIII. 103. Casimiro Polonorum Duci ablata, sed intra Poloniam, non intra Silesiam, reddit. VIII. 103. Vratislaviam restituit. VIII. 119. Bardum Silesiæ Castrum Flammis delet. IX. 34.

Bretislaus, Vratislai Filius, Bohemorum Dux, Silesiam devastat. IX. 16. iterum devastat. IX. 20. Sbigneo, Vladislai I. Silesiorum Ducis Fratri, Autor est ad invadendam Silesiam. IX. 25. ibi Castrum Bardum incendit, Camenciam condit. IX. 20. munit. IX. 34. Boleslao III. Vladislai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Filio donat. IX. 45. 47.

Budissinam Lufatorum Urbem oppugnat Boleslaus I. Silesiorum Polonorumque Dux. VIII. 38. ibi obtinet ab Imp. Henrico II. Pacem. VIII. 54. *Bulani*. Sarmatæ. I. 48. an Poloni. I. 49. 50.

Bythonia, Bethania, Silesiorum in Ducatu Glogoviensi Oppidum. X. 9.

Byzetislaus: vide, Bretislaus.

Nan 3

C. Ca.

C.

Califfensis Polonorum Provinciæ Præfectus, Petrus Danus. XI. 89.

Camencium, Silesiorum in Ducatu Monſterbergico Arcem, ad Niſſam Fluvium, Bretislaus, Vratislai Filius, Bohemorum Dux condit. IX. 20. munit. IX. 34. Boleslao III. Vladislai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Filio donat. IX. 45. 47.

Caminiecium Podoliæ Caſtrum ad Smotricam Flumen, à Sileſiæ Caſtro diverſum, quando conditum. IX. 46.

Candela cereæ comparandæ Gratiæ, præcipit Polonis Nummum S. Petri ſolvendum Romanus Pontifex. VIII. 99.

Caninus Sileſiæ Campus ad Vratislaviam unde dictus. X. 26. 27.

Canonici Cracovienses, Magnus Zarembo. XI. 15. Iohannes Gryphus. XI. 56. Waltherus Zadora. XI. 66.

Canonici Gneſnenses, Magnus Zarembo. XI. 15. Iohannes Gryphus. XI. 56.

Canonici Vratislavienses, Magnus Zarembo. XI. 15. Iohannes Gryphus. XI. 56. Waltherus Zadora. XI. 66.

Canonicorum Glogoviensium, Vratislaviensibus connexorum, Origo. X. 47.

Capillorum Tonſuram Polonis præſcribit Romanus Pontifex. VIII. 99.

Capillos Pueris ademptos, tanquam Primitias, Deo conſecrandi, Moſ Paganus. VI. 11.

Capitanei Sileſiorum Vratislavienses, Magnus Comes. IX. 2. Voislaus. IX. 32. Petrus Danus XI. 89.

Carolus Magnus Imperator, à Polonis irritatus, Sileſios debellat. IV. 2. 26. 27. per Filium Carolum Prælio intra Sileſiam ad Viadrum vincit. IV. 29. Romano Germanorum Imperio tributarios ſubjicit. IV. 30. cum Leſco III. Sileſiorum & Polonorum Duce Pacem init. IV. 31.

Carolus Calvus Imperator Sileſios Romano Germanorum Imperio ſubjicit. V. 22.

Carolus V. Imperator, Autor Inſignium Urbi Vratislavienſi renovatorum. VII. 43.

Casimirus, Mieslai II. Sileſiorum Polonorumque Ducis Filius, cum Matre RIXA Poloniam Exſul deſerit. VIII. 86. 87. 88. in Gallia Monachus Benedictinus, ab Exſilio revocatus, fit Polonorum Dux. VIII. 97. Imp. Conrado II. ſubjectus. VIII. 101. 102. exiguam Sileſiæ Partem poſſidet. VIII. 102. in eâ Monafterium Leubufinum condit. VIII. 108. S. Petri Denarium Polonis, non Sileſiis, imperat. VIII. 113. 114. Imp. Henrico III. ſubjectus. VIII. 117. Sileſiorum Dux. VIII. 119. in Clericos & doctos propenſus. VIII. 120. Sileſiorum Episcopatum Bicinenſem in Vratislaviensem convertit, opulentiorēque reddit. VIII. 120.

Casimirus, Boleslai III. Sileſiorum Po-

Polonorumque Ducis Filius, divisus adPoloniam spectantibusProvinciis, à Patre nihil in Hæreditatem accipit. XI. 3. post Fratris Cœlibis Henrici Mortem, duas in Polonia Provincias, Sendomiriensem & Lublinensem, accipit. XII. 26.

Christiana Veritas per Monachos Græcos, Græcis, non Romanis Sacris addictos, innotescit Moravis. VII. 2. 3. 5. 6. deinde Bohemis, denique Silesiis & Polonis. VII. 7. 8.

Christina, Imp. Henrici, non V. sed IV. Filia, Vladislai II. Silesiorum Polonorumque Ducis Uxor, Vocabulo genuino Adelheida dicta, quid egerit. XI. 21. Polonis invisa, ideo *Cristina*, non *Christina* vocata. XI. 29.

Clemens Italus, Silesiorum Episcopus Smogrensis, simul à Clero & Populo electus. VIII. 32. Sermonis Germanici peritus. VIII. 33. moritur. VIII. 62.

Closcum Slavis Klecko, Klocko, Silesiis Glacium. VIII. 30.

Colbergensis Pomeranorum Episcopus Gnesnensi Polonorum Archiepiscopo subiectus. VIII. 10.

Comam Pueris ad emtam Deo consecrandi Mos ethnicus. VI. 11.

Conradus II. Imperator, Mieslaum II. Silesiorum Polonorumque Ducem, Obsequia recusantem in Polonia debellat, vincit, Imperio privat. VIII. 65. Poloniam, cujus Ducem creaverat, in Ottonem, Mieslai II. Fratrem transfert. VIII. 67. Silesiam

Præfecto Germanico subiectam sibi retinet. VIII. 78. Polonos iterum debellaturus impeditur. VIII. 81. Bretislaum Bohemorum Ducem Imperio suo habet subditum. VIII. 91. eundem e Polonia revocat, Bohemiam invadens. VIII. 93. Casimirum I. Polonorum Ducem Imperio suo habet subiectum. VIII. 101.

Conradus III. Imperator, Vladislaum II. Silesiorum, Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Ducem, Imperio suo habet subiectum. XI. 54. Exsulem humaniter in Germania recipit. XI. 58. duobus in Silesia Castris, Nimccio & Gredisio donat. XI. 59. in Provincias patrias per Legatos restituere conatur, sed frustra. XI. 61. per Silesiam in Poloniam cum Exercitu venit, progressurus in Asiam. XI. 62. Vladislai Exsulis Restitutionem urget. XI. 62. eam promittentes Fratres, Boleslaum, Mieslaum, Henricum, Polonorum Duces, discedens ad Poloniae Fines habet Comites. XI. 63. ex Asia reversus, eosdem Duces admonet Restitutionis per Nuncios. XI. 69. Repulsam fert. XI. 70. iratus Vladislaum Exsulem Armis restitutus, ingreditur Silesiam. XI. 71. iterum vanis Promissis deceptus. Vladislao interim largitur quasdam Possessiones. XI. 72. in Silesia duas cum Oppidis Arces, Nemicium & Gredisium, recuperaturo mittit Auxilium. XI. 73.

Conradus Cognomento aut *Loripes*,

per, aut *Lasconogus*, Vladislai II. Silesiorum Polonorumque Ducis Filius, ē Polonia in Germaniam discedit Exsul. XI. 46. ad Imperatorem Conradum III. Cognatum suum. XI. 58. diu in Germania vivit. XI. 142. à Boleslao IV. Crispo, Patruale, Masovienſium, Dobrinenſium, Cujavienſium, Culmenſium Duce, retentis Cracoviensī, Siradiensī Provinciis, tandem cum Fratribus Boleslao & Conrado Silesiam eamque non universam accipit. XII. 14. 15. non ut Donum, sed ut Debitum, in Patrimonii restituendi Partem. XII. 16. an cum Obligatione Subjectionis erga Patruos. XII. 20. 21. 22. cur à Polonis se non statim separaverit. XII. 24. Patruis Borussos debellantibus Auxilium præstat. XII. 25. mortuo Patruo Henrico coelibe, nihil Hæreditatis à Patruelibus impetrat. XII. 26. iis, ob hanc & alias Injurias, Bellum infert. XII. 27. retentas intra Silesiam Urbes Armis obtinet. XII. 29. Pacis Lege concessas retinet. XII. 39. cur Silesia sola in Patrimonio fuerit contentus. XII. 17. Silesiæ inter Fratres divisiæ sit inferioris Dux Glogoviensis, Saganensis, Crof-nensis. XIII. 45.

Conradus Marchio Misnensis Pacem inter Imp. Fridericum I. & Boleslaum IV. Silesiorum Polonorumque Ducem, provehit. XI. 133.

Constantinus Philosophus, verò Nomine Cyrillus Theſſalonicensis, Monachus Græcus, Moravorum ad

Christum converſorum Doctor VIII. 2.

Coscenum Oppidum in Silesia extruere conatur Sobieslaus Bohemorum Dux. XI. 11.

Cosla Oppidum in Silesiæ Ducatu Oppolienſi. X. 4. combustum reparatur. X. 4.

Cracovia Poloniæ Minoris Urbs, à Polonorum & Silesiorum Duce Craco exstructa. III. 11. recipit Vladislauum II. Silesiorum Polonorumque Ducem à Fratribus proſtigatum. XI. 42. obſeſſa Deditioem facit Boleslao, Mieslao, Henrico, Fratribus Polonorum Ducibus. XI. 46.

Cracovienses Canonici, Magnus Zarembo. XI. 5. Iohannes Gryphus. XI. 56. Waltherus Zadora. XI. 66.

Cracoviensium Provincia veteris, ut Silesiæ, sic Germaniæ Pars. XI. 10. Episcopus Radostus moritur. XI. 13.

Cracus Silesiorum Polonorumque Dux. III. 1. an Origine Romanus ē Gracchorum Familia. III. 2. 3. Slavus utrum Bohemus an Polonus. III. 4. 5. 6. 7. Polonus, incertum, Slavus an Germanus. III. 8. an Silesius. III. 9. quando mortuus. III. 11.

Croſna Silesiorum ad Oderam Urbs. VIII. 34. ad eam Henricus II. Imperator, Silesiorum Hostis, commoratur. VIII. 49.

Cruſuiciensis Polonorum Provinciæ Præfectus, Petrus Danus. XI. 89.

Cyryllus Theſſalonicensis, mutato Nomine Constantinus Philosophus,

phus, Monachus Græcus. Moravorum ad Christum converſorum Doct̃or. VII. 2.

D.

Dalemantia, Dalemincia Miſniæ Pars. VIII. 41.

Dambronica, Polonis *Dambrowka*, Boleslai I. Bohemorum Ducis Filia Chriſtiana, fit Uxor Mieslai I. Sileſiorum Polonorumque Ducis, Chriſtiani baptizandi. VII. 9.

Denarium S. Petri ſolvendum cur Polonis præceperit Romanus Pontifex. VIII. 99.

Die VII. Martii baptizantur primi Chriſtiani Sileſii. VII. 10.

Dies Domini, quæ Chriſtianis occi- dentalibus Latere dicitur, cur etiam Mortis vocetur. VII. 11.

Dobessus Germanus Eques, cum Adelheida, Polonis Chriſtina dicta, Boleslai IV. Sileſiorum Polonorumque Ducis Uxore familiariter vivit. XI. 90. Petrum Danum capit. XI. 92.

Ducatus recentioribus Scriptoribus etiam Regnum: Dux etiam Rex dicitur. VIII. 24.

Duninus, Durinus, Duvinus, Petrus Danus. XI. 76.

E.

Elyſii Sileſii. I. 1.

Eneri non Vendi. I. 12. non Sarmatica, ſed prius Paphlagonica, deinceps Italica Gens. I. 13.

Episcopos primos Sileſiorum cœterorumque Populorum, ad Poloniam pertinentium, conſtituit Dux primus Chriſtianus, Mieslaus primus. VII. 13.

Episcoporum Vratiſlavienſium Electioni adſuit Boleslaus I. Sileſiorum Dux. VIII. 126. 129.

Equites recentioribus Scriptoribus Milites. IX. 39.

Exceptum iisdem Scriptoribus non excluſum, ſed Silentio præteritum. IV. 8.

F.

Fasces candidam gerere cur Polonis Equitibus Pontifex Romanus præceperit. VIII. 99.

Franci Germani Slavis formidabiles. II. 8. Polonis formidabiles. III. 1. perperam dicti Galli. III. 10.

Francorum Dux Pipinus, Caroli Magni Proavus. II. 8.

Fridericus I. Ænobarbus, Imperator, Sileſios Imperio ſuo tenet ſubjectos. XI. 75. Polonorum Duces Fratres, Boleslaum IV. Mieslaum & Henricum, ob Homagium non præſtitum, Tributum non ſolutum, Fratrem Vladislaum II. Sileſiorum Ducem Exſulem non reſtitutum, Rebelles declarat in Comitibus Herbipolenſibus. XI. 99. ab iis per Legatos poſtulat Homagium, Tributum. Reſtitutionem, ſed fruſtra. XI. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. contra eosdem Fratres obſtinatos in Sileſiam cum magno Exercitu venit. XI. 109. paſſim eam devaſtat. XI. 109. 111. ſecundum Hiſtoricos Polonicos, ob Militum Famem, Morbos, Impatientiam, ſponte quidem, ſed Arte Pacem à Polonis expetit, obtinetque. XI. 115. at ſecundum Hiſtoricos Germanicos, Polonis ſummas in Anguſtias

redactis, anxie Pacem quærentibus, Subjectionemque pollicentibus dat. XI.116. quibus Conditionibus. XI.123. Boleslaum IV. adigit ad Iuramentum, à se, non in Imperii Romani Contumeliam, Fratrem Vladislaum II. ejectum. XI.124. ad Ejectionis Rationem in Iudicio Magdeburgico reddendam obligat. XI.125. Eisdem Fratres. Promissis suis non satisfaciētes, iterum jubet Vladislao II. Fratri restituere Patrimonium. XI.125. 126. in Poenam posthabiti Iuramenti, Tributi, Obsequii cogit ad solvendam Pecuniam. XI.129. Tributum Polonicum [Silesiacum] annuum, Vladislao Bohemorum Duci donat. XI.137. eum creat Regem. XI.137. Polonorum Ducibus Fratribus Boleslao IV. ejusque Fratribus imperat restituendum Vladislao II. Fratri ademptum Patrimonium.

G.

Gaudentius Archiepiscopus Gnesnensis primus ab Imp. Ottone III. datus. VIII. 8.

Gaudentius, aliis Radostus dictus, Cracoviensium Episcopus moritur. XI.13.

Gera: vide, *Gura*.

Germania veteris Pars Provincia Cracoviensium. XI.10.

Germaniam quando primum intraverint Slavi. I.33.34.35.

Gero Archiepiscopus Magdeburgicus. VIII.47.

Gero Lusatiae Marchio. VI.7.14.16. 20. VIII.29.

Gertrudis, Leopoldi Marchionis Austriaci Filia, num Uxor Vladislai II. Silesiorum Ducis. XI.20.

Gigas, Mediolanensis Eques, provocat Parem ex Friderici I. Cæsaris Obsessoribus in Monomachiam. XI.144. per Albertum Tirolinensem Comitem vincitur. XI.145. per Boleslaum Procerum, Silesiorum Ducem, trucidatur. XI.147.

Glacium Slavis Klecko, Klocko, Closum. VIII.30. Silesiorum Regionis Bohemorum Ditionis, Oppidum. VIII.124. X.64. expugnat Vratislaus Bohemorum Dux. VIII.124.

Glacensem Regionem Silesiis subditam occupat Boleslaus III. Bohemorum Dux. VIII.30. Bohemis subditam devastat Boleslaus III. Silesiorum Dux. X.41.

Gladios, ad Evangelii Recitationem, e Vaginis mediotenus protrahendi Mos cur Silesiis & Polonis adhibitus. VII.26.

Glogovia, Silesiorum Urbs ad Viadrum. VIII.53. ad eam hæret Bretislaus Bohemorum Dux. IX.16. ad eam Copias colligit Boleslaus III. Silesiorum Dux, debellaturus Pomeranos. X.3. vehementer oppugnatur ab Henrico V. Imperatore. X.11.12.13.14.15. Flammis devastatur à Boleslao IV. Crispo Polonorum Duce, ob imminentem Hostem Fridericum I. Imperatorem. XI.III.

Glogovienses obsessi, Deditionem promittentes, XV. Dierum Inducias cum

cum Henrico V. Imperatore faciunt: cui dant Obsides Filios. X. 12. eas Boleslaus III. Silesiorum Dux ratas non habet. X. 13. quid agant, dubii harent. X. 14. Obsidionem ultra tres Menses tolerant. X. 20. de Polonia tota bene meriti. X. 30.

Glogoviensium Canonorum, *Vratislaviensibus* Canonicis connexorum, Origo. X. 47.

Gnesna Poloniæ majoris Urbs Nomen accipit ab Aquilæ Nido ibidem reperto: à Lecho primo Slavorum Polonorum Duce condita. I. 82. devastatur à Bohemorum Duce Bretislao. VIII. 91. ibi Mieslaus, primus Silesiorum Polonorumque Dux Christianus baptizatur. VII. 9.

Gnesnensium Archiepiscopus quis primus. VIII. 5. 6. 7. num Adalbertus, antea Pragensis Episcopus. VIII. 6. 7. Adalberti Frater, Kadimus, aliis Radzinus, aliis Gaudentius dictus, ab Otone III. Imperatore constitutus. VIII. 8. sibi ab eodem Imperatore tres Episcopos, Colbergensem Pomeranum, Cracoviensem Polonum, Smogrensem Silesium subjectos habens. VIII. 10. Bossuta. VIII. 83. Iacobus primus. X. 16. 45. 50. 57. Canonici, Magnus Zarembo. XI. 15. Iohannes Gryphus. XI. 56. Waltherus Zadora. XI. 66.

Gora, vide, *Gura*.

Gothofredus Patria Romanus, primus Silesiorum Episcopus Smogrensis. VII. 15. non, ut vulgo creditur, Gnesnensi Polonorum, sed Germa-

norum Archiepiscopo prius Moguntino, deinde Magdeburgico subjectus. VII. 20. 21. doctus, pius, industrius. VII. 22. moritur. VII. 27.

Græci Monachi, Cyrillus & Methodius, primi Paganis Moravis, Bohemis, Silesiis, Polonis ad Christum convertendis Doctores. VII. 7. 8. 13.

Gredisberga, Gredisium, Grodisium, Grothecium, Silesiorum in Ducatu Bregensi Castrum. XI. 59. Vladislao II, Silesiorum Duci Exfuli, ab Imp. Conrado III. donatum. XI. 73. ab eodem Vladislao munitum. XI. 140.

Gregorius VII. Pontifex Romanus, ob Stanislaum Episcopum Cracoviensem, à Boleslao II. Polonorum Duce trucidatum, Sacra per omnes Polonorum Provincias interdicat. VIII. 134.

Gryphorum [aliis Gryphonum] Familia nobilis Polonica. XI. 56.

Iohannes Gryphus Episcopus Vratislaviensis, postea Gnesnensis Archiepiscopus. XI. 66.

Guilielmus, Natione *Danus*, Petri Dani Pater. XI. 77. Domicilium in Silesiæ Sabotho habet. XI. 78. 81. unde suas Divitias Filio relictas acceperit. XI. 80.

Gura, *Gora*, *Gera*, Silesiorum in Glogoviensi Ducatu Arx, per Suatoplucum Bohemorum Ducem expugnata, destruitur ab Henrico V. Imperatore. X. 10.

H.

Haimo, aliis vel *Heimo*, vel *Heymo*

O o o 2

di.

dictus Polonus, Episcopus Vratislavienfis. X. 44.

Heneti non Vendi. I. 12. non Sarmatica, sed prius Paphlagonica, postea Italica Gens. I. 13.

Henricus I. Imperator Silesios Imperio suo habet subiectos. VI. 2. Silesiam Arnolpho Bavarorum Duci offert in Feudum, inter Pacis Conditiones. VI. 4.

Henricus II. Imperator Silesios Imperio suo habet subiectos. VIII. 34. 35. 36. 56. Lusatiam & Misniam a Boleslao I. Silesiorum & Polonorum Duce subactam amittit, VIII. 29. utramque recuperat, Silesiam oppugnat Poloniam invadit: eundem Boleslaum expetita Pace donat. VIII. 34. creat Equitem Armigerum. VIII. 41. experitur perfidum. VIII. 46. ejus Filium Mieslaum captum dimittit, VIII. 47. iterum Silesiam oppugnat. VIII. 49. Poloniam depopulatur Victor. VIII. 50. tertium Silesiam ingreditur Hostis, Boleslaum oppugnaturus. VIII. 52. in ea Nimicum obsidet, non capit. VIII. 53. Boleslao expetenti dat Pacem. VIII. 54.

Henricus III. Imperator Silesios Imperio suo habet subiectos. VIII. 94. Bretislaum, Bohemorum Ducem, ob Silesiam & Poloniam partim devastatam, partim occupatam, debellat in Bohemia, sed infeliciter. VIII. 96. iterum oppugnatum vincit. VIII. 103. eidem Bretislao Silesiam occupatam permittit tributariam. VIII. 104. 105. 106. Casimirum, Polonorum Ducem, ut Rebellem, debellaturus, pla-

catur. VIII. 117. Filiam Agnetem Leopoldo Austriaco Marchioni dat Uxo-rem. XI. 20.

Henricus V. Imperator Silesios Imperio suo habet subiectos. X. 1. Boleslaum III. Silesiorum Polonorumque Ducem ob recusatum Tributum & Obsequium debellat. X. 6. 8. Leubusium Marchiae Brandenburgensis Oppidum ad Viadrum capit. X. 9. Bethaniam Silesiorum in Ducatu Glogoviensi Oppidum difficulter expugnabile, non oppugnat. X. 9. graviter oppugnat Glogoviam. X. 11. 12. 13. 14. ad eam Boleslao III. Conditiones Pacis proponit. X. 18. Vratislaviam oppugnaturus, ad interiora Silesiae progreditur. X. 21. prope Vratislaviam cum Boleslao III. Prælium committit acerrimum, in Campo Canino. X. 23. 22. Victor. X. 24. victus. 25. quibus Conditionibus Pacem cum Boleslao III. inierit. X. 31. 33. 34. quando Nuptias celebraverit. XI. 25. an Prolem genuerit. XI. 24.

Henricus I. Boleslai III. Silesiorum Polonorumque Ducis Filius, Polonorum Sendomiriensium & Lublinensium Dux. XI. 3. cum Fratribus Boleslao IV. & Mieslao intra Posnaniam obsessus, adversus Fratrem Vladislaum II. Silesiorum, Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Ducem se defendit. XI. 39. 40. Vladislaum in Fugam pellit. XI. 41. amissis Provinciis recuperatis persequitur. XI. 44. Cracoviam Deditione capit. XI. 46. cur Vla-

Vladislai Uxorem & Filios obseffos, humaniter habitos in Exsilium abire concesserit. XI. 47. 48. 49. 50. ab Imp. Friderico I. declaratur Rebellis. XI. 99. in Borussico Bello perit. XII. 26.

Hieronymus Italus, Silesiorum Episcopus Bicinensis. VIII. 118. Vratislaviensis. VIII. 120. moritur. VIII. 125.

Hundesfelda Silesiorum Oppidum prope Vratislaviam, unde Nomen acceperit. X. 25. 26.

I.

Iacobus I. Gnesnensium Archiepiscopus consecrat Vratislaviensem Episcopum Imiskau. X. 45. Rupertum X. 50. Magnum X. 16. Iohannem secundum. X. 57. mortuus accipit Successorem Iohannem II. Episcopum Vratislaviensem. XI. 64.

Ianicus, Ianislaus vide: Iohannes.

Iaromirus, Bretislai Bohemorum Ducis Filius, ex Diacono Miles, Auxilium contra Fratrem Vladislaum querit apud Boleslaum II. Silesiorum Polonorumque Ducem. VIII. 124.

Iaxa Serborum Dux, S. Michaelis Templum Vratislaviense condit. XI. 86. cum Petri Dani Filia celebrat Nuptias Vratislaviæ. XI. 92.

Idololatria paganæ partim Reliquias deleturus, partim Exsecrationes contestaturus Mos Silesiis usitatus. VII. 15.

Imislaus Lescita Polonus, Episco-

pus Vratislaviensis. X. 43. doctus, liberalis, castus. X. 46.

Imperatores Romani Germanico Imperio Silesios habuerunt tributarios subjectosque: Carolus Magnus. IV. 2. 3. 4. 5. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 34. Ludovicus Pius. IV. 36. Ludovicus Secundus. V. 14. Carolus Calvus. V. 21. 22. Arnolphus. V. 26. 29. Henricus Primus VI. 2. 4. Otto Primus. VI. 5. 14. 18. 19. Otto Secundus. VII. 25. Otto Tertius. VII. 31. 32. 33. VIII. 1. 13. Henricus Secundus. VIII. 34. 35. 36. 56. Conradus Secundus. VIII. 60. 70. Henricus Tertius. VIII. 94. 104. 105. 106. Henricus Quartus. VIII. 122. 123. 128. 30. Henricus Quintus. X. 1. 2. 6. 8. Lotharius Secundus. X. 49. 60. Conradus Tertius. XI. 1. 18. 54. Fridericus Primus. XI. 75. 99. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 124. 125. 129. 137. XI. 2.

Imperatoribus Romanis Ius olim tam Ecclesiasticum, quam civile summum. VII. 20.

Iohannes Apostolus in Vratislaviensium Insignibus. VII. 42.

Iohannes VIII. [aliis IX.] Pontifex Romanus, improbat Sermonis Slavicæ Usus in Sacris. VII. 5. ideo increpat Monachos Græcos, ad se vocatos ex Moravia, Methodium & Cyrillum. VII. 6. post receptam ab iis Religionem Christianam in Silesiorum & Polonorum Terris Ius Ecclesiasticum supremum acquiriturus, quid egerit. VII. 14.

Iohannes I. Accipiter, Polonus, Silesiorum Episcopus Vratislaviensis. VIII. 126. ad imminuendam Italarum Prærogativam & Potentiam, mortuis Canonicis Successores dat Polonos. VIII. 127. moritur. VIII. 129.

Iohannes II. Gryphus, Polonus, Silesiorum Episcopus Vratislaviensis. XI. 56. fit Polonorum Gnesnensis Archiepiscopus. XI. 64. Andreovienſis Polonici Monasterii Conditor. XI. 65. Waltherum Episcopum Vratislaviensem consecrat. XI. 66. Iohanni Baptistæ primum Silesiorum Templum consecratum. VII. 23.

Iordanus, Polonorum Posnanienſis Episcopus, olim Germanorum Moguntino, deinde Magdeburgico Archiepiscopo subiectus. VII. 20.

Iovem Deum coluerunt Silesii & Poloni Pagani. VII. 1.

Iuditha Hungarorum Ducis Geysæ Filia, Stephani Soror, Boleslai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Uxor. VIII. 59.

K.

Kadimus Gnesnensium in Polonia primus Episcopus ab Imp. Ottone I. constitutus. VIII. 8.

Klecko, *Klocko*, *Glacium* Silesiæ Provincia, per Boleslaum III. Bohemiæ Ducem occupata. VIII. 30.

Korabitarum Familia nobilis Polonica. X. 50.

Hieronymus Kromayerus, Senator Vratislaviensis. VIII. 79.

L.

Lechus I. Germanorum Silesiorum,

Slavorum Polonorum primus Dux. I. 1. 80. Gnesnensis Urbis in Polonia Maggiore Conditor. I. 82. quid gesserit. I. 82. 86.

Lechus II. Silesiorum Polonorumque Dux. III. 12.

Lechus, *Lecho*, *Leo*, *Lesco*, *Lescus* Slavorum Dux, ab Imp. Carolo Magno per Filium Carolum occisus, quisnam. IV. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 28.

Lechita Poloni. IV. 19.

Leonhardus Italus, Silesiorum Episcopus Smogrenſis. VIII. 82. per quem Archiepiscopum Gnesnensem fuerit consecratus. VIII. 83. quas habuerit Virtutes. VIII. 84. moritur. VIII. 110.

Leopoldus Marchio Austriacus quam habuerit Uxorem. XI. 20.

Lescus I. Silesiorum Polonorumque Dux. III. 18.

Lescus II. antea Præmislaus, ob Dolum adversus Hostes, Polonis Lescus, Germanis Listigiſ, id est, Astutus cognominatus: Silesiorum Polonorumque Dux. III. 19.

Lescus III. Silesiorum Polonorumque Dux, cum Imp. Carolo Magno Pacem init. IV. 3.

Lescus IV. Silesiorum Polonorumque Dux, Imp. Arnolpho Tributarius. V. 26. 29.

Lescitarum Familia nobilis Polonica. X. 44.

Leubusinum Silesiæ Monasterium primum ad Oderam, Ordini Benedictino proprium. VIII. 108. Ordini Cisterciensi datum. VIII. 109.

Leu.

Leubusum Marchiæ Brandenbur-
gensis ad Oderam Oppidum. X. 9.

Lisigius Silesii, Polonis Lescus, id
est, astutus nominatus Lescus III. Si-
lesiorum Polonorumque Dux. III. 19.

Lotharius II. Saxo, Imperator, Si-
lesios Imperio suo habet subjectos. X.
49. Boleslaum III. Silesiorum Polono-
rumque, Sobieslaum Bohemorum
Duces, ad Bambergensia Comitia,
ob Dissidia componenda in Franco-
niam evocat. X. 59. ab eodem Boles-
lao Tributum & Homagium exigit.
X. 59. quò Iure. X. 60. inter hunc &
Sobieslaum triennales Inducias effi-
cit. X. 63.

Lucilius Italus, Silesiorum Episco-
pus Smogrensis VIII. 62. castus incastos
punit Clericos. VIII. 63. diligens Stu-
diorum Cultor, in Silesia primus Bi-
bliothecam sibi comparat. VIII. 64.

Ludovicus Pius Imperator Silesios
Imperio suo habet subjectos. IV. 36.

Ludovicus II. Imperator Silesios Im-
perio suo habet subjectos. V. 14. quib-
usdam, ut Pater, Pius cognomina-
tus, Affectu privato. V. 16.

Ludovicus I. Silesiorum Dux Bregen-
sis. III. 19.

Luitbertus Archiepiscopus Mogun-
tinus Silesios sub Imp. Ludovici II.
Obsequium Armis revocat. V. 20.

Luiticii Lufati. VIII. 34.

Lufati Luiticii. VIII. 34. Luficii. VI.
16. Sorabi. V. 13.

Lusatiam oppugnat & occupat Bo-
leslaus I. Silesiorum Polonorumque

Dux. VIII. 29. recuperat Henricus II.
Imperator. VIII. 14.

Lufatorum Præfetti Marchiones,
Trachulfus. V. 19. Ratolfus. V. 20. Ge-
ro. VI. 14. 16.

Luficii Lufati. VI. 16.

Lygii Silesii. I. 1. 2.

M.

Magdeburgico Archiepiscopo Epi-
scopos Silesiorum Polonorumque
primos subiecit Otto I. Imperator.
VII. 20.

Magnus Comes, Silesiorum Capi-
taneus Vratislaviensis. IX. 2. fidus. IX.
26. probus, humanus, eruditus. IX.
28. ob Sbigneum, Vladislai I. Silesio-
rum Polonorumque Ducis Filium,
Hostem cum aliis Exsulibus in Vra-
tislaviensem Urbem receptos, Præfe-
ctura privatur. IX. 30.

Magnus Zaremba, Polonus, Vla-
dislai II. Silesiorum Ducis Cancellar-
ius, Canonicus Vratislaviensis, Gne-
snensis, Cracoviensis, fit Episcopus
Vratislaviensis. XI. 15. per Iacobum I.
Archiepiscopum Gnesnensem conse-
cratur. XI. 16. eruditus liberalis. XI. 17.
moritur. XI. 55.

Maria Petri Dani Uxor, Vlodomiri
Russorum Ducis Filia, S. Mariæ Mo-
nasterium Vratislaviense condit. XI.
85. in S. Vincentii Vratislaviensium
Monasterio sepulta. XI. 98.

Martii VII. Die, Dominicâ Latare,
Silesii, recepto Christianismo, bapti-
zantur. VII. 10.

S. Martini Templum Vratislaviense
quis condiderit. XI. 87.

Mathildis, Henrici I. Anglorum Regis Filia, Imp. Henrici V. Uxor. XI. 24.

Mediolanensis Eques Gigas parem ex Imp. Friderici I. Obsessoris Exercitu ad Monomachiam provocat, XI. 144. per Albertum Tirolinensem Comitem vincitur. XI. 145, per Boleslaum Procerum Silesiorum Ducem trucidatur. XI. 146.

Mefericium Poloniae Majoris Oppidum, VIII. 34.

Methodius Monachus Graecus, Moravorum ad Christum conversorum Doctor. VII. 2.

S. Michaelis Templum Vratislaviense quis condiderit. XI. 86.

Mieslaus I. [etiam Miecislaus, Miesco, Myesca, Mysca, Misco, Misico, Misica, Misca dictus] Silesiorum Polonorumque Dux. VI. 9, 10. 15, subjectus Imperatoribus Romanis, Ottoni Primo. VI. 18. 19. Ottoni Secundo. VII. 25. Ottoni Tertio VII. 33, caecus natus, post Septennium Visu praeditus, VI. 11. 12. quomodo in Religionis Christianae tum Cognitionem, tum etiam Cultum pervenerit. VI. 13. VII. 8. septem Pellices habet Paganus. VII. 8. iis rejectis, baptizatus, Uxorem sibi coniungit Christianam, Boleslai II. Bohemorum Ducis Filiam Dambronicam. VII. 9. in Terris suis constituit novem Episcopos. VII. 13. Morem Polonicum Ecclesiasticum introducit, ad Evangelii Recitationem, Gladios mediotenus e Vaginis protrahendi. VII. 26. Potestatis absolutae Signum, Corp-

nam Regiam, non ab Imperatore, sed a Pontifice Romano impetrandam, ausus affectare, patitur Repulsam. VII. 2. num Silesiae Caput, Urbem Vratislaviam condiderit. VII. 39. affirmatur. VII. 58. & sequentibus.

Mieslaus II. Silesiorum Polonorumque Dux, ante susceptum Imperium, ad Bohemos a Patre missus capitur. VIII. 47. Patris Successor, Imp. Conrado II. subjectus. VIII. 60. Regimini parum aptus, per Uxorem Germanicam Rixam consulit. VIII. 61. Regis & Titulum, & Libertatem affectare nihil veritus, Imp. Conrado II. Obsequium denegat. VIII. 65. Ottonem Fratrem Caesari addictum e Polonia pellit. VIII. 65. Ideo Imp. Conradum II. in Polonia experitur Hostem. VIII. 65. in Bohemiam profugus, amittit Poloniam Exsul, Ottoni Fratri ab Imp. Conrado II. traditam. VIII. 67. eidem Imperatori se totum subicit. VIII. 69. Poloniae Partem, totamque Silesiam amittit. VIII. 70. 78. 79. moritur. VIII. 81. Filium Casimirum I. relinquit. VIII. 86.

Mieslaus III. Cognomento *Senex*, Boleslai III. Silesiorum Polonorumque Ducis Filius, Gnesnensium, Pcsnaniensium, Calisienensium, Pomeranorumque Dux. XI. 3. quam habuerit Matrem. XI. 26. 27. cum Fratribus Boleslao IV. & Henrico I. intra Posnaniam obsessus, adversus Fratrem, Vladislaum II. Silesiorum, Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium-

umque Ducem, se defendit. XI. 39. 40. eum in Fugam pellit. XI. 41. amissis Provinciis recuperatis persequitur. XI. 44. Cracoviam Deditione capit. XI. 46. cur Vladislai II. Uxo. rem & Liberos obsessos, humaniter habitos in Exsilium abire concesserit. XI. 47. 48. 49. 50. ab Imp. Friderico I. declaratur Rebellis. XI. 99.

Mieslaus, Vladislai II. Silesiorum, Cracoviensium, Siradiensium, Lanciciensium Ducis Filius, cum Fratribus Boleslao Procero & Conrado Loripede, decedit è Polonia in Germaniam Exsul. XI. 46. ad Imp. Conradum III. Cognatum suum. XI. 58. diu in Germania vivit. XI. 142. à Boleslao IV. Crispo Patruale, Masoviensium, Dobriniensium, Cujaviensium, Culmensium Duce, retentis Cracoviensi, Siradiensi, Lanciciensi Provinciis, Silesiam eamque non universam accipit. XII. 14. 15. non ut Donum, sed ut Debitum, in Patrimonii restituendi Partem. XII. 16. an cum Obligatione Subjectionis erga Patruos. XII. 20. 21. 22. cur à Polonis se non statim separaverit. XII. 24. Patruis Borussos debellantibus Auxilium præstat. XII. 25. mortuo Patruo Henrico cœlibe nihil Hæreditatis à Patruelibus impetrat. XII. 26. iis, ob hanc & alias Injurias Bellum infert. XII. 27. retentas intra Silesiam Urbes Armis obtinet. XII. 29. Pacis Lege concessas retinet. XII. 39. cur Silesia sola in Patrimonium fuerit contentus. XII. 17. Silesiæ inter

Fratres divisæ sit Superioris Dux Oppoliensis, Ratiborensis, Teschenensis, Carnoviensis, Troppaviensis, XII. 43. *Milites* recentioribus Scriptoribus Equites. IX. 39.

Misnia Pars Dalamancia, Dalemincia. VIII. 41.

Misniam Boleslaus I. Silesiorum Polonorumque Dux occupat. VIII. 29. Imperator Henricus II. recuperat. VIII. 34. iterum Boleslaus I. invadit. VIII. 41.

Moguntino Archiepiscopo primos Polonorum & Silesiorum Episcopos subiectos, Imp. Otto I. Magdeburgico Archiepiscopo subiecit. VII. 20. 21.

Monasterium in Silesia primum Ordinis Benedictini Leubusinum. VIII. 108. Ordini Cisterciensi postea donatum. VIII. 109. in Monte Sabotho Augustinianum desertum. XI. 88. Vratislaviense S. Vincentii antea Benedictinorum, postea Præmonstratensium Ordinis Monachorum. XI. 84. Andreoviense in Polonia condit Iohannes II. Gryphus, prius Vratislaviensis Episcopus, deinde Gnesnensis Archiepiscopus. XI. 65.

Moravorum Rex Suatoplucus an Silesios Imperio suo habuerit subiectos. V. 23. Populo suo Pagano ad Christum convertendo expetit Doctores ab Imperatore non Romano sed Constanti-nopolitano. VII. 2. 3. accipit Monachos Græcos, Methodium & Cyrillum. VII. 2. 3. Sacra peragentes Beneficio Slavicæ Sermonis, cujus Usus in Sacris Iohannes VIII. [aliis IX.] Pontifex Ro-

manus Initio damnat, denique concedit. VII. 5. 6.

Mortis Dominica Dies unde vocetur, aliis Latere dicta. VII. 11. Silesiis Idola detestantibus & extirpantibus peculiariter solennis. VII. 1.

Jeremias *Mullerus*, Diaconus Vratislaviensis. VII. 92.

N.

Nimecinum, Nemicium. Nemcium, Niemicum, Nimptschium, Silesiorum in Bregensi Ducatu Oppidum, à Germanis, non Slavis, conditum, Nomine primò Germanicò, non Slavico, præditum. I. 74. VIII. 59. ab Imp. Henrico II. obsessum, sed non expugnatum. VIII. 52. ab Imp. Conrado III. donatum Vladislao II. Silesiorum Duci, à Polonis in Exsilium ejecto. XI. 59. 73. Sumtibus Imp. FridERICI I. munitum. XI. 140.

Niemetz Polonis Germanus. I. 74.

Nummum S. Petri quotannis solvendum Pontifex Romanus Polonis præscribit. VIII. 99.

O.

Odera, Odora, Odra Silesiæ Fluvius, non Slavico, sed Germanico dictus Vocabulo die Ader, unde Viader, Viaderus, Viadrus. I. 75. 76.

Oppoliensium in Ducatu Oppidum Cosla Incendio perit. X. 4.

Othelricus: vide Udalricus.

Otto I. Imperator Silesios Imperio suo habet subjectos. VI. 5. 14. Germanis omnes Slavos subjicit. VI. 6. 7. Silesiorum & Polonorum Episcopos

antea Moguntino subjectos, Magdeburgico subjicit Archiepiscopo. VII. 20.

Otto II. Imperator Silesios Imperio suo habet subjectos. VII. 25.

Otto III. Imperator Silesios Imperio suo habet subjectos. VII. 31. 32. VIII. 1. 13. Adalberti Bohemi, Pragensis Episcopi, Amicus singularis. VIII. 2. ad ejus Martyris Sepulcrum, Gnesnam in Poloniam proficiscitur. VIII. 3. Gnesnensem Archiepiscopum constituit: cui tres Episcopos Smogrensem Silesiorum, Colbergensem Pomeranorum, Cracoviensem Polonorum subjicit. VIII. 10.

Otto, Boleslai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Filius, à Fratre Mieslao II. in Exsilium ejectus, ab Imp. Conrado II. Mieslai II. Victore Dux Polonorum creatur, per Insidias occiditur. VIII. 67.

P.

Patriarcharum Constantinopolitanorum cum Romanis Pontificibus de Primatu Dissidium. VII. 4.

S. Petri Denarium solvendum Pontifex Romanus Polonis præscribit. VIII. 99. Polonis, non Silesiis, Casimirus Polonorum Dux imperat. VIII. 113. 114. 115.

Petrus I. Vulpinus, Natione Polonus, Silesiorum Episcopus Vratislaviensis. VIII. 129. Stanislai Cracoviensis Episcopi Martyris Amicus. VIII. 135. Silesios interdictis Sacris affligit, VIII. 136. Canonicorum & Vicariorum

rum Numerum auget. VIII. 136. moritur. IX. 13.

Petrus Natione *Danus*, Stirpe *Vlaftus*, quando in *Poloniam* venerit. XI. 76. 78. 79. Comes intra *Poloniam* *Scrinnenfis*. XI. 76. *Polono* fimillimus, *Mariam* *Vlodomiri* *Rufforum* *Ducis* *Filiam* ducit *Uxorem*. XI. 77. unde *fuas* obtinuerit *Opes*. XI. 80. in *Satisfactionem* pro *Peccatis* iuffus *Templa* condere *septem*, condit *septuaginta* *septem*. XI. 82. *Vratislaviae* condit *Templum* & *Monasterium* *S. Vincentii*. XI. 84. *Templum* *S. Mariae*. XI. 85. *S. Michaelis*. XI. 86. *S. Martini*. XI. 87. *duarum* *Provinciarum* *Polonica-*
rum *Califfienfis* & *Crufuicienfis* *Præfectus*. XI. 87. *Silefiorum* *Vratisla-*
vienfis *Capitaneus*. XI. 89. *admodum* *felix*, *ad* *extremum* *infelix*, *amittit* *Boleslai* *IV.* *Silefiorum* *Polonorum-*
que *Ducis* & *Uxoris* *Adelheidæ* [*vulgo* *Christinæ* *dictæ*] *Gratiam*. XI. 90. *Iocus*, quò *Boleslaum* & *Adelheidam* *offendit*. XI. 91. *iis* *jubentibus*, *Vratislaviae* *Nuptias* *Filiæ* *celebraturus*, *capitur*. XI. 92. *Oculis* & *Lingua* *privatur*. XI. 92. 93. *cæcus* & *mutus* *moritur*. XI. 95. 97. in *Vratislaviensium* *S. Vincentii* *Monasterio* *sepultus*. XI. 98.

Piaftus, *Silefiorum* *Polonorumque* *Dux*, à *brevi* *Statura* *Nomen* *adeptus*. V. 2. *an* *prævio* *Miraculo* *electus*. V. 3. *Slavus* *Polonus*, *an* *Germanus* *Silefius* *Ortu*. V. 5. 6. in *Majore* *Polonia* *Civis* *Crufuicienfis*. V. 5. *Silefiæ* *Ducum*

Progenitor. V. 7. *quot* *Annos* *vixerit*. V. 11.

Pipinus *Francorum* *Dux*, *Imp. Caroli Magni* *Proavus*, *Populorum* *multorum* *Victor*. II. 8. *Slavis* *forinidan-*
us. II. 8.

Poloni, *Poleni*, *Polliani*, *Polani*. I. 56. 57. *Pagani* *Deum* *colunt* *Iovem*. VII. 1. *Germanis* *Francis* *Tributum* *solvere* *jubentur*. III. 15. *num* *extero* *alicui* *Populo* *tributarii* *unquam* *fuerint*. IV. 6. 7. X. 36. 37. *Imp. Carolum* *Magnum* *irritant* *ad* *Bellum*. IV. 26. *Germanorum* *Contentores*, in *Exsilium* *agunt* *Mieslai* *II.* *Silefiorum* *Polonorumque* *Ducis* *Viduam* *Rixam* *Germanam*. *ejusque* *Filium* *Casimirum*. VIII. 86. *discordes* *Patriam* *devastant*. VIII. 90. *Casimirum*, *Monachum* *Benedictinum*, *ab* *Exsilio* *revocatum*, *creant* *Ducem*. VIII. 97. *offendunt* *Vladislai* *II.* *Silefiorum* *Polonorumque* *Ducis* *Uxorem* *Germanicam* *Adelheidem*, *Polonis* *Christinam*, *imò* *Cristinam* *dictam*. XI. 31. *multis* *utrumque* *Figmentis* *Convitiisque* *traducunt*. XI. 32. *Aristocratiam* *præferunt* *Monarchiæ*. XI. 35.

Polonia *Partem* à *Bohemorum* *Duce* *Bretislao* *occupatam* *Imp. Henricus* *III.* *Casimiro* *Polonorum* *Duci* *restituit*. VIII. 103.

Poloniam *debellant* *Impp. Henricus* *Secundus*. VIII. 34. *Conradus* *Secundus*. VIII. 65. *Henricus* *Quintus*. X. 6. 8. *Fridericus* *Primus*. XI. 109. 111. *Hen-*

ricus Quartus Vratislao Bohemorum Duci donat. IX. 10. 12.

Polonicarum Provinciarum Divisio prima inter Duces. IX. 36. à Vladislao II. Silesiorum & Polonorum Duce Polonis ostenditur noxia. XI. 1. 33.

Polonis Duces militares Vojevoda. II. 2. usitatus Mos Idola detestandi extirpandi que. VII. 11. cur Pontifex Romanus Episcopos primos, non Polonos, sed Exteros, potissimum Italos dederit. VII. 14. Ordinem Episcoporum, ab Imp. Ottone III. præscriptum, non observatum exprobrat Gregorius VII. Pontifex Romanus. VIII. 12. cur invisa Mieslai II. Silesiorum Polonorumque Ducis Uxor Rixa. VIII. 61. Exsulem Casimirum, Monachum Benedictinum, Ducem creaturis, Pontifex Romanus præcipit Denarii Solutionem, Capillorum Tonsuram, Fasciæ Gestamen. VIII. 99. Regimen Monarchicum Aristocratico salutaris esse judicat Adelheida, Vladislai II. Silesiorum Polonorumque Ducis Uxor. XI. 38.

Polonorum Slavorum cum Silesiis Germanis conjunctorum Origo. I. 1. Modus. I. 41. Nomen unde natum. I. 47. num à Bulanis Sarmatis. I. 48. an à Bolanis Italis. I. 49. an à Spalis Polis. I. 51. 52. an potius, vel à Planitie, vel à Venatione, vel à Duce I. Lecho. I. 53. 54. vel à Polo Arctico. I. 55. quando primum Slavis adhiberi cœperit. I. 56. 58.

Polonorum Episcopi olim Germa-

norum Archiepiscopo, prius Mogartino, deinde Magdeburgico subiecti. VII. 20. VIII. 2.

Polonorum Familiæ nobiles, Accipitrum. VIII. 126. Acervorum. X. 44. Gryphorum. XI. 56. Korabitarum. X. 50. Leseitarum. X. 44. Rosarum. IX. 13. Vulpinorum. VIII. 129. Zadoreorum. XI. 60. Zarembiorum. XI. 15.

Polonorum Gubernatores Palatini, Vojevoda, Duces militares. II. 2. male imperantes. II. 7.

Polonorum Insigne Aquila candida unde. I. 82.

Polonorum Lingua Literas consonantes multiplicans. VII. 54. Germanicas Voces corrumpens. VII. 55.

Polonorum Mores fastidit Adelheida [*Polonis* Christina] Vladislai II. Silesiorum Polonorumque Ducis Uxor Germanica. XI. 29. 30. Ritus, ad Evangelii Recitationem, in Templis Gladios & Vaginis mediòtenus protrahendi, quid denotet. VII. 26.

Polonorum Provinciæ, Calissienfis. XI. 89. Cracoviensis. XI. 10. Crusviciensis. XI. 89. Pofnanienfis. XI. 109. 110. XII. 33.

Polonorum Urbes: Brenicia. XI. 56. Caminiecium. IX. 46. Cracovia. III. 11. 46. Crusvicium. IX. 30. Gnesna. I. 82. VII. 9. VIII. 6. 7. 8. 10. 91. Melericium. VIII. 34. Pofmania. VIII. 4. 34. XI. 39. 40. Slesino. V. 5. Znena. X. 45.

Pomeranorum Colbergensis Episcopus Archiepiscopo Polonorum Gnesnensi subiectus. VIII. 10.

Popielus I. Silesiorum Polono-
rumque Dux. IV. 35.

Popielus II. Silesiorum Polono-
rumque Dux. IV. 37.

Posnania Poloniae Majoris Urbs.
VIII. 4. 34. a Bretislao Bohemorum
Duce capitur & devastatur. VIII. 91. a
Vladislao II. Silesiorum & Polono-
rum Duce obsidetur. XI. 39. 40.

Posnaniensium Provinciam deva-
stant, Fridericus I. Imperator. XI. 109.
110. Boleslaus Procerus, Mieslaus,
Conradus Loripes, Fratres, Silesio-
rum Duces. XII. 33.

Posnaniensium Episcopus olim Mo-
guntino, deinde Magdeburgico Ar-
chiepiscopo subjectus. VII. 20.

Premislaus Ingenio & Arte Victor
Hostium III. 17. Silesiorum Polono-
rumque Dux. III. 19.

Pratum Silesiae magnum olim a Ra-
dicibus Worzelavia dictum, hodie
Vratislaviensis Ducatus. VII. 56.

Psepole Polonis Campus Caninus.
X. 26.

Quadi Silesii. I. 1. 2.

R.

Radagustus num Slavorum Rex.
I. 21. 22. Germanorum Gothorum
Rex. I. 21. 22.

Radostus Episcopus Cracoviensis
moritur. XI. 13.

Ratisbonensibus Comitibus Imp. Fri-
dericus I. Vladislauum Bohemorum
Ducem creat Regem. XI. 137.

Ratolfus Lusatorum Praefectus Si-

lesios sub Imp. Ludovici II. Obsequi-
um Armis revocat. V. 20.

Recenum Silesiae Castrum, cujus
hodie nihil superest. X. 10.

Regiones a primoribus Urbibus No-
mina consequuntur. VII. 56.

Regnum Scriptoribus recentiori-
bus etiam Ducatus: Dux etiam Rex
dicitur. VIII. 24.

Rixa Comitis Palatini Rhenani Eh-
renfredi, secundum alios Ezelini, ex
Imp. Ottonis III. Sorore Mechtilde,
Filia, Mieslai II. Silesiorum Polono-
rumque Ducis Uxor, pro Marito Im-
perium gerit. VIII. 61. pro Filio Cas-
miro Imperium gerit. VIII. 86. cur in-
visa Polonis. VIII. 61. ab iis cum Filio
in Germaniam recedit. VIII. 56. 87. 88.

Robertus: vide, Rupertus.

Romanorum Pontificum cum Patri-
archis CPolitanis de Primatu Dissi-
dium. VII. 4. Ius supremum Ecclesi-
asticum in Silesios & Polonos, recen-
tes Christianos, Aegidius, Cardinalis
stabilit. VII. 14.

Romanus Pontifex Iohannes VIII
[aliis IX] Slavici Sermonis Usus in
Sacris reprobatur. VII. 5. concedit, eum-
que solitos adhibere Cyrillum & Me-
thodium Monachos Gracos, Mora-
vorum Ecclesiae Plantatores, ne quid
Ecclesiae Romanae contrarium do-
ceant, Romam vocatos, admonet.
VII. 6. incertum, quis, Exsulem Casimi-
rum, Mieslai II. Silesiorum Polono-
rumque Ducis Filium, Monachum
Benedictinum, Ducem creaturis Po-

lonis præcipit S. Petri Denarium solvendum, Capillorum Tonsuram recipiendam, Fasciam candidam gerendam. VIII. 99.

Rosarum Familia Polonica nobilis. IX. 13.

Rupertus, aliis Robertus, Korabita, Polonus, Episcopus Vratislaviensis. X. 50. XI. 12. fit Episcopus Cracoviensis. XI. 13.

S.

Sabothi Montis in Silesia Cœnobi-um Augustinianum desertum. XI. 88.

Sarmatarum Nationes plures, cum Asiaticæ, tum Europææ. I. 18. 19. Venedi. I. 17. an Bulani. I. 48. 49. an Sulanes. I. 49. Antiquitas. I. 18. 19. Slavorum Societas cum Germanis Silesiis. I. 18.

Sbigneus Vladislai I. Silesiorum Polonorumque Ducis ex Concubina Filius, Monachus, deinde Miles, Polonicorum Exsulum Caput, Silesiam ingreditur. IX. 25. apud Vratislavienses Auxilium quærit. IX. 26. ab iis in Urbem recipitur, cum Exsulibus. IX. 28. ex ea dimittitur. IX. 30. cum Fratre Boleslao III. Silesiorum Polonorumque Duce, contra Secechum Palatinum Cracoviensem, in mutuam Opem, init Fœdus. IX. 38. Fratri Successum in Bellis invidet. X. 4. Imp. Henricum V. instigat in Bellum adversus Fratrem. X. 8. Silesiam devastat. X. 40. a Fratre pulsus è Polonia, Defensorem habet Bohemorum Ducem Vladislaum. X. 41.

Schola Silesiorum prima Smogrensis. VII. 29.

Slavorum Nomen quanquam antiquius & integrum, fastidiunt Sarmatæ, quos magis oblectat recentius, idque corruptum Slavorum Nomen. I. 6. 8. 9. num Anno 405 jam cognitum. I. 21. 22. Sæculo demum sexto natum. I. 23. inventum ad Venedorum Discrimen. I. 24. Mancipium denotat. I. 43.

Scrutinium quid Ecclesiasticis Scriptoribus. VIII. 82.

Secechus Palatinus Cracoviensis, potens Vladislai I. Polonorum Ducis Aulicus Minister, innocentes affligit. IX. 24. iniquissimus Persecutor. IX. 26. intolerabili Perversitate. IX. 27. Vladislaum adversus Silesios, maxime Vratislavienses, Consiliis suis concitat. IX. 29. ob Vitia vehementer à Vratislaviensibus accusatur. IX. 29. Vladislai Filiis Boleslao & Sbigneo insensus. IX. 37. per eos omnem Potestatem publicam amittit, tandem in Exsilium depulsus. IX. 44.

Semomislaus, aliis *Semomistus*, Silesiorum Polonorumque Dux, Romano Germanorum Imperio subiectus. VI. 1. 5.

Semovitus, Piaſti Filius, Silesiorum Polonorumque Dux, Romano Germanorum Imperio subiectus. V. 12. 14. 21.

Silesia Sileucia dicta. III. 16. VIII. 56. quibusdam Vratislavia, id est, Vratislaviensis Provincia nominata, IX.

IX. 40. num & quando univcrsa fit Slavice locuta. I. 66. 67. 68. 77. 78.

Sileſie antiquæ Pars Provincia Cracoviensis. XI. 10. Pratum magnum olim à Radicibus Worzelavia dictum, hodie Vratislaviensis Ducatus. VII. 56. Partem Beneficio Imp. Henrici III. Casimirus I. Polonorum Dux possidet. VIII. 102. Partem mediam, ibique Vratislaviam Bretislaus Bohemorum Dux possidet. VII. 86. VIII. 91. Polonorum Duci Casimiro I. reddit. VIII. 119.

Sileſie Flumina: Boberus. X. 48. Viadrus. I. 75. 76.

Sileſiam Slavi unde intraverint. I. 27. quando intraverint. I. 32. 33. 34. 15. exteri Germani devastant. III. 6 Imp. Henricus I. Arnolpho Bavarorum Duci offert in Feudum inter Pacis Conditiones. VI. 4. Imp. Henricus II. oppugnat. IIX. 34. depopulatur. IIX. 49. 53. Bretislaus Bohemorum Dux oppugnat. IIX. 91. occupatam retinet. IIX. 94. tributariam ab Imp. Henrico III. obtinet. IIX. 104. 105. 109. 117. Vratislaus Bohemorum Dux diripit. IIX. 124. Imp. Henricus IV. Vratislao Bohemorum Duci donat. VII. 86. IX. 10. Bretislaus, Vratislai Filius, Bohemorum Dux devastat. IX. 33. Imp. Henricus V. ob Tributum recusatum invadit. X. 8. Sbigneus, Vladislai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Frater, armatus cum Exulibus ingreditur. IX. 25. devastat. X. 40. Sobieslaus Bohemorum Dux:

ipseque Boleslaus IV. Silesiorum Dux, Imp. Fridericum I. Hostem fugiens, devastat. XI. 11. Imp. Conradus III. oppugnaturus, intrat. XI. 71. Imp. Fridericus I. oppugnat. XI. 109. 114. Boleslaus IV, Mieslaus III, & Henricus I, Polonorum Duces, tandem univcrsam Patruelibus suis, Vladislai II. Silesiorum Ducis Filiis, Boleslao Procero, Mieslao & Conrado Loricati concedunt. XII. 14. 15. accipientibus, non ut Donum, sed ut Debitum, in Patrimonii restituendi Partem. XII. 16. divisam, Mediam Boleslaus Procerus, Superiorem Mieslaus, Inferiorem Conradus Loripes obtinet. XII. 43.

Sileſii Germani, Quadi, Lygii. I. 1. Vratislaviensium Vocabulo denotati. IX. 28. num à Convenarum Frequentia Slezaci. X. 28. 29. ob admixtos Familiis suis Slavos, Slavi. I. 46. 59. 79. ob Societatem cum Polonis Poloni. I. 47. 59. 61. 62. num Poloni etiam dicti ob Iurisdictionem Polonicam. I. 63. ob Sermonem Polonicum. I. 64. quid ab Anno 550 ad 600 gesserint. I. 80. 81. quò Iure Slavis conjuncti. I. 86. à Polonis separati. II. 7. 10. iterum separati. III. 1. ad Polonorum Societatem reversi. III. 10. ab eâ secesfuri, per Ducis Popieli II. Uxorem Germanam! revocantur. IV. 38. Ducem nullum habentes, liberrimus Populus. IV. 39. jam sub Imp. Carolo Magno Germanis annumerati. IV. 3. 4. Imp. Carolo Calvo Tributum dene-

gant.

Sant. V.2. à Polonis separati, Cæsareo Præfecto Germano parent. VIII. 78. tumultuantibus Polonis, quieti. VIII. 85. Thuringos & Bavaros invadunt. V. 13. Legibus, quas Pontifex Romanus Polonis præscribit, non obligati. VIII. 101. 113. 114. 115. Secechum Palatinum Cracoviensem Odio prosequuntur ob scelera. IX. 26. à Polonis deficiendi Causam habentes, non deficiunt. IX. 27. de Sbigneo, Boleslai III. Ducis sui Fratrem cum aliis Exsilibus in Urbem Vratislaviam recipendis deliberant. IX. 27. eos certis Conditionibus recipiunt. IX. 28. Polonis fugientibus stantes, Imp. Henricum V. in Prælio ad Vratislaviam vincunt. X. 21. 22.

Silesis finitimi antiquis Sarmatæ Bastarnæ, Lazyges, Marcomanni, Boji, Vandali: recentioribus Poloni, Hungari, Moravi, Marchici. I. 1. 30. Usus Sermonis Germanici natus, Polonici peregrinus. I. 68. 69. 70. Pratum magnum olim a Radicibus Worzelavia dictum, hodie Vratislaviensis Ducatus. VII. 59. Campus Caninus prope Vratislaviam unde nominatus. X. 26. 27. Insigne Aquila, I. 85. peculiare Duces attulit Polonicarum Provinciarum Divisio. XI. 1.

Silesis Germanis num Interitum attulerint Slavi Poloni. I. 37. 38. 39. 40. 41. 42. Luitbertus Archiepiscopus Moguntinus, & Ratolfus Lusatorum Præfectus Obsequium per Arma præcipit præstandum Imp. Ludovico

Secundo. V. 20. an Suatoplucus Moravorum Rex imperaverit. V. 23. 26. 27. 28. Bellum infert Imp. Henricus Secundus. VIII. 49. 50. Bretislaus Bohemorum Dux. VIII. 91. Vratislaus Bohemorum Dux. VIII. 124. Bretislaus, Vratislai Filius, Bohemorum Dux. IX. 33. Imp. Henricus Quintus. X. 8. Sbigneus, Vladislai I. Silesiorum Polonorumque Ducis Frater. X. 40. Sobieslaus Bohemorum Dux. X. 52. 53. 55. Imp. Fridericus Primus. XI. 109. 114. præterea Bellum est cum Bohemis. IX. 16. 34. Dissidium cum Polonis. IX. 35. cum Sececho Cracoviensium Palatino, Vladislai I. Polonorum Ducis Aulico Ministro. IX. 29. Prælium cum Cæsareanis in Campo Canino ad Vratislaviam committitur acerrimum. X. 21. 22. 26.

Silesis Paganis Deus Iupiter. VII. 1. Christiana Veritas innotescit per Monachos Græcos, prius Moravis, deinde Bohemis tradita, VII. 8. Die Martii VII. Dominica Lætare Baptismus confertur. VII. 9. 10. Mqs, Idolatriæ paganæ partim Reliquias delendi, partim Exsecrationes contestandi. VII. 11. Christianis jam per Græcos redditis, cur Pontifex Romanus, per Ægidium Cardinalem persuasis, se ius in eos habere supremum Ecclesiasticum, primos Episcopos dederit, non Silesios, non Germanos, sed externos, sed Italos. VII. 14. publicum Dei Cultum prohibet. IIX. 134. ob Stanislaum, Episcopum Cracoviensem,

fem, à Boleslao III. Silesiorum & Polonorum Duce trucidatum. IIX. 135. potior Sacrorum, quam Nummorum Amor. IIX. 135. Antiquitates Ecclesiasticæ primæ dudum perditæ. VII. 18.

Silesiorum Episcopus Primus Smogrensis à Mieslao I. Silesiorum Duce constitutus. VII. 17. à quibus & quarum Rerum pro Reditibus acceperit Decimas. VII. 16. 17. non, ut Vulgo creditur, Polonorum Gnesnensi, sed Germanorum prius Moguntino, deinde Magdeburgico Archiepiscopo subjectus. VII. 20. 21. IIX. 11. postea Gnesnensium Archiepiscopo ab Imp. Ottone III. subjectus. IIX. 10. Episcopi antiquissimi à Canonicis non sine Ducis Consensu electi. IIX. 129. Sæculo primo omnes Itali, IIX. 125. postea diu omnes Poloni. IIX. 126.

Silesiorum Episcopatus Smogrensis. VII. 12. fit Bicinensis. IIX. 122. Bicinensis fit Vratislaviensis. IIX. 120.

Silesiorum Episcopi Smogrenses: Gothofredus Romanus. VII. 12. 15. Urbanus Romanus. VII. 28. 31. Clemens Italus. IIX. 31. 62. Lucilius Italus. IIX. 82. 102. 110.

Silesiorum Episcopi Bicinenses: Leonhardus Italus. IIX. 82. 102. 110. Timotheus Italus. IIX. 110. 118. Hieronymus Italus. IIX. 118. 120.

Silesiorum Episcopi Vratislavienses: Hieronymus Italus. IIX. 120. 126. Iohannes I. Accipiter, Polonus. IIX. 126. 129. Petrus I. Vulpinus, Polonus. IIX. 129. IX. 13. Zyroslaus I. Rosa, Po-

Qqq

lonus. IX. 13. 30. X. 43. Imislaus Lesci-
ta, Polonus. X. 43. 50. Rupertus Ko-
rabita. Polonus. XI. 12. 15. 56. Iohan-
nes II. Gryphus, Polonus. XI. 56. 64.
65. Waltherus Zadora, Polonus. XI.
64. 66. 67. 68.

Silesiorum Schola prima Smogren-
sis. VII. 29.

Silesiorum Monasteria: primum Leubusinum, Ordinis Benedictini, postea Ordinis Cisterciensis. IIX. 108. 109. Vratislaviense S. Vincentis. XI. 84. S. Mariæ in Arena. XI. 85. in Monte Sabotho S. Augustini. XI. 88.

Silesiorum Tempia: primum Smogrense S. Iohannis Baptistæ. VII. 23. Cathedrale Smogrense, Bicinense, Vratislaviense ligneum. IIX. 121. Vratislaviense S. Vincentis. XI. 54. S. Mariæ. XI. 85. S. Michaelis. XI. 86. S. Martini. XI. 87.

Silesiorum summi Principes, Romani Germanorum Imperatores, quibus Silesiorum Duces subiecti fuerunt: Carolus Magnus. IV. 2. Ludovicus Pius. IV. 36. Ludovicus Secundus. V. 14. Carolus Calvus. V. 21. Arnolphus. VI. 29. Henricus Primus. VI. 2. Otto Primus. VI. 5. Otto Secundus. VII. 25. Otto Tertius. VII. 31. IIX. 1. Henricus Secundus. IIX. 34. 36. Conradus Secundus. IIX. 60. 70. Henricus Tertius. IIX. 104. Henricus Quartus. IIX. 123. 128. 130. Henricus Quintus. X. 2. 6. Lotharius Secundus. 49. 60. Conradus Tertius. XI. 1. 18. 54. Fridericus Primus. XI. 75. 99. & sequentibus.

Silesia-

Silesiorum cum Polonis conjuncto-
rum *Duces* Lechus Primus. I. 1. Cra-
cus. I. 3. Lechus Secundus. III. 12. Ven-
da Virgo. III. 13. Lescus Primus. III.
19. Lescus Secundus. IV. 1. Lescus Ter-
tius. IV. 31. Popielus Primus. IV. 35.
Popielus Secundus. IV. 37. Piaſtus. V.
2. Semovitus. V. 12. Lescus Quartus.
V. 23. Semomislaus. VI. 1. Mieslaus
Primus. VI. 9. Boleslaus Primus. IIX.
1. Mieslaus Secundus. IIX. 60. a Po-
lonis ſeparatorum Dux Conradus.
IIX. 78. cum Bohemis conjunctorum
Dux Bretislaus. IIX. 104. cum Polonis
conjunctorum *Duces*: Caſimirus Pri-
mus. IIX. 119. Boleslaus Secundus. IIX.
123. 133. Vladislaus Primus. IX. 3. Bo-
leslaus Tertius. IIX. 133. Vladislaus Se-
cundus. XI. 1. Boleslaus Quartus.
XI. 53.

Silesiorum cum Polonis, certas in
Leges, ex Libertate, non ex Necesſi-
tate connexorum, *Duces* Fratres:
Boleslaus Procerus, Mieslaus, Con-
radus Loripes, Patre Vladislao II. Si-
leſiorum, Cracoviienſium, Siradien-
ſium Lancicienſium Duce nati, e Po-
lonia in Germaniam diſcedunt Exfu-
les. XI. 46. ad Imperatorem Conra-
dum III. Cognatum ſuum XI. 58. diu
in Germania vivunt. XI. 142. a Boles-
lao IV. Criſpo Patruale, Maſoviienſi-
um, Dobrinenſium, Cujavienſium,
Culmenſium Duce, Sileſiam, ſed non
uni-verſam, obtinent. XII. 14. 15. non
ut Donum, ſed ut Debitum, in Patri-
monii reſtituendi Partem. XII. 16. an

cum Obligatione Subjectionis erg
Patruos. XII. 20. 21. 22. cur a Polonia
ſe non ſtatim ſeparaverint. XII. 24.
Patruis Boruſſos debellantibus Auxi-
lium præſtant. XII. 25. mortuo Patruo
Henrico coelibe, nihil Hæreditatis a
Patruis impetrant. XII. 26. iis, Boru-
ſſico Bello fractis, ob hanc & alias In-
jurias inferunt Bellum. XII. 27. Polo-
niæ Poſnanienſem Terram devaſtant.
XII. 33. Patruo Boleslao IV. in Pacem
Armis non ſuperabiles, Rationibus
flexiles ſunt. XIII. 34. 35. 37. Sileſiæ
cunctas in reſiduis occupatas Urbes,
Lege Pacis conceſſas, retinent. XII. 36.
cur, poſt habitis Cracoviienſium, Si-
radienſium, Lancicienſium Provin-
ciis, Sileſia ſola in Patrimonium con-
tenti fuerint. XII. 17. Sileſiæ diviſæ ſit
mediæ Dux Boleslaus Procerus, Su-
perioris Dux Mieslaus, inferioris Dux
Conradus. XII. 43.

Silesiorum Capitanei, hoc eſt, Præ-
fecti, Vratiſlaviienſes: Anonymus
Germanus. IIX. 78. Bretislaus Bohe-
mus. VIII. 93. Magnus Comes. IX. 2.
Voislaus. IX. 31. 37. 43. Petrus Danus.
XI. 89. Glogoviienſis, Voislaus. X. 48.
Silesiorum Provincia: Vratiſlaviien-
ſis, olim Pratum magnum à Radici-
bus Worzelavia dictum. VII. 56. Gla-
cenſis. IIX. 30. Glogoviienſis. X. 48.

Silesiorum Urbes designatæ Nomi-
nibus Germanicis. I. 71. Polonicis. I.
72. Urbes: Aurasium. I. 72. Bartum.
IX. 34. Beccerum. IX. 16. Bernſtadi-
um. I. 71. Bethania, (Beuthena, By-
thonia.

thonia.) I. 72. X. 9. XI. 11. Bicina, Bilicium, Boberavia, Boberiberga, Bolckenhanium, Brega, Boleslavia, Cæbena, Cantium. I. 72. Camencium. IX. 20. 34. 45. 47. Coscenum. XI. 11. Cosela (Cosla) I. 72. X. 4. Crappicum. I. 72. Creutzberga. I. 71. Crofna I. 72. IIX. 34. 49. X. 64. Cunstadium, Engelsberga, Falckenberga, Festenberga, Franckensteinium, Freiberga, Freihanum, Freistadium, Freivvalda, Freudenthalium, Frideberga, Friedecka, Fridlandium, Gebbersdorfium, Georgenberga. I. 71. Glacium [Closcum] I. 71. IIX. 30. 124. X. 64. Glogovia. I. 72. IIX. 53. IX. 16. X. 3. 11. 12. 13. 14. 15. 48. 111. Goldberga, Gotsberga, Greiffenberga [Gryphimontium] I. 71. Gredisberga, [Gredisium, Grodesum, Grothecium] XI. 59. 140. Grotkovia. I. 72. Grunberga. I. 71. Guravia, [Gura, Gera, Gora] I. 72. X. 10. Haynovia, Henrichavia, Hirschberga. [Cervimontium] Herrenstadium, Hundesfelda [Pfiepole] I. 71. X. 25. 26. Iablunca, Iavoria [Iauravia] I. 72. Iægerndorfium [Carnovia] Kaltensteinium, Ketzerdorfium, Kunsberga, Kupferberga [Cuprimontium] I. 71. Landeshutta, Lauterbachium. I. 71. Lehnium, Leobschucium. I. 72. Lœvvinum, Liebenavia, Liebenthalium. I. 71. Lignicum, Lissa, Meziboria, Milicium. I. 72. Monsterberga, Naumburgum. I. 71. Namslavia. I. 72. Neukircheni-

um, Neumarcum, [Noviformum] Neuroda, Neustadium, Niclasstadium, [Nicolopolis] I. 71. Nimicium [Nemicium, Nemcium, Nimptschium] I. 74. IIX. 53. 59. 73. 140. Nissa. I. 72. Oderberga, Olavia. I. 71. Olsna, Oppolia, Parchvvicium. I. 72. Pauervvicium. I. 71. Plessa, Prausnicium, Pribusium, Ratiboria, Rauda. I. 72. Reccenum. X. 10. Reichenbachium, Reichensteina, Rosenberga. I. 71. Saganum. I. 72. Schmideberga, Schœnavia, Schvveinicium [Suidnicium] Silberberga. I. 71. Smogra. VII. 5. Sommerfelda. I. 71. Soravia, Sprottavia. I. 72. Steinavia. I. 71. Strela, Strelicia, Strigovia, Stroppavia. I. 72. Suebuisium. I. 71. Tarnovicium. I. 72. Trachenberga. I. 71. Teschena, I. 72. Troppavia, Vratislavia [Bratislavia, Bresla] I. 71. VII. 38. Waldenberga, Warta, Wartenberga, Weidenavia, Weiskretschemium, Wigstedelium, Winzigia, I. 71. Wolavia. I. 71. XI. 14. Wogstadium, Zullichovia. I. 72. Ziegenhalsum, Zuckmantelium, Zulauffium. I. 71.

Sileucia Silesia. III. 16. IIX. 56.

Iohannes *Sitschius*. Silesius, mortur. VII. 39.

Siusli Silesii. V. 13.

Slezaci an ob Convenarum in Silesia Copiam dicti fuerint Silesii. X. 28. 29.

Slavus, Slavacus, Slavenus, Slavinus, Slavunus, Slovacus, unde vocatur.

tur. I. 6. à Slovvo, Verbo, Verbofus.
I. 7. à Slavo, Gloria, Gloriosus. I. 7. 8.

Slavi Nomen Sclavorum fastidiunt. I. 6. 7. prius Sclavi, quam Slavi nominati Græcis & Latinis. I. 8. Sæculo demum Sexto Germaniam primum ingressi. I. 23. circa Vistulæ cum Fontes, tum Ostia, Sedem habuerunt. I. 17. 25. 27. Unde Silesiam intraverint. I. 27. Lechitæ existimantur Poloni, Zechitæ Bohemi. I. 28. quæ Via Zechitæ in Bohemiam, Lechitæ in Poloniam pervenerint. I. 29. quando Silesiam intraverint. I. 32. 33. 34. 35. an Silesios deleverint. I. 37. 38. 39. 40. 41. 42. Pipinum Francorum Germanorum Ducem, Imp. Caroli Magni Proavum, formidant. II. 8.

Slavorum Polonorum cum Germanis Silesiis conjunctorum Origo. I. 1. Polonorum Bohemorumque Duces Lechus & Zechus Fratres. I. 28.

Slavorum Nomen unde. I. 6. Sermo num in Babylonica Linguarum Mixtura procreatus. I. 18. 19. inartificialiter barbarus. I. 67. Silesiis Germanis peregrinus. I. 68. 69. Nomina multa formavit è Germanorum Vocibus. I. 73. 75. 76. Moravis ad Religionis Christianæ Cognitionem servavit. VII. 5. à Iohanne IIX. (aliis IX.) Pontifice Romano in Sacris non adhibendus statuitur. VII. 5. adhiberi, sed ægre conceditur. IIX. 6. Populus quis. I. 10.

Slesino Lacus & Oppidum in majore Polonia, V. 5.

Smogra Silesiæ quondam Oppidum, hodie Pagus, in Ducatu Vratislaviensi, Diocesi Namslaviensi, Episcopalis Sedes. VII. 15.

Smogre Silesiorum Templum primum S. Iohanni Baptistæ sacrum. VII. 23. Schola prima. VII. 29.

Smogrensis Episcopatus a Mieslao I. Silesiorum primo Duce Christiano constitutus. IIX. 120. ideo dictus interdum Vratislaviensis, cum adhuc esset Smogrensis. IIX. 114.

Smogrenses Silesiorum Episcopi: Gothofredus Romanus, VII. 28. 31. Clemens Italus. IIX. 31. 62. Lucilius Italus. IIX. 62. 82. Leonhardus Italus. IIX. 82. 102. 116.

Sobieslaus. Vladislai Bohemorum Ducis Frater Exsul, Defensorem habet Boleslaum III. Silesiorum Poloniorumque Ducem. X. 41. 48. Bohemorum Dux Provinciam Silesiorum Vratislaviensem devastat ingratus. X. 52. 53. 55. ad Disfidium cum Boleslao componendum ab Imp. Lothario I. in Franconiæ Bambergensi Comitatu citatus venit. X. 56. 58. cum Boleslao Inducias triennes in init. X. 63. Pacem in init. X. 64. iterum Silesiam invadit: in qua Coscenum Oppidum conditurus moritur. XI. 11.

Sorabi Lufati. V. 13.

Spali Poli, an Poloni. I. 51. Sarmaticus Asiaticus Populus. I. 52.

Stanislaus Episcopus Cracoviensis in Templo ad Aram a Boleslao II. Polonorum Duce trucidatur. IIX. 133.

Stephanus

Stephanus Comes, Sobieslai Bohemorum Ducis Nuncius, in Latrones intra Silesiam prope Glogoviam incidit, ex Bobero Fluvio semivivus extractus moritur. X. 48.

Suatoplucus Bohemorum Dux, Imp. Henrici V. Silesios debellantis Socius. X. 8. per Insidias in Castris interficitur.

Suatoplucus Kioviensium Dux. XI. 19.

Suatoplucus Moravorum Rex, an Silesios Imperio suo habuerit subiectos. V. 23. Paganis Moravis ad Veritatem Christianam agnoscendam Doctores ab Imperatore, non Romano, sed CPolitano, expetit. VII. 2. 3.

Sulanes Sarmatæ. I. 50.

T.

Templum Silesiæ primum, S. Johanni Baptistæ sacrum. VII. 23. Cathedrale Smogrensi, Bicinensium, Vratislaviensium ligneum. IIX. 121.

Timotheus Italus, Silesiorum Episcopus Bicinensis. IIX. 110. castus & beneficus. IIX. 112. moritur IIX. 118.

Tonsura Capillorum, usitata Polonis Paganis ad offerendas Deo Primitias. VI. 11. Polonis Christianis cur à Pontifice Romano præcepta. IIX. 99.

Trachulfus Lusatiae Gubernator. V. 19.

Tributarii an Poloni Germanis unquam fuerint. IV. 7. 8. XI. 37.

Tributum à Polonis exigunt Franci Germani. III. 15.

V.

Vandali Germani, non Slavi Vendi. I. 14. 16. unde nominati. I. 31. Silesiis proximi. I. 30. cur pro Vendis habitati. I. 31.

Vandalorum Germanorum pro Slavis Vendis habitorum non primus Autor Albertus Krantzius. I. 14.

Udalricus Bohemorum Dux, Imp. Conradi II. Adversarius. IIX. 67. subdolos Mieslai II. Polonorum Ducis Amicus. IIX. 68.

Venda Virgo, Silesiorum atque Polonorum Dux. III. 13.

Vendi, Wendi, Venedi, Vinidi, Winidi. I. 11. non Veneti. I. 12. non Vandali. I. 14. Sarmatæ, ubi Sedem in Germania tenuerint. I. 17. 25. cur pro Vandalis habitati. I. 30. 31.

Vendorum & Slavorum Discrimen. I. 24.

Veneti non Vendi. I. 12. non Sarmatica, sed prius Paphlagonicâ, deinde Italica Gens. I. 13.

Viadrus habet Ortum Germanicum Nomen: Die Ader, Viader, Viaderus, Viadrus: hinc die Oder, Odera. I. 75. 76.

S. Vincentii Vratislaviense Monasterium quis condiderit. XI. 84.

Vladislaus Bohemorum Dux à Boleslao III. Silesiorum & Polonorum Duce debellatur. X. 41. cum eodem init Pacem intra Silesiam. X. 42. ab Imp. Friderico I. creatur Rex, donaturque Polonico Tributo. XI. 37.

Q 9 3

Vladis-

Vladislaus I. Cognomento Hermannus, Silesiorum Polonorumque Dux, Capitaneis Praefectus. IX. 3. per se mitis, sed per Secechi Palatini Cracoviensis, innocentium Persecutoris, Artes durus. IX. 30. cur Titulo Ducis contentus a Regis Titulo abstinuerit. IX. 4. 5. 8. Moravis Cladem infert. IX. 17. Vratislaviensibus Bellum illaturus, in Silesiam venit: in Arcem recipitur, non superatus Armis, sed placatus Verbis. IX. 30. Vratislaviam, non, ut quidam commemorant, obsedit. IX. 31. diviso Patrimonio Filiis adempturus excitat Litigium. IX. 35. Camenciam Silesiorum Arcem accipit. IX. 45.

Vladislai I. Filius legitimus, Boleslaus naturalis, Sbigneus, Exsulum Polonicorum Caput armatus in Silesiam venit ad Vratislaviam. IX. 25. 35.

Vladislaus II. Boleslai III. Silesiorum Polonorumque Ducis Filius, Silesiorum Germanorum, Polonorum Cracoviensium, Siardiensium, Lanciciensium Dux, Imp. Conrado III. subiectus. XI. 2. 3. 18. Testamento Patris, Consensu Fratrum Procerumque, confectus in Fratres Imperium. XI. 3. 8. 10. diffidet cum Fratribus, quos exhaereditare conatur. XI. 18. Proceribus Divisionem Polonicarum Provinciarum ostendit noxiam. XI. 33. in multis, quae perperam egisse dicitur, excusabilis. XI. 32. 34. Fratrum, tanquam Princeps, tentat Patientiam, Reverentiam, Obedientiam. XI. 36. eos contumaces Vi premit. XI. 37. Provinciis spoliatur, Posnania clausos obsidet. XI. 39. 40. securior in Castris, experitur Oppressores. XI. 41. Cracoviam fugit. VI. 42. ibi non tutus, per Silesiam, in ulteriorem Germaniam ad Affinem Caesarem Conradum III. discedit. XI. 45. 58.

Exsul omnes Provincias, à Fratre Boleslao IV. occupatas, amittit. XI. 53. per eundem Imperatorem recuperare frustra conatur. XI. 61. 70. ab eo, in Exsili Solatium, quasdam Possessiones obtinet, vanis Fratrum Promissis elusus. XI. 71. 72. Silesiae duo Castra, Nimcium & Grodisium accipit. XI. 59. ex quibus Provinciam Silesiae Vratislaviensem affligit. XI. 73. eadem amittit, dum Auxilia Germanica quaesiturus, abest. XI. 74. Exsul moritur. XI. 138. dubium, in Holsatia, an in Polonia, Veneno à Fratribus interemptus. XI. 139. 140. quam habuerit Uxorem. XI. 19. an Gertrudem, Leopoldi Marchionis Austriaci Filiam. XI. 20. an Christinam, Imp. Henrici V. Filiam, Henrici IV. Neptem. XI. 21. 23. 24. 25. nec Gertrudem, nec Christinam, sed Adelheidam, Imp. Henrici, non V. sed IV. Filiam. XI. 26. Silesiae Cancellarium habuit Magnum Zarembam, Canonicum Vratislaviensem. X. 15.

Vojebode Polonorum Palatini, Duces Bellici. II. 2.

Voislaus Silesiorum Glogoviensium Praefectus. X. 43.

Voislaus Silesiorum Vratislaviensium Capitaneus. IV. 32. Boleslai III. Silesiorum Polonorumque Ducis Pueri Ephorus. IX. 32. ob Conspirationem cum Cracoviensi Palatino Sececho initam, Vladislao I. Silesiorum Polonorumque Duci suspectus. IX. 37. ejus Filiis Boleslao III. & Sbigneo, ipsisque Vratislaviensibus ideo suspectus, in Urbem non admittitur. IX. 43.

Vratislabia Bohemix quoddam Oppidum, à Bohemorum Duce Vratislao conditum. VII. 48. unde vulgaris Error, ab eodem Vratislao Vratislaviam Silesiae conditam. VII. 49. 50. 51.

Vratislabia interdum Vratislaviensis Provincia, interdum universa Silesia dicitur. IX. 28. 35. 40.

Vratislabia Silesiae primaria Urbs unde Nomen suum acceperit. VIII. 38. primum non Vratislaviae Slavicum, sed VVorzelaviae

viæ Germanicum habuit. VII. 71. cur Germanico prius, quam Slavico Vocabulo designata fuerit. VII. 76. 77. cur à Scriptoribus paucissimis VVorzelavia dicatur. VII. 78. 79. 90. quamdiu VVorzelaviæ Nomen retinuerit. VII. 89. quando Bratislavia nominari coeperit. VII. 82. num à Traiectu, Slavis Broda & Brata. VII. 39. ideo non Bratislavia, multò minus VV Bratislavia, sed Bratislavia vocanda. VII. 46. num à Conditore Bratislao. VII. 45. quonam Bratislao. VII. 46. 47. 48. 50. à Bretislao, Bohemorum Duce non Conditore primo, sed primo Reparatore, Bratislavia, Breslavia, Bresla: & ab eodem, quibusdam Bratislao, Polonis aut Bratislao, aut durius VV Bratislao appellato, Bratislavia, corruptè Bratislavia, corruptius VV Bratislavia nuncupari solita. VII. 83. quando sit condita. VII. 59. 60. num à Mieslao I. Silesiorum cum Polonis conjunctorum Duce primo Christiano. VII. 39. 40. 41. 50. 58. ab eo utique condita, semper Christiana. VII. 92. cur Episcopo Silesiorum primo Sedes non data fuerit. VII. 74. 75.

Bratislaviæ Insignia, per Imp. Carolum V. renovata: in quibus S. Iohannes Apostolus (Vulgo haberi pro Virgine solitus) invenitur. VII. 42. Templum Cathedrale S. Iohannis Baptistæ ligneum. VIII. 121. Templum S. Vincentii. XI. 84. S. Mariæ. XI. 85. S. Michaelis. XI. 86. S. Martini. XI. 87. Monasterium S. Vincentii. XI. 84. S. Mariæ in Arena. XI. 85.

Bratislaviam Bretislao Bohemorum Dux occupat & incendit. VII. 80. reparat & retinet. VIII. 91. 93. Casimiro Silesiorum Duci restituit. VIII. 119. Bratislaus, Bratislai Filius, ab Imp. Henrico IV. in Donum accipit cum tota Silesia, sed Potestati suæ non subijcit. IX. 10. ab eo Bratislao, neque Conditore, nec Instauratore, neque Possessore Nomen Bratislaviæ consecutum censentes, non sunt excusabiles. VII. 88. expugnaturus Bretislao, Bratislai Filius, con-

dit Arcem Camenciam. IX. 20. obsessus Vladislaus I. Silesiorum Dux, placatur Verbis. IX. 30. non. ut quidam memorant, obfidet. IX. 31.

Bratislavienses interdum Silesii vocantur. IX. 28. Secechum, Palatinum Cracoviensem, innocentium Persecutorem iniquum & fraudulentum, apud Vladislaum I. Silesiorum Polonorumque Ducem accusant. IX. 29. ejusdem Vladislai Filio, Boleslao III. expetitum Auxilium contra Secechum præstant. IX. 41. 42.

Bratislaviensis Episcopus, prius Smogrensis, deinde Bicenensis. VIII. 120. ideo reperitur etiam Smogrensis Bicenensisque dictus Bratislaviensis. VIII. 114. à Casimiro Silesiorum Duce redditur opulentior. VIII. 120. habet ligneum & Pedom, & Templum. VII. 127.

Bratislavienses Episcopi: Hieronymus Italus. VIII. 120. 126. Iohannes I. Accipiter Polonus. VIII. 126. 139. Petrus I. Vulpinus, Polonus. VIII. 129. IX. 13. Zyroslaus I. Rosa. Polonus. IX. 13. 30. X. 43. Imislaus Lescita, Polonus. X. 43. 50. Rupertus Korabita, Polonus. X. 50. XI. 12. Magnus Zarembo, Polonus. XI. 12. 15. 56. Iohannes II. Gryphus, Polonus. XI. 64. 66. 67. 68. VValtherus, Zadora, Polonus. XI. 64. 66. 67. 68.

Bratislavienses Canonici: Magnus Zarembo. XI. 15. Iohannes Gryphus. XI. 56. VValtherus Zadora. XI. 66.

Bratislavienses Praefecti: Magnus Comes. IX. 2. Voislaus. IX. 32. Petrus Danus. XI. 89.

Bratislaviensium Mos, Die sacro Lxtare, circumportandi Arborem virentem, Deoque Laudes cantandi. VII. 11

Bratislaviensium Provincia, hodie Ducatus, solum habet frugiferum, Radicibus plenum. VII. olim Pratum magnum à Radicibus VVorzelavia dictum. VII. 56. devastatur à Sobieslao Bohemorum Duce. X. 52. 53. 55. ab Imp. Friderico Primo. XI. 109. 114.

Bratislaus, Natione Slavus, non Polonorum, sed Bohemorum Dux, an Urbis Bratislaviæ

islavia Conditor. VII. 45. num Sæculo VII. superstes. VII. 46. 47. 58. an Sæculo IX. superstes. VIII. 124. Bretislai Filius, Bohemorum Dux, Silesiam diripit & devastat. VIII. 124. ab Imp. Henrico IV. Misenam vocatus, ad colendam cum Boleslao II. Silesiorum Duce Pacem adigitur. VIII. 128. Silesiam in Donum accipit. IX. 10. 11. moritur. IX. 16.

Urbanus Romanus, Silesiorum Episcopus Smogrensis. VII. 28. Eruditionis Propagator. VII. 29. Gnesnenſi Polonorum Archiepiscopo ab Imp. Ottone III. subiectus. VIII. 10.

Urbium etiam Instauratores, quamvis non Conditores fuerint, Conditores vocari solent. VII. 44. primiarum Nomina Provinciis dant Nomen. VII. 56.

Vulpinorum Familia nobilis Polonica. VIII. 129.

VV.

W Litera, in Vratislaviensis Urbis Insignibus an Conditorem denotet. VII. 41. 42. Polonis ut B legitur, in quod sæpe convertitur. VII. 84.

Waltherus Zadora, Polonus, Boleslai IV. Crispi, Silesiorum Ducis, Cancellarius, Canonicus Vratislaviensis & Cracoviensis, postea Silesiorum Episcopus Vratislaviensis. XI. 66. pro Ritibus Ecclesiasticis Cracoviensibus introducit Gallicos. XI. 67. moritur. XI. 68.

Wencoslaus Bohemorum Dux Martyr, Vratislaviensibus in Pretio habitus. VII. 42.

Wendi, Vendi, Vinidi, VVinidi. I. 10.

Wolasiensium Arx per Vladislaum II. Silesiorum Ducem munita. XI. 140.

Wortisla, VVorzela, VIII. 10. VVorislaviensis, VVorzelaviensis. VII. 70.

Worzelabia, id est, Campus Radicum. VII. 53. Vratislaviensis, primum totius Provincia, postea Urbis Germanicum Nomen. VII. 56. 69. quondam nominata Vratislavia. VII. 71. quamdiu Nomen hoc gesserit. VII. 89.

Worzina. VVurzena, Misnensium Oppidum. VII. 51.

Wratislavia pro Vratislavia corruptè scribitur. VII. 85.

Wurzel, id est, Radix, Germanis antiquis VVorzel dicta. VII. 53.

T.

Tmislaus, aliis Imislaus, Polonus, Episcopus Vratislaviensis X. 44.

Z.

Waltherus Zadora, Polonus, Episcopus Vratislaviensis. XI. 66. 67. 68.

Zadoreorum Familia nobilis Polonica. XI. 66.

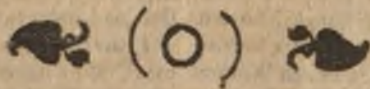
Magnus Zarembo Polonus, Episcopus Vratislaviensis. XI. 15. 16. 17. 55.

Zarembiorum Familia nobilis Polonica. XI. 15.

Zechia, Bohemi. IV. 19.

Znena Poloniae Majoris Oppidum. X. 45.

Zyroslaus I. Rosa, Polonus, Episcopus Vratislaviensis. IX. 13. inter Canonicos Vratislavienses alit Amicitiam. IX. 14. Ecclesiasticas Res auget, ornat, perficit. IX. 15. Vladislao I. Silesiorum Polonorumque Duci Vratislaviam obsessuro, cum Clericis obviam veniens, Animum flectit. IV. 30. moritur. X. 43.

Ad Lectorem Benevolum.

HAs Exercitationes Autor, quas sub Anni 1703. Exitum absolverat: quibus etiam sub Anni 1704. Ver, Die Martii XVIII, Præfationem addiderat: postea Curis Secundis subjiciendi Opportunitatem nullam consecutus est. Quamobrem

I. Ætatem Urbis Vratislaviensis, cum Annus Christi 1703. ageretur, ad Annos 737 extendi statuit: Cap. VII. §. 92. Id, non Autoris, sed alterius Manus, in quam MStum publicandum Anno 1705 pervenit, mutandum censuit: & ad eundem 1705 Annum, Ætatem illius Urbis ad Annos 739 extendi, annotavit. Unde videri possunt Exercitationes demum Anno 1705 elaboratæ.

II. Autor semper Nicolai Henelii Veterem Silesiographiam allegavit: quia Renovatam, multo auctiorem, aliterque dispositam nondum adhibere potuit: quam Reverendissimus Illustrissimusque Dominus, MICHAEL FIBIGER, Sacri atque militaris Ordinis Crucigerorum cum Rubea Stella per Silesiam & Poloniam Magister ad S. Matthiæ Vratislaviensis, Anno 1704 Scholiis amplissimis exornatam edidit: porro de Silesia per Renovatam Breslographiam Henelianam aliaque Scripta, quò fidelius & elaboratius, cò melius & plenius in Lucem proferenda meriturus.

Cæterum, eædem Exercitationes, si propensissimo tanti Viri Desiderio, quod illarum Autori, (quem passim Favore singulari prosequitur) per ingeniosum Epigramma de Silesiorum Majoribus Germanis, Quadis & Lygiis, nequaquam per Slavos Polonos aut in Fugam conjectis, aut Vi oppressis (in Renovata Silesiographia Cap. I. §. 3.) honorificum in Modum declaravit, satisfecerint: acquirent inde majus Pretium: quia demonstrant, Quados & Lygios, postea Silesios dictos, adeo non à Slavis Polonis aut depulso, aut extinctos, ut Silesii potius diu quidem cum Polonis pari, tum Iure, tum Libertate Societatem coluerint: aliquoties tamen ab iis separati, iisque contrarii, vel nulli, vel alteri Populo associati etiam, post instauratum in Occidente Romanum Imperium, licet suis Ducibus præditi, Romanis Imperatoribus, tanquam summis Principibus suis, à Carolo Magno ad Fridericum I. Ænobarbam, tributarii subjectique fuerint.

Adden-

Addenda & Emendanda.

- Pag. 21. Versu 21. pro: Cap. II. fac, Cap. I.*
Ibidem, V. 36. pro: Regum, fac, Rerum.
Pag. 22. V. 7. pro: appellar, fac, appellat.
Pag. 23. V. 17. pro: quaquam, fac, quanquam.
Pag. 24. V. 22. pro: Tornandem, fac, Iornandem.
Pag. 48. V. 9. post: Polonica, adde, Lib. I.
Pag. 55. V. 3. & 4. dele: Silesiorum Dux Cracus I. Anno 710.
Pag. 79. V. 30. post: obstrictos: adde: Anno 811. Germanorum Romanus Imperator Carolus Magnus: Silesiorum Dux Lescus III.
Pag. 80. V. 2. pro: 805. fac, 811.
Ibidem, V. 4. pro: Lescus II. fac, Lescus III.
Pag. 96. V. 33. post: aliis, adde, alia.
Pag. 98. V. 21. post, Veris, adde, Initium.
Pag. 101. V. 2. pro: 921. fac, 922.
Pag. 110. V. 7. pro, deferendus, fac, deferendus.
Pag. 145. V. 36. pro: Saltzensium, fac, Satzensium.
Pag. 146. V. 26. post: præbuit, adde: Cui potior in Subsidium venit Ratio, Fidem excedere, jam tum adeo vetustæ Vratislaviæ, si quod Fundamentum exstitisset, Memoriam in Antiquitatibus omnem posthabitam.
Pag. 159. V. 14. post, ita, adde, in
Pag. 162. V. 28. pro, Multetus, fac, Mullerus.
Pag. 174. V. 15. pro, Cap. VIII. fac, Cap. VII.
Pag. 175. V. 26. pro, XIV. fac, XV.
Pag. 184. V. 11. pro, XXVII. fac, XXVIII.
Pag. 194. V. 21. pro, majus, fac, magis.
Pag. 197. V. 34. pro, XVII fac, XVI.
Pag. 198. V. 33. pro, Cap. fac, Epist.
Pag. 217. V. 7. pro, regerabat, fac, regebat.
Pag. 252. V. 13. pro, Uni, fac, Uniti.
Pag. 280. V. 24. pro, Silesiorum, fac, Silesiis.
Pag. 284. V. 18. pro, Diffidiam, fac, Desidiam.
Pag. 293. V. 32. pro, eodem, fac, eadem.
Pag. 351. V. 5. pro, advocat, fac, advocato.
Ibidem V. 8. pro, &, fac, ad.
Pag. 373. V. 29. post, tradit, adde; Cum quibus errat Georgius Crugerius,
cui

cui Waltherus eodem Anno 1176. Die III. Februarii, decessisse dicitur,
in Sacris Bohemiarum Pulveribus, ad Diem Februarii tertium.

Pag. 376. V. 24. pro, quum, fac, quam.

Pag. 381. V. 20. post, Danus, adde: quod fuerit Nazione Danus.

Pag. 338. V. 28. pro, fulsus, fac, fultus.

Pag. 402. V. 30. pro, XXV, fac, CCXXV.

Pag. 413. V. 30. pro, Dotis, fac, Dolis.

Pag. 447. V. 15. pro, LXXXVIII. fac, XXXVIII.

Pag. 449. V. 28. pro XX. fac, L.

Pag. 452. V. 8. deleatur, A.

Pag. 453. V. 21. pro, 1024. fac, 1025.

Pag. 455. Columna 1. Versu 6. post, Siradiensium, adde Lanciciensium.

Ibidem, Col. 4. Versu 16. pro, 1312. fac, 1132.

Ibidem Col. 5. Versu 3. pro, 1139. fac, 1138.

Ibidem sub quinque Columnis deleatur, C.

Pag. 458. Col. 2. V. 17. post, XII, adde: 15. 25. errat. XII.

Pag. 460. Col. 2. V. 9. post, VII. 44. adde: Iohannes Herfonia 1. 58.

Pag. 461. Col. 2. V. 16. post, Mutius, pro V. fac, IV.

*Pag. 462. Col. 1. V. 7. post, mortuus. P. 19. adde: Otto Sanblasianus quando
vixerit. XI. 116. 129. 132. P. 20.*

Pag. 464. Col. 1. V. 28. pro, IV. fac, III.

*Pag. 466. Col. 2. V. 13. post, Curvus, adde: Vladislai 1. Silesiorum & Po-
lonorum Ducis Filius.*

Ibidem V. 31. pro, IV. fac, V.

Pag. 467. Col. 2. V. 19. pro 11, fac, III.

Pag. 468. Col. 1. V. 8. post, obtinendam, adde, cum Fratribus.

Pag. 472. Col. 1. V. 10. post, Siradiensi, adde, Lancienfi.

Pag. 474. Col. 1. V. 21. post, Patrimonium, adde, XII. 2.

*Pag. 476. Col. 2. V. 3. post, XI. 20: adde: Henricus IV. Imperator Silesios
Imperio suo habet subiectos. VIII. 123. 122. Silesiam Vratislao Bohe-
morum Duci donat. VII. 86. Boleslao II. Polonorum, & Vratislao Bohe-
morum Ducibus discordibus ad se Misenam vocatis, tanquam Imperio
Romano subditis, præcipit Pacem. VIII. 128. Vratislao Bohemorum
Duci donat Regis Titulum & Poloniae Provincias. IX. 10. Filiam Adel-
heidam Vladislao II. Silesiorum & Polonorum Duci dat Uxorem. XI.
27. 28.*

Pag. 477. Col. 2. V. 22: post, Imperatoribus, adde, Germanorum.

Pag. 479. Col. 1. V. 4. pro, III. fac, I.

Ibidem

Ibidem, V. 16. post, X. 63. adde: eundem Boleslaum creat Militem Armigerum. X. 61.

Ibidem V. 33. post, Sepulta. XI. 98. adde: S. Mariæ Templum Vratislaviense quis condiderit. XI. 85.

Pag. 487. Col. 1. V. 11. post, VII. pro, 86, fac, 80.

Pag. 489. Col. 1. V. 28. post, Italus. II. X. adde: 62. 82. Leonhardus Italus, VIII. 82.

Ibidem Col. 2. V. 4. post, Polonus, pro, XI. 12. 15. 56. fac, X. 50. XI. 12. Magnus Zaremba Polonus. XI. 12. 15. 56.

Pag. 491. Col. 1. 25. post, Hernstadium l. 71. adde: Hosoblavia, (Hotzeplo-tzia) l. 72.

Ibidem Col. 2. V. 5. post, 53. 59. adde: XI. 59.

Ibidem, V. 6. post, Olsna, adde, Oppavia.

Ibidem V. 11. post, Reichensteina, adde, Reichenthalium.

Ibidem V. 19. post, Teschena, adde, Trebnicium.

Pag. 494. Col. 2. V. 17. post, 25. adde: quando Uxorem duxerit. XI. 25.

Pag. 495. Col. 2. V. 40. post, VII. adde, 53.

In Præfatione.

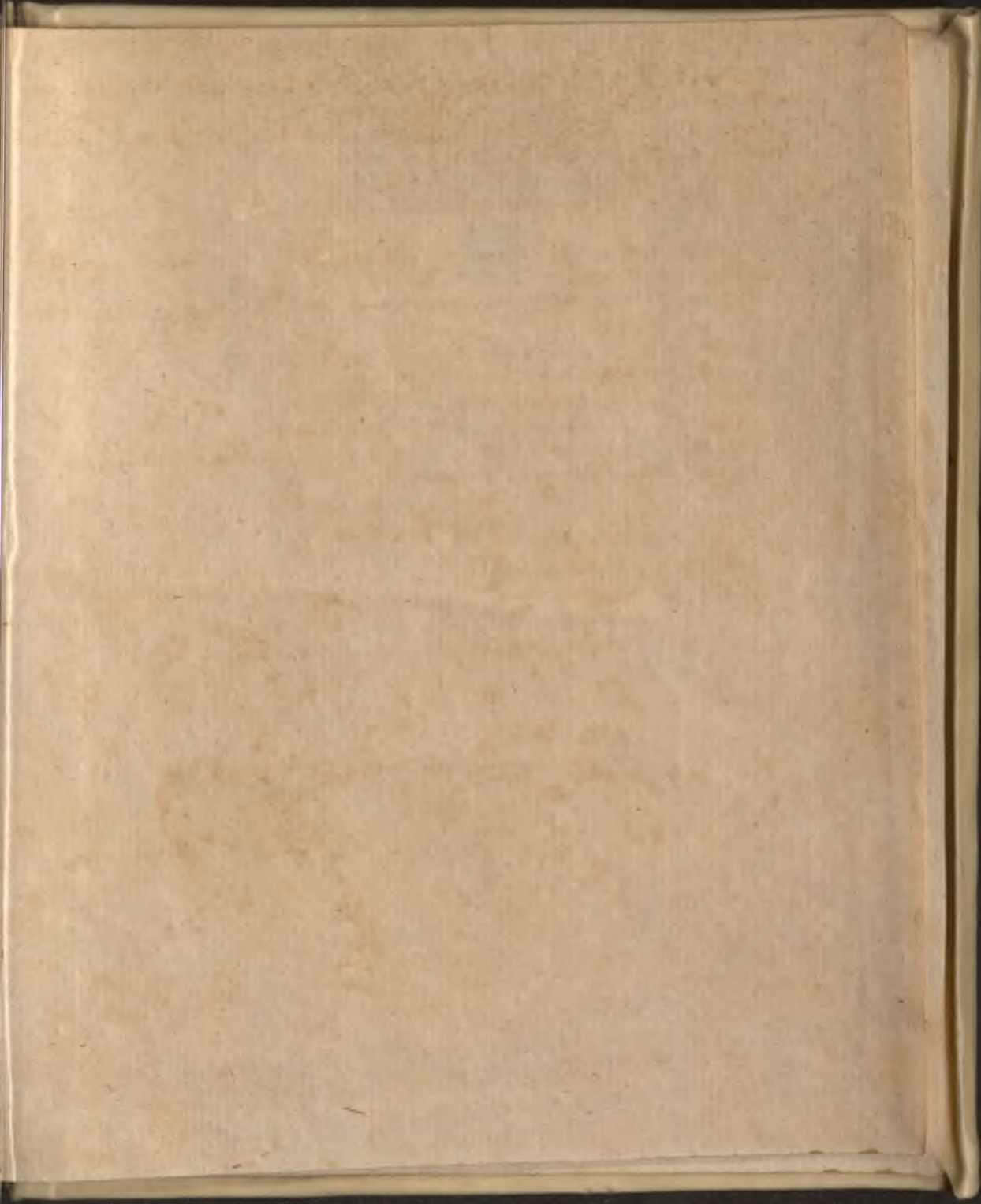
§. V. Versu 11. pro, tædiosos, fac, tædiosas.

§. XI. Versu penultimo: pro, sperius, fac, asperius.

§. XXIII. Versu 8. pro, Collecta, fac, Collata.

Ibidem Versu 27. pro, Duchesnius, fac, Dufresnius.

KSIEGARNIA
ANTYKWARIAT

E * 022787

